This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

UC-NRLF
$B 55 448

COMMON PRAYER

URDU

Digitized by Google

GIFT

'IBĀDAT KE WAQT NAMĀZ KE MAQĀMON KE NIKĀLNE KĪ HIDĀYAT.

PAHLE ḲHAYĀL KAR LO KI ĀJ MAHĪNE KĪ KAUNSĪ TĀRĪḲH HAI—AGAR ITWĀR HAI, YĀ KOĪ 'ĪD HAI, TO PAHLE DARYĀFT KAR LO KI WUH KAUNSĪ HAI.

SUBH KĪ NAMĀZ.

1 Subh kī Namāz kā maqām daryāft karne ke liye sufha 1 nikālo, aur mazmūr 95 ke anjām tak dekhte jāo, ya'nī sufha 3 tak.

2 Iske ba'd Zabūr kholo, jo s. 156 se shurū' hai, aur wahān us tārīḳh kī subh ke liye jo Mazāmīr muqarrar hain unhen talāsh kar lo.

3 Mazāmīr ke ba'd Purāne 'Ahdnāme men se Wird paṛhā jāyā kartā hai, usko apnī Baibal men nikālkar dekho.

4 Phir Subh kī Namāz kī tartīb s. 3 ko dekhkar us gīt ko nikālo jise Hamd-Ullah kahte hain; yih Gīt yā to paṛhā jāegā, yā gāyā jāegā. Iske bajāe, ba'z waqt, Roze ke dinon men, yā Āmad ke dinon men, Tīn Jawānon kā Gīt (s. 4 par) kām āyā kartā hai.

5 Iske ba'd Naye 'Ahdnāme men se Wird paṛhā jāyā kartā hai; isko apnī Baibal men nikālkar dekho.

6 Iske ba'd Zakaryāh kā Gīt (s. 5) yā Mazmūr 100 (s. 5), paṛhā yā gāyā jāegā.

7 Iske ba'd Rasūlon kā 'Aqīda jo s. 6 par hai, (ya Ḳhāss maqāmon par Muqaddas Athanasyus kā 'Aqīda, jo s. 13 par hai,) paṛhā jātā hai, aur uske ḳhatm hone par bāqi s. 6 paṛhā jāegā.

8 Iske ba'd jo Kālikṭ us Itwār yā 'Īd ke wāste muqarrar hai wuh paṛhī jāegī. Yih tamām Kālikṭen s. 22 se shurū' hotī hain, aur s. 104 tak chalī jātī hain.

9 Ba'd is ek Kālikṭ ke, Subh kī Namāz kī Dūsrī aur Tīsrī Kālikṭen, jo s. 7 par hain, 'amal men ātī hain.

10 Iske ba'd, agar Girjā men kuchh gāne kā intizām hai, to Gīt gāyā jāegā.

11 Phir yā to Litāniyā kī Du'ā paṛhī jāegī, jo s. 14 se shurū' hai, yā Tīsrī Kālikṭ ke ba'd kī Du'āen jo s. 7 par hain, paṛhī jāengī.

12 Yād rahe, ki jo Du'ā Muq. Ḳhrusustum kī kahlātī hai, aur s. 7 par hai, uske shurū' karne se pahle ḳhāss Du'āon aur Shukrānon men se, jo s. 17 se s. 21 tak darj hain, ba'z paṛhe jāyā karte hain.

'ASHĀ I RABBĀNĪ.

13 Yih Namāz s. 105 par shurū' hotī hai.

14 Bādshāh kī du'ā ke ba'd, jo s. 106 par hai, us din kī Kālikṭ, aur Ḳhatt aur Injīl paṛhī jātī hain, aur yih s. 22 se s. 104 tak mundaraj hain.

15 Injīl se pahle yih alfāz paṛhē yā gāye jāyā karte hain, ki "Ai Ḳhudāwand, terī tamjīd ho," aur Injīl ke ba'd ba'z girjāon men yih ibārat paṛhī yā gāyī jātī hai, ki "Ai Ḳhudāwand, terī is muqaddas Injīl ke liye terā shukr hai."

Digitized by Google

16 Iske ba'd, Nikāya kā 'Aqīda nikālo, jo s. 107 par hai.

17 Iske ba'd 'umūman Wa'z kīyā jātā hai.

18 Jis qadr Namāz bāqī hai, wuh Nikāya ke 'Aqīde ke ba'd s. 107 se lekar, s. 117 tak darj hai.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

19 Sufha 8 par Shām kī Namāz kholo, aur jis maqām par yih 'Ibārat likhī hai ki "Ḳhudāwand ke Nām kī hamd ho" (s. 10) us tak dekhte jāo.

20 Iske ba'd Zabūr kholo, jo s. 156 se shurū' hai, aur wahān us tārīḳh kī Shām ke liye jo Mazāmīr muqarrar hain unhen talāsh kar lo.

21 Mazāmīr ke ba'd Purāne 'Ahdnāme kā wird paṛhā jāyā kartā hai, isko apnī Baibal men nikāl lo.

22 Phir Mubārak Kunwārī Maryam kā Gīt, yā Mazmūr 98, jo s. 10 par hain, paṛhā yā gāyā jātā hai.

23 Phir Naye 'Ahdnāme men se ek Wird paṛhā jātā hai, isko apnī Baibal men nikāl lo.

24 Iske ba'd Shama'ūn kā Gīt (s. 10) yā Mazmūr 67 (s. 11) paṛhā yā gāyā jāegā.

25 Iske ba'd Rasūlon ke 'Aqīde se, is 'Ibārat tak ki "Apne Rūh-ul-Quds ko ham se judā na kar" jo dono s. 11 par hain dekhte jāo.

26 Iske ba'd jo Kālikṭ us Itwār yā 'Īd ke wāste muqarrar hai wuh paṛhī jāegī. Aur yih tamām Kālikṭen s. 22 se shurū' hotī hain aur s. 104 tak chalī jātī hain.

27 Ba'd is ek Kālikṭ ke, Shām kī Namāz kī Dūsrī aur Tīsrī Kālikṭen jo s. 12 par hain, kām āyā kartī hain.

28 Jin Girjāon men Gīt kā kuchh intizām hai, wahān is mauqa' par Gīt gāyā jātā hai.

29 Tīsrī Kālikṭ ke ba'd wuh Du'āen jo s. 12 par hain paṛhī jāengī.

30 Yād rahe ki jo Du'ā Muq. Ḳhrusustum kī kahlātī hai, aur s. 12 par hai, uske shurū' karne se pahle, ḳhāss Du'āon aur Shukrānon men se, jo s. 17 se s. 21 tak darj hain, ba'z paṛhe jāyā karte hain.

ḲHĀSS NAMĀZON KE DARYĀFT KARNE KĪ HIDĀYAT.

Bachchon kā Baptisma	sufha	118
Bāligon kā Baptisma	„	125
Kāṭikizam, ya'nī Sawāl o Jawāb	„	130
Istihkām	„	133
Rasm i Nikāh	„	135
Bīmār-pursī kī Tartīb	„	140
Bīmāron kī Sharākat	„	145
Murdon ke Dafn kī Tartīb	„	146
'Auraton kā Shukrāna	„	150
Rasm i Wa'īd	„	152
Ḍīkanon kā Ta'aiyun	„	241
Prīsṭon kā Taqarrur	„	247
Bishapon kā Taqaddus	„	253

Digitized by Google

LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY
OF
CALIFORNIA

Digitized by Google

Digitized by Google

URDU VERSION OF THE BOOK OF

COMMON PRAYER,

AND ADMINISTRATION OF

THE SACRAMENTS,

AND OTHER

RITES AND CEREMONIES OF THE CHURCH,

ACCORDING TO THE USE OF

The Church of England;

TOGETHER WITH THE

PSALTER OR PSALMS OF DAVID,

Pointed as they are to be sung or said in Churches;

AND THE FORM AND MANNER OF MAKING, ORDAINING, AND CONSECRATING OF BISHOPS, PRIESTS, AND DEACONS.

[*The first three Prefaces and the Forms of Prayer at Sea have been omitted, and the first of the two rubrics at end of Office for Baptism of Adults has also been used as a Preface to the Confirmation Service.*]

PUBLISHED WITH THE SANCTION OF HIS GRACE THE LORD ARCHBISHOP OF CANTERBURY.

LONDON:
SOCIETY FOR PROMOTING CHRISTIAN KNOWLEDGE,
NORTHUMBERLAND AVENUE, W.C.
1908.

Digitized by Google

DU'Ā I 'ĀMM

AUR

SAKRĀMINṬON̲

AUR

KALĪSIYĀ KĪ *AUR* RUSŪM O DASTŪRĀT KE

'AMAL MEN̲ LĀNE KĪ KITĀB

KALĪSIYĀ E INGLISTĀN

KE TARĪQE KE MUWĀFIQ,

JIS MEN̲ NĪZ

ZABŪR, YA'NĪ DĀŪD KE MAZĀMĪR, GIRJĀON̲ MEN̲ GĀNE YĀ PAṚHNE KE LIYE MURATTAB KIYE HŪE,

AUR

BISHAPON̲ KE TAQADDUS AUR PRĪSṬON̲ KE TAQARRUR AUR ḌĪKANON̲ KE TA'AIYUN KĪ TARTĪBEN̲ MUNDARAJ HAIN̲.

MIN̲ JĀNIB CHRISTIAN KNOWLEDGE SOCIETY KE

SHĀI' HŪĪ

LONDON.

1908.

Digitized by Google

GIFT

Digitized by Google

BX5145
A6H5
1908

THE CONTENTS OF THE URDU BOOK OF COMMON PRAYER.

PAGE

Concerning the Service of the Church v
The Order how the Psalter is appointed to be read v
The Order how the rest of the holy Scripture is appointed to be read vi
A Table of Proper Lessons and Psalms vii
The Calendar, with the Table of Lessons xii
Tables and Rules for the Feasts and Fasts through the whole Year xxiv
Preface to Order for Morning and Evening Prayer xxvi
The Order for Morning Prayer 1
The Order for Evening Prayer 8
The Creed of Saint Athanasius 13
The Litany 14
Prayers and Thanksgivings upon several Occasions 17
The Collects, Epistles, and Gospels, to be used at the Ministration of the holy Communion, throughout the Year 22
The Order of the Ministration of the holy Communion 105
The Order of Baptism, both Public and Private 118, 122
The Order of Baptism for those of Riper Years 125
The Catechism 130
The Order of Confirmation 133
The Form of Solemnization of Matrimony 136
The Order for the Visitation of the Sick, and the Communion of the Sick 140, 145
The Order for the Burial of the Dead 146
The Thanksgiving of Woman after Child-birth 150
A Commination, or denouncing of God's anger and judgments against Sinners 152
The Psalter 156
The Form and Manner of Making, Ordaining, and Consecrating of Bishops, Priests, and Deacons 241, 247, 253
Forms of Prayer for the Anniversary of the Day of Accession of the reigning Sovereign 259
Articles of Religion 264
A Table of Kindred and Affinity 274

Digitized by Google
M590405

IS KITĀB KE MAZĀMĪN KĪ FIHRIST.

	SUFHA
Girjā kī 'Ibādat ke bāre men	v
Zabūr ke paṛhne kī Tartīb	v
Bāqī muqaddas Kitābon ke paṛhne kī Tartīb	vi
Ḳhāss ḳhass Wirdon aur Mazmūron kā Naqsha	vii
Jantrī, ma' Wirdon ke Naqshe ke	xii
Sāl bhar kī 'Īdon aur Rozon ke Naqshe aur Qawā'id	xxiv
Subh aur Shām kī Namāz kā Dībācha	xxvi
Subh kī Namāz kī Tartīb	1
Shām kī Namāz kī Tartīb	8
Muqaddas Athanasyus kā 'Aqīda	13
Litāniyā	14
Ba'z mauqa'on kī Du'āen aur Shukrāne	17
Kālikṭen, Ḳhatt, aur Injīlen, jo sāl bhar Pāk Sharākat ke waqt kām āen	22
Pāk Sharākat ke 'Amal men lāne kī Tartīb	105
Baptisma kī Tartīb, ḳhwāh 'Alāniya ḳhwāh Ghar men ho ...	118
Bāliġon ke Baptisma kī Tartīb	125
Kāṭikizam	130
Istihkām kī Tartīb	133
Rasm i Nikāh kī Tartīb	135
Bīmār-Pursī, aur Bīmāron kī Sharākat, kī Tartīb ...	140, 145
Murdon ke Dafn kī Tartīb	146
Bachche janne ke ba'd 'auraton kā Shukrāna	150
Wa'īd yānī Gunahgāron par Ḳhudā ke ġazab aur Insāf kā Izhār	152
Zabūr	156
Bishapon ke Taqaddus, Prīsṭon ke Taqarrur, aur Ḍīkanon ke Ta'aiyun kī Tartīben	241, 247, 253
Janyūarī kī bāīswīn tārīḳh ke wāste Du'ā kī Tartīb ...	259
Masāil i Dīn	264
Rishton aur Nāton kī Fihrist	274

Digitized by Google

DĪBĀCHE.

GIRJĀ KĪ 'IBĀDAT KE BĀRE MEN.

KISĪ amr kī aisī sāf tashrīh nahīn ho saktī, kī us ke 'amal men lāne ke waqt koī shubha paidā na ho. Pas is liye ki is Kitāb ke mazāmīn ke samajhne aur isti'māl men lāne kī bābat jo iḳhtilāf i rāe aur shakk o shubhe paidā hon wuh ḍafa' kiye jāen, wāzih ho ki jo log aise shakk yā iḳhtilāf i rāe men paren wuh hamesha use apne 'ilāqe ke Bishap ke sāmne pesh karen; aur yih un ke rafa' hone ke liye apnī samajh ke muwāfiq hukm de; basharte ki yih hukm is Kitāb ke kisī mazmūn ke ḳhilāf na ho. Aur agar us 'ilāqe kā Bishap ḳhud shakk kare, to jāiz hogā ki wuh use rafa' karne ke liye Ārch-Bishap ke sāmne pesh kare.

ZABŪR KE PAṚHNE KĪ TARTĪB.

ZABŪR har Mahīne men ek bār, ya'nī Subh aur Shām kī namāz ke waqt, is tarah paṛhī jāe, jaise āge Zabūr men us kā qā'ida bayān hogā. Magar *Februarī* men wuh sirf aṭhāīswīn, yā untīswīn tārīḳh tak paṛhī jāe.

Aur chūnki *Janyūarī*, *Mārch*, *Meī*, *Jūlaī*, *Āgasṭ*, *Āḳṭobar*, aur *Ḍisembar* men iktīs iktīs din hote hain, is liye yih intizām hūā hai, ki jo Mazāmīr tīswīn tārīḳh ko paṛhe jāen, wuhī iktīswīn tārīḳh ko bhī paṛhe jāen; tāki Zabūr kā paṛhnā agle mahīne kī pahlī tārīḳh ko phir shurū' ho.

Aur chūnki ek sau unnīswān Mazmūr bāīs hisson men taqsīm hūā hai, aur us ko ek martabe men paṛhnā bahut tūl hotā, is liye aisā intizām hūā hai, ki kisī ek waqt mazkūr i bālā hisson men se chār yā pānch se ziyāda na paṛhe jāen.

Aur har Mazmūr, aur 119wen Mazmūr ke har hisse ke āḳhir men yih gīt gāyā yā paṛhā jāe, ki:

Jalāl Bāp aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

Wāzih ho, ki Zabūr kī taqsīm aisī hūī hai, jaisī Yahūdī log us ko munqasam karte hain.

Digitized by Google

BĀQĪ MUQADDAS KITĀBON KE PAṚHNE KĪ TARTĪB.

PURĀNĀ 'Ahdnāma Subh aur Shām kī namāz ke pahle Wirdon ke liye muqarrar hūā hai; aisā ki us kā ziyādatar hissa Jantrī ke muwāfiq har sāl men ek bār paṛhā jāe.

Nayā 'Ahdnāma Subh aur Shām kī namāz ke dūsre Wirdon ke liye muqarrar hūā hai; aur 'alāwa Ḳhutūt aur Anājīl ke, wuh har sāl do daf'a tartībwār, ya'nī ek bār subh, aur ek bār shām ke waqt, paṛhā jāe; siwā Mukāshafa ke, jis men se sirf ba'z wird sāl ke āḳhir dinon ke liye, aur ba'z Ḳhāss Wird muḳhtalif Tiwhāron ke liye, muqarrar hain.

Aur agar tum jānnā chāho ki kis roz kaun se Wird paṛhe jāen, to zail kī Jantrī men tārīḳh nikālo, aur us men dekh lo, ki Subh aur Shām dono kī namāz men kaun se Wird paṛhne chāhiyen; magar gair-muqarrarī 'Īdon ke Wird jantrī men na milenge, aur muqarrarī 'Īdon ke dinon men wirdon ke ḳhāne ḳhālī hain; lekin aise sab dinon ke Ḳhāss Wird Ḳhāss Wirdon ke Naqshe men pāe jāenge.

Agar ek hī 'ibādat-ḳhāne men kisī aise Itwār ko, jis ke liye Naqshe men do iḳhtiyārī Dūsre Wird muqarrar na hūe hon, Shām kī Namāz do bār paṛhī jāe, to dūsrī bār kī Namāz kā Dūsrā Wird, Ḳhādim i dīn kī rāe ke mutābiq, chāron Injīlon men se koī ek bāb, yā Wirdon ke Naqshe men chāron Injīlon men se koī muqarrarī Wird, ho saktā hai.

Aise mauqa'on par, jinhen Hākim i shara' pasand kare, jantrī men ke muqarrarī Wirdon ke 'iwaz *aur* Wird us kī razāmandī se paṛhe jā sakte hain.

Aur wāzih ho, ki jab kabhī ḳhāss Mazmūr yā Wird muqarrar hūe hon, to Zabūr aur Jantrī men jo Mazmūr aur Wird aise mauqa'on ke liye muqarrar hain wuh (agar un se mutafarriq hon) to us waqt chhoṛ diye jāen.

Yih bhī wāzih ho ki aise mauqa'on par, jinhen Hākim i shara' pasand kare, Zabūr men ke muqarrarī Mazmūron ke 'iwaz *aur* Mazmūr us kī razāmandī se paṛhe yā gāe jā sakte hain.

Jin tiwhāron ke liye Naqshe men ḳhāss Wird muqarrar hain, agar un men se koī Āmad ke pahle Itwār, yā 'Īd i Qiyāmat, yā 'Īd i Nuzūl, yā 'Īd i Taslīs ko wāqi' ho, to in Itwāron hī ke Wird paṛhe jāen; lekin agar wuh kisī *aur* Itwār ko wāqi' ho, to Ḳhādim i dīn kī rāe ke mutābiq ḳhwāh Itwār ḳhwāh Tiwhār ke Wird paṛhe jā sakte hain.

Yih bhī wāzih ho, ki jo Kālikṭ, Ḳhatt, yā Injīl kisī Itwār ke liye muqarrar hūī ho, wuh us Itwār ke ba'd ke tamām hafte tak bhī paṛhe jāen, basharte ki is Kitāb men koī *aur* hukm na ho.

Digitized by Google

ḲHĀSS WIRD,

JO HAR SĀL KE SAB ITWĀROṆ AUR BĀQĪ MUQADDAS DINOṆ KO SUBH AUR SHĀM KĪ NAMĀZ MEN PAṚHE JĀEṆ.

ITWĀROṆ KE ḲHĀSS WIRD.

	SUBH KĪ NAMĀZ.	SHĀM KĪ NAMĀZ.	
Āmad ke Itwār.			
Pahlā	Yash. i.	Yash. ii.	yā Yash. iv. 2 se
Dūsrā	—— v.	—— xi. 11 tak	„ —— xxiv.
Tīsrā	—— xxv.	—— xxvi.	„ —— xxviii. 5 se 19 tak
Chauthā	—— xxx. 27 tak	—— xxxii.	„ —— xxxiii. 2 se 23 tak
'Īd i Wilādat ke ba'd ke Itwār.			
Pahlā	—— xxxv.	—— xxxviii.	„ —— xl.
Dūsrā	—— xlii.	—— xliii.	„ —— xliv.
'Īd i Zuhūr ke ba'd ke Itwār.			
Pahlā	—— li.	—— lii. 13 se aur liii.	„ —— liv.
Dūsrā	—— lv.	—— lvii.	„ —— lxi.
Tīsrā	—— lxii.	—— lxv.	„ —— lxvi.
Chauthā	Aiyūb xxvii.	Aiyūb xxviii.	„ Aiyūb xxix.
Pāṇchwāṇ	Amsāl i.	Amsāl iii.	„ Amsāl viii.
Chhaṭā	—— ix.	—— xi.	„ —— xv.
Lenṭ se 3 hafte pahle kā Itwār.	Paid. i aur ii. 4 tak	Paid. ii. 4 se	„ Aiyūb xxxviii.
Usī Itwār kā dūsrā Wird	Muk. xxi. 9 tak	Muk. xxi. 9 se xxii. 6 tak	
Lenṭ se 2 hafte pahle kā Itwār.	Paid. iii.	Paid. vi.	„ Paid. viii.
Lenṭ se pahlā Itwār.	—— ix. 20 tak	—— xii.	„ —— xiii.
Lenṭ ke Itwār.			
Pahlā	—— xix. 12 se 30 tak	—— xxii. 20 tak	„ —— xxiii.
Dūsrā	—— xxvii. 41 tak	—— xxviii.	„ —— xxxii.
Tīsrā	—— xxxvii.	—— xxxix.	„ —— xl.
Chauthā	—— xlii.	—— xliii.	„ —— xlv.
Pāṇchwāṇ	Ḳhur. iii.	Ḳhur. v.	„ Ḳhur. vi. 14 tak
Chhaṭā	—— ix.	—— x.	„ —— xi.
Usī Itwār kā dūsrā Wird	Matī xxvi.	Lūqā xix. 28 se	„ Lūqā xx. 9 se 21 tak
'Īd i Qiyāmat.	Ḳhur. xii. 29 tak	Ḳhur. xii. 29 se	„ Ḳhur. xiv.
Usī Itwār kā dūsrā Wird	Muk. i. 10 se 19 tak	Yūh. xx. 11 se 19 tak	„ Muk. v.
'Īd i Qiyāmat ke ba'd ke Itwār.			
Pahlā	Gintī xvi. 36 tak	Gintī xvi. 36 se	„ Gin. xvii. 12 tak
Usī Itwār kā dūsrā Wird	1 Kur. xv. 29 tak	Yūh. xx. 24 se 30 tak	
Dūsrā	Gintī xx. 14 tak	Gintī xx. 14 se xxi. 10 tak	„ Gin. xxi. 10 se
Tīsrā	—— xxii.	—— xxiii.	„ —— xxiv.
Chauthā	Ist. iv. 23 tak	Ist. iv. 23 se 41 tak	„ Ist. v.
Pāṇchwāṇ	—— vi.	—— ix.	„ —— x.

Digitized by Google

	SUBH KĪ NAMĀZ.	SHĀM KĪ NAMĀZ.
'Īd i Su'ūd ke ba'd kā Itwār.	Ist. xxx.	Ist. xxxiv. „ Yahoshū' i.
'Īd i Nuzūl.	—— xvi. 18 tak	Yash. xi. „ Hizq. xxxvi. 25 se
Usī Itwār kā dūsrā Wird	Romīoṇ viii. 18 tak	Gal. v. 16 se „ A'māl xviii. 24 se xix. 21 tak
'Īd i Taslīs.	Yash. vi. 11 tak	Paid. xviii. „ Paid. i., ii. 4 tak
Usī Itwār kā dūsrā Wird	Muk. i. 9 tak	Ifsīoṇ iv. 17 tak „ Matī iii.
'Īd i Taslīs ke ba'd ke Itwār.		
Pahlā	Yahoshū' iii. 7 se iv. 15 tak	Yahoshū' v. 13 se vi. 21 tak „ Yahoshū' xxiv.
Dūsrā	Qāz. iv.	Qāz. v. „ Qāz. vi. 11 se
Tīsrā	1 Sam. ii. 27 tak	1 Sam. iii. „ 1 Sam. iv. 19 tak
Chauthā	—— xii.	—— xiii. „ Rūt i.
Pāṇchwāṇ	—— xv. 24 tak	—— xvi. „ 1 Sam. xvii.
Chhaṭā	2 Sam. i.	2 Sam. xii. 24 tak „ 2 Sam. xviii.
Sātwāṇ	1 Taw. xxi.	1 Taw. xxii. „ 1 Taw. xxviii. 21 tak
Āṭhwāṇ	—— xxix. 9 se 29 tak	2 Taw. i. „ 1 Sal. iii.
Nawwāṇ.....	1 Sal. x. 25 tak	1 Sal. xi. 15 tak „ —— xi. 26 se
Daswāṇ	—— xii.	—— xiii. „ —— xvii.
Gyārahwāṇ	—— xviii.	—— xix. „ —— xxi.
Bārahwāṇ	—— xxii. 41 tak	2 Sal. ii. 16 tak „ 2 Sal. iv. 8 se 38 tak
Terahwāṇ	2 Sal. v.	—— vi. 24 tak „ —— vii.
Chaudahwāṇ.....	—— ix.	—— x. 32 tak „ —— xiii.
Pandrahwāṇ	—— xviii.	—— xix. „ —— xxiii. 31 tak
Solahwāṇ	2 Taw. xxxvi.	Nihim. i., ii. 9 tak „ Nihim. viii.
Satrahwāṇ	Yir. v.	Yir. xxii. „ Yir. xxxv.
Aṭhārahwāṇ	—— xxxvi.	Hizq. ii. „ Hizq. xiii. 17 tak
Unnīswāṇ	Hizq. xiv.	—— xviii. „ —— xxiv. 15 se
Bīswāṇ	—— xxxiv.	—— xxxvii. „ Dān. i.
Ekīswāṇ.....	Dān. iii.	Dān. iv. „ —— v.
Bāīswāṇ.....	—— vi.	—— vii. 9 se „ —— xii.
Teīswāṇ	Hoshe' xiv.	Yoel ii. 21 se „ Yoel iii. 9 se
Chaubīswāṇ	'Āmos iii.	'Āmos v. „ 'Āmos ix.
Pachīswāṇ.....	Mīk. iv. aur v. 8 tak	Mīk. vi. „ Mīk. vii.
Chhabbīswāṇ.....	Hab. ii.	Hab. iii. „ Safan. iii.
Sattāīswāṇ.....	Wā'iz xi. aur xii.	Hag. ii. 10 tak „ Mal. iii. aur iv.

Wāzih ho, ki ūpar ke Naqshe meṇ jo Wird 'Īd i Taslīs ke ba'd ke sattāīsweṇ Itwār ke liye muqarrar hūe, unheṇ hamesha Āmad se pahle Itwār ko paṛhnā chāhiye.

Digitized by Google

TIWHĀROṆ KE ḲHĀSS WIRD.

	SUBḤ KĪ NAMĀZ.	SHĀM KĪ NAMĀZ.
Muqaddas Andriyās.		
Pahlā Wird	Yas. liv.	Yas. lxv. 17 tak
Dūsrā Wird	Yūh. i. 35 se 43 tak	Yūh. xii. 20 se 42 tak
Muqaddas Tomā.		
Pahlā Wird	Aiyūb xlii. 7 tak	Yas. xxxv.
Dūsrā Wird	Yūh. xx. 19 se 24 tak	Yūh. xiv. 8 tak
'Īd i Wilādat.		
Pahlā Wird	Yas. ix. 8 tak	Yas. vii. 10 se 17 tak
Dūsrā Wird	Lūqā ii. 15 tak	Titus iii. 4 se 9 tak
Muqaddas Stifanus.		
Pahlā Wird	Paid. iv. 11 tak	2 Taw. xxiv. 15 se 23 tak
Dūsrā Wird	A'māl vi.	A'māl viii. 9 tak
Muqaddas Yūhannā Injīlī.		
Pahlā Wird	Ḳhur. xxxiii. 9 se	Yas. vi.
Dūsrā Wird	Yūh. xiii. 23 se 36 tak	Muk. i.
Ma'sūm bachchoṉ kā din	Yir. xxxi. 18 tak	Bārūk iv. 21 se 31 tak
Ḳhatna.		
Pahlā Wird	Paid. xvii. 9 se	Ist. x. 12 se
Dūsrā Wird	Rom. ii. 17 se	Kul. ii. 8 se 18 tak
'Īd i Zuhūr.		
Pahlā Wird	Yas. lx.	Yas. xlix. 13 se 24 tak
Dūsrā Wird	Lūqā iii. 15 se 23 tak	Yūh. ii. 12 tak
Muqaddas Paulus kā dil phirnā.		
Pahlā Wird	Yas. xlix. 13 tak	Yir. i. 11 tak
Dūsrā Wird.....	Gal. i. 11 se	A'māl xxvi. 21 tak
Kuṉwārī Mariyam kī Tahārat	Ḳhur. xiii. 17 tak	Haggai ii. 10 tak
Muqaddas Mattiyyāh.....	1 Sam. ii. 27 se 36 tak	Yas. xxii. 15 se
Kuṉwārī Mariyam kī bashārat	Paid. iii. 16 tak	Yas. lii. 7 se 13 tak
Rozoṉ kā pahlā din.		
Pahlā Wird	Yas. lviii. 13 tak	Yonāh iii.
Dūsrā Wird	Marq. ii. 13 se 23 tak	'Ibr. xii. 3 se 18 tak
'Īd i Qiyāmat se pahlā Pīr.		
Pahlā Wird	Nauha i. 15 tak	Nauha ii. 13 se
Dūsrā Wird	Yūh. xiv. 15 tak	Yūh. xiv. 15 se
'Īd i Qiyāmat se pahlā Mangal.		
Pahlā Wird	Nauha iii. 34 tak	Nauha iii. 34 se
Dūsrā Wird	Yūh. xv. 14 tak	Yūh. xv. 14 se

Digitized by Google

	SUBH KĪ NAMĀZ.	SHĀM KĪ NAMĀZ.
'Īd i Qiyāmat se pahlā Budh.		
Pahlā Wird	Nauha iv. 21 tak	Dān. ix. 20 se
Dūsrā Wird	Yūh. xvi. 16 tak	Yūh. xvi. 16 se
'Īd i Qiyāmat se pahlā Juma'rāt.		
Pahlā Wird	Hoshe' xiii. 15 tak	Hoshe' xiv.
Dūsrā Wird	Yūh. xvii.	Yūh. xiii. 36 tak
Mubārak Juma'.		
Pahlā Wird	Paid. xxii. 20 tak	Yas. lii. 13 se aur liii.
Dūsrā Wird	Yūh. xviii.	1 Patras ii.
'Īd i Qiyāmat kā 'Arfa.		
Pahlā Wird	Zak. ix.	Hoshe' v. 8 se vi. 4 tak
Dūsrā Wird	Lūqā xxiii. 50 se	Rom. vi. 14 tak
'Īd i Qiyāmat ke ba'd kā Pīr.		
Pahlā Wird	Ḳhur. xv. 22 tak	Ġazal ii. 10 se
Dūsrā Wird	Lūqā xxiv. 13 tak	Matī xxviii. 10 tak
'Īd i Qiyāmat ke ba'd kā Mangal.		
Pahlā Wird	2 Sal. xiii. 14 se 22 tak	Hizq. xxxvii. 15 tak
Dūsrā Wird	Yūh. xxi. 15 tak	Yūh. xxi. 15 se
Muqaddas Marqus	Yas. lxii. 6 se	Hizq. i. 15 tak
Muqaddas Filippus aur Ya'qūb.		
Pahlā Wird	Yas. lxi.	Zak. iv.
Dūsrā Wird	Yūh. i. 43 se	.....
'Īd i Su'ūd.		
Pahlā Wird	Dān. vii. 9 se 15 tak	2 Sal. ii. 16 tak
Dūsrā Wird	Lūqā xxiv. 44 se	'Ibr. iv.
'Īd i Nuzūl ke ba'd kā Pīr.		
Pahlā Wird	Paid. xi. 10 tak	Gintī xi. 16 se 31 tak
Dūsrā Wird	1 Kur. xii. 14 tak	1 Kur. xii. 27 se aur xiii.
'Īd i Nuzūl ke ba'd kā Mangal.		
Pahlā Wird	Yoel ii. 21 se	Mīkāh iv. 8 tak
Dūsrā Wird	1 Thiss. v. 12 se 24 tak	1 Yūh. iv. 14 tak
Muqaddas Barnabā.		
Pahlā Wird	Ist. xxxiii. 12 tak	Nahūm i.
Dūsrā Wird	A'māl iv. 31 se	A'māl xiv. 8 se
Muq. Yūhannā Baptisma denewālā.		
Pahlā Wird	Mal. iii. 7 tak	Mal. iv.
Dūsrā Wird	Matī iii.	Matī xiv. 13 tak
Muqaddas Patras.		
Pahlā Wird	Hizq. iii. 4 se 15 tak	Zak. iii.
Dūsrā Wird	Yūh. xxi. 15 se 23 tak	A'māl iv. 8 se 23 tak
Muqaddas Ya'qūb.		
Pahlā Wird	2 Sal. i. 16 tak	Yir. xxvi. 8 se 16 tak
Dūsrā Wird	Lūqā ix. 51 se 57 tak	.....

Digitized by Google

	SUBH KĪ NAMĀZ.	SHĀM KĪ NAMĀZ.
Muqaddas Bartulmāī	Paid. xxviii. 10 se 18 tak	Ist. xviii. 15 se
Muqaddas Matī.....	1 Sal. xix. 15 se	1 Taw. xxix. 20 tak
Muqaddas Mīkāīl.		
Pahlā Wird	Paid. xxxii.	Dān. x. 4 se
Dūsrā Wird	A'māl xii. 5 se 18 tak	Muk. xiv. 14 se
Muqaddas Lūqā.....	Yas. lv.	Bin Sīr. xxxviii. 15 tak
Muq. Shama'ūn aur Yahūdāh.....	Yas. xxviii. 9 se 17 tak	Yir. iii. 12 se 19 tak
Sāre Muqaddas.		
Pahlā Wird	Hikmat iii. 10 tak	Hikmat v. 17 tak
Dūsrā Wird	'Ibr. xi. 33 se xii. 7 tak	Muk. xix. 17 tak

BA'Z DINOṆ KE LIYE ḲHĀSS MAZĀMĪR.

	SUBH KĪ NAMĀZ.	SHĀM KĪ NAMĀZ.
'Īd i Wūlādat.....	xix., xlv., lxxxv.	lxxxix., cx., cxxxii.
Roson kā pahlā dīn	vi., xxxii., xxxviii.	cii., cxxx., cxliii.
Mubārak Juma'.....	xxii., xl., liv.	lxix., lxxxviii.
'Īd i Qiyāmat.....	ii., lvii., cxi.	cxiii., cxiv., cxviii.
'Īd i Su'ūd.....	viii., xv., xxi.	xxiv., xlvii., cviii.
'Īd i Nuzūl.....	xlviii., lxviii.	civ. cxlv.

Digitized by Google

JANTRĪ,

MĀ' WIRDON KE NAQSHE KE.

JANYŪARĪ MEN 31 DIN HOTE HAIN.

		SUBH KĪ NAMĀZ.		SHĀM KĪ NAMĀZ.	
		PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.	PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.
1	*Khatna.*	.....	.....	.....	.....
2		Paid. i. 20 tak	Matī i. 18 se	Paid. i. 20 se ii. 4 tak	A'māl i.
3		—— ii. 4 se	—— ii.	—— iii. 20 tak	—— ii. 22 tak
4		—— iii. 20 se iv. 16 tak	—— iii.	—— iv. 16 se	—— ii. 22 se
5		—— v. 28 tak	—— iv. 23 tak	—— v. 28 se vi. 9 tak	—— iii.
6	*'Īd i Zuhūr.*	.....	.....	.....	.....
7		Paid. vi. 9 se	Matī iv. 23 se v. 13 tak	Paid. vii.	A'māl iv. 32 tak
8	Lūkyānus, Prīsṭ aur Shahīd.	—— viii.	—— v. 13 se 33 tak	—— ix. 20 tak	—— iv. 32 se v. 17 tak
9		—— xi. 10 tak	—— v. 33 se	—— xii.	—— v. 17 se
10		—— xiii.	—— vi. 19 tak	—— xiv.	—— vi.
11		—— xv.	—— vi. 19 se vii. 7 tak	—— xvi.	—— vii. 35 tak
12		—— xvii. 23 tak	—— vii. 7 se	—— xviii. 17 tak	—— vii. 35 se viii. 5 tak
13	Hilaryus, Bishap aur Muqirr.	—— xviii. 17 se	—— viii. 18 tak	—— xix. 12 se 30 tak	—— viii. 5 se 26 tak
14		—— xx.	—— viii. 18 se	—— xxi. 22 tak	—— viii. 26 se
15		—— xxi. 33 se xxii. 20 tak	—— ix. 18 tak	—— xxiii.	—— ix. 23 tak
16		—— xxiv. 29 tak	—— ix. 18 se	—— xxiv. 29 se 52 tak	—— ix. 23 se
17		—— xxiv. 52 se	—— x. 24 tak	—— xxv. 5 se 19 tak	—— x. 24 tak
18	Priskā, Kuṇwārī aur Shahīd.	—— xxv. 19 se	—— x. 24 se	—— xxvi. 18 tak	—— x. 24 se
19		—— xxvi. 18 se	—— xi.	—— xxvii. 30 tak	—— xi.
20	Fabyānus, Bishap aur Shahīd.	—— xxvii. 30 se	—— xii. 22 tak	—— xxviii.	—— xii.
21	Agnes, Kuṇwārī aur Shahīd.	—— xxix. 21 tak	—— xii. 22 se	—— xxxi. 25 tak	—— xiii. 26 tak
22	Vinkentyus, Shahīd.	—— xxxi. 36 se	—— xiii. 24 tak	—— xxxii. 22 tak	—— xiii. 26 se
23		—— xxxii. 22 se	—— xiii. 24 se 53 tak	—— xxxiii.	—— xiv.
24		—— xxxv. 21 tak	—— xiii. 53 se xiv. 13 tak	—— xxxvii. 12 tak	—— xv. 30 tak
25	*Muqaddas Paulus kā dil phirnā.*	.....	.....	.....	.....
26		Paid. xxxvii. 12 se	Matī xiv. 13 se	Paid. xxxix.	A'māl xv. 30 se xvi. 16 tak
27		—— xl.	—— xv. 21 tak	—— xli. 17 tak	—— xvi. 16 se
28		—— xli. 17 se 53 tak	—— xv. 21 se	—— xli. 53 se xlii. 25 tak	—— xvii. 16 tak
29		—— xlii. 25 se	—— xvi. 24 tak	—— xliii. 25 tak	—— xvii. 16 se
30		—— xliii. 25 se xliv. 14 tak	—— xvi. 24 se xvii. 14 tak	—— xliv. 14 se	—— xviii. 24 tak
31		—— xlv. 25 tak	—— xvii. 14 se	—— xlv. 25 se xlvi. 8 tak	—— xviii. 24 se xix. 21 tak

Digitized by Google

JANTRĪ,

MĀ' WIRDON KE NAQSHE KE.

FEBRUARĪ MEN 28 YĀ 29 DIN HOTE HAIN.

		SUBH KĪ NAMĀZ.		SHĀM KĪ NAMĀZ.	
		PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.	PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.
1	Roza.	Paid. xlvi. 26 se xlvii. 13 tak	Matī xviii. 21 tak	Paid. xlvii. 13 se	A'māl xix. 21 se
2	*Kunwārī Mariyam kī Tahārat.*	.....	—— xviii. 21 se xix. 3 tak	.....	—— xx. 17 tak
3	Blasius, Bishap aur Shahīd.	Paid. xlviii.	—— xix. 3 se 27 tak	Paid. xlix.	—— xx. 17 se
4		—— l.	—— xix. 27 se xx. 17 tak	Ḳhur. i.	—— xxi. 17 tak
5	Agathā; Kunwārī aur Shahīd.	Ḳhur. ii.	—— xx. 17 se	—— iii.	—— xxi. 17 se 37 tak
6		—— iv. 24 tak	—— xxi. 23 tak	—— iv. 27 se v. 15 tak	—— xxi. 37 se xxii. 23 tak
7		—— v. 15 se vi. 14 tak	—— xxi. 23 se	—— vi. 28 se vii. 14 tak	—— xxii. 23 se xxiii. 12 tak
8		—— vii. 14 se	—— xxii. 15 tak	—— viii. 20 tak	—— xxiii. 12 se
9		—— viii. 20 se ix 13 tak	—— xxii. 15 se 41 tak	—— ix. 13 se	—— xxiv.
10		—— x. 21 tak	—— xxii. 41 se xxiii. 13 tak	—— x. 21 se aur xi.	—— xxv.
11		—— xii. 21 tak	—— xxiii. 13 se	—— xii. 21 se 43 tak	—— xxvi.
12		—— xii. 43 se xiii. 17 tak	—— xxiv. 29 tak	—— xiii. 17 se xiv. 10 tak	—— xxvii. 18 tak
13		—— xiv. 10 se	—— xxiv. 29 se	—— xv. 22 tak	—— xxvii. 18 se
14	Walintīnus, Bishap.	—— xv. 22 se xvi. 11 tak	—— xxv. 31 tak	—— xvi. 11 se	—— xxviii. 17 tak
15		—— xvii.	—— xxv. 31 se	—— xviii.	—— xxviii. 17 se
16		—— xix.	—— xxvi. 31 tak	—— xx. 22 tak	Rom. i.
17		—— xxi. 18 tak	—— xxvi. 31 se 57 tak	—— xxii. 21 se xxiii. 10 tak	—— ii. 17 tak
18		—— xxiii. 14 se	—— xxvi. 57 se	—— xxiv.	—— ii. 17 se
19		—— xxv. 23 tak	—— xxvii. 27 tak	—— xxviii. 13 tak	—— iii.
20		—— xxviii. 29 se 42 tak	—— xxvii. 27 se 57 tak	—— xxix. 35 se xxx. 11 tak	—— iv.
21		—— xxxi.	—— xxvii. 57 se	—— xxxii. 15 tak	—— v.
22		—— xxxii. 15 se	—— xxviii.	—— xxxiii. 12 tak	—— vi.
23	Roza.	—— xxxiii. 12 se xxxiv. 10 tak	Marqus i. 21 tak	—— xxxiv. 10 se 27 tak	—— vii.
24	*Muqaddas Mattiyyāh, Rasūl.*	.....	—— i. 21 se	.....	—— viii. 18 tak
25		Ḳhur. xxxiv. 27 se	—— ii. 23 tak	Ḳhur. xxxv. 29 se xxxvi. 8 tak	—— viii. 18 se
26		—— xxxix. 30 se	—— ii. 23 se iii. 13 tak	—— xl. 17 tak	—— ix. 19 tak
27		—— xl. 17 se	—— iii. 13 se	Ahbār ix. 22 se x. 12 tak	—— ix. 19 se
28		Ahbār xiv. 23 tak	—— iv. 35 tak	—— xvi. 23 tak	—— x.
29		—— xix. 19 tak	Matī vii.	—— xix. 30 se xx. 9 tak	—— xii.

Digitized by Google

JANTRĪ,

MĀ' WIRDON KE NAQSHE KE.

MĀRCH MEN 31 DIN HOTE HAIN.

		SUBH KĪ NAMĀZ.		SHĀM KĪ NAMĀZ.	
		PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.	PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.
1	Deviḍ, Ārch Bishap.	Ahb. xxv. 18 tak	Marq. iv. 35 se v. 21 tak	Ahb. xxv. 18 se 44 tak	Rom. xi. 25 tak
2	Cheḍ, Bishap.	—— xxvi. 21 tak	—— v. 21 se	—— xxvi. 21 se	—— xi. 25 se
3		Gintī vi.	—— vi. 14 tak	Gintī ix. 15 se x. 11 tak	—— xii.
4		—— x. 11 se	—— vi. 14 se 30 tak	—— xi. 24 tak	—— xiii. [tak
5		—— xi. 24 se	—— vi. 30 se	—— xii.	—— xiv. aur xv. 8
6		—— xiii. 17 se	—— vii. 24 tak	—— xiv. 26 tak	—— xv. 8 se
7	Pirpituā, Shahīd.	—— xiv. 26 se	—— vii. 24 se viii. 10 tak	—— xvi. 23 tak	—— xvi.
8		—— xvi. 23 se	—— viii. 10 se ix. 2 tak	—— xvii.	1 Kur. i. 26 tak
9		—— xx. 14 tak	—— ix. 2 se 30 tak	—— xx. 14 se	—— i. 26 se aur ii.
10		—— xxi. 10 tak	—— ix. 30 se	—— xxi. 10 se 32 tak	—— iii.
11		—— xxii. 22 tak	—— x. 32 tak	—— xxii. 22 se	—— iv. 18 tak
12	Gregurius, Shahīd aur Bishap.	—— xxiii.	—— x. 32 se	—— xxiv.	—— iv. 18 se aur v.
13		—— xxv.	—— xi. 27 tak	—— xxvii. 12 se	—— vi.
14		Ist. i. 19 tak	—— xi. 27 se xii. 13 tak	Ist. i. 19 se	—— vii. 25 tak
15		—— ii. 26 tak	—— xii. 13 se 35 tak	—— ii. 26 se iii. 18 tak	—— vii. 25 se
16		—— iii. 18 se	—— xii. 35 se xiii. 14 tak	—— iv. 25 tak	—— viii.
17		—— iv. 25 se 41 tak	—— xiii. 14 se	—— v. 22 tak	—— ix.
18	Edwarḍ, Magribī Seksanon kā Bādshāh.	—— v. 22 se	—— xiv. 27 tak	—— vi.	—— x., aur xi. 1
19		—— vii. 12 tak	—— xiv. 27 se 53 tak	—— vii. 12 se	—— xi. 2 se 17 tak
20		—— viii.	—— xiv. 53 se	—— x. 8 se	—— xi. 17 se
21	Binidiktus, Mahant.	—— xi. 18 tak	—— xv. 42 tak	—— xi. 18 se	—— xii. 28 tak [xiii.
22		—— xv. 16 tak	—— xv. 42 se xvi.	—— xvii. 8 se	—— xii. 28 se aur
23		—— xviii. 9 se	Lūqā i. 26 tak	—— xxiv. 5 se	—— xiv. 20 tak
24	Roza.	—— xxvi.	—— i. 26 se 46 tak	—— xxvii.	—— xiv. 20 se
25	*Kunwārī Mariyam kā bashārat pānā.*	.....	—— i. 46 se	.....	—— xv. 35 tak
26		Ist. xxviii. 15 tak	—— ii. 21 tak	Ist. xxviii. 15 se 47 tak	—— xv. 35 se
27		—— xxviii. 47 se	—— ii. 21 se	—— xxix. 9 se	—— xvi.
28		—— xxx.	—— iii. 23 tak	—— xxxi. 14 tak	2 Kur. i 23 tak
29		—— xxxi. 14 se 30 tak	—— iv. 16 tak	—— xxxi. 30 se xxxii. 44 tak	—— i. 23 se ii. 14 tak
30		—— xxxii. 44 se	—— iv. 16 se	—— xxxiii.	—— ii. 14 se aur iii.
31		—— xxxiv.	—— v. 17 tak	Yahoshū' i.	—— iv.

Digitized by Google

JANTRĪ,

MĀ' WIRDON KE NAQSHE KE.

EPRIL MEN 30 DIN HOTE HAIN.

		SUBH KĪ NAMĀZ.		SHĀM KĪ NAMĀZ.	
		PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.	PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.
1		Yahoshū' ii.	Lūqā v. 17 se	Yahoshū' iii.	2 Kur. v.
2		—— iv.	—— vi. 20 tak	—— v.	—— vi., aur vii. 1
3	Richard, Bishap.	—— vi.	—— vi. 20 se	—— vii.	—— vii. 2 se
4	Muqaddas Ambrusyus, Bishap.	—— ix. 3 se	—— vii. 24 tak	—— x. 16 tak	—— viii.
5		—— xxi. 43 se xxii. 11 tak	—— vii. 24 se	—— xxii. 11 se	—— ix.
6		—— xxiii.	—— viii. 26 tak	—— xxiv.	—— x.
7		Qāz. ii.	—— viii. 26 se	Qāz. iv.	—— xi. 30 tak
8		—— v.	—— ix. 28 tak	—— vi. 24 tak	—— xi. 30 se xii. 14 tak
9		—— vi. 24 se	—— ix. 28 se 51 tak	—— vii.	—— xii. 14 se aur xiii.
10		—— viii. 32 se ix. 25 tak	—— ix. 51 se x. 17 tak	—— x.	Gal. i.
11		—— xi. 29 tak	—— x. 17 se	—— xi. 29 se	—— ii.
12		—— xiii.	—— xi. 29 tak	—— xiv.	—— iii.
13		—— xv.	—— xi. 29 se	—— xvi.	—— iv. 21 tak
14		Rūt i.	—— xii. 35 tak	Rūt ii.	—— iv. 21 se v. 13 tak
15		—— iii.	—— xii. 35 se	—— iv.	—— v. 13 se
16		1 Sam. i.	—— xiii. 18 tak	1 Sam. ii. 21 tak	—— vi.
17		—— ii. 21 se	—— xiii. 18 se	—— iii.	Ifis. i.
18		—— iv.	—— xiv. 25 tak	—— v.	—— ii.
19	Alfij, Ārch Bishap.	—— vi.	—— xiv. 25 se xv. 11 tak	—— vii.	—— iii.
20		—— viii.	—— xv. 11 se	—— ix.	—— iv. 25 tak
21		—— x.	—— xvi.	—— xi.	—— iv. 25 se v. 22 tak
22		—— xii.	—— xvii. 20 tak	—— xiii.	—— v. 22 se vi. 10 tak
23	Muqaddas Giyorgiyus, Shahīd.	—— xiv. 24 tak	—— xvii. 20 se	—— xiv. 24 se 47 tak	—— vi. 10 se
24		—— xv.	—— xviii. 31 tak	—— xvi.	Filip. i.
25	*Muqaddas Marqus, Injīlnawīs.*	.....	—— xviii. 31 se xix. 11 tak	.....	—— ii.
26		1 Sam. xvii. 31 tak	—— xix. 11 se 28 tak	1 Sam. xvii. 31 se 55 tak	—— iii.
27		—— xvii. 55 se xviii. 17 tak	—— xix. 28 se	—— xix.	—— iv.
28		—— xx. 18 tak	—— xx. 27 tak	—— xx. 18 se	Kul. i. 21 tak
29		—— xxi.	—— xx. 27 se xxi. 5 tak	—— xxii.	—— i. 21 se ii. 8 tak
30		—— xxiii.	—— xxi. 5 se	—— xxiv. aur xxv. 1	—— ii. 8 se

Digitized by Google

JANTRĪ,

MĀ' WIRDON KE NAQSHE KE.

MEĪ MEN 31 DIN HOTE HAIN.

		SUBH KĪ NAMĀZ.		SHĀM KĪ NAMĀZ.	
		PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.	PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.
1	*Muqaddas Filippus aur Ya'qūb, Rasūl.*	.....	.....	.....	Kul. iii. 18 tak
2		1 Sam. xxvi.	Lūqā xxii. 31 tak	1 Sam. xxviii. 3 se	—— iii. 18 se iv. 7 tak
3	Salīb kā pāyā jānā.	—— xxxi.	—— xxii. 31 se 54 tak	2 Sam. i.	—— iv. 7 se
4		2 Sam. iii. 17 se	—— xxii. 54 se	—— iv.	1 This. i.
5		—— vi.	—— xxiii. 26 tak	—— vii. 18 tak	—— ii.
6	Muqaddas Yūhannā Injilnawīs kā Latīnī Darwāze ke sāmne hāzir honā.	—— vii. 18 se	—— xxiii. 26 se 50 tak	—— ix.	—— iii.
7		—— xi.	—— xxiii. 50 se xxiv. 13 tak	—— xii. 24 tak	—— iv.
8		—— xiii. 38 se xiv. 26 tak	—— xxiv. 13 se	—— xv. 16 tak	—— v.
9		—— xv. 16 se	Yūh. i. 29 tak	—— xvi. 15 tak	2 This. i.
10		—— xvi. 15 se xvii. 24 tak	—— i. 29 se	—— xvii. 24 se xviii. 18 tak	—— ii.
11		—— xviii. 18 se	—— ii.	—— xix. 24 tak	—— iii.
12		—— xix. 24 se	—— iii. 22 tak	—— xxi. 15 tak	1 Tim. i. 18 tak
13		—— xxiii. 24 tak	—— iii. 22 se	—— xxiv.	—— i. 18 se aur ii.
14		1 Sal. i. 28 tak	—— iv. 31 tak	1 Sal. i. 28 se 49 tak	—— iii.
15		1 Taw. xxix. 10 se	—— iv. 31 se	—— iii.	—— iv.
16		1 Sal. iv. 20 se	—— v. 24 tak	—— v.	—— v.
17		—— vi. 15 tak	—— v. 24 se	—— viii. 22 tak	—— vi.
18		—— viii. 22 se 54 tak	—— vi. 22 tak	—— viii. 54 se ix. 10 tak	2 Tim. i.
19	Danstan, Ārch Bishap.	—— x.	—— vi. 22 se 41 tak	—— xi. 26 tak	—— ii.
20		—— xi. 26 se	—— vi. 41 se	—— xii. 25 tak	—— iii.
21		—— xii. 25 se xiii. 11 tak	—— vii. 25 tak	—— xiii. 11 se	—— iv.
22		—— xiv. 21 tak	—— vii. 25 se	—— xv. 25 se xvi. 8 tak	Titus i.
23		—— xvi. 8 se	—— viii. 31 tak	—— xvii.	—— ii.
24		—— xviii. 17 tak	—— viii. 31 se	—— xviii. 17 se	—— iii.
25		—— xix.	—— ix. 39 tak	—— xxi.	Filemon
26	Āgastin, Ārch Bishap.	—— xxii. 41 tak	—— ix. 39 se x. 22 tak	2 Sal. i.	'Ibr. i.
27	Bīd mu'azzaz, Prīst.	2 Sal. ii.	—— x. 22 se	—— iv. 8 se	—— ii. aur iii. 7 tak
28		—— v.	—— xi. 17 tak	—— vi. 24 tak	—— iii. 7 se iv. 14 tak
29		—— vi. 24 se	—— xi. 17 se 47 tak	—— vii.	—— iv. 14 se aur v.
30		—— viii. 16 tak	—— xi. 47 se xii. 20 tak	—— ix.	—— vi.
31		—— x. 18 tak	—— xii. 20 se	—— x. 18 se	—— vii.

Digitized by Google

JANTRĪ,

MĀ' WIRDON KE NAQSHE KE.

JŪN MEN̲ 30 DIN HOTE HAIN̲.

		SUBH KĪ NAMĀZ.		SHĀM KĪ NAMĀZ.	
		PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.	PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.
1	Nīkumediyus, Shahīd.	2 Sal. xiii.	Yūh. xiii. 21 tak	2 Sal. xvii. 24 tak	'Ibr. viii.
2		—— xvii. 24 se	—— xiii. 21 se	2 Taw. xii.	—— ix.
3		2 Taw. xiii.	—— xiv.	—— xiv.	—— x. 19 tak
4		—— xv.	—— xv.	—— xvi. aur xvii. 14 tak	—— x. 19 se
5	Bunifakyus, Bishap.	—— xix.	—— xvi. 16 tak	—— xx. 31 tak	—— xi. 17 tak
6		—— xx. 31 se aur xxi.	—— xvi. 16 se	—— xxii.	—— xi. 17 se
7		—— xxiii.	—— xvii.	—— xxiv.	—— xii.
8		—— xxv.	—— xviii. 28 tak	—— xxvi. aur xxvii.	—— xiii.
9		—— xxviii.	—— xviii. 28 se	2 Sal. xviii. 9 tak	Ya'qūb i.
10		—— xxix. 3 se 21 tak	—— xix. 25 tak	2 Taw. xxx. aur xxxi. 1	—— ii.
11	*Muqaddas Barnabā, Rasūl.*	.....	.....	.....	.....
12		2 Sal. xviii. 13 se	Yūh. xix. 25 se	2 Sal. xix. 20 tak	Ya'qūb iii.
13		—— xix. 20 se	—— xx. 19 tak	—— xx.	—— iv.
14		Yas. xxxviii. 9 se 21 tak	—— xx. 19 se	2 Taw. xxxiii.	—— v.
15		2 Sal. xxii.	—— xxi.	2 Sal. xxiii. 21 tak	1 Pat. i. 22 tak
16		—— xxiii. 21 se xxiv. 8 tak	—— A'māl i.	—— xxiv. 8 se xxv. 8 tak	—— i. 22 se ii. 11 tak
17	Muqaddas Albānus Shahīd.	—— xxv. 8 se	—— ii. 22 tak	'Izrā i. aur iii.	—— ii. 11 se aur iii. 8 tak
18		'Izrā iv.	—— ii. 22 se	—— v.	—— iii. 8 se iv. 7 tak
19		—— vii.	—— iii.	—— viii. 15 se	—— iv. 7 se
20	Eḍward Bādshāh kā uṭhāyā jānā.	—— ix.	—— iv. 32 tak	—— x. 20 tak	—— v.
21		Nih. i.	—— iv. 32 se v. 17 tak	Nih. ii.	2 Pat. i.
22		—— iv.	—— v. 17 se	—— v.	—— ii.
23	Roza.	—— vi. aur vii. 5 tak	—— vi.	—— vii. 73 se aur viii.	—— iii.
24	*Muq. Yūhannā Baptisma denewālā.*	.....	.....	.....	.....
25		Nih. xiii. 15 tak	A'māl vii. 35 tak	Nih. xiii. 15 se	1 Yūh. i.
26		Ister i.	—— vii. 35 se viii. 5 tak	Ister ii. 15 se aur iii.	—— ii. 15 tak
27		—— iv.	—— viii. 5 se 26 tak	—— v.	—— ii. 15 se
28	Roza.	—— vi.	—— viii. 26 se	—— vii.	—— iii. 16 tak
29	*Muqaddas Patras, Rasūl.*	.....	.....	.....	.....
30		Aiyūb i.	A'māl ix. 23 tak	Aiyūb ii.	1 Yūh. iii. 16 se iv. 7 tak

Digitized by Google

JANTRĪ,

MĀ' WIRDON KE NAQSHE KE.

JŪLAĪ MEN 31 DIN HOTE HAIN.

		SUBH KĪ NAMĀZ.		SHĀM KĪ NAMĀZ.	
		PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.	PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.
1		Aiy. iii.	A'māl ix. 23 se	Aiy. iv.	1 Yūh. iv. 7 se
2	Kunwārī Mariyam kī mulāqāt.	—— v.	—— x. 24 tak	—— vi.	—— v.
3		—— vii.	—— x. 24 se	—— ix.	2 Yūh.
4	Muqaddas Martīnus kā tabaddul i maqām.	—— x.	—— xi.	—— xi.	3 Yūh.
5		—— xii.	—— xii.	—— xiii.	Yahūdāh
6		—— xiv.	—— xiii. 26 tak	—— xvi.	Matī i. 18 se
7		—— xvii.	—— xiii. 26 se	—— xix.	—— ii.
8		—— xxi.	—— xiv.	—— xxii. 12 se 29 tak	—— iii.
9		—— xxiii.	—— xv. 30 tak	—— xxiv.	—— iv. 23 tak
10		—— xxv. aur xxvi.	—— xv. 30 se xvi. 16 tak	—— xxvii.	—— iv. 23 se v. 13 tak
11		—— xxviii.	—— xvi. 16 se	—— xxix. aur xxx. 1	—— v. 13 se 33 tak
12		—— xxx. 12 se 27 tak	—— xvii. 16 tak	—— xxxi. 13 se	—— v. 33 se
13		—— xxxii.	—— xvii. 16 se	—— xxxviii. 39 tak	—— vi. 19 tak
14		—— xxxviii. 39 se aur xxxix.	—— xviii. 24 tak	—— xl.	—— vi. 19 se vii. 7 tak
15	Swidhan, Bishap.	—— xli.	—— xviii. 24 se xix. 21 tak	—— xlii.	—— vii. 7 se
16		Ams. i. 20 tak	—— xix. 21 se	Ams. i. 20 se	—— viii. 18 tak
17		—— ii.	—— xx. 17 tak	—— iii. 27 tak	—— viii. 18 se
18		—— iii. 27 se iv. 20 tak	—— xx. 17 se	—— iv. 20 se v. 15 tak	—— ix. 18 tak
19		—— v. 15 se	—— xxi. 17 tak	—— vi. 20 tak	—— ix. 18 se
20	Mārgarīta, Kunwārī aur Shahīd.	—— vii.	—— xxi. 17 se 37 tak	—— viii.	—— x. 24 tak
21		—— ix.	—— xxi. 37 se xxii. 23 tak	—— x. 16 se	—— x. 24 se
22	Muqaddas Mariyam Magdaliyā.	—— xi. 15 tak	—— xxii. 23 se xxiii. 12 tak	—— xi. 15 se	—— xi.
23		—— xii. 10 se	—— xxiii. 12 se	—— xiii.	—— xii. 22 tak
24	Roza.	—— xiv. 9 se 28 tak	—— xxiv.	—— xiv. 28 se xv. 18 tak	—— xii. 22 se
25	*Muqaddas Ya'qūb, Rasūl.*	.....	.....	.....	—— xiii. 24 tak
26	Muqaddas Hannāh.	Ams. xv. 18 se	A'māl xxv.	Ams. xvi. 20 tak	—— xiii. 24 se 53 tak
27		—— xvi. 31 se xvii. 18 tak	—— xxvi.	—— xviii. 10 se	—— xiii. 53 se xiv. 13 tak
28		—— xix. 13 se	—— xxvii.	—— xx. 23 tak	—— xiv. 13 se
29		—— xxi. 17 tak	—— xxviii. 17 tak	—— xxii. 17 tak	—— xv. 21 tak
30		—— xxiii. 10 se	—— xxviii. 17 se	—— xxiv. 21 se	—— xv. 21 se
31		—— xxv.	Rom. i.	—— xxvi. 21 tak	—— xvi. 24 tak

Digitized by Google

JANTRĪ,

MĀ' WIRDON KE NAQSHE KE.

ĀGASṬ MEN 31 DIN HOTE HAIN.

		SUBH KĪ NAMĀZ.		SHĀM KĪ NAMĀZ.	
		PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.	PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.
1	Lammas nāme roz.	Ams. xxvii. 23 tak	Rom. ii. 17 tak	Ams. xxviii. 15 tak	Matī xvi. 24 se xvii. 14 tak
2		—— xxx. 18 tak	—— ii. 17 se	—— xxxi. 10 se	—— xvii. 14 se
3		Wā'iz i.	—— iii.	Wā'iz ii. 12 tak	—— xviii. 21 tak
4		—— iii.	—— iv.	—— iv.	—— xviii. 21 se xix. 3 tak
5		—— v.	—— v.	—— vi.	—— xix. 3 se 27 tak
6	Masīh kī sūrat kā badalnā.	—— vii.	—— vi.	—— viii.	—— xix. 27 se xx. 17 tak
7	Yisū' Nām.	—— ix.	—— vii.	—— xi.	—— xx. 17 se
8		—— xii.	—— viii. 18 tak	Yir. i.	—— xxi. 23 tak
9		Yir. ii. 14 tak	—— viii. 18 se	—— v. 19 tak	—— xxi. 23 se
10	Muqaddas Laurentyus, Shahīd.	—— v. 19 se	—— ix. 19 tak	—— vi. 22 tak	—— xxii. 15 tak
11		—— vii. 17 tak	—— ix. 19 se	—— viii. 4 se	—— xxii. 15 se 41 tak
12		—— ix. 17 tak	—— x.	—— xiii. 8 se 24 tak	—— xxii. 41 se xxiii. 13 tak
13		—— xv.	—— xi. 25 tak	—— xvii. 19 tak	—— xxiii. 13 se
14		—— xviii. 18 tak	—— xi. 25 se	—— xix.	—— xxiv. 29 tak
15		—— xxi.	—— xii.	—— xxii. 13 tak	—— xxiv. 29 se
16		—— xxii. 13 se	—— xiii.	—— xxiii. 16 tak	—— xxv. 31 tak
17		—— xxiv.	—— xiv. aur xv. 8 tak	—— xxv. 15 tak	—— xxv. 31 se
18		—— xxvi.	—— xv. 8 se	—— xxviii.	—— xxvi. 31 tak
19		—— xxix. 4 se 20 tak	—— xvi.	—— xxx.	—— xxvi. 31 se 57 tak
20		—— xxxi. 15 tak	1 Kur. i. 26 tak	—— xxxi. 15 se 38 tak	—— xxvi. 57 se
21		—— xxxiii. 14 tak	—— i. 26 se aur ii.	—— xxxiii. 14 se	—— xxvii. 27 tak
22		—— xxxv.	—— iii.	—— xxxvi. 14 tak	—— xxvii. 27 se 57 tak
23	Roza.	—— xxxvi. 14 se	—— iv. 18 tak	—— xxxviii. 14 tak	—— xxvii. 57 se
24	*Muqaddas Bartulmāī.*	.....	—— iv. 18 se aur v.	.....	—— xxviii.
25		Yir. xxxviii. 14 se	—— vi.	Yir. xxxix.	Mar. i. 21 tak
26		—— l. 21 tak	—— vii. 25 tak	—— li. 54 se	—— i. 21 se
27		Hizq. i. 15 tak	—— vii. 25 se	Hizq. i. 15 se	—— ii. 23 tak
28	Muqaddas Augustīnus, Bishap.	—— ii.	—— viii.	—— iii. 15 tak	—— ii. 23 se iii. 13 tak
29	Muqaddas Yūhannā Baptistā kā sir kaṭnā.	—— iii. 15 se	—— ix.	—— viii.	—— iii. 13 se
30		—— ix.	—— x. aur xi. 1	—— xi. 14 se	—— iv. 35 tak
31		—— xii. 17 se	—— xi. 2 se 17 tak	—— xiii. 17 tak	—— iv. 35 se v. 21 tak

Digitized by Google

JANTRĪ,

MĀ' WIRDON KE NAQSHE KE.

SIPṬEMBAR MEN̲ 30 DIN HOTE HAIN̲.

		SUBH KĪ NAMĀZ.		SHĀM KĪ NAMĀZ.	
		PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.	PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.
1	Aigidyus, Mahant.	Hizq. xiii. 17 se	1 Kur. xi. 17 se	Hizq. xiv. 12 tak	Marq. v. 21 se
2		—— xiv. 12 se	—— xii. 28 tak	—— xvi. 44 se	—— vi. 14 tak
3		—— xviii. 19 tak	—— xii. 28 se aur xiii.	—— xviii. 19 se	—— vi. 14 se 30 tak
4		—— xx. 18 tak	—— xiv. 20 tak	—— xx. 18 se 33 tak	—— vi. 30 se
5		—— xx. 33 se 44 tak	—— xiv. 20 se	—— xxii. 23 se	—— vii. 24 tak
6		—— xxiv. 15 se	—— xv. 35 tak	—— xxvi.	—— vii. 24 se viii. 10 tak
7	Yuuurḳhus, Bishap.	—— xxvii. 26 tak	—— xv. 35 se	—— xxvii. 26 se	—— viii. 10 se ix. 2 tak
8	Kuṉwārī Mariyam ki wilādat.	—— xxviii. 20 tak	—— xvi.	—— xxxi.	—— ix. 2 se 30 tak
9		—— xxxii. 17 tak	2 Kur. i. 23 tak	—— xxxiii. 21 tak	—— ix. 30 se
10		—— xxxiii. 21 se	—— i. 23 se ii. 14 tak	—— xxxiv. 17 tak	—— x. 32 tak
11		—— xxxiv. 17 se	—— ii. 14 se aur iii.	—— xxxvi. 16 se 33 tak	—— x. 32 se
12		—— xxxvii. 15 tak	—— iv.	—— xxxvii. 15 se	—— xi. 27 tak
13		—— xlvii. 13 tak	—— v.	Dān. i.	—— xi. 27 se xii. 13 tak
14	Muqaddas salīb kā din.	Dān. ii. 24 tak	—— vi. aur vii. 1	—— ii. 24 se	—— xii. 13 se 35 tak
15		—— iii.	—— vii. 2 se	—— iv. 19 tak	—— xii. 35 se xiii. 14 tak
16		—— iv. 19 se	—— viii.	—— v. 17 tak	—— xiii. 14 se
17	Lambert, Bishap.	—— v. 17 se	—— ix.	—— vi.	—— xiv. 27 tak
18		—— vii. 15 tak	—— x.	—— vii. 15 se	—— xiv. 27 se 53 tak
19		—— ix. 20 tak	—— xi. 30 tak	—— ix. 20 se	—— xiv. 53 se
20	Roza.	—— x. 20 tak	—— xi. 30 se xii. 14 tak	—— xii.	—— xv. 42 tak
21	*Muqaddas Matī, Rasūl.*	.....	—— xii. 14 se aur xiii.	.....	—— xv. 42 se aur xvi.
22		Hoshe' ii. 14 se	Gal. i.	Hoshe' iv. 13 tak	Lūqā i. 26 tak
23		—— v. 8 se vi. 7 tak	—— ii.	—— vii. 8 se	—— i. 26 se 57 tak
24		—— viii.	—— iii.	—— ix. [tak	—— i. 57 se
25		—— x.	—— iv. 21 tak	—— xi. aur xii. 7	—— ii. 21 tak
26	Muqaddas Kupriyānus, Ārch Bishap.	—— xiii. 15 tak	—— iv. 21 se v. 13 tak	—— xiv.	—— ii. 21 se
27		Yoel i.	—— v. 13 se	Yoel ii. 15 tak	—— iii. 23 tak
28		—— ii. 15 se 28 tak	—— vi.	—— ii. 28 se iii. 9 tak	—— iv. 16 tak
29	*Muqaddas Mīkāīl aur kull Firishte.*	.....	.....	.....	.....
30	Muqaddas Hiyarunumus.	Yoel iii. 9 se	Iflsīon̲ i.	'Āmos i. aur ii. 4 tak	Lūqā iv. 16 se

Digitized by Google

JANTRĪ,

MĀ' WIRDON KE NAQSHE KE.

ĀKṬOBAR MEN̲ 31 DIN HOTE HAIN̲.

		SUBH KĪ NAMĀZ.		SHĀM KĪ NAMĀZ.	
		PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.	PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.
1	Remigyus, Bishap.	'Amos ii. 4 se iii. 9 tak	Ifisīon̲ ii.	'Āmos iv. 4 se	Lūqā v. 17 tak
2		—— v. 18 tak	—— iii.	—— v. 18 se vi. 9 tak	—— v. 17 se
3		—— vii.	—— iv. 25 tak	—— viii.	—— vi. 20 tak
4		—— ix.	—— iv. 25 se v. 22 tak	'Obad.	—— vi. 20 se
5		Yonāh i.	—— v. 22 se vi. 10 tak	Yonāh ii.	—— vii. 24 tak
6	Feth, Kuṇwārī aur Shahīd.	—— iii.	—— vi. 10 se	—— iv.	—— vii. 24 se
7		Mīkāh i. 10 tak	Fil. i.	Mīkāh ii.	—— viii. 26 tak
8		—— iii.	—— ii.	—— iv.	—— viii. 26 se
9	Muqaddas Diyunusyus, Bishap.	—— v.	—— iii.	—— vi.	—— ix. 28 tak
10		—— vii.	—— iv.	Nahūm i.	—— ix. 28 se 51 tak
11		Nahūm ii.	Kul. i. 21 tak	—— iii.	—— ix. 51 se x. 17 tak
12		Hab. i.	—— i. 21 se ii. 8 tak	Hab. ii.	—— x. 17 se
13	Eḍward Bādshāh kā Tabaddul i maqām.	—— iii.	—— ii. 8 se	Saf. i. 14 tak	—— xi. 29 tak
14		Saf. i. 14 se ii. 4 tak	—— iii. 18 tak [iv.	—— ii. 4 se	—— xi. 29 se
15		—— iii.	—— iii. 18 se aur	Hag. i.	—— xii. 35 tak
16		Hag. ii. 10 tak	1 This. i.	—— ii. 10 se	—— xii. 35 se
17	Ethelḍrīḍa, Kuṇwārī.	Zak. i. 18 tak	—— ii.	Zak. i. 18 se aur ii.	—— xiii. 18 tak
18	*Muqaddas Lūqā Injīlnawīs.*	.....	—— iii.	.....	—— xiii. 18 se
19		Zak. iii.	—— iv.	Zak. iv.	—— xiv. 25 tak
20		—— v.	—— v.	—— vi.	—— xiv. 25 se xv. 11 tak
21		—— vii.	2 This. i.	—— viii. 14 tak	—— xv. 11 se
22		—— viii. 14 se	—— ii.	—— ix. 9 se	—— xvi.
23		—— x.	—— iii.	—— xi.	—— xvii. 20 tak
24		—— xii.	1 Tīm. i. 18 tak	—— xiii.	—— xvii. 20 se
25	Krispīnus, Shahīd.	—— xiv.	—— i. 18 se aur ii.	Malākī i.	—— xviii. 31 tak
26		Malākī ii.	—— iii.	—— iii. 13 tak	—— xviii. 31 se xix. 11 tak
27	Roza.	—— iii. 13 se aur iv.	—— iv.	Hikmat i.	—— xix. 11 se 28 tak
28	*Muqaddas Shama'ūn aur Yahūdāh.*	.....	—— v.	.....	—— xix. 28 se
29		Hikmat ii.	—— vi.	Hikmat iv. 7 se	—— xx. 27 tak
30		—— vi. 22 tak	2 Tīm. i.	—— vi. 22 se vii. 15 tak	—— xx. 27 se xxi. 5 tak
31	Roza.	—— vii. 15 se	—— ii.	—— viii. 19 tak	—— xxi. 5 se

Digitized by Google

JANTRĪ,

MĀ' WIRDOṆ KE NAQSHE KE.

NOWEMBAR MEṆ 30 DIN HOTE HAIṆ.

		SUBH KĪ NAMĀZ.		SHĀM KĪ NAMĀZ.	
		PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.	PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.
1	*Sab Muqaddasoṇ kā din.*	.....	.....	.....	.....
2		Hikmat ix.	2 Tīm. iii.	Hikmat xi. 15 tak	Lūqā xxii. 31 tak
3		—— xi. 15 se xii. 3 tak	—— iv.	—— xvii.	—— xxii. 31 se 54 tak
4		Bin Sīraḳh i. 14 tak	Titus i.	Bin Sīraḳh ii.	—— xxii. 54 se
5		—— iii. 17 se 30 tak	—— ii.	—— iv. 10 se	—— xxiii. 26 tak
6	Lenarḍ, Muqirr.	—— v.	—— iii.	—— vii. 27 se	—— xxiii. 26 se 50 tak
7		—— x. 18 se	Filemon	—— xiv. 20 tak	—— xxiii. 50 se xxiv. 13 tak
8		—— xv. 9 se	'Ibr. i.	—— xvi. 17 se	—— xxiv. 13 se
9		—— xviii. 15 tak	—— ii. aur iii. 7 tak	—— xviii. 15 se	Yūh. i. 29 tak
10		—— xix. 13 se	—— iii. 7 se iv. 14 tak	—— xxii. 6 se 24 tak	—— i. 29 se
11	Muqaddas Mārtīnus, Bishap.	—— xxiv. 24 tak	—— iv. 14 se aur v.	—— xxiv. 24 se	—— ii.
12		—— xxxiii. 7 se 23 tak	—— vi.	—— xxxiv. 15 se	—— iii. 22 tak
13	Brityus, Bishap.	—— xxxv.	—— vii.	—— xxxvii. 8 se 19 tak	—— iii. 22 se
14		—— xxxix. 13 tak	—— viii.	—— xxxix. 13 se	—— iv. 31 tak
15	Maḳhūtus, Bishap.	—— xli. 14 tak	—— ix.	—— xlii. 15 se	—— iv. 31 se
16		—— xliv. 16 tak	—— x. 19 tak	—— l. 25 tak	—— v. 24 tak
17	Hyū, Bishap.	—— li. 10 se	—— x. 19 se	Bārūk iv. 21 tak	—— v. 24 se
18		Bārūk iv. 36 se aur v.	—— xi. 17 tak	Yas. i. 21 tak	—— vi. 22 tak
19		Yas. i. 21 se	—— xi. 17 se	—— ii.	—— vi. 22 se 41 tak
20	Eḍmanḍ, Bādshāh.	—— iii. 16 tak	—— xii.	—— iv. 2 se	—— vi. 41 se
21		—— v. 18 tak	—— xiii.	—— v. 18 se	—— vii. 25 tak
22	Kekilyā, Kuṇwārī aur Shahīd.	—— vi.	Ya'qūb i.	—— vii. 17 tak	—— vii. 25 se
23	Muqaddas Klemint, Bishap.	—— viii. 5 se 18 tak	—— ii.	—— viii. 18 se ix. 8 tak	—— viii. 31 tak
24		—— ix. 8 se x. 5 tak	—— iii.	—— x. 5 se 20 tak	—— viii. 31 se
25	Katharin, Kuṇwārī	—— x. 20 se	—— iv.	—— xi. 10 tak	—— ix. 39 tak
26		—— xi. 10 se	—— v.	—— xii.	—— ix. 39 se x. 22 tak
27		—— xiii.	1 Pat. i. 22 tak	—— xiv. 24 tak	—— x. 22 se
28		—— xvii.	—— i. 22 se ii. 11 tak	—— xviii.	—— xi. 17 tak
29	Roza.	—— xix. 16 tak	—— ii. 11 se iii. 8 tak	—— xix. 16 se	—— xi. 17 se 47 tak
30	*Muqaddas Andriyās, Rasūl.*	.....	.....	.....	.....

Digitized by Google

JANTRĪ,

MĀ' WIRDON KE NAQSHE KE.

ḌISEMBAR MEN 31 DIN HOTE HAIN.

		SUBH KĪ NAMĀZ.		SHĀM KĪ NAMĀZ.	
		PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.	PAHLĀ WIRD.	DŪSRĀ WIRD.
1		Yas. xxi. 13 tak	1 Pat. iii. 8 se iv. 7 tak	Yas. xxii. 15 tak	Yūh. xi. 47 se xii. 20 tak
2		—— xxii. 15 se	—— iv. 7 se	—— xxiii.	—— xii. 20 se
3		—— xxiv.	—— v.	—— xxv.	—— xiii. 21 tak
4		—— xxvi. 20 tak	2 Pat. i.	—— xxvi. 20 se aur xxvii.	—— xiii. 21 se
5		—— xxviii. 14 tak	—— ii.	—— xxviii. 14 se	—— xiv.
6	Nīkulāus, Bishap.	—— xxix. 9 tak	—— iii.	—— xxix. 9 se	—— xv.
7		—— xxx. 18 tak	1 Yūh. i.	—— xxx. 18 se	—— xvi. 16 tak
8	Kuṇwārī Mariyam kā peṭ meṇ paṛnā.	—— xxxi.	—— ii. 15 tak	—— xxxii.	—— xvi. 16 se
9		—— xxxiii.	—— ii. 15 se	—— xxxiv.	—— xvii.
10		—— xxxv.	—— iii. 16 tak	—— xl. 12 tak	—— xviii. 28 tak
11		—— xl. 12 se	—— iii. 16 se iv. 7 tak	—— xli. 17 tak	—— xviii. 28 se
12		—— xli. 17 se	—— iv. 7 se	—— xlii. 18 tak	—— xix. 25 tak
13	Lūkyā, Kuṇwārī aur Shahīd.	—— xlii. 18 se xliii. 8 tak	—— v.	—— xliii. 8 se	—— xix. 25 se
14		—— xliv. 21 tak	2 Yūh.	—— xliv. 21 se xlv. 8 tak	—— xx. 19 tak
15		—— xlv. 8 se	3 Yūh.	—— xlvi.	—— xx. 19 se
16	Ai Hikmat.	—— xlvii.	Yahūdāh	—— xlviii.	—— xxi.
17		—— xlix. 13 tak	Muk. i.	—— xlix. 13 se	Muk. ii. 18 tak
18		—— l.	—— ii. 18 se iii. 7 tak	—— li. 9 tak	—— iii. 7 se
19		—— li. 9 se	—— iv.	—— lii. 13 tak	—— v.
20	Roza.	—— lii. 13 se aur liii.	—— vi.	—— liv.	—— vii.
21	*Muqaddas Tomā, Rasūl.*	.....	.....	.....	.....
22		Yas. lv.	Muk. viii.	Yas. lvi.	Muk. x.
23		—— lvii.	—— xi.	—— lviii.	—— xii.
24	Roza.	—— lix.	—— xiv.	—— lx.	—— xv.
25	*'Īd i Wilādat.*	.....	.....	.....	.....
26	*Muqaddas Stifanus, Shahīd.*	.....	.....	.....	.....
27	*Muqaddas Yūhannā, Injīlnavīs.*	.....	.....	.....	.....
28	*Ma'sūm bachchoṇ kā din.*	.....	Muk. xvi.	.....	Muk. xviii.
29		Yas. lxi.	—— xix. 11 tak	Yas. lxii.	—— xix. 11 se
30		—— lxiii.	—— xx.	—— lxiv. aur lxv. 8 tak	—— xxi. 15 tak
31	Silvistar, Bishap.	—— lxv. 8 se	—— xxi. 15 se xxii. 6 tak	—— lxvi.	—— xxii. 6 se

Digitized by Google

SĀL BHAR KE

MUQARRARĪ AUR ĠAIR-MUQARRARĪ 'ĪDON, AUR ROZE AUR PARHEZGĀRĪ KE DINON KE NAQSHE AUR QAWĀ'ID.

QAWĀ'ID, JIN SE MA'LŪM HOGĀ KI ĠAIR-MUQARRARĪ 'ĪDEN AUR TIWHĀR KAB SHURŪ' HOTE HAIN.

'Īd i *Qiyāmat*, jis par *aur* sab gair-muqarrarī tiwhār munhasir rahte hain, hamesha us Itwār ko hotī hai, jo Mārch kī ikkīswīn tārīkh yā us ke ba'd kī Pūranmāsī ke ba'd Pahlā ho; aur agar Pūranmāsī Itwār ko wāqi' ho, to 'Īd i Qiyāmat us ke ba'd hī ke Itwār ko hogī.

Āmad kā pahlā Itwār hamesha wuh Itwār hotā hai, jo *Muqaddas Andriyās ke din ke* ziyāda nazdīk ho, khwāh us se pahle wāqi' ho, khwāh us ke ba'd.

Lent se tīn hafte pahle kā Itwār 'Īd i Qiyāmat se nau hafte pahle kā Itwār hotā hai; aur usī tarah *Lent se do hafte pahle kā Itwār* us se āth hafte pahle kā Itwār, *Lent se pahlā Itwār* us se sāt hafte pahle kā Itwār, aur *Lent kā pahlā Itwār* us se chha hafte pahle kā Itwār hotā hai.

Phir *Iltijā kā Itwār* yā *Rogeshan Sande 'Īd i Qiyāmat* ke pānch hafte ba'd kā Itwār hotā hai; aur usī tarah *'Īd i Su'ūd* us ke chālīs din ba'd hotī hai, aur *'Īd i Nuzūl* us ke sāt hafte ba'd kā Itwār aur *'Īd i Taslīs* us ke āth hafte ba'd kā Itwār hotā hai.

SĀL BHAR KĪ UN SAB 'ĪDON KĀ NAQSHA JINHEN KALĪSIYĀ I INGLISTĀN MEN MĀNNĀ CHĀHIYE.

Sāl bhar ke sab Itwār.

Zail kī 'Īden :—

Hamāre Khudāwand Yisū' Masīh kā khatna.
'Īd i Zuhūr.
Muqaddas Paulus kā dil phirnā.
Mubārak Kunwārī kī Tahārat.
Muqaddas Mattiyāh, Rasūl.
Mubārak Kunwārī kā bashārat pānā.
Muqaddas Marqus Injīl-nawīs.
Muqaddas Filippus aur Ya'qūb, Rasūl.
Hamāre Khudāwand Yisū' Masīh kā Su'ūd.
Muqaddas Barnabā.
Muqaddas Yūhannā Baptisma denewāle kī Wilādat.
Muqaddas Patras, Rasūl.
Muqaddas Ya'qūb, Rasūl.
Muqaddas Bartulmāī, Rasūl.
Muqaddas Matī, Rasūl.
Muqaddas Mīkāīl aur kull Firishte.
Muqaddas Lūqā, Injīl-nawīs.
Muqaddas Shama'ūn aur Yahūdāh.
Sab Muqaddas.
Muqaddas Andriyās, Rasūl.
Muqaddas Tomā, Rasūl.
Hamāre Khudāwand kī Wilādat.
Muqaddas Stifanus, Shahīd.
Muqaddas Yūhannā, Injīl-nawīs.
Muqaddas Ma'sūm.
'Īd i Qiyāmat ke ba'd kā Pīr aur Mangal.
'Īd i Nuzūl ke ba'd kā Pīr aur Mangal.

Digitized by Google

SĀL BHAR KĪ UN BEDĀRĪON, ROZON, AUR PARHEZGĀRĪ KE DINON KĀ NAQSHA, JINHEN MĀNNĀ CHĀHIYE.

Zail kī 'Īdon ke 'Arfe yā Bedārīān:—

Hamāre Khudāwand kī Wilādat.
Mubārak Kunwārī Maryam kī Tahārat.
Mubārak Kunwārī kā bashārat pānā.
'Īd i Qiyāmat.
'Īd i Su'ūd.
'Īd i Nuzūl.
Muqaddas Mattiyyāh.
Muqaddas Yūhannā Baptistā.
Muqaddas Patras.
Muqaddas Ya'qūb.
Muqaddas Bartulmāī.
Muqaddas Matī.
Muqaddas Shama'ūn aur Yahūdāh.
Muqaddas Andriyās.
Maqaddas Tomā.
Sab Muqaddas.

Wāzih ho, ki agar in men se koī 'Īd Pīr ko wāqi' ho, to Bedārī yā Roza us se pahle Itwār ko nahīn, balki Sanīchar hī ko rakkhā jāe.

ROZE YĀ PARHEZGĀRĪ KE DIN.

1. Lent ke chālīson din.
2. Imbar Dez, [ya'nī Taqarrur ke charon muqarrarī dinon se pahle Budh, Juma', aur Sanīchar]; ya'nī Lent ke pahle Itwār, 'Īd i Nuzūl, Sipṭembar kī chaudahwīn tārīkh, aur Disembar kī terahwīn tārīkh, ke ba'd ke Budh, Juma', aur Sanīchar.
3. Aiyām i Iltijā ke tīnon din, ya'nī *Muqaddas Juma'rāt*, jo hamāre *Khudāwand kā Su'ūd* bhī kahlātā hai, us se pahle Pīr, Mangal, aur Budh.
4. 'Īd i Wilādat ke siwā sāl bhar ke sab Jum'a.

EK KHĀSS DIN

JIS KE LIYE KHĀSS NAMĀZ MUQARRAR HAI.

JANYŪARĪ KĪ BĀĪSWĪN TĀRĪKH JIS MEN BĀDSHĀH MU'AZZAM KĪ MUBĀRAK BĀDSHĀHĪ SHURŪ' HUĪ.

Digitized by Google

SUBH AUR SHĀM KĪ NAMĀZ

KĪ TARTĪB,

JISE SĀL BHAR HAR ROZ PAṚHNĀ AUR 'AMAL MEN̲ LĀNĀ CHĀHIYE.

SUBH aur Shām kī Namāz Girjā yā Chepal yā Chānsal ke ma'mūlī maqām par 'amal men̲ āe, basharte ki us 'ilāqe ke Hākim i shara' kī taraf se koī *aur* hukm sādir na ho. Aur Chānsalon̲ kī wuhī sūrat rahe, jo pahle se rahtī āī hai.

Aur wāzih ho, ki Girjā kī jo Zebāish aur Ḳhādimān i dīn kī jo Ārāish un kī adā i ḳhidmat ke har ek waqt Eḍward Shashum ke san i julūs ke dūsre sāl men̲ Pārlimanṭ ke hukm se isī Kalīsiyā i Inglistān men̲ musta'mal thī, wuhī badastūr rahe.

Digitized by Google

SUBH KĪ NAMĀZ

KĪ TARTĪB

SĀL KE HAR ROZ KE LIYE.

¶ Subh kī Namāz ke shurū' meṉ Ḳhādim i dīn Kitāb-i-Muqaddas kī in Āyatoṉ meṉ se, jo zail meṉ darj haiṉ, ek yā kaī ek baland āwāz se paṛhe. Ba'd us ke us 'ibārat ko, jo Āyatoṉ ke nīche marqūm hai, sunāe.

AGAR sharīr apnī sharārat se jo kartā hai, bāz āe, aur wuh kām kare, jo durust aur jāiz hai, to wuh apnī jān jītī rakkhegā. (*Hizq.* xviii. 27.)

Maiṉ apne gunāhoṉ ko mān letā hūṉ; aur merī ḳhatā hamesha mere sāmne hai. (*Mazmūr* li. 3.)

Mere gunāhoṉ se chashm-poshī kar; aur merī sārī burāiyāṉ miṭā ḍāl. (*Mazmūr* li. 9.)

Ḳhudā ke zabīhe shikasta jān haiṉ: dil shikasta aur ḳhāksār ko, ai Ḳhudā, tū haqīr na jānegā. (*Mazmūr* li. 17.)

Apne dil ko phāṛo, na ki apne kapṛoṉ ko, aur Ḳhudāwand apne Ḳhudā kī taraf mutawajjih ho; kyūṉki wuh mihrbān aur shafīq hai, qahr karne meṉ dhīmā, aur nihāyat rahīm hai, aur sazā dene se dareg kartā hai. (*Yoel* ii. 13.)

Ḳhudāwand hamāre Ḳhudā kī rahmateṉ aur āmurzgārīāṉ haiṉ, harchand ki ham ne us se bagāwat kī hai: ham hargiz Ḳhudāwand apne Ḳhudā kī āwāz ke shunawā na hūe, ki us kī sharī'atoṉ par, jinheṉ us ne hamāre āge zāhir kiyā chaleṉ. (*Dān.* ix. 9, 10.)

Ai Ḳhudāwand, mujhe tambīh de, par andāze se; apne qahr se nahīṉ, na ho ki tū mujhe nābūd kar de. (*Yar.* x. 24; *Mazmūr* vi. 1.)

Tauba karo; kyūṉki āsmān kī bādshāhat nazdīk āī hai. (*Matī* iii. 2.)

Maiṉ uṭhkar, apne bāp ke pās jāūṉgā, aur us se kahūṉgā ki Ai bāp, maiṉ ne āsmān kā, aur tere nazar meṉ gunahgār hūā; ab is lāiq nahīṉ rahā, ki phir terā beṭā kahlāūṉ. (*Lūqā* xv. 18, 19.)

Ai Ḳhudāwand, apne bande ko apne sāth 'adālat meṉ na lā; kyūṉki koī insān jītī jān tere huzūr rāstbaz ṭhahar nahīṉ saktā. (*Mazmūr* cxliii. 2.)

Agar ham kaheṉ ki ham begunāh haiṉ, to apne āp ko fareb dete haiṉ, aur ham meṉ sachchāī nahīṉ: agar apne gunāhoṉ kā iqrār kareṉ, to wuh hamāre gunāhoṉ ke mu'āf karne, aur hameṉ sārī nārāstī se pāk karne meṉ, sachchā aur 'ādil hai. (1 *Yūh* i. 8, 9.)

AI piyāre bhāiyo, Kitāb-i-Muqaddas kitne hī maqāmoṉ meṉ hameṉ ubhārtī hai, ki apne tarah tarah ke gunāhoṉ aur badīoṉ kā iqrār kareṉ; aur un kī nisbat Qādir i Mutlaq Ḳhudā ke huzūr, jo hamārā āsmānī Bāp hai, bahāna na kareṉ aur na un par parda ḍāleṉ; balki garīb, 'ājiz, tāib, aur tābi'dār dil se un kā iqrār kareṉ; tāki us ke be-hadd rahm o karm se un kī mu'āfī hameṉ hāsil ho. Aur agarchi ham par farz hai ki har waqt Ḳhudā ke sāmne firo-

Digitized by Google

tanī se apne gunāhon ko mān len, lekin yih karnā khāsskar us waqt farz hai, jab ham is liye jama' hon, ki jo barī barī ni'maten ham ne us ke hāthon pāī hain, un kā shukr adā karen, us kī hamd nihāyat lāiq taur par bajā lāen, us kā pāktarīn Kalām sunen, aur jo chīzen jism aur rūh dono ke liye darkār hain, us se māngen. Is wāste main sab hāzirīn se ba-minnat 'arz kartā hūn, ki pāk dil aur 'ājizī kī āwāz se āsmānī fazl ke takht ke huzūr mere sāth ākar mere pīchhe pīchhe kaho:

¶ Iqrār i 'āmm, jise tamām jamā'at Khādim i dīn ke sāth ghuṭne ṭekkar, us ke pīchhe pīchhe kahe.

AI Qādir i Mutlaq aur kamāl rahīm Bāp; Ham ne khatā kī hai, aur khoī hūī bheron kī mānind terī rāhon se bhaṭak gaye hain. Ham ne apne apne dil ke mansūbon aur khwāhishon kī ziyāda pairawī kī hai. Ham tere pāk hukmon ke khilāf chale hain. Jo ham ko karnā lāzim thā, wuh ham ne nahīn kiyā; Aur jo ham ko karnā rawā na thā, wuh ham ne kiyā hai; Aur ham men kuchh sihhat nahīn. Lekin, ai Khudāwand, tū ham 'ājiz qusūrwāron par rahm kar. Ai Khudā, jo apnī khatāon kā iqrār karte hain, tū unhen chhor de. Jo tauba karte hain, unhen bahāl kar; Un wa'don ke bamūjib jo tū ne hamāre Khudāwand Masīh Yisū' kī ma'rifat banī Ādam se kiye hain. Aur ai kamāl rahīm Bāp, us kī khātir yih bakhsh, Ki āge ko ham khudāparastī, rāstbāzī, aur parhezgārī se zindagī basar karen, Tāki tere pāk Nām kā jalāl zāhir ho. Āmīn.

¶ Makhlasī ya'nī gunāhon kī Mu'āfī, jise sirf Prīsṭ hī kharā hokar sunāe; aur jamā'at ghuṭne ṭeke rahe.

QĀDIR i Mutlaq Khudā, hamāre Khudāwand Yisū' Masīh kā Bāp, kisī gunahgār kī maut nahīn chāhtā, balki yih chāhtā hai, ki wuh apnī badī se bāz ākar zinda rahe; aur us ne apne Khādimon ko yih ikhtiyār aur hukm diyā hai, ki wuh us ke bandon ko jo tauba karte hain un ke gunāhon se Makhlasī aur Mu'āfī pāne kī khabar aur hukm sunāen; wuh un sab ko, jo sachchī tauba karte aur us kī muqaddas Injīl par beriyā īmān rakhte hain, Magfirat aur Makhlasī bakhshtā hai. Pas āo, ham us kī minnat karen, ki wuh hamen sachchī tauba kī taufīq aur apnā Rūhul-Quds bakhshe, tāki jo kām ham is waqt karte hain use pasand āen, aur āge ko hamārī bāqī 'umr safāī aur pākīzagī se guzre, tāki ham ākhir i kār us kī abadī khushī men dākhil hon; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se.

¶ Is maqām par, aur har du'ā ke ba'd, jamā'at *Āmīn* kahe.

¶ Phir Khādim i dīn ghuṭne ṭekkar Du'ā i Rabbānī ko baland āwāz se parhe; aur jamā'at bhī ghuṭne ṭeke hūe, yahān aur Khudā kī 'Ibādat ke jis kisī mauqa' par yih Du'ā āe, use us ke sāth sāth parhe.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na parne de, Balki burāī se bachā. Kyūnki bādshāhī, Aur qudrat aur jalāl, Abad tak Terā hī hai. Āmīn.

¶ Is ke ba'd yih bhī kahe,

Prīsṭ. Ai Khudāwand, tū hamāre honṭhon ko khol de;

Jawāb. To hamārī zabān terī hamd bayān karegī.

Prīsṭ. Ai Khudā, hamāre bachāne men jaldī kar.

Jawāb. Ai Khudāwand, jald hamārī madad kar.

¶ Ab sab khare hon aur Prīsṭ kahe,

Jalāl Bāp, aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jawāb. Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

Digitized by Google

Prīst. Khudāwand kī hamd karo.
Jawāb. Khudāwand ke Nām kī hamd ho.

¶ Ba'd az ān yih Mazmūr, jo zail men darj hai, parhā yā gāyā jāe; magar 'Īd i Qiyāmat ke liye dūsrā gīt muqarrar hai. Aur har Mahīne kī Unnīswīn tārīkh ko yih mazmūr is maqām par nahīn, balki usī roz ke Mazāmīr ke sāth parhā jāe.

Mazmūr xcv.

AO, ham Khudāwand kī madhsarāī karen: ham apnī najāt kī chatān ko khush hoke lalkāren.

2 Ham shukrguzārī karte hūe us ke huzūr men jāen; aur mazmūr gāte hūe, us ke āge khushī kā na'ra māren.

3 Kyūnki Khudāwand barā hī Khudā hai: aur barā hī bādshāh, jo sab ma'būdon par muqaddam hai.

4 Zamīn kī barī se barī gahrāiyān us ke qabze men hain: pahāron kī baland chotīān bhī usī kī hain.

5 Samundar us kā hai, aur us ne use paidā kiyā: aur usī ke hāthon ne khushkī bhī banāī.

6 Āo ham sijda karen, aur jhuken: ham apne Khāliq Khudāwand ke huzūr ghutne teken.

7 Ki wuh hamārā Khudā hai: aur ham us kī charāgāh ke log, aur us ke hāth kī bheren hain.

8 Agar āj ke din tum us kī āwāz suno, tum apne dilon ko sakht na karo: jaisā ki Marībāh men āzmāish ke din biyābān ke darmiyān karte the:

9 Jab ki tumhāre bāpdādon ne mujhe āzmāyā: aur merā imtihān kiyā, aur mere kām ko bhī dekhā.

10 Chālīs baras tak main us pusht se nārāz rahā, aur main ne kahā: Yih wuh log hain ki jin ke dil har waqt gumrāh hote hain, aur unhon ne merī rāhon ko na pahchānā.

11 Ki jin se main ne apne gusse men qasam khāī: ki wuh merī ārāmgāh men dākhil na honge.

Jalāl Bāp, aur Bete: aur Rūhul-Quds kā ho;
Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Is ke ba'd, Mazāmīr bamūjib muqarrara tartīb ke parhe yā gāe jāen. Aur sāl bhar har mazmūr ke ākhir men, aur isī tarah *Tīn Jawānon ke Gīt, Zakarīyāh ke Gīt, Mubārak Kunwārī Maryam ke Gīt,* aur *Shama'ūn ke Gīt* ke ākhir men bhī yih jumle parhe jāen:

Jalāl Bāp, aur Bete: aur Rūhul-Quds kā ho;
Jawāb. Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Ba'd az an Pahlā Wird, Jantrī ke mutābiq, Purāne 'Ahd-nāme men se sāf aur baland āwāz se parhā jāe, basharte ki us roz ke liye koī khāss Wird muqarrar na ho. Aur parhnewālā aisī waza' aur rukh par kharā ho ki sab hāzirīn bakhūbī sun saken. Aur is ke ba'd sāl ke har roz zail kā gīt, jo *Hamd-Ullāh* kahlātā hai, parhā yā gāyā jāe.

¶ Wāzih ho, ki har ek wird se pahle Khādim i dīn yūn kahe, ki *ab fulān Kitāb kā fulān Bāb, yā fulān Bāb kī fulān āyat shurū' hotī hai,* aur har wird ke ba'd wuh yūn kahe, ki *pahlā yā dūsrā Wird ab tamām hūā.*

HAMD-ULLĀH.

AI Khudā, ham terī hamd karte hain: ham tujhe Khudāwand mānte hain.

2 Sārī dunyā: tujh azalī Bāp kī parastish kartī hai.

3 Tujhe sāre Firishte: āsmān aur un kī tamām quwwaten;

4 Karūbīn aur Sarāfīn: bilānāga pukār pukārke kahte hain;

5 Quddūs, Quddūs, Quddūs: Khudāwand Rabbul-afwāj;

6 Āsmān o zamīn: tere Jalāl kī Hashmat se ma'mūr hain.

7 Rasūlon kī pur-jalāl jamā'at: terī hamd kartī hai.

8 Nabīon kī sharīf majlis: terī hamd kartī hai.

9 Shahīdon kī nūrānī fauj: terī hamd kartī hai.

10 Tamām jahān men pāk Kalīsiyā: iqrār kartī hai,

Digitized by Google

11 Ki Tū Bāp hai : terī Hashmat lā-intihā.

12 Aur terā Beṭā : 'ālīshān, haqīqī, aur iklautā hai.

13 Aur Rūhul-Quds : Tasallī denewālā hai.

14 Ai Masīh : tū Jalāl kā Bādshāh hai.

15 Tū Bāp kā : azalī Beṭā hai.

16 Jab tū najāt ke liye insān banne ko thā : tū ne Kunwārī ke peṭ se nafrat na kī.

17 Jab tū maut kī talkhī par gālib hūā : tū ne Āsmān kī Bādshāhat sāre mominīn ke liye khol dī.

18 Tū Ḳhudā ke dahne : Bāp ke Jalāl men baiṭhā hai.

19 Hamen yaqīn hai : ki tū hamārī 'Adālat ke liye āegā.

20 Is liye ham terī minnat karte hain ki tū apne bandon kī madad kar : jin kā fidiya tū ne apne qīmatī ḳhūn se diyā hai.

21 Unhen abadī jalāl men : apne Muqaddason ke sāth shumār kar.

22 Ai Ḳhudāwand, apnī ummat ko salāmat rakh : aur apnī mīrās ko barakat baḳhsh.

23 Un par ḥukūmat kar : aur abad tak unhen sarfarāz farmā.

24 Roz ba roz : ham terī ta'zīm karte hain.

25 Aur tere Nām kī parastish : abadul-ābād karte rahenge.

26 Ai Ḳhudāwand, mihrbānī karke : āj hamen gunāh se bachāe rakh.

27 Ai Ḳhudāwand, ham par rahm kar : ham par rahm kar.

28 Ai Ḳhudāwand, apnī rahmat ham par nāzil kar : kyūnki hamārā bharosā tujh hī par hai.

29 Ai Ḳhudāwand, merā bharosā tujh hī par hai : main kabhī sharminda na hūngā.

¶ Yā yih Sarod paṛhā yā gāyā jāe.
Tīn Jawānon kā Gīt.

KHUDAWAND kī sab San'ato, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm kartī raho.

2 Ḳhudāwand ke Firishto, Ḳhudāwand ko mubarak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

3 Ai Āsmāno, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

4 Ai Pānīo, tum jo Fazā se ūpar ho, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

5 Ḳhudāwand kī sab Quwwato Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm kartī raho.

6 Ai Sūraj, ai Chānd, Ḳhudāwand ko mubarak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

7 Ai Āsmān ke Sitāro, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o tā'zīm karte raho.

8 Ai Menh, ai Os, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

9 Ḳhudā kī sab Hawāo, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm kartī raho.

10 Ai Āg, ai Garmī, Ḳhudāwand ko mubarak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm kartī raho.

11 Ai Sardī Garmī ke mausimo, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

12 Ai Os, ai Pāle, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

13 Ai Pāle, ai Jāṛe, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

14 Ai Yaḳh, ai Barf, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm kartī raho.

15 Ai Rāto, ai Dino, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

16 Ai Roshnī, ai Tārīkī, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm kartī raho.

17 Ai Bijliyo, ai Bādalo, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

18 Kāsh ki Zamīn Ḳhudāwand ko mubārak kahe : aur abad tak us kī hamd o ta'zīm kartī rahe.

19 Ai Pahāṛo aur Pahāṛiyo, Ḳhudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm kartī raho.

Digitized by Google

20 Ai Zamīn kī tamām Nabātāt, Khudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm kartī raho.

21 Ai Chashmo, Khudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

22 Ai Samundaro, ai Nadiyo, Khudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm kartī raho.

23 Ai barī Machhliyo aur pānī men sab phirnewālo, Khudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

24 Hawā ke sab Parindo, Khudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

25 Ai sab Darindo aur Charindo, Khudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

26 Ai banī Ādam, Khudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

27 Kāsh ki Isrāīl Khudāwand ko mubārak kahe : aur abad tak us kī hamd o ta'zīm kartā rahe.

28 Khudāwand ke Kāhino, Khudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

29 Khudāwand ke Bando, Khudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

30 Rāstbāzon kī Rūho aur Jāno, Khudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm kartī raho.

31 Ai muqaddas aur dilī khāksār Logo, Khudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

32 Ai Hananyāh, Azaryāh, aur Mīshāel, Khudāwand ko mubārak kaho : abad tak us kī hamd o ta'zīm karte raho.

Jalāl Bāp, aur Bete : aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai : aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Ba'd az ān Dūsrā Wird Naye 'Ahd-nāme men se Pahle Wird kī tarah parhā jāe. Aur is ke ba'd zail kā Gīt parhā yā gāyā jāe, basharte ki wuh usī roz ke Wird men yā *Muqaddas Yūhannā Baptisma denewāle* ke din kī Injīl men parhā na jāe.

ZAKARYĀH KĀ GĪT.

Muq. Lūqā i. 68.

KHUDĀWAND Isrāīl ke Khudā kī hamd ho : kyūnki us ne apnī ummat par tawajjuh karke use chhutkārā diyā ;

2 Aur apne khadim Dāūd ke gharāne men : hamāre liye najāt kā sīng nikālā ;

3 (Jaisā us ne apne pāk nabīon kī zabānī kahā thā : jo ki dunyā ke shurū' se hote āe hain ;)

4 Ya'nī ham ko hamāre dushmanon se : aur sab kīna rakhnewālon ke hāth se najāt bakhshī.

5 Tāki hamāre bāp dādon par rahm kare, aur apne pāk 'ahd ko yād farmāe ;

6 Ya'nī us qasam ko : jo us ne hamāre bāp Ibrāhīm se khāī thī ;

7 Ki wuh hamen yih 'ināyat karegā : ki apne dushmanon ke hāth se chhūtkar,

8 Us ke huzūr pākīzagī aur rāstbāzī se : 'umr bhar bekhauf us kī 'ibādat karen.

9 Aur ai larke, tū Khudā Ta'ālā kā nabī kahlāegā : kyūnki tū Khudāwand kī rāhen taiyār karne ko us ke āge āge chalegā ;

10 Tāki us kī ummat ko najāt kā 'ilm bakhshe : jo un ko gunāhon kī mu'āfī se hāsil ho.

11 Yih hamāre Khudā kī 'ain rahmat se hogā : jis ke sabab 'ālam i bālā kā āftāb ham par tulū' karegā ;

12 Tāki un ko jo andhere aur maut ke sāye men baithe hain raushnī bakhshe : aur hamāre qadamon ko salāmatī kī rāh par dāle.

Jalāl Bāp, aur Bete : aur Rūhul-Quds kā ho ;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai : aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Yā yih Mazmūr.

Mazmūr c.

AI sārī sarzamīno, Khudāwand ke liye khushī kā na'ra māro : khushī se Khudāwand kī 'ibādat karo, gāte hūe us ke huzūr men hāzir ho.

Digitized by Google

2 Tum jāno ki Ḳhudāwand wuhī Ḳhudā hai; usī ne ham ko banāyā, na ki ham ne āp ko: ham us ke log hain, aur us kī chaṛāgāh kī bhere.

3 Shukrguzārī karte hūe us ke darwāzon men, aur hamd karte hūe us kī bārgāhon men dāḳhil ho: us kā ihsān māno, us ke Nām ko mubārak kaho.

4 Ki Ḳhudāwand bhalā hai, us kī rahmat abadī hai: aur us kī wafādārī pusht dar pusht hai.

Jalāl Bāp aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Phir Ḳhādim i dīn aur jamā'at khaṛe hūe Rasūlon ke 'Aqīde ko gāen yā paṛhen, sirf un dinon ke siwā jin ke liye Muqaddas Athanasyus ke 'Aqīde kā paṛhnā muqarrar hai.

MAIN īmān rakhtā hūn Ḳhudā Qādir i Mutlaq Bāp par, jo āsmān o zamīn kā Ḳhāliq hai;

Aur Yisū' Masīh par, jo us kā iklautā Beṭā aur hamārā Ḳhudāwand hai: wuh Rūhul-Quds kī qudrat se peṭ men paṛā, Kunwārī Maryam se paidā hūā, Puntiyus Pīlātus ke 'ahd men dukh uṭhāyā, Maslūb hūā, mar gayā, aur dafn hūā, 'Ālam i arwāh men utar gayā; Tīsre roz murdon men se jī uṭhā, Āsmān par chaṛh gayā, Aur Ḳhudā Qādir i Mutlaq Bāp ke dahne baiṭhā hai; Wahān se wuh zindon aur murdon kī 'adālat ke liye ānewālā hai.

Main īmān rakhtā hūn Rūhul-Quds par; Pāk Kathulik Kalīsiyā par; Muqaddason kī Sharākat; Gunāhon kī Mu'āfī; Badan kī Qiyāmat; Aur abadī zindagī par. Āmīn.

¶ Ba'd az an sab adab se ghutne ṭeken, aur zail kī Du'āen paṛhī jāen; lekin pahle Ḳhādim i dīn baland āwāz se yih kahe:

Ḳhudāwand tumhāre sāth ho.

Jawāb. Terī rūh ke sāth bhī rahe.

Ḳhādim i dīn. Ham du'ā māngen. Ḳhudāwand, ham par rahm kar.

Jawāb. Masīh, ham par rahm kar. Ḳhudāwand, ham par rahm kar.

¶ Phir Ḳhādim i dīn bāqī Ḳhādimon aur jamā'at samet Du'ā-i-Rabbānī ko baland āwāz se paṛhe.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na paṛne de, Balki burāī se bachā. Āmīn.

¶ Phir Prīsṭ khaṛā hokar kahe,

Ai Ḳhudāwand, apnī rahmat ham par nāzil kar.

Jawāb. Aur apnī najāt hamen bakhsh.

Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, Bādshāh ko salāmat rakh.

Jawāb. Aur jab ham tujhe pukāren, rahmat se hamārī sun.

Prīsṭ. Apne Ḳhādimon ko rāstbāzī kā jāma pahinā.

Jawāb. Aur apne barguzīda logon ko khushī 'ināyat kar.

Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, apnī ummat ko salāmat rakh.

Jawāb. Aur apnī mīrās ko barakat de.

Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, hamāre zamāne men sulh bakhsh.

Jawāb. Kyūnki, ai Ḳhudā, tere siwā hamārī taraf *aur* koī laṛnewālā nahīn.

Prīsṭ. Ai Ḳhudā, hamāre dilon ko sāf kar.

Jawāb. Aur apne Rūhul-Quds ko ham se judā na kar.

¶ Iske ba'd tīn Kālikṭen paṛhī jāen; pahlī, usī Roz kī Kālikṭ, ya'nī wuhī jo Sharākat kī tartīb ke liye muqarrar hai; dūsrī, Aman o amān ke liye; tīsrī, nekchalnī ke wāste Fazl milne kī Du'ā. Aur yih do pichhlī Kālikṭen kabhī na badlen, balki Sāl ke har roz Subh kī Namāz men paṛhī jāen; aur sab log ghuṭne ṭeke rahen.

Digitized by Google

Dūsrī Kālikṭ, aman o amān ke liye.

AI Ḳhudā, aman ke bānī aur ittifāq ke dost, tujhe jānnā hamārī abadī zindagī hai, terī gulāmī pūrī āzādī hai; Hamāre dushmanon ke sab hamlon men apne 'ājiz bandon kī himāyat kar; tāki ham terī himāyat par pūrā bharosā rakhkar, kisī mukhālif ke zor se na daren; apne Ḳhudāwand Yisū' Masīh kī qudrat ke sabab. *Āmīn.*

Tisrī Kālikṭ, Fazl ke liye.

AI Ḳhudāwand, hamāre āsmānī Bāp, Qādir i Mutlaq aur azalī Ḳhudā, tū ne hamen āj kī subh tak sahīh salāmat pahunchāyā hai; apnī barī qudrat se din bhar hamārī himāyat kar; aur yih baḳhsh ki āj na to ham kisī gunāh men phansen, aur na kisī tarah ke ḳhatre men paren; balki terī hukūmat se hamāre sab kāmon kā aisā intizām ho, ki jo kuchh tere huzūr rāst hai, wuhī hamesha kiyā karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Kwairon men aur jahān kahīn gāne kā dastūr ho, Gīt kā mauqa' yihī hai.

¶ Ba'd is ke zail kī pānch Du'āen parhī jāen, siwā us mauqa' ke, ki Litāniyā parhī jāe; aur is sūrat men sirf do āḳhirī du'āen, jo wahān bhī mundaraj hain parhī jāen.

Du'ā Janāb Bādshāh mu'azzam Qaisar i Hind ke liye.

AI Ḳhudāwand, hamāre āsmānī Bāp, buzurg aur qādir, bādshāhon ke Bādshāh, ḳhudāwandon ke Ḳhudāwand, hākimon ke ā'lā Hākim, tū apne taḳht par se zamīn ke sāre rahnewālon ko dekhtā hai; Ham dil o jān se terī minnat karte hain, ki hamāre nihāyat mihrbān Mālik Bādshāh mu'azzam Eḍward Qaisar i Hind par, karm kī nazar rakh; aur apne Rūhul-Quds ke fazl se us ko aisā ma'mūr kar de, ki wuh terī marzī kī taraf hamesha māil rahe, aur terī rāh par chale; use āsmānī ni'maten ba kasrat 'ināyat farmā; tandurustī aur iqbālmandī ke sāth us kī 'umr barhā; use quwwat de, ki apne sab dushmanon par fath pāe; aur āḳhir-i-kār, is zindagī ke ba'd, abadī ḳhushī o ḳhurramī ko pahunche; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Du'ā Bādshāhī Ḳhāndān ke liye.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, sārī ḳhūbī ke sarchashme, ham firotanī se terī minnat karte hain ki hamārī mihrbān Malika Alexandra, Jārj, Shahzāda e Welz, Shahzādī e Welz, aur tamām bādshāhī ḳhāndān ko barakat baḳhsh; Unhen apnā Rūhul-Quds 'ināyat kar; apne āsmānī fazl se mālāmāl kar; har tarah kī sa'ādat ke sāth iqbālmand farmā, aur apnī abadī bādshāhat men pahunchā; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Du'ā Ḳhādimān i dīn aur Jamā'aton ke liye.

AI Qādir i Mutlaq aur abadī Ḳhudā tū hī bare 'ajīb kām kartā hai; Hamāre Bishapon aur Gallabānon par aur jo Jamā'aten un ke sipurd hain, un sab par bhī apne fazl kī sihhat-baḳhsh Rūh nāzil kar; aur is liye ki wuh tujhe filhaqīqat ḳhush karen un par apnī barakat kī os hamesha nāzil kar. Ai Ḳhudāwand, hamāre Shafī' aur Darmiyānī Yisū' Masīh kī 'izzat ke wāste yih baḳhsh de. *Āmīn.*

Muqaddas Ḳhrusustum *kī du'ā.*

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, tū ne hamen yih taufīq baḳhshī hai, ki ham ne is waqt ek dil hokar tujh se apnī 'āmm du'āen māngī hain; aur tū ne wa'da kiyā hai ki jab do yā tīn mere Nām par ekaṭṭhe hon, to main un kī darḳhwāston ko qabūl karūngā; Ab, ai Ḳhudāwand, apne bandon kī murādon aur 'arzon ko is tarah pūrā kar, jis men un kī ḳhāss bihtarī ho: ham ko is jahān men haqq kī pahchān, aur us jahān men abadī zindagī, baḳhsh de. *Āmīn.*

Digitized by Google

2 *Kurinthion* xiii. 14.

KHUDĀWAND Yisū' Masīh kā fazl, aur Khudā kī mahabbat, aur Rūhul-Quds kī shirākat, ham sab ke sāth hotī rahe. *Āmīn.*

Sāl kī har Subh kī Namāz kī Tartīb yahān tamām hūī.

SHĀM KĪ NAMĀZ

KĪ TARTĪB

SĀL KE HAR ROZ KE LIYE.

¶ Shām kī Namāz ke shurū' men Khādim i dīn Kitāb i muqaddas kī in Āyaton men se, jo zail men darj hain, ek yā kaī ek baland āwāz se parhe. Ba'd is ke us 'Ibārat ko, jo Āyaton ke nīche marqūm hai, sunāe.

AGAR sharīr apnī sharārat se jo kartā hai, bāz āe, aur wuh kām kare, jo durust aur jāiz hai, to wuh apnī jān jītī rakkhegā (*Hizq.* xviii. 27.)

Main apne gunāhon ko mān letā hūn; aur merī khatā hamesha mere sāmne hai. (*Mazmūr* li. 3.)

Mere gunāhon se chashm-poshī kar; aur merī sārī burāiyān mitā dāl. (*Mazmūr* li. 9.)

Khudā ke zabīhe shikasta jān hain: dil shikasta aur khāksār ko, ai Khudā, tū haqīr na jānegā. (*Mazmūr* li. 17.)

Apne dil ko phāro, na ki apne kapron ko, aur Khudāwand apne Khudā kī taraf mutawajjih ho; kyūnki wuh mihrbān aur shafīq hai, qahr karne men dhīmā, aur nihāyat rahīm hai, aur sazā dene se dareg kartā hai. (*Yoel* ii. 13.)

Khudāwand hamāre Khudā kī rahmaten aur āmurzgārīān hain, harchand ki ham ne us se bagāwat kī hai: ham hargiz Khudāwand apne Khudā kī āwāz ke shunawā na hūe, ki us kī sharī'aton par, jinhen us ne hamāre āge zāhir kiyā, chalen. (*Dān.* ix. 9, 10.)

Ai Khudāwand, mujhe tambīh de, par andāze se; apne qahr se nahīn, na ho ki tū mujhe nābūd kar de. (*Yir.* x. 24; *Mazmūr* vi. 1.)

Tauba karo; kyūnki āsmān kī bādshāhat nazdīk āī hai. (*Matī* iii. 2.)

Main uthkar, apne bāp ke pās jāūnga, aur us se kahūngā ki Ai bāp, main ne āsmān kā aur tere nazar men gunahgār hūā: aur ab is lāiq nahīn rahā, ki phir terā beṭā kahlāūn. (*Lūqā* xv. 18, 19.)

Ai Khudāwand, apne bande ko apne sāth 'adālat men na lā; kyūnki koī insān jītī jān tere huzūr rāstbāz thahar nahīn saktā. (*Mazmūr* cxliii. 2.)

Agar ham kahen ki ham be-gunāh hain, to apne āp ko fareb dete hain, aur ham men sachchāī nahīn; agar apne gunāhon kā iqrār karen, to wuh hamāre gunāhon ke mu'āf karne, aur hamen sārī nārāstī se pāk karne men, sachchā aur 'ādil hai. (1 *Yūh.* i. 8, 9.)

AI pyāre bhāiyo, Kitāb-i-Muqaddas kitne hī maqāmon men hamen ubhārtī hai, ki apne tarah tarah ke gunāhon aur badīon kā iqrār karen; aur un kī nisbat Qādir i Mutlaq Khudā ke huzūr, jo hamārā āsmānī Bāp hai, bahāna na karen aur na un par parda dālen; balki garīb, 'ājiz, tāib, aur tābi'dār dil se un kā iqrār karen; tāki us ke be-hadd rahm o karm se un kī mu'āfī hamen hāsil ho. Aur agarchi ham par farz hai ki har waqt Khudā ke sāmne firotanī se apne gunāhon ko mān len,

Digitized by Google

lekin yih karnā ḳhāsskar us waqt farz hai, jab ham is liye jama' hon, ki jo barī barī ni'maten ham ne us ke hāthon pāī hain, un kā shukr adā karen, us kī hamd nihāyat lāiq taur par bajā lāen, us kā pāktarīn Kalām sunen, aur jo chīzen jism aur rūh dono ke liye darkār hain, us se māngen. Is wāste main sab hāzirīn se ba-minnat 'arz kartā hūn, ki pāk dil aur 'ājizī kī āwāz se āsmānī fazl ke taḳht ke huzūr mere sāth ākar mere pīchhe pīchhe kaho.

¶ Iqrār i 'āmm, jise tamām jamā'at Ḳhādim i dīn ke sāth ghuṭne ṭekkar, us ke pīchhe pīchhe kahe.

AI Qādir i Mutlaq aur kamāl rahīm Bāp, Ham ne ḳhatā kī hai, aur khoī hūī bheron kī mānind terī rāhon se bhaṭak gaye hain. Ham ne apne apne dil ke mansūbon aur ḳhwāishon kī ziyāda pairawī kī hai. Ham tere pāk hukmon ke ḳhilāf chale hain. Jo ham ko karnā lāzim thā, wuh ham ne nahīn kiyā; Aur jo ham ko karnā rawā na thā, wuh ham ne kiyā hai; Aur ham men kuchh sihhat nahīn. Lekin, ai Ḳhudāwand, tū ham 'ājiz qusūrwāron par rahm kar. Ai Ḳhudā jo apnī ḳhatāon kā iqrār karte hain, tū unhen chhor de. Jo tauba karte hain, unhen bahāl kar; Un wa'don ke bamūjib jo tū ne hamāre Ḳhudāwand Masīh Yisū' kī ma'rifat banī Ādam se kiye hain. Aur ai kamāl rahīm Bāp, us kī ḳhātir yih baḳhsh, Ki āge ko ham ḳhudāparastī, rāstbāzī, aur parhezgārī se zindagī basar karen, Tāki tere pāk Nām kā jalāl zāhir ho. Āmīn.

¶ Maḳhlasī ya'nī gunāhon kī Mu'āfī, jise sirf Prīsṭ hī khaṛā hokar sunāe; aur jamā'at ghuṭne ṭeke rahe.

QĀDIR i Mutlaq Ḳhudā, hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh kā Bāp, kisī gunahgār kī maut nahīn chāhtā, balki yih chāhtā hai, ki wuh apnī badī se bāz ākar zinda rahe; aur us ne apne Ḳhādimon ko yih iḳhtiyār aur hukm diyā hai, ki wuh us ke bandon ko jo tauba karte hain un ke gunāhon se Maḳhlasī auṛ Mu'āfī pāne kī ḳhabar aur hukm sunāen; wuh un sab ko, jo sachchī tauba karte aur us kī muqaddas Injīl par beriyā īmān rakhte hain, Magfirat aur Maḳhlasī baḳhshtā hai. Pas āo, ham us kī minnat karen, ki wuh hamen sachchī tauba kī taufīq aur apnā Rūhul-Quds baḳhshe, tāki jo kām ham is waqt karte hain use pasand āen, aur āge ko hamārī bāqī 'umr safāī aur pākīzagī se guzre, tāki ham āḳhir i kār us kī abadī ḳhushī men dāḳhil hon; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Phir Ḳhādim i dīn ghuṭne ṭekkar Du'ā i Rabbānī ko paṛhe aur jamā'at bhī ghuṭne ṭeke hūe, use uske sāth sāth paṛhe.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na paṛne de, Balki burāī se bachā. Kyūnki bādshāhī, Aur qudrat aur jalāl, Abad tak Terā hī hai. Āmīn.

¶ Is ke ba'd wuh yih bhī kahe:

Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, tū hamāre honṭhon ko khol de.

Jawāb. To hamārī zabān terī hamd bayān karegī.

Prīsṭ. Ai Ḳhudā, hamāre bachāne men jaldī kar.

Jawāb. Ai Ḳhudāwand, jald hamārī madad kar.

¶ Ab sab khaṛe hon aur Prīsṭ kahe,

Jalāl Bāp, aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jawāb. Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

Digitized by Google

Prīsṭ. Ḳhudāwand kī hamd karo.
Jawāb. Ḳhudāwand ke Nām kī hamd ho.

¶ Iske b'ad Mazāmīr bamūjib muqarrara tartīb ke paṛhe ye gāe jāen. Phir Purāne 'Ahd-nāme men se ek muqarrarī Wird paṛhā jāe. Aur b'ad iske Mubārak Kunwārī Mariyam kā Gīt, jo zail men darj hai, paṛhā ya gāyā jāe.

Muq. Lūqā i. 46.

MERĪ jān Ḳhudāwand kī baṛāī kartī hai: aur merī rūh mere munjī Ḳhudā se ḳhush hūī.

2 Kyūnki us ne apnī bandī kī pasthālī par nazr kī: aur dekh, ab se lekar har zamāne ke log mujhe mubārak kahenge.

3 Kyūnki us Qādir ne mere liye baṛe baṛe kām kiye hain: aur us kā nām pāk hai.

4 Aur us kā rahm un par jo us se ḍarte hain: pusht dar pusht rahtā hai.

5 Us ne apne bāzū se zor dikhāyā: aur jo apne tain baṛā samajhte the un ko parāganda kiyā.

6 Us ne iḳhtiyārwālon ko taḳht se girā diyā: aur pasthālon ko baland kiyā.

7 Us ne bhūkhon ko achchhī chīzon se ser kar diyā: aur daulatmandon ko ḳhālī hāth lauṭā diyā.

8 Us ne apne bande Isrāīl ko sambhāl liyā: tāki apnī us rahmat ko yād farmāe,

9 Jo Ibrāhīm aur us kī nasl par abad tak rahegī: jaisā us ne hamāre bāpdādon se kahā thā.

Jalāl Bāp aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Yā yih Mazmūr paṛhā yā gāyā jāe; siwā Unnīswīn tārīḳh ke, jismen wuh usī roz ke Mazāmīr ke sāth paṛhā jātā hai.

Mazmūr xcviii.

KHUDĀWAND kā ek nayā gīt gāo; kyūnki us ne 'ajāibāt kiye: us ke dahne hāth, aur muqaddas bāzū ne use fath baḳhshī.

2 Ḳhudāwand ne apnī najāt zāhir kī: us ne apnī sadāqat ummaton ko kholke dikhlāī.

3 Us ne Isrāīl ke gharāne kī bābat, apnī rahmat aur amānat ko yād farmāyā: zamīn ke sāre kanāron ne hamāre Ḳhudā kī najāt ko dekhā.

4 Ai sārī zamīn, Ḳhudāwand ke liye ḳhushī kā na'ra mār: āwāz baland kar, aur ḳhushī manāke madh gā.

5 Ḳhudāwand ke liye barbat bajāke gāo: barbat bajāke, aur sur bāndhke gāo.

6 Narsinge aur qarnāī phūnkte hūe: Ḳhudāwand Bādshāh ke āge ḳhushī kī āwāzen karo.

7 Samundar, aur us kī ma'mūrī, shor machāen: sārī dunyā bhī, aur sab jo us men baste hain.

8 Nadīān tāl den, aur pahāṛīān milke ḳhushīān karen: Ḳhudāwand ke āge; ki wuh zamīn kī 'adālat karne ātā hai.

9 Wuh sadāqat se dunyā kī: aur rāstī se ummaton kī 'adālat karegā.

Jalāl Bāp aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ B'ad az ān Nae 'Ahd-nāme men se ek muqarrarī Wird paṛhā jāe. Aur phir is ke b'ad Shama'ūn kā gīt, jo zail men darj hai, paṛhā yā gāyā jāe.

Muq. Lūqā ii. 29.

AI Mālik, ab tū apne gulām ko apne qaul ke muwāfiq: salāmatī se rukhsat detā hai;

2 Kyūnki merī ānkhon ne: terī najāt dekh lī hai,

3 Jo tū ne sab ummaton ke rūbarū: taiyār kī hai;

4 Tāki gair-qaumon ko raushnī denewālā nūr: aur terī ummat Isrāīl kā jalāl bane.

Jalāl Bāp aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Yā yih Mazmūr; siwā Bārahwīn tārīḳh ke.

Digitized by Google

Mazmūr lxvii.

KHUDĀ ham par rahm kare, aur hamen barakat de : aur apne chihre ko ham par jalwagar farmāe ;
2 Tāki terī rāh zamīn par jānī jāe : aur terī najāt sārī qaumon men.
3 Ai Khudā, log terī sitāish karen : sab log terī madh-khwānī karen.
4 Ummaten khush hon, aur khushī ke mārē gāen : ki tū rāstī se logon kī 'adālat karegā, aur zamīn par ummaton ko hidāyāt farmāegā.
5 Ai Khudā, log terī sitāish karen : sāre log terī sitāish karen.
6 Zamīn apnā hāsil paidā karegī : Khudā, hamārā Khudā, ham ko barakat degā.
7 Khudā ham ko barakat degā : aur zamīn ke sāre kanāre us kā ḍar mānenge.
Jalāl Bāp aur Beṭe : aur Rūhul-Quds kā ho ;
Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai : aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Phir Khādim i dīn aur jamā'at kharē hūe Rasūlon ke 'Aqīde ko parhen yā gāen.

MAIN īmān rakhtā hūn Khudā Qādir i Mutlaq Bāp par, jo āsmān o zamīn kā Khāliq hai ;
Aur Yisū' Masīh par, jo us kā eklautā Beṭā aur hamārā Khudāwand hai ; wuh Rūhul-Quds kī qudrat se peṭ men parā, Kunwārī Maryam se paidā hūā, Puntiyus Pīlātus ke 'ahd men dukh uṭhāyā, Maslūb hūā, mar gayā, aur dafn hūā, 'Ālam i arwāh men utar gayā ; tīsre roz murdon men se jī uṭhā, Āsmān par charh gayā, Aur Khudā Qādir i Mutlaq Bāp ke dahne baiṭhā hai ; Wahān se wuh zindon aur murdon kī 'adālat ke liye ānewālā hai.
Main īmān rakhtā hūn Rūhul-Quds par ; Pāk Kathulik Kalīsiyā par ; Muqaddason kī Shirākat ; Gunāhon kī Mu'āfī ; Badan kī Qiyāmat ; Aur abadī zindagī par. Āmīn.

¶ Ba'd az ān sab adab se ghuṭne ṭeken, aur zail kī Du'āen parhī jāen ; lekin pahle Khādim i dīn baland āwāz se yih kahe :

Khudāwand tumhāre sāth ho.
Jawāb. Terī rūh ke sāth bhī rahe.
Khādim i dīn. Ham du'ā mānge n.
Khudāwand, ham par rahm kar.
Jawāb. Masīh, ham par rahm kar.
Khudāwand, ham par rahm kar.

¶ Phir Khādim i dīn bāqī Khādimon aur jamā'at samet Du'ā i Rabbānī ko baland āwāz se parhe.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na parne de, Balki burāī se bachā. Āmīn.

¶ Phir Prīsṭ kharā hokar kahe :

Ai Khudāwand, apnī rahmat ham par nāzil kar.
Jawāb. Aur apnī najāt hamen bakhsh.
Prīsṭ. Ai Khudāwand, Bādshāh ko salāmat rakh.
Jawāb. Aur jab ham tujhe pukāren, rahmat se hamārī sun.
Prīsṭ. Apne Khādimon ko rāstbāzī kā jāma pahinā.
Jawāb. Aur apne barguzīda logon ko khushī 'ināyat kar.
Prīsṭ. Ai Khudāwand, apnī ummat ko salāmat rakh.
Jawāb. Aur apnī mīrās ko barakat de.
Prīsṭ. Ai Khudāwand, hamāre zamāne men sulh bakhsh.
Jawāb. Kyūnki, ai Khudā, tere siwā hamārī taraf *aur* koī larnewālā nahīn.
Prīsṭ. Ai Khudā, hamāre dilon ko sāf kar.
Jawāb. Aur apne Rūhul-Quds ko ham se judā na kar.

¶ Ba'd az ān tīn Kālikṭen parhī jāen ; pahlī usī Roz kī : dūsrī Itmīnān ke liye : tīsrī, tamām Khatron men Madad milne kī du'ā : jo zail men likhī

Digitized by Google

hain. Aur yih do pichhlī Kālikten kabhī na badlen, balki har roz Shām kī Namāz men barābar parhī jāen.

Shām kī namāz kī dūsrī kālikṭ.

AI Khudā, tamām pāk khwāhishen, sab achchhī tadbīren, aur kull nek a'māl terī taraf se āte hain: Apne bandon ko wuh itmīnān de, jo dunyā nahīn de saktī: tāki hamāre dil tere hukm bajā lāne par musta'idd rahen, aur ham terī panāh men apne dushmanon se bekhauf hokar apnā waqt aman aur chain se guzāren, yih hamāre Munjī Yisū' Masīh ke sawāb ke wasīle se ho. *Āmīn.*

Tīsrī kālikṭ Tamām Khatron men Madad milne ke liye.

AI Khudāwand, ham terī minnat karte hain, hamārī tārīkī ko raushnī kar de, aur apnī barī rahmat se hamen is rāt ke sāre khauf o khatar se bachā; apne eklaute Bete hamāre Munjī Yisū' Masīh kī muhabbat kī khātir. *Āmīn.*

¶ Kwairon men, aur jahān kahīn gāne kā dastūr ho, Gīt kā mauqa' yihī hai.

Du'ā Janāb Bādshāh mu'azzam Qaisar i Hind ke liye.

AI Khudāwand, hamāre āsmānī Bāp, buzurg aur qādir, bādshāhon ke Bādshāh, khudāwandon ke Khudāwand, hākimon ke 'ālā Hākim, tū apne takht par se zamīn ke sāre rahnewālon ko dekhtā hai; Ham dil o jān se terī minnat karte hain, ki hamāre nihāyat mihrbān Mālik Bādshāh mu'azzam Edward Qaisar i Hind par, karam kī nazar rakh; aur apne Rūhul-Quds ke fazl se us ko aisā ma'mūr kar de, ki wuh terī marzī kī taraf hamesha māil rahe, aur terī rāh par chale; use āsmānī ni'maten ba kasrat 'ināyat farmā; tandurustī aur iqbālmandī ke sāth us kī 'umr barhā; use quwwat de, ki apne sab dushmanon par fath pāe; aur ākhir-i-kār, is zindagī ke ba'd, abadī khushī o khurramī ko pahunche; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Du'ā Bādshāhī Khāndān ke liye.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, sārī khūbī ke sarchashme, ham firotanī se terī minnat karte hain, ki hamārī mihrbān Malika Alexandra, Jārj, Shahzāda e Welz, Shahzādī e Welz, aur tamām bādshāhī khāndān ko barakat bakhsh; Unhen apnā Rūhul-Quds 'ināyat kar; apne āsmānī fazl se mālāmāl kar; har tarah ki sa'ādat ke sāth iqbālmand farmā, aur apnī abadī bādshāhat men pahunchā; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Du'ā Khādimān i dīn aur Jamā'aton ke liye.

AI Qādir i Mutlaq aur abadī Khudā, tū hī bare 'ajīb kām kartā hai; Hamāre Bishapon aur Gallabānon par aur jo jamā'aten un ke sipurd hain, un sab par bhī apne fazl kī sihhat-bakhsh Rūh nāzil kar; aur is liye ki wuh tujhe filhaqīqat khush karen un par apnī barakat kī os hamesha nāzil kar. Ai Khudāwand, hamāre Shafī' aur Darmiyānī Yisū' Masīh kī 'izzat ke wāste yih bakhsh de. *Āmīn.*

Muqaddas Khrusustum kī du'ā.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, Tū ne hamen yih taufīq bakhshī hai ki ham ne is waqt ek dil hokar tujh se apnī 'āmm du'āen māngī hain; aur tū ne wa'da kiyā hai ki jab do yā tīn mere Nām par ekatthe hon, to main un kī darkhwāston ko qabūl karūngā; Ab, ai Khudāwand, apne bandon kī murādon aur 'arzon ko is tarah pūrā kar, jis men un kī khāss bihtarī ho: ham ko is jahān men haqq kī pahchān, aur us jahān men abadī zindagī, bakhsh de. *Āmīn.*

2 *Kurinthīon xiii.* 14.

KHUDĀWAND Yisū' Masīh kā fazl, aur Khudā kī mahabbat, aur Rūhul-Quds kī shirākāt, ham sab ke sāth hotī rahe. *Āmīn.*

Sāl kī har Shām kī Namāz kī Tartīb yahān tamām hūī.

Digitized by Google

MUQADDAS ATHANASYUS KĀ

'AQĪDA.

¶ Zail kī 'Īdoṉ meṉ, Subh kī Namāz ke waqt, Rasūloṉ ke 'Aqīde ke 'iwaz Ḳhādim i dīn aur jamā'at hamāre Masīhī īmān ke is iqrār ko, jo Muqaddas Athanasyus ke 'Aqīde ke nām se mashhūr hai, khaṛe hūe gāeṉ yā paṛheṉ :—

Ya'nī 'Īd-i-wilādat, 'Īd-i-Zuhūr, Muqaddas Mattiyās ke din, 'Īd-i-Qiyāmat, 'Īd-i-Su'ūd, 'Īd-i-Nuzūl, Muqaddas Yūhannā Baptistā ke din, Muqaddas Ya'qūb ke dīn, Muqaddas Bartulmaī ke din, Muqaddas Matī ke din, Muqaddas Shama'ūn aur Yahūdāh ke din, Muqaddas Andriyās ke din, aur 'Īd-i-Taslīs ko bhī.

JO koī najāt chāhe : use sab bāton se ziyāda zarūr hai, ki Kathulik Īmān par qāim rahe.

2 Is Īmān ko agar koī bekam-o-kāst aur ḳhālis na rakkhe : to wuh beshakk abadī halākat meṉ paṛegā.

3 Aur Kathulik Īmān yih hai : ki ham Wāhid Allāh kī parastish Taslīs meṉ, aur Sālūs kī parastish Tauhīd meṉ kareṉ ;

4 Na Aqānīm ko maḳhlūt kareṉ : na Jauhar ko taqsīm.

5 Kyūṉki Aqnūmiyat Bāp kī *aur* hai, Beṭe kī *aur* : Rūhul-Quds kī *aur*.

6 Lekin Bāp, Beṭe, aur Rūhul-Quds kī Ulūhiyat ek hī hai : Jalāl barābar, 'Azmat yaksāṉ azalī.

7 Jaisā Bāp hai, waisā hī Beṭā : aur waisā hī Rūhul-Quds hai.

8 Bāp gair-maḳhlūq, Beṭa gair-maḳhlūq : Rūhul-Quds gair-maḳhlūq.

9 Bāp gair-mahdūd, Beṭā gair-mahdūd : Rūhul-Quds gair-mahdūd.

10 Bāp azalī, Beṭā azalī : Rūhul-Quds azalī.

11 Tāham tīn azalī nahīṉ : balki ek hī azalī hai.

12 Isī tarah na tīn gair-mahdūd haiṉ, na tīn gair-maḳhlūq : balki ek hī gair-maḳhlūq, aur ek hī gair-mahdūd hai.

13 Isī tarah Bāp Qādir i Mutlaq, Beṭā Qādir i Mutlaq : Rūhul-Quds Qādir i Mutlaq hai.

14 Taubhī tīn Qādir i Mutlaq nahīṉ : balki ek hī Qādir i Mutlaq hai.

15 Waisā hī Bāp Ḳhudā, Beṭā Ḳhudā : Rūhul-Quds Ḳhudā hai.

16 Tāham tīn Ḳhudā nahīṉ : balki ek hī Ḳhudā hai.

17 Isī tarah Bāp Ḳhudāwand, Beṭā Ḳhudāwand : Rūhul-Quds Ḳhudāwand hai.

18 Phir bhī tīn Ḳhudāwand nahīṉ : balki ek hī Ḳhudāwand hai.

19 Kyūṉki jis tarah Masīhī usūl ke sabab hameṉ māṉnā paṛtā hai : ki har Aqnūm judāgāna Ḳhudā aur Ḳhudāwand hai ;

20 Usī tarah Kathulik Dīn ke bamūjib yih kahnā mana' hai : ki tīn Ḳhudā yā tīn Ḳhudāwand haiṉ.

21 Bāp na kisī se masnū' hai : na maḳhlūq, na maulūd.

22 Beṭā sirf Bāp hī se hai : na masnū' hai, na maḳhlūq, balki maulūd.

23 Rūhul-Quds Bāp aur Beṭe se hai : na masnū', na maḳhlūq, na maulūd, balki sādir hai.

24 Pas tīn Bāp nahīṉ, balki ek hī Bāp hai ; tīn Beṭe nahīṉ, balki ek hī Beṭā : tīn Rūhul-Quds nahīṉ, balki ek hī Rūhul-Quds hai.

25 Aur is Sālūs meṉ koī ek dūsre se pahle yā pīchhe nahīṉ : na koī ek dūsre se baṛā yā chhoṭā hai.

26 Balki tīnoṉ Aqānīm yaksāṉ azalī : aur bāham barābar haiṉ.

27 Algaraz har amr meṉ, jaisā ki ūpar bayān hūā hai : wāhid kī parastish Taslīs meṉ, aur Sālūs kī parastish Tauhīd meṉ karnī wājib hai.

28 Pas jo koī najāt chāhe : Sālūs ko yūṉhī māne.

29 'Alāwa is ke, abadī najāt ke liye zarūr hai : ki wuh hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke Tajassum par bhī sahīh īmān rakkhe.

30 Kyūṉki sahīh Īmān yih hai, ki ham i'tiqād rakkheṉ aur iqrār bhī

Digitized by Google

karen: ki hamārā Khudāwand Yisū' Masīh, jo Khudā kā Beṭā hai, Khudā bhī hai aur Insān bhī.

31 Wuh Khudā hai, Bāp ke Jauhar se sab 'ālamon se peshtar maulūd: aur Insān bhī jo apnī Mān ke Jauhar se is 'ālam men paidā hūā.

32 Wuh kāmil Khudā aur kāmil Insān hai: nafs-i-nāṭiqa aur insānī jism se maujūd;

33 Ulūhiyat kī rāh se Bāp ke barābar: Insāniyat kī rāh se Bāp se kamtar.

34 Wuh agarchi Khudā aur Insān hai: tāham do nahīn, balki ek hī Masīh hai.

35 Ek hī hai; is taur par nahīn ki Ulūhiyat ko jismāniyat se badal ḍālā: balki is taur par ki Insāniyat ko Ulūhiyat men le liyā.

36 Wuh mutlaqan ek hai: Jauharon ke iḳhtilāt se nahīn: balki Aqnūm kī yaktāī se.

37 Kyūnki jis tarah nafs i nāṭiqa aur jism milke ek insān hotā hai: usī tarah Khudā aur Insān milke ek Masīh hai.

38 Us ne hamārī najāt ke wāste dukh uṭhāyā: 'ālam i arwāh men utar gayā, tīsre din murdon men se jī uṭhā;

39 Āsmān par charḥ gayā, aur Khudā Qādir i Mutlaq Bāp ke dahne baiṭhā hai: wahān se wuh zindon aur murdon kī 'adālat ke liye ānewālā hai.

40 Us kī āmad par sab ādmī apne apne badan ke sāth jī uṭhenge: aur apne apne a'māl kā hisāb denge.

41 Tab jinhon ne nekī kī hai, wuh abadī zindagī men: aur jinhon ne badī kī hai, wuh abadī āg men dākhil honge.

42 Kathulik Īmān yihī hai; us par agar koī sachche dil se i'tiqād na rakkhe, to wuh najāt ko hāsil na kar sakegā.

Jalāl Bāp aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

LITĀNIYĀ.

¶ Har Itwār, Budh, aur Juma' ko Subh kī Namāz ke ba'd yā kisī *aur* waqt jab Hākim-i-shara' farmāe yih Litāniyā ya'nī Munājāt-i-'āmm gāī yā paṛhī jāe.

AI Khudā Bāp, tū jo āsmān men hai: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai Khudā Bāp, tū jo āsmān men hai: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai Khudā Beṭe, jahān ke Fidiya denewāle: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai Khudā Beṭe, jahān ke Fidiya denewāle: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai Khudā Rūhul-Quds, Tū jo Bāp aur Beṭe se sādir hai: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai Khudā Rūhul-Quds, Tū jo Bāp aur Beṭe se sādir hai: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai quddūs, mubārak, aur jalīl Sālūs, tīn Aqānīm, ek Khudā: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai quddūs, mubārak, aur jalīl Sālūs, tīn Aqānīm, ek Khudā: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai Khudāwand, hamārī taqsīron ko yād na kar, aur na hamāre bāpdādon kī taqsīron ko: aur hamāre gunāhon kā badlā na de; ai karīm Khudāwand, hamen chhor de, apne logon ko jin kā fidiya tū ne apne beshqīmat khūn se diyā, chhor de, aur abad tak ham se nārāz na rah.

Ai karīm Khudāwand, hamen chhor de.

Har tarah kī burāī aur āfat se; gunāh se, Iblīs ke hīlon aur hamlon se: apne gazab se, aur abadī 'azāb se,

Ai karīm Khudāwand, hamen bachā.

Dil ke sāre andhepan se; gurūr, shekhī, aur riyākārī se; hasad, dushmanī, aur kīne aur har tarah kī bemuruwwatī se,

Digitized by Google

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Harāmkārī, aur bāqī sab muhlik gunāhon se; dunyā, jism, aur Shaitān ke tamām farebon se,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Bijlī aur tūfān se; wabā, marī, aur kāl se; laṛāī aur ḳhūn, aur nāgahānī maut se,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Tamām fasād, sāzish, o bagāwat se; tamām jhūṭhī ta'līm, bid'at, aur tafriqe se; dil kī saḳhtī, aur apne Kalām aur Hukm kī tahqīr se,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Apne pāk Tajassum ke rāz ke wāste; apnī pāk Paidāish aur Ḳhatne ke wāste; apne Baptisma, Fāqe aur Azmāish ke wāste,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Apnī saḳht Pareshānī aur ḳhūn ke Pasīne ke wāste; apnī Salīb aur Azīyat ke wāste; apnī bebahā Maut aur Dafn hone ke wāste; apnī pur Jalāl Qiyāmat aur Su'ūd ke wāste; aur Rūhul-Quds ke āne ke wāste,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Hamāre har ek dukh ke waqt; hamāre har ek sukh ke waqt; marte dam, aur 'adālat ke din,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Ai Ḳhudāwand Ḳhudā, ham gunahgār terī minnat karte hain ki tū hamārī sun; aur karm karke rāh i rāst par apnī pāk Kalīsiyā i jāmi' kī hidāyat farmā;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke apne Bande hamāre mihrbān Bādshāh aur Hākim Eḍward Qaisar i Hind kī hifāzat kar, aur use tāqat baḳhsh ki wuh terī sachchī parastish kiyā kare aur rāstī o pākīzagī se zindagī guzāre;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke us ke dil ko apne īmān, ḳhauf aur mahabbat ke tābi' rakh; aur aisā kar ki wuh ḥamesha tujh par tawakkul rakkhe, aur har dam terī 'izzat o jalāl kā tālib rahe;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke us kā hāmī o hāfiz rah, aur us ke sab dushmanon par use fath baḳhsh;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke hamārī mihrbān Malika Alexandra, Jārj, Shahzāda e Welz, Shahzādī e Welz, aur tamām Bādshāhī Ḳhāndān ko, barakat baḳhsh aur salāmat rakh;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke sāre Bishapon, Prīsṭon aur Ḍīkanon ko apne Kalām ke sahīh 'ilm aur samajh se munawwar kar: aur aisā kar ki wuh us ko apnī nasīhaton men pesh karen, aur chāl chalan se bhī zāhir karen;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke Kaunsil ke Wazīron aur sab Umarā e mulk ko fazl, dānāī aur samajh se ma'mūr kar;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke is mulk ke Waisrāī, Gavarnaron, aur Jajon kī hifāzat kar, aur apnī nek maslahat se un kī rahnumāī farmā;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke sab Hākimon ko barakat de aur mahfūz rakh, aur unhen taufīq baḳhsh ki wuh insāf karen, aur haqq ko qāim rakkhen;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke apne sāre logon ko barakat de, aur mahfūz rakh;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke sab qaumon men ittihād, sulh aur muwāfiqat paidā kar;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke hamen aisā dil de, jo terī mahabbat aur ḳhauf rakkhe, aur tere hukmon ko shauq se bajā lāyā kare;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke apne sāre logon ko ziyāda taufīq baḳhsh, ki wuh tere Kalām ko 'ājizī se sunen, aur ḳhālis nīyat se us ko qabūl karen, aur Rūh ke phal lāen;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke jitne gumrāh hūe, aur jinhon ne fareb khāyā sab ko rāh-i-haqq par lā;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke jo qāim hain unhen quwwat baḳhsh; za'if dilon ko tasallī de aur un kī madad kar; gire hūon ko uṭhāke khaṛā kar; aur āḳhir-ī-kār Shaitān ko hamāre pānwon se kuchalwā de;

Digitized by Google

Ai karīm Khudāwand, hamārī sun.

Karm karke jo khatre men hain un kī kumak kar; hājatmandon kī madad kar; aur musībatzadon ko tasallī de;

Ai karīm Khudāwand, hamārī sun.

Karm karke khushkī aur tarī ke sab musāfiron, sab hāmila 'auraton, sab bīmāron, aur nanhe bachchon kī hifāzat kar; aur tamām qaidīon aur asīron par apnī rahmat bhej;

Ai karīm Khudāwand, hamārī sun.

Karm karke yatīmon, bewāon, aur sab bekason aur mazlūmon kī himāyat aur khabargīrī kar;

Ai karīm Khudāwand, hamārī sun.

Karm karke kull banī Ādam par rahm kar;

Ai karīm Khudāwand, hamārī sun.

Karm karke hamāre dushmanon, satānewālon, aur tuhmat lagānewālon ko mu'āf kar aur un ke dilon ko pher de;

Ai karīm Khudāwand, hamārī sun.

Karm karke zamīn kī faslī paidāwār hamen de aur us kī hifāzat kar, ki waqt par hamāre kām āe;

Ai karīm Khudāwand, hamārī sun.

Karm karke hamen sachchī tauba kī tauffīq de; hamāre sāre gunāh, gaflaten, aur nādānīān mu'āf kar; aur apne Rūhul-Quds ke fazl se hamen ma'mūr kar, ki apnā chāl chalan tere pāk Kalām ke muwāfiq sudhāren;

Ai karīm Khudāwand, hamārī sun.

Ai Khudā ke Beṭe, hamārī sun.

Ai Khudā ke Beṭe, hamārī sun.

Ai Khudā ke Barre: Tū jo jahān ke gunāh uṭhā le jātā hai;

Apnā itmīnān hamen bakhsh.

Ai Khudā ke Barre: Tū jo jahān ke gunāh uṭhā le jātā hai;

Ham par rahm kar.

Ai Masīh, hamārī sun.

Ai Masīh, hamārī sun.

Khudāwand, ham par rahm kar.

Khudāwand, ham par rahm kar.

Masīh, ham par rahm kar.

Masīh, ham par rahm kar.

Khudāwand, ham par rahm kar.

Khudāwand, ham par rahm kar.

¶ Is ke ba'd Prīsṭ jamā'at samet Du'ā i Rabbānī paṛhe.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na paṛne de, Balki burāī se bachā. Āmīn.

Prīsṭ. Ai Khudāwand, hamāre gunāhon ke mutābiq ham se sulūk na kar.

Jawāb. Na hamārī badīon ke muwāfiq hamen badlā de.

Ham du'ā māngen.

AI Khudā, rahīm Bāp, tū shikastadilon kī āh aur gamzadon kī ārzū ko haqīr nahīn jāntā; Jab kabhī ham kisī dukh yā musībat se tang hokar tere huzūr du'ā māngen, rahm se hamāre nazdīk rah aur fazl karke hamārī sun; tāki jo burī tadbīren Shaitān yā insān apne makr o fareb se hamāre khilāf karte hon bigaṛ jāen, aur tere husn i intizām se ṭūṭ jāen; aisā ki ham tere bande, kisī tarah ke zulm se nuqsān na uṭhākar, terī pāk Kalīsiyā men hamesha terā shukr karte rahen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se.

Ai Khudāwand, uṭh, hamārī madad kar, aur apne Nām ke wāste hamen chhuṛā.

AI Khudā, ham ne apne kānon se sunā, aur hamāre bāpdādon ne ham se bayān kiyā hai, ki un ke dinon aur un se peshtar qadīm zamāne men tū ne kyā hī baṛe baṛe kām kiye the.

Ai Khudāwand, uṭh, hamārī madad kar, aur apnī 'izzat ke wāste hamen chhuṛā.

Jalāl Bāp aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jawāb. Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

Ai Masīh, hamen dushmanon se panāh de.

Hamārī musībaton par mihr kī nazar kar.

Digitized by Google

Ḥaras khāke hamāre dil ke gamon par nigāh kar.

Rahm karke apne logon ke gunāh mu'āf farmā.

Karm ke sāth hamārī du'āon par tawajjuh farmā.

Ai Ibn i Dāūd, ham par rahm kar.

Ai Masīh, ab aur hamesha mihrbānī karke hamārī sun.

Ai Masīh, mihr se hamārī sun; ai Ḳhudāwand Masīh, mihr se hamārī sun.

Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, terī rahmat ham par nāzil ho;

Jawāb. Kyūnki hamārā bharosā tujh hī par hai.

Ham du'ā māngen.

AI Bāp, ham ḳhāksārī se terī minnat karte hain, ki tū hamārī kamzorīon par rahm kī nazar kar; aur jin āfaton ke ham 'adl kī rāh se bahut hī sazāwār hūe hain, unhen apne Nām ke jalāl ke wāste ham se ṭāl de; aur yih 'ināyat kar, ki ham apne sab dukhon men apnā sārā āsrā aur bharosā terī hī rahmat par rakkhen, aur hamesha chāl chalan kī pākīzagī aur safāī se terī ḳhidmat karen, tāki terī 'izzat o jalāl zāhir ho; hamāre ek hī Darmiyānī aur Shafī', Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Muqaddas Ḳhrusṭum kī du'ā.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū ne hamen yih taufīq baḳhshī hai ki ham ne is waqt ek dil hokar tujh se apnī 'āmm du'āen māngī hain; aur tū ne wa'da kiyā hai ki jab do yā tīn mere Nām par ekaṭṭhe hon, to main un kī darḳhwāston ko qabūl karūngā; Ab, ai Ḳhudāwand, apne bandon kī murādon aur 'arzon ko is tarah pūrā kar, jis men un kī ḳhāss bihtarī ho: ham ko is jahān men haqq kī pahchān, aur us jahān men abadī zindagī, baḳhsh de. *Āmīn.*

2 *Kurinthīon* xiii. 14.

KHUDĀWAND Yisū' Masīh kā fazl, aur Ḳhudā kī mahabbat, aur Rūhul-Quds kī shirākat, ham sab ke sāth hotī rahe. *Āmīn.*

Yahan Litāniyā tamām hūī.

BA'Z MAUQA'ON KĪ

DU'ĀEN AUR SHUKRĀNE,

¶ Jo Litāniyā yā Subh aur Shām kī Namāz kī do āḳhirī du'āon se pahle paṛhe jāen.

DU'ĀEN.

Bārish ke wāste.

AI Ḳhudā, āsmānī Bāp, Tū ne apne Beṭe Yisū' Masīh kī ma'rifat un sab se, jo terī bādshāhat aur us kī rāstbāzī ke tālib hain, sab chīzon kā jo un kī jismānī parwarish ke wāste darkār hain, wa'da kiyā hai; Ham terī minnat karte hain ki hamārī is zarūrat men is qadr bārish bhej ki ham apne ārām aur terī 'izzat ke liye zamīn kī paidāwār hāsil karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Bārish ke band hone ke wāste.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudāwand Ḳhudā, Tū ne ek bār insān ke gunāh ke sabab āṭh ādmīon ke siwā tamām ḳhalqat ko garq kiyā, aur phir apnī barī mihrbānī se wa'da kiyā ki use do bāra kabhī is tarah gārat na karūngā; Ham 'ājizī se terī

Digitized by Google

minnat karte hain, ki agarchi ham apnī badīon ke sabab 'adl kī rāh se jharīon aur sailābon kī āfat ke sazāwār hain, taubhī hamārī sachchī tauba par lihāz karke aisā muwāfiq mausim 'ināyat kar, ki ham zamīn kī paidāwār waqt par hāsil karen; aur terī tambīh se apnā chāl chalan sudhārnā, aur tere lutf ke sabab terī ta'rīf o tamjīd karnā sīkhen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Girānī aur Qaht ke waqt kī du'ā.

AI Khudā, āsmānī Bāp, terī 'ināyat se bārish hotī, zamīn phal lātī, haiwān aur machhlīān kasrat se hotī hain; Ham terī minnat karte hain ki apne logon kī musībaton par nazar kar; aur aisā kar, ki jo kamī aur girānī kī taklīf ham ab apnī badī ke sabab bilkull wājiban uṭhā rahe hain, arzānī aur firāwānī se badal jāe; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh kī mahabbat ke tufail se, jis kī tere aur Rūhul-Quds ke sāth tamām 'izzat o ta'zīm ab aur abad tak hotī rahe. *Āmīn.*

Yā yih du'ā.

AI Khudā, rahīm Bāp, Tū ne Ilīsha' nabī ke zamāne men Sāmariya shahr kī barī kamī aur girānī ko firāwānī aur arzānī se yakbārgī badal ḍālā; Ham par aisā rahm farmā ki ham ko bhī, jo apne gunāhon ke sabab waisī hī sazā pā rahe hain, waqt par ārām mile; apnī āsmānī barakat se zamīn kī paidāwār barhā; aur yih bakhsh, ki ham terī sakhāwat ke in'ām pākar unhen tere jalāl, aur muhtājon kī raf'a i zarūrat, aur apne ārām ke liye kharch kiyā karen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Jang aur Hangāmon ke waqt kī du'ā.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, bādshāhon ke Bādshāh, kull maujūdāt ke Mālik, terī qudrat kā sāmnā makhlūqāt men se koī nahīn kar saktā, gunahgāron ko sazā denā, aur sachchī tauba karnewālon par rahm karnā terī hī shān ke lāiq hai; Ham 'ājizī se terī minnat karte hain ki hamāre dushmanon ke hāth se hamen bachā aur rihāī de; un kā takabbur tor, un kā kīna ṭhanḍā kar, aur un ke mansūbe bigār de; tāki ham terī himāyat se musallah hokar sab khatron se hamesha mahfūz rahen, aur is tarah tujh haqīqī fathbakhsh Khudā kā jalāl zāhir karen; yih tere iklaute Bete hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke sawāb ke wasīle se ho. *Āmīn.*

Wabā yā 'āmm bīmārī ke waqt kī du'ā.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, tū ne us sarkashī ke sabab, jo terī khāss ummat ne bayābān men Mūsā aur Hārūn ke barkhilāf kī, apne qahr se un par wabā bhejī; aur phir Dāūd bādshāh ke 'ahd men sattar hazār ādmī Wabā kī āfat se halāk kiye, taubhī apne rahm ko yād karke bāqī logon ko bachāyā; Ham 'ājiz gunahgāron par, jo is waqt sakht bīmārī aur marī men mubtilā hain, rahm kar; aur jis tarah tū ne us waqt kaffāra qabūl karke halāk karnewāle firishte ko sazā dene se mana' kiyā, usī tarah ab karm karke yih wabā aur sakht bīmārī ham men se dafa' kar; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Imbar (ya'nī Taqarrur kī taiyārī) ke hafton men yih du'ā un ke liye, jo kisī muqaddas darje par muqarrar honewāle hon, roz parhī jāe.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, hamāre āsmānī Bāp, tū ne apne 'azīz Bete ke qīmatī khūn se Kalīsiyā i jāmi' kharīd lī hai; Us par rahm kī nazar kar, aur tere khādim Bishap jo tere galle ke Gallabān hain, un ke dilon kī is waqt aisī hidāyat farmā, ki wuh be soche samjhe kisī par hāth na rakkhen, balki īmāndārī aur hoshyārī se terī Kalīsiyā ke pāk 'uhdon par Khidmat adā karne ke liye lāiq shakhson ko chun len. Aur jo kisī muqaddas kām par muqarrar honewāle hain, un ko

Digitized by Google

apnā fazl aur āsmānī barakat 'ināyat kar, tāki wuh apne chalan aur ta'līm dono se terā jalāl zāhir karen, aur kull banī Ādam kī najāt ke kām ko taraqqī den; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Yā yih du'ā.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, sab ni'maton ke bakhshnewāle, Tū ne apne ilāhī intizām se apnī Kalīsiyā men mukhtalif Darje muqarrar kiye hain; Ham khāksārī se terī minnat karte hain, ki jitne us men kisī 'uhde aur khidmat par muqarrar honewāle hain, unhen apnā fazl 'ināyat kar; aur un ko apne dīn-i-haqq ke 'ilm se aisā ma'mūr, aur be-'aib chāl chalan se aisā ārāsta kar, ki wuh tere buzurg Nām ke jalāl aur terī muqaddas Kalīsiyā ke fāide ke liye tere huzūr wafādārī se khidmat bajā lāen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Yih du'ā ūpar kī kisī du'ā ke ba'd parhī jā saktī hai.

AI Khudā, hamesha rahm khānā aur mu'āf karnā terā khāssa hai; hamārī minnaten qabūl kar, aur hamen jo apne gunāhon kī zanjīr men jakre hūe hain, apnī barī rahmat se taras khākar khol de; hamāre Darmiyānī aur Shafī' Yisū' Masīh kī 'izzat ke wāste yih bakhsh. *Āmīn.*

¶ *Du'ā Mahkama-i-a'liya Pārlimant aur Sarkār-i-Hindūstān ke liye.*

AI nihāyat karīm Khudā, ham tamām Saltanat ke wāste, khusūsan Mahkama-i-a'liya Pārlimant ke liye [jis kā ijlās is waqt hamāre nihāyat dīndār aur mihrbān Bādshāh ke hukm se ho rahā hai], 'ājizī se terī minnat karte hain. Aur yahān Hindustān men ham Waisrāy, Gavarnaron, Haikort 'adālaton, Kaunsilon, aur un sab ke liye du'ā māngte hain, jo is mulk men kisī tarah kā ikhtiyār rakhte hain; Ki tū karm karke unkī tamām mashwarat aur kār-rawāī men aisī hidāyat aur kāmyābī bakhsh ki terā jalāl zuhūr pāe terī Kalīsiyā ko fāida pahunche, aur hamāre Bādshāh aur us kī Saltanat kī hifāzat, 'izzat, aur bihtarī ho; aur un kī koshish se sab bāton kā aisā pukhta intizām ho, ki sulh o khairiyat, sachchāī aur insāf, dīndārī o khudāparastī, pusht dar pusht ham men barqarār rahen. Yih sab, aur bāqī jo kuchh un ke, aur hamāre, aur terī tamām Kalīsiyā ke liye darkār ho, ham 'ājizī se apne nihāyat mubārak Khudāwand aur Munjī Yisū' Masīh ke Nām aur Sifārish kī khātir māngte hain. *Āmīn.*

Bādshāh i mu'azzam, Bādshāhī Khāndān, Mahkama e a'liya Pārlimant, aur Sarkār i Hindustān ke liye Du'ā.

AI Qādir i Mutlaq aur kamāl karīm Khudā aur Bāp, ham terī minnat karte hain ki hamāre mihrbān Edward Bādshāh, Qaisar i Hind, Malika Alexandra, Jārj Shahzāda e Welz, Shahzādī e Welz, aur tamām bādshāhī khāndān par (aur Mahkama e a'liya Pārlimant par jis kā ijlās is waqt ho rahā hai), rahm kar. Aur yahān Hindustān men ham Waisrāy, Gavarnaron, Jajon, aur jitne hamāre Bādshāh kī taraf se ikhtiyār rakhte hain, un sab ke liye bhī du'ā māngte hain, ki wuh sab bāton kā bandobast dānāī, rāstī, aur rahm se karen, tāki tere pāk nām ka jalāl, aur terī kalīsiyā, aur Bādshāh kī ra'īyat kī bihtarī ho; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Ghair-Mazhabwālon ke dil Phirne kī du'ā.

AI Khudā, Tū ne sab qaumon ko rū e zamīn par rahne ke liye ek hī khūn se paidā kiyā, aur apne mubārak Bete ko is liye bhejā, ki jo dūr hain aur jo nazdīk hain dono ko sulh kī bashārat de: Aisā kar, ki is mulk ke sab log tujhe dhūndhen aur pāen; aur ai āsmānī Bāp, apne is wa'de ko, ki Main apnī Rūh tamām banī Ādam par nāzil karūngā, jald

Digitized by Google

pūrā kar; hamāre Munjī Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Har hālat aur har darje ke ādmīon ke liye du'ā, jo un mauqa'on par paṛhī jāe, jab Litāniyā kā paṛhnā muqarrar na ho.

AI Ḳhudā, tamām banī Ādam ke Ḳhāliq aur Parwardigār, ham har hālat aur har darje ke ādmīon ke liye 'ājizī se 'arz karte hain, ki tū karm karke un ko apnī rāhen dikhā, aur apnī najāt sab qaumon par zāhir farmā. Khāsskar ham Kathulik Kalīsiyā kī bihtarī ke liye du'ā māngte hain; ki terī Rūh-i-karīm us kī aisī hidāyat aur bandobast kare, ki jitne apne āp ko Masīhī mānte hain wuh sab rāh-i-haqq kī rahnumāī pāen, aur rūh kī yagānagī, mel milāp ke band, aur chāl chalan kī rāstī ke sāth īmān ko qāim rakkhen. Ab ham un sab ko, jo rūh, yā jism, yā māl kā koī ranj yā taklīf uṭhā rahe hain, terī pidarāna shafaqat ke sipurd karte hain [*ḳhusūsan un ko, jin ke liye ham se du'āon kī darḳhwāst kī gayī hai]; ki tū karm karke har ek ko us kī zarūrat ke muwāfiq tasallī aur ārām de; un ke dukhon men unhen sabr baḳhshe, aur un kī sab musībaton kā anjām baḳhair kare; yih ham Yisū' Masīh kā wāsta dekar māngte hain. *Āmīn.*

* Yih us waqt kahā jāe jab koī shaḳhs jamā'at kī du'āon ke liye darḳhwāst kare.

SHUKRĀNE.

Shukrāna e 'āmm.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, sab rahmaton ke Bāp, ham tere nālāiq bande terī sārī mihrbānīon aur shafaqaton ke wāste, jo tū ne ham par aur sab ādmīon par kī hain, [*ḳhusūsan un par, jo terī hāl kī rahmaton ke liye ab terī hamd aur shukrguzārī karnā chāhte hain,] kamāl 'ājizī ke sāth dil o jān se terā shukr karte hain. Ham apnī paidāish, parwarish, aur is zindagī kī sārī ni'maton ke liye, aur in se bhī ziyāda us bebahā mahabbat ke liye, jis se tū ne hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ko dunyā ke fidiye men de diyā; aur fazl ke wasīlon aur jalāl kī ummed ke liye bhī terā shukr adā karte hain. Aur ham terī minnat karte hain, ki apnī sab rahmaten hamāre dilon par aisī naqsh kar, ki ham beriyā dil se shukrguzār hon aur terī hamd na sirf zabān se, balki chāl chalan se bhī yūn zāhir karen, ki apne āp ko terī ḳhidmat ke liye nisār karen, aur 'umr bhar tere huzūr pākīzagī o rāstbāzī ke sāth chalen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, jis kī, tere aur Rūhul-Quds ke sāth, tamām 'izzat o ta'zīm abad-ul-ābād hotī rahe. *Āmīn.*

* Yih us waqt kahā jāe, jab kisī ke liye du'ā māngī gayī ho, aur wuh shukrāna adā karnā chāhe.

Bārish kā Shukrāna.

AI Ḳhudā, hamāre āsmānī Bap, Tū apne karm aur parwardigārī se zamīn par pahlā aur pichhlā menh barsātā hai, ki insān ke fāide ke liye phal paidā ho; Ham firotanī se terā shukr karte hain ki hamārī baṛī zarūrat ke waqt tū ne karm karke apnī mīrās par āḳhir-i-kār tāzagī-baḳhsh menh barsāyā, aur us ko jo ḳhushk thī serāb kiyā hai; jis se ham tere nālāiq bandon ne baṛā ārām pāyā, aur tere pāk nām kā jalāl zāhir hūā; terī un rahmaton ke sabab jo hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh men hain, ham yih shukr adā karte hain. *Āmīn.*

Bārish thamne kā Shukrāna.

AI Ḳhudāwand Ḳhudā, Tū ne sakht bārish aur sailāb kī āfat se ham ko 'adl kī rāh se past kiyā thā, aur ab apnī rahmat se 'ain waqt par achchhā mausim bhejkar hamāre

Digitized by Google

dilon ko tasallī o taskīn baḳhshī hai; Terī is mihrbānī ke sabab ham tere muqaddas Nām kī hamd o sanā karte hain, aur terī shafaqat kā zikr pusht dar pusht hamesha karte rahenge; apne Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Arzānī kā Shukrāna.

AI kamāl rahīm Bāp, tū ne apne karm o fazl se apnī Kalīsiyā kī dilī du'āon ko sunkar hamārī girānī aur kamī ko arzānī o firāwānī se badal diyā hai; Ham terī is ḳhāss faiyāzī kā shukr 'ājizī se karte hain, aur minnat karte hain ki terī shafaqat hamesha ham par rahe, ki hamārī zamīn apnī paidāwār hamen diyā kare, jis se terā jalāl zāhir aur hamen ārām hāsil ho; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Sulh kā aur dushmanon se rihāī pāne kā Shukrāna.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū apne bandon kī panāh ke liye un ke dushmanon ke muqābale men ek mazbūt qila' hai; ham terī hamd o shukrguzārī karte hain ki jin bare aur zāhir ḳhatron men ham ghire hūe the, un se tū ne hamen chhurāyā hai; Ham iqrār karte hain ki ham jo un kā shikār na hūe, yih terā hī ihsān hai; aur terī minnat karte hain ki terī rahmaten āyanda bhī ham par waisī hī rahen, tāki tamām jahān ko ma'lūm ho ki tū hamārā Munjī aur qawwī Ribāī denewālā hai; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Apne mulk se Hangāma mauqūf hone kā Shukrāna.

AI azalī Ḳhudā, hamāre āsmānī Bāp, sirf tū hī ek ghar ke logon ko yakdil kar detā, aur tundmizāj aur sarkash qaum ke balwe ko mitā detā hai; Ham tere pāk Nām kā shukr karte hain ki jo fasād aur hangāme in dinon hamāre mulk men barpā hūe the, unhen tū ne karm karke mauqūf kiyā; ham kamāl 'ājizī se terī minnat karte hain, ham sab par aisā fazl kar, ki āinda tere pāk hukmon kī rāh men tābi'dārī se chalen; aur kamāl ḳhudāparastī o shāistagī ke sāth apnī zindagī amn aur chain men guzāren, aur in rahmaton ke liye, jo ham par hūīn, hamd o shukrāne kī qurbānīān bilānāga tere huzūr guzrānte rahen; apne Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Wabā yā kisī 'āmm bīmārī se rihāī pāne kā Shukrāna.

AI Ḳhudāwand Ḳhudā, Tū ne us saḳht aur haibatnāk balā se, jo in dinon ham par parī thī, hamāre gunāhon aur qusūron ke sabab hamen zaḳhmī aur tabāh kiyā thā; aur ab, 'adālat ke waqt apne rahm ko yād farmākar, hamārī jānon ko maut ke panje se chhurāyā; Ham apne āp ko jān o tan samet, jinhen tū ne rihāī baḳhshī hai, tujh rahīm Bāp kī nazr guzrānte hain, ki ham tere liye zinda qurbānī banen, aur terī Kalīsiyā men terī rahmaton kī ta'rīf o ta'zīm hamesha karte rahen; apne Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Yā yih Shukrāna.

AI kamāl rahīm Bāp, ham tere huzūr firotanī se iqrār karte hain, ki terī sharī'at men jitne 'azābon kā wa'īd hūā hai, un sab ke ham apne gūnāgūn gunāhon aur sakhtdilī ke sabab 'adl kī rāh se mustahaqq the; Lekin chūnki tū ne apnī barī rahmat se karm karke hamārī bekār aur nākāmil 'ājizī ko dekhā aur us muta'addī marz ko, jis se ham in dinon tabāh-hāl ho gaye the, daf'a karke hamāre gharon men ḳhushī o tandurustī kī āwāz phir sunwāī; Is liye ham terī Janāb i Ilāhī ke huzūr men hamd o shukr kī qurbānī guzrānte hain, aur terī is muhāfizat aur parwardigārī ke liye, jo ham par zāhir hūī, tere jalīl Nām kī ta'rīf o ta'zīm karte hain; apne Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Digitized by Google

KĀLIKṬEN (YA'NĪ, ḲHĀSS ḲHĀSS WAQTON KĪ DU'ĀEN) ḲHUTŪT, AUR ANĀJĪL,

JO HAR SĀL BATARTĪB PAṚHĪ JĀEN.

¶ Wāzih ho, ki jis Itwār, yā *aur* 'arfewāle muqaddas din ke liye jo Kālikṭ muqarrar hai, wuh us ke 'arfe kī namāz i shām men bhī paṛhī jāe.

Āmad kā Pahlā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, hamen taufīq de, ki ab is fānī zindagī ke darmiyān, jis men terā Betā Yisū' Masīh baṛī firotanī ke sāth hamāre pās āyā, ham tārīkī ke kām chhoṛke nūr ke hathyār bāndh len; tāki āḳhirī din, jab wuh apnī hashmat o jalāl ke sāth zindon aur murdon kī 'adālat ke liye phir āe, to ham gairfānī zindagī ke liye usī ke wasīle se jī uthen, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth ab aur hamesha jītā aur saltanat kartā hai. *Āmīn.*

¶ Yih Kālikṭ Āmad kī *aur* kālikṭon ke sāth 'Īd i Wilādat ke 'arfe tak har roz paṛhī jāe.

ḲHATT. Romīon xiii. 8.

APAS kī mahabbat ḳe siwā, kisī chīz men kisī ke qarzdār na ho; kyūnki jo dūsre se mahabbat rakhtā hai, us ne sharī'at par pūrā 'amal kiyā. Kyūnki yih bāten, ki Zinā na kar, Ḳhūn na kar, Chorī na kar, Lālach na kar, aur in ke siwā âur jo koī hukm ho, un sab kā ḳhulāsa is bāt men pāyā jātā hai, ki Apne paṛausī se apnī mānind mahabbat rakh. Mahabbat apne paṛausī se badī nahīn kartī; is wāste mahabbat sharī'at kī ta'mīl hai. Aur waqt ko pahchānkar aisā hī karo, is liye ki ab wuh ghaṛī ā pahunchī ki tum nīnd se jāgo; kyūnki jis waqt ham īmān lāe the, us waqt kī nisbat ab hamārī najāt nazdīk hai. Rāt bahut guzar gayī, aur din nikalnewālā hai: pas ham tārīkī ke kāmon ko tark karke, raushnī ke hathyār bāndh len. Jaisā din ko dastūr hai, shāistagī se chalen; na ki nāch rang aur nashebāzī se, na zinākārī aur shahwatparastī se, aur na jhagṛe aur hasad se; balki Ḳhudāwand Yisū' Masīh ko pahin lo, aur jism kī ḳhwāhishon ke liye tadbīren na karo.

INJĪL. Matī xxi. 1.

AUR jab wuh Yarūshalem ke nazdīk pahunche, aur Zaitūn ke pahāṛ par Baitfage ke pās āe, to Yisū' ne do shāgirdon ko yih kahkar bhejā, ki Apne sāmne ke gānw men jāo; wahān pahunchte hī ek gadhī bandhī hūī, aur us ke sāth bachcha tumhen milegā; unhen kholkar mere pās le āo. Aur agar koī tum se kuchh kahe, to kahnā, ki Yih Ḳhudāwand ko darkār hain; wuh fi'lfaur unhen bhej degā. Yih is liye hūā, ki jo nabī kī ma'rifat kahā gayā thā, wuh pūrā ho, ki Siyyon kī beṭī se kaho, ki Dekh, terā Bādshāh tere pās ātā hai; Wuh halīm hai, aur gadhe par sawār hai; Balki lādū ke bachche par. Pas shāgirdon ne jākar, jaisā Yisū' ne unhen hukm diyā thā, waisā hī kiyā; aur gadhī aur bachche ko lākar apne kapṛe un par ḍāle; aur wuh un par baiṭh gayā. Aur bhīṛ men ke aksar logon ne apne kapṛe rāste men bichhāe, aur âuron ne daraḳhton se ḍāliyān kāṭkar rāh men phailāīn. Aur bhīṛ jo us ke āge āge jātī aur pīchhe pīchhe chalī ātī thī, pukār pukārkar kahtī thī, ki Ibn i Dāūd ko Hosha'nā, mubārak hai wuh, jo Ḳhudāwand ke nām par ātā hai, 'ālam i bālā par Hosha'nā. Aur jab wuh Yarūshalem men dāḳhil hūā, to sāre shahr men halchal paṛ

Digitized by Google

gayī, aur log kahne lage; Yih kaun hai? Bhīr ke logon ne kahā; Yih Galīl ke Nāsarat kā nabī Yisū' hai. Aur Yisū' ne Ḳhudā kī haikal men dāḳhil hokar, un sab ko nikāl diyā, jo haikal men ḳharīd o farokht kar rahe the, aur sarrāfon ke taḳhte aur kabūtar-faroshon kī chaukiyān ulaṭ dīn, aur un se kahā; Likhā hai, ki Merā ghar du'ā kā ghar kahlāegā; magar tum use ḍākūon kī khoh banāte ho.

Āmad kā Dūsrā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI mubārak Ḳhudāwand, Tū ne sab muqaddas kitāben hamārī ta'līm ke liye likhwāīn; yih baḳhsh ki ham unhen is tarah sunen, parhen, sochen, sīkhen, aur dil men hazm karen, ki tere pāk kalām se sabr o tasallī hāsil karke hayāt i abadī kī us mubārak ummed ko iḳhtiyār karen aur hamesha thāme rahen, jo tū ne hamāre Munjī Yisū' Masīh men hamen dī hai. *Āmīn.*

ḲHATṬ. Romīon xv. 4.

JITNĪ bāten pahle likhī gayīn, wuh hamārī ta'līm ke liye likhī gayīn, tāki sabr se aur kitāb i muqaddas kī tasallī se ummed rakkhen. Aur Ḳhudā, sabr aur tasallī kā chashma, tum ko yih taufīq de, ki Masīh Yisū' ke mutābiq āpas men yakdil raho; tāki tum yakdil aur yakzabān hokar hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke Ḳhudā aur Bāp kī barāī karo. Pas jis tarah Masīh ne Ḳhudā ke jalāl ke liye tum ko apne sāth shāmil kar liyā hai, usī tarah tum bhī ek dūsre ko shāmil kar lo. Main kahtā hūn ki Masīh Ḳhudā kī sachchāī sābit karne ke liye maḳhtūnon kā ḳhādim banā, tāki un wa'don ko pūrā kare, jo bāpdādon se kiye gaye the, aur gair-qaumen bhī rahm ke sabab Ḳhudā kī barāī karen; chunānchi likhā hai ki, Is wāste main gair-qaumon men terā iqrār karūngā, Aur tere nām ke gīt gāūngā. Aur phir wuh kahtā hai, ki Ai gair-qaumo, us kī ummat ke sāth ḳhushī karo; Phir yih ki, Ai sārī gair-qaumo, Ḳhudāwand kī hamd karo; aur sārī ummaten us kī sitāish karen. Aur Yasha'yāh bhī kahtā hai, ki Yishai kī jar zāhir hogī, ya'nī wuh shaḳhs jo gair-qaumon par hukūmat karne ko uṭhegā; Usī se gair-qaumen ummed rakkhengī. Pas Ḳhudā, jo ummed kā chashma hai, tumhen īmān rakhne ke bā'is sārī ḳhushī aur itmīnān se ma'mūr kare, tāki Rūhu'l-Quds kī qudrat se tumhārī ummed ziyāda hotī jāe.

INJĪL. Lūqā xxi. 25.

SŪRAJ aur chānd aur sitāron men nishān zāhir honge, aur zamīn par qaumon ko taklīf hogī; kyūnki wuh samundar aur us kī lahron ke shor se ghabrā jāengī. Aur ḍar ke māre aur zamīn par ānewālī balāon kī rāh dekhte dekhte logon kī jān men jān na rahegī; is liye ki āsmān kī quwwaten hilāī jāengī. Us waqt log Ibn i Ādam ko qudrat aur bare jalāl ke sāth bādal men āte dekhenge. Aur jab yih bāten hone lagen, to sīdhe hokar sir ūpar uṭhānā; is liye ki tumhārī maḳhlasī nazdīk hogī. Aur us ne un se ek tamsīl kahī, ki Anjīr ke daraḳht aur sab daraḳhton ko dekho. Jonhīn un men konpalen nikaltī hain, tum dekhkar āp hī jān lete ho, ki ab garmī nazdīk hai. Isī tarah jab tum in bāten ko hote dekho, to jān lo, ki Ḳhudā kī bādshāhat nazdīk hai. Main tum se sach kahtā hūn, ki Jab tak yih sab bāten na ho len, yih nasl hargiz tamām na hogī. Āsmān aur zamīn ṭal jāenge, lekin merī bāten hargiz na ṭalengī.

Āmad kā Tīsrā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand Yisū' Masīh, Tū ne apnī pahlī āmad ke waqt apne rasūl ko bhejā thā, ki wuh tere āge terī rāh durust kare; yih baḳhsh, ki tere rāzon ke ḳhādim aur muḳhtār bhī nāfarmānon ke dilon ko rāst-

Digitized by Google

bāzon kī dānāī kī taraf māil karke, terī rāh ko yūn taiyār karen, ki jab terī dūsrī āmad jahān kī 'adālat ke liye ho, ham tere huzūr maqbūl ummat ṭhahren; ki tū Bāp aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Khudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Kurinthīon iv. 1.

ĀDMĪ ham ko Masīh kā khādim, aur Khudā ke bhedon kā mukhtār samjhe. Aur yahān mukhtār men yih bāt dekhī jātī hai, ki diyānatdār nikle. Lekin mere nazdīk yih nihāyat khaffīf bāt hai, ki tum yā koī insānī 'adālat mujhe parkhe, balki main khud bhī apne āp ko nahīn parakhtā. Kyūnki merā dil to mujhe malāmat nahīn kartā; magar is se main rāstbāz nahīn ṭhahrtā: balki merā parakhnewālā Khudāwand hai. Pas jab tak Khudāwand na āe, waqt se pahle kisī bāt kā faisala na karo; wuhī tārīkī kī poshīda bāten raushan kar degā, aur dilon ke mansūbe zāhir kar degā; aur us waqt har ek kī ta'rīf Khudā kī taraf se hogī.

INJĪL. Matī xi. 2.

AUR Yūhannā ne qaidkhāne men Masīh ke kāmon kā hāl sunkar, apne shāgirdon kī ma'rifat us se puchhwā bhejā, ki Ānewālā tū hī hai, yā ham dūsre kī rāh dekhen? Yisū' ne jawāb men un se kahā, ki Jo kuchh tum sunte aur dekhte ho, jākar Yūhannā se bayān kar do, ki andhe dekhte, aur langre chalte phirte hain, korhī pāk sāf kiye jāte, aur bahre sunte hain, aur murde zinda kiye jāte hain, aur garībon ko khushkhabarī sunāī jātī hai; aur mubārak wuh hai, jo mere sabab se ṭhokar na khāe. Jab wuh rawāna ho liye, to Yisū' ne Yūhannā kī bābat logon se kahnā shurū' kiyā, ki Tum biyābān men kyā dekhne gaye the? kyā hawā se hilte hūe sarkande ko? To phir kyā dekhne gaye the? Kyā mihīn kapre pahine hūe shakhs ko? Dekho, jo mihīn kapre pahinte hain, wuh bādshāhon ke gharon men hote hain. To phir kyūn gaye the? Kyā ek nabī ke dekhne ko? Hān, main tum se kahtā hūn, balki nabī se bare ko. Yih wuhī hai, jis kī bābat likhā hai, ki Dekh, main apnā paigambar tere āge bhejtā hūn, jo terī rāh tere āge taiyār karegā.

Āmad kā Chauthā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Khudāwand, ham 'arz karte hain, ki tū apnī qudrat zāhir farmā aur hamāre darmiyān ākar bari quwwat se hamārī kumak kar; ki ham jo apne gunāhon aur badīon ke sabab apnī muqarrarī daur men bahut hī ruke hūe hain, tere bare fazl o rahm se jald madad pākar rihāī hāsil karen; yih tere Bete hamāre Khudāwand ke kaffāre ke sabab ho; tere aur Rūhul-Quds ke sāth usī kī 'izzat o ta'zīm abad ul ābād hotī raho. *Āmīn.*

ḲHATT. Filippīon iv. 4.

KHUDĀWAND men har waqt khush raho; phir kahtā hūn, ki khush raho. Tumhārī narmmizājī sab ādmīon par zāhir ho. Khudāwand qarīb hai. Kisī bāt kā fikr na karo: balki har ek bāt men tumhārī darkhwāsten, du'ā aur minnat ke wasīle se, shukrguzārī ke sāth Khudā ke sāmne pesh kī jāen; to Khudā kā itmīnān, jo samajh se bi'l kull bāhar hai, tumhāre dilon aur khayālon ko Masīh Yisū' men mahfūz rakkhegā.

INJĪL. Yūhannā i. 19.

AUR Yūhannā kī gawāhī yih hai, ki jab Yahūdīon ne Yarūshalem se kāhin aur Lewī yih pūchhne ko us ke pās bheje, ki Tū kaun hai? to us ne iqrār kiyā, aur inkār na kiyā, balki iqrār kiyā, ki Main to Masīh nahīn hūn. Unhon ne us se pūchhā, Phir kaun hai? Kyā tū Eliyyāh hai? Us ne kahā; Main nahīn hūn. Kyā tū wuh nabī hai? Us ne jawāb diyā, ki Nahīn. Pas unhon ne us se kahā; Phir tū hai kaun? tāki ham apne bhejnewālon ko jawāb den. Tū apne haqq

Digitized by Google

men kyā kahtā hai? Us ne kahā; Main, jaisā Yasha'yāh nabī ne kahā hai, biyābān men ek pukārnewāle kī āwāz hūn, ki Tum Khudāwand kī rāh ko sīdhā karo. Yih Farīsīon kī taraf se bheje gaye the. Unhon ne us se yih suwāl kiyā, ki Agar tū na Masīh hai, na Eliyyāh, na wuh nabī, to phir baptisma kyūn detā hai? Yūhannā ne jawāb men un se kahā, ki Main pānī se baptisma detā hūn; tumhāre darmiyān ek shakhs kharā hai, jise tum nahīn jānte, ya'nī mere ba'd kā ānewālā, jis kī jūtī kā tasma main kholne ke lāiq nahīn. Yih bāten Yardan ke pār Bait'aniyyāh men wāqi' hūīn, jahān Yūhannā baptisma detā thā.

'Īd i Wilādat, ya'nī Masīh kā janamdin, jise Krismas De bhī kahte hain (ya'nī 25 Disembar).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, Tū ne apnā iklautā Beṭā ham ko bakhsh diyā, ki wuh hamārī zāt ikhtiyār kare, aur goyā is waqt ek pākdāman Kunwārī se paidā ho; yih bakhsh, ki ham, jo nayā janam pākar fazl se tere lepālak farzand bane hain, roz ba roz tere Rūhul-Quds kī qudrat se naye bante jāen; hamāre usī Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, jo tere aur usī Rūh ke sāth, hamesha wāhid Khudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

ḲHATT. 'Ibrānīon i. 1.

AGLE zamāne men Khudā ne bāpdādon se hissa ba hissa aur tarah ba tarah nabīon kī ma'rifat kalām karke, is zamāne ke ākhir men ham se Beṭe kī ma'rifat kalām kiyā, jise us ne sārī chīzon kā wāris thahrāyā, aur jis ke wasīle se us ne 'ālam bhī paidā kiye; wuh us ke jalāl kā partau, aur us kī zāt kā naqsh hokar, sab chīzon ko apnī qudrat ke kalām se sambhāltā hai; wuh gunāhon ko dhokar 'ālam i bālā par Kibriyā kī dahinī taraf jā baiṭhā; aur firishton se isī qadr buzurg ho gayā, jis qadr us ne mīrās men un se afzal nām pāyā. Kyūnki firishton men se us ne kab kisī se kahā, ki Tū merā Beṭā hai, Āj tū mujh se paidā hūā? Aur phir yih, ki Main us kā Bāp hūngā, aur wuh merā Beṭā hogā? Aur jab pahlauṭe ko dunyā men phir lātā hai, to kahtā hai, ki Khudā ke sab firishte use sijda karen. Aur firishton kī bābat yih kahtā hai, ki Wuh apne firishton ko hawāen, aur apne khādimon ko āg ke shu'le banātā hai: Magar Beṭe kī bābat kahtā hai, ki Ai Khudā terā takht abad ul ābād rahegā; aur terī bādshāhat kā 'asā rāstī kā 'asā hai. Tū ne rāstbāzī se mahabbat, aur badkārī se 'adāwat rakkhī; Isī sabab se Khudā, ya'nī tere Khudā ne khushī ke tel se, Tere sāthīon kī banisbat tujhe ziyāda masah kiyā. Aur yih, ki Ai Khudāwand, tū ne ibtidā men zamīn kī neo ḍālī, aur āsmān tere hāth kī kārīgarī hain: Wuh nest ho jāenge; magar tū bāqī rahegā: Aur wuh sab poshāk kī mānind purāne ho jāenge: Tū unhen chādar kī tarah lapeṭegā, aur wuh poshāk kī tarah badal jāenge: Magar tū wuhī hai, aur tere baras khatm na honge.

INJĪL. Yūhannā i. 1.

IBTIDĀ men Kalām thā, aur Kalām Khudā ke sāth thā, aur Kalām Khudā thā. Yihī ibtidā men Khudā ke sāth thā. Sārī chīzen us ke wasīle se paidā hūīn; aur jo kuchh paidā hūā hai, us men se koī chīz bhī us ke bagair paidā nahīn hūī. Us men zindagī thī; aur wuh zindagī ādmīon kā nūr thā. Aur nūr tārīkī men chamaktā hai: aur tārīkī ne use qabūl na kiyā. Ek ādmī Yūhannā nām ā maujūd hūā, jo Khudā kī taraf se bhejā gayā thā. Yih gawāhī ke liye āyā, ki nūr kī gawāhī de, tāki sab us ke wasīle se īmān lāen. Wuh khud to nūr na thā, magar nūr kī gawāhī dene ko āyā thā. Haqīqī nūr, jo har ek ādmī ko raushan kartā hai, dunyā men āne ko thā. Wuh dunyā men thā, aur dunyā us ke wasīle se paidā hūī, aur dunyā

Digitized by Google

ne use na pahchānā. Wuh apne ghar āyā, aur us ke apnon ne use qabūl na kiyā. Lekin jitnon ne use qabūl kiyā, us ne unhen Khudā ke farzand banne kā haqq bakhshā, ya'nī unhen jo us ke nām par īmān lāte hain. Wuh na khūn se, na jism kī khwāhish se, na insān ke irāde se, balki Khudā se paidā hūe. Aur Kalām mujassam hūā, aur fazl aur sachchāī se ma'mūr hokar hamāre darmiyān rahā, aur ham ne us kā aisā jalāl dekhā, jaisā Bāp ke iklaute kā jalāl.

Muqaddas Stifanus kā din (ya'nī 26 Disembar).

KĀLIKṬ.

AI Khudāwand, yih bakhsh, ki apne sab dukhon men, jo is rū-i-zamīn par tere kalām-i-haqq kī shahādat ke sabab ham par paren, ham āsmān kī taraf gaur se nigāh karke us jalāl ko jo zāhir honewālā hai īmān kī nazar se dekhen; aur Rūhul-Quds se pur hokar, tere pahle shahīd muqaddas Stifanus ke namūne par apne satānewālon se mahabbat rakhken aur un ke liye du'ā e khair karnī sīkhen, ki us ne apne qātilon ke liye tujh se du'ā māngī. Ai mubārak Yisū', tū un sab kī madad ke liye, jo tere wāste dukh uṭhāte hain, Khudā ke dahine khaṛā hai, aur tū hī hamārā Darmiyānī aur Shafī' hai. *Āmīn.*

¶ Is ke ba'd, aur phir har roz naye sāl ke 'arfe tak, 'Īd i Wilādat kī Kālikṭ paṛhī jāe.

KHATT KE 'IWAZ. A'māl vii. 55.

STIFANUS ne Rūhu'l Quds se ma'mūr hokar, āsmān kī taraf gaur se nazar kī, aur Khudā kā jalāl, aur Yisū' ko Khudā kī dahinī taraf khaṛā dekhkar kahā, ki Dekho, main āsmān ko khulā hūā, aur Ibn i Ādam ko Khudā kī dahinī taraf khaṛā dekhtā hūn. Magar unhon ne baṛe zor se chillākar apne kān band kar liye, aur ek dil hokar us par jhapṭe; aur shahr se bāhar nikālkar us ko sangsār karne lage: aur gawāhon ne apne kapṛe Shāūl nām ek jawān ke pānwon ke pās rakh diye. Pas yih Stifanus ko sangsār karte rahe; aur wuh yih kahkar du'ā māngtā rahā, ki Ai Khudāwand Yisū', merī rūh ko qabūl kar. Phir wuh ghuṭne ṭekkar baṛī āwāz se pukārā, ki Ai Khudāwand, yih gunāh un ke zimme na lagā: aur yih kahkar so gayā.

INJĪL. Matī xxiii. 34.

DEKHO, main nabīon aur dānāon aur faqīhon ko tumhāre pās bhejtā hūn; un men se ba'z ko qatl karoge, aur salīb par chaṛhāoge, aur ba'z ko apne 'ibādatkhānon men koṛe māroge, aur shahr ba shahr satāte phiroge; tāki sab rāstbāzon kā khūn, jo zamīn par bahāyā gayā, tum par āe: rāstbāz Hābīl ke khūn se lekar Birikyāh ke beṭe Zakaryāh ke khūn tak, jise tum ne maqdis aur qurbāngāh ke darmiyān qatl kiyā. Main tum se sach kahtā hūn, ki Yih sab kuchh is zamāne ke logon par āegā. Ai Yarūshalem, ai Yarūshalem, tū jo nabīon ko qatl kartī hai, aur jo tere pās bheje gaye, unhen sangsār kartī hai! kitnī hī bār main ne chāhā, ki jis tarah murgī apne bachchon ko paron tale jama' kar letī hai, usī tarah main bhī tere laṛkon ko jama' kar lūn, magar tum ne na chāhā! Dekho, tumhārā ghar tumhāre liye wīrān chhoṛā jātā hai. Kyūnki main tum se kahtā hūn, ki Ab se mujhe phir hargiz na dekhoge, jab tak na kahoge, ki Mubārak hai wuh jo Khudāwand ke nām par ātā hai.

Muqaddas Yūhannā Injīl-nawīs kā din (ya'nī 27 Disembar).

KĀLIKṬ.

AI rahīm Khudāwand, ham terī minnat karte hain, apne nūr kī chamaktī kiranen apnī Kalīsiyā par ḍāl, ki wuh, tere mubārak Rasūl aur Injīl-nawīs muqaddas Yūhannā kī ta'līm se munawwar hokar, tere kalām i haqq ke nūr men is tarah chale, ki ākhir-i-kār abadī zindagī ke nūr ko pahunche; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Digitized by Google

ḲHATT. 1 Yūhannā i. 1.

US zindagī ke Kalām kī bābat jo ibtidā se thā, aur jise ham ne sunā, aur apnī ānkhon se dekhā, balki gaur se dekhā, aur apne hāthon se chhūā; (yih zindagī zāhir hūī, aur ham ne use dekhā, aur us kī gawāhī dete hain, aur isī hamesha kī zindagī kī tumhen ḳhabar dete hain jo Bāp ke sāth thī, aur ham par zāhir hūī); jo kuchh ham ne dekhā aur sunā hai, tumhen bhī us kī ḳhabar dete hain, tāki tum bhī hamāre sharīk ho: aur hamārī shirākat Bāp ke sāth, aur us ke Beṭe Yisū' Masīh ke sāth hai. Aur yih bāten ham is liye likhte hain ki hamārī ḳhushī pūrī ho jāe. Us se sunkar jo paigām ham tumhen dete hain, wuh yih hai, ki Ḳhudā nūr hai, aur us men zarā bhī tārīkī nahīn. Agar ham kahen, ki hamārī us ke sāth shirākat hai, aur phir tārīkī men chalen, to ham jhūṭhe hain, aur haqq par 'amal nahīn karte; lekin agar ham nūr men chalen, jis tarah ki wuh nūr men hai, to hamārī āpas men shirākat hai, aur us ke Beṭe Yisū' kā ḳhūn hamen tamām gunāh se pāk kartā hai. Agar ham kahen, ki ham begunāh hain, to apne āp ko fareb dete hain, aur ham men sachchāī nahīn. Agar apne gunāhon kā iqrār karen, to wuh hamāre gunāhon ke mu'āf karne, aur hamen sārī nārāstī se pāk karne men sachchā aur 'ādil hai. Agar kahen, ki ham ne gunāh nahīn kiyā, to use jhūṭhā ṭhahrāte hain, aur us kā kalām ham men nahīn hai.

INJĪL. Yūhannā xxi. 19.

YISŪ' ne Shama'ūn Patras se kahā, ki Mere pīchhe ho le. Patras ne phirkar us shāgird ko pīchhe āte dekhā, jis se Yisū' mahabbat rakhtā thā, aur jis ne shām ke khāne ke waqt us ke sīne kā sahārā lekar pūchhā thā, ki Ai Ḳhudāwand, terā pakarwānewālā kaun hai? Patras ne use dekhkar Yisū' se kahā; Ai Ḳhudāwand, is kā kyā hāl hogā? Yisū' ne us se kahā; Agar main chāhūn, ki yih mere āne tak ṭhahrā rahe, to tujh ko kyā? tū mere pīchhe ho le. Pas bhāiyon men yih bāt mashhūr ho gayī, ki wuh shāgird na maregā. Lekin Yisū' ne us se yih nahīn kahā thā, ki yih na maregā; balki yih, ki Agar main chāhūn, ki yih mere āne tak ṭhahrā rahe, to tujh ko kyā? Yih wuhī shāgird hai, jo in bāton kī gawāhī detā hai aur jis ne in ko likhā hai; aur ham jānte hain, ki us kī gawāhī sachchī hai. Aur bhī bahut se kām hain, jo Yisū' ne kiye; agar wuh judā judā likhe jāte, to main samajhtā hūn, ki jo kitāben likhī jātīn, un ke liye dunyā men gunjāish na hotī.

Ma'sūm Bachchon kā din (ya'nī 28 Ḍisembar).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i mutlaq Ḳhudā, Tū ne yih ṭhahrāyā hai ki bachchon aur shīrḳhwāron ke munh se terī qudrat kā zuhūr ho, aur tū ne nanhe bachchon kī maut se apnā jalāl zāhir kiyā: hamārī sab burī 'ādaton ko mār ḍāl, aur apne fazl se hamen aisī tāqat de, ki apne chalan kī be'aibī, aur marne tak īmān kī pāedārī se, tere muqaddas Nām kā jalāl zāhir karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. Mukāshafa xiv. 1.

PHIR main ne nigāh kī, to kyā dekhtā hūn, ki wuh Barra Siyyon ke pahār par khaṛā hai, aur us ke sāth ek lākh chauālīs hazār shaḳhs hain, jin ke māthe par us kā aur us ke Bāp kā nām likhā hūā hai. Aur mujhe āsmān par se ek aisī āwāz sunāī dī, jo zor ke pānī, aur barī garaj kī sī āwāz thī; aur jo āwāz main ne sunī, wuh aisī thī jaise barbatnawāz barbat bajāte hon. Wuh taḳht ke sāmne, aur charon jāndaron aur buzurgon ke āge, goyā ek nayā gīt gā rahe the: aur un ek lākh chauālīs hazār shaḳhson ke siwā, jo dunyā men se ḳharīd liye gaye the, koī us gīt ko na sīkh sakā.

Digitized by Google

Yih wuh hain, jo 'auraton ke sāth ālūda nahīn hūe, balki kunwāre hain. Yih wuh hain, jo Barre ke pīchhe pīchhe chalte hain, jahān kahīn wuh jātā hai. Yih Khudā aur Barre ke liye pahle phal hone ke wāste ādmīon men se kharīd liye gaye hain. Aur un ke munh se kabhī jhūṭh na niklā thā; wuh be'aib hain.

INJĪL. Matī ii. 13.

DEKHO, Khudāwand ke firishte ne Yūsuf ko khwāb men dikhāī dekar kahā, ki Uṭh, bachche aur us kī mān ko sāth lekar Misr ko bhāg jā; aur jab tak ki main tujh se na kahūn, wahīn rahnā, kyūnki Herodes is bachche ko talāsh karne ko hai tāki use halāk kare. Pas wuh uṭhā, aur rāt ke waqt bachche aur us kī mān ko sāth lekar, Misr ko rawāna ho gayā; aur Herodes ke marne tak wahīn rahā; tāki jo Khudāwand ne nabī kī ma'rifat kahā thā, wuh pūrā ho, ki Misr men se main ne apne beṭe ko bulāyā. Jab Herodes ne dekhā, ki Majūsīon ne mere sāth hansī kī, to nihāyat gusse hūā, aur ādmī bhejkar Baitlahm aur us kī sārī sarhaddon ke andar ke un sab larkon ko qatl karwā diyā, jo do do baras ke yā is se chhoṭe the, us waqt ke hisāb se jo us ne Majūsīon se tahqīq kiyā thā. Us waqt wuh bāt pūrī hūī, jo Yirmayāh nabī kī ma'rifat kahī gayī thī, ki Rāmāh men āwāz sunāī dī, ronā aur barā mātam, Rāhel apne bachchon ko ro rahī hai, Aur tasallī qabūl nahīn kartī, is liye ki wuh hain nahīn.

'Īd i Wilādat ke ba'd kā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, Tū ne apnā iklautā Beṭā hamen bakhsh diyā, ki wuh hamārī zāt ikhtiyār kare, aur goyā is waqt ek pākdāman Kunwārī se paidā ho; Yih bakhsh, ki ham, jo nayā janam pākar fazl se tere lepālak farzand bane hain, roz ba roz tere Rūhul-Quds kī qudrat se naye bante jāen; hamāre usī Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, jo tere aur usī Rūh ke sāth, hamesha wāhid Khudā, abad ul ābād jītā aur saltanat karnewālā hai. *Āmīn.*

KHATT. Galatīon iv. 1.

MAIN yih kahtā hūn, ki wāris jab tak bachchā hai, agarchi wuh sab kā mālik hai, magar us men aur gulām men farq nahīn; balki jo mī'ād bāp ne muqarrar kī, us waqt tak sarparaston aur mukhtāron ke ikhtiyār men rahtā hai. Isī tarah ham bhī jab bachche the, to dunyawī ibtidāī bāton ke pāband hokar gulāmī kī hālat men rahe: lekin jab waqt pūrā ho gayā, to Khudā ne apne Beṭe ko bhejā, jo 'aurat se paidā hūā, aur sharī'at ke mātaht paidā hūā, tāki sharī'at ke mātahton ko mol lekar chhurā le, aur ham ko lepālak hone kā darja mile. Aur chūnki tum beṭe ho, is liye Khudā ne apne Beṭe kā Rūh hamāre dilon men bhejā, jo Abbā, ya'nī, Ai Bāp, kah kahkar pukārtā hai. Pas ab tū gulām nahīn, balki beṭā hai; aur jab beṭā hūā, to Khudā ke sabab wāris bhī hūā.

INJĪL. Matī i. 18.

AB Yisū' Masīh kī paidāish is tarah hūī, ki jab us kī mān Maryam kī mangnī Yūsuf ke sāth ho gayī, to un ke ikaṭṭhe hone se pahle, wuh Rūhu'l-Quds kī qudrat se hāmila pāī gayī. Pas us ke shauhar Yūsuf ne, jo rāstbāz thā, aur use badnām karnā nahīn chāhtā thā, chupke se us ke chhor dene kā irāda kiyā. Wuh in bāton ko soch hī rahā thā, ki Khudāwand ke firishte ne use khwāb men dikhāī dekar kahā; Ai Yūsuf ibn i Dāūd, apnī bīwī Maryam ko apne hān le āne se na dar; kyūnki jo us ke peṭ men hai, wuh Rūhu'l-Quds kī qudrat se hai. Wuh beṭā janegī, aur tū us kā nām Yisū' rakhnā; kyūnki wuhī apne logon ko un ke gunāhon se najāt degā. Yih sab kuchh is liye hūā, ki jo Khudāwand ne nabī kī ma'rifat kahā thā, wuh pūrā ho,

Digitized by Google

ki Dekho, ek kunwārī hāmila hogī, aur beṭā janegī, Aur us kā nām 'Immānūel rakkhenge; jis kā tarjuma yih hai; Ḳhudā hamāre sāth. Pas Yūsuf ne nīnd se jāgkar waisā hī kiyā, jaisā Ḳhudāwand ke firishte ne use hukm diyā thā; aur apnī bīwī ko apne hān le āyā; aur us ko na jānā, jab tak wuh beṭā na janī; aur us kā nām Yisū' rakkhā.

Masīh ke Ḳhatne kā din (ya'nī 1 Janyūarī).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū ne apne mubārak Beṭe kā ḳhatna karākar use insān kī ḳhātir sharī'at kā mahkūm kar diyā; hamen Rūh kā aslī ḳhatna 'ināyat kar, tāki hamāre dil aur sab a'zā tamām dunyawī aur nafsānī ḳhwāhishon kī taraf se murda hon, aur ham sab bāton men terī mubārak marzī ke tābi' rahen; usī tere Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Romīon iv. 8.

MUBĀRAK wuh shaḳhs hai, jis ke gunāh Ḳhudāwand mahsūb na karegā. Pas kyā yih mubārakbādī maḳhtūnon hī ke liye hai, yā nāmaḳhtūnon ke liye bhī? Kyūnki hamārā da'wā yih hai, ki Ibrāhīm ke liye us kā īmān rāstbāzī ginā gayā. Pas kis hālat men ginā gayā? Maḳhtūnī men, yā nāmaḳhtūnī men? Maḳhtūnī men nahīn, balki nāmaḳhtūnī men. Aur us ne ḳhatna kā nishān pāyā, ki us īmān kī rāstbāzī par muhr ho jāe, jo use nāmaḳhtūnī kī hālat men hāsil thā: tāki wuh un sab kā bāp ṭhahre, jo bāwujūd nāmaḳhtūn hone ke īmān lāte hain, aur un ke liye bhī rāstbāzī mahsūb kī jāe; aur un maḳhtūnon kā bāp ho, jo na sirf maḳhtūn hain, balki hamāre bāp Ibrāhīm ke us īmān kī bhī pairawī karte hain, jo use nāmaḳhtūnī kī hālat men hāsil thā. Kyūnki yih wa'da ki wuh dunyā kā wāris hogā na Ibrāhīm se na us kī nasl se sharī'at ke wasīle se kiyā gayā thā, balki īmān kī rāstbāzī ke wasīle se. Kyūnki agar sharī'atwāle hī wāris hon, to īmān befāida rahā, aur wa'da lāhāsil ṭhahrā.

INJĪL. Lūqā ii. 15.

JAB firishte un ke pās se āsmān par chale gaye, to aisā hūā ki charwāhon ne āpas men kahā, ki Āo, Baitlahm tak chalen, aur yih bāt jo hūī hai, aur jis kī Ḳhudāwand ne ham ko ḳhabar dī hai dekhen. Pas unhon ne jaldī se jākar Maryam aur Yūsuf ko dekhā, aur us bachche ko charnī men paṛā pāyā; aur unhen dekhkar wuh bāt, jo us laṛke ke haqq men un se kahī gayī thī, mashhūr kī; aur sab sunnewālon ne in bāton par, jo charwāhon ne un se kahīn, ta'ajjub kiyā. Magar Maryam in sab bāton ko apne dil men rakhkar gaur kartī rahī. Aur charwāhe, jaisā un se kahā gayā thā, waisā hī sab kuchh sunkar aur dekhkar Ḳhudā kī baṛāī aur hamd karte hūe lauṭ gaye. Jab āṭh din pūre hūe, aur us ke ḳhatne kā waqt āyā, to us kā nām Yisū' rakkhā gayā, jo firishte ne us ke peṭ men paṛne se pahle rakkhā thā.

¶ Yihī Kālikṭ aur Ḳhatt o Injīl 'Īd i Zuhūr tak har roz paṛhne men āen.

'Īd i Zuhūr, ya'nī Masīh ke ġair-qaumon par zāhir hone kā din, jise Ipifanī bhī kahte hain (ya'nī 6 Janyūarī).

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudā, Tū ne ek sitāre kī rahnumāī se apne iklaute Beṭe ko ġair-qaumon par zāhir kiyā; rahmat se yih baḳhsh, ki ham, jo ab tujhe īmān kī rāh se jānte hain, is zindagī ke ba'd tere Ilāhī jalāl kā dīdār hāsil karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Ifsīon iii. 1.

ISĪ sabab se main Paulus jo tum ġair-qaumwālon kī ḳhātir Masīh Yisū' kā qaidī hūn—shāyad tum ne Ḳhudā ke us fazl ke intizām kā hāl

Digitized by Google

sunā hogā, jo tumhāre liye mujh par hūā; ya'nī yih ki wuh bhed mujhe mukāshafe se ma'lūm hūā; chunānchi main ne pahle us kā mukhtasar hāl likhā hai, jise parhkar tum ma'lūm kar sakte ho, ki main Masīh kā wuh bhed kis qadr samajhtā hūn; jo âur zamānon men banī Ādam ko is tarah ma'lūm na hūā thā, jis tarah us ke muqaddas rasūlon aur nabīon par Rūh men ab zāhir ho gayā hai; yā'nī yih, ki Masīh Yisū' men gair-qaumen khushkhabarī ke wasīle mīrās men sharīk, aur badan men shāmil, aur wa'de men dākhil hain; aur Khudā ke us fazl kī bakhshish se, jo us kī qudrat kī tāsīr se mujh par hūā, main is khushkhabarī kā khādim banā. Mujh par, jo sab muqaddason men chhote se chhotā hūn, yih fazl hūā, ki main gair-qaumon ko Masīh kī beqiyās daulat kī khushkhabarī dūn; aur sab par yih bāt raushan karūn, ki jo bhed azal se sab chīzon ke paidā karnewāle Khudā men poshīda rahā, us kā kyā intizām hai; tāki ab kalīsiyā ke wasīle Khudā kī tarah tarah kī hikmat un hukūmatwālon aur ikhtiyārwālon ko, jo āsmānī maqāmon men hain, ma'lum ho jāe, us azalī irāde ke mutābiq jo us ne hamāre Khudāwand Masīh Yisū' men kiyā thā: jis men ham ko us par īmān rakhne ke sabab dilerī hai, aur bharose ke sāth rasāī.

INJĪL. Matī ii. 1.

JAB Yisū' Herodes bādshāh ke zamāne men Yahūdiya ke Baitlahm men paidā hūā, to dekho, kaī Majūsī pūrab se Yarūshalem men yih kahte hūe āe, ki Yahūdīon kā bādshāh jo paidā hūā hai, wuh kahān hai? kyūnki pūrab men us kā sitāra dekhkar, ham use sijda karne āe hain. Yih sunkar Herodes bādshāh, aur us ke sāth Yarūshalem ke sab log ghabrā gaye. Aur us ne qaum ke sab sardār kāhinon aur faqīhon ko jama' karke un se pūchhā, ki Masīh kī paidāish kahān honī chāhiye? Unhon ne us se kahā, ki Yahūdiya ke Baitlahm men; kyūnki nabī kī ma'rifat yūn likhā gayā hai, ki Ai Baitlahm, Yahūdāh ke 'ilāqe, Tū Yahūdāh ke hākimon men hargiz sab se chhotā nahīn; Kyūnki tujh men se ek sardār niklegā, Jo merī ummat Isrāīl kī gallabānī karegā. Is par Herodes ne Majūsīon ko chupke se bulākar un se tahqīq kiyā, ki wuh sitāra kis waqt dikhāī diyā thā; aur yih kahkar unhen Baitlahm ko bhejā, ki Jākar us bachche kī bābat ṭhīk ṭhīk daryāft karo, aur jab wuh mile, to mujhe khabar do, tāki main bhī ākar use sijda karūn. Wuh bādshāh kī bāt sunkar rawāna hūe, aur dekho, jo sitāra unhon ne pūrab men dekhā thā, wuh un ke āge āge chalā, yahān tak ki us jagah ke ūpar jākar ṭhahr gayā, jahān wuh bachchā thā. Wuh sitāre ko dekhkar nihāyat hī khush hūe. Aur us ghar men pahunchkar, bachche ko us kī mān Maryam ke pās dekhā, aur us ke āge girkar sijda kiyā; aur apne ḍibbe kholkar sonā aur lobān aur murr us ko nazr kiyā. Aur Herodes ke pās phir na jāne kī hidāyat khwāb men pākar, dūsrī rāh se apne mulk ko rawāna hūe.

'Īd i Zuhūr ke ba'd Pahlā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Khudāwand, ham terī minnat karte hain, ki apne bandon kī du'āen, jo tujhe pukārte hain, rahmat se qabūl kar; aur yih bakhsh, ki jin kāmon kā karnā un par farz hai, unhen wuh jānen aur samjhen, aur īmāndārī se bajā lāne kī bhī taufīq o tāqat pāen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT. Romīon xii. 1.

PAS, ai bhāiyo, main Khudā kī rahmaten yād dilākar tum se iltimās kartā hūn, ki apne badan aisī qurbānī hone ke liye nazr karo, jo zinda, aur pāk, aur Khudā ko pasandīda ho; yihī tumhārī ma'qūl 'ibādat hai. Aur is jahān ke hamshakl na bano, balki 'aql nayī ho jāne se apnī sūrat badalte jāo; tāki

Digitized by Google

Khudā kī nek aur pasandīda aur kāmil marzī tajribe se ma'lūm karte raho. Main us taufīq kī wajh se jo mujh ko milī hai, tum men har ek se kahtā hūn, ki jaisā samajhnā chāhiye, us se ziyāda koī apne āp ko na samjhe, balki jaisā Khudā ne har ek ko andāze ke muwāfiq īmān taqsīm kiyā hai, i'tidāl ke sāth apne āp ko waisā hī samjhe. Kyūnki jis tarah hamāre ek badan men bahut se a'zā hote hain, aur tamām a'zā kā kām yaksān nahīn; isī tarah ham bhī, jo bahut se hain, Masīh men shāmil hokar ek badan hain, aur āpas men ek dūsre ke a'zā.

INJĪL. Lūqā ii. 41.

YISŪ' ke mān bāp har baras 'Īd i Fasah par Yarūshalem ko jāyā karte the. Aur jab wuh bārah baras kā hūā, to wuh 'Īd ke dastūr ke muwāfiq Yarūshalem ko gaye. Jab wuh un dinon ko pūrā karke laute, to wuh larkā Yisū' Yarūshalem men rah gayā, aur us ke mān bāp ko khabar na hūī. Magar yih samajhkar ki wuh qāfile men hai, ek manzil nikal gaye, aur use apne rishtadāron aur jānpahchānon men dhūndhne lage. Jab na milā, to use dhūndhte hūe Yarūshalem tak wāpas gaye. Aur tīn roz pīchhe aisā hūā ki unhon ne use haikal men ustādon ke bīch men baithe, un kī sunte aur un se suwāl karte hūe pāyā. Aur jitne us kī sun rahe the, us kī samajh aur us ke jawābon se dang the. Wuh use dekhkar hairān hūe, aur us kī mān ne us se kahā; Betā, tū ne kyūn ham se aisā kiyā? Dekh, terā bāp aur main kurhte hūe tujhe dhūndhte the. Us ne un se kahā; Tum mujhe kyūn dhūndhte the? Kyā tum ko ma'lūm na thā, ki mujhe apne Bāp ke hān honā zarūr hai? Magar jo bāt us ne un se kahī, use wuh na samjhe. Aur wuh un ke sāth rawāna hokar Nāsarat men āyā, aur un ke tābi' rahā; aur us kī mān ne yih sab bāten apne dil men rakkhīn. Aur Yisū' hikmat aur qadd o qāmat men, aur Khudā kī aur insān kī maqbūlīyat men, taraqqī kartā gayā.

'Īd i Zuhūr ke ba'd Dūsrā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Khudā, Tū āsmān o zamīn kī sab chīzon kā hākim hai; rahmat se apnī ummat kī minnaten sun, aur hamen 'umr bhar apnā itmīnān diyā kar; hamāre Khudawand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT. Romīon xii. 6.

AUR chūnki us taufīq ke muwāfiq jo ham ko dī gayī, hamen tarah tarah kī ni'maten milīn, is liye jis ko nubuwwat milī ho, wuh īmān ke andaze ke muwāfiq nubuwwat kare; agar khidmat milī ho, to khidmat men lagā rahe; agar koī mu'allim ho, to ta'līm men mashgūl rahe; aur agar nāsih ho, to nasīhat men: khairāt bāntnewālā sakhāwat se bānte; peshwā sargarmī se peshwāī kare; rahm karnewālā khushī ke sāth rahm kare. Mahabbat beriyā ho. Badī se nafrat rakkho; nekī se lipte raho. Birādarāna mahabbat se āpas men ek dūsre ko piyār karo; 'izzat ke rū se ek dūsre ko bihtar samjho; koshish men sustī na karo; rūhānī josh men bhare raho; Khudāwand kī khidmat karte raho; ummed men khush, musībat men sābir, du'ā māngne men mashgūl raho; muqaddason kī ihtiyājen rafa' karo; musāfirparwarī men lage raho. Jo tumhen satāte hain, un ke wāste barakat chāho: barakat chāho, la'nat na karo. Khushī karnewālon ke sāth khushī karo; ronewālon ke sāth roo. Āpas men yakdil raho. Ūnche ūnche khayāl na bāndho, balki adnā logon kī taraf mutawajjih ho.

INJĪL. Yūhannā ii. 1.

PHIR tīsre din Qānā e Galīl men ek shādī hūī; aur Yisū' kī mān wahān thī: aur Yisū' aur us ke shāgirdon kī bhī us shādī men

Digitized by Google

da'wat thī. Aur jab mai ho chukī, Yisū' kī mān ne us se kahā, ki Un ke pās maī nahīn rahī. Yisū' ne us se kahā; Ai 'aurat, mujhe tujh se kyā kām hai? Abhī merā waqt nahīn āyā. Us kī mān ne khādimon se kahā; Jo kuchh yih tum se kahe, wuh karo. Wahān Yahūdīon kī tahārat ke dastūr ke muwāfiq patthar ke chha maṭke rakkhe the, aur un men do do, tīn tīn man kī gunjāish thī. Yisū' ne un se kahā; Maṭkon men pānī bhar do. Pas unhon ne un ko lab ā lab bhar diyā. Phir us ne un se kahā, ki Ab nikālkar mīr majlis ke pās le jāo. Pas wuh le gaye. Jab mīr majlis ne wuh pānī chakkhā, jo mai ban gayā thā, aur na jāntā thā, ki yih kahān se āī hai, (magar khādim, jinhon ne pānī nikālā thā, jānte the,) to mīr majlis ne dūlhā ko bulākar us se kahā; Har shakhs pahle achchhī mai pesh kartā hai, aur nāqis us waqt jab pīkar chhak gaye; magar tu ne achchhī mai ab tak rakh chhorī hai. Yih pahlā mu'jiza Yisū' ne Qānā e Galīl men dikhākar apnā jalāl zāhir kiyā, aur us ke shāgird us par īmān lāe.

'Īd i Zuhūr ke ba'd Tīsrā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Khudā, hamārī kamzorīon par rahm se nazar kar, aur sab khatron aur zarūraton ke waqt apnā dahnā hāth hamārī himāyat aur madad ke liye barhā; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT. Romīon xii. 16.

APNE āp ko 'aqīmand na samjho. Badī ke 'iwaz kisī se badī na karo. Jo bāten sab logon ke nazdīk achchhī hain, un kī tadbīr karo. Jahān tak ho sake, tum apnī taraf se sab ādmīon ke sāth mel milāp rakkho. Ai 'azīzo, apnā intiqām na lo; balki gazab ko mauqa' do; kyūnki yih likhā hai, ki Khudāwand kahtā hai; Intiqām lenā merā kām hai, badlā main hī dūngā. Balki Agar terā dushman bhūkā ho, to us ko khāna khilā; agar piyāsā ho, to use pānī pilā; kyūnki aisā karne se, tū us ke sir par āg ke angāron kā dher lagāegā. Badī se maglūb na ho, balki nekī ke zarī'e se badī par gālib āo.

INJĪL. Matī viii. 1.

JAB wuh us pahār se utrā, to bahut sī bhīr us ke pīchhe ho lī. Aur dekho, ek korhī ne pās ākar use sijda kiyā, aur kahā; Ai Khudāwand, agar tū chāhe, to mujhe pāk sāf kar saktā hai. Us ne hāth barhākar use chhūā, aur kahā; Main chāhtā hūn, tū pāk sāf ho jā. Wuh fauran korh se pāk sāf ho gayā. Yisū' ne us se kahā; Khabardār, kisī se na kahnā, balki jākar apne tain kāhin ko dikhā, aur jo nazr Mūsā ne muqarrar kī hai use guzrān, tāki un ke liye gawāhī ho. Aur jab wuh Kafarnahūm men dākhil hūā, to ek sūbadār us ke pās āyā, aur us kī minnat karke kahā; Ai Khudāwand, merā khādim fālij kā mārā ghar men parā hai, aur nihāyat taklīf men hai. Us ne us se kahā; Main ākar us ko achchhā kar dūngā. Sūbadār ne jawāb men kahā; Ai Khudāwand, main is lāiq nahīn, ki tū merī chhat ke nīche āe; balki sirf zabān se kah de, to merā khādim shifā pā jāegā. Kyūnki main bhī dūsre ke ikhtiyār men hūn, aur sipāhī mere mātaht hain; aur jab ek se kahtā hūn, ki Jā, to wuh jātā hai; aur dūsre se, ki Ā, to wuh ātā hai; aur apne naukar se, ki Yih kar, to wuh kartā hai. Yisū' ne yih sunkar ta'ajjub kiyā, aur pīchhe ānewālon se kahā; Main tum se sach kahtā hūn, ki main ne Isrāīl men bhī aisā īmān nahīn pāyā. Aur main tum se kahtā hūn, ki bahutere pūrab aur pachchhim se ākar, Ibrāhīm aur Izhāq aur Ya'qūb ke sāth āsmān kī bādshāhat kī ziyāfat men sharīk honge: magar bādshāhat ke bete bāhar andhere men dāle jāenge; wahān ronā aur dānton kā pīsnā

Digitized by Google

hogā. Aur Yisū' ne sūbadār se kahā; Jā, jaisā tū ne i'tiqād kiyā, tere liye waisā hī ho; aur usī ghaṛī ḳhādim ne shifā pāī.

'Īd i Zuhūr ke ba'd Chauthā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudā, Tū jāntā hai ki ham aise be-shumār aur baṛe ḳhatroṉ meṉ ghire hūe haiṉ, ki apnī basharīyat kī kamzorī ke sabab hamesha khaṛe nahīṉ rah sakte; hameṉ aisī tāqat de aur hamārī aisī himāyat kar, ki sab ḳhatroṉ meṉ sambhale raheṉ, aur sab āzmāishoṉ meṉ pūre utreṉ; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Romīoṉ xiii. 1.

HAR shaḳhs a'lā hukūmatoṉ kā tābi'dār rahe; kyūṉki koī hukūmat aisī nahīṉ, jo Ḳhudā kī taraf se na ho; aur jo hukūmateṉ maujūd haiṉ, wuh Ḳhudā kī taraf se muqarrar haiṉ. Pas jo koī hukūmat kā sāmnā kartā hai, wuh Ḳhudā ke intizām kā muḳhālif hai: aur jo muḳhālif haiṉ, wuh sazā pāenge. Kyūṉki nekokār ko hākimoṉ se ḳhauf nahīṉ, balki badkār ko hai. Pas agar tū hākim se niḍar rahnā chāhtā hai, to nekī kar, us kī taraf se terī ta'rīf hogī; kyūṉki wuh terī bihtarī ke liye Ḳhudā kā ḳhādim hai. Lekin agar tū badī kare, to ḍar; kyūṉki wuh talwār befāida liye hūe nahīṉ; aur Ḳhudā kā ḳhādim hai, ki us ke gazab ke muwāfiq badkār ko sazā detā hai. Pas tābi'dār rahnā, na sirf gazab ke ḍar se zarūr hai, balki dil bhī yihī gawāhī detā hai. Tum isī liye ḳhirāj bhī dete ho, ki wuh Ḳhudā ke ḳhādim haiṉ, aur is ḳhāss kām meṉ hamesha mashgūl rahte haiṉ. Sab kā haqq adā karo; jis ko ḳhirāj chāhiye, ḳhirāj do; jis ko mahsūl chāhiye, mahsūl; jis se ḍarnā chāhiye, us se ḍaro; jis kī 'izzat karnī chāhiye, us kī 'izzat karo.

INJĪL. Matī viii. 23.

JAB Yisū' kishtī par chaṛhā, to us ke shāgird us ke sāth ho liye. Aur dekho, jhīl meṉ aisā baṛā tūfān āyā, ki kishtī lahroṉ meṉ chhip gayī; magar wuh sotā thā. Unhoṉ ne pās ākar use jagāyā, aur kahā; Ai Ḳhudāwand, hameṉ bachā; ham halāk hūe jāte haiṉ. Us ne un se kahā; Ai kami'tiqādo, ḍarte kyūṉ ho? Tab us ne uṭhkar hawā aur pānī ko ḍāṉṭā, aur baṛā amn ho gayā. Aur log ta'ajjub karke kahne lage; Yih kis tarah kā ādmī hai, ki hawā aur pānī bhī us kā hukm mānte haiṉ. Jab wuh us pār Gadareniyoṉ ke mulk meṉ pahuṉchā, to do ādmī jin meṉ bad-rūheṉ thīṉ, qabroṉ se nikalkar use mile; wuh aise tundmizāj the, ki koī us rāste se guzar nahīṉ saktā thā. Aur dekho, unhoṉ ne chillākar kahā; Ai Ḳhudā ke Beṭe, hameṉ tujh se kyā kām? Kyā tū is liye yahāṉ āyā hai, ki waqt se pahle hameṉ 'azāb men ḍāle? Un se kuchh dūr bahut se sūaroṉ kā gol char rahā thā. Pas bad-rūhoṉ ne us kī minnat karke kahā, ki Agar tū ham ko nikāltā hai, to hameṉ sūaroṉ ke gol meṉ bhej de. Us ne un se kahā, ki Jāo. Wuh nikalkar sūaroṉ ke andar chalī gayīṉ; aur dekho, sārā gol kaṛāṛe par se jhapaṭkar jhīl meṉ jā paṛā, aur pānī meṉ ḍūb marā. Aur charānewāle bhāge, aur shahr meṉ jākar sab mājarā, aur un kā ahwāl, jin meṉ bad-rūheṉ thīṉ, bayān kiyā. Aur dekho, sārā shahr Yisū' se milne ko niklā, aur use dekhkar minnat kī, ki hamārī sarhaddon se bāhar chalā jā.

'Īd i Zuhūr ke ba'd Pāṉchwāṉ Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand, ham terī minnat karte haiṉ, apnī Kalīsiyā ko, jo terā gharānā hai, apne dīn i haqq par hamesha qāim rakh; ki jo log sirf tere āsmānī fazl kī ummed par takiya karte haiṉ, hamesha terī baṛī qudrat kī himāyat meṉ raheṉ;

Digitized by Google

hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Kulussīon iii. 12.

PAS Ḳhudā ke barguzīdon kī tarah, jo pāk aur 'azīz hain, dardmandī, aur mihrbānī, aur firotanī, aur hilm, aur tahammul kā libās pahino; agar kisī ko dūsre kī shikāyat ho, to ek dūsre kī bardāsht kare, aur ek dūsre ke qusūr mu'āf kare; jaise Ḳhudāwand ne tumhāre qusūr mu'āf kiye, waise hī tum bhī karo: aur in sab ke ūpar mahabbat ko jo kamāl kā paṭkā hai bāndh lo. Aur Masīh kā itmīnān, jis ke liye tum ek badan hokar bulāe bhī gaye ho, tumhāre dilon par hukūmat kare, aur tum shukrguzār raho. Masīh ke kalām ko apne dilon men kasrat se basne do; aur kamāl dānāī se āpas men ta'līm aur nasīhat karo, aur apne dilon men fazl ke sāth Ḳhudā ke liye mazāmīr aur gīt aur rūhānī ġazalen gāo; aur kalām yā kām jo kuchh karte ho, wuh sab Ḳhudāwand Yisū' ke nām se karo, aur usī ke wasīle se Ḳhudā Bāp kā shukr bajā lāo.

INJĪL. Matī xiii. 24.

ASMĀN kī bādshāhat us ādmī kī mānind hai, jis ne apne khet men achchhā bīj boyā; magar logon ke sote men, us kā dushman āyā, aur gehūon men karwe dāne bhī bokar chalā gayā. Pas jab pattiyān niklīn, aur bālen āīn, to wuh karwe dāne bhī dikhāī diye. Ghar ke mālik ke naukaron ne ākar us se kahā; Ai ḳhudāwand, kyā tū ne apne khet men achchhā bīj na boyā thā; phir us men karwe dāne kahān se ā gaye? Us ne un se kahā; Yih kisī dushman ne kiyā hai. Naukaron ne us se kahā; To kyā tū chāhtā hai, ki ham jākar unhen jama' karen? Us ne kahā; Nahīn; kahīn aisā na ho, ki karwe dānon ke jama' karne men, tum un ke sāth gehūn bhī ukhār lo. Fasl tak to dono ko ikaṭṭhā barhne do; aur fasl ke waqt main kāṭnewālon se kah dūngā, ki Pahle karwe dāne jama' kar lo, aur jalāne ke wāste un ke gaṭṭhe bāndh lo, aur gehūn mere khatte men jama' kar do.

'Īd i Zuhūr ke ba'd Chhaṭā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudā, terā mubārak Beṭā is liye zāhir hūā ki Iblīs ke kāmon ko barbād karke, ham ko Ḳhudā ke farzand, aur abadī zindagī ke wāris banāe; ham 'arz karte hain, yih taufīq bakhsh, ki ham jo yih ummed rakhte hain, apne āp ko aisā pāk karen, jaisā wuh pāk hai; tāki jab wuh qudrat aur bare jalāl ke sāth phir zāhir ho, ham us kī abadī aur jalālī saltanat men us kī sūrat par ban jāen; jis men wuh, tere sāth ai Bāp, aur tere sāth ai Rūhul-Quds, hamesha wāhid Ḳhudā abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Yūhannā iii. 1.

DEKHO, Bāp ne ham se kaisī mahabbat kī hai, ki ham Ḳhudā ke farzand kahlāe; aur ham hain bhī. Dunyā hamen is liye nahīn jānatī, kī us ne use bhī nahīn jānā. 'Azīzo, ham is waqt Ḳhudā ke farzand hain; aur abhī tak yih zāhir nahīn hūā ki ham kyā kuchh honge. Itnā jānte hain ki jab wuh zāhir hogā, to ham bhī us kī mānind honge; kyūnki us ko waisā hī dekhenge, jaisā wuh hai. Aur jo koī us se yih ummed rakhtā hai, apne āp ko waisā hī pāk kartā hai, jaisā wuh pāk hai. Jo koī gunāh kartā hai, wuh shara' kī muḳhālafat kartā hai; aur gunāh shara' kī muḳhālafat hī hai. Aur tum jānte ho ki wuh is liye zāhir hūā thā, ki gunāhon ko uṭhā le jāe; aur us kī zāt men gunāh nahīn. Jo koī us men qāim rahtā hai, wuh gunāh nahīn kartā: jo koī gunāh kartā hai, na us ne use dekhā hai, aur na jānā hai. Ai bachcho, kisī ke fareb men na ānā: jo rāstbāzī ke kām kartā hai, wuhī us kī tarah rāstbāz hai. Jo shakhs gunāh kartā hai, wuh Iblīs se hai; kyūnki Iblīs shurū' hī

Digitized by Google

se gunāh kartā rahā hai. Ḳhudā kā Beṭā isī liye zāhir hūā thā, ki Iblīs ke kāmon ko miṭāe.

INJĪL. Matī xxiv. 23.

US waqt agar koī tum se kahe, ki Dekho, Masīh yahān hai, yā wahān hai, to yaqīn na karnā. Kyūnki jhūṭhe Masīh aur jhūṭhe nabī uṭh khare honge, aur aise bare nishān aur 'ajīb kām dikhāenge, ki agar mumkin ho, to barguzīdon ko bhī gumrāh kar len. Dekho, main ne pahle hī tum se kah diyā hai. Pas agar wuh tum se kahen, ki Dekho, wuh biyābān men hai, to bāhar na jānā: Dekho, wuh koṭhriyon men hai, to yaqīn na karnā. Kyūnki jaise bijlī pūrab se kaundhkar pachchhim tak dikhāī detī hai, waise hī Ibn i Ādam kā ānā hogā. Jahān murdār hai, wahān giddh jama' ho jāenge. Aur fauran un dinon kī musībat ke ba'd sūraj tārīk ho jāegā, aur chānd apnī raushnī na degā, aur sitāre āsmān se girenge, aur āsmānon kī quwwaten hilāī jāengī: aur us waqt Ibn i Ādam kā nishān āsmān par dikhāī degā; aur us waqt zamīn kī sārī qaumen chhātī pīṭengī aur Ibn i Ādam ko barī qudrat aur jalāl ke sāth āsmān ke bādalon par āte dekhengī. Aur wuh narsinge kī barī āwāz ke sāth apne firishton ko bhejegā, aur wuh us ke barguzīdon ko chāron taraf se āsmān ke is sire se us sire tak jama' karenge.

Lenṭ (Ya'nī Rozon) se tīn ḥafte Pahle kā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand, ham 'arz karte hain, apnī ummat kī du'āon ko tawajjuh karke sun; tāki ham, jo apne gunāhon kī wājibī sazā pāte hain, terī mihr ke sabab tere nām ke jalāl kī ḳhātir rahmat kī rāh se chhūṭ jāen; hamāre Munjī Yisū' Masīh ke wasīle se, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Ḳhudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Kurinthīon ix. 24.

KYĀ tum nahīn jānte ki maidān ke daurnewāle daurte to sab hī hain, magar in'ām ek hī le jātā hai? Tum bhī aise hī dauro, tāki jīto. Aur har pahlawān sab tarah kā parhez kartā hai; wuh log to murjhānewālā sihrā pāne ke liye yih karte hain, magar ham us sihre ke liye karte hain, jo nahīn murjhātā. Pas main bhī isī tarah daurtā hūn, ya'nī beṭhikānā nahīn; main isī tarah mukkon se lartā hūn, ya'nī us kī mānind nahīn, jo hawā ko mārtā hai: balki main apne badan ko mārtā kūṭtā, aur use qābū men rakhtā hūn: aisā na ho ki auron men manādī karke āp nāmaqbūl ṭhahrūn.

INJĪL. Matī xx. 1.

ĀSMĀN kī bādshāhat us ghar ke mālik kī mānind hai, jo sawere niklā, tāki apne angūrī bāg men mazdūr lagāe. Aur us ne mazdūron se ek dīnār roz ṭhahrākar, unhen apne bāg men bhej diyā. Phir pahar din charhe ke qarīb nikalkar, us ne auron ko bāzār men bekār khare dekhā, aur un se kahā; Tum bhī bāg men chale jāo; jo wājib hai, tumhen dūngā. Pas wuh chale gaye. Phir us ne do pahar aur tīsre pahar ke qarīb nikalkar waisā hī kiyā. Aur koī ek ghanṭā din rahe, phir nikalkar auron ko khare pāyā, aur un se kahā; Tum kyūn yahān tamām din bekār khare rahe? Unhon ne us se kahā; Is liye ki kisī ne ham ko mazdūrī par nahīn lagāyā. Us ne un se kahā; Tum bhī bāg men chale jāo. Jab shām hūī, to bāg ke mālik ne apne kārinde se kahā, ki Mazdūron ko bulā, aur pichhlon se lekar pahlon tak unhen mazdūrī de de. Jab wuh āe jo ghanṭā bhar din rahe lagāe gaye the, to unhen ek ek dīnār milā. Jab pahle mazdūr āe, to unhon ne yih samjhā, ki hamen ziyāda milegā, aur un ko bhī ek hī ek dīnār milā. Jab milā, to ghar ke mālik se yih kahkar shikāyat karne lage, ki In pichhlon ne ek hī ghanṭā kām kiyā

Digitized by Google

hai, aur tū ne inhen hamāre barābar kar diyā, jinhon ne din bhar kā bojh uṭhāyā, aur saḳht dhūp sahī. Us ne jawāb dekar un men se ek se kahā; Miyān, main tere sāth beinsāfī nahīn kartā; kyā terā mujh se ek dīnār nahīn ṭhahrā thā? Jo terā hai uṭhā le, aur chalā jā; merī marzī yih hai, ki jitnā tujhe detā hūn, is pichhle ko bhī utnā hī dūn. Kyā mujhe rawā nahīn, ki apne māl ko jo chāhūn so karūn? Yā tū is liye ki main nek hūn, burī nazar se dekhtā hai? Isī tarah āḳhir awwal ho jāenge, aur awwal āḳhir.

Lenṭ se do hafte Pahle kā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand Ḳhudā, Tū dekhtā hai, ki ham apne kisī kām par bharosā nahīn rakhte; rahmat se yih baḳhsh ki ham terī qudrat ke bā'is sab balāon se bache rahen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. 2 Kurinthīon xi. 19.

TUM to 'aqlmand hokar ḳhushī se bewuqūfon kī bardāsht karte ho. Jab koī tumhen gulām banātā hai, yā khā jātā hai, yā phansā letā hai, yā apne āp ko baṛā banātā hai, yā tumhāre munh par tamāncha mārtā hai, to tum bardāsht kar lete ho. Merā yih kahnā zillat hī ke taur par sahī, ki ham kamzor se the. Magar jis kisī bāt men koī diler hai, (agarchi yih kahnā bewuqūfī hai,) main bhī diler hūn. Kyā wuhī 'Ibrānī hain? Main bhī hūn. Kyā wuhī Isrāīlī hain? Main bhī hūn. Kyā wuhī Ibrāhīm kī nasl se hain? Main bhī hūn. Kyā wuhī Masīh ke ḳhādim hain? (merā yih kahnā dīwānagī hai;) main ziyādatar hūn; mihnaton men ziyāda, qaid men ziyāda, koṛe khāne men hadd se ziyāda, bārhā maut ke ḳhatron men rahā hūn. Main ne Yahūdīon se pānch bār ek kam chālīs chālīs koṛe khāe. Tīn bār beden khāīn, ek bār sangsār kiyā gayā, tīn martabe jahāz ṭūṭne kī balā men paṛā, ek rāt din samundar men kāṭā; main bārhā safaron men, daryāon ke ḳhatron men, ḍākūon ke ḳhatron men, apnī qaum se ḳhatron men, gair-qaumon se ḳhatron men, shahr ke ḳhatron men, biyābān ke ḳhatron men, samundar ke ḳhatron men, jhūṭhe bhāiyon ke ḳhatron men; mihnat aur mashaqqat men, bārhā bedārī kī hālat men, bhūk aur piyās kī musībat men, bārhā fāqakashī men, sardī aur nangepan kī hālat men rahā hūn. Aur bāton ke 'ilāwa, jin kā main zikr nahīn kartā, sārī kalīsiyāon kā fikr mujhe har roz ā dabātā hai. Kis kī kamzorī se main kamzor nahīn hotā? Kis ke ṭhokar khāne se merā dil nahīn dukhtā? Agar faḳhr hī karnā zarūr hai, to un bāton par faḳhr karūngā, jo merī kamzorī se muta'alliq hain. Ḳhudāwand Yisū' kā Ḳhudā aur Bāp, jis kī abad tak hamd ho, jāntā hai ki main jhūṭh nahīn kahtā.

INJĪL. Lūqā viii. 4.

PHIR jab baṛī bhīṛ jama' hūī, aur har shahr ke log us ke pās chale āte the, us ne tamsīl men kahā, ki Ek bonewālā apnā bīj bone niklā. Aur bote waqt kuchh rāh ke kanāre girā aur raundā gayā, aur hawā ke parandon ne use chug liyā. Aur kuchh chaṭān par girā, aur ugke sūkh gayā, is liye ki us ko tarī na pahunchī. Aur kuchh jhāṛiyon men girā, aur jhāṛiyon ne sāth sāth baṛhkar use dabā liyā. Aur kuchh achchhī zamīn men girā, aur ugkar sau gunā phal lāyā. Yih kahkar us ne pukārā; Jis ke sunne ke kān hon, wuh sun le. Us ke shāgirdon ne us se pūchhā, ki yih tamsīl kyā hai? Us ne kahā; tum ko Ḳhudā kī bādshāhat ke bhedon kī samajh dī gayī hai, magar auron ko tamsīlon men sunāyā jātā hai, tāki dekhte hūe na dekhen, aur sunte hūe na samjhen. Wuh tamsīl yih hai, ki bīj Ḳhudā kā kalām hai. Rāh ke kanāre ke wuh hain jinhon ne sunā; ba'd us ke Iblīs ākar kalām ko un ke dil se chhīn le jātā hai, aisā na

Digitized by Google

ho ki īmān lākar najāt pāen. Aur chaṭān par ke wuh hain, jo sunkar kalām ko ḳhushī se qabūl kar lete hain; lekin jar nahīn rakhte, magar kuchh 'arse tak īmān rakhkar āzmāish ke waqt phir jāte hain. Aur jo jhāriyon men paṛā, us se wuh log murād hain jinhon ne sunā, lekin hote hote is zindagī ke fikron aur daulat aur 'aish o 'ishrat men phans jāte hain, aur un kā phal paktā nahīn. Magar achchhī zamīn ke wuh hain, jo kalām ko sunkar 'umda aur nek dil men sambhāle rahte, aur sabr se phal lāte hain.

Lenṭ se Pahlā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand, Tū ne hamen sikhāyā hai, ki mahabbat bagair hamāre sab kām nikamme hain; apnā Rūhul-Quds bhejkar hamāre dilon men wuh mahabbat jārī kar jo sab ni'maton men afzal, aur mel milāp aur sārī ḳhūbīon kā haqīqī band hai; aur us ke bagair har zinda tere nazdīk murda hai; apne iklaute Beṭe Yisū' Masīh kī ḳhātir yih baḳhsh. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Kurinthīon xiii. 1.

AGAR main ādmīon aur firishton kī zabānen bolūn, aur mahabbat na rakkhūn, to main ṭhanṭhanātā hūā pītal, yā jhanjhanātī hūī jhānjh hūn. Aur agar mujhe nubuwwat milī, aur sāre bhedon aur kull 'ilm kī wāqifīyat hūī, aur merā īmān yahān tak kāmil hūā ki pahāron ko haṭā dūn, aur mahabbat na rakkhūn, to main kuchh bhī nahīn. Aur agar apnā sārā māl garībon ko khilā dūn, yā apnā badan jalāne ko de dūn, aur mahabbat na rakkhūn, to mujhe kuchh bhī fāida nahīn. Mahabbat sābir hai, aur mihrbān; mahabbat hasad nahīn kartī; mahabbat shekhī nahīn mārtī, aur phūltī nahīn, nāzebā kām nahīn kartī, apnī bihtarī nahīn chāhtī, jhunjhlātī nahīn, badgumānī nahīn kartī; badkārī se ḳhush nahīn hotī, balki rāstī se ḳhush hotī hai; sab kuchh sah letī hai, sab kuchh yaqīn kartī hai, sab bāton kī ummed rakhtī hai, sab bāton kī bardāsht kartī hai. Mahabbat ko zawāl nahīn; nubuwwaten hon, to mauqūf ho jāengī; zabānen hon, to jātī rahengī; 'ilm ho, to miṭ jāegā. Kyūnki hamārā 'ilm nāqis hai, aur hamārī nubuwwat nātamām: lekin jab kāmil āegā, to nāqis jātā rahegā. Jab main bachcha thā, to bachchon kī tarah boltā thā, bachchon kī sī tabī'at thī, bachchon kī sī samajh thī; lekin jab jawān hūā, to bachpan kī bāten tark kar dīn. Ab ham ko āīne men dhundhlā sā dikhāī detā hai; magar us waqt rūbarū dekhenge. Is waqt merā 'ilm nāqis hai; magar us waqt aise pūre taur par pahchānūngā, jaise main pahchānā gayā hūn. Garaz īmān, ummed, mahabbat, yih tīnon dāimī hain; magar afzal in men mahabbat hai.

INJĪL. Lūqā xviii. 31.

PHIR Yisū' ne un bārah ko sāth lekar un se kahā, ki Dekho, ham Yarūshalem ko jāte hain, aur jitnī bāten nabīon kī ma'rifat likhī gayī hain, Ibn i Ādam ke haqq men pūrī hongī. Kyūnki wuh gair-qaumwālon ke hawāle kiyā jāegā, aur log us ko ṭhaṭṭhe men uṛāenge, aur be-'izzat karenge, aur us par thūkenge; aur us ko koṛe mārenge aur qatl karenge; aur wuh tīsre din jī uṭhegā. Lekin unhon ne in men se koī bāt na samjhī: aur yih qaul un par poshīda rahā, aur in bāton kā matlab un kī samajh men na āyā. Jab wuh chalte chalte Yarīho ke nazdīk pahunchā, to aisā hūā ki ek andhā rāh ke kanāre baiṭhā hūā bhīkh māng rahā thā. Wuh bhīṛ ke jāne kī āwāz sunkar pūchhne lagā, ki yih kyā ho rahā hai? Unhon ne use ḳhabar dī, ki Yisū' Nāsarī jā rahā hai. Us ne chillākar kahā; Ai Yisū', Ibn i Dāūd, mujh par rahm kar. Jo āge jāte the, wuh us ko ḍāṇṭne lage, ki chup rahe: magar wuh âur bhī chillāyā, ki Ai Ibn i Dāūd, mujh par rahm kar. Yisū' ne khaṛe hokar hukm diyā, ki Us

Digitized by Google

ko mere pās lāo. Jab nazdīk āyā, to us ne us se yih pūchhā; Tū kyā chāhtā hai, ki main tere liye karūn? Us ne kahā; Ai Ḳhudāwand, yih ki main bīnā ho jāūn. Yisū' ne us se kahā; Bīnā ho jā; tere īmān ne tujhe achchhā kiyā. Wuh usī dam bīnā ho gayā, aur Ḳhudā kī baṛāī kartā hūā us ke pīchhe ho liyā. Aur sab logon ne dekhkar Ḳhudā kī hamd kī.

Rozon kā Pahlā din jise Ashwenzḍe bhī kahte hain.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Ḳhudā, Tū apne kisī maḳhlūq se nafrat nahīn rakhtā, aur sab tauba karnewālon ke gunāh bakhshtā hai; ham men naye aur shikasta dil paidā kar, tāki ham, apne gunāhon ke lāiq afsos karke, aur apnī khastahālī ko mānkar, tujh se, jo sārī rahmaton kā Ḳhudā hai, pūrī mu'āfī hāsil karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Yih kālikṭ aiyām i roza men har roz kī muqarrarī kālikṭ ke ba'd paṛhī jāe.

ḲHATT KE 'IWAZ. Yūel ii. 12.

KHUDĀWAND farmātā hai, Tum ab apne sāre dil se roza rakh rakhke, aur mātam aur zārī kar karke, merī taraf phiro. Aur apne dil ko phāṛo, na ki apne kapṛon ko, aur Ḳhudāwand apne Ḳhudā kī taraf mutawajjih ho; kyūnki wuh mihrbān aur shafīq hai, qahr karne men dhīmā, aur nihāyat rahīm hai, aur sazā dene se dareg kartā hai. Kaun jāne ki wuh phire aur pachhtāe, aur apne pīchhe ek barakat chhoṛ jāe, jo Ḳhudāwand apne Ḳhudā ke liye ek hadiya aur tapāwan ho? Saihūn men turhī phūnko, aur ek din ko roza ke liye muqaddas ṭhahrāo, aur muqaddas jamā'at kī manādī karo. Tum logon ko jama' karo; jamā'at ko muqaddas karo; būṛhon ko ikaṭṭhe karo; laṛkon ko, aur shīrḳhwāron ko bhī farāham karo; dulhā apnī koṭhrī se, aur dulhin apne ḳhilwat-ḳhāne se nikal āe; kāhin log, Ḳhudāwand ke ḳhādim, ḍeoṛhī aur qurbāngāh ke darmiyān royā karen, aur kahen, ki Ai Ḳhudāwand, apne logon par shafaqat kar, aur apnī mīrās kī ihānat rawā na rakh; aisā na ho ki gairqaumen un par hukūmat karen: wuh qaumon ke darmiyān kāhe ko kahen, ki Ūn kā Ḳhudā kahān hai?

INJĪL. Matī vi. 16.

JAB tum roza rakkho, to riyākāron kī tarah apnī sūrat udās na banāo, kyūnki wuh apnā munh bigāṛte hain, tāki log unhen rozadār jānen. Main tum se sach kahtā hūn, ki wuh apnā ajr pā chuke. Balki jab tū roza rakkhe, to apne sir men tel ḍāl, aur munh dho; tāki ādmī nahīn, balki terā Bāp, jo poshīdagī men hai, tujhe rozadār jāne; is sūrat men terā Bāp, jo poshīdagī men dekhtā hai, tujhe badlā degā. Apne wāste zamīn par māl jama' na karo, jahān kīṛā aur zang ḳharāb kartā hai, aur jahān chor naqb lagāte aur churāte hain; balki apne liye āsmān par māl jama' karo, jahān na kīṛā ḳharāb kartā hai, na zang, aur na wahān chor naqb lagāte aur churāte hain; kyūnki jahān terā māl hai, wahīn terā dil bhī lagā rahegā.

Lenṭ kā Pahlā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand, Tū ne hamārī ḳhātir, chālīs din aur chālīs rāt fāqa kiyā, ham par fazl kar ki aisī parhezgārī iḳhtiyār karen, ki hamārā jism Rūh kā maglūb ho, aur ham rāstbāzī aur haqīqī pākīzagī se terī rabbānī tahrīkon ko hamesha mānte rahen; tāki terī 'izzat o jalāl zāhir ho, ki tū Bāp aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Ḳhudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

Digitized by Google

ḲHATT. 2 Kurinthīon vi. 1.

AUR ham jo us ke sāth kām men sharīk hain, yih bhī iltimās karte hain, ki Ḳhudā kā fazl jo tum par hūā, befāida na rahne do; kyūnki wuh kahtā hai, ki Main ne qubūlīyat ke waqt terī sun lī, aur najāt ke din terī madad kī: dekho, ab qubūlīyat kā waqt hai; dekho, yih najāt kā din hai: ham kisī bāt men ṭhokar khāne kā koī mauqa' nahīn dete, tāki hamārī ḳhidmat par harf na āe; balki Ḳhudā ke ḳhādimon kī tarah har bāt se apnī ḳhūbī zāhir karte hain, bare sabr se, musībaton se, ihtiyājon se, tangīon se, kore khāne se, qaid hone se, hangāmon se, mihnaton se, bedārīon se, fāqon se, pākīzagī se, 'ilm se, tahammul se, mihrbānī se, Rūhul-Quds se, beriyā mahabbat se, kalām i haqq se, Ḳhudā kī qudrat se; rāstbāzī ke hathyāron ke wasīle se jo dahine bāen hain, 'izzat aur be'izzatī ke wasīle se, badnāmī aur neknāmī ke wasīle se; go gumrāh karnewāle ma'lūm hote hain, phir bhī sachche hain; gumnāmon kī mānind hain, tāham mashhūr hain; marte hūon kī mānind hain, magar dekho, jīte hain; mār khānewālon kī mānind hain, magar jān se māre nahīn jāte; gamgīnon kī mānind hain, lekin hamesha ḳhush rahte hain; kangālon kī mānind hain, magar bahuteron ko daulatmand kar dete hain; nādāron kī mānind hain, tāham sab kuchh rakhte hain.

INJĪL. Matī iv. 1.

US waqt Rūh Yisū' ko jangal men le gayā, tāki Iblīs se āzmāyā jāe. Aur chālīs din aur chālīs rāt fāqa karke, āḳhir ko use bhūk lagī. Aur āzmānewāle ne pās ākar us se kahā, ki Agar tū Ḳhudā kā Betā hai, to farmā ki yih patthar rotiyān ban jāen. Us ne jawāb men kahā; Likhā hai, ki Ādmī sirf rotī hī se jītā na rahegā, balki har bāt se, jo Ḳhudā ke munh se nikaltī hai. Tab Iblīs use muqaddas shahr men le gayā, aur haikal ke kangure par khaṛā karke us se kahā, ki Agar tū Ḳhudā kā Betā hai, to apne tain nīche girā de; kyūnki likhā hai, ki Wuh terī bābat apne firishton ko hukm degā; Aur wuh tujhe hāthon par uthā lenge, aisā na ho, ki tere pānw ko patthar kī ṭhes lage. Yisū' ne us se kahā; Yih bhī likhā hai, ki Tū Ḳhudāwand apne Ḳhudā kī āzmāish na kar. Phir Iblīs use ek bahut ūnche pahāṛ par le gayā, aur dunyā kī sārī bādshāhaten aur un kī shān o shaukat use dikhāī, aur us se kahā, ki Agar tū jhūkkar mujhe sijda kare, to yih sab kuchh tujhe de dūngā. Yisū' ne us se kahā; Ai Shaitān dūr ho, kyūnki likhā hai, ki Tū Ḳhudāwand apne Ḳhudā ko sijda kar, aur sirf usī kī 'ibādat kar. Tab Iblīs us ke pās se chalā gayā; aur dekho, firishte ākar us kī ḳhidmat karne lage.

Lenṭ kā Ḍūsrā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū dekhtā hai ki hamen apne sambhālne kī kuchh tāqat nahīn; Zāhir men hamāre badan kī, aur bātin men hamārī rūh kī hifāzat kar; tāki jitnī musībaten badan par āen, aur jitne bure ḳhayāl rūh ke nuqsān ke wāste us par hamla karen, un sab se ham mahfūz rahen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Thissalunīkīon iv. 1.

AI bhāiyo, ham tum se darkhwāst karte hain, aur Ḳhudāwand Yisū' men tumhen nasīhat karte hain, ki jis tarah tum ne ham se munāsib chāl chalne, aur Ḳhudā ko ḳhush karne kī ta'līm pāī, aur jis tarah tum chalte bhī ho, usī tarah āur taraqqī karte jāo. Kyūnki tum jānte ho, ki ham ne tum ko Ḳhudāwand Yisū' kī taraf se kyā kyā hukm pahunchāe. Chunānchi Ḳhudā kī marzī yih hai, ki tum pāk bano, ya'nī harāmkārī se bache raho; aur har ek tum men se pākīzagī aur 'izzat ke sāth apne zarf ko hāsil

Digitized by Google

karnā jāne; na shahwat ke josh se, un qaumon kī mānind jo Ḳhudā ko nahīn jāntīn: aur koī shaḳhs apne bhāī ke sāth is amr men ziyādatī aur dagā na kare, kyūnki Ḳhudāwand in sab kāmon kā badlā lenewālā hai; chunānchi ham ne pahle bhī tum ko tambīh karke jatā diyā thā. Is liye ki Ḳhudā ne ham ko nāpākī ke liye nahīn, balki pākīzagī ke liye bulāyā. Pas jo nahīn māntā, wuh ādmī ko nahīn, balkī Ḳhudā ko nahīn māntā, jo tum ko apnā Pāk Rūh detā hai.

INJĪL. Matī xv. 21.

PHIR Yisū' wahān se nikalkar Sūr aur Saidā ke 'ilāqe ko rawāna hūā. Aur dekho ek Kan'ānī 'aurat un sarhaddon se niklī, aur pukārkar kahā, ki Ai Ḳhudāwand, Ibn i Dāūd, mujh par rahm kar; ek bad-rūh merī beṭī ko burī tarah satātī hai. Magar us ne kuchh jawāb use na diyā. Aur us ke shāgirdon ne pās ākar, us se yih 'arz kī, ki Use rukhsat kar de, kyūnki hamāre pīchhe chillātī hai. Us ne jawāb men kahā, ki Main Isrāīl ke gharāne kī khoī hūī bheron ke siwā aur kisī ke pās nahīn bhejā gayā. Magar us ne ākar use sijda kiyā aur kahā; Ai Ḳhudāwand, merī madad kar. Us ne jawāb men kahā, ki Laṛkon kī roṭī lekar kutton ko ḍāl denī achchhī nahīn. Us ne kahā; Hān, Ḳhudāwand; kyūnki kutte bhī un ṭukron men se khāte hain, jo un ke mālikon kī mez se girte hain. Is par Yisū' ne jawāb men us se kahā; Ai 'aurat, terā baṛā hī īmān hai; jaisā chāhtī hai, tere liye waisā hī ho; aur us kī beṭī ne usī gharī shifā pāī.

Lenṭ kā Tīsrā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, apne 'ājiz bandon kī dilī ārzūon par lihāz rakh; aur sab dushmanon se hamārī himāyat karne ke liye apnī 'azīm Qudrat kā dahnā hāth baṛhā; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Ifsīon v. 1.

PAS tum 'azīz farzandon kī tarah, Ḳhudā kī mānind bano; aur mahabbat se chalo, jaise Masīh ne tum se mahabbat kī, aur hamāre wāste apne āp ko ḳhushbū kī mānind Ḳhudā kī nazr karke qurbān kiyā. Aur jaisā ki muqaddason ko munāsib hai, tum men harāmkārī aur kisī tarah kī nāpākī yā lālach kā zikr tak na ho; aur na besharmī, aur behūdagoī, aur ṭhaṭṭhebāzī kā, kyūnki yih lāiq nahīn: balki bar'aks is ke shukrguzārī ho. Kyūnki tum yih ḳhūb jānte ho, ki kisī harāmkār, yā nāpāk, yā lālchī kī, jo butparast ke barābar hai, Masīh aur Ḳhudā kī bādshāhat men kuchh mīrās nahīn. Koī tum ko befāida bāton se dhokā na de, kyūnki inhīn gunāhon ke sabab se nāfarmānī ke farzandon par Ḳhudā kā gazab nāzil hotā hai. Pas un ke kāmon ke sharīk na ho; kyūnki tum pahle tārīkī the, magar ab Ḳhudāwand men nūr ho: pas nūr ke farzandon kī tarah chalo, (is liye ki nūr kā phal har tarah kī nekī aur rāstbāzī aur sachchāī hai), aur tajribe se ma'lūm karte raho, ki Ḳhudāwand ko kyā pasand hai; aur tārīkī ke bephal kāmon men sharīk na ho, balki un par malāmat hī kiyā karo; kyūnki un ke poshīda kāmon kā zikr bhī karnā sharm kī bāt hai. Aur jin chīzon par malāmat hotī hai, wuh sab nūr se zāhir hotī hain: kyūnki jo kuchh zāhir kiyā jātā hai, wuh raushan ho jātā hai. Is liye wuh kahtā hai, ki Ai sonewāle, jāg, aur murdon men se jī uṭh, to Masīh kā nūr tujh par chamkegā.

INJĪL. Lūqā xi. 14.

PHIR Yisū' gūngī bad-rūh ko nikāl rahā thā. Aur jab wuh bad-rūh utar gayī, to aisā hūā ki gūngā bolā; aur logon ne ta'ajjub kiyā. Lekin un men se ba'z ne kahā; Yih to bad-rūhon ke sardār Ba'alzabūl kī madad se bad-rūhon

Digitized by Google

ko nikāltā hai. Ba'z âur log āzmāish ke liye us se ek āsmānī nishān talab karne lage. Magar us ne un ke khayālon ko jānkar un se kahā, ki Jis kisī bādshāhat men phūṭ pare, wuh wīrān ho jātī hai; aur jis ghar men phūṭ pare, wuh barbād ho jātā hai. Aur agar Shaitān bhī apnā mukhālif ho jāe, to us kī bādshāhat kis tarah qāim rahegī? kyūnki tum merī bābat kahte ho, ki Yih badrūhon ko Ba'alzabūl kī madad se nikāltā hai. Aur agar main badrūhon ko Ba'alzabūl kī madad se nikāltā hūn, to tumhāre beṭe kis kī madad se nikālte hain? pas wuhī tumhāre munsif honge. Lekin agar main bad-rūhon ko Khudā kī qudrat se nikāltā hūn, to Khudā kī bādshāhat tumhāre pās ā pahunchī. Jab zorāwar ādmī hathyār bāndhe hūe apnī hawelī kī rakhwālī kartā hai, to us kā māl hifāzat se rahtā hai; lekin jab us se koī zorāwar hamla karke us par ghālib ātā hai, to us ke sab hathyār, jin par us kā bharosā thā chhīn letā, aur us kā māl lūṭkar bāṇṭ detā hai. Jo merī taraf nahīn, wuh mere khilāf hai; aur jo mere sāth jama' nahīn kartā, wuh bakhertā hai. Jab nāpāk rūh ādmī men se nikaltī hai, to sūkhe maqāmon men ārām dhūndhtī phirtī hai; aur jab nahīn pātī, to kahtī hai, ki Main apne usī ghar men lauṭ jāūngī jis se niklī hūn; aur ākar use jhaṛā hūā aur ārāsta pātī hai. Phir jākar âur sāt rūhen apne se burī hamrāh le ātī hai, aur wuh us men dākhil hokar wahān bastī hain; aur us ādmī kā pichhlā hāl pahle se bhī kharāb ho jātā hai. Jab wuh yih bāten kah rahā thā, to aisā hūā ki bhīṛ men se ek 'aurat ne pukārkar us se kahā; Mubārak hai wuh peṭ jis men tū rahā, aur wuh chhātiyān jo tū ne chūsīn. Us ne kahā; Hān, magar ziyāda mubārak wuh hain, jo Khudā kā kalām sunte, aur us par 'amal karte hain.

Lenṭ kā Chauthā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, ham terī minnat karte hain, ki ham jo apne bure kāmon ke sabab sazā ke mustahaqq hain, tere fazl kī tasallī ke bā'is rahmat kī rāh se rihāī pāen; hamāre Khudāwand aur Munjī Yīsū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Galatīon iv. 21.

MUJH se kaho to, tum jo sharī'at ke mātaht honā chāhte ho, kyā sharī'at kī bāt ko nahīn sunte? Yih likhā hai, ki Ibrāhīm ke do beṭe the; ek launḍī se, dūsrā āzād se. Magar launḍī kā laṛkā jismānī taur par, aur āzād kā laṛkā wa'de ke sabab se paidā hūā. In bāton men tamsīl pāī jātī hai: is liye ki yih 'aurateṇ goyā do 'ahd hain; ek Koh i Sīnā par kā, jis se gulām hī paidā hote hain, aur wuh Hājira hai. Aur Hājira 'Arab kā Koh i Sīnā hai; aur maujūda Yarūshalem us kā jawāb hai, kyūnki wuh apne laṛkon samet gulāmī men hai. Magar 'ālam i bālā kī Yarūshalem āzād hai, aur wuhī hamārī mān hai. Kyūnki likhā hai, ki Ai bānjh! tū jis ke aulād nahīn hotī, khushī manā; Tū jo dard i zih se nāwāqif hai, āwāz baland karke chillā: Kyūnki bekas chhoṛī hūī kī aulād shauharwālī kī aulād se ziyāda hogī. Pas, ai bhāiyo, ham Izhāq kī tarah wa'de ke farzand hain. Aur jaise us waqt jismānī paidāishwālā rūhānī paidāishwāle ko satātā thā, waise hī ab bhī hotā hai. Magar kitāb i muqaddas kyā kahtī hai? Yih, ki Launḍī aur us ke beṭe ko nikāl de, kyūnki launḍī kā beṭā āzād ke beṭe ke sāth hargiz wāris na hogā. Pas, ai bhāiyo, ham launḍī ke farzand nahīn, balki āzād ke hain.

INJĪL. Yūhannā vi. 1.

IN bāton ke ba'd Yisū' Galīl kī jhīl, ya'nī Tibiriyās kī jhīl ke pār gayā. Aur baṛī bhīṛ us ke

Digitized by Google

pichhe ho lī, kyūṉki jo mu'jize wuh bīmāroṉ par kartā thā, un ko wuh dekhte the. Yisū' pahāṛ par chaṛh gayā, aur apne shāgirdoṉ ke sāth wahāṉ baiṭhā. Aur Yahūdīoṉ kī 'Īd i Fasah nazdīk thī. Pas jab Yisū' ne apnī āṉkheṉ uṭhākar dekhā, ki mere pās baṛī bhīṛ ā rahī hai, to Filippus se kahā, ki Ham in ke khāne ke liye kahāṉ se roṭiyāṉ mol leṉ? Magar us ne us ke āzmāne ke liye yih kahā; kyūṉki wuh āp jāntā thā, ki maiṉ kyā karūṉgā. Filippus ne use jawāb diyā, ki Do sau dīnār kī roṭiyāṉ in ke liye kāfī na hoṉgī, ki har ek ko thoṛī bhī mil jāe. Us ke shāgirdoṉ meṉ se ek ne, ya'nī Shama'ūn Patras ke bhāī Andriyās ne, us se kahā; Yahāṉ ek laṛkā hai, jis ke pās jau kī pāṉch roṭiyāṉ, aur do machhliyāṉ haiṉ; magar yih itne logoṉ meṉ kyā haiṉ? Yisū' ne kahā, ki Logoṉ ko biṭhāo. Aur us jagah bahut ghās thī. Pas wuh mard, jo taḳhmīnan pāṉch hazār the, baiṭh gaye. Yisū' ne wuh roṭiyāṉ līṉ, aur shukr karke unheṉ jo baiṭhe the bāṉṭ dīṉ; aur isī tarah machhliyoṉ meṉ se jis qadr chāhte the bāṉṭ diyā. Jab wuh ser ho chuke, to us ne apne shāgirdoṉ se kahā, ki Bache hūe ṭukroṉ ko jama' karo, tāki kuchh zā'i na ho. Chunāṉchi unhoṉ ne jama' kiyā, aur jau kī pāṉch roṭiyoṉ ke ṭukroṉ se, jo khānewāloṉ se bach rahe the, bārah ṭokriyāṉ bharīṉ. Pas jo mu'jiza us ne dikhāyā wuh log use dekhkar kahne lage; Jo nabī dunyā meṉ āṉewālā thā, fi'l-haqīqat yihī hai.

Lenṭ kā Pāṉchwāṉ Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, ham terī minnat karte haiṉ, apne bandoṉ par rahm kī nigāh kar; tāki tere bare karm se un ke jism aur rūh kī hidāyat o hifāẓat hamesha hotī rahe; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. 'Ibrānīoṉ ix. 11.

JAB Masīh āyanda kī achchhī chīzoṉ kā sardār-kāhin hokar āyā, to us buzurgtar aur kāmiltar ḳhaime kī rāh se jo hāthoṉ kā banā hūā, ya'nī is dunyā kā, nahīṉ; aur bakroṉ aur bachhroṉ kā ḳhūn lekar nahīṉ, balki apnā hī ḳhūn lekar, pāk makān meṉ ek hī bār dāḳhil ho gayā, aur abadī ḳhalāsī karāī. Kyūṉki jab bakroṉ aur bailoṉ ke ḳhūn aur gāe kī rākh nāpākoṉ par chhirke jāne se zāhirī pākīzagī hāsil hotī hai; to Masīh kā ḳhūn jis ne apne āp ko azalī Rūh ke wasīle Ḳhudā ke sāmne be'aib qurbān kar diyā, tumhāre diloṉ ko murda kāmoṉ se kyūṉ na pāk karegā, tāki zinda Ḳhudā kī 'ibādat kareṉ. Aur isī sabab se wuh naye 'ahd kā darmiyānī hai, tāki us maut ke wasīle se jo pahle 'ahd ke waqt ke qusūroṉ kī mu'āfī ke liye hūī hai, bulāe hūe log wa'de ke bamūjib abadī mīrās ko hāsil kareṉ.

INJĪL. Yūhannā viii. 46.

YISŪ' ne kahā, Tum meṉ ḳaun mujh par gunāh sābit kartā hai? Agar maiṉ sach boltā hūṉ, to merā yaqīn kyūṉ nahīṉ karte? Jo Ḳhudā se hotā hai, wuh Ḳhudā kī bāteṉ suntā hai: tum is liye nahīṉ sunte ki Ḳhudā se nahīṉ ho. Yahūdīoṉ ne jawāb meṉ us se kahā; Kyā ham ḳhūb nahīṉ kahte ki tū Sāmarī hai, aur tujh meṉ bad-rūh hai? Yisū' ne jawāb diyā, ki Mujh meṉ bad-rūh nahīṉ; magar maiṉ apne Bāp kī 'izzat kartā hūṉ, aur tum merī be'izzatī karte ho. Lekin maiṉ apnī buzurgī nahīṉ chāhtā; hāṉ, ek hai jo use chāhtā, aur faisala kartā hai. Maiṉ tum se sach sach kahtā hūṉ, ki Agar koī shaḳhs mere kalām par 'amal karegā, to abad tak kabhī maut ko na dekhegā. Yahūdīoṉ ne us se kahā, ki Ab ham ne jān liyā ki tujh meṉ bad-rūh hai. Ibrāhīm mar gayā, aur nabī mar gaye; magar tū kahtā hai, ki Agar koī mere kalām par 'amal karegā, to abad tak kabhī maut kā maza na chakkhegā.

Digitized by Google

Hamārā bāp Ibrāhīm jo mar gayā, kyā tū us se barā hai? aur nabī bhī mar gaye; tū apne āp ko kyā ṭhahrātā hai? Yisū' ne jawāb diyā; Agar main āp apnī barāī karūn, to merī barāī kuchh nahīn. Lekin merī barāī merā Bāp kartā hai, jise tum kahte ho ki hamārā Khudā hai: Tum ne use nahīn jānā: lekin main use jāntā hūn; aur agar kahūn ki use nahīn jāntā, to tumhārī tarah jhūṭhā banūngā: magar main use jāntā, aur us ke kalām par 'amal kartā hūn. Tumhārā bāp Ibrāhīm merā din dekhne kī ummed par bahut khush thā; chunānchi us ne dekhā, aur khush hūā. Yahūdīon ne us se kahā, ki Terī 'umr to abhī pachās baras kī nahīn; phir tū ne Ibrāhīm ko dekhā? Yisū' ne un se kahā; Main tum se sach sach kahtā hūn; Peshtar us se ki Ibrāhīm paidā hūā, main hūn. Pas unhon ne us ke mārne ko patthar uṭhāe; magar Yisū' chhipkar haikal se nikal gayā.

'Īd i Qiyāmat se Pahlā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Khudā, Tū ne us barī mahabbat se jo insān se rakhtā hai, apne Beṭe hamāre Munjī Yisū' Masīh ko bhejā ki wuh hamārā sā jism ikhtiyār karke salīb par maut kā dukh uṭhāe, tāki tamām banī Ādam us kī barī firotanī ke namūne par chalen; Rahm se yih bakhsh, ki ham us ke sabr ke namūne par chalen, aur us kī qiyāmat ke sharīk bhī ho jāen; usī hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT. Filippīon ii. 5.

WAISĀ hī mizāj rakkho, jaisā Masīh Yisū' kā bhī thā: us ne agarchi Khudā kī sūrat par thā, Khudā ke barābar hone ko qabze men rakhne kī chīz na samjhā, balki apne āp ko khālī kar diyā, aur khādim kī sūrat ikhtiyār kī, aur insānon ke mushābih ho gayā; aur insānī shakl men zāhir hokar apne āp ko past kar diyā, aur yahān tak farmānbardār rahā, ki maut, balki salībī maut, gawārā kī. Isī wāste Khudā ne bhī use bahut sarbaland kiyā, aur use wuh nām bakhshā jo sab nāmon se a'lā hai; tāki Yisū' ke nām par har ek ghuṭnā ṭike, khwāh āsmānīon kā ho, khwāh zamīnīon kā, khwāh un kā jo zamīn ke nīche hain; aur Khudā Bāp ke jalāl ke liye har ek zabān iqrār kare, ki Yisū' Masīh Khudāwand hai.

INJĪL. Matī xxvii. 1.

JAB subh hūī, to sab sardār kāhinon aur qaum ke buzurgon ne Yisū' ke khilāf mashwara kiyā ki use mār ḍālen; aur use bāndhkar le gaye, aur Pīlātus hākim ke hawāle kiyā. Jab us ke pakarwāne-wāle Yahūdāh ne yih dekhā ki wuh mujrim ṭhahrāyā gayā, to pachhtāyā, aur wuh tīs rupaye sardār kāhinon aur buzurgon ke pās pher lāyā, aur kahā; Main ne gunāh kiyā, ki bequsūr ko qatl ke liye pakarwāyā. Wuh bole; Hamen kyā? tū jān. Aur wuh rupayon ko maqdis men phenkkar chalā gayā, aur jākar apne āp ko phānsī dī. Sardār kāhinon ne rupaye lekar kahā; Inhen haikal ke khazāne men ḍālnā rawā nahīn, kyūnki khūn kī qīmat hai. Pas unhon ne salāh karke un rupayon se kumhār kā khet pardesīon ke dafn karne ke liye kharīdā. Is sabab se wuh khet āj tak khūn kā khet kahlātā hai. Us waqt jo Yirmayāh nabī kī ma'rifat kahā gayā thā, wuh pūrā hūā, ki Jis kī qīmat ṭhahrāī gayī thī, unhon ne us kī qīmat ke wuh tīs rupaye le liye; (us kī qīmat ba'z banī Isrāīl ne ṭhahrāī thī;) aur unhen kumhār ke khet ke wāste diyā, jaisā Khudāwand ne mujhe hukm diyā. Yisū' hākim ke sāmne kharā thā, aur hākim ne us se yih pūchhā; Kyā tū Yahūdīon kā bādshāh hai? Yisū' ne us se kahā; Tū khud kahtā hai. Aur jab sardār kāhin aur buzurg us par ilzām lagā rahe the, to us ne kuchh jawāb na diyā. Is par Pīlātus ne us se kahā; Kyā tū nahīn suntā, ki yih tere khilāf kitnī gawāhīān dete hain?

Digitized by Google

Us ne ek bāt kā bhī us ko jawāb na diyā, yahān tak ki hākim ne bahut ta'ajjub kiyā. Aur hākim kā dastūr thā, ki 'Īd par logon kī khātir ek qaidī jise wuh chāhte the, chhor detā thā. Us waqt Bar-Abbā nām un kā ek mashhūr qaidī thā. Pas jab wuh ikaṭṭhe hūe, to Pīlātus ne un se kahā; Tum kise chāhte ho, ki main tumhārī khātir chhor dūn? Bar-Abbā ko, yā Yisū' ko jo Masīh kahlātā hai? Kyūnki use ma'lūm thā, ki unhon ne is ko hasad se pakarwāyā hai. Aur jab wuh takht i 'adālat par baiṭhā hūā thā, to us kī bīwī ne use kahlā bhejā, ki Tū is rāstbāz se kuchh kām na rakh; kyūnki main ne āj khwāb men is ke sabab se bahut dukh uṭhāyā hai. Lekin sardār kāhinon aur buzurgon ne logon ko ubhārā, ki Bar-Abbā ko māng len, aur Yisū' ko halāk karāen. Hākim ne un se kahā, ki In dono men se kis ko chāhte ho, ki tumhārī khātir chhor dūn? Wuh bole; Bar-Abbā ko. Pīlātus ne un se kahā; Phir Yisū' ko jo Masīh kahlātā hai kyā karūn? Sab ne kahā, ki Us ko salīb dī jāe. Us ne kahā; Kyūn, us ne kyā burāī kī hai? Magar wuh âur bhī chillā chillākar bole, ki Us ko salīb dī jāe. Jab Pīlātus ne dekhā, ki kuchh ban nahīn partā, balki ulṭā balwā hotā jātā hai, to pānī lekar logon ke rūbarū apne hāth dhoe, aur kahā; Main is rāstbāz ke khūn se barī hūn; tum jāno. Sab logon ne jawāb dekar kahā, ki Is kā khūn hamārī aur hamārī aulād kī gardan par! Is par us ne Bar-Abbā ko un kī khātir chhor diyā, aur Yisū' ko kore lagwākar hawāle kiyā, tāki salīb dī jāe. Is par hākim ke sipāhīon ne Yisū' ko qala' men le jākar sārī paltan us ke gird jama' kī; aur us ke kapre utārkar use qirmizī choga pahināyā; aur kānton kā tāj banākar us ke sir par rakkhā, aur ek sarkandā us ke dahine hāth men diyā, aur us ke āge ghuṭne ṭekkar use ṭhaṭṭhon men urāne lage, ki Ai Yahūdīon ke bādshāh, ādāb! Aur us par thūkā, aur wuhī sarkandā lekar us ke sir par mārne lage. Aur jab us kā ṭhaṭṭhā kar chuke, to choge ko us par se utārkar phir usī ke kapre use pahināe, aur salīb dene ko le gaye. Jab bāhar āe, to unhen Shama'ūn nām ek Kurenī ādmī milā: use begār men pakrā, ki us kī salīb uṭhāe. Aur us jagah jo Gulguta, ya'nī khoprī kī jagah, kahlātī hai pahunchkar, pit milī hūī mai use pīne ko dī, magar us ne chakhkar pīnā na chāhā. Aur unhon ne use salīb par charhāyā, aur us ke kapre qura' dālkar bānṭ liye, aur wahān baiṭhkar us kī nigahbānī karne lage. Aur us kā ilzām likhkar us ke sir se ūpar lagā diyā, ki YIH YAHŪDĪON KĀ BĀDSHĀH YISŪ' HAI. Us waqt us ke sāth do ḍākū salīb par charhāe gaye, ek dahine, aur ek bāen. Aur rāh chalnewāle sir hilā hilākar us ko la'n ta'n karte, aur kahte the; Ai maqdis ke dhānewāle, aur tīn din men banānewāle, apne taīn bachā; agar tū Khudā kā Beṭā hai, to salīb par se utar ā. Isī tarah sardār kāhin bhī, faqīhon aur buzurgon ke sāth milke, ṭhaṭṭhe se kahte the; Is ne auron ko bachāyā, apne taīn nahīn bachā saktā. Yih to Isrāīl kā bādshāh hai; ab salīb par se utar āe, to ham us par īmān lāen. Is ne Khudā par bharosā rakkhā hai; agar wuh ise chāhtā hai, to ab is ko chhurā le, kyūnki is ne kahā thā; Main Khudā kā Beṭā hūn. Isī tarah ḍākū bhī, jo us ke sāth salīb par charhāe gaye the, us par la'n ta'n karte the. Aur do pahar se lekar tīsre pahar tak tamām mulk men andherā chhāyā rahā. Aur tīsre pahar ke qarīb Yisū' ne barī āwāz se chillākar kahā; Elī, Elī, lamā shabaqtanī? ya'nī Ai mere Khudā, ai mere Khudā, tū ne mujhe kyūn chhor diyā? Jo wahān khare the, un men se ba'z ne sunkar kahā; Yih Eliyyāh ko pukārtā hai. Aur fauran un men se ek shakhs daurā, aur isfanj lekar sirke men ḍuboyā, aur sarkande par rakhkar use chusāyā. Magar bāqīon ne kahā; Ṭhahar jāo, dekhen to, Eliyyāh use bachāne ātā hai, yā nahīn. Yisū' phir barī āwāz

Digitized by Google

se chillāyā, aur jān de dī. Aur maqdis kā parda ūpar se nīche tak phaṭkar do ṭukṛe ho gayā, aur zamīn larzī aur chaṭānen̄ taṛak gayīn̄; aur qabren̄ khul gayīn̄, aur bahut se jism un muqaddason̄ ke jo so gaye the jī uṭhe; aur us ke jī uṭhne ke ba'd qabron̄ se nikalkar muqaddas shahr men̄ gaye, aur bahuton̄ ko dikhāī diye. Pas sūbadār aur jo us ke sāth Yisū' kī nigahbānī karte the, bhaunchāl aur tamām mājarā dekhkar, bahut hī ḍare aur bole, ki Beshakk yih Ḳhudā kā Beṭā thā.

Pīr kā roz 'Īd i Qiyāmat se pahle.

ḲHATT KE 'IWAZ. Yasha'yāh lxiii. 1.

YIH kaun hai jo Adūm se, aur ḳhūb surḳh poshāk pahine hūe, Busraḥ se ātā hai? Yih jis kā libās daraḳhshān̄ hai, aur apnī tawānāī kī buzurgī se ḳhirām kartā? Yih main̄ hūn̄, jo rāstbāzī kī shuhrat detā hūn̄, aur najāt dene par qādir hūn̄. Kis liye terī poshāk surḳh hai, aur terā libās us shaḳhs kī mānind, jo angūr ke kolhū men̄ raundtā hai? Main̄ ne tan i tanhā angūron̄ ko kolhū men̄ kuchlā, aur logon̄ men̄ se mere sāth koī na thā: hān̄, main̄ ne unhen̄ apne gusse men̄ latāṛā, aur apne josh men̄ unhen̄ raundā, aur un kā lahū mere libās par chhiṛkā gayā, aur main̄ ne apne sāre kapṛon̄ ko najis kiyā; kyūnki intiqām kā din mere dil men̄ hai, aur mere chhuṛāe hūon̄ kā sāl ā pahunchā hai. Main̄ ne nigāh kī, aur koī madadgār na thā; aur main̄ ne ta'ajjub kiyā ki koī sambhālne-wālā na hūā: so merā hī bāzū najāt ko apne liye lāyā, aur mere hī qahr ne mujhe sambhālā. Hān̄, main̄ ne apne qahr se qaumon̄ ko laṭāṛā, aur apne gazab se unhen̄ purza purza kiyā, aur un ke lahū ko zamīn par girā diyā. Main̄ Ḳhudāwand kī shafaqat kā zikr karūngā, Ḳhudāwand hī kī sitāishon̄ kā, us sab ke mutābiq jo Ḳhudāwand ne hamen̄ 'ināyat kiyā hai, aur us baṛī mihrbānī ke sabab, jo us ne Isrāīl ke gharāne par, apnī ḳhāss rahmaton̄ aur firāwān shafaqaton̄ ke mutābiq zāhir kī hai. Ki us ne kahā, Yaqīnan wuh mere hī log hain̄, aise laṛke jo be-wafāī na karenge; chunānchi wuh un kā bachāne-wālā hūā. Un kī sārī tangīon men̄ wūh un kā mu-ḳhālif na hūā, par us ke huzūr ke firishte ne unhen̄ bachāyā; us ne apnī ulfat aur apnī mahabbat se un-hen̄ najāt dī, us ne unhen̄ uṭhāyā, aur qadīm se hamesha unhen̄ liye phirā. Lekin wuh bāgī hūe, aur unhon̄ ne us ke Rūhul-Quds ko gamgīn kiyā; is liye wuh un kā dushmān ho gayā, aur wuh un se laṛā. Par us ne agle dinon̄ ko, aur Mūsā ko, aur us kī ummat ko yād kiyā, aur farmāyā, Wuh kahān̄ hai, jo un ko apne galle ke chaupānon̄ samet samundar men̄ se bāhar lāyā? Wuh kahān̄ hai, jis ne apnā Rūhul-Quds un ke andar ḍālā? jis ne Mūsā ke dahne hāth par apne qawwī bāzū ko baṛhāyā kiyā, aur un ke āge pānīon̄ ko chīrā, tāki apnā aisā nām kare jo abad tak raḥe? jis ne gahrāpon̄ men̄ se un kī rah-numāī kī, ghoṛe kī tarah jo biyābān men̄ chale, unhon̄ ne ṭhokar nahīn̄ khāī? jis tarah chārpāe nasheb men̄ utren̄, usī tarah Ḳhudā-wand kī Rūh unhen̄ ārāmgāh men̄ lāī; aur usī tarah tū ne apnī qaum kī hidāyat kī, tāki tū apne liye ek jalīl nām paidā kare. Āsmān par se nigāh kar, aur muqaddas aur jalīl maskan se dekh; terī gairat aur terī quwwat kahān̄ hai, terī baṛī mayā, aur terī rahmaten̄ jo mujh par hūī thīn̄, kyā mauqūf kī gaīn̄? Yaqīnan tū hamārā Bāp hai, agarchi Ibrāhīm ham se na-wāqif ho, aur Isrāīl hamen̄ na pahchāne. Tū, ai Ḳhudāwand, hamārā Bāp hai, aur tū hamārā Najāt baḳhshne-wālā hai, terā nām abad se hai. Ai Ḳhudāwand, kyūn tū ne hamen̄ apnī rāhon̄ se gumrāh kiyā? Kyūn tū ne hamāre dil ko saḳht kiyā, ki tujh se na ḍaren̄? Apne bandon̄ kī ḳhātir, apnī mīrās ke firqon̄ kī ḳhātir, phir ā. Terī qaum i muqaddas thoṛī muddat tak use qabze men̄ rakhtī hai; aur ab hamāre dushmanon̄ ne terī maqdis ko pāmāl kiyā. Ham to un kī mā-

Digitized by Google

nind hūe, ki jin par tū ne kabhī tasallut nahīn rakkhā, aur jo tere nām ke nahīn kahlāe.

INJĪL. Marqus xiv. 1.

DO din ke ba'd Fasah aur Ī'd i Fatīr honewālī thī: aur sardār kāhin aur faqīh mauqa' ḍhūnḍh rahe the, ki use kyūnkar fareb se pakarke qatl karen; kyūnki kahte the, ki 'Īd ko nahīn, aisā na ho ki logon men balwā ho jāe. Jab wuh Bait'aniyyāh men Shama'ūn korhī ke ghar khānā khāne baiṭhā hūā thā, to ek 'aurat jaṭāmāsī kā beshqīmat khālis 'itr sang i marmar kī 'itrdānī men lāī; aur 'itrdānī torke, 'itr ko us ke sir par ḍālā. Magar ba'z apne dil men khafa hokar kahne lage; Yih 'itr kis liye zāi' kiyā gayā? Kyūnki yih 'itr tīn sau dīnār se ziyāda ko bikkar, garībon ko diyā jā saktā thā. Aur wuh use malāmat karne lage. Yisū' ne kahā; Use chhor do: kyūn use diqq karte ho? us ne mere sāth bhalāī kī hai. Kyūnki garīb gurbā to hamesha tumhāre pās hain; jab chāho, un ke sāth nekī kar sakte ho; lekin main tumhāre pās hamesha na rahūngā. Jo kuchh wuh kar sakī, us ne kiyā; us ne dafn ke liye mere badan par pahle se 'itr malā. Main tum se sach kahtā hūn, ki Tamām dunyā men, jahān kahīn Injīl kī manādī kī jāegī, yih bhī jo is ne kiyā is kī yādgārī men kahā jāegā. Phir Yahūdāh Iskariyotī, jo un bārah men se thā, sardār kāhinon ke pās chalā gayā, tāki use un ke hāth pakarwā de. Wuh yih sunkar khush hūe, aur us ko rupaye dene kā iqrār kiyā. Aur wuh mauqa' ḍhūnḍhne lagā, ki kisī tarah qābū pākar use pakarwā de. 'Īd i Fatīr ke pahle din, ya'nī jis roz Fasah ko zabh kiyā karte the, us ke shāgirdon ne us se kahā; Tū kahān chāhtā hai, ki ham jākar tere liye Fasah khāne kī taiyārī karen? Us ne apne shāgirdon men se do shakhs bheje, aur un se kahā; Shahr men jāo; ek shakhs pānī ka gharā liye hūe tumhen milegā: us ke pīchhe ho lenā; aur jahān wuh dākhil ho, us ghar ke mālik se kahnā; Ustād kahtā hai, ki Merā mihmānkhāna, jahān main apne shāgirdon ke sāth Fasah khāūn, kahān hai? to wuh āp tumhen ek barā bālākhāna ārāsta aur taiyār dikhāegā: wahīn hamāre liye taiyārī karnā. Pas shāgird chale gaye, aur shahr men ākar, jaisā us ne un se kahā thā, waisā hī pāyā, aur Fasah taiyār kiyā. Jab shām hūī, to wuh un bārah ke sāth āyā. Aur jab wuh baiṭhe khā rahe the, to Yisū' ne kahā; Main tum se sach kahtā hūn, ki tum men se ek, jo mere sāth khātā hai, mujhe pakarwāegā. Wuh dilgīr hone aur ek ek karke us se kahne lage; Kyā main hūn? Us ne un se kahā, ki Wuh bārah men se ek hai, jo mere sāth tabāq men hāth ḍāltā hai. Kyūnki Ibn i Ādam to, jaisā us ke haqq men likhā hai, jātā hī hai; lekin us ādmī par afsos hai, jis ke wasīle se Ibn i Ādam pakarwāyā jātā hai! agar wuh ādmī paidā na hotā, to us ke liye achchhā hotā. Aur wuh khā hī rahe the ki us ne roṭī lī, aur barakat chāhkar torī, aur unhen dī, aur kahā, ki Lo, yih merā badan hai. Phir us ne piyāla lekar shukr kiyā, aur unhen diya; aur un sabhon ne us men se piyā. Aur us ne un se kahā, ki Yih 'ahd kā merā wuh khūn hai, jo bahuteron ke liye bahāyā jātā hai. Main tum se sach kahtā hūn, ki Angūr kā shīra phir kabhī na pīūngā, us din tak ki Khudā kī bādshāhat men nayā na pīūn. Phir gīt gāke bāhar Zaitūn ke pahār par gaye. Aur Yisū' ne un se kahā; Tum sab ṭhokar khāoge, kyūnki likhā hai, ki Main charwāhe ko mārūngā, aur bheren parāganda ho jāengī. Magar main apne jī uṭhne ke ba'd tum se pahle Galīl ko jāūngā. Patras ne us se kahā; Go sab ṭhokar khāen, lekin main na khāūngā. Yisū' ne us se kahā; Main tujh se sach kahtā hūn, ki Tū āj isī rāt, murg ke do bār bāng dene se pahle, tīn bār merā inkār karegā. Lekin us ne bahut zor dekar kahā; Agar tere sāth mujhe marnā bhī

Digitized by Google

pare, taubhī terā inkār hargiz na karūngā. Isī tarah âur sab ne bhī kahā. Phir wuh ek jagah âe jis kā nām Gatsamane thā, aur us ne apne shāgirdon se kahā; Yahān baithe raho, jab tak main du'ā māngūn. Aur Patras aur Ya'qūb aur Yūhannā ko apne sāth lekar nihāyat hairān aur beqarār hone lagā, aur un se kahā; Merī jān nihāyat gamgīn hai, yahān tak ki marne kī naubat pahunch gayī hai: tum yahān thahro, aur jāgte raho. Aur wuh thorā āge barhā, aur zamīn par girke du'ā māngne lagā, ki agar ho sake, to yih gharī mujh par se tal jāe; aur kahā; Ai Abbā, ai Bāp, tujh se sab kuchh ho saktā hai; is piyāle ko mere pās se hatā le: tāham jo main chāhtā hūn wuh nahīn, balki jo tū chāhtā hai wuhī ho. Phir wuh āyā, aur unhen sotā pākar Patras se kahā; Ai Shama'ūn, tū sotā hai? kyā tū ek gharī bhī na jāg sakā? Jāgo aur du'ā māngo, tāki āzmāish men na paro: rūh to musta'idd hai, magar jism kamzor hai. Wuh phir chalā gayā aur wuhī bāt kahkar du'ā māngī; aur phir ākar unhen sotā pāyā, kyūnki un kī ānkhen nīrd se bharī thīn; aur wuh na jānte the, ki use kyā jawāb den. Phir tīsrī bār ākar un se kahā; Ab sote raho aur ārām karo: bas, waqt ā pahunchā hai; dekho, Ibn i Ādam gunahgāron ke hāth men hawāle kiyā jātā hai. Utho, chalen: dekho, merā pakarwānewālā nazdīk ā pahunchā hai. Wuh yih kah hī rahā thā, ki fi'lfaur Yahūdāh, jo un bārah men se thā, aur us ke sāth ek bhīr talwāren aur lāthiyān liye hūe sardār kāhinon aur faqīhon aur buzurgon kī taraf se ā pahunchī. Aur us ke pakarwānewāle ne unhen yih patā diyā thā; ki Jis kā main bosa lūn, wuhī hai: use pakarkar hifāzat se le jānā. Wuh ākar fi'lfaur us ke pās gayā, aur kahā; Ai Rabbī aur us ke bose liye. Unhon ne us par hāth dālkar use pakar liyā. Un men se jo pās khare the, ek ne talwār khenchkar, sardār kāhin ke naukar par chalāī, aur us kā kān urā diyā. Yisū' ne un se kahā Kyā tum talwāren aur lāthiyān lekar mujhe dākū kī tarah pakarne nikle ho? Main har roz tumhāre pās haikal men ta'līm detā thā, aur tum ne mujhe nahīn pakrā: lekin yih is liye hūā hai ki nawishte pūre hon. Is par sāre shāgird use chhorkar bhāg gaye. Magar ek jawān apne nange badan par mihīn chādar orhe hūe us ke pīchhe ho liyā; use logon ne pakrā, magar wuh chādar chhorkar nangā bhāg gayā. Phir wuh Yisū' ko sardār kāhin ke pās le gaye; aur sab sardār kāhin, aur buzurg, aur faqīh us ke hān jama' ho gaye. Aur Patras fāsile par us ke pīchhe pīchhe sardār kāhin ke dīwānkhāne ke andar tak gayā; aur piyādon ke sāth baithkar āg tāpne lagā. Aur sardār kāhin aur sāre sadr 'adālatwāle Yisū' ko mār dālne ke wāste us ke khilāf gawāhī dhūndhne lage, magar na pāī; kyūnki bahuteron ne us par jhūthī gawāhīān to dīn, lekin un kī gawāhīān muttafiq na thīn. Phir ba'z ne uthkar us par yih jhūthī gawāhī dī, ki Ham ne use yih kahte sunā hai, ki Main is maqdis ko jo hāth se banā hai dhāūngā, aur tīn din men dūsrā banāūngā, jo hāth se na banā ho. Lekin is par bhī un kī gawāhī muttafiq na niklī. Phir sardār kāhin ne bīch men khare hokar Yisū' se pūchhā, ki Tū kuchh jawāb nahīn detā? yih tere khilāf kyā gawāhī dete hain? Magar wuh chupkā hī rahā, aur kuchh jawāb na diyā. Sardār kāhin ne us se phir suwāl kiyā aur kahā; Kyā tū us Sitūda kā Betā Masīh hai? Yisū' ne kahā; Hān, main hūn: aur tum Ibn i Ādam ko Qādir i Mutlaq kī dahinī taraf baithe, aur āsmān ke bādalon ke sāth āte dekhoge. Sardār kāhin ne apne kapre phārke kahā; Ab hamen gawāhon kī kyā hājat rahī? Tum ne yih kufr sunā: tumhārī kyā rāe hai? Un sab ne fatwā diyā, ki Wuh qatl ke lāiq hai. Tab ba'z us par thūkne, aur us kā munh dhānpne, aur us ke mukke mārne, aur us se kahne lage, Nubuwwat

Digitized by Google

kī bāten sunā! aur piyādon ne use tamānche mār mārke apne qabze men liyā. Jab Patras nīche sahn men thā, to sardār kāhin kī launḍiyon men se ek wahān āī, aur Patras ko āg tāpte dekhkar us par nazar kī aur kahne lagī; Tū bhī us Nāsarī Yisū' ke sāth thā. Us ne inkār kiyā, aur kahā, ki Main to na jāntā aur na samajhtā hūn, ki tū kyā kahtī hai: phir wuh bāhar deorhī men gayā; aur murg ne bāng dī. Wuh launḍī use dekhkar un se jo pās khare the phir kahne lagī; Yih un men se hai. Magar us ne phir inkār kiyā. Aur thorī der ba'd unhon ne jo pās khare the Patras se phir kahā; Beshakk tū un men se hai; kyūnki tū Galīlī bhī hai. Magar wuh la'nat karne aur qasam khāne lagā, ki Main is ādmī ko, jis kā tum zikr karte ho, nahīn jāntā. Aur fi'lfaur dūsrī bār murg ne bāng dī. Patras ko wuh bāt jo Yisū' ne us se kahī thī yād āī, ki Murg ke do bār bāng dene se pahle tū tīn bār merā inkār karegā. Aur is par gaur karke wuh ro paṛā.

Mangal kā roz 'Īd i Qiyāmat se pahle.

ḲHATT KE 'IWAZ. Yasha'yāh l. 5.

KHUDĀWAND Yahowāh mere kān kholtā hai, aur main bāgī nahīn hūn, aur na bargashtā hotā. Main apnī pīṭh mārnewālon ko detā, aur apne gāl un ko jo bāl ko nochte hain; apnā munh ruswāī aur thūk se nahīn chhipātā. Par Ḳhudāwand Yahowāh merī himāyat kartā; aur is liye main sharminda na hoūngā; aur is liye main ne chakhmākh ke patthar kī mānind apnā munh rakh diyā, aur mujhe yaqīn hai kī pashemān na hūngā. Wuh jo mujhe rāstbāz ṭhahrātā hai nazdīk hai: wuh kaun hai jo mujh se jhagṛā karegā? Āo ham āmne-sāmne khare hon; kaun hai jo mujh se dāwā kare? wuh mujh pās āe. Dekho, Ḳhudāwand Yahowāh merī himāyat kartā hai; kaun mujhe mujrim ṭhahrāe? Dekh, wuh sab kapṛe kī mānind purāne ho jāenge, kīṛe unhen khāenge. Tumhāre darmiyān kaun hai, jo Ḳhudāwand se ḍartā, aur us ke khādim kī bāten suntā hai, jo andhere men chalitā, aur roshnī nahīn pātā? Wuh Ḳhudāwand ke nām par i'timād rakkhe, aur apne Ḳhudā par takya kare. Dekho, tum sab jo āg sulgāte ho, aur apne ko mash'alon se gher lete ho; chalo apnī hī āg ke shu'le ke darmiyān, aur un mash'alon ke bīch, jinhen tum ne sulgāyā. Tum mere hāth se yihī pāoge, ki 'azāb men leṭ rahoge.

INJĪL. Marqus xv. 1.

AUR fi'lfaur, subh hote hī, sardār kāhinon ne buzurgon aur faqīhon aur sāre sadr 'adālatwālon samet salāh karke, Yisū' ko bandhwāyā, aur le jākar Pīlātus ke hawāle kiyā. Aur Pīlātus ne us se pūchhā; Kyā tū Yahūdīon kā bādshāh hai? Us ne jawāb men us se kahā; Tū khud kahtā hai. Aur sardār kāhin us par bahut bāton kā ilzām lagāte rahe. Pīlātus ne us se dobāra suwāl karke yih kahā; Tū kuchh jawāb nahīn detā? dekh, yih tujh par kitnī bāton kā ilzām lagāte hain? Yisū' ne phir kuchh jawāb nahīn diyā; yahān tak ki Pīlātus ne ta'ajjub kiyā. Aur wuh 'Īd par ek qaidī ko, jis ke wāste log 'arz karte the, un kī khātir chhoṛ diyā kartā thā. Aur Bar-Abbā nām ek ādmī un bāgīon ke sāth qaid men paṛā thā, jinhon ne bagāwat men khūn kiyā thā. Aur bhīṛ ūpar chaṛhkar us se 'arz karne lagī, ki Jo terā dastūr hai, wuh hamāre liye kar. Pīlātus ne unhen yih jawāb diyā; Kyā tum chāhte ho, ki main tumhārī khātir Yahūdīon ke bādshāh ko chhoṛ dūn? Kyūnki use ma'lūm thā, ki sardār kāhinon ne is ko hasad se mere hawāle kiyā hai. Magar sardār kāhinon ne bhīṛ ko ubhārā, tāki Pīlātus un kī khātir Bar-Abbā hī ko chhoṛ de. Pīlātus ne dobāra un se kahā; Phir, jise tum Yahūdīon kā bādshāh kahte ho, us ko main kyā karūn? Wuh phir chillāe, ki Use salīb de. Aur Pīlātus ne un se

Digitized by Google

kahā; Kyūn, is ne kyā burāī kī hai? Wuh āur bhī chillāe, ki Use salīb de. Pīlātus ne, logon ko khush karne ke irāde se, un ke liye Bar-Abbā ko chhor diyā, aur Yisū' ko kore lagwākar hawāle kiyā, tāki salīb dī jāe. Aur sipāhī us ko us sahn men le gaye, jo Praitoriyun kahlātā hai; aur sārī paltan ko bulā lāe. Aur unhon ne use argawānī choga pahināyā, aur kānton kā tāj banākar us ke sir par rakkhā; aur use salām karne lage, ki Ai Yahūdīon ke bādshāh, ādāb! Aur wuh us ke sir par sarkandā mārte, aur us par thūkte, aur ghutne tek tekkar use sijda karte rahe. Aur jab use thatthon men urā chuke, to us par se argawānī choga utārkar usī ke kapre use pahināe; phir use salīb dene ko bāhar le gaye. Aur Shama'ūn nām ek Kurenī ādmī, Sikandar aur Rūfus kā bāp, dihāt se āte hūe udhar se guzrā; unhon ne use begār men pakrā, ki us kī salīb uthāe. Aur wuh use maqām i Gulgutā par lāe, jis kā tarjuma Khoprī kī Jagah hai. Aur murr milī hūī mai use dene lage, magar us ne na lī. Aur unhon ne use salīb par charhāyā, aur us ke kapron par qura' dālkar, ki kis ko kyā mile, unhen bānt liyā. Aur pahar din charhā thā, jab unhon ne us ko salīb par charhāyā. Aur us kā ilzām likhkar us ke ūpar lagā diyā gayā, ki YAHŪDĪON KĀ BĀDSHĀH. Aur unhon ne us ke sāth do dākū, ek us kī dahinī, aur ek us kī bāīn taraf salīb par charhāe. Aur rāh chalnewāle sir hilā hilākar us par la'n ta'n karte, aur kahte the, ki Wāh! maqdis ke dhānewāle, aur tīn din men banānewāle, salīb par se utarke apne taīn bachā. Isī tarah sardār kāhin bhī, faqīhon ke sāth milke, āpas men thatthe se kahte the; Is ne auron ko bachāyā, apne taīn nahīn bachā saktā. Isrāīl kā bādshāh Masīh ab salīb par se utar āe, tāki ham dekhkar īmān lāen. Aur jo us ke sāth salīb par charhāe gaye the, wuh us par la'n ta'n karte the. Jab do pahar hūī, to tamām mulk men andherā chhā gayā, aur tīsre pahar tak rahā. Aur tīsre pahar ko Yisū' barī āwāz se chillāyā, ki Ilohī, Ilohī, lamā shabaqtanī? jis kā tarjuma yih hai: Ai mere Khudā, ai mere Khudā, tū ne mujhe kyūn chhor diyā? Jo pās khare the, un men se ba'z ne yih sunkar kahā: Dekho, wuh Eliyyāh ko bulātā hai. Aur ek ne daurkar isfanj ko sirke men duboyā, aur sarkande par rakhkar use chusāyā, aur kahā; Thahar jāo, dekhen to, Eliyyāh use utārne ātā hai yā nahīn. Phir Yisū' barī āwāz se chillāyā, aur dam de diyā. Aur maqdis kā parda ūpar se nīche tak phatkar do tukre ho gayā. Aur jo sūbadār us ke sāmne kharā thā, us ne use yūn dam dete hūe dekhkar kahā, ki Yih ādmī beshakk Khudā kā Beta thā.

Budh kā roz 'Īd i Qiyāmat se pahle.

ḲHATT. 'Ibrānīon ix. 16.

JAHĀN wasīyat hai, wahān wasīyat karnewāle kī maut bhī sābit honī zarūr hai. Is liye ki wasīyat maut ke ba'd hī jārī hotī, hai, aur jab tak wasīyat karnewālā zinda rahtā hai, us kā ijrā nahīn hotā. Isī liye pahlā 'ahd bhī bagair khūn ke nahīn bāndhā gayā. Chunānchi jab Mūsā tamām ummat ko sharī'at kā har ek hukm sunā chukā, to bachhron aur bakron kā khūn lekar, pānī, aur lāl ūn, aur zūfā ke sāth, us kitāb aur tamām ummat, par chhirak diyā, aur kahā, ki Yih us 'ahd kā khūn hai, jis kā hukm Khudā ne tumhāre liye diyā hai. Aur isī tarah us ne khaime aur 'ibādat kī tamām chīzon par khūn chhirkā. Aur taqrīban sārī chīzen sharī'at ke mutābiq khūn se pāk kī jātī hain, aur bagair khūn bahāe mu'āfī nahīn hotī. Pas zarūr thā, ki āsmānī chīzon kī naqlen to in ke wasīle se pāk kī jāen; magar khud āsmānī chīzen in se bihtar qurbānīon ke wasīle se. Kyūnki Masīh us hāth ke banāe hūe pāk makān men dākhil nahīn hūā, jo haqīqī pāk makān kā namūna hai, balki āsmān hī men

Digitized by Google

dāḳhil hūā; tāki ab Ḳhudā ke rūbarū hamārī ḳhātir hāzir ho: yih nahīn ki wuh apne āp ko bār bār qurbān kare, jis tarah ki sardār-kāhin pāk makān men har sāl dūsre kā ḳhūn lekar jātā hai; warna binā e 'ālam se lekar us ko bār bār dukh uṭhānā zarūr hotā: magar ab zamānon ke āḳhir men ek bār zāhir hūā, tāki apne āp ko qurbān karne se gunāh ko miṭā de. Aur jis tarah ādmīon ke liye ek bār marnā aur us ke ba'd 'adālat kā honā muqarrar hai; isī tarah Masīh bhī ek bār bahut logon ke gunāh uṭhāne ke liye qurbān hokar, dūsrī bār bagair gunāh ke, najāt ke liye un ko dikhāī degā, jo us kī rāh dekhte hain.

INJĪL. Lūqā xxii. 1.

AUR 'Īd i Fatīr, jis ko 'Īd i Fasah kahte hain, nazdīk thī. Aur sardār kāhin aur faqīh mauqa' ḍhūndh rahe the ki use kis tarah mār ḍālen, kyūnki logon se ḍarte the. Aur Shaitān Yahūdāh men samāyā, jo Iskariyotī kahlātā, aur un bārah men shumār kiyā jātā thā. Us ne jākar sardār kāhinon aur sipāhīon ke sardāron se salāh kī, ki us ko kis tarah un ke hawāle kare. Wuh ḳhush hūe, aur use rupaye dene kā iqrār kiyā. Us ne mān liyā, aur mauqa' ḍhūndhne lagā, ki use bagair hangāme ke un ke hawāle karā de. Aur 'Īd i Fatīr kā din āyā, jis men Fasah zabh karnā farz thā. Aur Yīsū' ne Patras aur Yūhannā ko yih kahkar bhejā, ki Jākar hamāre khāne ke liye fasah taiyār karo. Unhon ne us se kahā; Tū kahān chāhtā hai, ki ham taiyār karen? Us ne un se kahā; Dekho, shahr men dāḳhil hote hī tumhen ek ādmī pānī kā gharā liye hūe milegā; jis ghar men wuh jāe, us ke pīchhe chale jānā. Aur ghar ke mālik se kahnā, ki Ustād tujh se kahtā hai; Wuh mihmānḳhāna kahān hai, jis men apne shāgirdon ke sāth Fasah khāūn? Wuh tumhen ek barā bālāḳhāna ārāsta kiyā hūā dikhāegā: wahīn taiyārī karnā. Unhon ne jākar, jaisā us ne un se kahā thā, waisā hī pāyā, aur Fasah taiyār kiyā. Jab waqt ho gayā, to wuh khānā khāne baiṭhā, aur rasūl us ke sāth baiṭhe. Us ne un se kahā; Mujhe barī ārzū thī, ki dukh sahne se pahle yih Fasah tumhāre sāth khāūn; kyūnki main tum se kahtā hūn, ki Use kabhī na khāūngā, jab tak wuh Ḳhudā kī bādshāhat men pūrā na ho. Phir us ne piyāla lekar shukr kiyā, aur kahā, ki Is ko lekar āpas men bānṭ lo: kyūnki main tum se kahtā hūn, ki Angūr kā shīra ab se kabhī na pīūngā, jab tak Ḳhudā kī bādshāhat na ā le. Phir us ne roṭī lī, aur shukr karke toṛī, aur yih kahkar un ko dī, ki Yih merā badan hai, jo tumhāre wāste diyā jātā hai: merī yādgārī ke liye yihī kiyā karo. Aur isī tarah khāne ke ba'd piyāla yih kahkar diyā, ki Yih piyāla mere us ḳhūn men nayā 'ahd hai, jo tumhāre wāste bahāyā jātā hai. Magar dekho, mere pakaṛwānewāle kā hāth mere sāth mez par hai. Kyūnki Ibn i Ādam to, jaisā us ke wāste muqarrar hai, jātā hī hai; magar us shaḳhs par afsos hai, jis ke wasīle se wuh pakaṛwāyā jātā hai! Is par wuh āpas men pūchhne lage, ki Ham men se kaun hai, jo yih kām karegā? Aur un men yih takrār bhī hūī, ki Ham men se kaun barā samjhā jātā hai? Us ne un se kahā, ki Ġair-qaumon ke bādshāh un par hukūmat chalāte hain; aur jo un par iḳhtiyār rakhte hain, ḳhudāwand i ni'mat kahlāte hain. Magar tum aise na honā; balki jo tum men barā hai, wuh chhoṭe kī mānind, aur jo sardār hai, wuh ḳhidmat karnewāle kī mānind bane. Kyūnki barā kaun hai; wuh jo khānā khāne baiṭhā, yā wuh jo ḳhidmat kartā hai? kyā wuh nahīn, jo khānā khāne baiṭhā hai? Lekin main tumhāre darmiyān ḳhidmat karnewāle kī mānind hūn. Magar tum wuh ho, jo merī āzmāishon men barābar mere sāth rahe. Aur jaise mere Bāp ne mere liye ek bādshāhat muqarrar kī hai, main bhī tumhāre liye muqarrar kartā hūn, tāki merī

Digitized by Google

bādshāhat men merī mez par khāo pīo; balki tum takhton par baiṭhkar Isrāīl ke bārah qabīlon kā insāf karoge. Shama'ūn, Shama'ūn, dekh, Shaitān ne tum logon ko māng liyā, tāki gehūon kī tarah phaṭke; lekin main ne tere liye du'ā māngī, ki terā īmān jātā ne rahe: aur jab tū rujū' kare, to apne bhāiyon ko mazbūt karnā. Us ne us se kahā; Ai Khudāwand, tere sāth main qaid hone, balki marne ko bhī taiyār hūn. Us ne kahā; Ai Patras, main tujh se kahtā hūn, ki āj murg bāng na degā, jab tak tū tīn bār merā inkār na kar legā, ki main use nahīn jāntā. Phir us ne un se kahā, ki Jab main ne tumhen baṭūe, aur jholī, aur jūtī bagair bhejā thā, kyā tum kisī chīz ke muhtāj rahe the? Unhon ne kahā; Kisī chīz ke nahīn. Us ne un se kahā, Magar ab jis ke pās baṭūā ho, wuh use le, aur isī tarah jholī bhī; aur jis ke pās na ho, wuh apnī poshāk bechkar talwār kharīde. Kyūnki main tum se kahtā hūn, ki yih jo likhā hai, ki Wuh badkāron men ginā gayā, us kā mere haqq men pūrā honā zarūr hai; is liye ki jo kuchh mujh se nisbat rakhtā hai, wuh pūrā honā hai. Unhon ne kahā; Ai Khudāwand, dekh, yahān do talwāren hain. Us ne un se kahā; Bahut hain. Phir wuh nikalkar apne dastūr ke muwāfiq Zaitūn ke pahār ko gayā, aur shāgird us ke pīchhe ho liye. Aur us jagah pahunchkar us ne un se kahā; Du'ā māngo; ki āzmāish men na paro. Aur wuh un se bamushkil alag hokar koī patthar ke ṭappe āge barhā, aur ghutne ṭekkar yūn du'ā māngne lagā, ki Ai Bāp, agar tū chāhe, to yih piyāla mujh se haṭā le; tāham merī marzī nahīn, balki terī hī marzī pūrī ho. Aur āsmān se ek firishta us ko dikhāī diyā; wuh use taqwīyat detā thā. Phir wuh sakht pareshānī men mubtilā hokar āur bhī dilsozī se du'ā māngne lagā; aur us kā pasīna goyā khūn kī barī barī būnden hokar zamīn par ṭapaktā thā. Jab du'ā se uṭhkar shāgirdon ke pās āyā, to unhen gam ke māre sote pāyā; aur un se kahā; Tum sote kyūn ho? uṭhkar du'ā māngo, tāki āzmāish men na paro. Wuh yih kah hī rahā thā, ki dekho ek bhīr āī, aur un bārah men se wuh jis kā nām Yahūdāh thā un ke āge āge thā. Wuh Yisū' ke pās āyā, ki us kā bosa le. Yisū' ne us se kahā, ki Ai Yahūdāh, kyā tū bosa lekar Ibn i Ādam ko pakarwātā hai? Jab us ke sāthīon ne ma'lūm kiyā, ki kyā honewālā hai, to kahā; Ai Khudāwand, kyā ham talwār chalāen? Aur un men se ek ne sardār kāhin ke naukar par chalākar us kā dahinā kān urā diyā. Yisū' ne jawāb men kahā; Itne par kifāyat karo: aur us ke kān ko chhūkar us ko achchhā kiyā. Phir Yisū' ne sardār kāhinon, aur haikal ke sardāron, aur buzurgon se, jo us par charh āe the, kahā; Kyā tum mujhe dākū jānkar talwāren aur lāṭhiyān lekar nikle ho? Jab main har roz haikal men tumhāre sāth thā, to tum ne mujh par hāth na ḍālā; lekin yih tumhārī gharī, aur tārīkī kā ikhtiyār hai. Phir wuh use pakarke le chale, aur sardār kāhin ke ghar men le gaye. Aur Patras fāsile par us ke pīchhe pīchhe jātā thā. Aur jab unhon ne sahn ke bīch men āg jalāī, aur milkar baiṭhe, to Patras un ke bīch men baiṭh gayā. Ek laundī ne use āg kī raushnī men baiṭhā hūā dekhkar us par khūb nigāh kī aur kahā; Yih bhī us ke sāth thā. Magar us ne yih kahke inkār kiyā, ki Ai 'aurat, main use nahīn jāntā. Thorī der ke ba'd koī āur use dekhkar bolā, ki Tū bhī unhīn men se hai. Patras ne kahā; Miyān, main nahīn hūn. Koī ghanṭe bhar ke ba'd ek āur shakhs yaqīnī taur se kahne lagā, ki Yih ādmī beshakk us ke sāth thā; kyūnki Galīlī hai. Patras ne kahā, Miyān, main nahīn jāntā tū kyā kahtā hai. Wuh kah hī rahā thā, ki usī dam murg ne bāng dī. Aur Khudāwand ne phirkar Patras kī taraf dekhā. Aur Patras ko Khudāwand kī wuh bāt yād āī, jo us se kahī thī, ki Āj murg ke bāng dene se pahle tū tīn

Digitized by Google

bār merā inkār karegā. Aur wuh bāhar jāke zār zār royā. Aur jo ādmī Yisū' ko pakṛe hūe the, us ko ṭhaṭṭhe men uṛāte aur mārte the. Aur us kī ānkhen band karke us se yih kahkar pūchhte the; Nubuwwat se batā, kis ne tujh ko mārā? Aur unhon ne ta'ne se âur bhī bahut sī bāten us ke ḳhilāf kahīn. Jab din hūā, to sardār kāhin aur faqīh, ya'nī qaum ke buzurgon kī majlis jama' hūī: aur unhon ne use apnī sadr 'adālat men le jākar kahā; Agar tū Masīh hai, to ham se kah de. Us ne un se kahā; Agar main tum se kahūn, to yaqīn na karoge; aur agar pūchhūn, to jawāb na doge. Lekin ab se Ibn i Ādam qādir i mutlaq Ḳhudā kī dahinī taraf baiṭhā rahegā. Is par un sab ne kahā; Pas kyā tū Ḳhudā kā Beṭā hai? Us ne un se kahā; Tum ḳhud kahte ho, kyūnki main hūn. Unhon ne kahā; Āb hamen gawāhī kī kyā hājat rahī? kyūnki ham ne ḳhud usī ke munh se sun liyā hai.

Juma'rāt kā roz 'Īd i Qiyāmat se pahle.

ḲHATT. 1 Kurinthīon xi. 17.

LEKIN yih hukm jo detā hūn, is men tumhārī ta'rīf nahīn kartā, is liye ki tumhāre jama' hone se fāida nahīn, balki nuqsān hotā hai. Kyūnki awwal to main yih suntā hūn, ki jis waqt tumhārī kalīsiyā jama' hotī hai, to tum men tafriqe hote hain, aur main is kā kisī qadr yaqīn bhī kartā hūn. Kyūnki tum men bid'aton kā bhī honā zarūr hai, tāki zāhir ho jāe, ki tum men maqbūl kaun se hain. Pas jab tum bāham jama' hote ho, to tumhārā wuh khānā 'Ashā e Rabbānī nahīn ho saktā; kyūnki khāne ke waqt har shaḳhs dūsre se pahle apnā 'ashā khā letā hai, aur koī to bhūkā rahtā hai, aur kisī ko nasha ho jātā hai. Kyūn? Khāne pīne ke liye tumhāre ghar nahīn? Yā Ḳhudā kī kalīsiyā ko nāchīz jānte, aur jin ke pās nahīn, un ko sharminda karte ho? Main tum se kyā kahūn? Kyā is bāt men tumhārī ta'rīf karūn? Main ta'rīf nahīn kartā. Kyūnki yih bāt mujhe Ḳhudāwand se pahunchī, aur main ne tum ko bhī pahunchā dī, ki Ḳhudāwand Yisū' ne, jis rāt wuh pakaṛwāyā gayā, roṭī lī; aur shukr karke toṛī, aur kahā, ki Yih merā badan hai, jo tumhāre liye hai: merī yādgārī ke wāste yihī kiyā karo. Isī tarah us ne khāne ke ba'd piyāla bhī liyā, aur kahā, ki Yih piyāla mere ḳhūn men nayā 'ahd hai: jab kabhī pīo, merī yādgārī ke liye yihī kiyā karo. Kyūnki jab kabhī tum yih roṭī khāte, aur is piyāle men se pīte ho, to Ḳhudāwand kī maut kā izhār karte ho, jab tak wuh na āe. Is wāste jo koī nāmunāsib taur par Ḳhudāwand kī roṭī khāe, yā us ke piyāle men se pīe, wuh Ḳhudāwand ke badan aur ḳhūn ke bāre men qusūrwār hogā. Pas ādmī apne āp ko āzmā le, aur isī tarah us roṭī men se khāe, aur us piyāle men se pīe. Kyūnki jo khāte pīte waqt Ḳhudāwand ke badan ko na pahchāne, wuh is khāne pīne se sazā pāegā. Isī sabab se tum men bahutere kamzor aur bīmār hain, aur bahut se so bhī gaye. Agar ham apne āp ko jānchte, to sazā na pāte. Lekin Ḳhudāwand ham ko sazā dekar tarbiyat kartā hai, tāki ham dunyā ke sāth mujrim na ṭhahren. Pas, ai mere bhāiyo, jab tum khāne ke liye jama' ho, to ek dūsre kī rāh dekho. Agar koī bhūkā ho, to apne ghar men khā le, tāki tumhārā jama' honā sazā kā bā'is na ho. Aur bāqī bāton ko main ākar durust kar dūngā.

INJĪL. Lūqā xxiii. 1.

PHIR un kī sārī jamā'at uṭhkar use Pīlātus ke pās le gayī. Aur unhon ne us par ilzām lagānā shurū' kiyā, ki Ise ham ne apnī qaum ko bahkāte, aur Qaisar ko ḳhirāj dene se mana' karte, aur apne āp ko Masīh bādshāh kahte pāyā. Pīlātus ne us se pūchhā; Kyā tu Yahūdīon kā Bādshāh hai? Us ne us ke jawāb men kahā; Tū ḳhud kahtā hai. Pīlātus ne sardār kāhinon aur

Digitized by Google

'āmm logon se kahā, ki Main is shakhs men kuchh qusūr nahīn pātā. Magar wuh âur bhī zor dekar kahne lage, ki Yih tamām Yahūdiya men, balki Galīl se lekar yahān tak, logon ko sikhā sikhākar ubhārtā hai. Yih sunkar Pīlātus ne pūchhā; Kyā yih ādmī Galīlī hai? Aur yih ma'lūm karke ki Herodes kī 'amaldārī kā hai, use Herodes ke pās bhejā, ki wuh bhī un dinon Yarūshalem men thā. Herodes Yisū' ko dekhkar bahut khush hūā; kyūnki muddat se us ke dekhne kā mushtāq thā, is liye ki us kā hāl sunā thā, aur us kā koī mu'jiza dekhne kā ummedwār thā. Aur wuh us se bahuterī bāten pūchhtā rahā, magar us ne use kuchh jawāb na diyā. Aur sardār kāhin aur faqīh khare hūe zor shor se us par ilzām lagāte rahe. Phir Herodes ne apne sipāhīon samet use zalīl kiyā, aur ṭhaṭṭhe men urāyā, aur chamakdār poshāk pahinākar us ko Pīlātus ke pās wāpas bhejā. Aur usī din Herodes aur Pīlātus āpas men dost ho gaye, kyūnki pahle un men dushmanī thī. Phir Pīlātus ne sardār kāhinon, aur sardāron, aur 'āmm logon ko jama' karke un se kahā, ki Tum is shakhs ko logon kā bahkānewālā ṭhahrāke mere pās lāe ho; aur dekho, main ne tumhāre sāmne hī us kī tahqīqāt kī, magar jin bāton kā ilzām tum us par lagāte ho, un kī nisbat na main ne us men kuchh qusūr pāyā, na Herodes ne, kyūnki us ne use hamāre pās wāpas bhejā hai; aur, dekho, us se koī aisā fi'l nahīn hūā, ki wuh qatl ke lāiq ṭhahrtā. Pas main us ko piṭwākar chhore detā hūn. Sab milkar chillā uṭhe, ki Ise le jā, aur hamārī khātir Bar-Abbā ko chhor de. (Yih kisī bagāwat ke bā'is, jo shahr men hūī thī, aur khūn karne ke sabab qaid men dālā gayā thā.) Magar Pīlātus ne Yisū' ke chhorne ke irāde se phir un se kahā. Lekin wuh chillākar bole, ki Is ko salīb de, salīb. Us ne tīsrī bār un se kahā; Kyūn? is ne kyā burāī kī hai? main ne is men qatl kī koī wajh nahīn pāī: pas main ise piṭwākar chhore detā hūn. Magar wuh chillā chillākar sir hote rahe, ki use salīb dī jāe. Aur un kā chillānā kārgar hūā. Pas Pīlātus ne hukm diyā, ki un kī darkhwāst ke muwāfiq ho. Aur jo shakhs bagāwat aur khūn karne ke sabab qaid men parā thā, aur jise unhon ne māngā thā, use chhor diyā; magar Yisū' ko un kī marzī ke muwāfiq sipāhīon ke hawāle kiyā. Aur jab us ko liye jāte the, to unhon ne Shama'ūn nām ek Kurenī ko, jo dihāt se ātā thā, pakarke salīb us par rakh dī, ki Yisū' ke pīchhe pīchhe le chale. Aur logon kī ek barī bhīr, aur bahut sī 'auraten, jo us ke wāste rotī pīṭṭī thīn, us ke pīchhe pīchhe chalīn. Yisū' ne un kī taraf phirke kahā, ki Ai Yarūshalem kī beṭiyo, mere liye na roo, balki apne aur apne bachchon ke liye roo. Kyūnki dekho, wuh din āte hain, jin men kahenge; Mubārak hain bānjhen, aur wuh peṭ jo na jane, aur wuh chhātiyān jinhon ne dūdh na pilāyā. Us waqt pahāron se kahnā shurū' karenge, ki Ham par gir paro; aur ṭīlon se, ki Hamen chhipā lo. Kyūnki jab hare darakht ke sāth aisā karte hain, to sūkhe ke sāth kyā kuchh na kiyā jāegā? Aur wuh do âur ādmīon ko bhī, jo badkār the, liye jāte the, ki us ke sāth qatl kiye jāen. Jab wuh us jagah par pahunche, jise Khoprī kahte hain, to wahān use salīb dī, aur badkāron ko bhī, ek ko dahinī aur dūsre ko bāīn taraf. Yisū' ne kahā; Ai Bāp, in ko mu'āf kar; kyūnki yih jānte nahīn, ki kyā karte hain. Aur unhon ne us ke kapron ke hisse kiye, aur un par qur'a ḍālā. Aur log khare dekh rahe the. Aur sardār bhī ṭhaṭṭhe mār mārkar kahte the, ki Is ne auron ko bachāyā; agar yih Khudā kā Masīh aur us kā Barguzīda hai, to apne āp ko bachāe. Sipāhīon ne bhī pās ākar aur sirka pesh karke us par ṭhaṭṭhā mārā aur kahā, ki Agar tū Yahūdīon kā bādshāh hai, to apne āp ko bachā. Aur ek nawishta bhī us ke ūpar lagāyā gayā thā, ki YIH YAHŪDĪON KĀ BĀDSHĀH HAI. Phir jo badkār salīb par

Digitized by Google

laṭkāe gaye the, un men se ek use yūn ta'na dene lagā, ki Kyā tū Masīh nahīn? to apne āp ko aur ham ko bachā. Magar dūsre ne use jhiṛakkar jawāb diyā; Kyā tū Khudā se bhī nahīn ḍartā, hālānki usī sazā men giriftār hai? Aur hamārī sazā to wājibī hai; kyūnki apne kāmon kā badlā pā rahe hain, lekin is ne koī bejā kām nahīn kiyā. Phir us ne kahā; Ai Yisū', jab tū apnī bādshāhat men āe, to mujhe yād karnā. Us ne us se kahā; Main tujh se sach kahtā hūn, ki āj hī tū mere sāth Firdaus men hogā. Phir do pahar ke qarīb se tīsre pahar tak tamām mulk men andherā chhāyā rahā, aur sūraj kī raushnī jātī rahī; aur maqdis kā parda bīch men se phaṭ gayā. Phir Yisū' ne baṛī āwāz se pukārke kahā, ki Ai Bāp, main apnī rūh tere hāthon men saunptā hūn: aur yih kahkar dam de diyā. Yih mājarā dekhkar sūbadār ne Khudā kī baṛāī kī, aur kahā; Beshakk yih ādmī rāstbāz thā. Aur jitne log is nazzāre ko āe the, yih mājarā dekhkar chhātī pīṭte hūe lauṭ gaye. Aur us ke sab jānpahchān, aur wuh 'auraten jo Galīl se us ke sāth āī thīn, dūr khaṛī yih bāten dekh rahī thīn.

MUBĀRAK JUMA'.

KĀLIKṬEN.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, ham 'arz karte hain, apne is gharāne par fazl kī nigāh kar, jis kī khātir hamārā Khudāwand Yisū' Masīh pakaṛwāe jāne aur sharīron ke hāth men giriftār hone aur salīb par maut kā dukh uṭhāne ko rāzī hūā; ab wuh tere aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Khudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā hai. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Khudā, Terī Rūh se Kalīsiyā kā kull badan hidāyat pātā aur muqaddas bantā hai; Hamārī iltijā aur du'ā jo ham terī muqaddas Kalīsiyā ke har darje ke logon ke liye terī dargāh men pesh karte hain, qabūl kar; tāki us kā har 'uzw apne apne 'uhde aur khidmat men īmāndārī aur khudāparastī se terī bandagī bajā lāe; hamāre Khudāwand aur Munjī Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

AI Rahīm Khudā, Tū ne sab ādmīon ko paidā kiyā, aur apne kisī makhlūq se nafrat nahīn rakhtā, aur gunahgār kā marnā nahīn chāhtā, balki yih chāhtā hai ki wuh terī taraf phire aur zinda rahe; Sab Yahūdīon, Muhammadīon, Butparaston, aur Bid'atīon par rahm karke un se sārī jahālat, sakhtdilī, aur apne Kalām kī tahqīr dūr kar; aur ai mubārak Khudāwand, un ko is tarah apne galle men milā le, ki wuh us baqiye ke sāth jo haqīqī Isrāīl hai najāt pāen, aur ek hī gallabān, ya'nī hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke mātaht, ek hī galla ban jāen; wuh tere aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Khudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

KHATT. 'Ibrānīon x. 1.

SHARĪ'AT jis men āyanda kī achchhī chīzon kā 'aks hai, aur un chīzon kī aslī sūrat nahīn, un ek hī tarah kī qurbānīon se, jo har sāl bilā nāga guzrānī jātī hain, pās ānewālon ko hargiz kāmil nahīn kar saktī. Warna un kā guzrānnā kyūn mauqūf na ho jātā? Is liye ki jab 'ibādat karnewāle ek bār pāk ho jāte, to phir un kā dil unhen gunahgār na ṭhahrātā. Balki wuh qurbānīān sāl ba sāl gunāhon ko yād dilātī hain. Kyūnki mumkin nahīn ki bailon aur bakron kā khūn gunāhon ko dūr kare. Isī liye wuh dunyā men āte waqt kahtā hai, ki Tū ne qurbānī aur nazr ko pasand na kiyā, Balki mere liye ek badan taiyār kiyā; Pūrī sokhtanī qurbānīon aur gunāh kī qurbānīon se tū khush na hūā: Us waqt main ne kahā, ki Dekh main āyā hūn, (Kitāb ke warqon men merī nisbat likhā

Digitized by Google

hūā hai,) tāki, ai Ḳhudā, terī marzī pūrī karūn. Ūpar to wuh kahtā hai, ki Na tū ne qurbānīon aur nazron aur pūrī soḳhtanī qurbānīon, aur gunāh kī qurbānīon ko pasand kiyā, aur na un se ḳhush hūā; hālānki wuh qurbānīān sharī'at ke muwāfiq guzrānī jātī hain; aur phir yih kahtā hai, ki Dekh main āyā hūn, tāki terī marzī pūrī karūn; garaz wuh pahle ko mauqūf kartā hai, tāki dūsre ko qāim kare. Usī marzī ke sabab ham Yisū' Masīh ke jism ke ek hī bār qurbān hone ke wasīle se pāk kiye gaye hain. Aur har ek kāhin to khare hokar har roz 'ibādat kartā hai, aur ek hī tarah kī qurbānīān bār bār guzrāntā hai, jo hargiz gunāhon ko dūr nahīn kar saktīn: lekin yih shaḳhs hamesha ke liye gunāhon ke wāste ek hī qurbānī guzrānkar, Ḳhudā kī dahinī taraf jā baiṭhā; aur usī waqt se muntazir hai, ki us ke dushman us ke pānwon tale kī chaukī banen; kyūnki us ne ek hī qurbānī charhāne se un ko hamesha ke liye kāmil kar diyā hai, jo pāk kiye jāte hain. Aur Rūhu'l-Quds bhī ham ko yihī batātā hai; kyūnki yih kahne ke ba'd, ki Ḳhudāwand farmātā hai; Jo 'ahd main un dinon ke ba'd un se bāndhūngā, wuh yih hai, ki Main apne qānūn un ke dilon par likhūngā, aur un ke zihn men ḍālūngā; phir wuh yih kahtā hai, ki Un ke gunāhon aur bedīnīon ko phir kabhī yād na karūngā. Aur jab in kī mu'āfī ho gayī hai, to phir gunāh kī qurbānī nahīn rahī. Pas ai bhāiyo, chūnki hamen Yisū' ke ḳhūn ke sabab us nayī aur zinda rāh se pāk makān men dāḳhil hone kī dilerī hai; jo us ne parde ya'nī apne jism men se hokar, hamāre wāste maḳhsūs kī hai; aur chūnki hamārā aisā barā kāhin hai, jo Ḳhudā ke ghar kā muḳhtār hai; to āo, ham sachche dil aur pūre īmān ke sāth, aur dil ke ilzām ko dūr karne ke liye dilon par chhīṇṭe lekar, aur badan ko sāf pānī se dhulwākar, Ḳhudā ke pās chalen: aur apnī ummed ke iqrār ko mazbūtī se thāme rahen; kyūnki jis ne wa'da kiyā hai, wuh sachchā hai: aur mahabbat aur nek kāmon kī targīb dene ke liye ek dūsre kā lihāz rakkhen; aur ek dūsre ke sāth jama' hone se bāz na āen, jaisā ba'z logon kā dastūr hai, balki ek dūsre ko nasīhat karen; aur jis qadr us din ko nazdīk hote hūe dekhte ho usī qadr ziyāda kiyā karo.

INJĪL. Yūhannā xix. 1.

IS par Pīlātus ne Yisū' ko lekar kore lagwāe. Aur sipāhīon ne kānṭon kā tāj banākar us ke sir par rakkhā, aur use argawānī poshāk pahinā; aur us ke pās ā ākar kahne lage; Ai Yahūdīon ke bādshāh, ādāb! Aur us ke tamānche bhī māre. Pīlātus ne phir bāhar jāke logon se kahā, ki Dekho, main use tumhāre pās bāhar le ātā hūn, tāki tum jāno, ki main us kā kuchh jurm nahīn pātā. Yisū' kānṭon kā tāj rakkhe, aur argawānī poshāk pahine bāhar āyā, aur Pīlātus ne un se kahā; Dekho yih ādmī! Jab sardār kāhin aur piyādon ne use dekhā, to chillāke kahā, ki Salīb de! Salīb! Pīlātus ne un se kahā, ki Tum hī ise le jāo aur salīb do, kyūnki main is kā kuchh jurm nahīn pātā. Yahūdīon ne use jawāb diyā, ki Ham ahl i sharī'at hain, aur sharī'at ke muwāfiq wuh qatl ke lāiq hai, kyūnki us ne apne āp ko Ḳhudā kā Beṭā banāyā. Jab Pīlātus ne yih bāt sunī, to āur bhī ḍarā, aur phir qal'a men jākar Yisū' se kahā; Tū kahān kā hai? Magar Yisu' ne use jawāb na diyā. Pas Pīlātus ne us se kahā; Tū mujh se boltā nahīn? Kyā tū nahīn jāntā, ki mujhe tere chhor dene kā bhī iḳhtiyār hai, aur salīb dene kā bhī iḳhtiyār hai? Yisū' ne use jawāb diyā, ki Agar tujhe ūpar se na diyā jātā, to terā mujh par kuchh iḳhtiyār na hotā; is sabab se jis ne mujhe tere hawāle kiyā, us kā gunāh ziyāda hai. Is par Pīlātus us ke chhor dene men koshish karne lagā; magar Yahūdīon ne chillākar kaha; Agar tū is ko chhore detā hai, to

Digitized by Google

Qaisar kā khairkhwāh nahīn. Jo koī apne āp ko bādshāh banātā hai, wuh Qaisar kā mukhālif hai. Pīlātus yih bāten sunkar Yisū' ko bāhar lāyā, aur us jagah jo Chabūtara aur 'Ibrānī men Gabbatā kahlātī hai, takht i 'adālat par baithā. Yih Fasah kī taiyārī kā din, aur chhaṭe ghanṭe ke qarīb thā. Phir us ne Yahūdīon se kahā; Dekho, yih hai tumhārā bādshāh. Pas wuh chillāe, ki Le jā, le jā, use salīb de! Pīlātus ne un se kahā; Kyā main tumhāre bādshāh ko salīb dūn? Sardār kāhinon ne jawāb diyā, ki Qaisar ke siwā hamārā koī bādshāh nahīn. Is par us ne us ko un ke hawāle kiyā, tāki salīb diyā jāe. Pas wuh Yisū' ko le gaye, aur wuh apnī salīb āp uṭhāe hūe us jagah tak bāhar gayā, jo Khoprī kī jagah kahlātī hai, jis kā tarjuma 'Ibrānī men Gulgutā hai. Wahān unhon ne us ko, aur us ke sāth âur do shakhson ko salīb dī, ek ko idhar, ek ko udhar, aur Yisū' ko bīch men. Aur Pīlātus ne ek kitāba likhkar salīb par lagā diyā: us men yih likhā hūā thā; YISŪ' NĀSARĪ YAHŪDĪON KĀ BĀDSHĀH. Us kitāba ko bahut se Yahūdīon ne parhā, is liye ki wuh maqām jahān Yisū' salīb diyā gayā thā, shahr ke nazdīk thā: aur wuh 'Ibrānī aur Latīnī aur Yūnānī men likhā hūā thā. Pas Yahūdīon ke sardār kāhinon ne Pīlātus se kahā, ki Yahūdīon kā Bādshāh na likh, balki yih, ki us ne kahā; Main Yahūdīon kā Bādshāh hūn. Pīlātus ne jawāb diyā, ki Main ne jo likh diyā, wuh likh diyā. Jab sipāhī Yisū' ko salīb de chuke, to us ke kapre lekar chār hisse kiye, har sipāhī ke liye ek hissa, aur us kā kurta bhī liyā; yih kurta binsilā sarāsar bunā hūā thā. Is liye unhon ne āpas men kahā, ki Ise phāren nahīn, balki us par qur'a ḍālen tāki ma'lūm ho ki kis kā nikaltā hai. Yih is liye hūā ki wuh nawishta pūrā ho jo kahtā hai, ki Unhon ne mere kapre bānṭ liye, Aur merī poshāk par qur'a ḍālā. Chunānchi sipāhīon ne aisā hī kiyā. Aur Yisū' kī salīb ke pās us kī mān, aur us kī mān kī bahin, Maryam Klopās kī bīwī, aur Maryam Magdalīnī kharī thīn. Yisū' ne apnī mān aur us shāgird ko jis se mahabbat rakhtā thā, pās khare dekhkar, mān se kahā, ki Ai 'aurat, dekh, terā beṭā yih hai. Phir shāgird se kahā; Dekh, terī mān yih hai: aur usī waqt se wuh shāgird use apne ghar le gayā. Is ke ba'd, jab Yisū' ne jān liyā, ki ab sab bāten tamām hūīn, tāki nawishta pūrā ho, to kahā, ki Main piyāsā hūn. Wahān ek sirke se bharā hūā bartan rakkhā thā. Pas unhon ne sirke men bhigoe hūe isfanj ko zūfe kī shākh par rakhkar, us ke munh se lagāyā. Pas jab Yisū' ne wuh sirkā piyā, to kahā, ki Tamām hūā: aur sir jhukākar jān de dī. Pas chūnki taiyārī kā din thā, Yahūdīon ne Pīlātus se darkhwāst kī, ki un kī tāngen tor dī jāen, aur lāshen utār lī jāen, tāki Sabt ke din salīb par na rahen; kyūnki wuh Sabt ek khāss din thā. Pas sipāhīon ne ākar pahle aur dūsre shakhs kī tāngen torīn, jo us ke sāth maslūb hūe the. Lekin jab unhon ne Yisū' ke pās ākar dekhā ki wuh mar chukā hai, to us kī tāngen na torīn. Magar un men se ek sipāhī ne bhāle se us kī paslī chhedī aur fi'l faur us se khūn aur pānī bah niklā. Jis ne yih dekhā hai usī ne gawāhī dī hai, aur us kī gawāhī sachchī hai; aur wuh jāntā hai ki sach kahtā hai, tāki tum bhī īmān lāo. Yih bāten is liye hūīn ki yih nawishta pūrā ho, ki Us kī koī haddī na torī jāegī. Phir ek âur nawishta kahtā hai, ki Jise unhon ne chhedā, us par nazar karenge.

'Īd i Qiyāmat kā 'arfa.

KĀLIKṬ.

AI Khudāwand, yih bakhsh, ki jis tarah ham baptisma ke wasīle tere mubārak Beṭe apne Munjī Yisū' Masīh kī maut men sharīk hūe hain,

Digitized by Google

usī tarah apnī ḳharāb ḳhwāhishon ko har waqt mārne se us ke sāth dafn ho jāen; aur qabr aur maut ke darwāze se guzarkar pur-surūr qiyāmat ko pahunchen; yih usī hamāre Ḳhudāwand tere Beṭe Yisū' Masīh ke sawāb kī badaulat ho, jo hamārī ḳhātir mūā, aur dafn hūā, aur phir jī uṭhā. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Patras iii. 17.

AGAR Ḳhudā ḳī yihī marzī ho, ki tum nekī karne ke sabab dukh uṭhāo, to yih badī karne ke sabab dukh uṭhāne se bihtar hai. Is liye ki Masīh ne bhī, ya'nī rāstbāz ne nārāston ke liye, gunāhon ke bā'is ek bār dukh uṭhāyā, tāki ham ko Ḳhudā ke pās pahunchāe; wuh jism ke i'tibār se to mārā gayā, lekin rūh ke i'tibār se zinda kiyā gayā; isī men us ne jākar un qaidī rūhon men manādī kī, jo us agle zamāne men nāfarmān thīn, jab Ḳhudā Nūh ke waqt men tahammul karke ṭhahrā rahā thā, aur wuh kishtī taiyār ho rahī thī, jis par sawār hokar thore se ādmī, ya'nī āṭh jānen, pānī ke wasīle se bachīn: aur usī pānī kā mushābih bhī, ya'nī baptisma, Yisū' Masīh ke jī uṭhne ke wasīle se, ab tumhen bachātā hai; us se jism kī najāsat kā dūr karnā murād nahīn, balki ḳhālis nīyat se Ḳhudā kā tālib honā murād hai; wuh āsmān par jākar Ḳhudā kī dahinī taraf baiṭhā hai; aur firishte aur iḳhtiyārāt aur qudraten us ke tābi' kī gayī hain.

INJĪL. Matī xxvii. 57.

JAB shām hūī, Yūsuf nām, Arimatiyāh kā ek daulatmand shaḳhs āyā, jo ḳhud bhī Yisū' kā shāgird thā. Us ne Pīlātus ke pās jākar Yisū' kī lāsh māngī. Is par Pīlātus ne de dene kā hukm diyā. Aur Yūsuf ne lāsh ko lekar sāf mihīn chādar men lapeṭā, aur apnī nayī qabr men rakh diyā, jo us ne chaṭān men khudwāī thī, aur ek barā patthar qabr ke munh par luṛhkāke chalā gayā. Aur Maryam Magdalīnī, aur dūsrī Maryam wahān qabr ke sāmne baiṭhī thīn. Dūsre din, jo taiyārī ke ba'd kā din thā, sardār kāhinon aur Farīsīon ne Pīlātus ke pās jama' hokar kahā; Ḳhudāwand, hamen yād hai, ki us dhokebāz ne jīte jī kahā thā, ki Main tīn din ke ba'd jī uṭhūngā. Pas hukm de, ki tīsre din tak qabr kī hifāzat kī jāe, kahīn aisā na ko ki us ke shāgird ākar use churā le jāen, aur logon se kah den, ki wuh murdon men se jī uṭhā: to yih pichhlā dhokā pahle se bhī burā hogā. Pīlātus ne un se kahā; Tumhāre pās pahrewāle hain; jāo, jahān tak tum se ho sake us kī hifāzat karo. Pas wuh pahrewālon ko sāth lekar gaye, aur patthar par muhr karke qabr kī hifāzat kī.

'ĪD I QIYĀMAT JISE Ī'SṬAR BHĪ KAHTE HAIN.

¶ Subh kī namāz men, 95 Mazmūr kī jagah zail kī āyaten gāī yā paṛhī jāen.

HAMĀRĀ bhī Fasah, ya'nī MASĪH qurbān hūā; pas āo ham 'Īd karen.

Na purāne ḳhamīr se, aur na badī aur sharārat ke ḳhamīr se: balki sāfdilī aur sachchāī kī beḳhamīr roṭī se. (1 *Kur.* v. 7, 8.)

MASĪH jab murdon men se jī uṭhā hai to phir nahīn marne kā; maut kā phir us par iḳhtiyār nahīn hone kā.

Kyūnki Masīh jo mūā, gunāh ke i'tibār se ek bār mūā: magar ab jo jītā hai, Ḳhudā ke i'tibār se jītā hai.

Isī tarah tum bhī apne āp ko gunāh ke i'tibār se murda, magar Ḳhudā ke i'tibār se Masīh Yisū' men zinda samjho. (*Rom.* vi. 9–11).

MASĪH murdon men se jī uṭhā hai: aur jo so gae hain, un men pahlā phal hūā.

Kyūnki jab ādmī ke sabab se maut āī: to ādmī hī ke sabab se murdon kī qiyāmat bhī āī.

Aur jaise Ādam men sab marte hain, waise hī Masīh men sab zinda kiye jāenge. (1 *Kur.* xv. 20–22.)

Digitized by Google

Jalāl Bāp aur Beṭe : aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai : aur abad tak rahegā. Āmīn.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū ne apne iklaute Beṭe Yisū' Masīh ke wasīle se maut ko maglūb karke hamāre liye abadī zindagī kā darwāza khol diyā hai; Ham 'ājizī se terī minnat karte hain, ki jis tarah tū pahle se ḳhāss fazl karke hamāre dilon men nek irāde ḍāltā hai, usī tarah har waqt hamārī madad kar, ki ham unhen nek anjām ko pahunchā saken; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Ḳhudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

ḲHATT. Kulussīon iii. 1.

PAS jab tum Masīh ke sāth jilāe gaye, to 'ālam i bālā kī chīzon kī talāsh men raho, jahān Masīh maujūd hai, aur Ḳhudā kī dahinī taraf baiṭhā hai. 'Ālam i bālā kī chīzon ke ḳhayāl men raho, na zamīn par kī chīzon ke; kyūnki tum mar gaye, aur tumhārī zindagī Masīh ke sāth Ḳhudā men chhipī hūī hai. Jab Masīh, jo hamārī zindagī hai, zāhir kiyā jāegā, to tum bhī us ke sāth jalāl men zāhir kiye jāoge. Pas apne un a'zā ko murda karo, jo zamīn par hain; ya'nī harāmkārī, aur nāpākī, aur shahwat, aur burī ḳhwāhish, aur lālach ko jo butparastī hai; ki unhīn ke sabab se Ḳhudā kā gazab nāfarmānī ke farzandon par nāzil hotā hai; aur tum bhī, jis waqt un bāton men zindagī guzārte the, us waqt unhīn par chalte the.

INJĪL. Yūhannā xx. 1.

HAFTE ke pahle din, Maryam Magdalīnī aise tarke ki abhī andherā hī thā, qabr par āī, aur patthar ko qabr se haṭā hūā dekhā. Pas wuh Shama'ūn Patras aur us dūsre shāgird ke pās, jise Yisū' 'azīz rakhtā thā, dauṛī hūī gayī, aur un se kahā, ki Ḳhudāwand ko qabr se nikāl le gaye; aur hamen ma'lūm nahīn ki use kahān rakh diyā. Pas Patras aur wuh dūsrā shāgird nikalkar qabr kī taraf chale. Aur dono sāth sāth dauṛe : magar wuh dūsrā shāgird Patras se āge baṛhkar qabr par pahle pahunchā. Us ne jhukkar nazar kī aur sūtī kapṛe paṛe hūe dekhe; magar andar na gayā. Shama'ūn Patras us ke pīchhe pīchhe pahunchā, aur us ne qabr ke andar jāke dekhā, ki sūtī kapṛe paṛe hain, aur wuh rūmāl jo us ke sir se bandhā hūā thā, sūtī kapṛon ke sāth nahīn, balki lipṭā hūā ek jagah alag paṛā hai. Is par dūsrā shāgird bhī, jo pahle qabr par āyā thā, andar gayā; aur us ne dekhkar yaqīn kiyā. Kyūnki wuh ab tak us nawishte ko na jānte the, jis ke bamūjib us kā murdon men se jī uṭhnā zarūr thā. Pas yih shāgird apne ghar ko wapās gaye.

'Īd i Qiyāmat ke hafte kā Pīr.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū ne apne iklaute Beṭe Yisū' Masīh ke wasīle se maut ko maglūb karke hamāre liye abadī zindagī kā darwāza khol diyā hai; Ham 'ājizī se terī minnat karte hain, ki jis tarah tū pahle se ḳhāss fazl karke hamāre dilon men nek irāde ḍāltā hai, usī tarah har waqt hamārī madad kar, ki ham unhen nek anjām ko pahunchā saken; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Ḳhudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. A'māl x. 34.

PATRAS ne zabān kholkar kahā; Ab mujhe pūrā yaqīn ho gayā, ki Ḳhudā kisī kā tarafdār nahīn : balki har qaum men jo us se ḍartā aur rāstbāzī kartā hai, wuh us ko pasand ātā hai. Jo kalām us ne banī Isrāīl ke pās bhejā, jab ki Yisū' Masīh kī ma'rifat (jo sab kā Ḳhudāwand hai) sulh kī ḳhush-

Digitized by Google

khabarī dī, us bāt ko tum jānte ho, jo Yūhannā ke baptisma kī manādī ke ba'd, Galīl se shurū' hokar, tamām Yahūdiya men mashhūr ho gayī; ki Khudā ne Yīsū' Nāsarī ko Rūhu'l-Quds aur qudrat se kis tarah masah kiyā: wuh bhalāī kartā, aur un sab ko jo Iblīs ke hāth se zulm uṭhāte the, shifā detā phirā; kyūnki Khudā us ke sāth thā. Aur ham un sab kāmon ke gawāh hain, jo us ne Yahūdīon ke mulk aur Yarūshalem men kiye; aur unhon ne us ko salīb par laṭkākar mār ḍālā. Us ko Khudā ne tīsre din jilāyā, aur zāhir bhī kar diyā, na ki sārī ummat par, balki un gawāhon par jo āge se Khudā ke chune hūe the, ya'nī ham par, jinhon ne us ke murdon men se jī uṭhne ke ba'd us ke sāth khāyā piyā. Aur us ne hamen hukm diyā, ki Ummat men manādī karo aur gawāhī do, ki yih wuhī hai jo Khudā kī taraf se zindon aur murdon kā munsif muqarrar kiyā gayā. Is shakhs kī sab nabī gawāhī dete hain, ki jo koī us par īmān lāegā, us ke nām se gunāhon kī mu'āfī hāsil karegā.

INJĪL. Lūqā xxiv. 13.

AUR dekho, usī din un men se do ādmī us gānw kī taraf jā rahe the, jis kā nām Immāūs hai; wuh Yarūshalem se koī sāt mīl ke fāsile par hai. Aur wuh in sab bāton kī bābat, jo wāqi' hūī thīn, āpas men bātchīt karte jāte the. Jab wuh bātchīt aur pūchhpāchh kar rahe the, to aisā hūā ki Yisū' āp nazdīk ākar un ke sāth ho liyā. Lekin un kī ānkhen band kī gayī thīn, ki us ko na pahchānen. Us ne un se kahā; Yih kyā bāten hain, jo tum chalte chalte āpas men karte ho? Wuh gamgīn se khare ho gaye. Phir ek ne jis kā nām Kliyupās thā, jawāb men us se kahā; Kyā tū Yarūshalem men akelā musāfir hai jo nahīn jāntā, ki in dinon us men kyā kyā hūā hai? Us ne un se kahā; Kyā hūā hai? Unhon ne us se kahā; Yisū' Nāsarī kā mājarā, jo Khudā aur sārī ummat ke nazdīk kām aur kalām men qudratwālā nabī thā; aur sardār kāhinon aur hamāre hākimon ne us ko pakarwā diyā, tāki us par qatl kā hukm diyā jāe; aur use salīb dilāī; lekin ham ko ummed thī, ki Isrāīl ko makhlasī yihī degā. Aur 'alāwa in sab bāton ke, is mājare ko āj tīsrā din ho gayā; aur ham men se chand 'auraton ne bhī ham ko hairān kar diyā hai, jo sawere hī qabr par gayī thīn: aur jab us kī lāsh na pāī, to yih kahtī hūī āīn, ki Ham ne royā men firishton ko bhī dekhā: unhon ne kahā, ki wuh zinda hai. Aur ba'z hamāre sāthīon men se qabr par gaye, aur jaisā 'auraton ne kahā thā, waisā hī pāyā, magar us ko na dekhā. Us ne un se kahā, ki Ai nādāno, aur nabīon kī sārī bāton ke mānne men sust ī'tiqādo! Kyā Masīh ko yih dukh uṭhākar apne jalāl men dākhil honā zarūr na thā? Phir Mūsā se aur sab nabīon se shurū' karke, sāre nawishton men jitnī bāten us ke haqq men likhī hūī hain, wuh un ko samjhā dīn. Itne men wuh us gānw ke nazdīk pahunch gaye, jahān jāte the: aur us ke ḍhang se aisā ma'lūm hūā, ki wuh āge barhnā chāhtā hai. Unhon ne use yih kahkar majbūr kiyā, ki Hamāre sāth rah, kyūnki shām hūā chāhtī hai, aur din ab bahut ḍhal gayā. Pas wuh andar gayā, tāki un ke sāth rahe. Jab wuh un ke sāth khānā khāne baiṭhā, to aisā hūā ki us ne roṭī lekar barakat chāhī, aur torkar un ko dene lagā. Is par un kī ānkhen khul gayīn, aur unhon ne us ko pahchān liyā; aur wuh un kī nazar se gāib ho gayā. Unhon ne āpas men kahā, ki Jab wuh rāh men ham se bāten kartā, aur ham par nawishton kā bhed kholtā thā, to kyā hamāre dil josh men na bhar gaye the? Pas wuh usī gharī uṭhkar Yarūshalem ko lauṭ gaye; aur un gyārah aur un ke sāthīon ko ikaṭṭhā pāyā. Wuh kah rahe the, ki Khudāwand beshakk jī uṭhā, aur Shama'ūn ko dikhāī diyā hai. Aur unhon ne rāh kā hāl bayān kiyā, aur yih bhī, ki use roṭī torte waqt kis tarah pahchānā.

Digitized by Google

'Īd i Qiyāmat ke hafte kā Mangal.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū ne apne iklaute Beṭe Yisū' Masīh ke wasīle se maut ko maglūb karke hamāre liye abadī zindagī kā darwāza khol diyā hai; Ham 'ājizī se terī minnat karte hain, ki jis tarah tū pahle se ḳhāss fazl karke hamāre dilon men nek irāde ḍāltā hai, usī tarah har waqt hamārī madad kar, ki ham unhen nek anjām ko pahunchā saken; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Ḳhudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. A'māl xiii. 26.

AI bhāiyo, Ibrāhīm ke farzando, aur ai ḳhudātarso, is najāt kā kalām hamāre pās bhejā gayā. Kyūnki Yarūshalem ke rahnewālon aur un ke sardāron ne na use pahchānā, aur na nabīon kī bāten samjhīn, jo har Sabt ko sunāī jātī hain; is liye us par fatwā dekar un ko pūrā kiyā. Aur agarchi us ke qatl kī koī wajh na milī, taubhī unhon ne Pīlātus se us ke qatl kī darḳhwāst kī. Aur jo kuchh us ke haqq men likhā thā, jab us ko tamām kar chuke, to use salīb par se utārkar qabr men rakkhā. Lekin Ḳhudā ne use murdon men se jilāyā: aur wuh bahut dinon tak un ko dikhāī diyā, jo us ke sāth Galīl se Yarūshalem men āe the; ummat ke sāmne ab wuhī us ke gawāh hain. Aur ham tum ko us wa'de ke bāre men, jo bāpdādon se kiyā gayā thā, yih ḳhushḳhabarī dete hain, ki Ḳhudā ne Yisū' ko jilākar, hamārī aulād ke liye usī wa'de ko pūrā kiyā; chunānchi dūsre Mazmūr men likhā hai, ki Tū merā beṭā hai, āj tū mujh se paidā hūā. Aur us ke is tarah murdon men se jilāne kī bābat, ki phir kabhī na mare, us ne yūn kahā, ki Main Dāūd kī pāk aur sachchī ni'maten tumhen dūngā. Chunānchi wuh ek âur Mazmūr men bhī kahtā hai, ki Tū apne Muqaddas ke sarne kī naubat pahunchne na degā. Kyūnki Dāūd to apne waqt men Ḳhudā kī marzī kā tābi'dār rahkar so gayā, aur apne bāpdādon se jā milā, aur us ke sarne kī naubat pahunchī: magar jis ko Ḳhudā ne jilāyā, us ke sarne kī naubat nahīn pahunchī. Pas, ai bhāiyo, tumhen ma'lūm ho, ki usī ke wasīle se tum ko gunāhon kī mu'āfī kī ḳhabar dī jātī hai. Aur Mūsā kī sharī'at ke bā'is jin bāton se tum barī nahīn ho sakte the, un sab se har ek īmān lānewālā us ke bā'is barī hotā hai. Pas ḳhabardār, aisā na ho ki jo nabīon kī kitāb men āyā hai, wuh tum par sādiq āe, ki Ai tahqīr karnewālo, dekho, ta'ajjub karo, aur miṭ jāo; Kyūnki main tumhāre zamāne men ek kām kartā hūn, Aisā kām, ki agar koī tum se bayān ḳare, to kabhī us kā yaqīn na karoge.

INJĪL. Lūqā xxiv. 36.

YISŪ' āp un ke bīch men ā kharā hūā, aur un se kahā; Tumhārī salāmatī ho. Magar unhon ne ghabrākar aur ḳhauf khākar yih samjhā, ki kisī rūh ko dekhte hain. Us ne un se kahā; ki Tum kyūn ghabrāte ho? aur kis wāste tumhāre dil men shakk paidā hote hain? Mere hāth aur mere pānw dekho, ki main hī hūn; mujhe chhūkar dekho; kyūnki rūh ke gosht aur haḍḍī nahīn hotī, jaisā mujh men dekhte ho. Aur yih kahkar us ne unhen apne hāth aur pānw dikhāe. Jab māre ḳhushī ke un ko yaqīn na āyā, aur ta'ajjub karte the, to us ne un se kahā; Kyā yahān tumhāre pās kuchh khāne ko hai? Unhon ne use bhunī hūī machhlī kā qatla diyā. Us ne lekar un ke rūbarū khāyā. Phir us ne un se kahā, ki Yih merī wuh bāten hain, jo main ne tum se us waqt kahī thīn, jab tumhāre sāth thā, ki zarūr hai ki jitnī bāten Mūsā kī Tauret, aur nabīon ke sahīfon, aur Zabūr men merī bābat likhī hain, pūrī hon. Phir us ne un kā zihn kholā, tāki kitāb i muqaddas ko samjhen, aur un se kahā; Yūn

Digitized by Google

likhā hai, ki Masīh dukh uṭhāegā, aur tīsre din murdon̲ men̲ se jī uṭhegā; aur Yarūshalem se shurū' karke sārī qaumon̲ men̲ tauba aur gunāhon̲ kī mu'āfī kī manādī us ke nām se kī jāegī. Tum in bāton̲ ke gawāh ho.

'Īd i Qiyāmat ke ba'd kā Pahlā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Bāp, Tū ne apnā iklautā Beṭā baḳhshā, ki wuh hamāre gunāhon̲ ke sabab mare, aur hamāre rāstbāz ṭhahrne ke liye phir jī uṭhe; Hamen̲ yih taufīq de, ki kīne aur badī kā ḳhamīr aisā dūr karen̲, ki pāk chalan aur sachchāī ke sāth hamesha terī ḳhidmat karte rahen̲; yih usī tere Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke sawāb kī badaulat ho. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Yūhannā v. 4.

JO koī Ḳhudā se paidā hūā hai, wuh dunyā par gālib ātā hai; aur wuh galaba, jis se dunyā maglūb hūī hai, hamārā īmān hai. Dunyā kā maglūb karnewālā kaun hai, siwā us shaḳhs ke jis kā yih īmān hai, ki Yisū' Ḳhudā kā Beṭā hai? Yihī hai wuh jo pānī aur ḳhūn ke wasīle se āyā thā, ya'nī Yisū' Masīh; wuh na faqat pānī ke wasīle se, balki pānī aur ḳhūn dono ke wasīle se āyā thā; aur jo gawāhī detā hai, wuh Rūh hai, kyūnki Rūh sachchāī hai. Aur gawāhī denewāle tīn hain̲, Rūh aur pānī aur ḳhūn; aur yih tīnon̲ ek hī bāt par muttafiq hain̲. Jab ham ādmīon̲ kī gawāhī qabūl kar lete hain̲, to Ḳhudā kī gawāhī to us se barḥkar hai, aur Ḳhudā kī gawāhī yih hai, ki us ne apne Beṭe ke haqq men̲ gawāhī dī hai. Jo Ḳhudā ke Beṭe par īmān rakhtā hai, wuh apne āp men̲ gawāhī rakhtā hai: jis ne Ḳhudā kā yaqīn nahīn̲ kiyā, us ne use jhūṭhā ṭhahrāyā; kyūnki wuh us gawāhī par jo Ḳhudā ne apne Beṭe ke haqq men̲ dī hai, īmān nahīn̲ lāyā. Aur wuh gawāhī yih hai, ki Ḳhudā ne hamen̲ hamesha kī zindagī baḳhshī, aur yih zindagī us ke Beṭe men̲ hai, Jis ke pās Beṭā hai, us ke pās zindagī hai; aur jis ke pās Ḳhudā kā Beṭā nahīn̲, us ke pās zindagī bhī nahīn̲.

INJĪL. Yūhannā xx. 19.

PHIR usī din jo hafte kā pahlā din thā, shām ke waqt, jab wahān̲ ke darwāze jahān̲ shāgird the, Yahūdīon̲ ke ḍar se band the, Yisū' ākar bīch men̲ khaṛā hūā, aur un se kahā, ki Tumhārī salāmatī ho! Aur yih kahkar us ne apne hāth aur paslī unhen̲ dikhāī. Pas shāgird Ḳhudāwand ko dekhkar ḳhush hūe. Yisū' ne phir un se kahā, ki Tumhārī salāmatī ho; jis tarah Bāp ne mujhe bhejā hai, usī tarah main̲ bhī tumhen̲ bhejtā hūn̲. Aur yih kahkar un̲ par phūnkā aur un se kahā, ki Rūhu'l Quds lo. Jin ke gunāh tum baḳhsho, un ke baḳhshe gaye hain̲; jin ke gunāh tum qāim rakkho, un ke qāim rakkhe gaye hain̲.

'Īd i Qiyāmat ke ba'd kā Dūsrā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū ne apnā iklautā Beṭā is wāste 'ināyat kiyā, ki wuh hamāre liye gunāh kā kaffāra aur ḳhudāparastī kī rawish kā namūna bhī ho; Ham par fazl kar, ki hamesha kamāl shukrguzārī ke sāth us kī wuh bebahā ni'mat qabūl karen̲, aur nīz har roz koshish karen̲, ki us kī pāktarīn rawish ke mubārak naqsh i qadam par chalen̲; hamāre usī Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Patras ii. 19.

AGAR koī Ḳhudā ke ḳhayāl se, beinsāfī ke bā'is dukh uṭhākar, taklīfon̲ kī bardāsht kare, to yih pasandīda hai. Is liye ki agar tum ne gunāh karke mukke khāe, aur sabr kiyā, to kaun sā faḳhr hai? hān̲, agar nekī karke dukh pāte, aur sabr karte ho, to yih Ḳhudā ke

Digitized by Google

nazdīk pasandīda hai. Aur tum isī ke liye bulāe gaye ho: kyūnki Masīh bhī tumhāre wāste dukh uṭhākar tumhen ek namūna de gayā hai, tāki us ke naqsh i qadam par chalo. Na us ne gunāh kiyā, aur na us ke munh se koī makr kī bāt niklī: na wuh gāliyān khākar gālī detā thā; aur na dukh pākar kisī ko dhamkātā thā; balki apne āp ko sachche insāf karnewāle ke sipurd kartā thā: wuh āp hamāre gunāhon ko apne badan par liye hūe salīb par chaṛh gayā, tāki ham gunāhon ke i'tibār se markar rāstbāzī ke i'tibār se jīen; aur usī ke mār khāne se tum ne shifā pāī. Kyūnki pahle tum bheṛon kī tarah bhaṭakte phirte the; magar ab apnī rūhon ke Gallebān aur Nigahbān ke pās phir ā gaye ho.

INJĪL. Yūhannā x. 11.

YISŪ' ne kahā, ki Achchhā charwāhā main hūn: achchhā charwāhā bheṛon ke liye apnī jān detā hai. Mazdūr jo na charwāhā hai, na bheṛon kā mālik, bheṛiye ko āte dekhkar bheṛon ko chhoṛke bhāg jātā hai, aur bheṛiyā un ko pakaṛtā aur parāganda kartā hai. Wuh is liye bhāg jātā hai, ki mazdūr hai, aur us ko bheṛon kā fikr nahīn. Achchhā charwāhā main hūn; jis tarah Bāp mujhe jāntā hai, aur main Bāp ko jāntā hūn, isī tarah main apnī bheṛon ko jāntā hūn, aur merī bheṛen mujhe jāntī hain; aur main bheṛon ke liye apnī jān detā hūn. Aur merī aur bhī bheṛen hain, jo is bheṛkhāne kī nahīn. Mujhe un kā bhī lānā zarūr hai; aur wuh merī āwāz sunengī; phir ek hī galla aur ek hī charwāhā hogā.

'Īd i Qiyāmat ke ba'd kā Tīsrā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, Tū gumrāhon ko haqq kā nūr is liye dikhātā hai, ki wuh phir rāh i rāst par āen: Jitne log Masīhī dīn men sharīk kiye jāte hain un sab ko yih bakhsh, ki jo bāten un ke iqrār ke khilāf hain un se parhez karen, aur jitnī bāten us ke muwāfiq hain un kī pairawī karen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Patras ii. 11.

AI piyāro, main tumhārī minnat kartā hūn, ki tum apne āp ko pardesī aur musāfir jānkar un jismānī khwāhishon se parhez karo, jo rūh se laṛāī rakhtī hain: aur gairqaumon men apnā chāl chalan nek rakkho; tāki jin bāton men wuh tumhen badkār jānkar tumhārī badgoī karte hain, tumhāre nek kāmon ko dekhke, unhī ke sabab mulāhize ke din Khudā kī baṛāī karen. Khudāwand kī khātir insān ke har ek intizām ke tābi' raho: bādshāh ke, is liye ki wuh sab se buzurg hai; aur hākimon ke, is liye ki wuh badkāron kī sazā aur nekokāron kī ta'rīf ke liye us ke bheje hūe hain; kyūnki Khudā kī yih marzī hai, ki tum nekī karke nādān ādmīon kī jahālat kī bāton ko band kar do: aur apne āp ko āzād jāno; magar is āzādī ko badī kā parda na banāo, balki apne āp ko Khudā kā banda jāno. Sab kī 'izzat karo. Birādarī se mahabbat rakkho. Khudā se ḍaro. Bādshāh kī 'izzat karo.

INJĪL. Yūhannā xvi. 16.

YISŪ' ne apne shāgirdon se kahā, ki Thoṛī der men tum mujhe na dekhoge; aur phir thoṛī der men mujhe dekh loge. Pas us ke ba'z shāgirdon ne āpas men kahā; Yih kyā hai jo wuh ham se kahtā hai, ki Thoṛī der men tum mujhe na dekhoge; aur phir thoṛī der men mujhe dekh loge: aur yih, ki Is liye ki main Bāp ke pās jātā hūn? Pas unhon ne kahā, ki Thoṛī der jo wuh kahtā hai, yih kyā bāt hai? ham nahīn jānte ki kyā kahtā hai. Yisū' ne, yih jānkar ki wuh mujh se suwāl karnā chāhte hain, un se kahā; Kyā tum āpas men merī is bāt kī nisbat pūchh pāchh karte ho,

Digitized by Google

ki Thoṛī der men tum mujhe na dekhoge; aur phir thoṛī der men mujhe dekh loge? Main tum se sach sach kahtā hūn, ki Tum to rooge aur mātam karoge, magar dunyā ḳhush hogī: tum gamgīn to hoge; lekin tumhārā gam hī ḳhushī ban jāegā. Jab 'aurat janne lagtī hai, to gamgīn hotī hai, is liye ki us ke dukh kī ghaṛī ā pahunchī; lekin jab bachcha paidā ho chuktā hai, to is ḳhushī se ki dunyā men ek ādmī paidā hūā, us dard ko phir yād nahīn kartī. Pas tumhen bhī ab to gam hai; magar main tum se phir milūngā, aur tumhārā dil ḳhush hogā, aur tumhārī ḳhushī koī tum se chhīn na legā.

'Īd i Qiyāmat ke ba'd kā Chauthā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, gunahgāron ke be-lagām irādon aur ḳhwāhishon ko sirf tū hī qābū men lā saktā hai; Apne bandon ko yih baḳhsh, ki jis kā tū hukm detā hai us ko wuh pasand karen, aur jis kā tū wa'da kartā hai us ke ārzūmand hon; tāki dunyā kī rangā rangī aur adal badal men hamāre dil bilkull wahīn lage rahen, jahān haqīqī ḳhushīān maujūd hain; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Ya'qūb i. 17.

HAR achchhī baḳhshish, aur har kāmil in'ām ūpar se hai, aur nūron ke Bāp kī taraf se miltā hai, jis men na koī tabdīlī ho saktī hai, aur na gardish ke sabab us par sāya paṛtā hai. Us ne apnī marzī se hamen kalām i haqq ke wasīle se paidā kiyā, tāki us kī maḳhlūqāt men se ham ek tarah ke pahle phal hon. Ai mere piyāre bhāiyo, yih bāt tum jānte ho. Pas har ādmī sunne men tez, aur bolne men dhīrā, aur gusse men dhīmā ho; kyūnki insān kā gussa Ḳhudā kī rāstbāzī kā kām nahīn kartā. Is liye sārī najāsat, aur badī ke fuzle ko dūr karke, us kalām ko halīmī se qabūl kar lo, jo dil men boyā gayā, aur tumhārī rūhon ko najāt de saktā hai.

INJĪL. Yūhannā xvi. 5.

YISŪ' ne apne shāgirdon se kahā, ki Ab main apne bhejnewāle ke pās jātā hūn; aur tum men se koī mujh se nahīn pūchhtā, ki Tū kahān jātā hai? balki is liye ki main ne yih bāten tum se kahīn, tumhārā dil gam se bhar gayā. Lekin main tum se sach kahtā hūn, ki merā jānā tumhāre liye fāidamand hai; kyūnki agar main na jāūn, to wuh Madadgār tumhāre pās na āegā, lekin agar jāūngā, to use tumhāre pās bhej dūngā. Aur wuh ākar dunyā ko gunāh, aur rāstbāzī, aur 'adālat ke bāre men qusūrwār ṭhahrāegā: gunāh ke bāre men, is liye ki wuh mujh par īmān nahīn lāte; rāstbāzī ke bāre men, is liye ki main Bāp ke pās jātā hūn, aur tum mujhe phir na dekhoge; 'adālat ke bāre men, is liye ki dunyā kā sardār mujrim ṭhahrāyā gayā hai. Mujhe tum se âur bhī bahut sī bāten kahnī hain; magar ab tum un kī bardāsht nahīn kar sakte. Lekin jab wuh, ya'nī Sachchāī kā Rūh, āegā, to tum ko tamām sachchāī kī rāh dikhāegā: is liye ki wuh apnī taraf se na kahegā; lekin jo kuchh sunegā, wuhī kahegā, aur tumhen āyanda kī ḳhabaren degā. Wuh merā jalāl zāhir karegā; is liye ki mujh hī se hāsil karke tumhen ḳhabaren degā. Jo kuchh Bāp kā hai, wuh sab merā hai; is liye main ne kahā, ki wuh mujh hī se hāsil kartā hai, aur tumhen ḳhabaren degā.

'Īd i Qiyāmat ke ba'd kā Pāṇchwāṇ Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand, sab ḳhūbīān terī hī taraf se ātī hain; Ham 'ājiz bandon ko yih baḳhsh, ki tere pāk

Digitized by Google

ilhām se ham men nek khayāl paidā hon, aur terī rahmat kī hidāyat se ham un ko pūrā bhī karen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Ya'qūb i. 22.

KALĀM par 'amal karnewāle bano, na mahz sunnewāle jo apne āp ko dhokā dete hain. Kyūnki jo koī kalām kā sunnewālā ho, aur us par 'amal karnewālā na ho, wuh us shakhs kī mānind hai, jo apnī qudratī sūrat āīne men dekhtā hai: is liye ki wuh apne āp ko dekhkar chalā jātā, aur fauran bhūl jātā hai ki main kaisā thā. Lekin jo shakhs āzādī kī kāmil sharī'at par gaur se nazar kartā rahtā hai, wuh apne kām men is liye barakat pāegā, ki sunkar bhūltā nahīn, balki 'amal kartā hai. Agar koī apne āp ko dīndār samjhe, aur apnī zabān ko lagām na de, balki apne dil ko dhokā de, to us kī dīndārī bātil hai. Hamāre Khudā aur Bāp ke nazdīk khālis aur be'aib dīndārī yih hai, ki yatīmon aur bewa 'auraton kī musībat ke waqt un kī khabar len, aur apne āp ko dunyā se bedāg rakkhen.

INJĪL. Yūhannā xvi. 23.

MAIN tum se sach sach kahtā hūn, ki Agar Bāp se kuchh māngoge, to mere nām se tum ko degā. Ab tak tum ne mere nām se kuchh nahīn māngā: māngo, to pāoge, tāki tumhārī khushī pūrī ho jāe. Main ne yih bāten tum se tamsīlon men kahīn; wuh waqt ātā hai ki phir tum se tamsīlon men na kahūngā, balki sāf sāf tumhen Bāp kī khabar dūngā. Us din tum mere nām se māngoge: aur main tum se yih nahīn kahtā, ki Bāp se tumhāre liye darkhwāst karūngā; is liye ki Bāp to āp hī tum ko 'azīz rakhtā hai, kyūnki tum ne mujh ko 'azīz rakkhā hai, aur īmān lāe ho ki main Bāp kī taraf se niklā. Main Bāp men se niklā aur dunyā men āyā hūn; phir dunyā se rukhsat hokar Bāp ke pās jātā hūn. Us ke shāgirdon ne kahā; Dekh, ab tū sāf sāf kahtā hai, aur koī tamsīl nahīn kahtā. Ab ham jān gaye, ki tū sab kuchh jāntā hai, aur is kā muhtāj nahīn ki koī tujh se pūchhe. Is sabab se ham īmān lāte hain, ki tū, Khudā se niklā hai. Yisū' ne unhen jawāb diyā; Kyā tum ab īmān lāte ho? Dekho wuh gharī ātī hai, balki ā pahunchī, ki tum sab parāganda hokar apne apne ghar kī rāh loge, aur mujhe akelā chhor doge; taubhī main akelā nahīn hūn, kyūnki Bāp mere sāth hai. Main ne tum se yih bāten is liye kahīn, ki tum mujh men itmīnān pāo. Dunyā men musībat uthāte ho; lekin khātir jama' rakkho; main dunyā par gālib āyā hūn.

'Īd i Su'ūd.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, ham terī minnat karte hain, yih bakhsh, ki jis tarah hamārā īmān hai, ki terā iklautā Beṭā hamārā Khudāwand Yisū' Masīh āsmānon par charh gayā hai, ham bhī dil aur khayāl se wahīn charhke barābar usī ke pās rahen, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Khudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā hai. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. A'māl i. 1.

AI Thiyufilus, main ne pahlā risāla un sab bāton ke bayān men tasnīf kiyā, jo Yisū' shurū' men kartā aur sikhātā rahā, us din tak ki wuh un rasūlon ko jinhen us ne chunā thā, Rūhu'l Quds ke wasīle se hukm dekar, ūpar uṭhāyā na gayā. Us ne dukh sahne ke ba'd bahut se subūton se apne āp ko un par zinda zāhir bhī kiyā; chunānchi wuh chālīs din tak unhen nazar ātā, aur Khudā kī bādshāhat kī bāten kahtā rahā: aur un se milkar un ko hukm diyā, ki Yarūshalem se bāhar na jāo, balki Bāp ke us wa'de ke pūrā hone ke muntazir raho, jis kā zikr tum mujh se sun chuke ho. Kyūnki

Digitized by Google

Yūhannā ne to pānī se baptisma diyā; magar tum thore dinon ke ba'd Rūhu'l Quds se baptisma pāoge. Pas unhon ne jama' hokar us se yih pūchhā, ki Ai Khudāwand, kyā tū isī waqt Isrāīl ko bādshāhī phir 'atā karegā? Us ne un se kahā; Un waqton aur mī'ādon kā jānnā, jinhen Bāp ne apne hī ikhtiyār men rakkhā hai, tumhārā kām nahīn. Lekin jab Rūhu'l Quds tum par nāzil hogā, to tum quwwat pāoge; aur Yarūshalem, aur tamām Yahūdiya, aur Sāmariya men, balki zamīn kī intihā tak, mere gawāh hoge. Yih kahkar wuh un ke dekhte dekhte ūpar uṭhā liyā gayā; aur badlī ne use un kī nazaron se chhipā liyā. Aur us ke jāte waqt, jab wuh āsmān kī taraf gaur se dekh rahe the, to dekho, do mard safed poshāk pahine un ke pās ā khare hūe, aur kahne lage; Ai Galīlī mardo, tum kyūn khare āsmān kī taraf dekhte ho? Yihī Yisū', jo tumhāre pās se āsmān par uṭhāyā gayā hai, usī tarah phir āegā jis tarah tum ne use āsmān par jāte dekhā hai.

INJĪL. Marqus xvi. 14.

PHIR pīchhe Yisū' un gyārah ko bhī, jab khānā khāne baithe the, dikhāī diyā, aur un kī bei'tiqādī aur sakhtdilī par malāmat kī; kyūnki jinhon ne us ke jī uṭhne ke ba'd use dekhā thā, inhon ne un kā yaqīn na kiyā thā. Aur us ne un se kahā, ki Tum tamām dunyā men jākar sārī khalq ke sāmne Injīl kī manādī karo. Jo īmān lāe aur baptisma le, wuh najāt pāegā: aur jo īmān na lāe, wuh mujrim ṭhahrāyā jāegā. Aur īmān lānewālon ke darmiyān yih mu'jize honge: wuh mere nām se bad-rūhon ko nikālenge; nayī nayī zabānen bolenge; sānpon ko uṭhā lenge; aur agar koī halāk karnewālī chīz pīenge, unhen kuchh zarar na pahunchegā; wuh bīmāron par hāth rakkhenge, to achchhe ho jāenge. Garaz Khudāwand Yisū' un se kalām karne ke ba'd āsmān par uṭhāyā gayā, aur Khudā kī dahinī taraf baiṭh gayā. Phir unhon ne nikalkar har jagah manādī kī, aur Khudāwand un ke sāth kām kartā rahā, aur kalām ko, un mu'jizon ke wasīle se jo sāth sāth hote the, sābit kartā rahā. Āmīn.

'Īd i Su'ūd ke ba'd kā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Khudā, jalāl ke bādshāh, Tū ne apne iklaute Beṭe Yisū' Masīh ko fathmandī kī barī shān o shaukat se apnī āsmānī bādshāhat men sarfarāz kiyā hai; Ham terī minnat karte hain, hamen bekas na chhor, balki apnā Rūhul-Quds hamāre pās bhej, ki wuh hamen tasallī bakhshe aur usī maqām par sarfarāz kare, jahān hamārā Munjī Masīh ham se pahle gayā hai; wuh tere aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Khudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

KHATT. 1 Patras iv. 7.

SAB chīzon kā khātima jald honewālā hai; pas hoshyār raho aur du'ā māngne ke liye taiyār. Sab se barhkar yih hai, ki āpas men barī mahabbat rakkho, kyūnki mahabbat bahut se gunāhon par parda dāl detī hai. Bagair burburāe āpas men musāfirparwarī karo: jin ko jis jis qadr ni'mat milī hai, wuh use Khudā kī mukhtalif ni'maton ke achchhe mukhtāron kī tarah ek dūsre kī khidmat men sarf karen; agar koī kuchh kahe, to aisā kahe ki goyā Khudā kā kalām hai; agar koī khidmat kare, to us tāqat ke mutābiq kare, jo Khudā de; tāki sab bāton men Yisū' Masīh ke wasīle Khudā kā jalāl zāhir ho: jalāl aur saltanat abadu'l ābād usī kī hai. Āmīn.

INJĪL. Yūhannā xv. 26, aur xvi. 1–5.

JAB wuh Madadgār āegā, jis ko main tumhāre pās Bāp kī taraf se bhejūngā, ya'nī Sachchāī kā Rūh, jo Bāp kī taraf se nikaltā hai, to

Digitized by Google

wuh merī gawāhī degā: aur tum bhī gawāh ho, kyūnki shurū' se mere sāth ho. Main ne yih bāten tum se is liye kahīn ki tum ṭhokar na khāo. Log tum ko 'ibādat-ḳhānon se ḳhārij kar denge, balki wuh waqt ātā hai ki jo koī tum ko qatl karegā, wuh gumān karegā ki main Ḳhudā kī ḳhidmat kartā hūn. Aur wuh is liye yih karenge, ki unhon ne na Bāp ko jānā, na mujhe. Lekin main ne yih bāten is liye tum se kahīn, ki jab un kā waqt āe, to tum ko yād ā jāe ki main ne tum se kah diyā thā; aur main ne shurū' men tum se yih bāten is liye na kahīn, ki main tumhāre sāth thā.

'Īd i Nuzūl, jise Hwitsanḍe bhī kahte hain.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudā, Tū ne goyā is waqt apne īmāndār bandon par apne Rūhul-Quds kā nūr bhejkar un ke dilon ko ta'līm dī; Yih 'ināyat kar ki ham usī Rūh kī tāsīr se sab bāton men sahīh tamīz rakkhen, aur us kī pāk tasallī se hamesha ḳhushī karte rahen; yih hamāre Munjī Yisū' Masīh ke sawāb kī badaulat ho, jo tere sāth, usī Rūh kī yagānagī men, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā hai. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. A'māl ii. 1.

JAB 'Īd i Pintekust kā din āyā, to wuh sab ek jagah jama' the; ki yakāyak āsmān se aisī āwāz āī, jaise zor kī āndhī kā sannāṭā hotā hai, aur us se sārā ghar, jahān wuh baiṭhe the, gūnj gayā. Aur unhen āg ke shu'le kī sī phaṭṭī hūī zabānen dikhāī dīn; aur un men se har ek par ā ṭhahrīn. Aur wuh sab Rūhu'l Quds se bhar gaye, aur gair zabānen bolne lage, jis tarah Rūh ne unhen bolne kī tāqat baḳhshī. Aur har qaum men se jo āsmān ke tale hai, ḳhudātars Yahūdī Yarūshalem men rahte the. Jab yih āwāz āī, to bhīṛ lag gayī, aur log dang ho gaye, kyūnki har ek ko yihī sunāī detā thā, ki yih merī hī bolī bol rahe hain. Aur sab hairān aur muta'ajjib hokar kahne lage; Dekho, yih bolnewāle kyā sab Galīlī nahīn? Phir kyūnkar ham men se har ek apne apne watan kī bolī suntā hai? Hālānki ham Pārthī, aur Medī, aur 'Elāmī, aur rahnewāle Misuputāmiya aur Yahūdiya, aur Kappadukiya, aur Puntus aur Āsiya, aur Frūgiya aur Pamfūliya, aur Misr aur Libūa ke 'ilāqe ke jo Kurene kī taraf hai, aur Romī musāfir, ḳhwāh Yahūdī ḳhwāh un ke murīd, aur Kretī aur 'Arab hain; magar apnī apnī zabān men un se Ḳhudā ke baṛe baṛe kāmon kā bayān sunte hain.

INJĪL. Yūhannā xiv. 15.

YISŪ' ne apne shāgirdon se kahā, ki Agar tum mujh se mahabbat rakhte ho, to mere hukmon par 'amal karoge; aur main Bāp se darḳhwāst karūngā, to wuh tumhen dūsrā Madadgār baḳhshegā, ki abad tak tumhāre sāth rahe, ya'nī sachchāī kā Rūh, jise dunyā hāsil nahīn kar saktī, kyūnki na use dekhtī, aur na jāntī hai: tum use jānte ho; kyūnki wuh tumhāre sāth rahtā hai, aur tumhāre andar hogā. Main tumhen yatīm na chhoṛūngā; main tumhāre pās āūngā. Thoṛī der bāqī hai, ki dunyā mujhe phir na dekhegī; magar tum mujhe dekhte rahoge: chūnki main jītā hūn, tum bhī jīte rahoge. Us roz tum jānoge ki main apne Bāp men hūn, aur tum mujh men, aur main tum men. Jis ke pās mere hukm hain, aur wuh un par 'amal kartā hai, wuhī mujh se mahabbat rakhtā hai; aur jo mujh se mahabbat rakhtā hai, wuh mere Bāp kā piyārā hogā, aur main us se mahabbat rakkhūngā, aur apne āp ko us par zāhir karūngā. Us Yahūdāh ne, jo Iskariyotī na thā, us se kahā; Ai Ḳhudāwand kyā hūā, ki tū apne āp ko ham par to zāhir kiyā chāhtā hai, magar dunyā par nahīn? Yisū' ne jawāb men us se kahā, ki Agar koī mujh se mahabbat rakkhe,

Digitized by Google

to wuh mere kalām par 'amal karegā, aur merā Bāp us se mahabbat rakkhegā, aur ham us ke pās āenge aur us ke sāth sukūnat karenge. Jo mujh se mahabbat nahīn rakhtā, wuh mere kalām par 'amal nahīn kartā; aur jo kalām tum sunte ho, wuh merā nahīn, balki Bāp kā hai, jis ne mujhe bhejā. Main ne yih bāten tumhāre sāth rahkar tum se kahīn. Lekin Madadgār, ya'nī Rūhu'l Quds, jise Bāp mere nām se bhejegā, wuhī tumhen sab bāten sikhāegā, aur jo kuchh main ne tum se kahā hai, wuh sab tumhen yād dilāegā. Main tumhen itmīnān diye jātā hūn; apnā itmīnān tumhen detā hūn: jis tarah dunyā detī hai, main tumhen us tarah nahīn detā. Tumhārā dil na ghabrāe aur na ḍare. Tum sun chuke ho, ki main ne tum se kahā, ki Jātā hūn, aur tumhāre pās phir ātā hūn. Agar tum mujh se mahabbat rakhte, to is bāt se, ki main Bāp ke pās jātā hūn, khush hote; kyūnki Bāp mujh se barā hai. Aur ab main ne tum se us ke hone se pahle kah diyā hai, tāki jab ho jāe, to tum yaqīn karo. Is ke ba'd main tum se bahut sī bāten na karūngā, kyūnki dunyā kā sardār ātā hai: aur mujh men us kā kuchh nahīn; lekin yih is liye hotā hai ki dunyā jāne, ki main Bāp se mahabbat rakhtā hūn; aur jis tarah Bāp ne mujhe hukm diyā, main waisā hī kartā hūn.

'Īd i Nuzūl ke hafte kā Pīr.

KĀLIKṬ.

AI Khudā, Tū ne goyā is waqt apne īmāndār bandon par apne Rūhul-Quds kā nūr bhejkar un ke dilon ko ta'līm dī; Yih 'ināyat kar ki ham usī Rūh kī tāsīr se sab bāton men sahīh-tamīz rakkhen, aur us kī pāk tasallī se hamesha khushī karte rahen; yih hamāre Munjī Yisū' Masīh ke sawāb kī badaulat ho, jo tere sāth, usī Rūh kī yagānagī men, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā hai. *Āmīn.*

KHATT KE 'IWAZ. A'māl.x. 34.

PATRAS ne zabān kholkar kahā; Ab mujhe pūrā yaqīn ho gayā, ki Khudā kisī kā tarafdār nahīn: balki har qaum men jo us se ḍartā aur rāstbāzī kartā hai, wuh us ko pasand ātā hai. Jo kalām us ne banī Isrāīl ke pās bhejā, jab ki Yisū' Masīh kī ma'rifat (jo sab kā Khudāwand hai) sulh kī khushkhabarī dī, us bāt ko tum jānte ho, jo Yūhannā ke baptisma kī manādī ke ba'd, Galīl se shurū' hokar, tamām Yahūdiya men mashhūr ho gayī; ki Khudā ne Yisū' Nāsarī ko Rūhu'l Quds aur qudrat se kis tarah masah kiyā: wuh bhalāī kartā, aur un sab ko jo Iblīs ke hāth se zulm uṭhāte the, shifā detā phirā; kyūnki Khudā us ke sāth thā. Aur ham un sab kāmon ke gawāh hain, jo us ne Yahūdīon ke mulk aur Yarūshalem men kiye; aur unhon ne us ko salīb par laṭkākar mār ḍālā. Us ko Khudā ne tīsre din jilāyā, aur zāhir bhī kar diyā, na ki sārī ummat par, balki un gawāhon par jo āge se Khudā ke chune hūe the, ya'nī ham par, jinhon ne us ke murdon men se jī uṭhne ke ba'd us ke sāth khāyā piyā. Aur us ne hamen hukm diyā, ki Ummat men manādī karo aur gawāhī do, ki yih wuhī hai jo Khudā kī taraf se zindon aur murdon kā munsif muqarrar kiyā gayā. Is shakhs kī sab nabī gawāhī dete hain, ki jo koī us par īmān lāegā, us ke nām se gunāhon kī mu'āfī hāsil karegā. Patras yih bāten kah hī rahā thā, ki Rūhu'l Quds un sab par nāzil hūā, jo kalām sun rahe the. Aur Patras ke sāth jitne makhtūn īmāndār āe the, wuh sab hairān hūe, ki gair-qaumon par bhī Rūhu'l Quds kī bakhshish jārī hūī. Kyūnki unhen tarah tarah kī zabānen bolte, aur Khudā kī barāī karte sunā. Patras ne jawāb diyā; Kyā koī pānī se rok saktā hai, ki yih baptisma na pāen, jinhon ne hamārī tarah Rūhu'l Quds pāyā? Aur us ne hukm diyā, ki unhen Yisū' Masīh ke nām se baptisma diyā jāe. Is par unhon ne us se darkhwāst kī, ki chand roz hamāre pās rah.

Digitized by Google

INJĪL. Yūhannā iii. 16.

KHUDĀ ne dunyā se aisī mahabbat rakkhī, ki us ne apnā iklautā Beṭā baḳhsh diyā, tāki jo koī us par īmān lāe halāk na ho, balki hamesha kī zindagī pāe. Kyūnki Ḳhudā ne Beṭe ko dunyā men is liye nahīn bhejā, ki dunyā par sazā kā hukm kare, balki is liye ki dunyā us ke wasīle se najāt pāe. Jo us par īmān lātā hai, us par sazā kā hukm nahīn hotā; jo us par īmān nahīn lātā, us par sazā kā hukm ho chukā; is liye ki wuh Ḳhudā ke iklaute Beṭe ke nām par īmān nahīn lāyā. Aur sazā ke hukm kā sabab yih hai, ki nūr dunyā men āyā hai, aur ādmīon ne tārīkī ko nūr se ziyāda pasand kiyā, is liye ki un ke kām bure the. Kyūnki jo koī badī kartā hai, wuh nūr se dushmanī rakhtā hai, aur nūr ke pās nahīn ātā, aisā na ho ki us ke kāmon par malāmat kī jāe. Magar jo sachchāī par 'amal kartā hai, wuh nūr ke pās ātā hai, tāki us ke kām zāhir hon, ki wuh Ḳhudā men kiye gaye hain.

'Īd i Nuzūl ke hafte kā Mangal.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudā, Tū ne goyā is waqt apne īmāndār bandon par apne Rūhul-Quds kā nūr bhejkar un ke dilon ko ta'līm dī; Yih 'ināyat kar ki ham usī Rūh kī tāsīr se sab bāton men sahīh tamīz rakkhen, aur us kī pāk tasallī se hamesha khushī karte rahen; yih hamāre Munjī Yisū' Masīh ke sawāb kī badaulat ho, jo tere sāth, usī Rūh kī yagānagī men, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā hai. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. A'māl viii. 14.

JAB Rasūlon ne jo Yarūshalem men the sunā, ki Sāmarīon ne Ḳhudā kā kalām qabūl kar liyā, to Paṭras aur Yūhannā ko un ke pās bhejā: inhon ne jākar un ke liye du'ā māngī, ki Rūhu'l Quds pāen; kyūnki wuh us waqt tak un men se kisī par nāzil na hūā thā; unhon ne sirf Ḳhudāwand Yisū' ke nām par baptisma liyā thā. Phir inhon ne un par hāth rakkhe, aur unhon ne Rūhu'l Quds pāyā.

INJĪL. Yūhannā x. 1.

MAIN tum se sach sach kahtā hūn, ki jo koī darwāze se bherḳhāne men dāḳhil nahīn hotā, balki âur kisī taraf se charh jātā hai, wuh chor aur ḍākū hai. Lekin jo darwāze se dāḳhil hotā hai, wuh bheron kā charwāhā hai. Us ke liye darbān darwāza khol detā hai; aur bheren us kī āwāz suntī hain: aur wuh apnī bheron ko nām ba nām bulākar bāhar le jātā hai. Jab wuh apnī sab bheron ko bāhar nikāl chuktā hai, to un ke āge āge chaltā hai, aur bheren us ke pīchhe pīchhe ho letī hain; kyūnki wuh us kī āwāz pahchāntī hain. Magar wuh gair shaḳhs ke pīchhe na jāengī, balki us se bhāgengī; kyūnki gairon kī āwāz nahīn pahchāntīn. Yisū' ne un se yih tamsīl kahī: lekin wuh na samjhe ki yih kyā bāten hain jo ham se kahtā hai. Pas Yisū' ne un se phir kahā; Main tum se sach sach kahtā hūn, ki Bheron kā darwāza main hūn. Jitne mujh se pahle āe, sab chor aur ḍākū hain; magar bheron ne un kī na sunī. Darwāza main hūn: agar koī mujh se dāḳhil ho, to najāt pāegā, aur andar bāhar āyā jāyā karegā, aur chārā pāegā. Chor nahīn ātā, magar churāne aur mār ḍālne aur halāk karne ko. Main is liye āyā ki wuh zindagī pāen, aur kasrat se pāen.

'ĪD I TASLĪS.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Ḳhudā, Tū ne apne bandon ko yih taufīq dī hai, ki ham sachche īmān ke iqrār se azalī Sālūs ke jalāl ko taslīm karen, aur Janāb i ilāhī kī qudrat ko

Digitized by Google

mānkar Wāhid Allāh kī parastish karen; Ham terī minnat karte hain, ki tū hamen is īmān par sābitqadam rakh, aur hamesha sab musībaton se bachā; ki tū Wāhid Khudā abad ul ābād zinda aur saltanat karnewālā hai. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. Mukāshafa iv. 1.

IN bāton ke ba'd jo main ne nigāh kī, to kyā dekhtā hūn, ki āsmān men ek darwāza khulā hūā hai; aur jis ko main ne peshtar narsinge kī sī āwāz se apne sāth bāten karte sunā thā, wuhī kahtā hai, ki Yahān ūpar ā jā; main tujhe wuh bāten dikhāūngā, jin kā in bāton ke ba'd honā zarūr hai. Fauran main Rūh men ā gayā; aur kyā dekhtā hūn, ki āsmān par ek taḳht rakkhā hai, aur us taḳht par koī baiṭhā hai; aur jo us par baiṭhā hai, wuh sang i yashab aur 'aqīq sā ma'lūm hotā hai, aur us taḳht ke gird zumurrud kī sī ek dhanuk ma'lūm hotī hai. Aur us taḳht ke gird chaubīs taḳht hain: aur un taḳhton par chaubīs buzurg safed poshāk pahine hūe baiṭhe hain, aur un ke sirpon par sone ke tāj hain. Aur us taḳht men se bijliyān aur āwāzen aur garjen paidā hotī hain; aur us taḳht ke sāmne āg ke sāt chirāg jal rahe hain; yih Ḳhudā kī sāt rūhen hain; aur us taḳht ke sāmne goyā shīshe kā samundar billaur kī mānind hai; aur taḳht ke bīch men aur taḳht ke girdāgird chār jāndār hain, jin ke āge pīchhe ānkhen hī ānkhen hain. Pahlā jāndār babar kī mānind hai, aur dūsrā jāndār bachhre kī mānind, aur tīsre jāndār kā chihra insān kā sā hai, aur chauthā jāndār urte hūe 'uqāb kī mānind hai. Aur in charon jāndāron ke chha chha par hain, aur charon taraf aur andar ānkhen hī ānkhen hain, aur rāt din bagair ārām liye yih kahte rahte hain, ki Quddūs, quddūs, quddūs Ḳhudāwand Ḳhudā, Qādir i mutlaq, jo thā, aur jo hai, aur jo ānewālā hai. Aur jab wuh jāndār us kī tamjīd, aur 'izzat, aur shukrguzārī karenge, jo taḳht par baiṭhā hai, aur abadu'l ābād zinda rahegā, to wuh chaubīs buzurg us ke sāmne jo taḳht par baiṭhā hai gir parenge, aur us ko sijda karenge, jo abadu'l ābād zinda rahegā, aur apne tāj yih kahte hūe us taḳht ke sāmne ḍāl denge, ki Ai hamāre Ḳhudāwand aur Ḳhudā, tū hī tamjīd, aur 'izzat, aur qudrat ke lāiq hai: kyūnki tū hī ne sārī chīzen paidā kīn, aur wuh terī hī marzī se thīn, aur paidā hūīn.

INJĪL. Yūhannā iii. 1.

FARĪSĪON men se ek shaḳhs Nīkudemus nām Yahūdīon kā ek sardār thā: us ne rāt ko Yisū' ke pās ākar us se kahā: Ai Rabbī, ham jānte hain ki tū Ḳhudā kī taraf se ustād hokar āyā hai; kyūnki jo mu'jize tū dikhātā hai, koī shaḳhs nahīn dikhā saktā, jab tak Ḳhudā us ke sāth na ho. Yisū' ne jawāb men us se kahā; Main tujh se sach sach kahtā hūn, ki jab tak koī naye sire se paidā na ho, wuh Ḳhudā kī bādshāhat ko dekh nahīn saktā. Nīkudemus ne us se kahā; Ādmī jab būṛhā ho gayā, to kyūnkar paidā ho saktā hai? kyā wuh dobāra apnī mān ke peṭ men dāḳhil hokar paidā ho saktā hai? Yisū' ne jawāb diyā, ki Main tujh se sach sach kahtā hūn; Jab tak koī ādmī pānī aur Rūh se paidā na ho, wuh Ḳhudā kī bādshāhat men dāḳhil nahīn ho saktā. Jo jism se paidā hūā hai, jism hai, aur jo Rūh se paidā hūā hai, rūh hai. Ta'ajjub na kar, ki main ne tujh se kahā; Tumhen naye sire se paidā honā zarūr hai. Hawā jidhar chāhtī hai chaltī hai, aur tū us kī āwāz suntā hai, magar nahīn jāntā, ki wuh kahān se ātī, aur kahān ko jātī hai: jo koī Rūh se paidā hūā aisā hī hai. Nīkudemus ne jawāb men us se kahā; Yih bāten kyūnkar ho saktī hain? Yisū' ne jawāb men us se kahā; Banī Isrāīl kā ustād hokar kyā tū in bāton ko nahīn jāntā? Main tujh se sach sach

Digitized by Google

kahtā hūn, ki jo ham jānte hain, wuh kahte hain, aur jise ham ne dekhā hai, us kī gawāhī dete hain; aur tum hamārī gawāhī qabūl nahīn karte. Jab main ne tum se zamīn kī bāten kahīn, aur tum ne yaqīn nahīn kiyā, to agar main tum se āsmān kī bāten kahūn, to kyūnkar yaqīn karoge? Aur āsmān par koī nahīn charhā, siwā us ke jo āsmān se utrā, ya'nī Ibn i Ādam, jo āsmān men hai. Aur jis tarah Mūsā ne sānp ko biyābān men ūnche par charhāyā, usī tarah zarūr hai ki Ibn i Ādam bhī ūnche par charhāyā jāe; tāki jo koī īmān lāe, us men hamesha kī zindagī pāe.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Pahlā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudā, jitne tujh par bharosā rakhte hain, un sab kī tū quwwat hai; rahmat se hamārī du'āon ko qabūl kar; aur chūnki ham apnī basharīyat kī kamzorī ke sabab tujh bagair koī achchhā kām nahīn kar sakte, is liye apne fazl kī madad hamen 'ināyat kar, ki ham tere hukm is tarah bajā lāen ki nīyat aur fi'l dono se tujhe khush karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Yūhannā iv. 7.

AI 'azīzo, āo ham ek dūsre se mahabbat rakkhen; kyūnki mahabbat Ḳhudā kī taraf se hai, aur jo koī mahabbat rakhtā hai, wuh Ḳhudā se paidā hūā hai, aur Ḳhudā ko jāntā hai. Jo mahabbat nahīn rakhtā, wuh Ḳhudā ko nahīn jāntā, kyūnki Ḳhudā mahabbat hai. Jo mahabbat Ḳhudā ko ham se hai, wuh is se zāhir hūī, ki Ḳhudā ne apne iklaute Beṭe ko dunyā men bhejā hai, tāki ham us ke sabab se zinda rahen. Mahabbat is men nahīn, ki ham ne Ḳhudā se mahabbat kī, balki is men hai, ki us ne ham se mahabbat kī, aur hamāre gunāhon ke kaffāre ke liye apne Beṭe ko bhejā. Ai 'azīzo, jab Ḳhudā ne ham se aisī mahabbat kī, to ham par bhī ek dūsre se mahabbat karnī farz hai. Ḳhudā ko kabhī kisī ne nahīn dekhā: agar ham ek dūsre se mahabbat karte hain, to Ḳhudā ham men rahtā hai, aur us kī mahabbat hamāre dil men kāmil ho gayī hai. Chūnki us ne apne Rūh men se hamen diyā hai, is se ham jānte hain, ki ham us men qāim rahte hain, aur wuh ham men. Aur ham ne dekh liyā hai, aur gawāhī dete hain, ki Bāp ne Beṭe ko dunyā kā Munjī karke bhejā hai. Jo koī iqrār kartā hai, ki Yisū' Ḳhudā kā Beṭā hai, Ḳhudā us men rahtā hai, aur wuh Ḳhudā men. Jo mahabbat Ḳhudā ko ham se hai, us ko ham jān gaye, aur hamen us kā yaqīn hai. Ḳhudā mahabbat hai; aur jo mahabbat men qāim rahtā hai, wuh Ḳhudā men qāim rahtā hai, aur Ḳhudā us men qāim rahtā hai. Isī sabab se mahabbat ham men kāmil ho gayī hai, tāki hamen 'adālat ke din dilerī ho; kyūnki jaisā wuh hai, waise hī dunyā men ham bhī hain. Mahabbat men ḳhauf nahīn hotā: balki kāmil mahabbat ḳhauf ko dūr kar detī hai, kyūnki ḳhauf se 'azāb hotā hai; aur koī ḳhauf karnewālā mahabbat men kāmil nahīn hūā. Ham is liye mahabbat karte hain, ki pahle us ne ham se mahabbat kī. Agar koī kahe, ki main Ḳhudā se mahabbat rakhtā hūn, aur wuh apne bhāī se 'adāwat rakkhe, to jhūṭhā hai; kyūnki jo apne bhāī se jise us ne dekhā hai, mahabbat nahīn rakhtā, wuh Ḳhudā se bhī, jise us ne nahīn dekhā, mahabbat nahīn rakh saktā. Aur ham ko us kī taraf se yih hukm milā hai, ki jo koī Ḳhudā se mahabbat rakhtā hai, wuh apne bhāī se bhī mahabbat rakkhe.

INJĪL. Lūqā xvi. 19.

EK daulatmand thā, jo argawānī aur mihīn kapre pahintā, aur har roz ḳhushī manātā aur shān o shaukat se rahtā thā. Aur La'zar nām ek garīb, nāsūron se bharā hūā, us ke darwāze par ḍālā gayā thā.

Digitized by Google

Use ārzū thī, ki daulatmand kī mez ke jhūṭe se apnā peṭ bhare; balki kutte bhī ākar us ke nāsūr chāṭṭe the. Aur aisā hūā ki wuh garīb mar gayā, aur firishton ne use le jākar Ibrāhīm kī god men rakh diyā; aur daulatmand bhī mūā, aur dafn hūā. Us ne 'ālam i arwāh ke darmiyān 'azāb men mubtilā hokar apnī ānkhen uṭhāīn, aur Ibrāhīm ko dūr se dekhā, aur us kī god men La'zar ko. Aur us ne pukārkar kahā, ki Ai bāp Ibrāhīm, mujh par rahm karke La'zar ko bhej, ki apnī unglī kā sirā pānī men bhigokar merī zabān tar kare; kyūnki main is āg men taraptā hūn. Ibrāhīm ne kahā; Beṭā, yād kar, ki tū apnī zindagī men apnī achchhī chīzen le chukā, aur usī tarah La'zar burī chīzen; lekin ab wuh yahān tasallī pātā hai, aur tū taraptā hai. Aur in sab bāton ke siwā, hamāre tumhāre darmiyān ek baṛā gaṛhā rakkhā gayā hai, aisā ki jo yahān se tumhārī taraf pār jānā chāhen, na jā saken, aur na log udhar se hamārī taraf wār ā saken. Us ne kahā; Pas ai bāp, main terī minnat kartā hūn, ki tū use mere bāp ke ghar bhej; kyūnki mere pānch bhāī hain; tāki wuh un ke sāmne in bāton kī gawāhī de, aisā na ho ki wuh bhī is 'azāb kī jagah men āen. Ibrāhīm ne us se kahā, ki Un ke pās Mūsā aur ambiyā to hain; un kī sunen. Us ne kahā; Nahīn, ai bāp Ibrāhīm; hān, agar koī murdon men se un ke pās jāe, to wuh tauba karenge. Us ne us se kahā, ki Jab wuh Mūsā aur nabīon hī kī nahīn sunte, to agar murdon men se koī jī uṭhe, to us kī bhī na mānenge.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Dūsrā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand, jin ko tū tarbiyat karke apne ḳhauf aur mahabbat men sābitqadam rakhtā hai, un ko apnī madad aur hidāyat se hargiz mahrūm nahīn rakhtā; Ham terī minnat karte hain, ki hamen apne karm o parwardigārī kī panāh men mahfūz rakh, aur aisā kar ki ham tere pāk nām kā dāimī ḳhauf aur mahabbat rakkhen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Yūhannā iii. 13.

AI bhāiyo, agar dunyā tum se 'adāwat kartī hai, to ta'ajjub na karo. Ham jānte hain ki maut se nikalkar zindagī men dāḳhil ho gaye, kyūnki ham bhāiyon se mahabbat rakhte hain. Jo mahabbat nahīn rakhtā, wuh maut kī hālat men rahtā hai. Jo koī apne bhāī se 'adāwat rakhtā hai, wuh ḳhūnī hai: aur tum jānte ho, ki kisī ḳhūnī men hamesha kī zindagī maujūd nahīn rahtī. Ham ne mahabbat ko isī se jānā hai, ki us ne hamāre wāste apnī jān de dī: aur ham par bhī bhāiyon ke wāste jān denī farz hai. Jis kisī ke pās dunyā kā māl ho, aur wuh apne bhāī ko muhtāj dekhkar rahm karne men dareg kare, to us men Ḳhudā kī mahabbat kyūnkar qāim rah saktī hai? Ai bachcho, ham kalām aur zabān hī se nahīn, balki kām aur sachchāī ke zarī'e se bhī mahabbat karen. Is se ham jānenge ki haqq ke hain, aur jis bāt men hamārā dil hamen ilzām degā, us ke bāre men ham us ke huzūr apnī diljam'ī karenge: kyūnki Ḳhudā hamāre dil se baṛā hai, aur sab kuchh jāntā hai. Ai 'azīzo, jab hamārā dil hamen ilzām nahīn detā, to hamen Ḳhudā ke sāmne dilerī ho jātī hai; aur jo kuchh ham māngte hain, wuh hamen us kī taraf se miltā hai; kyūnki ham us ke hukmon par 'amal karte hain, aur jo kuchh wuh pasand karta hai use bajā lāte hain. Aur us kā hukm yih hai, ki ham us ke Beṭe Yisū' Masīh ke nām par īmān lāen, aur jaisā us ne hamen hukm diyā, us ke muwāfiq āpas men mahabbat rakkhen. Aur jo us ke hukmon par 'amal kartā hai, wuh is men, aur yih us men qāim rahtā hai. Aur isī se, ya'nī us Rūh se jo us ne hamen diyā hai, ham jānte hain ki wuh ham men qāim rahtā hai.

Digitized by Google

INJĪL. Lūqā xiv. 16.

EK shakhs ne barī ziyāfat kī, aur bahut se logon ko bulāyā. Aur khāne ke waqt apne naukar ko bhejā, ki bulāe hūon se kahe, ki Āo, ab khānā taiyār hai. Is par sab ne milkar 'uzr karnā shurū' kiyā. Pahle ne us se kahā, ki Main ne khet kharīdā hai; mujhe zarūr hai ki jākar use dekhūn; main terī minnat kartā hūn, ki mujhe ma'zūr rakh. Dūsre ne kahā; Main ne bailon kī pānch joriyān kharīdī hain, aur unhen āzmāne jātā hūn; main terī minnat kartā hūn, ki mujhe ma'zūr rakh. Ek âur ne kahā; Main ne biyāh kiyā hai, is sabab se nahīn ā saktā. Pas us naukar ne ākar apne mālik ko in bāton kī khabar dī. Is par ghar ke mālik ne gusse hokar apne naukar se kahā; Jald shahr ke bāzāron aur kūchon men jākar garībon, lunjon, andhon aur langron ko yahān le ā. Naukar ne kahā; Ai khudāwand, jaisā tū ne farmāyā thā, waisā hī hūā, aur ab bhī jagah hai. Mālik ne us naukar se kahā, ki Sarakon aur khet kī bāron kī taraf jā, aur logon ko majbūr karke lā, tāki merā ghar bhar jāe. Kyūnki main tum se kahtā hūn, ki jo bulāe gaye the, un men se koī shakhs merā khānā na chakhne pāegā.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Tīsrā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Khudāwand, ham terī minnat karte hain ki rahmat se hamārī sun; aur jis tarah tū ne hamen du'ā māngne kī dilī ārzū dī hai, usī tarah tamām khatron aur musībaton men apnī qawwī madad se hamārī himāyat kar aur tasallī bakhsh; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Patras v. 5.

SAB ke sab ek dūsre kī khidmat ke liye firotanī se kamarbasta raho; is liye ki Khudā magrūron kā muqābala kartā hai, magar firotanon ko taufīq bakhshtā hai. Pas Khudā ke qawwī hāth ke nīche firotanī se raho, tāki wuh tumhen waqt par sarbaland kare; aur apnā sārā fikr usī par dāl do, kyūnki us ko tumhārā khayāl hai. Tum hoshyār aur bedār raho: tumhārā mukhālif Iblīs garajnewāle sher i babar kī tarah dhūndhtā phirtā hai, ki kis ko phāṛ khāe: tum īmān men mazbūt hokar, aur yih jānkar us kā muqābala karo, ki tumhāre bhāī jo dunyā men hain, aise hī dukh bhar rahe hain. Āb Khudā, jo har tarah ke fazl kā chashma hai, jis ne tum ko Masīh men apne abadī jalāl ke liye bulāyā, tumhāre thorī muddat tak dukh uṭhāne ke ba'd, āp hī tumhen kāmil, aur qāim, aur mazbūt karegā. Abad-u'l ābād usī kī saltanat rahe. Āmīn.

INJĪL. Lūqā xv. 1.

SĀRE mahsūl lenewāle aur gunahgār us ke pās āte the, tāki us kī bāten sunen. Aur Farīsī aur faqīh burburākar kahne lage, ki Yih ādmī gunahgāron se miltā, aur un ke sāth khānā khātā hai. Us ne un se yih tamsīl kahī, ki Tum men aisā kaun ādmī hai, jis ke pās sau bheṛen hon, aur un men se ek khoī jāe, to ninnānawe ko biyābān men chorkar us khoī hūī ko, jab tak mil na jāe, dhūndhtā na rahe? Phir jab mil jātī hai to wuh khush hokar use kandhe par uṭhā letā hai? Aur ghar men pahunchkar, doston aur parausiyon ko bulātā aur kahtā hai, ki Mere sāth khushī karo; kyūnki merī khoī hūī bher mil gayī? Main tum se kahtā hūn, ki Isī tarah ninnānawe rāstbāzon kī nisbat, jo tauba kī hājat nahīn rakhte, ek tauba karnewāle gunahgār kī bābat āsmān par ziyāda khushī hogī. Yā kaun aisī 'aurat hai, jis ke pās das dirham hon, aur ek kho jāe, to wuh chirāg jalākar ghar men jhāṛū na de, aur jab tak mil na jāe, koshish se dhūndhtī na rahe? Phir jab mil jātā hai, to bahineliyon aur parausinon ko bulākar na kahe, ki Mere sāth khushī karo, kyūnki merā

Digitized by Google

khoyā hūā dirham mil gayā? Main tum se kahtā hūn, ki Isī tarah ek tauba karnewāle gunahgār kī bābat Khudā ke firishton ke sāmne khushī hotī hai.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Chauthā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Khudā, Tū un sab kā hāmī hai jo tujh par bharosā rakhte hain; tujh bagair na mazbūtī hai na pākīzagī; Apnī rahmat ham par bakasrat bhej, tāki terī hukūmat aur hidāyat se ham fānī chīzon men se is tarah guzar jāen, ki ākhir i kār un chīzon ko na khoen jo gairfānī hain; Ai āsmānī Bāp, hamāre Khudāwand Yisū' Masīh kī khātir yih bakhsh. *Āmīn.*

KHATT. Romīon viii. 18.

MERĪ dānist men is zamāne ke dukh dard is lāiq nahīn, ki us jalāl ke muqābil ho saken, jo ham par zāhir honewālā hai. Kyūnki makhlūqāt kamāl ārzū se Khudā ke beton ke zāhir hone kī rāh dekhtī hai. Is liye ki makhlūqāt batālat ke ikhtiyār men kar dī gayī thī, na apnī khushī se, balki us ke bā'is se, jis ne us ko is ummed par batālat ke ikhtiyār men kar diyā, ki makhlūqāt bhī fanā ke qabze se chhūtkar, Khudā ke farzandon ke jalāl kī āzādī men dākhil ho jāegī. Kyūnki ham ko ma'lūm hai, ki sārī makhlūqāt milkar ab tak karāhtī hai, aur dard i zih men parī taraptī hai. Aur na faqat wuhī, balki ham bhī, jinhen Rūh ke pahle phal mile hain, āp apne bātin men karāhte hain, aur lepālak hone, ya'nī apne badan kī makhlasī, kī rāh dekhte hain.

INJĪL. Lūqā vi. 36.

JAISĀ tumhārā Bāp rahīm hai, tum bhī rahmdil ho. 'Aibjoī na karo, tumhārī bhī 'aibjoī na kī jāegī; mujrim na ṭhahrāo, tum bhī mujrim na ṭhahrāe jāoge; khalāsī do, tum bhī khalāsī pāoge. Diyā karo, tumhen bhī diyā jāegā, achchhā paimāna dāb dābkar aur hilā hilākar aur labrez karke tumhāre palle men ḍālenge; kyūnki jis paimāne se tum nāpte ho, usī se tumhāre liye nāpā jāegā. Aur us ne un se ek tamsīl bhī kahī, ki Kyā andhe ko andhā rāh dikhā saktā hai? kyā dono garhe men na girenge? Shāgird apne ustād se barā nahīn; balki har ek, jab kāmil hūā, to apne ustād jaisā hogā. Tū kyūn apne bhāī kī ānkh ke tinke ko dekhtā hai, aur apnī ānkh ke shahtīr par gaur nahīn kartā? Aur jab tū apnī ānkh ke shahtīr ko nahīn dekhtā, to apne bhāī se kyūnkar kah saktā hai, ki Bhāī lā, us tinke ko jo terī ānkh men hai, nikāl dūn? Ai riyākār, pahle apnī ānkh men se to shahtīr nikāl, phir us tinke ko jo tere bhāī kī ānkh men hai achchhī tarah dekhkar nikāl sakegā.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Pānchwān Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Khudāwand, ham 'arz karte hain, ki tere intizām se is jahān kā daur aise amn ke sāth jārī rahe ki terī Kalīsiyā khudāparastī aur kamāl itmīnān se terī khidmat khushī ke sāth kiyā kare, hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT. 1 Patras iii. 8.

GARAZ, sab ke sab yakdil aur hamdard raho; birādarāna mahabbat rakkho; narmdil aur firotan bano; badī ke 'iwaz badī na karo; aur gālī ke badle gālī na do; balki is ke bar'aks barakat chāho; kyūnki tum barakat ke wāris hone ke liye bulāe gaye ho. Chunānchi Jo koī zindagī se khush honā, Aur achchhe din dekhnā chāhe, Wuh zabān ko badī se, Aur honthon ko makr kī bāt kahne se bāz rakkhe: Badī se kanāra kare, aur nekī ko 'amal men lāe; Sulh kā tālib ho, aur us kī koshish men rahe. Kyūnki

Digitized by Google

Ḳhudāwand kī nazar rāstbāzon kī taraf hai, Aur us ke kān un kī du'ā par lage hain : Magar badkār Ḳhudāwand kī nigāh men hain. Agar tum nekī karne men sargarm ho, to tum se badī karnewālā kaun hai? Aur agar rāstbāzī kī ḳhātir dukh saho bhī, to tum mubārak ho : na un ke ḍarāne se ḍaro, aur na ghabrāo; balkī Masīh ko Ḳhudāwand jānkar apne dilon men muqaddas samjho.

INJĪL. Lūqā v. 1.

JAB bhīṛ us par girī paṛtī thī, aur Ḳhudā kā kalām suntī thī, aur wuh Gannesarat kī jhīl ke kanāre khaṛā thā, to aisā hūā ki us ne jhīl ke kanāre do kishtīān lagī dekhīn, lekin machhlī pakaṛnewāle un par se utarkar jāl dho rahe the. Aur us ne un kishtīon men se ek par chaṛhkar, jo Shama'ūn kī thī, us se darḳhwāst kī, ki kanāre se zarā haṭā le chal. Aur wuh baithkar logon ko kishtī par se ta'līm dene lagā. Jab kalām kar chukā, to Shama'ūn se kahā; Gahre men le chal, aur tum shikār ke liye apne jāl ḍālo. Shama'ūn ne jawāb men kahā; Ai Sāhib, ham ne rāt bhar mihnat kī, aur kuchh hāth na āyā; magar tere kahne se jāl ḍāltā hūn. Yih kiyā aur wuh machhliyon kā baṛa gol gher lāe, aur un ke jāl phaṭne lage. Aur unhon ne apne sharīkon ko, jo dūsrī kishtī par the, ishāra kiyā, ki āo, hamārī madad karo. Pas unhon ne ākar dono kishtīān yahān tak bhar dīn ki ḍūbne lagīn. Shama'ūn Patras yih dekhkar Yisū' ke pānwon men girā, aur kahā; Ai Ḳhudāwand, mere pās se jā, is liye ki main gunahgār ādmī hūn. Kyūnki machhliyon ke is shikār se, jo unhon ne kiyā, wuh aur us ke sab sāthī bahut hairān hūe. Aur waise hī Zabdī ke bete Ya'qūb aur Yūhannā bhī, jo Shama'ūn ke sharīk the, hairān hūe. Yisū' ne Shama'ūn se kahā; Ḳhauf na kar; ab se tū ādmīon kā shikār kiyā karegā. Wuh kishtīon ko kanāre par le āe, aur sab kuchh chhoṛkar us ke pīchhe ho liye.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Chhaṭā Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudā, Tū ne unke liye jo tujh se mahabbat rakhte hain, aisī achchhī ni'maten taiyār kar rakkhī hain, jo insān kī samajh se bāhar hain; Hamāre dilon men apnī mahabbat is qadr jārī kar, kī ham sab chīzon se ziyāda tujh se mahabbat rakhkar tere wa'don ko, jo hamārī sab ḳhwāhishon se baṛhkar hain, hāsil karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Romīon vi. 3.

KYĀ tum nahīn jānte, ki ham jitnon ne Masīh Yisū' men shāmil hone kā baptisma liyā, to us kī maut men shāmil hone kā baptisma liyā? Pas maut men shāmil hone ke baptisma ke wasīle se ham us ke sāth dafn hūe; tāki jis tarah Masīh Bāp ke jalāl ke wasīle se murdon men se jilāyā gayā, usī tarah ham bhī nayī zindagī kī rāh chalen. Kyūnki jab ham us kī maut kī mushābahat se us ke sāth paiwasta ho gaye, to beshakk us ke jī uṭhne kī mushābahat se bhī us ke sāth paiwasta honge. Chunānchi ham jānte hain, ki hamārī purānī insānīyat us ke sāth is liye salīb dī gayī, ki gunāh kā badan bekār ho jāe, tāki ham āge ko gunāh kī gulāmī men na rahen. Kyūnki jo mūā, wuh gunāh se barī hūā. Pas jab ham Masīh ke sāth mūe, to hamen yaqīn hai ki us ke sāth jīenge bhī; kyūnki yih jānte hain ki Masīh jab murdon men se jī uṭhā hai to phir nahīn marne kā; maut kā phir us par iḳhtiyār nahīn hone kā. Kyūnki Masīh jo mūā, gunāh ke i'tibār se ek bār mūā: magar ab jo jītā hai, Ḳhudā ke i'tibār se jītā hai. Isī tarah tum bhī apne āp ko gunāh ke i'tibār se murda, magar Ḳhudā ke i'tibār se Masīh Yisū' men zinda samjho.

Digitized by Google

INJĪL. Matī v. 20.

YISŪ' ne apne shāgirdon se kahā ki Agar tumhārī rāstbāzī faqīhon aur Farīsion kī rāstbāzī se ziyāda na hogī, to tum āsmān kī bādshāhat men hargiz dākhil na hoge. Tum sun chuke ho, ki aglon se kahā gayā thā, ki Ḳhūn na kar, aur jo koī ḳhūn karegā, wuh 'adālat kī sazā ke lāiq hogā; lekin main tum se yih kahtā hūn, ki jo koī apne bhāī par gusse hogā, wuh 'adālat kī sazā ke lāiq hogā; aur jo koī apne bhāī ko pāgal kahegā, wuh sadr 'adālat kī sazā ke lāiq hogā; aur jo us ko ahmaq kahegā, wuh āg ke jahannam kā sazāwār hogā. Pas agar tū qurbāngāh par apnī nazr guzrāntā ho, aur wahān tujhe yād āe, ki mere bhāī ko mujh se kuchh shikāyat hai; to wahīn qurbāngāh ke āge apnī nazr chhoṛ de, aur jākar pahle apne bhāī se milāp kar; tab ākar apnī nazr guzrān. Jab tak tū apne mudda'ī ke sāth rāh men hai, us se jald sulh kar le, kahīn aisā na ho ki mudda'ī tujhe munsif ke hawāle kar de, aur munsif tujhe sipāhī ke hawāle kar de, aur tū qaidḳhāne men ḍālā jāe. Main tujh se sach kahtā hūn, ki jab tak tū kauṛī kauṛī adā na kar degā, wahān se hargiz na chhūṭegā.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Sātwān Itwār.

KĀLIKṬ.

AI tamām quwwat o qudrat ke Mālik, Tū sab achchhī ni'mato kā bānī aur baḳhshnewālā hai; hamāre dilon men apne Nām kī mahabbat kā bīj bo de, ham men sachchī dīndārī baṛhā, sārī nek ḳhaslaton ko taraqqī de, aur apnī baṛī rahmat se un par hamen qāim rakh; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Romion vi. 19.

MAIN tumhārī insānī kamzorī ke sabab insānī taur par kahtā hūn: jis tarah tum ne apne a'zā badkārī karne ke liye nāpākī aur badkārī kī gulāmī ke hawāle kiye the, usī tarah ab apne a'zā pāk hone ke liye rāstbāzī kī gulāmī ke hawāle kar do. Kyūnki jab tum gunāh ke gulām the, to rāstbāzī ke i'tibār se āzād the. Pas jin bāton se tum ab sharminda ho, un se tum us waqt kyā phal pāte the? Kyūnki un kā anjām to maut hai. Magar ab gunāh se āzād, aur Ḳhudā ke gulām hokar, tum ko apnā phal milā, jis se pākīzagī hāsil hotī hai, aur is kā anjām hamesha kī zindagī hai. Kyūnki gunāh kī mazdūrī maut hai, magar Ḳhudā kī baḳhshish hamāre Ḳhudāwand Masīh Yisū' men hamesha kī zindagī hai.

INJĪL. Marqus viii. 1.

UN dinon men, jab phir baṛī bhīṛ jama' hūī, aur un ke pās kuchh khāne ko na thā, to Yisū' ne apne shāgirdon ko pās bulākar un se kahā; Mujhe is bhīṛ par tars ātā hai, kyūnki yih tīn din se barābar mere sāth rahī hai, aur in ke pās kuchh khāne ko nahīn: agar main inhen bhūkā ghar ko ruḳhsat karūn, to rāh men thakkar rah jāenge; aur ba'z in men se dūr ke hain. Us ke shāgirdon ne use jawāb diyā, ki Is biyābān men kahān se koī itnī roṭiyān lāe ki inhen ser kar sake? Us ne un se pūchhā, ki Tumhāre pās kitnī roṭiyān hain? Wuh bole, Sāt. Phir us ne logon ko hukm diyā, ki zamīn par baiṭh jāen: aur us ne wuh sāt roṭiyān līn, aur shukr karke toṛīn, aur apne shāgirdon ko detā gayā ki un ke āge rakkhen; aur unhon ne logon ke āge rakh dīn. Aur un ke pās thoṛī sī chhoṭī machhliyān thīn: us ne un par barakat chāhkar kahā, ki yih bhī un ke āge rakh do. Pas wuh khākar ser hūe; aur bache hūe ṭukṛon ke sāt ṭokre uṭhāe. Aur log chār hazār ke qarīb the; phir us ne unhen ruḳhsat kiyā.

Digitized by Google

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Āṭhwāṇ Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudā, terī kāmil tadbīr se zamīn o āsmān kī sārī bāton kā intizām hotā hai; Ham 'ājizī se terī minnat karte hain, ki sab nuqsān karnewālī chīzen ham se dūr kar, aur sārī mufīd chīzen hamen 'ināyat farmā; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Romīon viii. 12.

AI bhāiyo, ham qarzdār to hain, magar jism ke nahīn, ki jism ke mutābiq zindagī guzāren. Kyūnki agar tum jism ke mutābiq zindagī guzāroge, to zarūr maroge. Aur agar rūh se badan ke kāmon ko nest o nābūd karoge, to jīte rahoge. Is liye ki jitne Ḳhudā ke Rūh kī hidāyat se chalte hain, wuhī Ḳhudā ke bete hain. Kyūnki tum ko gulāmī kī rūh nahīn milī, jis se phir ḍar paidā ho; balki lepālak hone kī rūh milī, jis se ham Abbā, ya'nī ai Bāp, kahkar pukārte hain. Rūh ḳhud hamārī rūh ke sāth milkar gawāhī detā hai, ki ham Ḳhudā ke farzand hain. Aur agar farzand hain, to wāris bhī hain; ya'nī Ḳhudā ke wāris, aur Masīh ke hammīrās; basharte ki ham us ke sāth dukh uṭhāen, tāki us ke sāth jalāl bhī pāen.

INJĪL. Matī vii. 15.

JHŪṬHE nabīon se ḳhabardār raho, jo tumhāre pās bheron ke bhes men āte hain, magar bātin men phārnewāle bheriye hain. Un ke phalon se tum unhen pahchān loge. Kyā jhāṛiyon se angūr, yā ūnṭkaṭāron se anjīr toṛte hain? Isī tarah har ek achchhā daraḳht achchhā phal lātā hai, aur burā daraḳht burā phal lātā hai. Achchhā daraḳht burā phal nahīn lā saktā, na burā daraḳht achchhā phal lā saktā hai. Jo daraḳht achchhā phal nahīn lātā, wuh kāṭā aur āg men ḍālā jātā hai. Pas un ke phalon se tum unhen pahchān loge. Jo mujh se, Ai Ḳhudāwand, ai Ḳhudāwand, kahte hain, un men se har ek āsmān kī bādshāhat men dāḳhil na hogā, magar wuhī jo mere āsmānī Bāp kī marzī par chaltā hai.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Nawāṇ Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand, ham 'arz karte hain, hamen aisī tabī'at 'ināyat kar, ki hamesha wuh bāten jo rāst hain sochen aur 'amal men lāen; tāki ham, jo tujh bagair koī nek kām nahīn kar sakte, terī madad se terī marzī ke mutābiq zindagī basar kar saken; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Kurintīon x. 1.

AI bhāiyo, main tumhārā is se nāwāqif rahnā nahīn chāhtā, ki hamāre sāre bāpdādā bādal ke nīche the, aur sab ke sab samundar men se guzre; aur sab hī ne us bādal aur samundar men Mūsā kā baptisma liyā; aur sab ne ek hī rūhānī ḳhurāk khāī; aur sab ne ek hī rūhānī pānī piyā: kyūnki wuh us rūhānī chaṭān men se pānī pīte the, jo un ke sāth sāth chaltī thī: aur wuh chaṭān Masīh thā. Magar un men aksaron se Ḳhudā rāzī na hūā; chunānchi wuh biyābān men ḍher ho gaye. Yih bāten hamāre wāste 'ibrat ṭhahrīn, tāki ham burī chīzon kī ḳhwāhish na karen, jaise unhon ne kī. Aur tum butparast na bano, jis tarah ba'z un men ban gaye the; chunānchi likhā hai, ki Log khāne pīne baiṭhe, phir nāchne kūdne uṭhe. Aur ham harāmkārī na karen, jis tarah un men se ba'z ne kī, aur ek hī din men teīs hazār māre gaye. Aur ham Ḳhudāwand kī āzmāish na karen, jaise un men se ba'z ne kī, aur sānpon ne unhen halāk kiyā. Aur tum burburāo nahīn, jis tarah un men se ba'z bur-

Digitized by Google

buṛāe, aur halāk karnewāle se halāk hūe. Yih bāteṇ un par 'ibrat ke liye wāqi' hūīṇ, aur ham ākhirī zamānewālon kī nasīhat ke wāste likhī gayīṇ. Pas jo koī apne āp ko qāim samajhtā hai, wuh khabardār rahe, ki gir na paṛe. Tum kisī aisī āzmāish meṇ nahīṇ paṛe, jo insān kī bardāsht se bāhar ho. Aur Khudā sachchā hai; wuh tum ko tumhārī tāqat se ziyāda āzmāish meṇ na parne degā; balki āzmāish ke sāth nikalne kī rāh bhī paidā kar degā, tāki tum bardāsht kar sako.

INJĪL. Lūqā xvi. 1.

YISŪ' ne shāgirdoṇ se bhī kahā, ki Kisī daulatmand kā ek mukhtār thā; us kī logoṇ ne us se shikāyat kī, ki Yih terā māl uṛātā hai. Pas us ne us ko bulākar kahā, ki Yih kyā hai, jo maiṇ tere haqq meṇ suntā hūṇ? Apnī mukhtārī kā hisāb de; kyūṇki āge ko tū mukhtār nahīṇ rah saktā. Us mukhtār ne apne jī meṇ kahā, ki Kyā karūṇ? kyūṇki merā mālik mujh se mukhtārī chhīne letā hai: miṭṭī to mujh se khodī nahīṇ jātī, aur bhīkh māṇgne se sharm ātī hai. Maiṇ samajh gayā ki kyā karūṇ, tāki jab mukhtārī se mauqūf ho jāūṇ, to log mujhe apne gharoṇ meṇ jagah deṇ. Pas us ne apne mālik ke ek ek qarzdār ko bulākar pahle se pūchhā, ki Tujh par mere mālik kā kyā ātā hai? Us ne kahā; Sau man tel. Us ne us se kahā, ki Apnī dastāwez le, aur jald baiṭhkar pachās likh de. Phir dūsre se kahā; Tujh par kyā ātā hai? Us ne kahā; Sau man gehūṇ. Us ne us se kahā, ki Apnī dastāwez lekar assī likh de. Aur mālik ne beīmān mukhtār kī ta'rīf kī, is liye ki us ne hoshyārī kī thī: kyūṇki is jahān ke farzand apne hamjinsoṇ ke sāth mu'āmalāt meṇ nūr ke farzandoṇ kī nisbat ziyāda hoshyār haiṇ. Aur maiṇ tum se kahtā hūṇ, ki Nārāstī kī daulat se apne liye dost paidā karo; tāki jab wuh jātī rahe, to yih tum ko hamesha ke maskanoṇ meṇ jagah deṇ.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Daswāṇ Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Khudāwand, terī rahmat ke kān tere 'ājiz bandoṇ kī du'āoṇ par lage raheṇ; aur is liye ki wuh apnī murādoṇ ko pahunchen, aisā kar ki wuh un chīzoṇ kī darkhwāst kareṇ, jo tujhe pasand āeṇ; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT. 1 Kurintīoṇ xii. 1.

AI bhāiyo, maiṇ nahīṇ chāhtā, ki tum rūhānī ni'matoṇ ke bāre meṇ bekhabar raho. Tum jānte ho, ki jab tum gairqaum the, to gūṇge butoṇ ke pīchhe jis tarah koī tum ko le jātā thā, usī tarah jāte the. Pas maiṇ tumheṇ jatātā hūṇ, ki jo koī Khudā ke Rūh kī hidāyat se boltā hai, wuh nahīṇ kahtā, ki Yisū' mal'ūṇ hai; aur na koī Rūhu'l Quds ke bagair kah saktā hai, ki Yisū' Khudāwand hai. Ni'mateṇ to tarah tarah kī haiṇ, magar Rūh ek hī hai. Aur khidmateṇ bhī tarah tarah kī haiṇ, magar Khudāwand ek hī hai. Aur tāsīreṇ bhī tarah tarah kī haiṇ, magar Khudā ek hī hai, jo sab meṇ har tarah kā asar paidā kartā hai. Lekin har shakhs meṇ Rūh kā zuhūr fāida pahunchāne ke liye hotā hai. Kyūṇki ek ko Rūh ke wasīle se hikmat kā kalām 'ināyat hotā hai; aur dūsre ko usī Rūh kī marzī ke muwāfiq 'ilmīyat kā kalām: kisī ko usī Rūh se īmān; aur kisī ko usī ek Rūh se shifā dene kī taufīq; kisī ko mu'jizoṇ kī qudrateṇ; kisī ko nubuwwat; kisī ko rūhoṇ kī imtiyāz; kisī ko tarah tarah kī zabāneṇ; kisī ko zabānoṇ kā tarjuma karnā: lekin yih sab tāsīreṇ wuhī ek Rūh kartā hai, aur jis ko jo chāhtā hai, bāṇṭtā hai.

INJĪL. Lūqā xix. 41.

JAB nazdīk ākar shahr ko dekhā, to us par royā, aur kahā; Kāsh ki tū apne isī din meṇ salāmatī kī bāteṇ jāntā! magar ab wuh terī āṇkhoṇ se chhip gayī haiṇ. Kyūṇki

Digitized by Google

wuh din tujh par āenge, ki tere dushman tere gird morcha bāndhkar tujhe gher lenge, aur har taraf se tang karenge, aur tujh ko, aur tere bachchon ko jo tujh men hain, zamīn par de paṭkenge; aur tujh men kisī patthar par patthar bāqī na chhoṛenge; is liye ki tū ne us waqt ko na pahchānā, jab tujh par nigāh kī gayī. Phir wuh haikal men jākar bechnewālon ko nikālne lagā, aur un se kahā; Likhā hai, ki Merā ghar du'ā kā ghar hogā; magar tum ne us ko ḍākūon kī khoh banā diyā. Aur wuh har roz haikal men ta'līm detā thā.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Gyārahwān Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Khudā, Tu apnī kāmil qudrat khāsskar rahm karne aur taras khāne men zāhir kartā hai; Rahm karke apnā fazl ham par is qadr nāzil kar, ki ham, tere hukmon kī rāh men dauṛkar, terī mihr ke wa'don ko hāsil karen, aur tere āsmānī khazāne ke sharīk ho jāen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT. 1 Kurintīon xv. 1.

AI bhāiyo, main tumhen wuhī khushkhabarī jatāe detā hūn jo pahle de chukā hūn, jise tum ne qabūl bhī kar liyā thā, aur jis par qāim bhī ho; usī ke wasīle se tum ko najāt bhī miltī hai, basharte ki wuh khushkhabarī jo main ne tumhen dī thī yād rakhte ho; warna tumhārā īmān lānā befāida hūā. Chunānchi main ne sab se pahle tum ko wuhī bāt pahunchā dī, jo mujhe pahunchī thī, ki Masīh kitāb i muqaddas ke bamūjib hamāre gunāhon ke liye mūā; aur dafn hūā; aur tīsre din kitāb i muqaddas ke bamūjib jī uṭhā; aur Kefā ko, aur us ke ba'd un bārah ko dikhāī diyā; phir pānch sau se ziyāda bhāiyon ko ek sāth dikhāī diyā, jin men se aksar ab tak maujūd hain, aur ba'z so gaye; phir Ya'qūb ko dikhāī diyā; phir sāre rasūlon ko; aur sab se pīchhe mujh ko, jo goyā adhūre dinon kī paidāish hūn, dikhāī diyā. Kyūnki main rasūlon men sab se chhoṭā hūn, balki rasūl kahlāne ke lāiq nahīn, is liye ki main ne Khudā kī kalīsiyā ko satāyā thā. Lekin jo kuchh hūn, Khudā ke fazl se hūn: aur us kā fazl jo mujh par hūā, wuh befāida nahīn hūā; balki main ne un sab se ziyāda mihnat kī: aur yih merī taraf se nahīn hūī, balki Khudā ke fazl se jo mujh par thā. Pas khwāh main hūn, khwāh wuh hon, ham yihī manādī karte hain, aur isī par tum īmān bhī lāe.

INJĪL. Lūqā xviii. 9.

YISŪ' ne ba'z logon se, jo apne par bharosā rakhte the, ki ham rāstbāz hain, aur bāqī ādmīon ko nāchīz jānte the, yih tamsīl kahī, ki Do shakhs haikal men du'ā māngne gaye; ek Farīsī, dūsrā mahsūl lenewālā. Farīsī kharā hokar apne jī men yūn du'ā māngne lagā, ki Ai Khudā, main terā shukr kartā hūn, ki bāqī ādmīon kī tarah zālim, beinsāf, zinākār, yā is mahsūl lenewāle kī mānind nahīn hūn. Main hafte men do bār roza rakhtā, aur apnī sārī āmadanī par dahyakī lagātā hūn. Lekin mahsūl lenewāle ne dūr khaṛe hokar itnā bhī na chāhā, ki āsmān kī taraf ānkh uṭhāe; balki chhātī pīṭ pīṭkar kahā, ki Ai Khudā, mujh gunahgār par rahm kar. Main tum se kahtā hūn, ki Yih shakhs dūsre kī nisbat rāstbāz thahrkar apne ghar gayā; kyūnki jo koī apne āp ko baṛā banāegā, wuh chhoṭā kiyā jāegā; aur jo apne āp ko chhoṭā banāegā, wuh baṛā kiyā jāegā.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Bārahwān Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Khudā, Tū hamāre māngne kī nisbat sunne par hamesha ziyāda musta'idd rahtā, aur hamārī āṛzū aur liyāqat

Digitized by Google

dono se ziyāda ham ko diyā kartā hai; Apnī rahmat ham par kasrat se nāzil kar, aur jin kāmon ke sabab hamāre dil kānpte hain unhen mu'āf farmā, aur wuh achchhī chīzen hamen de, jin ke māngne ke ham lāiq nahīn, magar sirf tere Beṭe apne Khudāwand Yisū' Masīh ke sawāb aur shafā'at ke tufail se. *Āmīn.*

ḲHATT. 2 Kurintīon iii. 4.

HAM Masīh kī ma'rifat Ḳhudā par aisā hī bharosā rakhte hain: yih nahīn ki ba zāt i ḳhud ham is lāiq hain, ki apnī taraf se kuchh ḳhayāl bhī kar saken; balki hamārī liyāqat Ḳhudā kī taraf se hai; jis ne ham ko naye 'ahd ke ḳhādim hone ke lāiq bhī kiyā: lafzon ke ḳhādim nahīn, balki rūh ke; kyūnki lafz mār ḍālte hain, magar rūh zinda kartī hai. Aur jab maut kā wuh 'ahd jis ke hurūf pattharon par khode gaye the aisā jalālwālā hūā, ki banī Isrāīl Mūsā ke chihre par, us jalāl ke sabab se jo us ke chihre par thā, gaur se nazar na kar sake; hālānki wuh ghaṭṭā jātā thā; to rūh kā 'ahd to zarūr hī jalālwālā hogā. Kyūnki jab mujrim ṭhahrānewālā 'ahd jalālwālā thā, to rāstbāzī kā 'ahd to zarūr hī jalālwālā hogā.

INJĪL. Marqus vii. 31.

YISŪ' phir Sūr kī sarhaddon se nikalkar Saidā kī rāh se Dīkapulis kī sarhaddon men hotā hūā Galīl kī jhīl par pahunchā. Aur logon ne ek bahre ko jo haklā bhī thā, us ke pās lākar us kī minnat kī, ki apnā hāth us par rakh. Wuh us ko bhīṛ men se alag le gayā, aur apnī ungliyān us ke kānon men ḍālīn, aur thūkkar us kī zabān chhūī, aur āsmān kī taraf nazar karke ek āh bharī, aur us se kahā; Iffattah, ya'nī Khul jā. Aur us ke kān khul gaye, aur us kī zabān kī girih khul gayī, aur wuh sāf bolne lagā. Aur us ne unhen hukm diyā, ki Kisī se na kahnā; lekin jitnā wuh un ko hukm detā rahā, utnā hī ziyāda wuh charchā karte rahe. Aur unhon ne nihāyat hī hairān hokar kahā; Jo kuchh us ne kiyā, sab achchhā kiyā; wuh bahron ko sunne kī, aur gūngon ko bolne kī tāqat detā hai.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Terahwān Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq aur rahīm Ḳhudā, terī hī 'ināyat se tere īmāndār bande haqīqī aur pasandīda ḳhidmat kar sakte hain; Ham 'arz karte hain, ki is zindagī men terī khidmat aisī īmāndārī se bajā lāen, ki ākhir i kār tere āsmānī wa'don se mahrūm na rahen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke sawāb ke sabab. *Āmīn.*

ḲHATT. Galatīon iii. 16.

IBRĀHĪM aur us kī nasl se wa'de kiye gaye. Wuh yih nahīn kahtā, ki naslon se, jaisā bahuton ke wāste kahā jātā hai; balki jaisā ek ke wāste, ki Terī nasl ko; aur wuh Masīh hai. Merā yih matlab hai, ki Jis 'ahd kī Ḳhudā ne pahle se tasdīq kī thī, us ko sharī'at chār sau tīs baras ke ba'd ākar bātil nahīn kar saktī, ki wuh wa'da lāhāsil ho. Kyūnki agar mīrās sharī'at ke sabab se milī hai, to wa'de ke sabab se na hūī: magar Ibrāhīm ko Ḳhudā ne wa'de hī kī rāh se baḳhshī. Pas sharī'at kyā rahī? Wuh nāfarmānīon ke sabab se ba'd men dī gayī, ki us nasl ke āne tak rahe jis se wa'da kiyā gayā thā; aur wuh firishton ke wasīle se ek darmiyānī kī ma'rifat muqarrar kī gayī. Ab darmiyānī ek kā nahīn hotā; magar Ḳhudā ek hī hai. Pas kyā sharī'at Ḳhudā ke wa'don ke ḳhilāf hai? Hargiz nahīn! kyūnki agar koī aisī sharī'at dī jātī, jo zindagī baḳhsh saktī, to albatta rāstbāzī sharī'at ke sabab se hotī. Magar kitāb i muqaddas ne sab ko gunāh kā mātaht kar diyā, tāki wuh wa'da jo Yisū' Masīh par īmān lāne par mauqūf hai,

Digitized by Google

īmāndāron ke haqq men pūrā kiyā jāe.

INJĪL. Lūqā x. 23.

MUBĀRAK hain wuh ānkhen jo yih bāten dekhtī hain, jinhen tum dekhte ho. Kyūnki main tum se kahtā hūn, ki Bahut se nabīon aur bādshāhon ne chāhā, ki jo bāten tum dekhte ho dekhen, magar na dekhīn; aur jo bāten tum sunte ho sunen, magar na sunīn. Aur dekho, ek 'ālim i shara' uthā, aur yih kahkar us kī āzmāish karne lagā, ki Ai ustād, main kyā karūn, ki hamesha kī zindagī kā wāris banūn? Us ne us se kahā, ki Tauret men kyā likhā hai? Tū kis tarah parhtā hai? Us ne jawāb men kahā, ki Khudāwand apne Khudā se, apne sāre dil aur apnī sārī jān aur apnī sārī tāqat aur apnī sārī 'aql se mahabbat rakh; aur Apne parausī se apne barābar mahabbat rakh. Us ne us se kahā; Tū ne ṭhīk jawāb diyā: yihī kar, to tū jīegā. Magar us ne apne taīn rāstbāz ṭhahrāne kī garaz se Yisū' se pūchhā, Phir merā parausī kaun hai? Yisū' ne jawāb men kahā, ki Ek ādmī Yarūshalem se Yarīho kī taraf jā rahā thā, ki ḍākūon men ghir gayā; unhon ne us ke kapre utār liye, aur mārā bhī, aur adhmūā chhorkar chale gaye. Ittifāqan ek kāhin usī rāh se jā rahā thā; aur use dekhke katrākar chalā gayā. Isī tarah ek Lewī us jagah āyā; wuh bhī use dekhke katrākar chalā gayā. Lekin ek Sāmarī safar karte karte wahān ā niklā, aur dekhkar tars khāyā, aur us ke pās āyā, aur us ke zakhmon ko tel aur mai lagākar bāndhā, aur apne jānwar par sawār karke sarāe men le gayā, aur us kī khabargīrī kī. Dūsre din do dīnār nikālkar bhaṭiyāre ko diye aur kahā; Is kī khabargīrī karnā; aur jo kuchh is se ziyāda kharch hogā, main phir ākar tujhe adā kar dūngā. In tīnon men se us shakhs kā, jo ḍākūon men ghir gayā thā, terī dānist men kaun parausī ṭhahrā? Us ne kahā; Wuh jis ne us par rahm kiyā. Yisū' ne us se kahā; Jā, tū bhī aisā hī kar.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Chaudahwān Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Khudā, īmān, ummed, aur mahabbat ko ham men barhā; aur is liye ki ham tere wa'don ko hāsil karen, aisā kar ki tere hukmon ko 'azīz jānen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT. Galatīon v. 16.

MAGAR main yih kahtā hūn, ki Rūh ke muwāfiq chalo, to jism kī khwāhish ko hargiz pūrā na karoge. Kyūnki jism Rūh ke khilāf khwāhish kartā hai, aur Rūh jism ke khilāf; aur yih ek dūsre ke mukhālif hain; tāki jo tum chāhte ho, wuh na karo. Aur agar tum Rūh kī hidāyat se chalte ho, to sharī'at ke mātaht nahīn rahe. Ab jism ke kām to zāhir hain, ya'nī harāmkārī, nāpākī, shahwatparastī, butparastī, jādūgarī, 'adāwaten, jhagrā, hasad, gussa, tafriqe, judāīān, bid'aten, bugz, nashebāzī, nāchrang, aur âur in kī mānind: in kī bābat tumhen pahle se kahe detā hūn, jaisā kī peshtar jatā chukā hūn, ki aise kām karnewāle Khudā kī bādshāhat ke wāris na honge. Magar Rūh kā phal mahabbat, khushī, itmīnān, tahammul, mihrbānī, nekī, īmāndārī, hilm, parhezgārī hai: aise aise kāmon kī koī sharī'at mukhālif nahīn. Aur jo Masīh Yisū' ke hain, unhon ne jism ko us kī ragbaton aur khwāhishon samet salīb par khench diyā hai.

INJĪL. Lūqā xvii. 11.

AUR aisā hūā, ki Yarūshalem ko jāte hūe Yisū' Sāmariya aur Galīl ke bīch se hokar jā rahā thā. Aur ek gānw men dākhil hote waqt, das korhī us ko mile. Unhon ne

Digitized by Google

dūr khare hokar baland āwāz se kahā; Ai Yisū', ai sāhib, ham par rahm kar. Us ne unhen dekhkar kahā; Jāo, apne tain kāhinon ko dikhāo. Aur aisā hūā ki wuh jāte jāte pāk sāf ho gaye. Phir un men se ek, yih dekhkar ki main shifā pā gayā, baland āwāz se Khudā kī barāī kartā hūā lauṭā. Aur munh ke bal Yisū' ke pānwon par girke us kā shukr karne lagā; aur wuh Sāmarī thā. Yisū' ne jawāb men kahā, Kyā dason pāk sāf na hūe? Phir wuh nau kahān hain? Kyā siwā is pardesī ke âur na nikle, jo lauṭkar Khudā kī tamjīd karte? Phir us se kahā; Uṭhkar chalā jā; tere īmān ne tujhe achchhā kiyā hai.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Pandrahwān Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Khudāwand, ham 'arz karte hain, ki apnī Kalīsiyā ko apnī dāimī rahmat se mahfūz rakh; aur chūnki insān apnī kamzorī ke sabab girne se tujh bagair bach nahīn saktā, tū madad karke hamen sab nuqsān karnewālī chīzon se bachā, aur jo bāten hamārī najāt ke liye fāidamand hain un kī taraf hamārī rahnumāī kar; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT. Galatīon vi. 11.

DEKHO, main ne kaise bare bare harfon men tum ko apne hāth se likhā hai. Jitne log jismānī namūd chāhte hain, wuh tumhen khatna karāne par majbūr karte hain; sirf is liye ki Masīh kī salīb ke sabab satāe na jāen. Kyūnki khatna karānewāle khud bhī sharī'at par 'amal nahīn karte; magar tumhārā khatna is liye karānā chāhte hain, ki tumhārī jismānī hālat par fakhr karen. Lekin Khudā na kare, ki main kisī chīz par fakhr karūn, siwā apne Khudāwand Yisū' Masīh kī salīb ke, jis se dunyā mere i'tibār se maslūb hūī, aur main dunyā ke i'tibār se. Kyūnki na khatna kuchh chīz hai, na nāmakhtūnī, balki naye sire se makhlūq honā. Aur jitne is qā'ide par chalen, unhen, aur Khudā ke Isrāīl ko, itmīnān aur rahm hāsil hotā rahe. Āge ko koī mujhe taklīf na de: kyūnki main apne jism par Yisū' ke dāg liye hūe phirtā hūn. Ai bhāiyo, hamāre Khudāwand Yisū' Masīh kā fazl tumhārī rūh ke sāth rahe. Āmīn.

INJĪL. Matī vi. 24.

KOĪ ādmī do mālikon kī khidmat nahīn kar saktā; kyūnki yā to ek se 'adāwat rakkhegā, aur dūsre se mahabbat, yā ek se milā rahegā, aur dūsre ko nāchīz jānegā. Tum Khudā aur daulat dono kī khidmat nahīn kar sakte. Is liye main tum se kahtā hūn, ki apnī jān kā fikr na karnā ki ham kyā khāenge? yā kyā pīenge? aur na apne badan kā, ki kyā pahinenge? Kyā jān khurāk se, aur badan poshāk se barhkar nahīn? Hawā ke parandon ko dekho, ki na bote hain, na kāṭte, na kothiyon men jama' karte hain; taubhī tumhārā āsmānī Bāp un ko khilātā hai. Kyā tum un se ziyāda qadr nahīn rakhte? Tum men aisā kaun hai, jo fikr karke apnī 'umr men ek gharī bhī barhā sake? Aur poshāk ke liye kyūn fikr karte ho? Janglī sosan ke darakhton ko gaur se dekho, ki wuh kis tarah barhte hain; wuh na mihnat karte, na kāṭte hain; taubhī main tum se kahtā hūn, ki Sulaimān bhī, bāwujūd apnī sārī shān o shaukat ke, un men se kisī kī mānind poshāk pahine hūe na thā. Pas jab Khudā maidān kī ghās ko, jo āj hai, aur kal tanūr men jhonkī jāegī, aisī poshāk pahinātā hai, to ai kami'tiqādo, tum ko kyūn na pahinā degā? Is liye fikrmand hokar yih na kaho, ki Ham kyā khāenge? yā kyā pīenge? yā kyā pahinenge? Ki in sab chīzon kī talāsh men gair-qaumen rahtī hain; aur tumhārā āsmānī Bāp jāntā hai, ki tum in sab chīzon ke muhtāj ho; balki tum pahle us kī bādshāhat aur

Digitized by Google

us kī rāstbāzī kī talāsh karo, to yih sab chīzen bhī tumhen mil jāengī. Pas kal ke liye fikr na karo, kyūnki kal kā dīn apne liye āp fikr kar legā. Āj ke liye āj hī kā dukh kāfī hai.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Solahwān Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Khudāwand, ham terī minnat karte hain, ki terī dāimī shafaqat terī Kalīsiyā ko pāk sāf kare aur bachāe; aur chūnki wuh terī kumak bagair salāmat nahīn rah saktī, apnī mihr o madad se hamesha us kī hifāzat kar; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Afsīon iii. 13.

MAIN darkhwāst kartā hūn, ki tum merī un musībaton ke sabab jo tumhārī khātir sahtā hūn, himmat na hāro, kyūnki wuh tumhāre liye 'izzat kā bā'is hain. Is sabab se main us Bāp ke āge ghutne ṭektā hūn, jis se āsmān aur zamīn kā har ek khāndān nāmzad hai; ki wuh apne jalāl kī daulat ke muwāfiq tumhen yih 'ināyat kare, ki tum us ke Rūh se apnī bātinī insānīyat men bahut hī zorāwar ho jāo; aur īmān ke wasīle se Masīh tumhāre dilon men sukūnat kare; tāki tum mahabbat men jar pakarke, aur bunyād qāim karke, sab muqaddason samet bakhūbī ma'lūm kar sako, ki us kī chaurāī, aur lambāī, aur ūnchāī, aur gahrāī kitnī hai, aur Masīh kī us mahabbat ko jān sako, jo jānne se bāhar hai, tāki tum Khudā kī sārī ma'mūrī tak ma'mūr ho jāo. Ab jo aisā qādir hai, ki us qudrat ke muwāfiq jo ham men tāsīr kartī hai, hamārī darkhwāst aur khayāl se bahut ziyāda kām kar saktā hai, kalīsiyā men aur Masīh Yisū' men pusht dar pusht, aur abad ul ābād us kī tamjīd hotī rahe. Āmīn.

INJĪL. Lūqā vii. 11.

THORE 'arse ke ba'd aisā hūā, ki Yisū' Nāīn nām ek shahr ko gayā, aur us ke shāgird aur bahut se log us ke hamrāh the. Jab wuh shahr ke phāṭak ke nazdīk pahunchā; to dekho, ek murde ko bāhar liye jāte the; wuh apnī mān kā iklautā beṭā thā, aur wuh bewa thī: aur shahr ke bahutere log us ke sāth the. Use dekhkar Khudāwand ko tars āyā aur us se kahā; Ro nahīn. Phir us ne pās ākar janāze ko chhūā, aur uṭhānewāle khare ho gaye, aur us ne kahā; Ai jawān, main tujh se kahtā hūn; Uṭh. Wuh murda uṭh baiṭhā, aur bolne lagā. Aur us ne use us kī mān ko saunp diyā. Aur sab par dahshat chhā gayī, aur wuh Khudā kī barāī karke kahne lage, ki Ek barā nabī ham men uṭhā hai, aur yih, ki Khudā ne apnī ummat par tawajjuh kī hai. Aur us kī nisbat yih khabar sāre Yahūdiya aur tamām girdnawāh men phail gayī.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Satrahwān Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Khudāwand, ham tujh se 'arz karte hain, ki terā fazl hamesha hamāre āge pīchhe chale aur hamen sab nek a'māl men har waqt masrūf rakkhe; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Afsīon iv. 1.

PAS main jo Khudāwand men qaidī hūn, tum se iltimās kartā hūn, ki jis bulāwe se tum bulāe gaye the, us ke munāsib chalo; ya'nī kamāl firotanī aur hilm ke sāth tahammul karke mahabbat se ek dūsre kī bardāsht karo; aur isī koshish men raho, ki Rūh kī yagānagī sulh ke band se bandhī rahe. Ek hī badan hai, aur ek hī Rūh; chunānchi tumhen jo bulāe gaye the, apne

Digitized by Google

bulāe jāne se ummed bhī ek hī hai; ek hī Ḳhudāwand hai, ek hī īmān, ek hī baptisma; aur sab kā Ḳhudā aur Bāp ek hī hai, jo sab ke ūpar, aur sab ke darmiyān, aur sab ke andar hai.

INJĪL. Lūqā xiv. 1.

AISĀ hūā ki Yisū' Sabt ke din Farīsīon ke sardāron men se kisī ke ghar khānā khāne ko gayā; aur wuh us kī tāk men rahe. Aur dekho, ek shaḳhs us ke sāmne thā, jise jalandar thā. Yisū' ne shara' ke 'ālimon aur Farīsīon se kahā, ki Sabt ke din shifā baḳhshnī rawā hai, yā nahīn? Wuh chup rah gaye. Us ne use hāth lagākar shifā baḳhshī, aur chhoṛ diyā; aur un se kahā, ki Tum men se kaun aisā hai, jis kā gadhā yā bail kūe men gir paṛe, aur wuh Sabt ke din us ko fauran na nikāl le? Wuh in bāton kā jawāb na de sake. Jab us ne dekhā, ki mihmān sadr jagah kis tarah pasand karte hain, to un se ek tamsīl kahī, ki Jab koī tujhe shādī men bulāe, to sadr jagah par na baiṭh, ki shāyad us ne tujh se bhī kisī ziyāda 'izzatdār ko bulāyā ho; aur jis ne tujhe aur use dono ko bulāyā hai ākar tujh se kahe, ki Is ko jagah de; phir tujhe sharminda hokar sab se nīche baiṭhnā paṛe. Balki jab tū bulāyā jāe, to sab se nīchī jagah jā baiṭh, tāki jab terā bulānewālā āe, to tujh se kahe, ki Ai dost, āge baṛhkar baiṭh; to un sab kī nazar men, jo tere sāth khānā khāne baiṭhe hain, terī 'izzat hogī. Kyūnki jo koī apne āp ko baṛā banāegā wuh chhoṭā kiyā jāegā; aur jo apne āp ko chhoṭā banāegā, wuh baṛā kiyā jāegā.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Aṭhārahwān Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand, ham terī minnat karte hain, ki tū apne bandon ko yih taufīq de, ki wuh dunyā, nafs, aur Shaitān kī āzmāishon kā muqābala karen, aur sāf dil aur ḳhālis nīyat se tujh wāhid Ḳhudā kī pairawī karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Kurintīon i. 4.

MAIN tumhāre bāre men Ḳhudā ke us fazl ke bā'is jo Masīh Yisū' men tum par hūā, hamesha apne Ḳhudā kā shukr kartā hūn, ki tum us men hokar sab bāton men, kalām aur 'ilm kī har tarah kī daulat se daulatmand ho gaye ho; chunānchi Masīh kī gawāhī tum men qāim hūī: yahān tak ki tum kisī ni'mat men kam nahīn; aur hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke zuhūr ke muntazir ho, jo tum ko āḳhir tak qāim bhī rakkhegā, tāki tum hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke din beilzām ṭhahro.

INJĪL. Matī xxii. 34.

JAB Farīsīon ne sunā, ki Yisū' ne Sadūqīon kā munh band kar diyā, to wuh jama' ho gaye; aur un men se ek 'ālim i shara' ne āzmāne ke liye us se pūchhā; Ai ustād, Tauret men kaun sā hukm baṛā hai? Us ne us se kahā, ki Ḳhudāwand apne Ḳhudā se apne sāre dil, aur apnī sārī jān, aur apnī sārī 'aql se mahabbat rakh. Baṛā aur pahlā hukm yihī hai. Aur dūsrā us kī mānind yih hai, ki Apne parausī se apne barābar mahabbat rakh. In hī do hukmon par tamām Tauret aur ambiyā ke sahīfon kā madār hai. Aur jab Farīsī jama' hūe, to Yisū' ne un se yih pūchhā, ki Tum Masīh ke haqq men kyā samajhte ho? Wuh kis kā beṭā hai? Unhon ne us se kahā; Dāūd kā. Us ne un se kahā; Pas Dāūd Rūh kī hidāyat se kyūnkar use Ḳhudāwand kahtā hai, ki Ḳhudāwand ne mere Ḳhudāwand se kahā; Merī dahnī taraf baiṭh, jab tak main tere dushmanon ko tere pānwon ke nīche na kar dūn? Pas jab Dāūd us ko Ḳhudāwand

Digitized by Google

kahtā hai, to wuh us kā beṭā kyūn̲kar ṭhahrā? Aur koī us ke jawāb men̲ ek bāt na bol sakā, aur na us din se phir kisī ne us se suwāl karne kī jur'at kī.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Unnīswān̲ Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudā, chūn̲ki ham tere bagair tujhe ḳhush nahīn̲ kar sakte; Apnī rahmat se yih 'ināyat kar, ki terā Rūhul-Quds sab bāton̲ men̲ hamāre dil kā Hādī o Hākim rahe; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Afsīon̲ iv. 17.

IS liye main̲ yih kahtā hūn̲, aur Ḳhudāwand men̲ jatāe detā hūn̲, ki jis tarah gair-qaumen̲ apne behūda ḳhayālāt ke muwāfiq chaltī hain̲, tum āyanda ko us tarah na chalnā, kyūn̲ki un kī 'aql tārīk ho gayī hai, aur wuh us nādānī ke sabab jo un men̲ hai, aur apne dilon̲ kī saḳhtī ke bā'is, Ḳhudā kī zindagī se ḳhārij hain̲; unhon̲ ne sun hokar shahwatparastī ko iḳhtiyār kiyā, tāki har tarah ke gande kām hirs se karen̲. Magar tum ne Masīh kī aisī ta'līm nahīn̲ pāī; balki tum ne us sachchāī ke mutābiq, jo Yisū' men̲ hai, usī kī sunī, aur us men̲ yih ta'līm pāī hogī, ki tum apne agle chāl chalan kī us purānī insānīyat ko utār ḍālo, jo fareb kī shahwaton̲ ke sabab se ḳharāb hotī jātī hai; aur apnī 'aql kī rūhānī hālat men̲ naye bante jāo, aur nayī insānīyat ko pahino, jo Ḳhudā ke mutābiq sachchāī kī rāstbāzī aur pākīzagī men̲ paidā kī gayī hai. Pas jhūṭh bolnā chhoṛkar har ek shaḳhs apne paṛausī se sach bole, kyūn̲ki ham āpas men̲ ek dūsre ke 'uzw hain̲. Ġussa to karo, magar gunāh na karo: sūraj ke dūbne tak tumhārī ḳhafagī na rahe: aur Iblīs ko mauqa' na do. Chorī karnewālā phir chorī na kare, balki achchhā pesha iḳhtiyār karke hāthon̲ se mihnat kare, tāki muḥtāj ko dene ke liye us ke pās kuchh ho. Koī gandī bāt tumhāre mun̲h se na nikle, balki wuhī jo zarūrat ke muwāfiq taraqqī ke liye achchhī ho, tāki us se sunnewālon̲ par fazl ho. Aur Ḳhudā ke pāk Rūh ko ranjīda na karo, jis se tum par maḳhlasī ke din ke liye muhr hūī. Har tarah kī talḳhmizājī, aur qahr, aur gussa, aur shor o gul, aur badgoī, har qism kī badḳhwāhī samet, tum se dūr kī jāen̲: aur ek dūsre par mihrbān, aur narmdil ho, aur jis tarah Ḳhudā ne Masīh men̲ tumhāre qusūr mu'āf kiye hain̲, tum bhī ek dūsre ke qusūr mu'āf karo.

INJĪL. Matī ix. 1.

YISŪ' kishtī par chaṛhkar pār gayā, aur apne shahr men̲ āyā. Aur dekho, log ek maflūj ko, chārpāī par paṛā hūā, us ke pās lāe. Yisū' ne un kā īmān dekhkar, maflūj se kahā; Beṭā, ḳhātir jama' rakh; tere gunāh mu'āf hūe. Aur dekho, ba'z faqīhon̲ ne apne dil men̲ kahā; Yih kufr baktā hai. Yisū' ne un ke ḳhayāl ma'lūm karke kahā, ki Tum kyūn̲ apne dilon̲ men̲ bure ḳhayāl lāte ho? Āsān kyā hai, yih kahnā, ki Tere gunāh mu'āf hūe, yā yih kahnā, ki Uṭh aur chal phir? Lekin is liye ki tum jān lo, ki Ibn i Ādam ko zamīn par gunāhon̲ ke mu'āf karne kā iḳhtiyār hai, (us ne maflūj se kahā;) Uṭh: apnī chārpāī uṭhā, aur apne ghar chalā jā. Wuh uṭhkar apne ghar chalā gayā. Log yih dekhkar ḍar gaye, aur Ḳhudā kī baṛāī karne lage, jis ne ādmīon̲ ko aisā iḳhtiyār baḳhshā.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Bīswān̲ Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq aur kamāl rahīm Ḳhudā, ham terī minnat karte hain̲, apnī beintihā mihr se hamen̲ sab nuqsān karnewālī chīzon̲ se bachāe rakh; tāki ham, jism o rūh se musta'idd hokar, un kāmon̲ ko jo tū ham se chāhtā hai ḳhushī

Digitized by Google

se pūrā karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Afsīoṇ v. 15.

PAS gaur se dekho, ki kis tarah chalte ho; nādānoṇ kī tarah nahīṇ, balki dānāoṇ kī mānind chalo; aur waqt ko ganīmat jāno, kyūṇki din bure haiṇ. Is sabab se nādān na bano, balki Ḳhudāwand kī marzī ko samjho, ki kyā hai. Aur sharāb meṇ matwāle na bano, kyūṇki is se badchalnī wāqi' hotī hai; balki Rūh se ma'mūr hote jāo; aur āpas meṇ mazāmīr, aur gīt, aur rūhānī gazaleṇ gāyā karo, aur dil se Ḳhudāwand ke liye gāte bajāte rahā karo; aur sab bātoṇ meṇ hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke nām se hamesha Ḳhudā Bāp kā shukr karte raho; aur Masīh ke ḳhauf se ek dūsre ke tābi' raho.

INJĪL. Matī xxii. 1.

YISŪ' ne kahā Āsmān kī bādshāhat us bādshāh kī mānind hai, jis ne apne beṭe kī shādī kī; aur apne naukaroṇ ko bhejā ki bulāe hūoṇ ko shādī meṇ bulāeṇ; magar unhoṇ ne ānā na chāhā. Phir us ne âur naukaroṇ ko yih kahkar bhejā, ki Bulāe hūoṇ se kaho, ki Dekho, maiṇ ne ziyāfat taiyār kar lī hai; mere bail aur moṭe moṭe jānwar zabh ho chuke haiṇ, aur sab kuchh taiyār hai; shādī meṇ āo. Magar wuh beparwāī karke chal diye, koī apne khet ko, koī apnī saudāgarī ko, aur bāqīoṇ ne us ke naukaroṇ ko pakarkar be'izzat kiyā, aur mār ḍālā. Bādshāh ko gussa āyā, aur apnā lashkar bhejkar, un ḳhūnīoṇ ko halāk kar diyā, aur un kā shahr phūṇk diyā. Tab us ne apne naukaroṇ se kahā, ki Shādī kī ziyāfat to taiyār hai, magar bulāe hūe lāiq na the. Pas rāstoṇ ke nākoṇ par jāo, aur jitne tumheṇ mileṇ, shādī meṇ bulā lāo. Aur wuh naukar bāhar rāstoṇ par jākar, jo unheṇ mile, kyā bure kyā bhale, sab ko jama' kar lāe, aur shādī kī mahfil mihmānoṇ se bhar gayī. Aur jab bādshāh mihmānoṇ ke dekhne ko andar āyā, to us ne wahāṇ ek ādmī ko dekhā, jo shādī kī poshāk pahine hūe na thā; aur us se kahā; Miyāṇ, tū shādī kī poshāk pahine bagair yahāṇ kyūṇkar ā gayā? Lekin us kā muṇh band ho gayā. Is par bādshāh ne ḳhādimoṇ se kahā; Us ke hāth pāṇw bāṇdhkar us ko bāhar andhere meṇ ḍāl do; wahāṇ ronā aur dāṇton kā pīsnā hogā. Kyūṇki bulāe hūe bahut haiṇ, magar barguzīda thoṛe.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Ikkīswāṇ Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Rahīm Ḳhudāwand, ham terī minnat karte haiṇ apne īmāndār bandoṇ ko mu'āfī aur itmīnān baḳhsh; ki wuh apne tamām gunāhoṇ se pāk hokar diljama'ī se terī ḳhidmat kareṇ; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Afsīoṇ vi. 10.

KHUDĀWAND meṇ aur us kī qudrat ke zor meṇ mazbūt bano. Ḳhudā ke sab hathyār bāṇdh lo, tāki tum Iblīs ke mansūboṇ ke muqābale meṇ qāim rah sako; kyūṇki hameṇ ḳhūṇ aur gosht se kushtī nahīṇ karnī hai, balki hukūmatwāloṇ aur iḳhtiyārwāloṇ, aur is dunyā kī tārīkī ke hākimoṇ aur sharārat kī un rūhānī faujoṇ se, jo āsmānī muqāmoṇ meṇ haiṇ. Is wāste tum Ḳhudā ke sāre hathyār bāṇdh lo, tāki bure din meṇ muqābala kar sako, aur sab kāmoṇ ko anjām dekar qāim rah sako. Pas sachchāī se apnī kamar kaskar, aur rāstbāzī kā baktar lagākar, aur pāṇwoṇ meṇ sulh kī ḳhushḳhabarī kī taiyārī ke jūte pahinkar, aur un sab ke sāth īmān kī sipar lagākar, qāim raho, jis se tum us sharīr ke sāre jalte hūe tīroṇ ko bujhā sako; aur najāt kā ḳhod aur Rūh kī talwār, jo Ḳhudā kā ḳhod kalām hai, le lo; aur har waqt aur har tarah se Rūh meṇ du'ā aur minnat karte rah

Digitized by Google

aur isī garaz se jāgte raho, ki sab muqaddason ke wāste bilā nāga du'ā māngā karo; aur mere liye bhī, tāki bolne ke waqt mujhe kalām karne kī taufīq ho; jis se main khushkhabarī ke bhed ko dilerī se zāhir karūn, jis ke liye zanjīr se jakrā hūā elchī hūn; aur us ko aisī dilerī se bayān karūn, jaisā bayān karnā mujh par farz hai.

INJĪL. Yūhannā iv. 46.

BĀDSHĀH kā ek mulāzim thā, jis kā beṭā Kafarnahūm men bīmār thā. Wuh yih sunkar kī Yisū' Yahūdiya se Galīl men ā gayā hai, us ke pās gayā, aur us se darkhwāst karne lagā, ki Chalkar mere beṭe ko shifā bakhsh: kyūnki wuh marne ko thā. Yisū' ne us se kahā; Jab tak tum nishān aur 'ajīb kām na dekho, hargiz īmān na lāoge. Bādshāh ke mulāzim ne us se kahā; Ai Khudāwand, mere bachche ke marne se pahle chal. Yisū' ne us se kahā; Jā, terā beṭā jītā hai. Us shakhs ne us bāt kā yaqīn kiyā jo Yisū' ne us se kahī, aur chalā gayā. Wuh raste hī men thā, ki us ke naukar use mile aur kahne lage, ki Terā larkā jītā hai. Us ne un se pūchhā, ki Use kis waqt se ārām hone lagā thā? Unhon ne kahā, ki Kal sātwen ghanṭe men us kī tap utar gayī. Pas bāp jān gayā, ki wuhī waqt thā jab Yisū' ne us se kahā thā, ki Terā beṭā jītā hai. Aur wuh khud aur us kā sārā gharānā īmān lāyā. Yih dūsrā mu'jiza hai, jo Yisū' ne Yahūdiya se Galīl men ākar dikhāyā.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Bāīswān Itwār.

KALIKṬ.

AI Khudāwand, ham terī minnat karte hain, apnī Kalīsiyā ko, jo terā gharānā hai, khudāparastī par hamesha qāim rakh; tāki wuh terī himāyat se tamām musībaton se bachī rahe, aur nek a'māl ke sāth terī khidmat men nisār rahe; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT. Filippīon i. 3.

MAIN jab kabhī tumhen yād kartā hūn, to apne Khudā kā shukr bajā lātā hūn; aur har ek du'ā men jo tumhāre liye māngtā hūn, hamesha khushī ke sāth tum sab ke liye darkhwāst kartā hūn, is liye ki tum awwal roz se lekar āj tak khushkhabarī ke phailāne men sharīk rahe ho; aur mujhe is bāt kā bharosā hai, ki jis ne tum men nek kām shurū' kiyā hai, wuh use Yisū' Masīh ke din tak pūrā kar degā; chunānchi wājib hai, ki main tum sab kī bābat aisā hī khayāl karūn, kyūnki tum mere dil men rahte ho, aur merī qaid aur khushkhabarī kī jawābdihī aur subūt men tum sab mere sāth fazl men sharīk ho. Khudā merā gawāh hai, ki main Masīh Yisū' kī sī ulfat karke tum sab kā mushtāq hūn. Aur yih du'ā kartā hūn, ki tumhārī mahabbat, 'ilm aur har tarah kī tamīz ke sāth âur bhī ziyāda hotī jāe; tāki 'umda 'umda bāton ko pasand kar sako; aur Masīh ke din tak sāfdil raho, aur ṭhokar na khāo; aur rāstbāzī ke phal se, jo Yisū' Masīh ke sabab se hai, bhare raho, tāki Khudā kā jalāl zāhir ho, aur us kī sitāish kī jāe.

INJĪL. Matī xviii. 21.

PATRAS ne Yisū' se kahā, ki Ai Khudāwand, agar merā bhāī merā gunāh kartā rahe, to main kitnī daf'a use mu'āf karūn? kyā sāt daf'a tak? Yisū' ne us se kahā; Main tujh se yih nahīn kahtā, ki sāt daf'a, balki sāt daf'a ke sattar gune tak. Pas āsmān kī bādshāhat us bādshāh kī mānind hai, jis ne apne naukaron se hisāb lenā chāhā. Aur jab hisāb lene lagā, to us ke sāmne ek qarzdār hāzir kiyā gayā, jise das hazār tore dene the. Magar chūnki us ke pās kuchh adā karne ko na thā, is liye us ke mālik ne hukm diyā, ki Yih aur is kī jorū bachche,

Digitized by Google

aur jo kuchh is kā hai, sab bechā jāe, aur qarz wusūl kar liyā jāe. Pas naukar ne girkar use sijda kiyā aur kahā; Ai ḳhudāwand, mujhe muhlat de, to main terā sārā qarz adā karūngā. Us naukar ke mālik ne tars khākar use chhor diyā, aur us kā qarz baḳhsh diyā. Jab wuh naukar bāhar niklā, to us ke hamḳhidmaton men se ek us ko milā, jis par us ke sau dīnār āte the; us ne us ko pakarkar us kā galā ghonṭā aur kahā, ki Jo merā ātā hai, adā kar de. Pas us ke hamḳhidmat ne us ke sāmne girkar us kī minnat kī aur kahā, Mujhe muhlat de, main tujhe adā kar dūngā. Us ne na mānā, balki jākar use qaidḳhāne men ḍāl diyā, ki jab tak qarz adā na kar de, qaid rahe. Pas us ke hamḳhidmat yih hāl dekhkar bahut gamgīn hūe, aur ākar apne mālik ko sārā ahwāl sunā diyā. Is par us ke mālik ne us ko pās bulākar us se kahā; Ai sharīr naukar, main ne wuh sārā qarz tujhe is liye baḳhsh diyā ki tū ne merī minnat kī thī; kyā tujhe lāzim na thā, ki jaisā main ne tujh par rahm kiyā, tū bhī apne hamḳhidmat par rahm kartā? Aur us ke mālik ne gusse hokar, us ko jallādon ke hawāle kiyā, ki jab tak tamām qarz adā na kar de, qaid rahe. Isī tarah tumhāre sāth merā āsmānī Bāp bhī karegā, agar tum men se har ek apne bhāī ko dil se mu'āf na kare.

'Īd i Taslīs ke ba'd Teīswān Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudā, hamārī panāh aur quwwat, tū tamām ḳhudāparastī kā bānī hai; Ham terī minnat karte hain, ki tū apnī Kalīsiyā kī dilī du'āon ke sunne par musta'idd rah, aur yih ināyat kar, ki jo chīzen ham īmān se māngte hain unhen baqīqat men pāen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Filippīon iii. 17.

AI bhāiyo, tum sab milkar merī mānind bano, aur un logon ko pahchān rakkho, jo is tarah chalte hain jis kā namūna tum ham men pāte ho. Kyūnki bahutere aise hain, jin ka zikr main ne tum se bārhā kiyā hai, aur ab bhī ro roke kahtā hūn, ki wuh apne chāl chalan se Masīh kī salīb ke dushman hain: un kā anjām halākat hai, un kā ḳhudā peṭ hai, wuh apnī sharm kī bāton par faḳhr karte hain, aur dunyā kī chīzon ke ḳhayāl men rahte hain. Magar hamārā watan āsmān par hai; aur ham ek Munjī, ya'nī Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wahān se āne ke intizār men hain; wuh apnī us quwwat kī tāsīr ke muwāfiq, jis se sab chīzen apne tābi' kar saktā hai, hamārī pasthālī ke badan kī shakl badalkar, apne jalāl ke badan kī sūrat par banāegā.

INJĪL. Matī xxii. 15.

US waqt Farīsīon ne jākar mashwara kiyā, ki use kyūnkar bāton men phansāen. Pas unhon ne apne shāgirdon ko Herodīon ke sāth us ke pās bhejā, aur unhon ne kahā; Ai ustād, ham jānte hain ki tu sachchā hai, aur sachchāī se Ḳhudā kī rāh kī ta'līm detā hai, aur kisī kī parwā nahīn kartā; kyūnki tū kisī ādmī kā tarafdār nahīn. Pas hamen batā, tū kyā samajhtā hai? Qaisar ko jizya denā rawā hai, yā nahīn? Yisū' ne un kī sharārat jānkar kahā; Ai riyākāro, mujhe kyūn āzmāte ho? Jizye kā sikka mujhe dikhāo. Wuh ek dīnār us ke pās le āe. Us ne un se kahā; Yih sūrat aur nām kis kā hai? Unhon ne us se kahā; Qaisar kā. Is par us ne un se kahā; Pas jo Qaisar kā hai, Qaisar ko, aur jo Ḳhudā kā hai, Ḳhudā ko adā karo. Unhon ne yih sunkar ta'ajjub kiyā, aur use chhorkar chale gaye.

Digitized by Google

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Chaubīswāṉ Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand, ham terī minnat karte haiṉ, ki apne bandoṉ ko un ke gunāhoṉ se maḳhlasī de; tāki terī beintihā mihr ke sabab ham sab un gunāhoṉ ke band se, jo ham ne apnī kamzorī ke bā'is kiye haiṉ, rihāī pāeṉ; Ai āsmānī Bāp, hamāre mubārak Ḳhudāwand aur Munjī Yisū' Masīh kī ḳhātir yih baḳhsh. *Āmīn.*

ḲHATT. Kulussīoṉ i. 3.

HAM tumhāre haqq meṉ hamesha du'ā karke, apne Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke Bāp, ya'nī Ḳhudā, kā shukr karte haiṉ; kyūṉki ham ne sunā hai, ki Masīh Yisū' par tumhārā īmān hai, aur sab muqaddas logoṉ se mahabbat rakhte ho, us ummed kī hūī chīz ke sabab jo tumhāre wāste āsmān par rakkhī hūī hai, jis kā zikr tum us ḳhushḳhabarī ke kalām i haqq meṉ sun chuke ho, jo tumhāre pās pahuṉchī hai; jaise sāre jahān meṉ bhī phal detī, aur taraqqī kartī jātī hai; chunāṉchi jis din se tum ne us ko sunā, aur Ḳhudā ke fazl ko sachche taur par pahchānā, tum meṉ bhī aisā hī kartī hai; usī kī ta'līm tum ne hamāre 'azīz hamḳhidmat Ipafrās se pāī, jo hamāre liye Masīh kā diyānatdār ḳhādim hai; usī ne tumhārī mahabbat ko jo Rūh meṉ hai ham par zāhir kiyā. Isī liye jis din se yih sunā hai, ham bhī tumhāre wāste yih du'ā māṉgne aur darḳhwāst karne se bāz nahīṉ āte, ki tum kamāl rūhānī hikmat aur samajh ke sāth us kī marzī ke 'ilm se ma'mūr ho jāo; tāki tumhārā chāl chalan Ḳhudāwand ke lāiq ho, aur us ko har tarah se pasand āe, aur tum meṉ har tarah ke nek kām kā phal lage, aur Ḳhudā kī pahchān meṉ baṛhte jāo; aur us ke jalāl kī qudrat ke muwāfiq har tarah kī quwwat se qawwī hote jāo, tāki ḳhushī ke sāth har sūrat se sabr aur tahammul kar sako; aur Bāp kā shukr karte raho, jis ne ham ko is lāiq kiyā, ki nūr meṉ muqaddasoṉ ke sāth mīrās kā hissa pāeṉ.

INJĪL. Matī ix. 18.

YISŪ' un se yih bāteṉ kah hī rahā thā, ki dekho, ek sardār ne ākar use sijda kiyā aur kahā; Merī beṭī abhī marī hai; lekin tū chalkar apnā hāth us par rakh, to wuh zinda ho jāegī. Yisū' uṭhkar apne shāgirdoṉ samet us ke pīchhe ho liyā. Aur dekho, ek 'aurat ne jis ke bārah baras se ḳhūn jārī thā, us ke pīchhe ākar us kī poshāk kā kanāra chhūā; kyūṉki wuh apne jī meṉ kahtī thī, ki Agar sirf us kī poshāk hī chhū lūṉgī, to achchhī ho jāūṉgī. Yisū' ne phirkar use dekhā, aur kahā; Beṭī, ḳhātir jama' rakh; tere īmān ne tujhe achchhā kar diyā; pas wuh 'aurat usī gharī achchhī ho gayī. Aur jab Yisū' sardār ke ghar meṉ āyā, aur bāṉslī bajānewāloṉ ko, aur bhīṛ ko gul machāte dekhā, to kahā; Haṭ jāo, kyūṉki laṛkī marī nahīṉ, balki sotī hai. Wuh us par haṉsne lage. Magar jab bhīṛ nikāl dī gayī, to us ne andar jākar, us kā hāth pakṛā, aur laṛkī uṭhī. Aur is bāt kī shuhrat us tamām 'ilāqe meṉ phail gayī.

'Īd i Taslīs ke ba'd kā Pachīswāṉ Itwār.

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand, ham terī minnat karte haiṉ, apne īmāndār bandoṉ ke diloṉ ko ubhār; tāki wuh, nek a'māl se ḳhūb phaldār hokar tujh se ḳhūb ajr pāeṉ; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. Yaramiyāh xxiii. 5.

DEKH wuh din āte haiṉ, Ḳhudāwand kahtā hai, ki maiṉ Dāūd ke liye sadāqat kī ek Shāḳh nikālūṉgā, aur ek Bādshāh bādshāhī karegā, aur iqbālmand hogā, aur 'adālat o sadāqat zamīn par karegā.

Digitized by Google

Us ke dinon men Yahūdā najāt pāegā, aur Isrāīl salāmatī se sukūnat karegā, aur us kā Nām yih rakkhā jāegā. ḲHUDĀWAND HAMĀRĪ SADĀQAT. Isī liye dekh, wuh din āte hain, Ḳhudāwand kahtā hai, ki wuh phir na kahenge, Ḳhudāwand zinda hai, jo Banī Isrāīl ko mulk i Misr se nikāl lāyā; balki, Ḳhudāwand zinda hai, jo Isrāīl ke gharāne kī aulād ko, uttar kī mamlukat se, aur sāre mulkon se, jahān main ne unhen hānk diyā thā, charhā lāyā, aur unhen dāḳhil karāyā, ki wuh apnī zamīn men basen.

INJĪL. Yūhannā vi. 5.

PAS jab Yisū' ne apnī ānkhen uṭhākar dekhā, ki mere pās barī bhīr ā rahī hai, to Filippus se kahā, ki Ham in ke khāne ke liye kahān se roṭiyān mol len? Magar us ne us ke āzmāne ke liye yih kahā; kyūnki wuh āp jāntā thā, ki main kyā karūngā. Filippus ne use jawāb diyā, ki Do sau dīnār kī roṭiyān in ke liye kāfī na hongī, ki har ek ko thorī bhī mil jāe. Us ke shāgirdon men se ek ne, ya'nī Shama'ūn Patras ke bhāī Andriyās ne, us se kahā; Yahān ek larkā hai, jis ke pās jau kī pānch roṭiyān, aur do machhliyān hain; magar yih itne logon men kyā hain? Yisū' ne kahā, ki Logon ko biṭhāo. Aur us jagah bahut ghās thī. Pas wuh mard, jo taḳhmīnan pānch hazār the, baiṭh gaye. Yisū' ne wuh roṭiyān līn, aur shukr karke unhen jo baiṭhe the bānṭ dīn; aur isī tarah machhliyon men se jis qadr chāhte the bānṭ diyā. Jab wuh ser ho chuke, to us ne apne shāgirdon se kahā, ki Bache hūe ṭukron ko jama' karo, tāki kuchh zā'i na ho. Chunānchi unhon ne jama' kiyā, aur jau kī pānch roṭiyon ke ṭukron se, jo khānewālon se bach rahe the, bārah ṭokriyān bharīn. Pas jo mu'jiza us ne dikhāyā wuh log use dekhkar kahne lage; Jo nabī dunyā men ānewālā thā, fi'lhaqīqat yihī hai.

¶ Agar Āmad ke pahle Itwār se peshtar 'Īd i Taslīs ke ba'd pachīs se ziyāda Itwār hon, to 'Īd i Zuhūr ke ba'd jitne Itwār kam hūe the, un kī Kālikṭen, Ḳhatt, aur Injīlen is mauqa' par ḥasb i zarūrat paṛhī jāen. Aur agar Āmad se peshtar 'Īd i Taslīs ke ba'd ke Itwār pachīs se kam hon, to bāqī chhoṛe jāen; Magar yih āḳhirī Kālikṭ, Ḳhatt, aur Injīl hamesha Āmad se pahle Itwār ko paṛhī jāen.

Muqaddas Andriyās kā din (ya'nī 30 Nowembar).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū ne apne Muqaddas Rasūl Andriyās par aisā fazl kiyā, ki wuh tere Beṭe Yisū' Masīh ke bulāwe ko ḳhushī se qabūl karke fauran us ke pīchhe ho liyā; Ham sabhon ko yih taufīq de, ki tere pāk Kalām se bulāe jākar filfaur apne āp ko nisār karen, ki tere pāk hukmon ko tābi'dārī se bajā lāen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Romīon x. 9.

AGAR tū apnī zabān se Yisū' ke Ḳhudāwand hone kā iqrār kare, aur apne dil se īmān lāe, ki Ḳhudā ne use murdon men se jilāyā, to najāt pāegā. Kyūnki rāstbāzī ke liye īmān lānā dil se hotā hai; aur najāt ke liye iqrār munh se kiyā jātā hai. Chunānchi kitāb i muqaddas yih kahtī hai, ki Jo koī us par īmān lāegā, wuh sharminda na hogā. Kyūnki Yahūdīon aur Yūnānīon men kuchh farq nahīn; is liye ki wuhī sab kā Ḳhudāwand hai, aur apne sab du'ā māngnewālon ke liye faiyāz hai. Kyūnki Jo koī Ḳhudāwand kā nām legā, najāt pāegā. Magar jis par wuh īmān nahīn lāe, us se kyūnkar du'ā māngen? aur jis kā zikr unhon ne nahīn sunā, us par īmān kyūnkar lāen? aur bagair manādī karnewāle ke kyūnkar sunen? Aur jab tak wuh bheje na jāen, manādī kyūnkar karen? Chunānchi likhā hai, ki Kyā hī ḳhushnumā hain un ke qadam, jo achchhī chīzon kī ḳhushḳhabarī dete hain! Lekin sab ne is ḳhushḳhabarī par kān na dharā. Chunānchi Yasha'yāh kahtā hai, ki Ai Ḳhudāwand, hamāre paigām kā kis ne yaqīn kiyā hai? Pas

Digitized by Google

īmān sunne se paidā hotā hai, aur sunnā Masīh ke kalām se. Lekin main kahtā hūn; Kyā unhon ne nahīn sunā? Beshakk sunā: chunānchi likhā hai, ki Un kī āwāz tamām rū e zamīn par, Aur un kī bāten dunyā kī hadd tak pahunchīn. Phir main kahtā hūn; Kyā Isrāīl wāqif na thā? Awwal to Mūsā kahtā hai, ki Main un se tum ko gairat dilāūngā jo qaum hī nahīn, Ek nādān qaum se tum ko gussa dilāūngā. Phir Yasha'yāh barā diler hokar yih kahtā hai, ki Jinhon ne mujhe nahīn dhūndhā, unhon ne mujhe pā liyā; Jinhon ne mujh se nahīn pūchhā, un par main zāhir ho gayā. Lekin Isrāīl ke haqq men yūn kahtā hai, ki Main din bhar ek nāfarmān aur hujjatī ummat kī taraf apne hāth barhāe rahā.

INJĪL. Matī iv. 18.

YISŪ' ne Galīl kī jhīl ke kanāre phirte hūe do bhāiyon, ya'nī Shama'ūn ko jo Patras kahlātā hai, aur us ke bhāī Andriyās ko jhīl men jāl dālte dekhā; kyūnki wuh machhliyon ke pakarnewāle the; aur un se kahā, ki Mere pīchhe chale āo, to main tumhen ādmīon kā pakarnewālā banāūngā. Wuh fauran jāl chhorkar us ke pīchhe ho liye. Aur wahān se āge barhkar, us ne âur do bhāiyon, ya'nī Zabdī ke bete Ya'qūb, aur us ke bhāī Yūhannā ko dekhā ki apne bāp Zabdī ke sāth kishtī par apne jālon kī marammat kar rahe hain, aur unhen bulāyā. Wuh fauran kishtī aur apne bāp ko chhorkar us ke pīchhe ho liye.

Muqaddas Tomā Rasūl kā din (ya'nī 21 Disembar).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq aur abadī zinda Khudā, Tū ne īmān ke ziyāda istihkām ke liye apne muqaddas Rasūl Tomā ko apne Bete ke jī uthne kī nisbat shakk men parne diyā; Yih 'ināyat kar, ki ham tere Bete Yisū' Masīh par aisā kāmil aur pukhta i'tiqād rakkhen, ki hamārā īmān tere hużūr kabhī malāmat ke qābil na thahre. Ai Khudāwand, usī Yisū' Masīh ke wasīle se hamārī sun, jis kī, tere aur Rūhul-Quds ke sāth, ab aur abad ul ābād tamām 'izzat o ta'zīm hotī rahe. *Āmīn.*

KHATT. Afsīon ii. 19.

PAS ab tum pardesī aur musāfir nahīn rahe, balki muqaddason ke hamwatan aur Khudā ke gharāne ke ho gaye, aur rasūlon aur nabīon kī neo par, jis ke kone ke sire kā patthar khud Masīh Yisū' hai, ta'mīr kiye gaye ho; usī men har ek 'imārat mil milākar Khudāwand men ek pāk maqdis bantī jātī hai; aur tum bhī us men bāham ta'mīr kiye jāte ho, tāki Rūh men Khudā kā maskan bano.

INJĪL. Yūhannā xx. 24.

UN bārah men se ek shakhs, ya'nī Tomā, jise Tauam kahte hain, Yisū' ke āne ke waqt un ke sāth na thā. Pas bāqī shāgird us se kahne lage, ki Ham ne Khudāwand ko dekhā hai. Magar us ne un se kahā, ki Jab tak main us ke hāthon men mekhon ke sūrākh na dekh lūn, aur mekhon ke sūrākhon men apnī unglī na dāl lūn, aur apnā hāth us kī paslī men na dāl lūn, hargiz yaqīn na karūngā. Āth roz ke ba'd, jab us ke shāgird phir andar the, aur Tomā un ke sāth thā, aur darwāze band the, to Yisū' āyā, aur bīch men kharā hokar bolā; Tumhārī salāmatī ho. Phir us ne Tomā se kahā, ki Apnī unglī pās lākar mere hāthon ko dekh, aur apnā hāth pās lākar merī paslī men dāl, aur bei'tiqād na ho, balki i'tiqād rakh. Tomā ne jawāb men us se kahā; Ai mere Khudāwand! Ai mere Khudā! Yisū' ne us se kahā; Tū to mujhe dekhkar īmān lāyā hai; mubārak wuh hain, jo bagair dekhe īmān lāe. Aur Yisū' ne âur bahut se mu'jize shāgirdon ke sāmne dikhāe, jo is kitāb men likhe nahīn gaye; lekin yih is liye likhe gaye, ki tum īmān lāo, ki Yisū' hī Khudā kā Betā Masīh hai, aur īmān lākar us ke nām se zindagī pāo.

Digitized by Google

Muqaddas Paulus ke dil phirne kā din (ya'nī 25 Januarī).

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudā, Tū ne mubārak Rasūl Muqaddas Paulus kī manādī se Injīl kī raushnī tamām dunyā men chamkāī; Yih taufīq de, ki ham, us ke dil phirne kā 'ajīb hāl yād rakhkar, us kī pāk ta'līm par 'amal karne se apnī shukrguzārī zāhir karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. A'māl ix. 1.

AUR Shāūl, jo abhī tak Ḳhudāwand ke shāgirdon ke dhamkāne aur qatl karne kī dhun men thā, sardār kāhin ke pās gayā, aur us se Damishq ke 'ibādatḳhānon ke liye is mazmūn ke ḳhatt mānge, ki jin ko wuh is Tarīq par pāe, ḳhwāh mard, ḳhwāh 'aurat, un ko bāndhkar Yarūshalem men lāe. Jab wuh safar karte karte Damishq ke nazdīk pahunchā, to aisā hūā ki yakāyak āsmān se ek nūr us ke girdāgird ā chamkā; aur wuh zamīn par gir paṛā, aur yih āwāz sunī, ki Ai Shāūl, ai Shāūl, tū mujhe kyūn satātā hai? Us ne pūchhā, ki Ai Ḳhudāwand, tū kaun hai? Us ne kahā; Main Yisū' hūn, jise tū satātā hai: magar uṭh, shahr men jā, aur jo tujhe karnā chāhiye, wuh tujh se kahā jāegā. Jo ādmī us ke hamrāh the, wuh ḳhāmosh khaṛe rah gaye, kyūnki āwāz to sunte the, magar kisī ko dekhte na the. Aur Shāūl zamīn par se uṭhā; lekin jab ānkhen kholīn, to us ko kuchh na dikhāī diyā; aur log us kā hāth pakaṛke Damishq men le gaye. Aur wuh tīn din tak na dekh sakā, aur na khāyā na piyā. Damishq men Hananyāh nām ek shāgird thā. Us se Ḳhudāwand ne royā men kahā, ki Ai Hananyāh! Us ne kahā; Ai Ḳhudāwand, main hāzir hūn. Ḳhudāwand ne us se kahā; Uṭh, us kūche men jā jo Sīdhā kahlātā hai, aur Yahūdāh ke ghar men Shāūl nām Tarsī ko pūchh le; kyūnki dekh, wuh du'ā māng rahā hai; aur us ne Hananyāh nām ek ādmī ko andar āte, aur apne ūpar hāth rakhte dekhā hai, tāki phir bīnā ho. Hananyāh ne jawāb diyā, ki Ai Ḳhudāwand, main ne bahut logon se is shaḳhs kā zikr sunā, ki is ne Yarūshalem men tere muqaddason ke sāth kaisī kaisī burāiyān kī hain. Aur yahān is ko sardār kāhinon kī taraf se iḳhtiyār milā hai, ki jo log terā nām lete hain, un sab ko bāndh le. Magar Ḳhudāwand ne us se kahā, ki Tū jā; kyūnki yih qaumon, bādshāhon, aur banī Isrāīl par merā nām zāhir karne kā merā chunā hūā wasīla hai. Aur main use jatā dūngā, ki use mere nām kī ḳhātir kis qadr dukh uṭhānā paṛegā. Pas Hananyāh jākar us ghar men dāḳhil hūā; aur apne hāth us par rakhkar kahā, ki Ai bhāī Shāūl, Ḳhudāwand, ya'nī Yisū', jo tujh par us rāh men jis se tū āyā zāhir hūā thā, usī ne mujhe bhejā hai, ki tū bīnāī pāe aur Rūhu'l Quds se bhar jāe. Aur fauran us kī ānkhon se chhilke se gire, aur wuh bīnā ho gayā, aur uṭhkar baptisma liyā; phir kuchh khāke tāqat pāī. Aur wuh kaī din un shāgirdon ke sāth rahā jo Damishq men the. Aur fauran 'ibādatḳhānon men Yisū' kī manādī karne lagā, ki wuh Ḳhudā kā Beṭā hai. Aur sab sunnewāle hairān hokar kahne lage; Kyā yih wuh shaḳhs nahīn hai, jo Yarūshalem men is nām ke lenewālon ko tabāh kartā thā, aur yahān bhī isī liye āyā thā, ki un ko bāndhkar sardār kāhinon ke pās le jāe? Lekin Shāūl ko âur bhī quwwat hāsil hotī gayī, aur wuh is bāt ko sābit karke ki Masīh yihī hai, Damishq ke rahnewāle Yahūdīon ko hairat dilātā rahā.

INJĪL. Matī xix. 27.

PATRAS ne jawāb men us se kahā, ki Dekh, ham to sab kuchh chhoṛkar tere pīchhe ho liye hain; pas ham ko kyā milegā? Yisū' ne un se kahā; Main tum se sach kahtā hūn, ki jab Ibn i Ādam

Digitized by Google

nayī paidāish men apne jalāl ke takht par baithegā, to tum bhī jo mere pīchhe ho liye ho, bārah takhton par baithkar, Isrāīl ke bārah kabīlon kā insāf karoge. Aur jis kisī ne gharon, yā bhāiyon, yā bahinon, yā bāp, yā mān, yā bachchon, yā kheton ko mere nām kī khātir chhor diyā hai, us ko sau gunā milegā aur hamesha kī zindagī kā wāris hogā. Lekin bahut se awwal ākhir ho jaenge, aur ākhir awwal.

Masīh kā haikal men hāzir kiyā jānā, jise Muqaddas Kunwārī Maryam kī Tahārat bhī kahte hain (ya'nī 2 Februarī).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq aur abadī zinda Khudā, ham terī Janāb men 'ājizī se 'arz karte hain, ki jis tarah terā iklautā Beṭā haikal men goyā āj ke din hamāre insānī jism men hāzir kiyā gayā, usī tarah ham bhī dil kī pākīzagī aur safāī ke sāth, usī tere Beṭe apne Khudāwand Yisū' Masīh kī ma'rifat tere huzūr hāzir kiye jāen. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. Malākī iii. 1.

DEKHO main apne Rasūl ko bhejūngā, aur wuh mere āge merī rāh ko durust karegā; aur wuh Khudāwand, jis kī talāsh men tum ho, hān, 'Ahd kā Rasūl, jis se tum khush ho, wuh apnī haikal men nāgahān āegā. Dekho wuh yaqīnan āegā, Rabb-ul-Afwāj farmātā hai. Par us ke āne ke din men kaun ṭhahar sakegā? Aur jab wuh namūd hogā, kaun hai jo kharā rahegā? Kyūnki wuh sunār kī āg, aur dhobī ke sābun kī mānind hai, aur wuh rūpe kā mail kāṭtā hūā, aur use khālis kartā hūā baithegā. Aur wuh banī Lāwī ko pāk karegā, wuh unhen rūpe aur sone kī mānind sāf karegā; tāki wuh rāstbāzī se Khudāwand ke āge hadiya guzrānen. Tab Yahūdā aur Yarūshalem kā hadiya Khudāwand ko pasand āegā, jaisā agle dinon men, aur guzre hūe barason men thā. Aur main 'adālat ke liye tumhāre nazdīk āūngā, aur jādūgaron par, aur zinākāron par, aur jhūṭhī qasm khānewālon par, aur un par jo mazdūron ko zulm se mazdūrī nahīn dete, aur bewāon aur yatīmon par sitam karte, aur musāfir ko phirā dete ki wuh apnā haqq na pāe, aur mujh se nahīn ḍarte, musta'idd hoke gawāhī dūngā, Rabb-ul-Afwāj farmātā hai.

INJĪL. Lūqā ii. 22.

PHIR jab Mūsā kī sharī'at ke muwāfiq un ke pāk hone ke din pūre ho gaye, to wuh us ko Yarūshalem men lāe, tāki Khudāwand ke āge hāzir karen, (jaisā ki Khudāwand kī sharī'at men likhā hai, ki Har ek pahlauṭā Khudāwand ke liye muqaddas ṭhahregā,) aur Khudāwand kī sharī'at ke is qaul ke muwāfiq qurbānī karen, ki Qumrīon kā ek jorā, yā kabūtar ke do bachche lāo. Aur dekho, Yarūshalem men Shama'ūn nām ek ādmī thā, aur wuh ādmī rāstbāz aur khudātars aur Isrāīl kī tasallī kā muntazir thā, aur Rūhu'l Quds us par thā. Aur us ko Rūhu'l Quds se āgāhī hūī thī, ki jab tak tū Khudāwand ke Masīh ko dekh na le, maut ko na dekhegā. Wuh Rūh kī hidāyat se haikal men āyā, aur jis waqt mān bāp us larke Yisū' ko andar lāe, tāki us ke liye sharī'at ke dastūr par 'amal karen, to us ne use apnī god men liyā, aur Khudā kī hamd karke kahā, ki Ai Mālik, ab tū apne gulām ko apne qaul ke muwāfiq salāmatī se rukhsat detā hai; Kyūnki merī ānkhon ne terī najāt dekh lī hai, Jo tū ne sab ummaton ke rūbarū taiyār kī hai, Tāki gair-qaumon ko raushnī denewālā nūr Aur terī ummat Isrāīl kā jalāl bane. Aur us kā bāp aur us kī mān in bāton par, jo us ke haqq men kahī jātī thīn, ta'ajjub karte the. Aur Shama'ūn ne un ke liye barakat chāhī, aur us kī mān Maryam se kahā; Dekh yih Isrāīl men bahuton ke girne aur uṭhne ke liye, aur aisā nishān hone ke liye muqarrar hūā hai, jis kī mukhālafat

Digitized by Google

kī jāegī—balki khud terī jān bhī talwār se chhid jāegī—tāki bahut logon ke dilon ke khayāl khul jāen. Aur Asher ke qabīle men se Hannāh nām Fanūel kī beṭī ek nabiya thī; wuh bahut 'umrrasīda thī, aur apne kunwārepan ke ba'd sāt baras ek shauhar ke sāth guzāre the; wuh chaurāsī baras se bewa thī; aur haikal se judā na hotī thī, balki rāt din rozon aur du'āon ke sāth 'ibādat kiyā kartī thī. Aur wuh usī ghaṛī wahān ākar Khudā kā shukr karne lagī, aur un sab se jo Yarūshalem ke chhuṭkāre ke muntazir the us kī bābat bāten karne lagī. Aur jab wuh Khudāwand kī sharī'at ke muwāfiq sab kuchh kar chuke, to Galīl men apne shahr Nāsarat ko phir gaye. Aur wuh laṛkā baṛhtā aur quwwat pātā gayā, aur hikmat se ma'mūr hotā gayā, aur Khudā kā fazl us par thā.

Muqaddas Mattiyyāh kā din (*ya'nī* 24 *Februarī*).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, Tū ne beīmān Yahūdāh kī jagah apne wafādār bande Mattiyyāh ko chun liyā, ki wuh bārah Rasūlon ke shumār men shāmil ho; Yih 'ināyat kar ki terī Kalīsiyā, jhūṭhe Rasūlon se hamesha bachkar, wafādār aur sachche gallabānon ke intizām o hidāyat men rahe; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, *Āmīn.*

KHATT KE 'IWAZ. A'māl i. 15.

UNHĪN dinon Patras bhāiyon men, jo takhmīnan ek sau bīs shakhson kī jamā'at thī, khaṛā hokar kahne lagā; Ai bhāiyo, us nawishte kā pūrā honā zarūr thā, jo Rūhu'l Quds ne Dāūd kī zabānī us Yahūdāh ke haqq men pahle se kahā thā, jo Yisū' ke pakarnewālon kā rahnumā hūā; kyūnki wuh ham men shumār kiyā gayā, aur us ne is khidmat kā hissa pāyā. (Us ne badkārī kī kamāī se ek khet hāsil kiyā; aur sir ke bal girā, aur us kā peṭ phaṭ gayā, aur us kī sārī antriyān nikal parīn. Aur yih Yarūshalem ke sab rahnewālon ko ma'lūm hūā, yahān tak ki us khet kā nām un kī zabān men Haqal-damā paṛ gayā, ya'nī Khūn kā Khet.) Kyūnki Zabūr men likhā hai, ki Us kā ghar ujaṛ jāe, Aur us men koī basnewālā na rahe: aur Us kā 'uhda dūsrā le le. Pas jitne 'arse tak Khudāwand Yisū' hamāre sāth ātā jātā rahā, ya'nī Yūhannā ke baptisma se lekar Khudāwand ke hamāre pās se uṭhāe jāne tak, jo barābar hamāre sāth rahe, chāhiye ki un men se ek mard hamāre sāth us ke jī uṭhne kā gawāh bane. Phir unhon ne do ko pesh kiyā, ek Yūsuf ko, jo Bar-Sabā kahlātā, aur jis kā laqab Yūstus hai, dusrā Mattiyyāh ko: aur yih kahkar du'ā māngī; Ai Khudāwand, tū jo sab ke dilon kī jāntā hai, yih zāhir kar, ki in dono men se tū ne kis ko chunā hai, ki wuh is khidmat aur risālat kī jagah le, jise Yahūdāh chhoṛkar apnī jagah gayā. Phir unhon ne un ke bāre men qur'a ḍālā, aur qur'a Mattiyyāh ke nām kā niklā. Pas wuh un gyārah rasūlon ke sāth shumār hūā.

INJĪL. Matī xi. 25.

US waqt Yisū' ne kahā; Ai Bāp, āsmān aur zamīn ke Khudāwand, main terī hamd kartā hūn, ki tū ne yih bāten dānāon aur 'aqlmandon se chhipāīn, aur bachchon par zāhir kīn. Hān, ai Bāp: kyūnki aisā hī tujhe pasand āyā. Mere Bāp kī taraf se sab kuchh mujhe saunpā gayā, aur koī Beṭe ko nahīn jāntā, siwā Bāp ke; aur koī Bāp ko nahīn jāntā, siwā Beṭe ke, aur us ke, jis par Beṭā use zāhir karnā chāhe. Ai mihnat uṭhānewālo, aur bojh se dabe hūe logo, sab mere pās āo, main tumhen ārām dūngā. Merā jūā apne ūpar uṭhā lo, aur mujh se sīkho; kyūnki main halīm hūn, aur dil kā firotan; to tumhārī jānen ārām pāengī. Kyūnki merā jūā mulāim hai, aur merā bojh halkā.

Digitized by Google

Mubārak Kuṉwārī Maryam ke bashārat pāne kā din (ya'nī 25 Mārch.)

KĀLIKṬ.

AI Ḳhudāwand, ham terī minnat karte haiṉ, hamāre diloṉ meṉ apna fazl jārī kar; tāki jis tarah ham ne firishte ke paigām se tere Beṭe ke tajassum kā rāz jān liyā hai, usī tarah ham us kī salīb aur azīyat kī rāh se us kī qiyāmat ke jalāl meṉ pahuṉchāe jāeṉ; usī apne Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. Yasha'yāh vii. 10.

PAR Ḳhudāwand ne Āḳhaz se ḳhitāb karke kahā, ki Ḳhudāwand apne Ḳhudā se koī nishān māṉg, ḳhwāh nīche zamīṉ meṉ, ḳhwāh ūpar balandī meṉ. Par Āḳhaz ne kahā, ki Maiṉ nahīṉ māṉgne kā, aur maiṉ Ḳhudāwand ko nabīṉ āzmāne kā. Tab nabī ne kahā, Ai Dāūd ke khāndān ab tum suno; insān ko thakānā tumhāre āge nihāyat chhoṭī bāt hai, so kyā tum mere Ḳhudā ko bhī thakāoge? Bāwujūd is ke Ḳhudāwand āp tum ko ek nishān degā; dekho, Kuṉwārī hāmila hogī, aur beṭā janegī, aur us kā nām 'Immanūel rakkhegī. Wuh dahī aur shahd khāegā, jis waqt tak ki wuh burā tark karne kā, aur bhalā pasand karne kā imtiyāz pāe.

INJĪL. Lūqā i. 26.

CHHAṬE mahīne Jibraīl firishta Ḳhudā kī taraf se Galīl ke ek shahr meṉ jis kā nām Nāsarat thā, ek kuṉwārī ke pās bhejā gayā, jis kī mangnī Dāūd ke gharāne ke ek mard Yūsuf nām se hūī thī; aur us kuṉwārī kā nām Maryam thā. Aur firishte ne us ke pās andar āke kahā; Salām tujh ko, jis par fazl hūā hai! Ḳhudāwand tere sāth hai. Wuh is kalām se bahut ghabrā gayī aur sochne lagī, ki yih kaisā salām hai. Firishte ne us se kahā; Ai Maryam, ḳhauf na kar, kyūṉki Ḳhudā kī taraf se tujh par fazl hūā hai; aur dekh, tū hāmila hogī aur beṭā janegī; us kā nām Yisū' rakhnā. Wuh buzurg hogā; aur Ḳhudā Ta'ālā kā Beṭā kahlāegā, aur Ḳhudāwand Ḳhudā us ke bāp Dāūd kā taḳht use degā, aur wuh Ya'qūb ke gharāne par abad tak bādshāhī karegā, aur us kī bādshāhī kā āḳhir na hogā. Maryam ne firishte se kahā; Yih kyūṉkar hogā, jis hāl meṉ ki maiṉ mard ko nahīṉ jāntī? Aur firishte ne jawāb meṉ us se kahā, ki Rūhu'l-Quds tujh par nāzil hogā, aur Ḳhudā Ta'ālā kī qudrat tujh par sāya ḍālegī, aur is sabab se wuh pākīza jo paidā honewālā hai Ḳhudā kā Beṭā kahlāegā. Aur dekh, terī rishtadār Ilīshiba' ke bhī buṛhāpe meṉ beṭā honewālā hai; aur ab us ko, jo bānjh kahlātī thī, chhaṭā mahīna hai. Kyūṉki jo qaul Ḳhudā kī taraf se hai, wuh hargiz betāsīr na hogā. Maryam ne kahā; Dekh, maiṉ Ḳhudāwand kī bandī hūṉ; mere liye tere qaul ke muwāfiq ho. Phir firishta us ke pās se chalā gayā.

Muqaddas Marqus kā din (ya'nī 25 Epril).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū ne apnī muqaddas Kalīsiyā ko apne Injīlnawīs Muqaddas Marqus kī āsmānī ta'līm se dānāī baḳhshī hai; Ham ko yih taufīq de, ki laṛkoṉ kī tarah bātil ta'līm ke har jhoke se idhar udhar uṛte na phireṉ, balki terī muqaddas Injīl kī sachchāī par qāim rahe; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Afsīoṉ iv. 7.

HAM meṉ se har ek par Masīh kī baḳhshish ke andāze ke muwāfiq fazl hūā hai. Isī wāste wuh kahtā hai, ki Jab wuh 'ālam i bālā par chaṛhā, to qaidīoṉ ko sāth le gayā, Aur ādmīoṉ ko in'ām diye. (Us ke chaṛhne se âur kyā pāyā jātā hai, siwā is ke ki wuh zamīn ke nīche ke 'ilāqe meṉ utrā bhī thā? Aur yih utarnewālā wuhī hai, jo sāre āsmānoṉ se bhī ūpar chaṛh

Digitized by Google

gayā, tāki sab chīzon ko ma'mūr kare.) Aur usī ne ba'z ko rasūl, aur ba'z ko nabī, aur ba'z ko mubashshir, aur ba'z ko charwāhā aur ustād banākar de diyā; tāki muqaddas log kāmil banen, aur khidmat-guzārī kā kām kiyā jāe, aur Masīh kā badan taraqqī pāe: jab tak ham sab ke sab Khudā ke Beṭe ke īmān aur us kī pahchān men ek na ho jāen, aur kāmil insān na banen, ya'nī Masīh ke pūre qadd ke andāze tak na pahunch jāen; tāki ham āge ko bachche na rahen, aur ādmīon kī bāzīgarī aur makkārī ke sabab, un ke gumrāh karnewāle mansūbon kī taraf, har ek ta'līm ke jhoke se maujon kī tarah uchhalte bahte na phiren; balki mahabbat ke sāth sachchāī par qāim rahkar, aur us ke sāth jo sir hai, ya'nī Masīh ke sāth, paiwasta hokar har tarah se baṛhte jāen; jis se sārā badan, har ek joṛ kī madad se paiwasta hokar aur gaṭhkar, us tāsīr ke muwāfiq jo baqadr har hisse ke hotī hai, apne āp ko baṛhātā hai, tāki mahabbat men apnī taraqqī kartā jāe.

INJĪL. Yūhannā xv. 1.

ANGŪR kā haqīqī daraḳht main hūn, aur merā Bāp bāgbān hai. Jo ḍālī mujh men hai aur phal nahīn lātī, use wuh kāṭ ḍāltā hai; aur jo phal lātī hai use chhāṇṭtā hai, tāki ziyāda phal lāe. Ab tum us kalām ke sabab, jo main ne tum se kiyā, pāk ho. Tum mujh men qāim raho, aur main tum men. Jis tarah ḍālī, agar angūr ke daraḳht men qāim na rahe, to apne āp se phal nahīn lā saktī; isī tarah tum bhī agar mujh men qāim na raho, to phal nahīn lā sakte. Main angūr kā daraḳht hūn, tum ḍāliyān ho; jo mujh men qāim rahtā hai, aur main us men, wuhī bahut phal lātā hai; kyūnki mujh se judā hokar tum kuchh nahīn kar sakte. Agar koī mujh men qāim na rahe, to wuh ḍālī kī tarah phenk diyā jātā, aur sūkh jātā hai; aur log unhen jama' karke āg men jhonk dete hain, aur wuh jal jātī hain. Agar tum mujh men qāim raho, aur merī bāten tum men qāim rahen, to jo chāho, māngo; wuh tumhāre liye ho jāegā. Mere Bāp kā jalāl isī se hotā hai, ki tum bahut sā phal lāo; jab hī tum mere shāgird ṭhahroge. Jaise Bāp ne mujh se mahabbat rakkhī, waise hī main ne tum se mahabbat rakkhī; tum merī mahabbat men qāim raho. Agar tum mere hukmon par 'amal karoge, to merī mahabbat men qāim rahoge, jaise main ne apne Bāp ke hukmon par 'amal kiyā hai, aur us kī mahabbat men qāim hūn. Main ne yih bāten is liye tum se kahī hain, ki merī khushī tum men ho, aur tumhārī khushī pūrī ho jāe.

Muqaddas Filippus aur Ya'qūb kā din (ya'nī 1 Mei).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, tujhe haqīqat men pahchānnā abadī zindagī hai; Hamen yih bakhsh, ki tere Beṭe Yisū' Masīh ko kāmil taur par jānen, ki rāh aur haqq aur zindagī wuhī hai: tāki tere muqaddas Rasūlon Filippus aur Ya'qūb kī pairawī karke, ham us rāh men, jo abadī zindagī ko pahunchātī hai, sābitqadamī se chalte rahen; yih usī tere Beṭe hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se ho. *Āmīn.*

ḲHATT. Ya'qūb i. 1.

KHUDĀ ke aur Khudāwand Yisū' Masīh ke bande Ya'qūb kī taraf se, un bārah qabīlon ko jo jābajā rahte hain, salām pahunche. Ai mere bhāiyo, jab tum tarah tarah kī āzmāishon men paṛo, to is ko yih jānkar kamāl khushī kī bāt samajhnā, ki tumhāre īmān kī āzmāish sabr paidā kartī hai. Aur sabr ko apnā pūrā kām karne do, tāki tum pūre aur kāmil ho jāo, aur tum men kisī bāt kī kamī na rahe. Lekin agar tum men se kisī men hikmat kī kamī ho, to Khudā se mānge, jo bagair malāmat kiye sab ko faiyāzī ke sāth detā hai; us ko dī jāegī. Magar īmān se mānge, aur kuchh

Digitized by Google

shakk na kare; kyūnki shakk karnewālā samundar kī lahr kī mānind hotā hai, jo hawā se bahtī aur uchhaltī hai. Aisā ādmī yih na samjhe, ki mujhe Ḳhudāwand se kuchh milegā; wuh shaḳhs dodila hai, aur apnī sārī bāton men beqiyām. Adnā bhāī apne ā'lā martabe par faḳhr kare; aur daulatmand apnī adnā hālat par: is liye ki ghās ke phūl kī tarah jātā rahegā. Kyūnki sūraj nikalte hī saḳht dhūp partī, aur ghās ko sukhā detī hai, aur us kā phūl gir jātā hai, aur us kī ḳhūbsūratī jātī rahtī hai; isī tarah daulatmand bhī apnī rāh par chalte chalte ḳhāk men mil jāegā. Mubārak wuh shaḳhs hai, jo āzmāish kī bardāsht kartā hai: kyūnki jab maqbūl ṭhahrā, to zindagī kā wuh tāj hāsil karegā, jis kā Ḳhudāwand ne apne mahabbat karnewālon se wa'da kiyā hai.

INJĪL. Yūhannā xiv. 1.

AUR Yisū' ne apne shāgirdon se kahā, ki tumhārā dil na ghabrāe; tum Ḳhudā par īmān rakhte ho, mujh par bhī īmān rakkho. Mere Bāp ke ghar men bahut se makān hain; agar na hote, to main tum se kah detā; kyūnki main jātā hūn, tāki tumhāre liye jagah taiyār karūn. Aur agar main jākar tumhāre liye jagah taiyār karūn, to phir ākar tumhen apne sāth le lūngā; tāki jahān main hūn, tum bhī ho. Aur jahān main jātā hūn, tum wahān kī rāh jānte ho. Tomā ne us se kahā; Ai Ḳhudāwand, ham nahīn jānte ki tū kahān jātā hai; phir rāh kis tarah jānen? Yisū' ne us se kahā, ki Rāh, aur Haqq, aur Zindagī main hūn; koī mere wasīle ke bagair Bāp ke pās nahīn ātā. Agar tum ne mujhe jānā hotā, to mere Bāp ko bhī jānte; ab use jānte ho, aur dekh liyā hai. Filippus ne us se kahā; Ai Ḳhudāwand, Bāp ko hamen dikhā; yihī hamen kāfī hai. Yisū' ne us se kahā; Ai Filippus, main itnī muddat se tumhāre sāth hūn; kyā tū mujhe nahīn jāntā? Jis ne mujhe dekhā, us ne Bāp ko dekhā; tū kyūnkar kahtā hai, ki Bāp ko hamen dikhā? Kyā tū yaqīn nahīn kartā, ki main Bāp men hūn, aur Bāp mujh men hai? Yih bāten jo main tum se kahtā hūn, apnī taraf se nahīn kahtā: lekin Bāp mujh men rahkar apne kām kartā hai. Merā yaqīn karo, ki main Bāp men hūn, aur Bāp mujh men; nahīn to mere kāmon hī ke sabab merā yaqīn karo. Main tum se sach sach kahtā hūn, ki Jo mujh par īmān rakhtā hai, yih kām jo main kartā hūn, wuh bhī karegā; balki in se bhī bare kām karegā; kyūnki main Bāp ke pās jātā hūn. Aur jo kuchh tum mere nām se chāhoge, main wuhī karūngā, tāki Bāp Bete men jalāl pāe. Agar mere nām se mujh se kuchh chāhoge, to main wuhī karūngā.

Muqaddas Bar-Nabā Rasūl kā din (*ya'nī* 11 *Jūn*).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudāwand Ḳhudā, Tū ne apne muqaddas Rasūl Bar-Nabā ko Rūhul-Quds kī khāss ni'maton se ma'mūr kiyā; Ham terī minnat karte hain, ki hamen na apnī gūnāgūn ni'maton se mahrūm rakh, aur na us fazl se jis ke zarī'e ham un ko har waqt terī 'izzat o jalāl ke liye isti'māl karen, hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. A'māl xi. 22.

UN logon kī ḳhabar Yarūshalem kī kalīsiyā ke kānon tak pahunchī; aur unhon ne Bar-Nabā ko Antākiyā tak bhejā. Wuh pahunchkar, aur Ḳhudā kā fazl dekhkar ḳhush hūā; aur un sab ko nasīhat kī, ki dilī irāde se Ḳhudāwand se lipte raho: kyūnki wuh nek mard aur Rūhu'l Quds aur īmān se ma'mūr thā: aur bahut se log Ḳhudāwand kī kalīsiyā men ā mile. Phir wuh Shāūl kī talāsh men Tarsus ko chalā gayā: aur jab wuh milā, to use

Digitized by Google

Antākiyā men lāyā. Aur aisā hūā ki wuh sāl bhar tak kalīsiyā kī jamā'at men shāmil hote, aur bahut se logon ko ta'līm dete rahe; aur shāgird pahle Antākiyā hī men Masīhī kahlāe. Unhīn dinon men chand nabī Yarūshalem se Antākiyā men āe. Un men se ek ne, jis kā nām Agabus thā, khare hokar Rūh kī hidāyat se zāhir kiyā, ki tamām dunyā men barā kāl paregā; aur yih Klaudiyus ke 'ahd men wāqi' hūā. Pas shāgirdon ne tajwīz kī, ki apne apne maqdūr ke muwāfiq Yahūdiya men rahnewāle bhāiyon kī khidmat ke liye kuchh bhejen. Chunānchi unhon ne aisā hī kiyā, aur Bar-Nabā aur Shāūl ke hāth buzurgon ke pās bhejā.

INJĪL. Yūhannā xv. 12.

MERĀ hukm yih hai, ki jaise main ne tum se mahabbat rakkhī, tum bhī ek dūsre se mahabbat rakkho. Is se ziyāda mahabbat koī shakhs nahīn kartā, ki apnī jān apne doston ke liye de de. Jo kuchh main tum ko hukm detā hūn, agar tum use karo, to mere dost ho. Ab se main tumhen naukar na kahūngā, kyūnki naukar nahīn jāntā ki us kā mālik kyā kartā hai; balki tumhen main ne dost kahā hai, is liye ki jo bāten main ne apne Bāp se sunīn, wuh sab tum ko batā dīn. Tum ne mujhe nahīn chunā, balki main ne tumhen chun liyā, aur tum ko muqarrar kiyā, ki jākar phal lāo, aur tumhārā phal qāim rahe; tāki mere nām se jo kuchh Bāp se māngo, wuh tum ko de.

Muqaddas Yūhannā Baptisma denewāle kā din (ya'nī 24 Jūn).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, tere intizām se terā khādim Yūhannā Baptisma denewālā mu'jize ke taur par paidā hūā aur tauba kī manādī se tere Bete hamāre Munjī kī rāh taiyār karne ko bhejā gayā; Ham ko us kī ta'līm aur pāk chalan kā aisā pairau banā, ki ham us kī manādī ke bamūjib sachchī tauba karen, aur us ke namūne ke mutābiq istiqlāl se sach bolen, dilerī se sharārat ko malāmat karen, aur sabr se haqq kī khātir dukh uthāen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT KE 'IWAZ. Yasha'yāh xl. 1.

TUM tasallī do, mere logon ko tum tasallī do, tumhārā Khudā farmātā hai. Yarūshalem ko dilāsa do, aur us se pukārke kaho, ki Us kī musībat ke din, jo jang o jidāl ke the, guzar gae. Us ke gunāh kā kafāra hūā, aur us ne Khudāwand ke hāth se apne sab gunāhon kā badlā do-chand pāyā. Bayābān men ek manādī karnewāle kī āwāz, Tum Khudāwand kī rāh durust karo, sahrā men hamāre Khudā ke liye ek sīdhī shāhrāh taiyār karo. Har ek nasheb ūnchā kiyā jāe, aur har ek koh aur tilā past kiyā jāe, aur har ek terhī chīz sīdhī, aur nā-hamwār jagah hamwār kī jāe. Aur Khudāwand kā jalāl āshkārā hogā, aur sab bashar ek sāth use dekhenge, ki Khudāwand ke munh ne yih farmāyā hai. Ek āwāz hūī, ki Manādī kar. Aur main ne kahā, Main kyā manādī karūn? Har bashar ghās hai, aur un kī sārī raunaq maidān ke phūl kī mānind hai. Ghās murjhātī hai, phūl kumhlāte hain, kyūnki Khudāwand kī hawā us par bahtī hai: yaqīnan log ghās hain. Hān, ghās murjhātī hai, phūl kumhlāte hain; par hamāre Khudā kā Kalām abad tak qāim hai. Ai tū jo Saihūn ko khush-khabarīān sunātī hai, ūnche pahār par charh. Ai tū jo Yarūshalem ko bashārat detī hai, zor se apnī āwāz baland kar; khūb pukār, aur mat dar; Yahūdā kī bastīon se kah, Dekho apnā Khudā. Dekho, Khudāwand Khudā zabardastī ke sāth āegā, aur us kā bāzū apne liye saltanat karegā: dekho, us kā sila us ke sāth hai, aur us kā ajr us ke āge. Wuh chaupān kī mānind apnā galla charāegā, wuh barron ko apne hāth se farāham karegā, aur

Digitized by Google

apnī god men uṭhāke le chalegā, aur un ko jo dūdh pilātī hain āhista āhista le jāegā.

INJĪL. Lūqā i. 57.

ILĪSHIBA' ke janne kā waqt ā pahunchā, aur wuh beṭā janī. Aur us ke parausiyon aur rishtadāron ne yih sunkar, ki Khudāwand ne us par barī rahmat ki, us ke sāth khushī manāī. Aur āṭhwen din aisā hūā ki wuh larke kā khatna karne āe, aur us kā nām us ke bāp ke nām par Zakaryāh rakhne lage. Magar us kī mān ne kahā; Nahīn, balki us kā nām Yūhannā rakkhā jāe. Unhon ne us se kahā, ki Tere kunbe men kisī kā yih nām nahīn. Aur unhon ne us ke bāp ko ishāra kiyā, ki tū us kā nām kyā rakhnā chāhtā hai? Us ne takhtī mangāke yih likhā, ki Us kā nām Yūhannā hai: aur sab ne ta'ajjub kiyā. Usī dam us kā munh aur zabān khul gayī, aur wuh bolne aur Khudā kī hamd karne lagā. Aur un ke ās pās ke sab rahnewālon par dahshat chhā gayī; aur Yahūdiya ke tamām pahārī mulk men in sab bāton kā charchā phail gayā. Aur sab sunnewālon ne un ko dil men sochkar kahā; To yih larkā kaisā honewālā hai! Kyūnki Khudāwand kā hāth us par thā. Aur us kā bāp Zakaryāh Rūhu'l Quds se bhar gayā, aur nubuwwat kī rāh se kahne lagā, ki Khudāwand Isrāīl ke Khudā kī hamd ho, Kyūnki us ne apnī ummat par tawajjuh karke use chhuṭkārā diyā, Aur apne khādim Dāūd ke gharāne men Hamāre liye najāt kā sīng nikālā; (Jaisā us ne apne pāk nabīon kī zabānī kahā thā, Jo ki dunyā ke shurū' se hote āe hain,) Ya'nī ham ko hamāre dushmanon se, Aur sab kīna rakhnewālon ke hāth se najāt bakhshī; Tāki hamāre bāpdādon par rahm kare, Aur apne pāk 'ahd ko yād farmāe; Ya'nī us qasam ko jo us ne hamāre bāp Ibrāhīm se khāī thī, Ki wuh hamen yih 'ināyat karegā ki apne dushmanon ke hāth se chhūṭkar, Us ke huzūr pākīzagī aur rāstbāzī se 'umr bhar bekhauf us kī 'ibādat karen. Aur ai larke, tū Khudā Ta'ālā kā nabī kahlāegā; Kyūnki tū Khudāwand kī rāhen taiyār karne ko us ke āge āge chalegā; Tāki us kī ummat ko najāt kā 'ilm bakhshe, Jo un ko gunāhon kī mu'āfī se hāsil ho. Yih hamāre Khudā kī 'ain rahmat se hogā, Jis ke sabab 'ālam i bālā kā āftāb ham par tulū' karegā, Tāki un ko jo andhere aur maut ke sāye men baiṭhe hain raushnī bakhshe, Aur hamāre qadamon ko salāmatī kī rāh par ḍāle. Aur wuh larkā barhtā aur rūh men quwwat pātā gayā, aur Isrāīl par zāhir hone ke din tak jangalon men rahā.

Muqaddas Patras kā din (ya'nī 29 Jūn).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, tū ne apne Beṭe Yisū' Masīh ke wasīle se apne Rasūl Muqaddas Patras ko bahut sī afzal ni'maten dekar tākīd se farmāyā ki merā galla charā; Ham terī minnat karte hain, aisā kar ki sab Usqūf aur Gallabān terā pāk Kalām koshish se sunāyā karen, aur ahl i jamā'at farmānbardārī se un kī pairawī karen; tāki wuh abadī jalāl kā tāj hāsil karen, hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT KE 'IWAZ. A'māl xii. 1.

US waqt men Herodes bādshāh ne satāne ke liye kalīsiyā men se ba'z par hāth ḍālā. Aur Yūhannā ke bhāī Ya'qūb ko talwār se qatl kiyā. Jab dekhā, ki yih bāt Yahūdīon ko pasand āī, to Patras ko bhī giriftār kar liyā. Aur yih 'Īd i Fatīr ke din the. Aur us ko pakarke qaid kiyā, aur nigahbānī ke liye chār chār sipāhīon ke chār pahron men rakkhā; is irāde se ki Fasah ke ba'd us ko logon ke sāmne pesh kare. Pas qaidkhāne men to Patras kī nigahbānī ho rahī thī: magar kalīsiyā us ke liye ba dil o jān Khudā se du'ā māng rahī thī. Aur jab Herodes use pesh karne ko

Digitized by Google

thā, to usī rāt Patras do zanjīron se bandhā hūā do sipāhīon ke darmiyān sotā thā: aur pahrewāle darwāze par qaidkhāne kī nigahbānī kar rahe the; ki dekho, Khudāwand kā ek firishta ā khaṛā hūā, aur us koṭhrī men nūr chamak gayā: aur us ne Patras kī paslī par hāth mārkar use jagāyā aur kahā, ki Jald uṭh. Aur zanjīren us ke hāthon men se khul paṛīn. Phir firishte ne us se kahā; Kamar bāndh, aur apnī jūtī pahin le. Us ne aisā hī kiyā. Phir us ne us se kahā, ki Apnā choga pahinkar mere pīchhe ho le. Wuh nikalkar us ke pīchhe ho liyā, aur yih na jānā, ki jo kuchh firishte kī taraf se ho rahā hai wuh wāqa'ī hai, balki yih samjhā, ki royā dekh rahā hūn. Pas wuh pahle aur dūsre halqe men se nikalkar, us lohe ke phāṭak par pahunche, jo shahr kī taraf hai; wuh āp se āp un ke liye khul gayā: pas wuh nikalkar kūche ke us sire tak gaye; aur fauran firishta us ke pās se chalā gayā. Aur Patras ne hosh men ākar kahā, ki Ab main ne sach sach jān liyā, ki Khudāwand ne apnā firishta bhejkar mujhe Herodes ke hāth se chhuṛā liyā, aur Yahūdī qaum kī sārī ummed toṛ dī.

INJĪL. Matī xvi. 13.

JAB Yisū' Qaisariya Filippī ke 'ilāqe men āyā, to apne shāgirdon se yih pūchhā, ki Log Ibn i Ādam ko kyā kahte hain? Unhon ne kahā; Ba'z Yūhannā baptisma denewālā kahte hain, ba'z Eliyyāh, ba'z Yirmayāh, yā nabīon men se koī. Us ne un se kahā; Magar tum mujhe kyā kahte ho? Shama'ūn Patras ne jawāb men kahā; Tū zinda Khudā kā Beṭā Masīh hai. Yisū' ne jawāb men us se kahā, ki Mubārak hai tū, Shama'ūn Bar-Yonā; kyūnki yih bāt gosht aur khūn ne nahīn, balki mere Bāp ne, jo āsmān par hai, tujh par zāhir kī hai. Aur main bhī tujh se kahtā hūn, ki Tū Patras hai, aur main is patthar par apnī kalīsiyā banāūngā, aur 'ālam i arwāh ke darwāze us par gālib na āenge. Main āsmān kī bādshāhat kī kunjiyān tujhe dūngā, aur jo kuchh tū zamīn par bāndhegā, wuh āsmān par bandhegā; aur jo kuchh tū zamīn par kholegā, wuh āsmān par khulegā.

Muqaddas Ya'qūb Rasūl kā din (ya'nī 25 Jūlaī).

KĀLIKṬ.

AI Rahīm Khudā, jis tarah terā muqaddas Rasūl Ya'qūb, apne bāp aur sāre māl ko chhoṛkar, tere Beṭe Yisū' Masīh ke bulāne par farmānbardārī se jhaṭ us ke pīchhe ho liyā, usī tarah terī 'ināyat se ham bhī, tamām dunyawī aur nafsānī khwāhishen chhoṛkar, tere pāk hukmon ke bajā lāne par hamesha musta'idd rahen; apne Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHATT KE 'IWAZ. A'māl xi. 27 se xii. 3 tak.

UNHĪN dinon men chand nabī Yarūshalem se Antākiyā men āe. Un men se ek ne, jis kā nām Agabus thā, khaṛe hokar Rūh kī hidāyat se zāhir kiyā, ki tamām dunyā men baṛā kāl paṛegā; aur yih Klaudiyus ke 'ahd men wāqi' hūā. Pas shāgirdon ne tajwīz kī, ki apne apne maqdūr ke muwāfiq Yahūdiya men rahnewāle bhāiyon kī khidmat ke liye kuchh bhejen. Chunānchi unhon ne aisā hī kiyā, aur Bar-Nabā aur Shāūl ke hāth buzurgon ke pās bhejā. Us waqt men Herodes bādshāh ne satāne ke liye kalīsiyā men se ba'z par hāth ḍālā. Aur Yūhannā ke bhāī Ya'qūb ko talwār se qatl kiyā. Jab dekhā, ki yih bāt Yahūdīon ko pasand āī, to Patras ko bhī giriftār kar liyā.

INJĪL. Matī xx. 20.

US waqt Zabdī ke beṭon kī mān ne, apne beṭon ke sāth us ke sāmne ākar sijda kiyā, aur us se kuchh 'arz karne lagī. Us ne us se kahā, ki Tū kyā chāhtī hai? Us ne us se kahā; Farmā, ki yih mere do beṭe terī bādshāhat men ek terī

Digitized by Google

dahnī, aur ek terī bāīn taraf baiṭhe. Yisū' ne jawāb men kahā; Tum nahīn jānte, ki kyā māngte ho. Jo piyāla main pīne ko hūn, kyā tum pī sakte ho? Unhon ne us se kahā; Pī sakte hain. Us ne un se kahā; Merā piyāla to pīoge, lekin apne dahne bāen kisī ko biṭhā denā merā kām nahīn, magar jin ke liye mere Bāp kī taraf se taiyār kiyā gayā, unhīn ke liye hai. Aur jab dason ne yih sunā, to un dono bhāiyon se ḳhafa hūe. Magar Yisū' ne unhen pās bulākar kahā; Tum jānte ho, ki gair-qaumon ke sardār un par hukūmat chalāte, aur amīr un par iḳhtiyār jatāte hain. Tum men aisā na hogā, balki jo tum men baṛā honā chāhe, wuh tumhārā ḳhādim bane, aur jo tum men awwal honā chāhe, wuh tumhārā gulām bane: chunānchi Ibn i Ādam is liye nahīn āyā, ki ḳhidmat le, balki ḳhidmat kare, aur apnī jān bahuteron ke badle fidye men de.

Muqaddas Bar-Tulmāī Rasūl kā din (ya'nī 24 Āgast).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Ḳhudā, Tū ne apne Rasūl Bar-Tulmāī ko yih taufīq dī, ki us ne tere Kalām par sachche dil se īmān lākar us kī manādī kī; Ham terī minnat karte hain, ki jis Kalām par wuh īmān lāyā, us ko terī Kalīsiyā 'azīz rakkhe, us kī manādī kare, aur us ko mān bhī le; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. A'māl v. 12.

RASŪLON ke hāthon se bahut se nishān aur 'ajīb kām logon men zāhir hote the, aur wuh sab ek dil hokar Sulaimān ke barāmade men jama' hūā karte the. Lekin auron men se kisī ko jur'at na hūī, ki un men jā mile; magar log un kī baṛāī karte the: aur īmān lānewāle mard o 'aurat Ḳhudāwand kī kalīsiyā men âur bhī kasrat se ā mile; wahān tak ki log bīmāron ko saṛakon par lā lāke, chārpāiyon aur khaṭolon par liṭā dete the, tāki jab Patras āe, to us kā sāya hī un men se kisī par paṛ jāe. Aur Yarūshalem ke chāron taraf ke shahron se bhī log, bīmāron aur nāpāk rūhon ke satāe hūon ko lākar, kasrat se jama' hote the; aur wuh sab achchhe kar diye jāte the.

INJĪL. Lūqā xxii. 24.

AUR un men yih takrār bhī hūī, ki Ham men se kaun baṛā samjhā jātā hai? Ūs ne un se kahā, ki gairqaumon ke bādshāh un par hukūmat chalāte hain; aur jo un par iḳhtiyār rakhte hain, ḳhudāwand i ni'mat kahlāte hain. Magar tum aise na honā; balki jo tum men baṛā hai, wuh chhoṭe kī mānind, aur jo sardār hai, wuh ḳhidmat karnewāle kī mānind bane. Kyūnki baṛā kaun hai; wuh jo khānā khāne baiṭhā, yā wuh jo ḳhidmat kartā hai? Kyā wuh nahīn, jo khānā khāne baiṭha hai? Lekin main tumhāre darmiyān ḳhidmat karnewāle kī mānind hūn. Magar tum wuh ho, jo mere sāre āzmāishon men barābar mere sāth rahe. Aur jaise mere Bāp ne mere liye ek bādshāhat muqarrar kī hai, main bhī tumhāre liye muqarrar kartā hūn, tāki merī bādshāhat men merī mez par khāo pīo; balki tum taḳhton par baiṭhkar Isrāīl ke bārah qabīlon kā insāf karoge.

Muqaddas Matī Rasūl kā din (ya'nī 21 Siptembar).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū ne apne mubārak Beṭe kī mā'rifat Matī ko mahsūl kī chaukī par se bulākar Rasūl aur Injīlnawīs muqarrar kiyā; Ham ko yih taufīq baḳhsh, ki sab tarah kā lālach aur daulat kī bejā ḳhwāhish chhoṛkar, usī tere Beṭe Yisū' Masīh kī pairawī karen, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth, Wāhid Ḳhudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

Digitized by Google

ḲHATT. 2 Kurintīon iv. 1.

PAS jab ham par aisā rahm hūā, ki hamen yih ḳhidmat milī, to ham himmat nahīn hārte: balki ham ne sharm kī poshīda bāton ko tark kar diyā, aur makkārī kī chāl nahīn chalte, na Ḳhudā ke kalām men āmezish karte hain; balki haqq zāhir karke Ḳhudā ke rū ba rū har ek ādmī ke dil men apnī nekī biṭhāte hain. Aur agar hamārī ḳhushḳhabarī par parda paṛā hai, to halāk honewālon hī ke wāste paṛā hai: ya'nī un beīmānon ke wāste, jin kī 'aqlon ko is jahān ke ḳhudā ne andhā kar diyā hai, tāki Masīh jo Ḳhudā kī sūrat hai, us ke jalāl kī ḳhushḳhabarī kī raushnī un par na paṛe. Kyūnki ham apnī nahīn, balki Masīh Yisū' kī manādī karte hain, ki wuh Ḳhudāwand hai; aur apne haqq men yih kahte hain, ki Yisū' kī ḳhātir tumhāre gulām hain. Is liye ki Ḳhudā hī hai, jis ne farmāyā, ki Tārīkī men se nūr chamke; aur wuhī hamāre dilon men chamkā, tāki Ḳhudā ke jalāl kī pachhān kā nūr Yisū' Masīh ke chihre se jalwagar ho.

INJĪL. Matī ix. 9.

YISŪ' ne wahān se āge baṛhkar, Matī nām ek shaḳhs ko mahsūl kī chaukī par baiṭhe dekhā; aur us se kahā; Mere pīchhe ho le. Wuh uṭhkar us ke pīchhe ho liyā. Aur jab wuh ghar men khānā khāne baiṭhā hūā thā, to aisā hūā ki bahut se mahsūl lenewāle aur gunahgār ākar Yisū' aur us ke shāgirdon ke sāth khāne baiṭhe. Farīsīon ne yih dekhkar us ke shāgirdon se kahā; Tumhārā ustād mahsūl lenewālon aur gunahgāron ke sāth kyūn khātā hai? Us ne yih sunkar kahā, ki Tanduruston ko hakīm darkār nahīn, balki bīmāron ko. Magar tum jākar is ke ma'nī daryāft karo, ki Main qurbānī nahīn, balki rahm pasand kartā hūn; kyūnki main rāstbāzon ko nahīn, balki gunahgāron ko bulāne āyā hūn.

Muqaddas Mīkāīl aur kull Firishton kā din (ya'nī 29 Sipṭembar).

KĀLIKṬ.

AI azalī Ḳhudā, Tū ne Firishton aur ādmīon kī ḳhidmaton kā taqarrur o intizām 'ajīb tartīb se kiyā hai; Rahm se yih baḳhsh, ki jis tarah tere pāk Firishte āsmān par barābar terī ḳhidmat karte hain, usī tarah wuh tere hukm se zamīn par hamārī kumak o himāyat karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. Mukāshafa xii. 7.

ĀSMĀN par laṛāī hūī: Mīkāīl aur us ke firishte azhdahe se laṛne ko nikle; aur azhdahā aur us ke firishte un se laṛe; lekin gālib na āe, aur is ke ba'd āsmān par un ke liye jagah na rahī. Aur wuh baṛā azhdahā, ya'nī wuhī purānā sānp jo Iblīs aur Shaitān kahlātā hai, aur sāre jahān ko gumrāh kar detā hai, zamīn par girā diyā gayā, aur us ke firishte bhī us ke sāth girā diye gaye. Phir main ne āsmān par se yih baṛī āwāz ātī sunī, ki Ab hamāre Ḳhudā kī najāt, aur qudrat, aur bādshāhat, aur us ke Masīh kā iḳhtiyār zāhir hūā; kyūnki hamāre bhāiyon par ilzām lagānewālā, jo rāt din hamāre Ḳhudā ke āge un par ilzām lagāyā kartā hai, girā diyā gayā. Aur wuh Barre ke ḳhūn, aur apnī gawāhī ke kalām ke bā'is us par gālib āe; aur unhon ne apnī jān ko 'azīz na samjhā, yahān tak ki maut bhī gawārā kī. Pas ai āsmāno, aur un ke rahnewālo, ḳhushī manāo. Ai ḳhushkī aur tarī, tum par afsos hai; kyūnki Iblīs baṛe gusse men tumhāre pās utarkar āyā hai, is liye ki jāntā hai, ki merā thoṛā hī sā waqt bāqī hai.

INJĪL. Matī xviii. 1.

US waqt shāgird Yisū' ke pās ākar bole; Pas āsmān kī bādshāhat men baṛā kaun hai? Us ne ek bachche ko pās bulākar use un ke bīch men khaṛā kar diyā, aur

Digitized by Google

kahā; Main tum se sāch kahtā hūn, ki agar tum na phiro, aur bachchon kī mānind na bano, to āsmān kī bādshāhat men hargiz dāḳhil na hoge. Pas jo koī apne āp ko is bachche kī mānind chhoṭā banāegā, wuhī āsmān kī bādshāhat men baṛā hogā. Aur jo koī aise bachche ko mere nām par qabūl kartā hai, wuh mujhe qabūl kartā hai; lekin jo koī in chhoṭon men se, jo mujh par īmān lāe hain, kisī ko ṭhokar khilātā hai, us ke liye yih bihtar hai, ki ek baṛī chakkī kā pāṭ us ke gale men laṭkāyā jāe, aur wuh gahre samundar men ḍubo diyā jāe. Ṭhokaron ke sabab dunyā par afsos hai; kyūnki ṭhokaron kā lagnā zarūr hai, lekin us ādmī par afsos hai, jis ke bā'is se ṭhokar lage. Pas agar terā hāth yā terā pānw tujhe ṭhokar khilāe, to use kāṭkar apne pās se phenk de; ṭunḍā yā langṛā hokar zindagī men dāḳhil honā tere liye is se bihtar hai, ki do hāth yā do pānw hote, tū hamesha kī āg men ḍālā jāe. Aur agar terī ānkh tujhe ṭhokar khilāe, to use nikālkar apne pās se phenk de; kānā hokar zindagī men dāḳhil honā tere liye is se bihtar hai, ki do ānkhen hote, tū āg ke jahannam men ḍālā jāe. Ḳhabardār, in chhoṭon men se kisī ko nāchīz na jānnā; kyūnki main tum se kahtā hūn, ki Āsmān par un ke firishte mere āsmānī Bāp kā munh har waqt dekhte hain.

Muqaddas Lūqā Injīlnawīs kā din
(*ya'nī* 18 *Aḳṭobar*).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū ne Lūqā Tabīb ko, jis kī tā'rīf Injīl men pāī jātī hai, is liye bulāyā ki wuh Injīlnawīs aur rūhānī Tabīb ho; Karm se yih 'ināyat kar ki us kī ta'līm kī sihhat-baḳhsh dawāon se hamāre sab rūhānī marz dafa' hon; apne Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke sawāb kī badaulat yih baḳhsh. *Āmīn.*

ḲHATT. 2 Timothiyus iv. 5.

TŪ sārī bāton men hoshyār rah; dukh uṭhā; bashārat kā kām anjām de; apnī ḳhidmat ko pūrā kar. Kyūnki main ab qurbān ho rahā hūn, aur mere kūch kā waqt ā pahunchā hai. Main achchhī kushtī laṛ chukā, main ne dauṛ ko ḳhatm kar liyā, main ne īmān ko mahfūz rakkhā. Āyanda ke liye mere wāste rāstbāzī kā wuh tāj rakkhā hūā hai, jo 'ādil munsif, ya'nī Ḳhudāwand, mujhe us din degā; aur sirf mujhe hī nahīn, balki un sab ko bhī, jo us ke zuhūr ke ārzūmand hon. Mere pās jald āne kī koshish kar: kyūnki Demās ne is maujūda jahān ko pasand karke mujhe chhoṛ diyā, aur Thissalunīke ko chalā gayā, aur Kreskens Galatiya ko, aur Titus Dalmatiya ko. Sirf Lūqā mere pās hai. Marqus ko sāth lekar ā jā; kyūnki ḳhidmat ke liye wuh mere kām kā hai. Tuḳhikus ko main ne Ifisus bhej diyā hai. Jo choga main Troās men Karpus ke hān chhoṛ āyā hūn, jab tū āe, to wuh, aur kitāben, ḳhāsskar raqq ke tūmār, letā āiyo. Sikandar ṭhaṭnere ne mujh se bahut burāiyān kīn: Ḳhudāwand use us ke kāmon ke muwāfiq badlā degā. Us se tū bhī ḳhabardār rah: kyūnki us ne hamārī bāton kī baṛī muḳhālafat kī.

INJĪL. Lūqā x. 1.

KHUDĀWAND ne sattar ādmī âur muqarrar kiye, aur jis jis shahr aur jagah ko ḳhud jānewālā thā, wahān unhen do do karke apne āge bhejā. Aur wuh un se kahne lagā, ki Fasl to bahut hai, lekin mazdūr thoṛe hain; is liye fasl ke mālik kī minnat karo, ki apnī fasl kāṭne ke liye mazdūr bheje. Jāo; dekho, main tumhen goyā barron ko bheṛiyon ke bīch men bhejtā hūn. Na baṭūā le jāo, na jholī, na jūtiyān; aur na rāh men kisī ko salām karo. Aur jis kisī ghar men dāḳhil ho, pahle kaho, ki Is ghar kī salāmatī ho. Agar wahān

Digitized by Google

koī salāmatī kā farzand hogā, to tumhārā salām us pār ṭhahregā; nahīn to, tum par lauṭ āegā. Usī ghar men raho, aur jo kuchh un se mile, khāo pīo; kyūnki mazdūr apnī mazdūrī kā haqqdār hai.

Muqaddas Rasūl Shama'ūn aur Yahūdāh kā din (ya'nī 28 Āktobar).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, Tū ne apnī Kalīsiyā kī 'imārat ko, jis ke kone kā sirā khud Yisū' Masīh hai, Rasūlon aur Nabīon kī bunyād par banāyā hai; Yih taufīq de, ki ham un kī ta'līm ke sabab rūhānī ittihād men aise gaṭhe rahen, ki terī pasand ke lāiq ek muqaddas haikal banen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT. Yahūdāh 1.

YAHŪDĀH kī taraf se jo Yisū' Masīh kā banda aur Ya'qūb kā bhāī hai, un bulāe hūon ke nām, jo Khudā Bāp men 'azīz, aur Yisū' Masīh ke liye mahfūz hain. Rahm aur itmīnān aur mahabbat tum ko ziyāda hāsil hotī rahe. Ai piyāro, jis waqt main tum ko us najāt kī bābat likhne men kamāl koshish kar rahā thā, jis men ham sab sharīk hain, to main ne tumhen yih nasīhat likhnī zarūr jānī, ki tum us īmān ke wāste jānfishānī karo, jo muqaddason ko ek hī bār saunpā gayā thā. Kyūnki ba'z aise shakhs chupke se ham men ā mile hain, jin kī is sazā kā zikr qadīm zamāne men peshtar se likhā gayā thā; yih bedīn hain, aur hamāre Khudā ke fazl ko shahwatparastī se badal ḍālte hain, aur hamāre wāhid Mālik aur Khudāwand Yisū' Masīh kā inkār karte hain. Pas agarchi tum sab bāten ek bār jān chuke ho, tāham yih bāt tumhen yād dilānī chāhtā hūn, ki Khudāwand ne ek ummat ko mulk i Misr men se chhurāne ke ba'd unhen halāk kiyā jo īmān na lāe. Aur jin firishton ne apnī hukūmat ko qāim na rakkhā, balki apne khāss maqām ko chhor diyā, un ko us ne dāimī qaid men tārīkī ke andar roz i 'azīm kī 'adālat tak rakkhā hai. Isī tarah Sadom, aur 'Amorāh aur un ke āspās ke shahr jo in kī tarah harāmkārī men par gaye, aur gair jism kī taraf rāgib hūe, hamesha kī āg kī sazā men giriftār hokar jā e 'ibrat ṭhahre hain. Tāham yih log bhī apne wahmon men mubtilā hokar un kī tarah jism ko nāpāk karte, aur hukūmat ko nāchīz jānte, aur 'izzatdāron par la'n ta'n karte hain.

INJĪL. Yūhannā xv. 17.

MAIN tum ko in bāton kā hukm is liye detā hūn, ki tum ek dūsre se mahabbat rakkho. Agar dunyā tum se 'adāwat rakhtī hai, to tum jānte ho ki us ne tum se pahle mujh se bhī 'adāwat rakkhī hai. Agar tum dunyā ke hote, to dunyā apnon ko 'azīz rakhtī: lekin chūnki tum dunyā ke nahīn, balki main ne tum ko dunyā men se chun liyā hai, is wāste dunyā tum se 'adāwat rakhtī hai. Jo bāt main ne tum se kahī thī, use yād rakkho, ki naukar apne mālik se barā nahīn hotā. Agar unhon ne mujhe satāyā, to tumhen bhī satāenge; agar unhon ne merī bāt par 'amal kiyā, to tumhārī bāt par bhī 'amal karenge. Lekin yih sab kuchh wuh mere nām ke sabab tumhāre sāth karenge, kyūnki wuh mere bhejnewāle ko nahīn jānte. Agar main na ātā, aur un se kalām na kartā, to wuh gunahgār na ṭhahrte: lekin ab un ke pās un ke gunāh kā 'uzr nahīn. Jo mujh se 'adāwat rakhtā hai, wuh mere Bāp se bhī 'adāwat rakhtā hai. Agar main un men wuh kām na kartā, jo kisī dūsre ne nahīn kiye, to wuh gunahgār na ṭhahrte: magar ab to unhon ne mujhe aur mere Bāp dono ko dekhā, aur dono se 'adāwat kī. Lekin yih is liye hūā ki wuh qaul pūrā ho, jo un kī shari'at men likhā hai, ki Unhon ne mujh se muft 'adāwat kī. Lekin jab wuh Madadgar āegā, jis ko main tumhāre pās Bāp kī taraf se bhejūngā, ya'nī Sachchāī kā Rūh, jo Bāp kī taraf se

Digitized by Google

nikaltā hai, to wuh gawāhī degā: aur tum bhī gawāh ho, kyūnki shurū' se mere sāth ho.

Sab Muqaddason kā din (ya'nī 1 Nowembar).

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū ne apne barguzīdon ko apne Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke rūhānī badan kī sharākat men ek kar diyā hai; Ham par aisā fazl kar ki tamām nekokārī o ḳhudāparastī men tere mubārak Muqaddason kī is tarah pairawī karen, ki ham un beqiyās ḳhushīon ko pahunchen jo tū ne apne beriyā mahabbat rakhnewālon ke liye taiyār kar rakkhī hain; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

ḲHATT KE 'IWAZ. Mukāshafa vii. 2.

PHIR main ne ek âur firishte ko, zinda Ḳhudā kī muhr liye hūe, mashriq se ūpar kī taraf āte dekhā; us ne un chāron firishton se, jinhen zamīn aur samundar ke zarar pahunchāne kā iḳhtiyār diyā gayā thā, baland āwāz se pukārkar kahā, ki Jab tak ham apne Ḳhudā ke bandon ke māthe par muhr na kar len, zamīn aur samundar aur daraḳhton ko zarar na pahunchānā. Aur jin par muhr kī gayī, main ne un kā shumār sunā, ki banī Isrāīl ke sab qabīlon men se ek lākh chauālīs hazār par muhr kī gayī. Yahūdāh ke qabīle men se bārah hazār par muhr kī gayī: Ra'ūben ke qabīle men se bārah hazār par: Gād ke qabīle men se bārah hazār par: Asher ke qabīle men se bārah hazār par: Naftālī ke qabīle men se bārah hazār par: Manashshih ke qabīle men se bārah hazār par: Shama'ūn ke qabīle men se bārah hazār par: Lewī ke qabīle men se bārah hazār par: Yissākār ke qabīle men se bārah hazār par: Zabūlūn ke qabīle men se bārah hazār par: Yūsuf ke qabīle men se bārah hazār par: Binyāmīn ke qabīle men se bārah hazār par muhr kī gayī. In bāton ke ba'd jo main ne nigāh kī, to kyā dekhtā hūn, ki har ek qaum, aur qabīle aur ummat, aur ahl i zabān kī ek aisī barī bhīṛ, jise koī shumār nahīn kar saktā, safed jāme pahine aur ḳhajūr kī ḍāliyān apne hāthon men liye hūe, taḳht aur Barre ke āge kharī hai; aur barī āwāz se chillā chillākar kahtī hai, ki Najāt hamāre Ḳhudā kī taraf se hai, jo taḳht par baiṭhā hai, aur Barre kī taraf se. Aur sāre firishte us taḳht, aur buzurgon aur chāron jāndāron ke girdāgird khare hain; phir wuh taḳht ke āge munh ke bal gir pare, aur Ḳhudā ko sijda karke kahā; Āmīn: Hamd, aur tamjīd, aur hikmat, aur shukr, aur 'izzat, aur qudrat, aur tāqat, abadu'l ābād hamāre Ḳhudā kī ho. Āmīn.

INJĪL. Matī v. 1.

YISŪ' is bhīṛ ko dekhkar, pahāṛ par chaṛh gayā; aur jab baiṭh gayā, to us ke shāgird us ke pās āe; aur wuh apnī zabān kholkar unhen yūn ta'līm dene lagā; Mubārak hain wuh jo dil ke garīb hain, kyūnki āsmān kī bādshābat unhīn kī hai. Mubārak hain wuh jo gamgīn hain, kyūnki wuh tasallī pāenge. Mubārak hain wuh jo halīm hain, kyūnki wuh zamīn ke wāris honge. Mubārak hain wuh jo rāstbāzī ke bhūke aur piyāse hain, kyūnki wuh āsūda honge. Mubārak hain wuh jo rahmdil hain, kyūnki un par rahm kiyā jāegā. Mubārak hain wuh jo pākdil hain, kyūnki wuh Ḳhudā ko dekhenge. Mubārak hain wuh jo sulh karāte hain, kyūnki wuh Ḳhudā ke beṭe kahlāenge. Mubārak hain wuh jo rāstbāzī ke sabab satāe gaye hain, kyūnki āsmān kī bādshāhat unhīn kī hai. Jab mere sabab log tumhen la'n ta'n karenge, aur satāenge, aur har tarah kī burī baten tumhārī nisbat nāhaqq kahenge, to tum mubārak hoge. Ḳhushī karnā, aur nihāyat shādmān honā, kyūnki āsmān par tumhārā ajr barā hai, is liye ki logon ne un nabīon ko bhī jo tum se pahle the, isī tarah satāyā thā.

Digitized by Google

'ASHĀ I RABBĀNĪ

YA'NĪ PĀK SHARĀKAT KE

'AMAL MEṆ LĀNE KĪ TARTĪB.

¶ Jitne shaḳhs Pāk Sharākat meṇ sharīk honā chāheṇ, wuh kam se kam ek din pahle jamā'at ke Gallabān ko apne apne nām kī ittilā' deṇ.

¶ Aur agar un meṇ se koī badchalan mashhūr ho, yā kisī ne qaul yā fi'l se apne parosīoṇ kā koī aisā qusūr kiyā, jis se Jamā'at ko ranj pahunchā ho; to Gallabān āgāh hone par us shaḳhs ko bulwākar jatā de, ki jab tak tū barmalā izhār na kare, ki maiṇ ne sachchī tauba kar lī aur apne pichhle bure chalan ko sudhār liyā hai, us waqt tak Ḳhudāwand kī Mez par hāzir hone kī jur'at hargiz na karnā; tāki wuh Jamā'at jis ko ranj pahunchā thā rāzī ho jāe. Phir yih bhī zarūr hai, ki jin kā qusūr us ne kiyā ho, un ko mu'āwiza de, yā kam se kam yih wa'da kare, ki jab mujhe mauqa' milegā, to zarūr aisā karūṇgā.

¶ Phir jin shaḳhsoṇ meṇ bugz aur kīne ke galbe ke nishān Gallabān ko nazar āeṇ, un se bhī wuh waisā hī sulūk kare; ya'ne jab tak use ma'lūm na ho, ki un meṇ mel milāp ho gayā hai, us waqt tak wuh un ko Ḳhudāwand kī Mez ke sharīk na hone de. Aur agar jhagṛā karnewāloṇ meṇ se ek to dūsre ke sab qusūr tah-i-dil se mu'āf karne, aur apne kiye hūe nuqsān kā mu'āwiza done par rāzī ho, lekin dūsrā bāwujūd samjhāne ke Masīhī mel milāp ko manzūr na kare, balki apnī zidd aur kīne par aṛā rahe; to is hāl meṇ Ḳhādim i dīn us tāib ko muqaddas Sharākat meṇ sharīk kare, aur is ziddī ko sharīk na kare. Magar shart yih hai, ki jo Ḳhādim i dīn is surḳhī yā is se pahlī surḳhī ke bamūjib kisī ko sharākat se mana' kare, wuh zarūr hadd ke darje chaudah roz ke andar Hākim i shara' ko is kaifīyat kī ittilā' de. Aur Hākim i shara' us qusūrwār par Qānūn i Kalīsiyā jārī kare.

¶ Mez, jis ke ūpar Sharākat ke waqt ek sāf safed chādar bichhī ho, Girjā ke bīch meṇ, yā Chānsal meṇ, jahāṇ Subh aur Shām kī namāz kā paṛhnā muqarrar hai, rakkhī rahe. Aur Prīsṭ Mez ke Shimālī jānib khaṛā hoke Du'ā i Rabbānī aur zail kī Kālikṭ paṛhe; aur jamā'at ghuṭne ṭeke rahe.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān meṇ hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hameṇ de. Aur hamāre qusūroṇ ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāroṇ ko mu'āf karte haiṇ. Aur hameṇ āzmāish meṇ na paṛne de, Balki burāī se bachā. Āmīn.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, tere āge sab ke dil kā hāl khulā hai, tujhe sab kī murādeṇ ma'lūm haiṇ, aur tujh se koī bhed chhipā nahīṇ; apne Rūhul-Quds ke ilhām se hamāre dil ke ḳhayāloṇ ko pāk kar, tāki ham tujh se kāmil muhabbat rakkheṇ, aur lāiq taur par tere pāk Nām kī ta'zīm kareṇ; hamāre Ḳhudāwand Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Tab Prīsṭ, jamā'at kī taraf phirkar, dasoṇ hukm sāf āwāz se sunāe; aur jamā'at, ghuṭne ṭeke hūe, har hukm ke ba'd us hukm kī guzashta nāfarmānī ke liye rahmat, aur āinda kī ta'mīl ke liye fazl, Ḳhudā se māṇge.

Ḳhādim i dīn.

KHUDĀ ne yih bāteṇ farmāīṇ, ki Ḳhudāwand terā Ḳhudā maiṇ hūṇ. Mere huzūr tere liye dūsrā ḳhudā na ho.

Log. Ai Ḳhudāwand, ham par rahm farmā, aur is hukm ke bajā lāne par hamāre diloṇ ko māil kar.

Digitized by Google

Ḳhādim i dīn. Tū apne liye koī mūrat, yā kisī chīz kī sūrat, jo ūpar āsmān par, yā nīche zamīn par, yā pānī men jo zamīn ke nīche hai, mat banā. Tū unke āge apne taīn mat jhukā, aur na unkī 'ibādat kar, kyūnki main Ḳhudāwand terā Ḳhudā gaiyūr Ḳhudā hūn, aur bāpdādon kī badkārīān unkī aulād par jo mujhse 'adāwat rakhte hain, tīsrī aur chauthī pusht tak pahunchātā hūn, aur hazāron par jo mujh se muhabbat rakhte aur mere hukmon ko mānte hain, rahm kartā hūn.

Log. Ai Ḳhudāwand, ham par rahm farmā, aur is hukm ke bajā lāne par hamāre dilon ko māil kar.

Ḳhādim i dīn. Tū Ḳhudāwand apne Ḳhudā kā nām befāida mat le, kyūnki jo uskā Nām befāida letā hai, Ḳhudāwand use begunāh na ṭhahrāegā.

Log. Ai Ḳhudāwand, ham par rahm farmā, aur is hukm ke bajā lāne par hamāre dilon ko māil kar.

Ḳhādim i dīn. Tū Sabt kā din pāk rakhne ke liye yād rakh. Chha din tak tū mihnat karke apne sāre kām kāj kar, lekin sātwān din Ḳhudāwand tere Ḳhudā kā Sabt hai: us men kuchh kām na kar, na tū, na terā beṭā, na terī beṭī, na terā gulām, na terī laundī, na terī mawāshī, aur na terā musāfir jo tere phāṭakon ke andar ho: kyūnki Ḳhudāwand ne chha din men āsmān o zamīn, daryā aur sab kuchh jo in men hai, banāyā, aur sātwen din ārām kiyā, is liye Ḳhudāwand ne Sabt ke din ko barakat dī, aur use muqaddas ṭhahrāyā.

Log. Ai Ḳhudāwand, ham par rahm farmā, aur is hukm ke bajā lāne par hamāre dilon ko māil kar.

Ḳhādim i dīn. Tū apne mā bāp ko 'izzat de, tāki terī 'umr us zamīn par jo Ḳhudāwand terā Ḳhudā tujhe detā hai, darāz ho.

Log. Ai Ḳhudāwand, ham par rahm farmā, aur is hukm ke bajā lāne par hamāre dilon ko māil kar.

Ḳhādim i dīn. Tū ḳhūn mat kar.

Log. Ai Ḳhudāwand, ham par rahm farmā, aur is hukm ke bajā lāne par hamāre dilon ko māil kar.

Ḳhādim i dīn. Tū zinā mat kar.

Log. Ai Ḳhudāwand, ham par rahm farmā, aur is hukm ke bajā lāne par hamāre dilon ko māil kar.

Ḳhādim i dīn. Tū chorī mat kar.

Log. Ai Ḳhudāwand, ham par rahm farmā, aur is hukm ke bajā lāne par hamāre dilon ko māil kar.

Ḳhādim i dīn. Tū apne paṛausī par jhūṭhī gawāhī mat de.

Log. Ai Ḳhudāwand, hám par rahm farmā, aur is hukm ke bajā lāne par hamāre dilon ko māil kar.

Ḳhādim i dīn. Tū apne paṛausī ke ghar kā lālach mat kar: tū apne paṛausī kī jorū, aur uske gulām, aur uskī laundī, aur uske bail, aur us ke gadhe, aur kisī chīz kā, jo tere paṛausī kī hai, lālach mat kar.

Log. Ai Ḳhudāwand, ham terī minnat karte hain, ham par rahm farmā, aur apne in sab hukmon ko hamāre dilon par naqsh kar.

¶ Phir Prīsṭ pahlī tarah khaṛā hokar Bādshāh i mu'azzam ke wāste in donon men se ek kālikṭ paṛhe.

Ham du'ā māngen.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, terī saltanat abadī, aur terī qudrat behadd hai; tamām Kalīsiyā par rahm kar; aur apne barguzīda Ḳhādim hamāre Bādshāh aur Hākim Eḍward Qaisar i Hind ke dil ko aisī hidāyat farmā, ki wuh, apne āp ko terā ḳhādim jānkar, sab bāton se ziyāda terī 'izzat o jalāl kā tālib rahe; aur ham, us kī tamām ra'īyat samet, is bāt par ḳhūb lihāz karke ki us ne kis kī taraf se iḳhtiyār pāyā hai, tere sabab aur terī ḳhātir, tere mubārak Kalām aur hukm ke muwāfiq, wafādārī se us kī ḳhidmat o 'izzat karen, aur firotanī se us ke farmānbardār rahen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīḥ ke wasīle se, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Ḳhudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

Digitized by Google

Yā yih kālikṭ.

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Ḳhudā, ham tere pāk Kalām se sīkhte hain, ki Bādshāhon ke dil tere hukm o iḳhtiyār men hain, aur tū apnī ilāhī hikmat se jis taraf bihtar jāntā hai un ko māil aur mutawajjih kartā hai; Ham firotanī se terī minnat karte hain, ki tū apne Ḳhādim hamāre Bādshāh aur Hākim Edward Qaisar i Hind ke dil ko aisā māil aur mahkūm rakh, ki wuh apne har ḳhayāl, qaul, aur fi'l men hamesha terī 'izzat o jalāl kā tālib ho, aur isī koshish men rahe, ki terī ḳhalq ko jo us ke sipurd hai ḳhushhālī, amn, aur ḳhudāparastī men mahfūz rakkhe; Ai rahīm Bāp, apne 'azīz Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh kī ḳhātir yih 'ināyat kar. *Āmīn.*

¶ Is ke ba'd usī roz kī Kālikṭ paṛhī jāe. Aur Kālikṭ ke ba'd hī Prisṭ yih kahkar Ḳhatt ko paṛhe, ki "Ḳhatt (*yā* ḳhatt ke 'iwaz Kitāb i muqaddas kā muqarrarī hissā) fulān Kitāb ke fulān Bāb kī fulān Āyat se shurū' hotā hai." Aur jab Ḳhatt ko paṛh chuke, to kahe, "Ab Ḳhatt tamām hūā." Is ke ba'd jamā'at khaṛī ho jāe, aur Prīsṭ Injīl ko yih kahkar paṛhe, ki "Muqaddas Injīl fulān Injīl ke fulān Bāb kī fulān Āyat se shurū' hotī hai." Aur jab Injīl ko paṛh chuke, to zail kā 'Aqīda gāyā yā paṛhā jāe; aur jamā'at usī tarah khaṛī rahe.

MAIN īmān rakhtā hūn ek Ḳhudā Qādir i Mutlaq Bāp par, Jo āsmān o zamīn, Aur sab dekhī aur andekhī chīzon kā ḳhāliq hai.

Aur ek Ḳhudāwand Yisū' Masīh par, jo Ḳhudā kā iklautā Beṭā hai; kull 'ālamon se peshtar apne Bāp se maulūd, Ḳhudā se Ḳhudā, Nūr se Nūr, Haqīqī Ḳhudā se haqīqī Ḳhudā, Masnū' nahīn balki maulūd; Us kā aur Bāp kā ek hī jauhar hai; Us ke wasīle se kull chīzen banīn; Wuh ham ādmīon ke liye aur hamārī najāt ke wāste āsmān par se utar āyā, Aur Rūhul-Quds kī qudrat se Kunwārī Maryam se mujassam hūā, Aur insān banā, Aur Puntiyus Pīlātus ke 'ahd men hamāre liye maslūb bhī hūā. Us ne dukh uṭhāyā aur dafn hūā, Aur tīsre din pāk nawishton ke bamūjib jī uṭhā, Aur āsmān par chaṛh gayā, Aur Bāp ke dahine baiṭhā hai. Wuh jalāl ke sāth zindon aur murdon kī 'adālat ke liye phir āegā; Us kī saltanat ḳhatm na hogī.

Aur main īmān rakhtā hūn Rūhul-Quds par, Jo Ḳhudāwand aur zindagī baḳhshnewālā hai; Wuh Bāp aur Beṭe se sādir hai, Us kī Bāp aur Beṭe ke sāth parastish o ta'zīm hotī hai, Wuh Nabīon kī zabānī bolā. Main ek Kathulik Rasūlī Kalīsiyā par īmān rakhtā hūn. Main ek Baptisma kā, jo gunāhon kī mu'āfī ke liye hai, iqrār kartā hūn, Aur murdon kī qiyāmat, Aur āyanda jahān kī hayāt kā intizār kartā hūn. Āmīn.

¶ Is ke ba'd Gallabān jamā'at ko ḳhabar de, ki is Hafte men kaun kaun sī 'Īden yā Roze ke din mānne chāhiyen. Aur agar Sharākat honewālī ho, to wuh us kī ittilā' bhī isī mauqa' par de; aur [nikāh kā aur] girjā men Chande kā ishtihār, aur Talab i hāzirī ke ḳhutūt, aur Kalīsiyā se kisī ke iḳhrāj kā izhār, isī waqt sunāe jāen. Aur Girjā men 'Ibādat ke waqt Ḳhādim i dīn ke siwā *aur* koī kisī bāt kā ishtihār na de; aur wuh bhī siwā un bāton ke, jo is Kitāb ke Qawā'id men muqarrar hain, ya Bādshāh yā Hākim i shara' kī taraf se mu'aiyan kī jāen, *aur* kisī bāt kā ishtihār na de.

¶ Ab wa'z sunāyā jāe, yā jo nasīhaten banām *Homilī* hukm se jārī kī gayīn yā āyanda jārī kī jāengī, un men se ek paṛhī jāe.

¶ Ba'd us ke Prīsṭ Ḳhudāwand kī mez ke pās phir jākar Rasm i nazr shurū' kare, aur zail kī āyaton men se apnī rāe ke muwāfiq ek yā kaī ek paṛhe.

TUMHĀRĪ raushnī ādmīon ke sāmne chamke, tāki wuh tumhāre nek kāmon ko dekhkar, tumhāre Bāp kī, jo āsmān par hai, baṛāī karen. *Matī* v. 16.

Apne wāste zamīn par māl jama' na karo; jahān kīṛā aur zang ḳharāb kartā hai, aur jahān chor naqb lagāte aur churāte hain; balki apne liye āsmān par māl jama' karo,

Digitized by Google

jahān na kīrā ḳharāb kartā, na zang, aur na wahān chor naqb lagāte aur churāte hain. *Matī* vi. 19, 20.

Job kuchh tum chāhte ho, ki log tumhāre sāth karen, wuhī tum bhī un ke sāth karo; kyūnki Tauret aur nabīon kī ta'līm yihī hai. *Matī* vii. 12.

Jo mujh se, Ai Ḳhudāwand, ai Ḳhudāwand, kahte hain, un men se har ek āsmān kī bādshāhat men dāḳhil na hogā, magar wuhī jo mere āsmānī Bāp ki marzī par chaltā hai. *Matī* vii. 21.

Zakkāi ne khare hokar Ḳhudāwand se kahā; Ai Ḳhudāwand, dekh main apnā ādhā māl garībon ko detā hūn; aur agar kisī kā kuchh nāhaqq le liyā hai, to us ko chau-gunā adā kartā hūn. *Lūqā* xix. 8.

Kaun sā sipāhī kabhī apnī girah se khākar jang kartā hai? Kaun angūr kā bāg lagākar us kā phal nahīn khātā? yā kaun galla charākar us galle kā dūdh nahīn pītā? 1 *Kurinthīon* ix. 7.

Jab ham ne tumhāre liye rūhānī chīzen boīn, to kyā yih koī barī bāt hai, ki ham tumhārī jismānī chīzon kī fasl kāten? 1 *Kurinthīon* ix. 11.

Kyā tum nahīn jānte, ki jo muqaddas chīzon kī ḳhidmat karte hain, wuh haikal se khāte hain? aur jo qurbāngāh ke ḳhidmatguzār hain, wuh qurbāngāh ke sāth hissa pāte hain? Isī tarah Ḳhudāwand ne bhī muqarrar kiyā hai, ki ḳhushḳhabarī sunānewāle ḳhushḳhabarī ke wasīle se guzāra karen. 1 *Kurinthīon* ix. 13, 14.

Jo thorā botā hai, wuh thorā kāṭegā; aur jo bahut botā hai, wuh bahut kāṭegā. Jis qadr har ek ne apne dil men ṭhahrāyā hai, usī qadr de; na dareg karke, aur na lāchārī se, kyūnki Ḳhudā ḳhushī se denewāle ko 'azīz rakhtā hai. 2 *Kurinthīon* ix. 6, 7.

Kalām kī ta'līm pānewālā ta'līm denewāle ko sab achchhī chīzon men sharīk kare. Fareb na khāo; Ḳhudā ṭhaṭṭhon men nahīn urāyā jātā: kyūnki ādmī jo kuchh botā hai, wuhī kāṭegā. *Galatīon* vi. 6, 7.

Jahān tak mauqa' mile, sab ke sāth nekī karen, ḳhāsskar ahl i īmān ke sāth. *Galatīon* vi. 10.

Dīndārī qanā'at ke sāth bare nafa' kā zarī'a hai; kyūnki na ham dunyā men kuchh lāe, aur na kuchh us men se le jā sakte hain. 1 *Tīmuthiyus* vi. 6, 7.

Is maujūda jahān ke daulatmandon ko hukm de, ki saḳhāwat par taiyār, aur imdād par musta'idd hon; aur āyanda ke liye apne wāste ek achchhī bunyād qāim kar rakkhen, tāki haqīqī zindagī par qabza karen. 1 *Tīmuthiyus* vi. 17–19.

Ḳhudā be-insāf nahīn, jo tumhāre kām aur us mahabbat ko bhūl jāe, jo tum ne us ke nām ke wāste is tarah zāhir kī, ki muqaddason kī ḳhidmat kī, aur kar rahe ho. *'Ibrānīon* vi. 10.

Bhalāī aur saḳhāwat karnā na bhūlo, is liye ki Ḳhudā aisī qurbānīon se ḳhush hotā hai. *'Ibrānīon* xiii. 16.

Jis kisī ke pās dunyā kā māl ho, aur wuh apne bhāī ko muhtāj dekhkar rahm karne men dareg kare, to us men Ḳhudā kī mahabbat kyūnkar qāim rah saktī hai? 1 *Yūhannā* iii. 17.

Apne māl men se ḳhairāt kar, aur kisī muhtāj se kabhī munh na mor; to Ḳhudāwand bhī tujh se munh na moregā. *Tobit* iv. 7.

Maqdūr bhar rahm kar. Agar tere pās bahut ho, to bahut de: agar tere pās thorā ho, to us thore men se ḳhushī ke sāth dene kī himmat kar: kyūnki is tarah tū zarūrat ke din ke liye ajr i nek jama' kar legā. *Tobit* iv. 8, 9.

Wuh jo miskīnon par rahm kartā hai Ḳhudāwand ko udhār detā hai: jo kuchh us ne diyā hogā, wuh use pher degā. *Amsāl* xix. 17.

Mubārak hai wuh jo miskīn kī fikr rakhtā hai: Ḳhudāwand bipat ke waqt usī ko rihāī degā. *Mazmūr* xli. 1.

¶ In āyaton ke paṛhte waqt Ḍīkan, yā Girjā ke muhāfiz, yā koī *aur* lāiq ādmī jo is ḳhidmat par muqarrar ho, Muhtājon ke liye Ḳhairāt, aur jamā'at kī bāqī nazren, ek munāsib bartan men, jo Ahl i jamā'at kī taraf se is kām ke live milā ho, jama' kare, phir us ko Prīsṭ ke pās adab se lāe, aur Prīsṭ use nazr guzrānkar pāk Mez par 'ājizī ke sāth rakh de.

Digitized by Google

¶ Aur agar Sharākat honewālī ho, to Prīsṭ is waqt itnī Roṭī aur Mai Mez par rakkhe, jitnī wuh kāfī samjhe.

¶ Aur yih karke Prīsṭ kahe:

Ham Masīḥ kī kull Kalīsiyā ke liye, jo rū i zamīn par rūhānī jang kar rahī hai, du'ā māngen.

AI Qādir i Mutlaq aur abadī zinda Khudā, Tū ne apne muqaddas Rasūl kī ma'rifat hamen sikhāyā hai, ki sab ādmīon ke liye du'ā, iltijā, aur shukrguzārī karen; ham 'ājizī se terī minnat karte hain ki tū kamāl rahm se [* *hamārī khairāt aur nazren aur*] yih du'āen, jo ham terī Janāb i ilāhī ke huzūr men pesh karte hain, qubūl farmā; mihrbānī karke Kalīsiyā i jāmi' ko sachchāī yagānagī aur mel milāp kī rūh se hamesha ma'mūr rakh; aur aisā kar, ki jitne tere pāk Nām kā iqrār karte hain tere pāk Kalām kī sahīh ta'līm par muttafiq ur rāe hon, aur ittihād aur Masīhī mahabbat men zindagī basar karen. Aur ham 'arz karte hain, ki tū sab Masīhī Bādshāhon, mulk ke Wālīon, aur Hākimon ko salāmat o mahfūz rakh; khāsskar apne Khādim hamāre Bādshāh Edward ko; tāki us kī 'amaldārī men hamārā intizām dīndārī aur amn ke sāth ho; aur us ke tamām Mushīron, aur un sab ko jo us kī taraf se ikhtiyār rakhte hain, yih taufīq bakhsh, ki wuh be-rūri'āyat insāf karen, tāki sharārat aur badī kī sazā ho, aur terā dīn i haqq aur sārī nekīān qāim rahen. Ai āsmānī Bāp, sāre Bishapon aur Gallabānon ko aisī taufīq de, ki wuh tere sachche aur zinda Kalām ko apne chalan aur ta'līm donon se zāhir karen, aur tere pāk Sakrāminṭon ko wājib taur par adā karen. Aur apnī tamām ummat ko apnā āsmānī fazl bakhsh, khāsskar is jamā'at ko jo yahān hāzir hai; tāki wuh dil kī garībī aur bare adab se terā pāk Kalām sune, aur qabūl kare, aur 'umr bhar terī haqīqī khidmat pākīzagī o rāstbāzī se bajā lāe. Aur, ai Khudāwand, ham kamāl 'ājizī se terī minnat karte hain, ki jitne is chandroza zindagī men taklīf, gam, muhtājī, bīmārī, yā kisī *aur* musībat men giriftār hain, un sab ko apnī shafaqat se tasallī aur madad de. Aur jitne tere bande is jahān se tere īmān aur khauf ke sāth intiqāl kar gae hain, un sab ke liye ham tere pāk Nām kā shukr karte hain; aur 'ājizī se terā fazl chāhte hain, tāki ham un ke nek namūne kī is tarah pairawī karen, ki un ke sāth terī āsmānī bādshāhat ke sharīk hon; Ai Bāp, Yisū' Masīh kī khātir, jo hamārā ek hī Darmiyānī aur Shafī' hai, yih bakhsh. *Āmīn.*

* Agar khairāt yā nazren na hon, to alfāz [hamārī khairāt aur nazren aur] chhore jāen.

¶ Jab Khādim i dīn muqaddas Sharākat ke 'amal men āne kī ittilā' de, (aur yih ittilā' hamesha Sharākat ke 'amal men āne ke din se pahle Itwār yā kisī 'Īd ko dī jāe,) to Wa'z yā Homilī ke khatm hone par wuh zail kī Nasīhat parhe.

AI 'azīzo, merā irāda hai ki Khudā kī madad se [*fulān roz*] jitne log dīndārī o khudāparastī kī taraf māil hon, un sab ko Masīh ke Badan aur Khūn kī kamāl tasallībakhsh Sakrāminṭ dūn; tāki wuh us ko Masīh kī pur-sawāb Salīb o Aziyat kī yādgārī men len; kyūnki sirf usī ke wasīle se ham apne gunāhon kī mu'āfī pāte aur āsmān kī Bādshāhat ke sharīk hote hain. Pas chūnki hamāre āsmānī Bāp, Qādir i Mutlaq Khudā, ne hamen apne Bete hamāre Munjī Yisū' Masīh ko, na sirf is wāste diyā hai, ki wuh hamārī khātir mare, balki is wāste bhī ki wuh is pāk Sakrāminṭ men khud hamārī rūhānī khurāk o gizā ho, is liye ham par farz hai ki kamāl 'ājizī ke sāth dil o jān se us kā shukr karen. Pas chūnki yih Sakrāminṭ un ke liye jo use lāiq taur par lete hain ek rabbānī aur tasallī-bakhsh shai hai, aur jo use nālāiq taur par lene kī jur'at karte hain un ke liye khatarnāk hai; lihāza tum ko nasīhat karnī mujh par farz hai, ki is 'arse men socho ki yih pāk rāz kyā hī a'lā darje kā hai, aur us men nālāiq taur par sharīk honā kaisā khatarnāk hai; pas tum apne dilon

Digitized by Google

ko jāncho aur āzmāo, beparwāī aur makkārī se nahīn, balki aise taur par, ki tum is āsmānī Ziyāfat men pāk sāf hoke, ya'nī shādī kā wuh libās pahine hūe ā sako, jis ko Khudā ne pāk Nawishton men zarūrī ṭhahrāyā hai, aur yūn is pāk Mez par maqbūl mihmān ṭhahro.

Is kā tarīqa yih hai, ki pahle tum apne chalan ko Khudā ke hukmon ke qā'ide se milāke jāncho; aur jis jis bāt men, khwāh nīyat khwāh qaul khwāh fi'l men, tum apne āp ko khatākār pāo, us kī nisbat apnī gunahgārī par roo, aur apne chāl chalan ke sudhārne kā pakkā irāda karke, Qādir i Mutlaq Khudā ke huzūr apne gunāhon kā iqrār karo. Aur agar tum ko ma'lūm ho jāe, ki tum ne jo qusūr kiye hain wuh na sirf Khudā ke, balki parausīon ke bhī hain, to un se milāp karnā zarūr hai; aur tum ne jis kisī kā koī nuqsān yā haqq-talafī kī ho, us kā mu'āwiza maqdūr bhar dene par musta'idd ho; aur jinhon ne tumhārā qusūr kiyā ho, un ko is tarah mu'āf karne ko taiyār raho, jis tarah tum chāhte ho ki Khudā tumhāre qusūr mu'āf kare; warna pāk sharākat ke lene kā sirf yihī natīja hogā, ki tum ziyāda mujrim ṭhahroge. Pas agar tum men se koī Khudā kī nisbat kufr baknewālā, yā us ke Kalām kā roknewālā, yā us par tuhmat lagānewālā, yā zānī, yā kīnawar, yā hāsid ho, yā kisī *aur* bhārī jurm men mubtilā ho, to wuh apne gunāhon se tauba kare, nahīn to is pāk Mez ke pās na āe; kahīn aisā na ho ki is pāk Sakrāmint ke lene ke ba'd Iblīs jaisā ki Yahūdāh men dākhil hūā tum men bhī dākhil ho, aur tumhāre dil men har tarah kī badīān bharke, tumhāre jism o rūh donon ko halāk kare.

Aur chūnki lāzim hai, ki koī shakhs jab tak Khudā kī rahmat par pūrā bharosā na rakkhe, aur us kā dil us ko ilzām se barī na kare, us waqt tak pāk Sharākat men shāmil na ho; pas agar tum men aisā koī ho, jo wasīla i mazkūr se apne dil kā itmīnān na kar sake, balki ziyāda tasallī yā salāh kā muhtāj ho, to chāhiye ki wuh mere pās, yā Khudā ke Kalām ke kisī *aur* hoshyār aur dānā Khādim ke pās, āe aur dil kholkar apnā gam bayān kare; tāki wuh Khudā ke pāk Kalām kī hidāyat pākar apne gunāhon se makhlasī kā fāida, aur aisī rūhānī salāh bhī pāe ki jis se us ke dil ko taskīn ho, aur kisī tarah kā khatkā yā shubha bāqī na rahe.

¶ Lekin agar Prīst dekhe ki log pāk Sharākat men shāmil hone se gāfil hain, to nasīhat i bālā ke 'iwaz zail kī Nasīhat parhe.

AI piyāro bhāiyo, merā irāda hai ki Khudā ke fazl se [*fulān roz*] 'Ashā i Rabbānī ko 'amal men lāūn; aur us men Khudā kī taraf se sab hazirīn kī da'wat kartā hūn; aur Khudāwand Yisū' Masīh kā wāsta dekar tumhārī minnat kartā hūn, ki jis ziyāfat men Khudā khud tum ko mahabbat se bulātā hai, us men āne se inkār na karo. Tum jānte ho ki yih kaise ranj aur bemuruwwatī kī bāt hai, ki koī shakhs barī ziyāfat kare, aur apne dastarkhwān par har qism kā khānā chune, yahān tak ki mihmānon ke āne ke siwā kuchh kasar na rahe, aur phir bhī bulāe hūe log nihāyat nāshukr hokar āne se besabab inkār karen. Aise hāl men tum men se kaun ranjīda na hogā? Kaun na samjhegā ki merī barī be'izzatī hūī? Is liye, ai Masīh men bare 'azīzo, khūb khabardār ho, aisā na ho ki tum is pāk 'Ashā se gair-hāzir hokar apne ūpar Khudā kā qahr bharkāo. Yih kahnā to āsān hai, ki main is liye sharīk nahīn hone kā ki dunyāwī kārobār men phansā hūā hūn. Lekin Khudā kī dargāh men aise bahānon kā manzūr honā āsān nahīn hai. Agar koī kahe, ki main to barā gunahgār hūn, is liye āne se dartā hūn; to phir tauba kyūn nahīn karte, aur sudhar kyūn nahīn jāte ho? Jab Khudā tumhen bulātā hai, to yih kahne se, ki main nahīn āne kā, kyā tum ko sharm nahīn ātī? lāzim to yih thā ki tum āp Khudā kī taraf rujū' karte, ab tum 'uzr karke kahte

Digitized by Google

ho ki ham taiyār nahīṉ? Apne dil meṉ ḳhūb gaur karo, ki is tarah ke bahāne Ḳhudā ke huzūr na chaleṉge. Injīl meṉ likhā hai, ki jinhoṉ ne ziyāfat se is liye inkār kiyā ki ham ne zamīn ḳharīdī hai, yā bailoṉ kī joṛīoṉ ko āzmāyā chāhte haiṉ, yā shādī kī hai, unke 'uzr manzūr na hūe, balki wuh āsmānī ziyāfat ke hargiz lāiq na ṭhahre. Maiṉ to taiyār rahūṉgā; aur apne 'Uhde ke i'tibār se maiṉ Ḳhudā ke Nām se tumhārī da'wat kartā hūṉ, aur Masīh kī taraf se tumheṉ bulātā hūṉ; maiṉ tum ko nasīhat kartā hūṉ ki agar tum apnī najāt chāhte ho, to is pāk Sharākat meṉ shāmil ho. Aur chūṉki Ḳhudā ke Beṭe ne shafaqat karke tumhārī najāt ke liye apnī jān Salīb par dī, is liye tum par farz hai, ki us ke qurbān hone kī yādgārī meṉ usī ke hukm ke bamūjib 'Ashā i Rabbānī lo; aur apne diloṉ meṉ socho ki agar tum is se gāfil rahe, aur Ḳhudāwand kī Mez se dīda o dānista bāz rahe, aur tumhāre jo bhāī is āsmānī gizā kī ziyāfat meṉ sharīk hote haiṉ un se alag rahe, to Ḳhudā kī kaisī behurmatī karte ho, aur is sabab se kaisī sakht sazā tumhāre sir par jhūm rahī hai. Agar tum in bātoṉ ko bakhūbī socho, to Ḳhudā ke fazl se tumhārī nīyat sudhar jāegī; aur is bāt ke liye ham apne āsmānī Bāp Qādir i Mutlaq Ḳhudā ke huzūr 'ājizī ke sāth du'ā māṉgne se bāz na āeṉge.

¶ Sharākat ke 'amal meṉ āne ke waqt, jab Sharīk honewāle pāk Sakrāminṭ lene ke liye qarīne se hāzir hoṉ, Prīsṭ yih Nasīhat paṛhe.

AI 'azīzo, Ḳhudāwand meṉ pyāro, tum jo hamāre Munjī Yisū' Masīh ke Badan aur Ḳhūn kī pāk Sharākat meṉ ānā chāhte ho, tumheṉ gaur karnā chāhiye ki Muqaddas Paulus sab ko kaisī nasīhat kartā hai, ki jab tak apne āp ko ḳhūb na jāṉcho aur na āzmāo, is Ṛoṭī ke khāne aur is Pyāle meṉ se pīne kī jur'at mat karo. Kyūṉki jis tarah is pāk Sakrāminṭ se ham ko baṛā fāida hotā hai, agar ham sachchī tauba karnewāle dil aur zinda īmān se us ko lete haiṉ (ki is sūrat meṉ ham rūhānī waza' se Masīh kā gosht khāte aur us kā ḳhūn pīte haiṉ; ham Masīh meṉ baste haiṉ aur Masīh ham meṉ bastā hai; ham Masīh ke sāth ek hote haiṉ aur Masīh hamāre sāth ek hotā hai;) usī tarah agar ham nālāiq waza' se us ko lete haiṉ to baṛā ḳhatra hotā hai. Kyūṉki is hāl meṉ ham apne Munjī Masīh ke Badan aur Ḳhūn ke mujrim ṭhahrte haiṉ; ham Ḳhudāwand ke Badan kā lihāz na karke apnī sazā khāte pīte haiṉ; ham Ḳhudā kā qahr apne ūpar bhaṛkāte haiṉ; ham use nārāz karte haiṉ ki wuh ham par qism qism kī bīmārīāṉ aur tarah tarah kī maut bheje. Pas, ai bhāīo, apne āp ko jāṉcho, tāki Ḳhudāwand tum ko na jāṉche; apne pichhle gunāhoṉ se sachchī tauba karo; hamāre Munjī Masīh par zinda aur mazbūt īmān rakkho; apnā chāl chalan sudhāro, aur sab ādmīoṉ se ḳhālis mahabbat rakkho; tab tum in pāk rāzoṉ meṉ sharīk hone ke lāiq ṭhahroge. Aur baṛī shart yih hai, ki tum kamāl 'ājizī aur sidqdilī se Ḳhudā Bāp aur Beṭe aur Rūhul-Quds kā is liye shukr karo, ki hamāre Munjī Masīh ne, jo Ḳhudā aur insān donoṉ hai, apnī maut aur aziyat se dunyā kā fidiyā diyā hai. Us ne apne āp ko yahāṉ tak past kiyā, ki ham 'ājiz gunahgāroṉ ke liye, jo andhere aur maut ke sāye meṉ paṛe the, Salīb par mūā; tāki hameṉ Ḳhudā kā farzand banāe, aur abadī zindagī kī sarfarāzī bakhshe. Aur chūṉki is bāt ko hamesha yād rakhnā wājib thā, ki hamāre Hādī aur ek hī Munjī Yisū' Masīh ne hamāre liye yūṉ marne se kaisī beintihā mahabbat dikhāī, aur us ke beshqīmat ḳhūn ke bahāe jāne se kaise beshumār fāide ham ko hāsil hūe haiṉ, is liye us ne hamārī baṛī aur dāimī tasallī ke wāste in pāk rāzoṉ ko muqarrar kiyā, ki us kī mahabbat ke nishān aur us kī maut kī yādgār hamesha raheṉ. Is liye āo, jis tarah ki ham par sarāsar

Digitized by Google

farz hai, ham us kā, aur Bāp aur Rūhul-Quds kā, shukr hamesha bajā lāyā kareṉ, aur apne āp ko us kī muqaddas marzī ke bilkull tābi' rakkheṉ, aur 'umr bhar haqīqī pākīzagī o rāstbāzī se us kī ḳhidmat meṉ mashgūl raheṉ. *Āmīn.*

¶ Phir jo pāk Sharākat lene āe haiṉ, Prīsṭ un se yih kahe:

TUM jo apne gunāhoṉ se ba dil o jān sachchī tauba karte ho, aur apne paṛosīoṉ se mel aur mahabbat rakhte, aur āinda Ḳhudā ke hukmoṉ kī pairawī karke aur us kī pāk rāhoṉ meṉ qadam mārke naī zindagī basar karne kā qasd karte ho; Īmān ke sāth pās āo aur apnī diljama'ī ke liye is pāk Sakrāminṭ ko lo; aur 'ājizī se ghuṭne ṭekkar Ḳhudā Qādir i Mutlaq ke āge firotanī so yūṉ iqrār karo.

¶ Is ke ba'd Ḳhādimān i dīn meṉ se ek shaḳhs pāk Sharākat ke sab lenewāloṉ kī taraf se yih Iqrār i 'āmm paṛhe; ya'nī wuh aur sārī jamā'at 'ājizī se ghuṭne ṭekkar yih kaheṉ:

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke Bāp, Sab chīzoṉ ke Ḳhāliq aur sab admīoṉ ke Munsif; Ham ro roke apne tarah tarah ke gunāhoṉ aur badīoṉ kā iqrār karte haiṉ, Jo ham ne waqt ba waqt ḳhayāl, qaul, aur fi'l se Terī janāb ilāhī ke barḳhilāf bashiddat kī haiṉ, Jin ke sabab tere qahr o gazab kā ham par bhaṛaknā 'ain insāf thā. Ham dil o jān se tauba karte haiṉ, Aur apne in bejā kāmoṉ ke sabab nihāyat gamgīn haiṉ; Un kī yād ham ko talḳh ma'lūm hotī hai, Un kā bojh ham se uṭhāyā nahīṉ jātā. Ai kamāl rahīm Bāp, ham par rahm kar, Ham par rahm kar; Ham se jo kuchh hūā hai, Apne Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh kī ḳhātir mu'āf farmā; Aur yih baḳhsh ki āinda ham Naī zindagī meṉ terī ḳhidmat bajā lāeṉ aur tujhe ḳhush kareṉ; Tāki tere Nām kī 'izzat o jalāl ho; Hamāre Ḳhudāwand Yisu' Masīh ke wasīle se. Āmīn.

¶ Tab Prīsṭ (yā Bishap, agar hāzir ho) khaṛā ho, aur jamā'at kī taraf phirkar yih Maḳhlasī kā kalima farmāe:

QĀDIR i Mutlaq Ḳhudā, hamārā āsmānī Bāp, jis ne apnī baṛī rahmat ke sabab un sab se, jo dilī tauba aur sachche īmān ke sāth us kī taraf rujū' karte haiṉ, gunāhoṉ kī mu'āfī kā wa'da kiyā hai; Wuh tum par rahm kare; tumhāre sāre gunāhoṉ ko baḳhshe aur un se tum ko rihāī de; har tarah kī nekī meṉ tum ko mustahkam o mazbūt kare; aur tumheṉ abadī zindagī ko pahuṉchāe; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Phir Prīsṭ kahe:

Suno ki hamārā Munjī Masīh un sab se, jo us kī taraf sachchāī se rujū' karte haiṉ, kaise tasallī ke kalime farmātā hai.

AI mihnat uṭhanewālo aur bojh se dabe hūe logo, sab mere pās āo, maiṉ tumheṉ ārām dūṉgā. *Muq. Matī* xi. 28.

Ḳhudā ne dunyā se aisī mahabbat rakkhī, ki us ne apnā iklauta Beṭā baḳhsh diyā, tāki jo koī us par īmān lāe, halāk na ho, balki hamesha kī zindagī pāe. *Muq. Yūh.* iii. 16.

Jo Muqaddas Paulus kahtā hai, wuh bhī suno.

Yih bāt sach, aur har tarah se qubūl karne ke lāiq hai, ki Masīh Yisū' gunāhgāroṉ ko najāt dene ke liye dunyā meṉ āyā. 1 *Tīmutihyus* i. 15.

Jo Muqaddas Yuhannā kahtā hai, wuh bhī suno.

Agar koī gunāh kare, to Bāp ke pās hamārā ek Madadgār maujūd hai, yā'nī Yisū' Masīh rāstbāz; aur wuhī hamāre gunāhoṉ kā Kaffāra hai. 1 *Yūhannā* ii. 1.

¶ Is ke ba'd Prīsṭ yih bhī kahe:

Apne dil 'ālam i bālā par lagāo.

Jawāb. Ham un ko Ḳhudāwand kī taraf lagāte haiṉ.

Digitized by Google

Prīst. Ham apne Ḳhudāwand Ḳhudā kā shukr karen.

Jawāb. Aisā karnā wājib o munāsib hai.

¶ Phir Prīsṭ Ḳhudāwand kī Mez kī taraf phirkar yūn kahe:

YIH nihāyat wājib o munāsib, aur ham par farz bhī hai, ki har waqt aur har jagah terī shukrguzārī karen, Ai Ḳhudāwand, Muqaddas Bāp,* Qādir i Mutlaq aur Azalī Ḳhudā.

* Yih lafz, ya'nī *Muqaddas Bāp*, 'Īd i Taslīs ko chhoṛ diye jāen.

¶ Agar koī Ḳhāss Tamhīd muqarrar ho, to wuh is jagah paṛhī jāe; warna zail kā jumla isī mauqa' par paṛhā jāe.

IS wāste, Firishton aur Muqarrab firishton aur kull āsmānī guroh ke sāth, ham tere jalīl Nām kī hamd o ta'zīm karte hain; aur hamesha yūn terī sitāish karte hain, Quddūs, Quddūs, Quddūs, Ḳhudāwand Rabb ul afwāj, āsmān o zamīn tere jalāl se ma'mūr hain; Ai Ḳhudāwand Ta'ālā, terā hī jalāl ho. *Āmīn.*

ḲHĀSS TAMHĪDEN.

'Īd' i Wilādat *ko, aur us ke ba'd sāt din tak.*

IS liye ki tū ne apne iklaute Beṭe Yisū' Masīh ko baḳhshā, ki wuh goyā is waqt hamāre liye paidā ho; wuh Rūhul-Quds kī qudrat se apnī mān Kunwārī Maryam ke jauhar se, gunāh ke dāg se mubarrā, haqīqī insān banā, tāki wuh ham ko sāre gunāh se pāk kare. Is wāste Firishton, *wg.*

'Īd i Qiyāmat *ko, aur us ke ba'd sāt din tak.*

MAGAR terī hamd karnī ḳhusūsan tere Beṭe apne Ḳhudāwand Yisū' Masīh kī pur-jalāl Qiyāmat ke liye ham par farz hai; kyūnki Fasah kā asal Barra wuhī hai, jo hamāre wāste qurbān hūā, aur jahān kā gunāh uṭhā le gayā hai; us ne apnī maut se maut ko nest kiyā, aur apne phir jī uṭhne se ham ko abadī zindagī dobāra baḳhshī hai. Is wāste Firishton, *wg.*

'Īd i Su'ūd *ko, aur us ke ba'd sāt din tak.*

YIH tere kamāl 'azīz Beṭe, hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se ho; wuh apnī pur-jalāl Qiyāmat ke ba'd apne sab Rasūlon par sāf zāhir hūā, aur hamāre liye jagah taiyār karne ko un ke dekhte dekhte āsmān par chaṛh gayā, tāki jahān wuh hai, wahān ham bhī chaṛhke us ke sāth jalāl men bādshāhī karen. Is wāste Firishton, *wg.*

'Īd i Nuzūl *ko, aur us ke ba'd chha din tak.*

YIH hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se ho; jis ke nihāyat sachche wa'de ke muwāfiq goyā is waqt Rūhul-Quds yakbārgī baṛī āwāz ke sāth, baṛe zor kī hawā kī mānind, ātishī zabānon kī sūrat men āsmān par se utarkar Rasūlon par ā ṭhahrā, tāki unhen ta'līm de, aur pūre haqq kī taraf un kī rahnumāī farmāe; aur us ne un ko muḳhtalif zabānen bolne kī ni'mat aur aisī dilerī aur sargarmī 'ināyat kī, ki unhon ne sab qaumon men Injīl kī manādī istiqlāl se kī; aur is ke sabab ham tārīkī aur gumrāhī se chhūṭkar, tere aur tere Beṭe Yisū' Masīh ke sāf nūr aur sahīh pahchān ko pahunchāe gae hain. Is wāste Firishton, *wg.*

Sirf 'Īd i Taslīs *ko.*

TŪ wāhid Ḳhudā, wāhid Ḳhudāwand hai; na ki ek hī Aqnūm, balki ek hī Jauhar men tīn Aqānīm. Kyūnki Bāp ke jalāl kī nisbat jo kuchh hamārā īmān hai, Beṭe aur Rūhul-Quds kī nisbat bhī, bilā farq, aur be kam-o-kāst, hamārā wuhī īmān hai. Is wāste Firishton, *wg.*

Digitized by Google

¶ In Tamhīdon men se har ek ke ba'd hī yih gāyā yā paṛhā jāe:

IS wāste, Firishton aur Muqarrab firishton aur kull āsmānī guroh ke sāth, ham tere jalīl Nām kī hamd o ta'zīm karte hain; aur hamesha yūn terī sitāish karte hain, Quddūs, Quddūs, Quddūs, Ḳhudāwand Rabb ul afwāj, āsmān o zamīn tere jalāl se ma'mūr hain; Ai Ḳhudāwand Ta'ālā, terā hī jalāl ho. *Āmīn.*

¶ Is ke ba'd Prīsṭ, Ḳhudāwand kī Mez ke pās ghuṭne ṭekkar, sab Sharīk honewālon kī taraf se yih Du'ā paṛhe:

AI rahīm Ḳhudāwand, ham apnī rāstbāzī par nahīn, balki terī gūnāgūn aur baṛī rahmaton par bharosā karke terī is Mez ke pās āne kī jur'at karte hain. Ham to is lāiq bhī nahīn, ki jo ṭukṛe terī Mez par se girte hain chunen. Lekin tū wuh Ḳhudāwand hai, jis kā khāssa hamesha rahm farmānā hai. Is liye, ai karīm Ḳhudāwand, yih baḳhsh, ki ham tere 'azīz Beṭe Yisū' Masīh kā gosht is taur se khāen, aur us kā ḳhūn is waza' se pīen, ki hamāre gunāh-ālūda badan us ke badan se pāk sāf kiye jāen, aur hamārī rūhen us ke nihāyat beshqīmat ḳhūn se dhoī jāen, aur ham us men, aur wuh ham men, hamesha base. *Āmīn.*

¶ Jab Prīsṭ, Mez ke sāmne khaṛā hokar, Roṭī aur Mai ko aise qarīne se rakh chuke, ki āsānī aur shāistagī se jamā'at ke rūbarū Roṭī ko toṛ sake, aur Pyāle ko apne hāthon men le sake, to zail kī Du'ā i Taqdīs paṛhe:

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, hamāre āsmānī Bāp, tū ne apnī baṛī shafaqat se apne iklaute Beṭe Yisū' Masīh ko baḳhshā, ki wuh hamārā fidiya dene ke liye salīb par mare; us ne us par apne āp ko ek hī bār nazr chaṛhākar, kull jahān ke gunāhon ke liye ek pūrī, kāmil, aur kāfī qurbānī, nazr, aur mu'āwiza diyā; aur apnī is beshqīmat maut kī ek dāimī yādgār muqarrar kī, aur apnī muqaddas Injīl men ham ko farmāyā, ki jab tak main phir na āūn, tum ise karte raho. Ai rahīm Bāp, ham kamāl firotanī se terī minnat karte hain, ki hamārī sun; aur yih baḳhsh, ki ham tere Beṭe apne Munjī Yisū' Masīh kī ṭhahrāī hūī pāk rasm ke mutābiq, us kī maut aur aziyat kī yādgārī men, terī paidā kī hūī is roṭī aur mai ko khāne aur pīne se us ke kamāl mubārak Badan aur Ḳhūn men sharīk hon. Jis rāt wuh hawāla kar diyā gayā, us ne * Roṭī lī; aur shukr karke † toṛī, aur apne shāgirdon ko dekar kahā: Lo, khāo, ‡ yih merā Badan hai, jo tumhāre liye diyā jātā hai; Merī yādgārī men aisā hī kiyā karo. Isī tarah khāne ke ba'd us ne § Pyāle ko liyā; aur shukr karke un ko diyā aur kahā: Tum sab is men se pīo, kyūnki Nae 'Ahd kā ‖ yih merā Ḳhūn hai, jo tumhāre aur bahuton ke gunāhon kī mu'āfī ke wāste bahāyā jātā hai; Jab ise pīo, merī yādgārī men aisā hī kiyā karo. *Āmīn.*

* Ab Prīsṭ rikābī ko apne hāthon men le.

† Ab roṭī ko toṛe.

‡ Ab sab roṭī par hāth rakkhe.

§ Ab pyāle ko apne hāth men le.

‖ Ab wuh har bartan par, ḳhwāh pyāla ho ḳhwāh surāhī, jis men taqdīs ke liye mai ho, hāth rakkhe.

¶ Is ke ba'd Ḳhādim i dīn Sharākat kī donon ashyā ḳhud le; aur ba'd az ān agar koī Bishap yā Prīsṭ yā Ḍīkan hāzir ho, to un ko bhī usī tarah de, aur phir Jamā'at ke logon ko bhī qarīne se, un ke hāthon men de deke, bānṭe. Aur lete waqt sab firotanī se ghuṭne ṭeke rahen. Aur jab wuh kisī ko Roṭī de, to yih kahe:

HAMĀRE Ḳhudāwand Yisū' Masīh kā Badan, jo tere wāste diyā gayā, tere badan aur rūh ko abadī zindagī ke liye bachāe rakkhe. Ise le aur khā, is bāt kī yādgārī men ki Masīh tere wāste mūā, aur shukr *kartā hūā* Masīh ko apne dil men īmān se khā.

¶ Aur jab Ḳhādim i dīn kisī ko Pyāla de, to yih kahe:

HAMĀRE Ḳhudāwand Yisū' Masīh kā ḳhūn, jo tere wāste bahāyā gayā, tere badan aur rūh ko

Digitized by Google

abadī zindagī ke liye bachāe rakkhe. Ise pī, is bāt kī yādgārī men ki Masīh kā khūn tere wāste bahāyā gayā, aur shukr kar.

¶ Agar taqdīs kī hūī Roṭī yā mai sab ke sharīk hone se pahle kharch ho jāe, to Prīsṭ ūpar kī 'Ibārat ke sāth *aur* kī taqdīs kare; ya'nī Roṭī kā mutabarrik karnā in lafzon se shurū' kare, ki "jis rāt Hamārā Munjī Yisū' Masīh," *wg.*, aur Pyāle kā mutabarrik karnā in lafzon se ki "Isī tarah khāne ke ba'd," *wg.*.

¶ Jab sab sharīk ho chuken, to Khādim i dīn Khudāwand kī Mez ke pās phir ākar, taqdīs kī hūī Roṭī aur Mai men se jo kuchh bachā ho, adab ke sāth Mez par rakhkar, sāf kattānī chādar se ḍhānk de.

¶ Is ke ba'd Prīsṭ Du'ā i Rabbānī paṛhe, aur Jamā'at us ke pīchhe pīchhe har Fiqra paṛhtī jāe.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na parne de, Balkī burāī se bachā. Kyūnki bādshāhī, Aur qudrat aur jalāl, Abad tak Terā hī hai. Āmīn.

¶ Is ke ba'd zail kī du'ā paṛhī jāe.

AI Khudāwand, āsmānī Bāp, ham tere 'ājiz bande dil o jān se yih 'arz karte hain, ki Tū apnī pidarāna shafaqat se hamārī hamd o shukr kī is qurbānī ko manzūr kar; aur kamāl firotanī se terī minnat karte hain, ki tere Beṭe Yisū' Masīh ke sawāb aur maut ke sabab aur us ke khūn par īmān rakhne ke wasīle se ham terī kull Kalīsiyā samet apne gunāhon kī mu'āfī aur us kī aziyat ke bāqī sab fāide hāsil karen. Aur ab, ai Khudāwand, ham apne āp ko jism o rūh samet tere huzūr nazr guzrānte hain, tāki tere liye zī'aql, muqaddas, aur zinda qurbānī banen; aur firotanī se terī minnat karte hain ki ham sab, jo is pāk Sharākat men shāmil hūe hain, tere fazl aur āsmānī barakat se bilkull ma'mūr ho jāen. Aur agarchi ham apne tarah tarah ke gunāhon ke sabab tere huzūr koī qurbānī guzrānne ke lāiq nahīn, taubhī ham minnat karte hain ki tū hamārī liyāqat kā andāza na kar, balki hamārī khatāon ko mu'āf karke is khidmat ko, jo ham par farz hai qabūl kar; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, jis kī ma'rifat aur jis ke sāth, Rūhul-Quds kī yagānagī men, ai Qādir i mutlaq Bāp, tamām 'izzat o ta'zīm abad ul ābād terī hī hotī rahe. *Āmīn.*

Yā yih Du'ā.

AI Qādir i Mutlaq aur abadī zinda Khudā, ham dil o jān se terā shukr karte hain, ki tū mihr karke hamen jo in pāk rāzon men durustī se sharīk hūe hain, apne Beṭe hamāre Munjī Yisū' Masīh ke nihāyat beshqīmat Badan aur Khūn kī rūhānī khurāk khilātā hai; aur is bāt se apnā fazl o karm ham par sābit kartā hai; aur yih bhī, ki ham tere Beṭe ke rūhānī badan men, jo sab īmāndāron kī mubārak jamā'at hai, darhaqīqat gaṭhe hūe 'azw hain; aur tere 'azīz Beṭe kī bebahā maut aur aziyat ke sawāb ke sabab ummed kī rāh se terī abadī bādshāhat ke wāris bhī hain. Aur ai āsmānī Bāp, ham nihāyat firotanī se 'arz karte hain, ki apne fazl se hamārī aisī madad kar, ki ham is pāk rifāqat men qāim rahen, aur jo nek a'māl tū ne peshtar se hamāre karne ke liye taiyār kiye hain, un sab ko kiyā karen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, jis kī, tere aur Rūhul-Quds ke sāth, tamām 'izzat o ta'zīm abad ul ābād hotī rahe. *Āmīn.*

¶ Phir yih paṛhā yā gāyā jāe.

'ALAM i bālā par Khudā kā jalāl, aur zamīn par sulh, aur banī Ādam se razāmandī ho. Ai Khudāwand Khudā, āsmānī Bādshāh, Khudā Qādir i Mutlaq Bāp, ham tere bare jalāl ke sabab terī hamd karte, tujhe mubārak kahte, terī

Digitized by Google

parastish karte, terā jalāl zāhir karte, aur terā shukr karte hain.

Ai Khudāwand, iklaute Beṭe Yisū' Masīh; ai Khudāwand Khudā, Khudā ke Barre, Bāp ke Beṭe, tū jo jahān ke gunāhon ko uṭhā le jātā hai, ham par rahm kar. Tū jo jahān ke gunāhon ko uṭhā le jātā hai, ham par rahm kar. Tū jo jahān ke gunāhon ko uṭhā le jātā hai, hamārī du'ā qabūl kar. Tū jo Khudā Bāp ke dahne baiṭhā hai, ham par rahm kar.

Kyūnki Tū hī quddūs hai; Tū hī Khudāwand hai; ai Masīh, tū hī, Rūhul-Quds ke sāth, Khudā Bāp ke jalāl men a'lā hai. *Āmīn.*

¶ Ba'd is ke Prīst, yā agar Bishap hāzir ho to wuhī, yih Barakat kā kalima kahkar Jamā'at ko rukhsat kare:

KHUDĀ kā itmīnān, jo samajh se bi'lkull bāhar hai, tumhāre dilon aur khayālon ko Khudā aur us ke Beṭe hamāre Khudāwand Yisū' Masīh kī pahchān aur mahabbat men mahfūz rakkhe; aur Qādir i mutlaq Khudā, Bāp, Beṭe, aur Rūhul-Quds kī barakat tum par ho, aur tumhāre sāth hamesha rahe. *Āmīn.*

¶ Jab Sharākat na ho, to zail kī Kālikṭon men se ek yā kai ek rasm i Nazr ke ba'd parhī jāen; aur munāsib mauqa' par Subh yā Shām kī Namāz yā Sharākat yā Litāniyā kī khāss Kālikṭon ke ba'd bhī in du'āon ko Khādim i dīn kī rāe ke mutābiq parhnā jāiz hai.

AI Khudāwand, hamārī in darkhwāston aur du'āon men mihrbānī karke hamāre sāth rah, aur apne bandon kī rāh ko abadī najāt hāsil karne ke liye durust kar; tāki is fānī zindagī kī tamām taqaiyurāt men tere bare karm se terī madad har waqt un kī panāh ho; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq Khudāwand aur azalī Khudā, ham 'arz karte hain ki tū apne lutf se hamāre dil aur badan donon kī aisī hidāyat hukūmat aur taqdīs farmā, ki ham terī shara' aur ahkām kī rāh par chalen; tāki terī kāmil qudrat kī himāyat se is jahān men aur abad tak hamāre jism o rūh mahfūz rahen; hamāre Khudāwand o Munjī Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq Khudā, ham terī minnat karte hain, ki jo bāten ham ne āj apne kānon se sunī hain, wuh tere fazl se hamāre dilon men aisī jar pakren, ki ham men nekchalnī kā phal paidā karen, tāki tere Nām kī hamd o 'izzat ho; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

AI Khudāwand, apne kamāl karm o fazl ke sāth sab kāmon men hamārā peshwā ho, aur apnī dāimī madad se hamen āge barhā; tāki hamāre sab kāmon kā shurū', aur qiyām, aur anjām tujhī men ho, aur is tarah ham tere pāk Nām kā jalāl zāhir karke tere rahm se ākhir i kār abadī zindagī hāsil karen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq Khudā, tamām dānāī ke sarchashme, tū hamāre māngne se pahle hamārī hājaten, aur māngte waqt hamārī nādānī jāntā hai; Ham terī minnat karte hain, ki hamārī kamzorīon par taras khā; aur jin chīzon ke māngne kī ham apnī nālāiqī ke sabab jur'at nahīn rakhte, aur apne andhepan ke bā'is māng nahīn sakte, tū mihrbānī se apne Beṭe hamāre Khudāwand Yisū' Masīh kī liyāqat ke tufail se hamen bakhsh de. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq Khudā, Tū ne wa'da kiyā hai, ki jo mere Beṭe kā Nām lekar kuchh māngen, main un kī 'arzon ko sunūngā; Ham terī minnat karte hain, ki mihrbānī se hamārī taraf, jinhon ne is waqt apnī du'āen aur darkhwāsten tere huzūr kī hain, kān lagā; aur yih 'ināyat kar, kī jo chīzen ham ne īmān se terī marzī ke muwāfiq māngī hain, zarūr hamen milen, tāki hamārī ihtiyāj rafa', aur terā jalāl zāhir ho; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Digitized by Google

¶ Jin Itwāron aur bāqī Muqaddas dinon ko Sharākat na ho, un men Sharākat kī tartīb ke shurū' se leke, us Du'ā i 'āmma tak, jo rū i zamīn par rūhānī jang karnewālī kull Masīhī kalīsiyā ke liye hai, sab kuchh paṛhā jāe; aur us ke ba'd in ūpar likhī hūī Kālikṭon men se ek yā kaī ek paṛhī jāen, aur āḳhir men Barakat kā kalima paṛhā jāe.

¶ Aur agar Prīsṭ ke sāth sharīk hone ke liye itne log na āen, jo us kī samajh men kāfī hon, to 'Ashā i Rabbānī 'amal men na āe.

¶ Aur agar kisī 'Ilāqe ke ahl i jamā'at men bīs se ziyāda Sharākat ke lenewāle na hon, taubhī bagair is ke ki chār, yā kam se kam tīn shaḳhs Prīsṭ ke sāth sharīk hone ko āen, Sharākat 'amal men na āe.

¶ Aur Usqufī girjon, aur Kālijon ke girjon men, jahān bahut se Prīsṭ aur Ḍīkan rahte hain, wuh sab kam se kam har Itwār ko Prīsṭ ke sāth Sharākat len, basharte ki un ke sharīk na hone kī koī ma'qūl wajh na ho.

¶ Aur is liye ki Roṭī aur Mai kī nisbat iḳhtilāf aur wahm kī koī wajh na rahe, wāzih ho ki ma'mūlī Roṭī ho to kāfī hai; magar Gehūn kī Roṭī jahān tak achchhī aur ḳhālis āsānī se mil sake, isti'māl kī jāe.

¶ Aur agar kuchh Roṭī aur Mai be taqdīs hūe bach rahe, to Gallabān use apne ḳharch men lāe; lekin agar taqdīs kī hūī rotī yā mai kuchh bach rahe, to wuh Girjā ke bāhar nā jāne pāe, balki Prīsṭ, aur Sharīkon men se jin ko wuh us waqt apne pās bulāe wuh bhī, Barakat ke kalima ke ba'd hī, us ko adab se khāen aur pīen.

¶ Sharākat ke liye Roṭī aur Mai ko Gallabān aur Girje ke muhāfiz ahl i Jamā'at ke ḳharch se muhaiyā kiyā karen.

¶ Aur wāzih ho, ki Jamā'at ke har shaḳhs ko sāl men kam se kam tīn dafa' 'Ashā i rabbānī men sharīk honā chāhiye, aur in men se ek martaba 'Īd i Qiyāmat ho. Aur har sāl 'Īd i Qiyāmat ke dinon men, ahl i Jamā'at kā har shaḳhs apne Ḳhādim i dīn yā gallabān ko, yā us ke nāib yā nāibon ko, apnā hisāb de; aur jo kuchh dastūr ke muwāfiq Kalisiyā kā us ke zimme nikle, usī waqt aur wahīn adā kare.

¶ 'Ibādat ke tamām hone ke ba'd, rasm i Nazr ke waqt jo kuchh wusūl hūā ho, wuh Ḳhādim i dīn aur Girje ke muhāfizon kī rāe ke mutābiq ḳhairāt yā *aur* dīnī kāmon men ḳharch kiyā jāe. Aur agar wuh is amr men muttafiq na ho saken, to wuh chanda Hākim i shara' ke hukm ke mutābiq ḳharch kiyā jāe.

¶ 'Ashā i rabbānī ke 'amal men lāne kī Tartīb i bālā men jo hukm hūā hai, ki Sharīk honewāle log us ko ghuṭne ṭeke hūe len, is hukm kā matlab to achchhā hai, kyūnki ek to Masīh kī taraf se jo ni'maten is 'ashā ke sab lāiq Lenewālon ko miltī hain, un ke sabab hamāri 'ājizāna shukrguzārī ghuṭne ṭekne se zāhir hotī hai, aur dūsre agar ghuṭne ṭeke hūe na lete, to pāk Sharākat men behurmatī aur betartībī kā wāqi' honā mumkin hotā. Magar phir bhī, chūnki mumkin hai ki koī, yā to nādānī aur kamzorī ke sabab, yā bugz aur zidd ke bā'is, is ghuṭne ṭekne ke ulṭe yā bure ma'nī nikāle; is liye wāzih ho, ki 'Ashā men ghuṭne ṭekne se yih murād nahīn, ki Sakrāminṭ kī jo Roṭī yā Mai jismānī taur par lī jātī hai, us kī, yā Masīh ke zātī Gosht o Ḳhūn kī kisī Jismānī Maujūdagī kī parastish kī jāe, aur na aisā karnā jāiz hai. Kyūnki Sakrāminṭ kī Roṭī aur Mai jon kī ton apnī asliyat par rahtī hain, aur is liye parastish ke lāiq nahīn, kyūnki un kī parastish karnī to Butparastī hotī, jis se sab īmāndār Masīhīon ko nafrat karnī farz hai; aur hamāre Munjī Masīh ke zātī Badan aur Ḳhūn yahān nahīn, balki Āsmān par maujūd hain; aur yih ḳhayāl Masīh ke zātī Badan kī haqīqat ke ḳhilāf hai, ki wuh ek hī waqt ek se ziyāda maqāmon men maujūd ho sake.

Digitized by Google

BACHCHON KE 'ALĀNĪYA BAPTISMA KĪ TARTĪB, JO GIRJĀ KE ANDAR 'AMAL MEN ĀE.

¶ Jamā'at ko samjhāyā jāe, ki bihtar yih hai ki Baptisma Itwār yā *aur* Muqaddas dinon ko, jab bahut log jama' hote hain, 'amal men āe; awwal is liye ki jo Jamā'at us waqt hāzir ho, wuh is bāt par gawāhī de sake, ki fulān ādmī baptisma pākar Masīhī Kalīsiyā ke shumār men dākhil kiyā gayā hai; aur dūsre, jo koī bachchon ke Baptisma ke waqt hāzir ho us ko yād āe, ki main ne apne Baptisma ke waqt Khudā ke sāmne kyā iqrār kiyā thā. Aur isī liye yih bhī bihtar hai, ki Baptisma kī tartīb desī zabān men parhī jāe. Tāham, agar zarūrat ho, to Bachchon ko *aur* kisī roz bhī baptisma denā jāiz hai.

¶ Aur wāzih ho, ki har ek Larke ke, jo baptisma pānewālā ho, do Dharam bāp, aur ek Dharam mā ho; aur har ek Larkī kā ek Dharam bāp aur do Dharam mā hon.

¶ Jab Bachchon ko baptisma denā ho, to un ke Mā bāp ek roz peshtar yā usī roz Subh kī Namāz se pahle, Gallabān ko ittilā den. Phir chāhiye ki Dharam mā aur Dharam bāp, aur Bachchon ke sāthwāle, Gallabān kī rāe ke muwāfiq khwāh Subh kī, khwāh Shām kī, Namāz ke dūsre Wird ke tamām hote hī, Hauz ke pās hāzir hon. Aur Prīst Hauz ke pās ākar jis men us waqt sāf Pānī bharā hūā ho, aur wahān kharā hokar, pūchhe ki:—

KYĀ yih Bachcha baptisma pā chukā hai, yā nahīn?

¶ Agar wuh jawāb den ki Nahīn, to Prīst yūn kahe:

AI 'azīzo, chūnki sab banī Ādam gunāh ke sāth pet men parte aur paidā hote hain, aur hamārā Munjī Masīh farmātā hai ki Jo ādmī Pānī aur Rūhul-Quds se nae sire se paidā na ho ya'nī nayā janam na pāe, wuh Khudā kī bādshāhat men dākhil nahīn ho saktā; is liye main tum se iltimās kartā hūn, ki hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle Khudā Bāp se du'ā māngo, ki wuh apne faiz o rahm se *is Bachche* ko wuh ni'mat bakhshe, jo taba'ī taur par *us* ko hāsil nahīn ho saktī; ya'nī yih, ki wuh Pānī aur Rūhul-Quds kā baptisma pākar, Masīh kī pāk Kalīsiyā men shāmil *ho*, aur us *kā ek* zinda 'azw *bane*.

¶ Phir Prīst kahe:

Ham du'ā māngen.

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Khudā, tū ne apnī barī rahmat se Nūh aur us ke khāndān ko halāk hone se pānī ke wasīle kishtī men bachāyā; aur nīz apnī ummat banī Isrāīl ko Bahr i Qulzum se sahīh salāmat pār utārkar apne pāk Baptisma kī misāl dikhāī; aur phir apne 'azīz Bete Yisū' Masīh ke Yardan nadī men Baptisma pāne se rūhānī taur par gunāh dho dālne ke liye Pānī ko pāk thahrāyā; Ham terī minnat karte hain ki tū apnī behadd rahmaton se *is Bachche* par mihr kī nazr kar; *us* ko Rūhul-Quds se dho aur pāk kar; tāki wuh, tere qahr se chhūtkar, Masīhī Kalīsiyā kī kishtī men dakhl *pāe;* aur īmān men mazbūt aur ummed se khush hokar, aur mahabbat men jar pakarkar, is dukh-bharī dunyā kī lahron se *aisā* pār utar *jāe*, ki ākhir-i-kār abadī zindagī ke mulk men pahunchkar tere sāth abad ul ābād bādshāhī *kartā rahe;* hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq aur gairfānī Khudā, tū sab muhtājon kā hāmī, sab panāhgīron kā madadgār, īmāndāron kī zindagī, aur murdon kī qiyāmat hai; Ham *is Bachche* ke liye tujh se du'ā māngte hain, ki yih

Digitized by Google

jo tere pāk Baptisma ke liye *āyā hai*, rūhānī nae janam ke wasīle se apne gunāhon kī mu'āfī *pāe*. Ai Khudāwand, *us ko* qabūl kar, aur jis tarah tū ne apne 'azīz Beṭe kī ma'rifat yih wa'da kiyā, ki Māngo to tumhen diyā jāegā; ḍhūnḍho to pāoge; khaṭkhaṭāo, to tumhāre wāste kholā jāegā; Usī tarah ab ham māngnewālon ko de, ham ḍhūnḍhnewālon ko mile, ham khaṭkhaṭānewālon ke liye darwāza khol; tāki *yih Bachcha* tere āsmānī gusl kī dāimī barakat hāsil karke, us abadī bādshāhat men *pahunchc*, jis kā wa'da tū ne hamāre Khudāwand Masīh ke wasīle se kiyā hai. *Āmīn.*

¶ Ab jamā'at khaṛī ho, aur Prīsṭ kahe:

Injīl kī āyaten suno, jo muqaddas Marqus ne apnī Injīl ke daswen bāb men terahwīn āyat se likhī hain.

LOG bachhon ko Masīh ke pās lāne lage, tāki wuh unhen chhūe, magar shāgirdon ne un ko jhiṛkā. Yisū' yih dekhkar khafa hūā, aur un se kahā; Bachchon ko mere pās āne do; unhen mana' na karo; kyūnki Khudā kī bādshāhat aison hī kī hai. Main tum se sach kahtā hūn, ki Jo koī Khudā kī bādshāhat ko bachche kī tarah qabūl na kare, wuh us men hargiz dākhil na hogā. Phir us ne unhen apnī god men liyā, aur un par hāth rakhkar unhen barakat dī.

¶ Injīl paṛhne ke ba'd, Khādim i dīn us ke bāre men yih mukhtasar Nasīhat sunāe.

AI piyāro, tum is Injīl men hamāre Munjī Masīh kā kalām sunte ho, ki us ne hukm diyā ki bachchon ko mere pās lāo; aur jo log un ko us ke pās āne se rokte the, unhen kyūnkar ḍāntā; aur sab logon ko kaisī nasīhat kartā hai ki un kī sī ma'sūmiyat paidā karen. Tum dekhte ho ki us ne sāf ishāre aur fi'l se un par apnī khairkhwāhī kis tarah zāhir kī, ki unhen god men liyā, aur un par hāth rakhkar du'ā i khair dī. Pas tum shakk na lāo, balki khūb yaqīn karo, ki wuh *is Bachche* ko bhī, jo hāzir *hai*, mihrbānī se qabūl karke, apnī rahmat kī god men legā, aur *use* abadī zindagī kī barakat dekar apnī hamesha kī bādshāhat *kā* sharīk karegā. Pas jab ham ko is tarah yaqīn hūā ki hamārā āsmānī Bāp apne Beṭe Yisū' Masīh ke kalām ke bamūjib *is Bachche* kā bhalā chāhtā hai, aur is men kuchh shakk na rahā, ki ham jo *is Bachche* ko pāk Baptisma dilāne ko lāe hain wuh hamāre is mahabbat ke kām ko pasand kartā hai, to ham īmāndārī aur 'ājizī se us kā yūn shukr karen:

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Khudā, āsmānī Bāp, ham firotanī se terā shukr karte hain, ki tū ne karm karke hamen is wāste bulāyā hai, ki ham tere fazl ko pahchānen aur tujh par īmān lāen; Hamārī is pahchān ko baṛhā, aur hamen is īmān par hamesha mazbūt rakh. *Is Bachche* ko apnā Rūhul-Quds bakhsh, ki wuh nae sire se paidā hokar abadī najāt *kā* wāris ban *jāe*; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth ab aur hamesha jītā aur saltanat kartā hai. *Āmīn.*

¶ Is ke ba'd Prīsṭ Dharam mā bāp se yūn kahe.

AI piyāro, tum *is Bachche* ko baptisma dilāne yahān lāe ho, tum ne du'ā māngī hai ki hamārā Khudāwand Yisū' Masīh mihr se *us* ko qabūl kare, gunāhon se rihāī de, Rūhul-Quds ke wasīle se pāk kare, aur āsmān kī bādshāhat aur abadī zindagī bakhshe. Tum ne yih bhī sunā hai, ki jitnī chīzen tum ne māngī hain, un sab ke dene kā wa'da hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ne apnī Injīl men farmāyā hai; wuh to is wa'de ko yaqīnan yād rakkhegā aur pūrā karegā. Lekin Masīh ke aise wa'de ke ba'd zarūr hai ki *yih Bachcha* bhī, jab tak bālig hokar is bāt ko apne zimme na le *sake*, tumhāre wasīle jo *us* ke zāmin ho, sachchā wa'da *kare* ki *main* Shaitān aur us ke sab kāmon ko tark *karūngā*, Khudā ke pāk Kalām par mazbūt īmān *rakkhūngā*, aur us ke hukmon par farmānbardārī se 'amal *karūngā*.

Digitized by Google

Pas main pūchhtā hūn:

KYĀ tū is Bachche kī taraf se Shaitān aur us ke sab kāmon ko, dunyā kī nikammī dhūm dhām, aur hashmat, aur har tarah ke lālach ko, aur jism kī nafsānī khwāhishon ko aisā tark kartā hai, ki na to un kī pairawī karegā na un ke qabze men rahegā?

Jawāb. Main un sab ko tark kartā hūn.

Khādim i dīn.

KYĀ tū Khudā Qādir i Mutlaq Bāp par, jo āsmān o zamīn kā Khāliq hai, īmān rakhtā hai?

Aur Yisū' Masīh par bhī, jo us kā eklautā Beṭā aur hamārā Khudāwand hai? aur is par bhī ki wuh Rūhul-Quds kī qudrat se peṭ men parā, Kunwārī Mariyam se paidā hūā; Puntyus Pīlātus ke 'ahd men dukh uṭhāyā; maslūb hūā, margayā, aur dafn hūā; 'ālam i arwāh men utar gayā, aur tīsre roz murdon men se jī uṭhā; āsmān par charh gayā, aur Khudā Qādir i Mutlaq Bāp ke dahine baiṭhā hai; aur wahān se dunyā ke ākhir men zindon aur murdon kī 'adālat ke liye ānewālā hai?

Aur kyā tū Rūhul-Quds par; pāk Kathulik Kalīsiyā; Muqaddason kī Sharākat; gunāhon kī Mu'āfī; jism kī Qiyāmat; aur maut ke ba'd abadī zindagī par īmān rakhtā hai?

Jawāb. In sab bāton par merā pakkā īmān hai.

Khādim i dīn.

KYĀ tū is īmān par baptisma chāhtā hai?

Jawāb. Hān, yihī merī ārzū hai.

Khādim i dīn.

PAS kyā tū Khudā kī pāk marzī aur hukmon ko farmānbardārī ke sāth mānegā, aur 'umr bhar un par chalegā?

Jawāb. Hān, main aisā hī karūngā.

¶ Phir Prīsṭ kahe:

AI rahīm Khudā, yih bakhsh, ki *is Bachche* men purānā Adam aisā dafn kiyā jāe, ki *us* men nayā ādmī jī uṭhe. *Āmīn.*

Yih bakhsh, ki sab nafsānī khwāhishen *us* men mar jāen, aur jitnī chīzen Rūh se 'ilāqa rakhtī hain sab *us* men zinda hon aur barhen. *Āmīn.*

Yih bakhsh, ki wuh aisī quwwat o qudrat hāsil *kare*, ki Shaitān aur dunyā aur jism par fath pākar un par gālib *rahe.* *Āmīn.*

Yih bakhsh, ki jis kisī ko ham apne 'uhde aur khidmat kī haisiyat se yahān terī nazr karen, wuh āsmānī nekīon se ārāsta bhī ho, aur abadī ajr pāe. Ai mubārak Khudāwand Khudā, tū jo abad ul ābād jītā aur sab chīzon par hukūmat rakhtā hai, yih tere rahm se ho. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq aur abadī zinda Khudā, tere kamāl 'azīz Beṭe Yisū' Masīh ne hamāre gunāhon kī mu'āfī ke liye apne nihāyat mubārak pahlū se pānī aur khūn donon bahāe, aur apne shāgirdon ko hukm diyā, ki tum jākar sab qaumon ko shāgird banāo, aur unhen Bāp aur Beṭe aur Rūhul-Quds ke nām par baptisma do; Ham 'arz karte hain, ki tū apnī jamā'at kī minnaton par mutawajjih hokar, rūhānī taur par gunāh dhone ke liye is Pānī kī taqdīs kar; aur bakhsh ki yih *Bachcha*, jo abhī is men baptisma pāne ko *hai*, tere fazl se ma'mūr ho *jāe*, aur hamesha tere īmāndār aur barguzīda farzandon ke shumār men *rahe;* hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Ab Prīsṭ Bachche ko apne hāthon par lekar Dharam mā bāp se kahe:

Is Bachche kā nām rakkho.

¶ Phir wuh un kā batāyā hūā nām lekar, basharte ki wuh yaqīn se kahen ki yih bachcha gote kī bardāsht bakhūbī kar saktā hai, to yih kahte hūe use ihtiyāt o khabardārī se pānī men gota de, ki:

AI *fulān*, main tujhe Bāp aur Beṭe aur Rūhul-Quds ke Nām par baptisma detā hūn. Āmīn.

¶ Lekin agar wuh log yaqīn se kahen ki bachcha kamzor hai, to kalima i mazkūra kahte hūe sirf us ke ūpar pānī ḍālnā hī kāfī hogā, ya'nī:

Digitized by Google

AI *fulān* main tujhe Bāp aur Beṭe aur Rūhul-Quds ke Nām par baptisma detā hūn. Āmīn.

¶ Phir Prīsṭ kahe:

HAM is Bachche ko Masīh ke galle kī jamā'at men shāmil karte aur * us par salīb kī shakl is bāt ka nishān banāte hain, ki āinda wuh is bāt se na *sharmāegā* ki Masīh i maslūb ke īmān kā iqrār kare, aur us ke jhanḍe tale gunāh, dunyā, aur Shaitān se mardāna laṛe, aur jīte dam tak Masīh *kā* wafādār sipāhī aur ḳhidmatguzār *banā* rahe. Āmīn.

* [Ab Prīsṭ bachche kī peshānī par salīb kī shakl banāe.]

¶ Phir Prīsṭ kahe:

AI piyāre bhāiyo, chūnki *is Bachche* ne nayā janam pāyā, aur Masīh kī Kalīsiyā ke badan men paiwast *hūā hai*, ab ham in ni'maton par Qādir i Mutlaq Ḳhudā kā shukr karen; aur ek dil hokar us se du'ā māngen, ki *yih Bachcha* apnī sārī zindagī is tarah basar *kare*, jaisā ki ab us kā shurū' hūā hai.

¶ Is ke ba'd sab ghuṭne ṭekkar yih kahen:

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na paṛne de, Balki burāī se bachā. Āmīn.

¶ Phir Prīsṭ kahe:

AI kamāl rahīm Bāp, ham dil se terā shukr karte hain, ki tū ne karm karke *is Bachche* ko apne Rūhul-Quds se nayā janam dekar *use apnā* lepālak *Beṭā*, aur apnī pāk Kalīsiyā ke badan *kā 'azw* banāyā hai. Aur ham 'ājizī se terī minnat karte hain, ki *yih Bachcha* jo gunāh kī nisbat murda aur rāstbāzī ke liye zinda, aur Masīh kī maut kī sharākat se us ke sāth dafn *hūā hai*, purānī ādmīyat ko salīb *de*, aur gunāh ke sāre badan ko bi'lkull nest *kare;* aur jis tarah wuh tere Beṭe kī maut *kā* sharīk *hūā hai*, us kī qiyāmat *kā* bhī sharīk *ho;* tāki āḳhir i kār, terī pāk Kalīsiyā ke baqiyye ke sāth, terī abadī bādshāhat *kā* wāris ho *jāe;* hamāre Ḳhudāwand Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Phir sab khaṛe hon, aur Prīsṭ Dharam mā bāp ko yūn Nasīhat kare:

CHŪNKI *is Bachche* ne tumhāre wasīle se, jo *us* ke zāmin ho, yih wa'da kiyā hai, ki *main* Shaitān aur us ke sab kāmon ko tark *karūngā*, Ḳhudā par īmān *rakkhūngā*, aur us kī ḳhidmat kiyā *karūngā;* pas tum ko yād rakhnā chāhiye, ki tumhārā zimma hai ki jab *yih Bachcha* sīkhne ke qābil *ho* to *us* ko yih sikhāyā jāe, ki *us* ne yahān tumhārī ma'rifat kyā hī bhārī 'ahd, wa'da, aur iqrār kiyā hai. Aur is liye ki wuh in bāton ko baḳhūbī jān *sake*, tumhen *use* samjhānā hogā ki Wa'z sunā *kare;* aur ḳhāsskar aisā karo ki yih *Bachcha* 'Aqīda, Du'ā i Rabbānī, Dason Hukm, aur bāqī jitnī bāten Masīhī ko apnī rūhānī sihhat ke liye jānnī aur mānnī chāhiyen, unhen apnī desī zabān men hifz *kare;* aur wuh aisī nek tarbiyat *pāe*, ki ḳhudāparastī kī rāh *chale* aur Masīhī chalan *rakkhe.* Aur tum hamesha yād rakkho, ki Baptisma hamāre iqrār kā nishān hai, aur wuh iqrār yih hai, ki ham apne Munjī Masīh ke namūne par chalenge, aur us ke hamshakl banenge; ya'nī, jis tarah wuh hamāre liye mūā aur phir jī uṭhā, usī tarah chāhiye ki ham bhī jinhon ne baptisma pāyā hai gunāh kī taraf se maren, aur rāstbāzī ke liye jī uṭhen, aur apnī sab ḳharāb aur gandī ḳhwāhishon ko hamesha mārte rahen, aur roz ba roz har tarah kī nekchalnī aur ḳhudāparastī men taraqqī karte jāen.

¶ Phir wuh yih bhī kahe:

YĀD rakkho, ki jab *yih Bachcha* 'Aqīda, aur Du'ā i Rabbānī, aur Dason Hukm apnī desī zabān men

Digitized by Google

sunā *sake*, aur is ke 'alāwa Kalīsiyā ke Sawāl o jawāb kī, jo isī matlab ke wāste muqarrar hai, ta'līm pā *chuke*, to wuh mustahkam hone ke liye Bishap ke sāmne hāzir *kiyā jāe*.

KHUDĀ ke Kalām se sābit hai, ki jo Bachche baptisma pākar us se pahle ki un se koī gunāh sādir ho mar jāte haiṉ, wuh beshakk najāt pāte haiṉ.

Salīb kā jo nishān Baptisma meṉ musta'mal hai, us kī nisbat tamām waswasa dūr karne ke liye wāzih ho, ki us ke sahīh ma'nī, aur jārī rakhne kī wajh, tīsweṉ Qānūn meṉ, jo San 1604 meṉ jārī hūā, darj hai.

GHAR MEṆ BACHCHOṆ KO BAPTISMA DENE KĪ TARTĪB.

¶ Har Jamā'at kā Gallabān logoṉ ko aksar jatā diyā kare, ki wuh apne Bachchoṉ ko un ke paidā hone ke ba'd pahle yā dūsre Itwār, ya kisī *aur* Muqaddas din jo darmiyān wāqi' ho, Baptisma dilāeṉ, aur us se ziyāda multawī na rakkheṉ; basharte ki ziyāda tāḳhīr karne kī aisī koī ma'qūl wajh na ho, jise Gallabān durust samjhe.

¶ Aur nīz wuh unheṉ yih jatā diyā kare, ki wuh bagair kisī bare sabab aur zarūrat ke apne Bachchoṉ ko gharoṉ meṉ baptisma na dilāeṉ. Lekin jab zarūrat pare, to Baptisma is tarīqe se diyā jāe.

¶ Pahle, us Jamā'at kā Ḳhādim i dīn, yā us kī gairhāzirī meṉ koī *aur* taqarrur-yāfta Ḳhādim i dīn jo mīl sake, un ke sāth jo hāzir hoṉ Ḳhudā se du'ā māṉge, aur Du'ā i Rabbānī, aur 'Alāniya Baptisma kī Rasm meṉ se jitnī kālikṭeṉ waqt aur mauqa' ke munāsib hoṉ, parhe. Phir hāzirīn meṉ se koī us Bachche kā nām rakkhe, aur Ḳhādim i dīn us par yih kahte hūe Pānī ḍāle, ki:

AI *fulāṉ*, main tujhe Bāp aur Beṭe aur Rūhul-Quds ke Nām par baptisma detā hūṉ. Āmīn.

¶ Is ke ba'd sab ghuṭne ṭekeṉ, aur Ḳhādim i dīn yih kahkar Ḳhudā kā shukr kare:

AI kamāl rahīm Bāp, ham dil se terā shukr karte haiṉ, ki tū ne karm karke is Bachche ko apne Rūhul-Quds se nayā janam dekar *apnā* lepālak *Beṭā*, aur apnī pāk Kalīsiyā *kā* 'azw banāyā hai. Aur ham 'ājizī se terī minnat karte haiṉ, ki yih bachcha jo gunāh kī nisbat murda aur rāstbāzī ke liye zinda, aur Masīh kī maut kī sharākat se us ke sāth dafn *hūā* hai, purānī ādmīyat ko salīb de, aur gunāh ke sāre badan ko bi'lkull nest kare; aur jis tarah wuh tere Beṭe kī maut *kā* abhī sharīk *hūā hai*, us kī qiyāmat *kā* bhī sharīk ho; aur āḳhir i kār tere bāqī Muqaddasoṉ ke sāth, terī abadī bādshāhat *kā* wāris ho jāe; usī tere Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Aur wuh log yaqīn kareṉ ki jis Bachche kā baptisma is tarah hūā ho, us kā baptisma shara' ke muwāfiq aur kāfī hai, aur yih ḳhayāl na kareṉ, ki use baptisma phir dilānā chāhiye. Magar phir bhī, agar wuh Bachcha, jis ko baptisma is tarah milā ho, jītā rahe, to munāsib hai ki wuh Girje meṉ hāzir kiyā jāe; tāki, agar us ko baptisma usī Jamā'at ke Ḳhādim i dīn ke hāth se milā ho, to wuh Jamā'at ko yaqīn dilāe, ki Baptisma kī Rasm, jo ghar par 'amal meṉ āī, durust hai. Is hāl meṉ ḳhādim i dīn yūṉ kahe ki:

MAIṆ tumhāre sāmne tasdīq kartā hūṉ, ki Kalīsiyā kī sahīh o muqarrarī Tartīb ke muwāfiq *fulāṉ waqt fulāṉ jagah* chand gawāhoṉ ke sāmne maiṉ ne is Bachche ko baptisma diyā.

¶ Lekin agar Bachche ne kisī dūsre taqarrur-yāfta Ḳhādim i dīn ke hāth se baptisma pāyā ho, to jis Jamā'at ke 'ilāqe meṉ wuh paidā hūā yā baptisma pāyā ho, us kā Ḳhādim i dīn yih tahqīq kare ki Bachche ko shara' ke muwāfiq baptisma milā hai yā nahīṉ. In hāl meṉ, agar Bachche ke lānewāle jawāb deṉ, ki yih Bach-

Digitized by Google

cha baptisma pā chukā hai, to Khādim i dīn un se is tarah *aur* bhī daryāft kare ki:

IS Bachche ko baptisma kis ke hāth se milā?

Jab is Bachche ko baptisma milā, us waqt kaun hāzir thā?

Chūnki mumkin hai ki kaī bāten, jo is Sakrāminṭ ke liye lāzimī hain, aisī nāchārī ke waqt khauf yā jaldī ke sabab rah jāen; is liye main tum se yih bhī daryāft kartā hūn, ki:

Is Bachche ko kis shai se baptisma diyā gayā?

Is Bachche ho kin lafzon ke sāth baptisma diyā gayā?

¶ Aur agar Bachche ke lānewālon ke jawābon se Khādim i dīn ko ma'lūm ho ki sab bāten us tarah hūīn, jis tarah honī wājib hain; to wuh Bachche ko phir baptisma na de, balki yih kahkar us ko sachche Masīhīon ke galle men shāmil kare, ki:

MAIN tumhāre sāmne tasdīq kartā hūn, ki is Bachche ke baptisma men sab bāten achchhī tarah aur sahīh tartīb ke muwāfiq 'amal men āīn; aur yih, jo maurūsī gunāh aur Khudā ke gazab kī hālat men paidā *hūā thā*, Nae janam ke gusl kā Baptisma pākar ab Khudā ke farzandon aur abadī zindagī ke wārison ke shumār men shāmil hai; kyūnki hamārā Khudāwand Yisū' Masīh aise Bachchon ko apne fazl o rahm se mahrūm nahīn rakhtā, balki kamāl ulfat se unhen apne pās bulātā hai; chunānchī Muqaddas Injīl hamārī tasallī ke liye yūn gawāhī detī hai.

Muqaddas *Marqus* x. 13.

LOG bachhon ko Masīh ke pās lāne lage, tāki wuh unhen chhūe, magar shāgirdon ne un ko jhirkā. Yisū' yih dekhkar khafa hūā, aur un se kahā; Bachchon ko mere pās āne do; unhen mana' na karo; kyūnki Khudā kī bādshāhat aison hī kī hai. Main tum se sach kahtā hūn, ki Jo koī Khudā kī bādshāhat ko bachche kī tarah qabūl na kare, wuh us men hargiz dākhil na hogā. Phir us ne unhen apnī god men liyā, aur un par hāth rakhkar unhen barakat dī.

¶ Injīl parhne ke ba'd, Khādim i dīn us ke bāre men yih mukhtasar Nasīhat sunāe.

AI piyāro, tum is Injīl men hamāre Munjī Masīh kā kalām sunte ho, ki us ne hukm diyā ki bachchon ko mere pās lāo; aur jo log un ko us ke pās āne se rokte the, unhen kyūnkar dāntā; aur sab logon ko kaisī nasīhat kartā hai ki un kī sī ma'sūmiyat paidā karen. Tum dekhte ho ki us ne sāf ishāre aur fi'l se un par apnī khairkhwāhī kis tarah zāhir kī, ki unhen god men liyā, aur un par hāth rakhkar du'ā i khair dī. Pas tum shakk na lāo, balki khūb yaqīn karo, ki us ne is Bachche ko bhī, jo hāzir hai, mihrbānī se qabūl karke apnī rahmat kī god men liyā hai, aur jaisā wuh apne pāk Kalām men wa'da kar chukā hai, waise hī wuh use abadī zindagī kī barakat dekar apnī hamesha kī bādshāhat kā sharīk karegā. Pas jab ham ko is tarah yaqīn hūā hai, ki hamārā āsmānī Bāp apne Bete Yisū' Masīh ke kalām ke bamūjib is Bachche kā bhalā chāhtā hai, to ham īmāndārī aur 'ājizī se us kā shukr karen, aur us Du'ā ko parhen, jo Khudāwand ne āp hamen sikhāī hai.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī rotī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na parne de, Balki burāī se bachā. Āmīn.

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Khudā, āsmānī Bāp, ham firotanī se terā shukr karte hain ki tū ne karm karke hamen is wāste bulāyā hai, ki ham tere fazl ko pahchānen aur tujh par īmān lāen. Hamārī is pahchān ko barhā, aur hamen is īmān par hamesha mazbūt rakh. Is Bachche ko apnā Rūhul-Quds bakhsh, ki yih jo hamāre Khudā-

Digitized by Google

wand Yisū' Masīh ke wasīle nae sire se paidā *hūā* aur abadī najāt *kā* wāris ban *gayā* hai, *terā banda banā* rahe, aur tere wa'de ko hāsil kare; tere usī Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth ab aur hamesha jītā aur saltanat kartā hai. *Āmīn.*

¶ Phir Prīsṭ bachche kā Nām pūchhe, aur jab Dharam mā bāp use batāen to Ḳhādim i dīn kahe:

KYĀ tū is Bachche kī taraf se Shaitān aur us ke sab kāmon ko, is dunyā kī nikammī dhūm dhām aur hashmat, aur har tarah ke lālach ko, aur jism kī nafsānī ḳhwāhishon ko aisā tark kartā hai, ki na to un kī pairawī karegā na un ke qabze men rahegā?

Jawāb. Main un sab ko tark kartā hūn.

Ḳhādim i dīn.

KYĀ tū Ḳhudā Qādir i Mutlaq Bāp par, jo āsmān o zamīn kā Ḳhāliq hai, īmān rakhtā hai?

Aur Yisū' Masīh par bhī, jo us kā eklautā Beṭā aur hamārā Ḳhudāwand hai? aur is par bhī ki wuh Rūhul-Quds kī qudrat se peṭ men parā, Kunwārī Mariyam se paidā hūā; Puntyus Pīlātus ke 'ahd men dukh uṭhāyā; maslūb hūā, mar gayā, aur dafn hūā; 'ālam i arwāh men utar gayā, aur tīsre roz murdon men se jī uṭhā; āsmān par charḥ gayā, aur Ḳhudā Qādir i Mutlaq Bāp ke dahine baiṭhā hai; aur wahān se dunyā ke āḳhir men zindon aur murdon kī 'adālat ke liye ānewālā hai?

Aur kyā tū Rūhul-Quds par; pāk Kathulik Kalīsiyā; Muqaddason kī Sharākat; gunāhon kī Mu'āfī; jism kī Qiyāmat; aur maut ke ba'd abadī zindagī par īmān rakhtā hai?

Jawāb. In sab bāton par merā pakkā īmān hai.

Ḳhādim i dīn.

PAS kyā tū Ḳhudā kī pāk marzī aur hukmon ko farmānbardārī ke sāth mānegā, aur 'umr bhar un par chalegā?

Jawāb. Hān, main aisā hī karūngā.

¶ Phir Prīsṭ kahe:

HAM is Bachche ko Masīh ke galle kī jamā'at men shāmil karte aur * us par salīb kī shakl is bāt kā nishān banāte hain, ki āinda wuh is bāt se na *sharmāegā* ki Masīh i maslūb ke īmān kā iqrār kare, aur us ke jhanḍe tale gunāh, dunyā, aur Shaitān se mardāna lare, aur jīte dam tak Masīh *kā* wafādār sipāhī aur ḳhidmatguzār *banā* rahe. Āmīn.

* [Ab Prīsṭ bachche kī peshānī par salīb kī shakl banāe.]

¶ Phir Prīsṭ kahe:

AI piyāre bhāiyo, chūnki *is Bachche* ne Baptisma ke wasīle se nayā janam pāyā, aur Masīh kī Kalīsiyā ke badan men paiwast *hūā hai*, ab ham in ni'maton par Qādir i Mutlaq Ḳhudā kā shukr karen; aur ek dil hokar us se du'ā mānge, ki wuh apnī sārī zindagī is tarah basar *kare*, jaisā ki ab us kā shurū' hūā hai.

¶ Phir Prīsṭ yih kahe:

AI kamāl rahīm Bāp, ham dil se terā shukr karte hain, ki tū ne karm karke is Bachche ko apne Rūhul-Quds se nayā janam dekar use *apnā* lepālak *beṭā*, aur apnī pāk Kalīsiyā ke badan *kā* 'azw banāyā hai. Aur ham 'ājizī se terī minnat karte hain, ki yih *bachcha* jo gunāh kī nisbat murda aur rāstbāzī ke liye zinda, aur Masīh kī maut kī sharākat se us ke sāth dafn *hūā* hai, purānī ādmīyat ko salīb de, aur gunāh ke sāre badan ko bi'lkull nest kare; aur jis tarah wuh tere Beṭe kī maut *kā* sharīk *huā* hai, us kī qiyāmat *kā* bhī sharīk ho; tāki āḳhir i kār, terī pāk Kalīsiyā ke baqiyye ke sāth, terī abadī bādshāhat *kā* wāris ho jāe; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Phir sab khare hon, aur Prīsṭ dharam mā bāp ko yūn nasīhat kare:

CHŪNKI is Bachche ne tumhāre wasīle se, jo us ke zāmin ho, yih wa'da kiyā hai, ki main Shaitān aur us ke sab kāmon ko tark *karūngā*,

Digitized by Google

Khudā par īmān *rakkhūngā*, aur us kī khidmat kiyā *karūngā;* pas tum ko yād rakhnā chāhiye, ki tumhārā zimma hai ki jab yih Bachcha sīkhne ke qābil ho to us ko yih sikhāyā jāe, ki *us* ne tumhārī ma'rifat kyā hī bhārī 'ahd, wa'da, aur iqrār kiyā hai. Aur is liye ki wuh in bāton ko bakhūbī jān sake, tumhen use samjhānā hogā ki Wa'z sunā kare aur khāsskar aisā karo ki yih Bachcha 'Aqīda, Du'ā i Rabbānī, Dason Hukm, aur bāqī jitnī bāten Masīhī ko apnī rūhānī sihhat ke liye jānnī aur mānnī chāhiyen, unhen apnī desī zabān men hifz kare; aur wuh aisī nek tarbiyat pāe, ki khudāparastī kī rāh chale aur Masīhī chalan rakkhe. Aur tum hamesha yād rakkho, ki Baptisma hamāre iqrār kā nishān hai, aur wuh iqrār yih hai, ki ham apne Munjī Masīh ke namūne par chalenge, aur us ke hamshakl banenge; ya'nī, jis tarah wuh hamāre liye mūā aur phir jī uṭhā, usī tarah chāhiye ki ham bhī jinhon ne baptisma pāyā hai gunāh kī taraf se maren, aur rāstbāzī ko liye jī uṭhen, aur apnī sab kharāb aur gandī khwāhishon ko hamesha mārte rahen, aur roz ba roz har tarah kī nekchalnī aur khudāparastī men taraqqī karte jāen.

¶ Lekin agar wuh, jo Bachche ko Girje men lāe hain, Prīsṭ ke sawālon ke aise beṭhikāne jawāb den, jin se sābit na ho sake, ki Bachche ne pānī se, aur Bāp, aur Beṭe, aur Rūhul-Quds ke Nām par baptisma pāyā hai yā nahīn (kyūnki baptisma ke liye yihī do bāten lāzimī hain), to Prīsṭ us ko Bachchon ke 'Alāniya Baptisma kī tartīb ke bamūjib jo ūpar likhī hūī hai baptisma de; magar jis waqt wuh Bachche ko Hauz men gota de, us waqt yih kalima kahe ki:

AI *fulān*, agar tū baptisma na pā *chukā* ho, to main ab tujhe Bāp aur Beṭe aur Rūhul-Quds ke nām par baptisma detā hūn. Āmīn.

BĀLIGON KE BAPTISMA KĪ TARTĪB,

JO ĀP JAWĀB DE SAKTE HAIN.

¶ Jab bāligon ko baptisma denā ho, to chāhiye ki Mā bāp, yā *aur* mu'tabir log, kam se kam ek hafta pahle Bishap ko, yā kisī *aur* shakhs ko jise wuh is kām par muqarrar kare, is liye ittilā' den, ki un kā munāsib imtihān liyā jāe, ki āyā unhon ne Masīhī Dīn ke Usūl men kāfī ta'līm pāī hai yā nahīn; aur is liye bhī ki un ko nasīhat kī jāe, ki wuh is pāk Sakrāmint ke pāne ke wāste apne āp ko Du'ā aur Roze ke sāth taiyār karen.

¶ Aur agar wuh baptisma ke lāiq ṭhahren, to kisī muqarrarī Itwār yā Muqaddas din ko, jab jamā'at jama' ho, Gallabān kī rāe ke muwāfiq khwāh Subh khwāh Shām kī Namāz ke dūsre Wird ke ba'd hī, dharam mā bāp, unhen hauz ke pās hāzir karne ke liye, taiyār rahen.

¶ Phir Prīsṭ wahān kharā hokar pūchhe, ki jitne yahān baptisma pāne ke liye hāzir kiye gae hain, un men se koī baptisma pā chukā hai, yā nahīn? aur agar yih jawāb mile ki Nahīn, to Prīsṭ yūn kahe:

AI 'azīzo, chūnki sab banī Ādam gunāh ke sāth peṭ men parte aur paidā hote hain, aur jo kuchh jism se paidā hotā hai, jism hai, aur jo log jism men hain Khudā ko khush nahīn kar sakte, balki apnī zindagī gunāh men guzārte aur gunāh ke bahut se kām karte rahte hain; aur hamārā Munjī Masīh farmātā hai ki Jo ādmī Pānī aur Rūhul-Quds se nae sire se paidā na ho, ya'nī nayā janam na pāe, wuh Khudā kī bādshāhat men dākhil nahīn ho saktā; is liye main tum se iltimās kartā hūn, ki hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle Khudā Bāp se du'ā māngo, ki wuh apne faiz o karm se *in shakhson* ko wuh ni'mat bakhshe, jo *unhen* taba'ī taur par hāsil nahīn ho saktī; ya'nī yih, ki wuh Pānī aur

Digitized by Google

Rūhul-Quds kā baptisma pākar, Masīh kī pāk Kalīsiyā men shāmil *hon*, aur us *ke* zinda 'azw ban *jāen*.

¶ Phir Prīsṭ kahe:

Ham du'ā māngen.

(¶ Is waqt tamām jamā'at ghuṭne ṭeke.)

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Khudā, Tū ne apnī barī rahmat se Nūh aur us ke khāndān ko halāk hone se pānī ke wasīle kishtī men bachāyā; aur nīz apnī ummat banī Isrāīl ko Bahr i Qulzum se sahīh salāmat pār utārkar apne pāk Baptisma kī misāl dikhāī; aur phir apne 'azīz Beṭe Yisū' Masīh ke Yardan nadī men Baptisma pāne se rūhānī taur par gunāh dho ḍālne ke liye Pānī ko pāk ṭhahrāyā; Ham terī minnat karte hain ki tū apnī behadd rahmaton se apne *in bandon* par mihr kī nazar kar; *un ko* Rūhul-Quds se dho aur pāk kar; tāki wuh, tere qahr se chhūṭkar, Masīhī Kalīsiyā kī kishtī men dakhl *pāen;* aur īmān men mazbūt, aur ummed se khush hokar, aur mahabbat men jar pakarkar, is dukh-bharī dunyā kī lahron se *aise* pār utar *jāen* ki ākhir-i-kār abadī zindagī ke mulk men pahunchkar tere sāth abad ul ābād bādshāhī *karte rahen;* hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq aur gairfānī Khudā, tū sab muhtājon kā hāmī, sab panāhgīron kā mādadgār, īmāndāron kī zindagī, aur murdon kī qiyāmat hai; Ham *in Shakhson* ke liye tujh so du'ā māngte hain, ki yih jo tere pāk Baptisma ke liye *āe hain* rūhānī nae janam ke wasīle se apne gunāhon kī mu'āfī *pāen.* Ai Khudāwand, *un ko* qabūl kar, aur jis tarah tū ne apne 'azīz Beṭe kī ma'rifat yih wa'da kiyā, ki Māngo to tumhen milegā, ḍhūnḍho to pāoge, khaṭkhaṭāo to tumhāre liye kholā jāegā; Usī tarah ab ham māngnewālon ko de, ham ḍhūnḍhnewālon ko mile, ham khaṭkhaṭānewālon ke liye darwāza khol; tāki *yih* shakhs tere āsmānī gusl kī dāimī barakat hāsil karke us abadī bādshāhat men *pahunchen*, jis kā wa'da tū ne hamāre Khudāwand Masīh ke wasīle se kiyā hai. *Āmīn.*

¶ Tab jamā'at kharī ho, aur Prīsṭ kahe:

Injīl kī āyaten suno, jo Muqaddas Yūhannā ne apnī Injīl ke tīsre Bāb men pahlī Āyat se likhī hain.

FARĪSĪON men se ek shakhs Nīkudemus nām Yahūdīon kā ek sardār thā: us ne rāt ko Yisū' ke pās ākar us se kahā; Ai Rabbī, ham jānte hain ki tū Khudā kī taraf se ustād hokar āyā hai; kyūnki jo mu'jize tū dikhātā hai; koī shakhs nahīn dikhā saktā, jab tak Khudā us ke sāth na ho. Yisū' ne jawāb men us se kahā; Main tujh se sach sach kahtā hūn, ki jab tak koī naye sire se paidā na ho, wuh Khudā kī bādshāhat ko dekh nahīn saktā. Nīkudemus ne us se kahā; Ādmī jab būṛhā ho gayā, to kyūnkar paidā ho saktā hai? kyā wuh dobāra apnī mān ke peṭ men dākhil hokar paidā ho saktā hai? Yisū' ne jawāb diyā, ki Main tujh se sach sach kahtā hūn; Jab tak koī ādmī pānī aur Rūh se paidā na ho, wuh Khudā kī bādshāhat men dākhil nahīn ho saktā. Jo jism se paidā hūā hai, jism hai, aur jo Rūh se paidā hūā hai, rūh hai. Ta'ajjub na kar, ki main ne tujh se kahā; Tumhen naye sire se paidā honā zarūr hai. Hawā jidhar chāhtī hai chaltī hai, aur tū us kī āwāz suntā hai, magar nahīn jāntā, ki wuh kahān se ātī, aur kahān ko jātī hai: jo koī Rūh se paidā hūā aisā hī hai.

¶ Is ke ba'd wuh zail kī Nasīhat paṛhe:

AI piyāro, tum is Injīl men hamāre Munjī Masīh kā qaul sunte ho, ki jab tak koī ādmī pānī aur Rūh se paidā na ho, wuh Khudā kī bādshāhat men dākhil nahīn ho saktā. Is se tum samajh sakte ho, ki agar mumkin ho, to is Sakrāminṭ kā lenā nihāyat hī zarūrī hai. Isī tarah se, Muqaddas Marqus kī Injīl ke ākhirī Bāb men likhā hai, ki jab Masīh āsmān par jāne ko thā to us ne apne shāgirdon ko yih hukm diyā ki Tum

Digitized by Google

tamām dunyā men jākar sārī ḳhalq ke sāmne Injīl kī manādī karo. Jo īmān lāe aur baptisma pāe, najāt pāegā; aur jo īmān na lāe, mujrim thahrāyā jāegā. Is se bhī zāhir hai, ki baptisma se ham ko kaisā barā fāida hotā hai. Aur isī liye jab Muqaddas Patras Rasūl ne pahlī dafa' Injīl kī manādī kī, jis se bahuton ke dil par choṭ lagī, aur wuh us se aur bāqī Rasūlon se pūchhne lage ki Ai bhāīo, ham kyā karen? to us ne jawāb men un se kahā Tauba karo, aur tum men se har ek apne gunāhon kī mu'āfī ke liye baptisma le, to tum Rūhul-Quds ko in'ām men pāoge. Is liye ki yih wa'da tum aur tumhārī aulād aur un sab dūr ke logon se bhī hai, jin ko hamārā Ḳhudāwand Ḳhudā apne pās bulāegā. Aur us ne *aur* bahut sī bāten jatā jatā kar, unhen yih nasīhat kī, ki Apne āp ko is ṭeṛhī qaum se bachāo. Chunānchi wuhī Rasūl dūsre maqām par yih gawāhī deta hai, ki Baptisma Yisū' Masīh kī jī uṭhne ke wasīle se, ab tumhen bachātā hai; us se jism kī najāsat kā dūr karnā murād nahīn, balki ḳhālis nājat se Ḳhudā kā tālib honā murād hai. Pas tum shakk na lāo, balki ḳhūb yaqīn karo, ki wuh *in shakhson* ko jo hāzir *hain*, aur sachchī tauba *karte*, aur īmān kī rāh se us ke pās *āte hain*, mihrbānī se qabūl karke, *un* ko gunāhon kī mu'āfī aur Rūhul-Quds 'atā farmāegā, aur abadī zindagī kī barakat dekar apnī hamesha kī bādshāhat *ke* sharīk karegā.

Pas jab ham ko is tarah yaqīn hūā, ki hamārā āsmānī Bāp apne Beṭe Yisū' Masīh ke kalām ke bamūjib *in shakhson* kā bhalā chāhtā hai, to ham īmāndārī aur 'ājizī se yih kahke us kā shukr karen:

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Ḳhudā, āsmānī Bāp, ham firotanī se terā shukr karte hain, ki tū ne karm karke hamen is wāste bulāyā hai, ki ham tere fazl ko pahchānen aur tujh par īmān lāen; Hamārī is pahchān ko barhā, aur hamen is īmān par hamesha mazbūt rakh. *In Shakhson* ko apnā Rūhul-Quds bakhsh, ki nae sire se paidā hokar abadī najāt *ke* wāris ban *jāen*: hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth ab aur hamesha jītā aur saltanat kartā hai. *Āmīn.*

¶ Phir Prīsṭ un shakhson se jo baptisma lene āe hon, yūn kahe:

AI bare *piyāro*, tum jo pāk Baptisma pāne kī ārzū se yahān āe ho, tum ne sunā hai ki is jamā'at ne kaisī du'ā māngī hai, ki hamārā Ḳhudāwand Yisū' Masīh karm karke tum ko qabūl kare aur barakat de, gunāhon se chhurāe, aur āsmān kī bādshāhat aur abadī zindagī bakhshe. Tum ne yih bhī sunā hai, ki jitnī chīzen ham ne māngī hain, hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ne un sāb ke dene kā wa'da apne pāk Kalām men kiyā hai; wuh to is wa'de ko yaqīnan yād rakkhegā aur pūrā karegā. Lekin Masīh ke aise wa'de ke ba'd zarūr hai ki tum bhī apne in Gawāhon aur is tamām jamā'at ke āge sachchā wa'da karo, ki *ham* Shaitān aur us ke sab kāmon ko tark *karenge*, Ḳhudā ke pāk Kalām par mazbūt īmān *rakkhenge*, aur us ke hukmon par farmānbarbārī se 'amal *karenge.*

¶ Is ke ba'd Prīsṭ baptisma lenewālon men se har ek se zail ke Sawāl kare:

KYĀ tū Shaitān aur us ke sab kāmon ko, dunyā kī nikammī dhūm dhām aur hashmat, aur har tarah ke lālach ko, aur jism kī nafsānī ḳhwāhishon ko aisā tark kartā hai, ki na to un kī pairawī karegā na un ke qabze men rahegā?

Jawāb. Main un sab ko tark kartā hūn.

Sawāl.

KYĀ tū Ḳhudā Qādir i Mutlaq Bāp par, jo āsmān o zamīn kā Ḳhāliq hai, īmān rakhtā hai?

Aur Yisū' Masīh par bhī, jo us kā eklautā Beṭā aur hamārā Ḳhudāwand hai? aur is par bhī ki wuh Rūhul-Quds kī qudrat se peṭ men parā, Kunwārī Mariyam se paidā hūā; Puntyus Pīlātus ke 'ahd men dukh uṭhāyā; maslūb hūā,

Digitized by Google

mar gayā, aur dafn hūā; 'ālam i arwāh men utar gayā aur tīsre roz murdon men se jī uṭhā; āsmān par charh gayā, aur Khudā Qādir i Mutlaq Bāp ke dahine baiṭhā hai; aur wahān se dunyā ke ākhir men zindon aur murdon kī 'adālat ke liye ānewālā hai?

Aur kyā tū Rūhul-Quds par; pāk Kathulik Kalīsiyā; Muqaddason kī Sharākat; gunāhon kī Mu'āfī; jism kī Qiyāmat; aur maut ke ba'd abadī zindagī par īmān rakhtā hai?

Jawāb. In sab bāton par merā pakkā īmān hai.

Sawāl.

KYĀ tū is īmān par baptisma chāhtā hai?

Jawāb. Hān, yihī merī ārzū hai.

Sawāl.

PAS kyā tū Khudā kī pāk marzī aur hukmon ko farmānbardārī ke sāth mānegā, aur 'umr bhar un par chalegā?

Jawāb. Hān, Khudā madad kare to main aisā hī karne kī koshish *karūngā.*

¶ Phir Prīsṭ kahe:

AI rahīm Khudā, yih bakhsh, ki *in shakhson* men purānā Ādam aisā dafn kiyā jāe, ki *un* men nayā ādmī jī uṭhe. *Āmīn.*

Yih bakhsh, ki sab nafsānī khwāhishen *un* men mar jāen, aur jitnī chīzen Rūh se 'ilāqa rakhtī hain sab *un* men zinda hon aur barhen. *Āmīn.*

Yih bakhsh, ki wuh aisī quwwat o qudrat hāsil *karen*, ki Shaitān aur dunyā aur jism par fath pākar un par gālib rahen. *Āmīn.*

Yih bakhsh, ki yih ādmī jo hamāre 'uhde aur khidmat kī haisiyat se yahān terī nazr *kiye jāte hain*, āsmānī nekīon se ārāsta bhī *hon*, aur abadī ajr *pāen*, Ai mubārak Khudāwand Khudā, tū jo abad ul ābād jītā aur sab chīzon par hukūmat rakhtā hai, yih tere rahm se ho. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq aur abadī zinda Khudā, tere kamāl 'azīz Beṭe Yisū' Masīh ne hamāre gunāhon kī mu'āfī ke liye apne nihāyat mubārak pahlū se pānī aur khūn donon bahāe, aur apne shāgirdon ko hukm diyā, ki tum jākar sab qaumon ko shāgird banāo, aur unhen Bāp aur Beṭe aur Rūhul-Quds ke nām par baptisma do; Ham 'arz karte hain, ki tū is jamā'at kī minnaton par mutawajjih hokar rūhānī taur par gunāh dhone ke liye is pānī kī taqdīs kar; aur bakhsh ki jo shakhs abhī is men baptisma pāne ko *hain*, tere fazl se ma'mūr ho *jāen*, aur hamesha tere īmāndār aur barguzīda farzandon ke shumār men *rahen*; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Is ko ba'd Prīsṭ har ek baptisma lenewāle kā dahnā hāth pakarke Hauz ke pās jis tarah munāsib samjhe mauqa' se le āe, aur Dharam mā bāp se us kā Nām pūchhe; aur phir yih kahtā hūā us ko pānī men gota de yā us par pānī ḍāle, ki:

AI *fulān*, main tujhe Bāp aur Beṭe aur Rūhul-Quds ke Nām par baptisma detā hūn. Āmīn.

¶ Phir Prīsṭ kahe:

HAM is shakhs ko Masīh ke galle kī jamā'at men shāmil karte aur * us par salīb kī shakl is bāt kā nishān banāte hain, ki *sharmāegā ki Masīh i nī par Salīb kī maslūb ke īmān kā shakl banāe.] iqrār kare, aur us ke jhanḍe tale gunāh, dunyā, aur Shaitān se mardāna lare, aur jīte dam tak Masīh *kā* wafādār sipāhī aur khidmatguzār *banā* rahe. Āmīn.

* [Ab Prīsṭ us āinda wuh is bāt se na shakhs kī peshā-

¶ Phir Prīsṭ kahe:

AI piyāre bhāiyo, chūnki *in shakhson* ne nayā janam pāyā, aur Masīh kī Kalīsiyā ke badan men paiwast *hūe hain*, ab ham in ni'maton par Qādir i Mutlaq Khudā kā shukr karen; aur ek dil hokar us se du'ā māngen, ki wuh apnī sārī zindagī is tarah basar *karen*, jaisā ki ab us kā shurū' hūā hai.

Digitized by Google

¶ Phir sab ghuṭne ṭekeṉ, aur Du'ā i Rabbānī paṛhī jāe.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān meṉ hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hameṉ de. Aur hamāre qusūroṉ ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāroṉ ko mu'āf karte haiṉ. Aur hameṉ āzmāish meṉ na paṛne de, Balki burāī se bachā. *Āmīn.*

AI āsmānī Bāp, ham 'ājizī se terā shukr karte haiṉ, ki tū ne karm karke ham ko is wāste bulāyā hai ki ham tere fazl ko pahchāneṉ aur tujh par īmān lāeṉ; Hamārī is pahchān ko baṛhā, aur hameṉ is īmān par hamesha mazbūt rakh. *In shakhsoṉ* ko apnā Rūhul-Quds bakhsh, tāki yih jo ab nae sire se paidā *hūe*, aur hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se abadī najāt *ke* wāris ban *gae haiṉ, tere bande bane raheṉ*, aur tere wa'doṉ ko hāsil *kareṉ;* apne usī Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se, jo tere sāth usī Rūhul-Quds kī yagānagī meṉ tā abad jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

¶ Ab sab khaṛe hoṉ, aur Prīsṭ zail kī Nasīhat paṛhe; lekin pahle Dharam mā bāp kī taraf muḳhātib hokar yūṉ kahe:

CHŪṈKI *in shakhsoṉ* ne tumhāre sāmne wa'da kiyā hai ki *ham* Shaitān aur us ke sab kāmoṉ ko tark *kareṉge*, Ḳhudā par īmān *rakkheṉge*, aur us kī ḳhidmat kiyā *kareṉge;* pas tum ko yād rakhnā chāhiye, ki tumhārā zimma hai ki *un* ko yād dilāyā karo ki *unhoṉ* ne abhī is jamā'at ke sāmne, aur ḳhāss kar tumhāre samne jo *un* ke chune hūe gawāh ho kyā hī bhārī 'ahd, wa'da, aur iqrār kiyā hai. Aur *unheṉ* yih bhī samjhānā chāhiye, ki wuh baṛī koshish ke sāth Ḳhudā ke pāk Kalām kī sahīh ta'līm hāsil *kareṉ;* tāki wuh hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke fazl aur pahchān meṉ taraqqī karte *raheṉ*, aur is jahān meṉ ḳhudāparastī, rāstbāzī, aur parhezgārī se zindagī basar *kareṉ.*

¶ Phir wuh un kī taraf, jinhoṉ ne us waqt Baptisma pāyā ho, muḳhātib hokar yih bhī kahe:

AUR tum par bhī, *jinhoṉ* ne abhī Baptisma ke wasīle se Masīh ko pahin liyā hai, wājib o lāzim hai, ki chūṉki tum Yisū' Masīh par īmān lāne se Ḳhudā ke aur nūr ke farzand ban *gaye ho*, is liye apnā chalan aisā rakkho, jaisā tumhārī Masīhī da'wat ke lāiq, aur nūr ke farzandoṉ ko munāsib hai; aur hamesha yād rakkho, ki Baptisma hamāre iqrār kā nishān hai, aur wuh iqrār yih hai, ki ham apne Munjī Masīh ke namūne par chaleṉge, aur us ke hamshakl baneṉge: ya'nī jistarah wuh hamāre liye mūā, aur phir jī uṭhā, usī tarah chāhiye ki ham bhī jinhoṉ ne Baptisma pāyā hai, gunāh kī taraf se mareṉ, aur rāstbāzī ke liye jī uṭheṉ, aur apnī sab ḳharāb aur gandī ḳhwāhishoṉ ko hamesha mārte raheṉ, aur roz ba roz har tarah kī nekchalnī aur ḳhudāparastī meṉ taraqqī karte jāeṉ.

¶ Munāsib hai ki jo koī is tarah Baptisma pāe, wuh Baptisma ke ba'd, jonhīṉ achchhā mauqa' mile, Bishap ke hāth se mustahkam kiyā jāe; tāki pāk Sharākat meṉ shāmil kiyā jāe.

¶ Agar aise shaḳhs, jinhoṉ ne bachpan meṉ Baptisma na pāyā ho, us se pahle ki bālig hokar ḳhud jawāb de saken, Baptisma pāne ke liye hāzir kiye jāeṉ, to un ke liye Bachchoṉ ke 'Alānīya Baptisma kī Tartīb, yā baṛe ḳhatre kī hālat meṉ Ghar par Baptisma dene kī Tartīb, isti'māl meṉ lānī kāfī hogī; magar lafz Bachche ke 'iwaz lafz *Laṛkā* yā *Laṛkī*, yā *Shaḳhs*, hasb i mauqa' kahā jāe.

Digitized by Google

KĀṬIKIZAM,

YA'NĪ TA'LĪM BATAUR SAWĀL O JAWĀB,

JIS KĀ SĪKHNĀ HAR SHAḲHS PAR US SE PESHTAR LĀZIM HAI, KI WUH BISHAP KE HĀTH SE MUSTAHKAM HONE KE LIYE HĀZIR KIYĀ JĀE.

Sawāl.

TUMHĀRĀ nām kyā hai?

Jawāb. *Fulān.*

Sawāl. Tumhārā yih Nām kis ne rakkhā?

Jawāb. Mere Dharam mā bāp ne mere Baptisma ke waqt rakkhā; jis se main Masīh kā 'āzw, Ḳhudā *kā* farzand, aur āsmān kī bādshāhat *kā* wāris ban *gayā.*

Sawāl. Tumhāre Dharam mā bāp ne us waqt tumhāre liye kyā kiyā?

Jawāb. Unhon ne mere nām se tīn bāton kā wa'da aur 'ahd kiyā. Pahlī yih, ki main Shaitān aur us ke sab kāmon ko, is ḳharāb dunyā kī dhūmdhām aur wāhiyāt bāton ko, aur nafs kī sab burī ḳhwāhishon ko tark *karūngā.* Dūsrī yih, ki main Masīhī Dīn ke sab Mas-alon par īmān *rakkhūngā.* Aur tīsrī yih, ki main Ḳhudā kī pāk marzī aur hukmon ko *mānūngā,* aur un par 'umr bhar *chalūngā.*

Sawāl. Kyā tum *samajhte* ho ki jis tarah unhon ne tumhārī taraf se wa'da kiyā thā, usī tarah tumhen īmān rakhnā aur 'amal karnā farz hai?

Jawāb. Hān, beshakk; balki Ḳhudā kī madad se aisā hī *karūngā.* Aur main dil se apne āsmānī Bāp kā shukr *kartā* hūn, ki us ne hamāre Munjī Yisū' Masīh ke wasīle se mujhe najāt kī is hālat ke liye bulāyā hai. Aur main Ḳhudā se 'arz *kartā* hūn, ki wuh mujhe aisī taufīq de, ki jīte dam tak isī hālat men qāim rahūn.

Ustād.

Apne 'Aqīde ke Mas-ale sunāo.

Jawāb.

MAIN īmān rakhtā hūn Ḳhudā Qādir i Mutlaq Bāp par, jo āsmān aur zamīn kā Ḳhāliq hai:

Aur Yisū' Masīh par, jo us kā iklautā Beṭā aur hamārā Ḳhudāwand hai; wuh Rūhul-Quds kī qudrat se peṭ men parā, Kunwārī Mariyam se paidā hūā, Puntyus Pīlātus ke 'ahd men dukh uṭhāyā, Maslūb hūā, mar gayā, aur dafn hūā, 'Ālam'i arwāh men utar gayā; Tīsre roz murdon men se jī uṭhā, Āsmān pār charḥ gayā, Aur Ḳhudā Qādir i Mutlaq Bāp ke dahne baiṭhā hai; Wahān se wuh zindon aur murdon kī 'adālat ke liye ānewālā hai.

Main īmān rākhtā hūn Rūhul-Quds par; Pāk Kathulik Kalīsiyā par; Muqaddason kī Sharākat; Gunāhon kī mu'āfī; Badan kī Qiyāmat; Aur abadī zindagī par. Āmīn.

Sawāl. Tum apne 'Aqīde ke in Mas-alon se ḳhāsskar kyā kyā *sīkhte* ho?

Jawāb. Pahle main yih *sīkhtā* hūn, ki Ḳhudā Bāp par, jis ne mujhe aur tamām jahān ko paidā kiyā hai, īmān rakkhūn. Dūsre yih, ki Ḳhudā Beṭe par, jis ne merā aur tamām banī Ādam kā fidiya diyā hai, īmān rakkhūn. Tīsre yih, ki Ḳhudā Rūhul-Quds par, jo mujhe aur Ḳhudā ke sab chune hūe logon ko pāk kartā hai, īmān rakkhūn.

Sawāl. Tum ne kahā, ki mere

Digitized by Google

Dharam mā bāp ne merī taraf se Ḳhudā ke Hukmoṉ ke mānne kā wa'da kiyā thā. Bhalā, batāo, ki wuh kitne haiṉ?

Jawāb. Das.

Sawāl. Wuh kaun se haiṉ?

Jawāb.

WUHĪ, jo Ḳhurūj ke bīswen bāb meṉ likhe hūe haiṉ, ya'nī Ḳhudā ne farmāyā ki, Ḳhudāwand terā Ḳhudā, jo tujhe zamīn i Misr se aur gulāmoṉ ke ghar se nikāl lāyā maiṉ hūṉ.

1. Mere huzūr tere liye dūsrā Ḳhudā na ho.

2. Tū apne liye koī mūrat, yā kisī chīz kī sūrat, jo ūpar āsmān par, yā nīche zamīn par, yā pānī meṉ jo zamīn ke nīche hai, mat banā. Tū unke āge apne taiṉ mat jhukā, aur na unkī 'ibādat kar, kyūṉki maiṉ Ḳhudāwand terā Ḳhudā gaiyūr Ḳhudā hūṉ, aur bāpdādoṉ kī badkārīāṉ unkī aulād par jo mujhse 'adāwat rakhte haiṉ, tīsrī aur chauthī pusht tak pahuṉchātā hūṉ, aur hazāroṉ par jo mujh se mahabbat rakhte aur mere hukmoṉ ko mānte haiṉ, rahm kartā hūṉ.

3. Tū Ḳhudāwand apne Ḳhudā kā nām befāida mat le, kyūṉki jo uskā Nām befāida letā hai, Ḳhudāwand use begunāh na ṭhahrāegā.

4. Tū Sabt kā din pāk rakhne ke liye yād rakh. Chha din tak tū mihnat karke apne sāre kām kāj kar, lekin sātwāṉ din Ḳhudāwand tere Ḳhudā kā Sabt hai: usmeṉ kuchh kām na kar, na tū, na terā beṭā, na terī beṭī, na terā gulām, na terī laundī, na terī mawāshī, aur na terā musāfir jo tere phāṭakoṉ ke andar ho: kyūṉki Ḳhudāwand ne chha din meṉ āsmān o zamīn, daryā aur sab kuchh jo in meṉ hai, banāyā, aur sātweṉ din ārām kiyā, is liye Ḳhudāwand ne Sabt ke din ko barakat dī, aur use muqaddas ṭhahrāyā.

5. Tū apne mā bāp ko 'izzat de, tāki terī 'umr us zamīn par jo Ḳhudāwand terā Ḳhudā tujhe detā hai, darāz ho.

6. Tū ḳhūṉ mat kar.

7. Tū zinā mat kar.

8. Tū chorī mat kar.

9. Tū apne paṛausī par jhūṭhī gawāhī mat de.

10. Tū apne paṛausī ke ghar kā lālach mat kar: tū apne paṛausī kī jorū aur uske gulām aur uskī laundī, aur uske bail, aur uske gadhe, aur kisī chīz kā, jo tere paṛausī kī hai, lālach mat kar.

Sawāl. In Hukmoṉ se tum ḳhāsskar kyā kyā *sīkhtā* ho?

Jawāb. Maiṉ do bāteṉ *sīkhtā* hūṉ; ya'nī yih, ki mujh par Ḳhudā kā kyā haqq hai, aur yih bhī, ki mujh par apne Paṛausī kā kyā haqq hai.

Sawāl. Tum par Ḳhudā kā kyā haqq hai?

Jawāb. Mujh par Ḳhudā kā yih haqq hai, ki maiṉ us par īmān rakkhūṉ, us kā ḳhauf mānūṉ, aur apne sāre dil aur apnī sārī 'aql aur apnī sārī jān aur apne sāre zor ke sāth us se mahabbat rakkhūṉ; us kī parastish karūṉ, us kā shukr adā karūṉ, us par pūrā bharosā rakkhūṉ, us se du'ā māṉgūṉ, us ke pāk Nām aur Kalām kī hurmat karūṉ, aur 'umr bhar us kī ḳhidmat sachchāī se *kartā* rahūṉ.

Sawāl. Tum par apne paṛausī kā kyā haqq hai?

Jawāb. Mujh par apne Paṛausī kā yih haqq hai, ki apne barābar us se mahabbat rakkhūṉ, aur jo bartāo maiṉ kisī se apne liye *chāhtā* hūṉ, wuhī bartāo us se karūṉ; Apne mā bāp se mahabbat rakkhūṉ, aur un kī 'izzat aur madad karūṉ; Bādshāh kī, aur jitne us kī taraf se iḳhtiyār rakhte haiṉ, un sab kī 'izzat aur farmānbardārī karūṉ; Apne sab hādīoṉ, ustādoṉ, dīnī gallabānoṉ, aur mālikoṉ *kā* tābi'dār rahūṉ; Apne sab baṛoṉ se adab aur 'ājizī ke sāth pesh āūṉ; Kisī ko qaul yā fi'l se dukh na dūṉ; Apnā sārā kārobār sachchāī aur insāf se karūṉ; Apne dil meṉ kuchh kīna yā dushmanī na rakkhūṉ; Apne hāthoṉ ko chorī chakārī se, aur apnī zabān ko badgoī, jhūṭh, aur tuhmat se bāz rakkhūṉ; Apne badan ko parhez-

Digitized by Google

gārī, hoshyārī, aur pākdāmanī se rakkhūn; Parāe māl kā lālach yā khwāhish na karūn, balki apnī rozī rāstī se paidā karnī sīkhūn aur us men mihnat karūn, aur Khudā jis hālat men mujhe rakhnā chāhe usī men apne farz adā kiyā karūn.

Ustād.

Mere piyāre Laṛke, yih jān lo, ki tum in bāton par apne āp 'amal nahīn kar *sakte*, aur bagair Khudā ke khāss fazl ke na us ke Hukmon par chal *sakte* na us kī khidmat kar *sakte* ho. Aur is fazl ke hāsil karne ke liye zarūr hai, ki tum har waqt us ke wāste dil se du'ā māngo. Pas agar Du'ā i Rabbānī yād hai, to sunāo.

Jawāb.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na parne de, Balki burāī se bachā. *Āmīn.*

Sawāl. Is Du'ā men tum Khudā se kyā *chahte* ho?

Jawāb. Main apne Khudāwand Khudā se, jo hamārā āsmānī Bāp aur tamām khūbīon kā bakhshnewālā hai, yih *chāhtā* hūn, ki wuh mujh par aur sab logon par apnā fazl nāzil kare, tāki jis tarah ham par wājib hai usī tarah ham us kī parastish, khidmat, aur farmānbardārī karen. Aur main Khudā se yih bhī du'ā *kartā* hūn, ki jitnī chīzen hamāre jism aur rūh ke liye darkār hon, hamen diyā kare; aur ham par rahm karke hamāre gunāhon ko bakhshe; aur karm karke hamen har tarah ke rūhānī aur jismānī khatron se bachāe rakkhe; aur ham ko har ek gunāh aur badī, aur hamāre rūhānī dushman, aur abadī maut se mahfūz rakkhe. Aur mujhe ummed hai, ki wuh apne rahm o karm se, hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle, aisā hī karegā. Aur is sabab main *kahtā* hūn Āmīn, ya'nī Aisā hī ho.

Sawāl.

MASĪH ne apnī Kalīsiyā men kitne Sakrāminṭ muqarrar kiye hain?

Jawāb. Sirf do, jo najāt ke liye sab ko zarūr hain; ya'nī Baptisma, aur 'Ashā i Rabbānī.

Sawāl. Is lafz *Sakrāminṭ* se kyā murād hai?

Jawāb. Wuh kisī andarūnī aur rūhānī fazl kā, jo hamen diyā jātā hai, berūnī aur zāhir nishān hai; aur khud Masīh kī taraf se is liye muqarrar hūā, ki us fazl ke hāsil karne kā wasīla, aur us ke mil jāne ke yaqīn kā bā'is ho.

Sawāl. Sakrāminṭ ke kai juzw hain?

Jawāb. Do; ek to berūnī aur zāhir nishān, aur dūsrā andarūnī aur rūhānī fazl.

Sawāl. Baptisma kā berūnī aur zāhir nishān yā 'alāmat, kyā hai?

Jawāb. Pānī; jis men Bāp, aur Beṭe, aur Rūhul-Quds ke Nām par Baptisma diyā jātā hai.

Sawāl. Andarūnī aur rūhānī fazl kyā hai?

Jawāb. Gunāh kī nisbat maut, aur rāstbāzī ke liye naī paidāish; chunānchi ham jo taba'ī taur par gunāh men paidā hokar gazab ke farzand the, ab Baptisma ke wasīle se fazl ke farzand ban jāte hain.

Sawāl. Baptisma lene kī kyā shart hai?

Jawāb. Tauba, jis se lenewāle gunāh ko tark karte hain; aur Īmān, jis se wuh Khudā ke un wa'don par, jo is Sakrāminṭ men un se kiye jāte hain, pakkā yaqīn rakhte hain.

Sawāl. Bachche to apnī kamsinnī ke sabab in sharton ko adā nahīn kar sakte, phir Baptisma kyūn pāte hain?

Jawāb. Is wāste ki wuh apne Zāminon kī ma'rifat un donon sharton ke pūre karne kā wa'da karte hain, aur us wa'de ko bāliग

Digitized by Google

hoke ḳhud pūrā karnā un par farz hai.

Sawāl. 'Ashā i Rabbānī kā Sakrāmint kis garz se muqarrar hūā?

Jawāb. Is garz se, ki Masīh kī maut kī qurbānī kī, aur un fāidon kī jo us se hamen hāsil hote hain, dāimī yādgār ho.

Sawāl. 'Ashā i Rabbānī kā berūnī juzw yā nishān kyā hai?

Jawāb. Roṭī aur Mai, jin ke khāne aur pīne kā hukm Ḳhudāwand ne diyā hai.

Sawāl. Andarūnī juzw, jis ke yih nishān hain, kyā hai?

Jawāb. Masīh kā Badan aur Ḳhūn, jinhen īmāndār log 'Ashā i Rabbānī men filhaqīqat aur yaqīnan lete aur pāte hain.

Sawāl. Us se ham ko kaun se fāide hāsil hote hain?

Jawāb. Yih, ki jis tarah hamāre badan Roṭī aur Mai se qawī aur tāza hote hain, usī tarah hamārī rūhen Masīh ke Badan aur Ḳhūn se taqwīyat aur tāzagī pātī hain.

Sawāl. 'Ashā i Rabbānī ke lene kī kyā shart hai?

Jawāb. Yih, ki lenewāle apne āp ko jānchen, ki āyā ham guzashta gunāhon se sachchī tauba karke naī zindagī basar karne kā pakkā irāda rakhte; Ḳhudā ke rahm par jo Masīh ke wasīle hotā hai zinda īmān rakhke, us kī maut ko shukrguzārī ke sāth yād karte; aur sab ādmīon se mahabbat rakhte hain, yā nahīn.

¶ Har Jamā'at ke Gallabān ko chāhiye, ki Itwāron aur bāqī Muqaddas dinon men, Shām kī Namāz ke dūsre Wird ke ba'd, Jamā'at ke jo Laṛke us ke pās bheje jāen un men se jitnon ko wuh munāsib samjhe, Girjā men is Kāṭikizam ke kisī na kisī hisse kī 'alānīya ta'līm diyā kare, aur un kā imtihān liyā kare.

¶ Aur Jamā'at ke sab laṛkon ke Wālidain yā Sarparaston ko chāhiye, ki un ke jitne laṛkon Naukaron aur Shāgirdon ne Kāṭikizam ko na sīkhā ho, unhen muqarrarī waqt par Girjā men hāzir karke aisā intizām karen ki wuh Gallabān kī bāten farmānbardārī se sunen, aur us ke mahkūm rahen; aur jo kuchh un ke sīkhne ke liye yahān muqarrar hai jab tak wuh use na sīkh len, isī tarah girjā men āyā karen.

¶ Jab Laṛke bālig hokar 'Aqīda, Du'ā i Rabbānī, aur Das Hukmon ko apnī Desī Zabān men sunā saken, aur is muḳhtasar Kāṭikizam ke bāqī Sawālon ke jawāb bhī de saken, to chāhiye ki wuh Bishap ke sāmne hāzir kiye jāen. Aur har ek mustahkam honewāle ke sāth ek Dharam bāp, yā ek Dharam mā, Gawāh ke taur par hāzir ho.

¶ Aur jab kabhī Bishap ittilā' de, ki fulān waqt Laṛke mustahkam hone ke liye mere pās hāzir kiye jāen, to har Jamā'at kā Gallabān apnī Jamā'at ke jitne shaḳhson ko mustahkam hone ke liye Bishap ke sāmne hāzir kiye jāne ke lāiq samjhe, un ko ḳhwāh ḳhud lāe, ḳhwāh apnī dastḳhattī fihrist ke sāth un ke nāmon ko bheje. Aur agar Bishap un ko manzūr kare, to tartīb i zail ke bamūjib unhen mustahkam kare.

ISTIHKĀM KĪ TARTĪB,

YA'NI UN PAR HĀTH RAKHNE KĪ RASM JINHON NE BAPTISMA PĀYĀ, AUR SINN I TAMĪZ KO PAHUNCH GAYE HAIN.

¶ Muqarrarī roz, jab sab Mustahkam honewāle Bishap ke sāmne qarīne se khaṛe hon, to wuh (yā koī dūsrā Ḳhādim i dīn, jise wuh us kām ke liye muqarrar kare), zail kā Dībāja paṛhe.

CHŪNKI Kalīsiyā kī yih garz hai ki Īstihkām kī rasm mustahkam honewālon kī ziyāda taraqqī ke wāste 'amal men āe, is liye usne yih hukm denā munāsib samjhā hai, ki āinda sirf wuhī shaḳhs mustahkam kiye jāen, jo 'Aqīda, Du'ā i Rabbānī, aur Dason Hukm sunā saken, aur nīz un bāqī sawālon kā, jo muḳhtasar Kāṭikizam men darj hain,

Digitized by Google

jawāb de saken. Pas is hukm kā bajā lānā bahut hī bihtar hai, tāki larke, jab sinn i tamīz ko pahunchkar yih jān len, ki hamāre Dharm mā bāp ne Baptisma ke waqt hamārī taraf se kyā wa'da kiyā thā, to khud apnī zabān aur marzī se, Kalīsiyā ke rūbarū barmalā us wa'de ko tasdīq aur mustahkam karen: aur nīz yih wa'da karen, ki jin bāton ko ham apne iqrār se manzūr karte hain un par Khudā ke fazl se wafādārī ke sāth 'amal karne kī hamesha koshish karte rahenge. Aur 'alāwa iske munāsib hai, ki jis kisī ne bālig hokar Baptisma pāyā, wuh Baptisma ke ba'd, jonhīn achchhā mauq'a mile, Bishop ke hāth se mustahkam kiyā jāe, tāki pāk Sharākat men shāmil kiyā jāe.

¶ Tab Bishop kahe:

KYĀ tum us bhārī wa'de aur 'ahd ko, jo tumhāre Baptisma ke waqt tumhārī taraf se kiyā gayā thā, yahān Khudā aur is jamā'at ke rūbarū do bāra karte, aur khud us ko tasdīq aur mustahkam karte ho, aur yih mānte ho, ki jitnī bāton kā wa'da tumhāre Dharam mā bāp ne us waqt tumhārī taraf se kiyā thā, yā tum ne khud kiyā, un par īmān rakhnā aur 'amal karnā tum par farz hai?

¶ Har ek buland āwāz se yih jawāb de, ki:

Hān, main *māntā* hūn.

Bishop.

HAMĀRĪ madad Khudāwand ke Nām se hai,

Jawāb. Jis ne āsmān o zamīn ko paidā kiyā.

Bishop. Khudāwand kā Nām mubārak rahe.

Jawāb. Ab se abad tak.

Bishop. Khudāwand, hamārī du'āen sun.

Jawāb. Aur hamārī faryād ko apne pās pahunchne de.

Bishop. Ham du'ā māngen.

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Khudā, Tū ne karm karke apne in bandon ko Pānī aur Rūhul-Quds se nayā janam diyā, aur sab gunāhon kī mu'āfī bakhshī hai; Ai Khudāwand, ham terī minnat karte hain, ki Rūhul-Quds Quwwat-bakhshnewāle se unhen qawwī kar aur un men apne fazl kī gūnāgūn ni'maten roz ba roz barhātā rah, ya'nī hikmat aur samajh kī rūh, maslahat aur rūhānī quwwat kī rūh, ma'rifat aur sachchī khudāparastī kī rūh; aur, Ai Khudāwand, apne pāk khauf kī rūh se unhen ab aur tā abad ma'mūr rakh. *Āmīn.*

¶ Phir sab mustahkam honewāle Bishop ke sāmne tartībwār ghutne teken, aur wuh har ek ke sir par apnā hāth rakhkar yih kahe:

AI Khudāwand, apne āsmānī fazl se *apne* is *Larke* (yā *apne* is *Bande*) ko panāh men rakh, tāki wuh hamesha *terā* hī *banā* rahe; aur jab tak terī abadī bādshāhat men na pahunche, wuh tere Rūhul-Quds ko roz ba roz ziyāda hāsil *kartā* jāe. Āmīn.

¶ Is ke ba'd Bishop kahe:

Khudāwand tumhāre sāth ho.

Jawāb. Terī rūh ke sāth bhī rahe.

¶ Phir sab ghutne teken, aur Bishop kahe:

Ham du'ā māngen.

AI Hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī rotī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na parne de, Balkī burāī se bachā. Āmīn.

¶ Aur yih Kālikt bhī parhe:

AI Qādir i Mutlaq aur azalī Khudā, jo kām terī Janāb i ilāhī ke huzūr 'umda aur pasandīda hain, un kā irāda karnā aur 'amal men lānā dono tujh hī se hote hain; ham tere in bandon ke liye 'ājizī se minnat karte hain, jin par ham ne abhī, tere muqāddas Rasūlon ke namūne par, hāth is liye rakhte hain, ki is

Digitized by Google

ishāre se un ko yaqīn ho, ki terā karm aur 'ināyat un par hai. Ham 'arz karte hain, ki terā pidarāna hāth hamesha un par rahe; terā Rūhul-Quds hamesha un ke hamrāh rahe; aur tū apne Kalām ke jānne aur mānne men un kī aisī hidāyat kar, ki āḳhir ko wuh abadī zindagī hāsil karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se yih baḳhsh, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Ḳhudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudāwand aur azalī Ḳhudā, ham 'arz karte hain ki tū apne lutf se hamāre dil aur badan donon kī aisī hidāyat hukūmat aur taqdīs farmā, ki ham terī shara' aur ahkām kī rāh par chalen; tāki terī kāmil qudrat kī himāyat se is jahān men aur abad tak hamāre jism o rūh maḥfūz rahen; hamāre Ḳhudāwand o Munjī Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Is ke ba'd Bishap zail ke kalime se un ko barakat kī du'ā de:

QĀDIR i Mutlaq Ḳhudā, Bāp, Beṭe, aur Rūhul-Quds kī Barakat tum par ho, aur tumhāre sāth abad tak rahe. *Āmīn.*

¶ Wāzih ho ki koī shaḳhs pāk Sharākat men sharīk hone na pāe, magar jab ki wuh mustahkam kiyā jāe, yā mustahkam hone ke liye taiyār aur mushtāq ho.

RASM I NIKĀH KĪ TARTĪB.

¶ Pahle zarūr hai, ki jin kā nikāh honewālā hai, un ke nikāh kā ishtihār girjā men judāgāna tīn Itwāron men, Subh kī Namāz ke waqt, yā agar subh kī namāz na ho, to shām kī Namāz ke, dūsre Wird ke ba'd hī, diyā jāe; ya'ne Gallabān dastūr ke muwāfiq kahe:

MAIN *fulān* maqām ke *fulān*, aur *fulān* maqām kī *fulān*, ke Nikāh kā Ishtihār detā hūn. Agar tum men se kisī ko mumāna'at kā ma'qūl sabab ma'lūm ho, ki jis se in donon shaḳhson kā pāk Nikāh bāndhnā jāiz na ho, to bayān karnā chāhiye. Yih sawāl kā pahlā (*yā* dūsrā, *yā* tīsrā) martaba hai.

¶ Aur jin kā nikāh honewālā hai agar wuh judā judā do Maqāmon men rahte hon, to un ke Nikāh kā Ishtihār donon Maqāmon men diyā jāe, aur ek Maqām kā Gallabān un kā Nikāh na bāndhe, magar jab ki us ko dūsre Maqām ke Gallabān se un ke nikāh ke tīnon Ishtihāron kī Sanad mil jāe.

¶ Rasm i Nikāh ke muqarrarī din aur waqt, jin kā nikāh honewālā hai wuh apne doston aur parausion samet Girjā ke bīchon bīch men āen, aur wahān Mard dahnī taraf aur 'Aurat us kī bāin taraf donon ekaṭṭhe khaṛe hon, aur Prīsṭ yūn kahe:

AI 'azīzo, ham Ḳhudā ke huzūr, aur is jamā'at ke rūbarū is liye jama' hūe hain, ki is Mard aur is 'Aurat kā pāk Nikāh bāndhen. Aur yih 'izzat kī hālat hai, jise Ḳhudā ne insān kī begunāhī ke waqt muqarrar kiyā, aur wuh us rūhānī yagānagī kā nishān hai, jo Masīh aur us kī Kalīsiyā ke darmiyān hai. Aur is pāk hālat ko Masīh ne Qānā i Galīl men nikāh men āne aur apnā pahlā mu'jiza dikhāne se raunaq o zīnat baḳhshī. Aur Muqaddas Paulus us kī yih ta'rīf kartā hai, ki wuh sab ādmīon men 'izzat ke lāiq hai. Lihāza nahīn chāhiye ki koī use be'aql haiwān kī tarah apnī nafsānī ḳhwāhishon ko pūrā karne ke liye be soche samjhe yā shahwatparastī se, iḳhtiyār kare; balki chāhiye ki wuh adab aur hoshyārī ke sāth, soch bichārke, parhezgārī aur Ḳhudā ke ḳhauf se us ko iḳhtiyār kare; aur jin sababon se Nikāh muqarrar hūā, un par baḳhūbī gaur kare.

Chunānchi pahlā sabab yih hai, ki aulād paidā hokar Ḳhudāwand ke ḳhauf aur tarbiyat ke sāth par-

Digitized by Google

warish pāe, tāki us ke pāk Nām kā jalāl zāhir ho.

Dūsrā sabab yih hai, ki zinā aur aise hī *aur* gunāhon kā 'ilāj ho; tāki jin ko zabt kī tāqat na milī ho, wuh byāh karke apne āp ko Masīh ke badan ke bedāg 'azw banāe rakkhen.

Tīsrā sabab yih hai, ki jo rifāqat, madad, aur tasallī dukh sukh men donon ko ek dūsre se milnī chāhiye, wuh milen.

Ab yih donon shakhs is pāk halat men dāḳhil hone ke liye 'aqd bāndhne ko hāzir hain. Pas agar koī kuchh ma'qūl sabab batā sake, jis se in donon kā nikāh jāiz na ho, to wuh abhī bol uthe, nahīn to āinda kabhī kuchh na bole.

¶ Phir, jin kā nikāh honewālā hai, Prīsṭ un kī taraf muḳhātib hokar kahe:

MAIN tumhen 'adālat ke us ḳhaufnāk din kī yād dilāke, jis men sab ke dilon ke bhed khul jāenge, tum donon ko tākīd aur hukm kartā hūn, ki agar koī tum men se mumāna'at kī kuchh wajh jāntā ho, ki jis se tumhārā Nikāh bāndhnā jāiz na ho, to wuh abhī us kā īqrār kare. Kyūnki yaqīn jāno, ki jin kā jurnā Ḳhudā ke Kalām ke mutābiq nahīn hūā, wuh Ḳhudā kī taraf se nahīn jure, aur na un kā Nikāh jāiz hai.

¶ Nikāh ke din, agar koī shakhs mumāna'at kī koī wajh bayān kare, ki jis se un kā Nikāh bāndhnā Ḳhudā kī Sharī'at yā is Mulk ke Qānūn ke rū se jāiz na ho; aur wuh, aur us ke sāth mu'tabar zāmin bhī, apnā da'wā sābit karne ke liye taraf i sānī ko yā to iqrārnāma likh de, yā nikāh ke rokne kā harjāna kisī ke pās Amānat rakkhe, to is muqaddame kī tahqīqāt tak rasm i nikāh multawī rahe.

¶ Agar mumāna'at kī koī wajh pesh na kī jāe, to Gallabān mard se yūn kahe:

AI *fulān*, kyā tū is 'Aurat ko apnī byāhtā bīwī hone ke liye qabūl kartā hai, tāki Ḳhudā ke hukm ke muwāfiq Nikāh kī pāk hālat men us ke sāth zindagī basar kare? Kyā tū us se mahabbat rakkhegā, use tasallī degā, us kī 'izzat karegā, aur bīmārī o tandurustī men us kī ḳhabargīrī karegā; aur jab tak tum donon zinda raho, *aur* sabhon ko chhoṛkar sirf usī se kām rakkhegā?

¶ Mard jawāb de ki:

Hān, mujhe manzūr hai.

¶ Phir Prīsṭ 'Aurat se kahe:

AI *fulān*, kyā tū is Mard ko apnā shauhar hone ke liye qabūl kartī hai, tāki Ḳhudā ke hukm ke muwāfiq Nikāh kī pāk hālat men us ke sāth zindagī basar kare? Kyā tū us ke hukm men rahegī, us kī ḳhidmat karegī, us se mahabbat rakkhegī, us kī 'izzat karegī, aur bīmārī o tandurustī men us kī ḳhabargīrī karegī; aur jab tak tum donon zinda raho, *aur* sabhon ko chhoṛkar sirf usī se kām rākkhegī?

¶ 'Aurat jawāb de,

Hān, mujhe manzūr hai.

¶ Tab Ḳhādim i dīn kahe:

Is 'Aurat ko is Mard ke sāth byāhe jāne ko kaun supurd kartā hai?

¶ Tab wuh ek dūsre se qaul o qarār is taur par karen, ki Ḳhādim i dīn, 'Aurat ko us ke bāp yā kisī dost ke hāth se lekar, Mard ke dahne hāth se 'Aurat kā dahnā hāth pakṛāe, aur mard us ke pīchhe pīchhe yūn kahe:

MAIN *fulān* tujh *fulān* ko apnī byāhtā bīwī hone ke liye qabūl kartā hūn, tāki Ḳhudā ke pāk hukm ke muwāfiq āj se leke, jab tak maut ham ko judā na kare, bhalāī aur burāī, tangī aur bahālī, bīmārī aur tandurustī men tujhe apnā banā rakkhūn, tujh se mahabbat rakkhūn aur terī ḳhātir karūn; aur is kā main tujh se qaul o qarār kartā hūn.

¶ Phir wuh hāth chhoṛ den; aur 'Aurat, apne dahne hāth se Mard kā dahnā hāth pakaṛke, Ḳhādim i dīn ke pīchhe pīchhe kahe:

MAIN *fulān* tujh *fulān* ko apnā shauhar hone ke liye qabūl kartī hūn, tāki Ḳhudā ke pāk hukm ke muwāfiq āj se leke, jab tak maut ham ko judā na kare, bhalāī aur burāī, tangī aur bahālī, bīmārī aur

Digitized by Google

tandurustī men tujhe apnā banā rakkhūn, tujh se mahabbat rakkhūn, terī ḳhātir karūn, aur tere hukm men rahūn; aur is kā main tujh se qaul o qarār kartī hūn.

¶ Phir wuh hāth chhoṛ den; aur Mard 'Aurat ko ek Chhallā de; lekin pahle use, Prīsṭ aur Ḳhādim ke muqarrarī haqq ke sāth, kitāb par rakkhe. Tab Prīsṭ Chhalle ko lekar Mard ko de, tāki wuh use 'Aurat ke bāen hāth kī chauthī unglī men pahinā de. Aur Mard us Chhalle ko pakṛe hūe Prīsṭ ke batāne se yūn kahe:

MAIN is Chhalle se tujhe byāhtā hūn, apne badan se terī 'izzat kartā hūn, aur apnā sārā dunyawī māl tujhe detā hūn; Bāp, aur Beṭe, aur Rūhul-Quds ke nām se. Āmīn.

¶ Phir Mard Chhalle ko 'Aurat ke bāen hāth kī chauthī unglī men rahne de, aur wuh donon ghuṭne ṭeken; aur Ḳhādim i dīn kahe:

Ham du'ā mānge n.

AI azalī Ḳhudā, tamām banī Ādam ke Ḳhāliq aur Parwardigār, sāre rūhānī fazl ke Baḳhshnewāle, aur abadī zindagī ke Bānī; Apne in bandon, ya'nī is mard aur is 'aurat par, jinhen ham tere Nām se barakat kī du'ā dete hain, apnī barakat nāzil kar; tāki jis tarah Izhāq aur Ribqāh āpas men wafādārī ke sāth nibāhte the, usī tarah yih donon is qaul o qarār par, jo unhon ne āpas men kiyā hai, aur jis kā nishān yih Chhallā hai jo mard ne diyā aur 'aurat ne liyā, īmāndārī se qāim rahen, aur hamesha kamāl mahabbat aur muwāfiqat ke sāth mile rahen, aur tere hukmon ke bamūjib zindagī guzāren; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Phir Prīsṭ donon ke dahne hāth milākar kahe:

Jinhen Ḳhudā ne joṛā hai, unhen ādmī judā na kare.

¶ Tab Ḳhādim i dīn jamā'at se kahe:

CHŪNKI *fulān* aur *fulān* ne āpas men pāk nikāh par ittifāq kiyā hai, aur Ḳhudā aur is jamā'at ke sāmne us kā iqrār kiyā, aur us kā āpas men qaul o qarār kiyā, aur Chhalle ke dene aur lene aur hāth milāne se us kā izhār kiyā hai, is liye main in donon ko Shauhar aur Bīwī qarār detā hūn, Bāp aur Beṭe aur Rūhul-Quds ke Nām se. Āmīn.

¶ Aur Ḳhādim i dīn yih Barakat kā kalima bhī kahe:

KHUDĀ Bāp, Ḳhudā Beṭā, Ḳhudā Rūhul-Quds tumhen barakat de, tumhārī hifāzat aur nigahbānī kare; Ḳhudāwand rahm karke tum par apne karam kī nazar rakkhe; aur tumhen har ek rūhānī barakat aur fazl se aisā ma'mūr kar de, ki tum yih zindagī ekaṭṭhe is tarah guzāro, ki āinda jahān men abadī zindagī pāo. *Āmīn.*

¶ Tab Ḳhādim i dīn yā *aur* Ḳhādim Ḳhudāwand kī Mez ke pās jākar zail ke Mazmūr ko paṛhen yā gāen:

Mazmūr cxxviii.

MUBĀRAK hai har ek jo Ḳhudāwand se ḍartā hai: aur us kī rāhon par chaltā hai.

Ki tū apne hāthon kī kamāī khāegā: tū sa'ādatmand hai, aur ḳhair tere sāth hai.

Terī jorū us tāk kī mānind hogī: jo mewe se ladī hūī, tere ghar ke ās pās hai;

Tere bachche terī mez ke gird: zaitūn ke paudhon kī mānind honge.

Dekho wuh insān jo Ḳhudāwand se ḍartā hai: aisā mubārak hogā.

Ḳhudāwand Saihūn men se tujhe barakat degā: aur tū apnī 'umr bhar Yarūshalem kī kāmyābī dekhegā.

Balki tū apne bachchon ke bachche dekhegā: salāmatī Isrāīl par ho.

Jalāl Bāp aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Yā yih mazmūr.

Mazmūr lxvii.

KHUDĀ ham par rahm kare, aur ham ko barakat de: aur apne chihre ko ham par jalwagar farmāe.

Digitized by Google

Tāki terī rāh zamīn par jānī jāe: aur terī najāt sārī qaumon men.

Ai Ḳhudā, log terī sitāish karen: sab log terī madh-ḳhwānī karen.

Ummaten ḳhush hon, aur ḳhushī ke māre gāen: ki Tū rāstī se logon kī 'adālat karegā, aur zamīn par ummaton kī hidāyat farmāegā.

Ai Ḳhudā, log terī sitāish karen: sāre log terī sitāish karen.

Zamīn apnā hāsil paidā karegī: Ḳhudā, hamārā Ḳhudā, ham ko barakat degā.

Ḳhudā ham ko barakat degā: aur zamīn ke sāre kanāre us kā ḍar mānenge.

Jalāl Bāp aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Jab Mazmūr ho chuke, aur Mard aur 'Aurat Ḳhudāwand kī Mez ke sāmne ghuṭne ṭeken, to Prīsṭ Mez ke pās khaṛā ho aur un kī taraf mutawajjih hokar, yūn kahe:

Ḳhudāwand, ham par rahm kar.

Jawāb. Masīh, ham par rahm kar.

Ḳhādim i dīn. Ḳhudāwand, ham par rahm kar.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na parne de, Balki burāī se bachā. Āmīn.

Ḳhādim i dīn. Ai Ḳhudāwand, apne bande aur apnī bandī ko salāmat rakh;

Jawāb. Ki wuh tujh par bharosā rakhte hain.

Ḳhādim i dīn. Ai Ḳhudāwand, un ke liye apne muqaddas maqām se madad bhej;

Jawāb. Aur hamesha un ko apnī panāh men rakh.

Ḳhādim i dīn. Un ke liye ek mazbūt qil'a ho,

Jawāb. Un ke dushman ke hamle ke waqt.

Ḳhādim i dīn. Ai Ḳhudāwand, hamārī du'ā sun.

Jawāb. Aur hamārī faryād ko apne pās pahunchne de.

Ḳhādim i dīn.

AI Ibrāhīm ke Ḳhudā, Izhāq ke Ḳhudā, Ya'qūb ke Ḳhudā, apne in bandon ko barakat de, aur un ke dilon men abadī zindagī kā bīj bo de; tāki jo kuchh wuh tere pāk Kalām men se apne fāide ke liye sīkhen, use 'amal men bhī lāen. Ai Ḳhudāwand, āsmān par se un par rahm kī nazar kar, aur unhen barakat baḳhsh, aur jis tarah tū ne Ibrāhīm aur Sārah par apnī barakat nāzil kī, jis se un ko baṛī tasallī milī, usī tarah apne in bandon par mihr karke barakat nāzil kar; tāki wuh, terī marzī ke tābi'dār, aur terī panāh men har waqt mahfūz rahkar, marte dam tak terī mahabbat men bane rahen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Agar 'Aurat ke janne kī 'umr guzar gaī ho, to zail kī Du'ā na paṛhī jāe:

AI rahīm Ḳhudāwand aur āsmānī Bāp, tere karm ke faiz se banī Ādam baṛhte hain; Ham terī minnat karte hain ki apnī barakat se in donon shaḳhson kī madad kar, ki wuh aulād se phūlen phalen, aur nīz āpas men mile jule Masīhī mahabbat aur wafādārī ke sāth itnī muddat tak jīte rahen, ki apne bāl bachchon ko Masīhī dīn aur nek rāh men tarbīyat pāyā hūā dekh len, jis se terī hamd o 'izzat ho; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

AI Ḳhudā, Tū ne apnī baṛī qudrat se sab chīzon ko nest se hast kiyā; aur *aur* chīzon ko tartīb dene ke ba'd yih ṭhahrāyā, ki mard jo ḳhāss terī sūrat aur shabāhat par paidā hūā thā, usī se 'aurat paidā ho; aur un ko bāham milāke sikhāyā, ki jinhen main ne Nikāh ke wasīle se ek kīyā, un ko judā karnā kabhī jāiz na hogā. Ai Ḳhudā, tū ne nikāh kī hālat ko aisā afzal aur pāk rāz banāyā hai, ki wuh us rūhānī

Digitized by Google

nikāh aur yagānagī kā nishān aur misāl hai, jo Masīh aur us kī Kalīsiyā ke darmiyān hai. Apne in bandon par rahm kī nazar kar, tāki yih mard tere Kalām ke muwāfiq apnī bīwī se mahabbat rakkhe, jis tarah Masīh ne apnī dulhin Kalīsiyā se aisī mahabbat rakkhī, ki apne āp ko us kī khātir nisār kiyā, aur apne jism ke barābar use chāhā aur pālā posā. Aur yih bhī bakhsh, ki yih 'aurat apne shauhar ke sāth mahabbat, khushmizājī, pākdāmanī aur farmānbardārī se rahe, aur kamāl garībī, parhezgārī, aur milansārī se pāk aur khudāparast bīwīon kī pairau ho. Ai Khudāwand, in dononkō barakat de, aur apnī abadī bādshāhat ke wāris banā; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Tab Prīst kahe.

QĀDIR i Mutlaq Khudā, jis ne ibtibā men hamāre pahle mā bāp Ādam o Hawwāh ko paidā kiyā aur nikāh ke rishte se pākīzagī ke sāth bāham milāyā, Tum par apne fazl kī daulat barsāe, tum ko pāk kare aur barakat bakhshe, tāki tum jism o rūh se us ko khush rakkho, aur marte dam tak pāk mahabbat se ekatthe raho. *Āmīn.*

¶ Is ke ba'd, agar Shauhar aur Bīwī ke farāiz ke bayān men koī Wa'z na ho, to Khādim-i-dīn zail kī nasīhat parhe:

TUM sab jin kā nikāh ho chukā hai, aur tum sab jo Nikāh kī pāk hālat ikhtiyār karne kā irāda rakhte ho, suno ki muqaddas Kitāb shauharon se un kī bīwīon ke haqq, aur bīwīon se un ke shauharon ke haqq kī bābat kyā kahtī hai.

Muqaddas Paulus apne us Khatt ke pānchwen Bāb men jo us ne Ifisīon ko likhā, sab byāhe hūe mardon ko yih hukm detā hai; ki Ai shauharo, apnī bīwiyon se mahabbat rakkho, jaise ki Masīh ne bhī kalīsiyā se mahabbat karke apne āp ko us ke wāste maut ke hawāle kar diyā; tāki us ko kalām ke sāth pānī se gusl dekar aur sāf karke muqaddas banāe, aur ek aisī jalālwālī kalīsiyā banāke apne pās hāzir kare, jis ke badan men dāg, yā jhurrī, yā koī âur aisī chīz na ho; balki pāk aur be'aib ho. Isī tarah shauharon ko lāzim hai, ki apnī bīwiyon se apne badan kī mānind mahabbat rakkhen. Jo apnī bīwī se mahabbat rakhtā hai, wuh apne se mahabbat rakhtā hai: kyūnki kabhī kisī ne apne jism se dushmanī nahīn kī, balki us ko pāltā, aur parwarish kartā hai, jaise ki Masīh kalīsiyā ko; is liye ki ham us ke badan ke 'uzw hain. Isī sabab se ādmī bāp se aur mān se judā hokar apnī bīwī ke sāth rahegā, aur wuh dono ek jism honge. Yih bhed to barā hai, lekin main Masīh aur kalīsiyā kī bābat kahtā hūn. Ba har hāl tum men se bhī har ek apnī bīwī se apnī mānind mahabbat rakkhe:

Isī tarah wuhī Muqaddas Paulus Kulussīon ko likhte hūe, sab byāhe hūe mardon ko yūn hukm detā hai, ki ai shauharo, apnī bīwiyon se mahabbat rakkho, aur ūn se talkhmizājī na karo.

Yih bhī suno ki Muqaddas Patras, jo Masīh kā rasūl, aur khud byāhā hūā thā, byāhe hūon ko kyā farmātā hai: ki Ai shauharo bhī bīwiyon ke sāth 'aqlmandī se basar karo, aur 'aurat ko nāzuk zarf jānkar us kī 'izzat karo, aur yūn samjho ki ham dono zindagī kī ni'mat ke wāris hain, tāki tumhārī du'āen ruk nā jāen.

Yahān tak to shauhar par bīwī ke jo farz hain, wuh tum ne sune. Ab, ai bīwīo, tum par tumhāre shauharon ke jo farz hain, wuh bhī suno, chunānchī muqaddas Kitāb men unkā sāf bayān hūā hai.

Muqaddas Paulus mazkūra bālā Ifisīon ke khatt men tum ko yūn sikhātā hai, ki Ai bīwiyo, apne shauharon kī aisī tābi' raho, jaise Khudāwand kī. Kyūnki shauhar bīwī kā sir hai, jaise kī Masīh kalīsiyā kā sir hai, aur wuh khud badan kā bachānewālā hai. Lekin jaise kalīsiyā Masīh ke tābi' hai, waise hī bīwiyān bhī har bāt men apne shau-

Digitized by Google

haron ke tābi' hon. Aur phir wuh kahtā hai, ki Bīwī is bāt se ḳhayāl rakkhe ki apne shauhar se ḍartī rahe.

Aur jo ḳhatt us ne Kulussīon ko likhā, us men wuh tumhen yih muḳhtasar nasīhat kartā hai: Ai bīwiyo, jaisā Ḳhudāwand men munāsib hai, apne apne shauharon ke tabi' raho.

Phir Muqaddas Patras bhī tumhen yih bāhut achchhī ta'līm detā hai, ki Ai bīwiyo, tum bhī apne apne shauhar ke tābi' raho; is liye ki agar ba'z un men se kalām ko na mānte hon, taubhī tumhāre pākīza chāl chalan aur ḳhauf ko dekhkar, bagair kalām ke apnī apnī bīwī ke chāl chalan se Ḳhudā kī taraf khinch jāen. Aur tumhārā singār zahirī na ho; ya'nī sir gūndhnā, aur sone ke zewar, aur tarah tarah ke kapṛe pahinnā; balki tumhārī bātinī aur poshīda insānīyat, hilm aur mizāj kī gurbat kī gairfānī ārāish se ārāsta rahe; kyūnki Ḳhudā ke nazdīk is kī baṛī qadr hai. Aur agle zamāne men bhī Ḳhudā par ummed rakhnewālī muqaddas 'auraten apne āp ko isī tarah sanwārtī, aur apne apne shauhar ke tābi' rahtī thīn: chunānchi Sārāh Ibrāhīm ke hukm men rahtī, aur use ḳhudāwand kahtī thī; tum bhī agar nekī karo, aur kisī ḍarāwe se na daro, to us kī beṭiyān hūīn.

¶ Munāsib hai ki nae byāhe hūe log apne Nikāh ke waqt, yā us ke ba'd ke pahle mauqa' par, pāk Sharākat len.

BĪMĀR-PURSĪ KĪ TARTĪB.

¶ Jab koī shaḳhs bimār ho, to us kī ḳhabar us 'Ilāqe ke Ḳhādim i dīn ko dī jāe, aur wuh us ke ghar men dāḳhil hote hī yih kahe:

IS ghar, aur us ke sab rahnewālon kī salāmatī ho.

¶ Jab wuh bīmār ke pās pahunche, to ghuṭne ṭekkar yih kahe:

KHUDĀWAND, hamārī taqsīron ko yād na kar, aur na hamāre bāpdādon kī taqsīron ko; ai karīm Ḳhudāwand, apne logon ko, jin kā fidiya tū ne apne beshqīmat khūn se diyā, chhoṛ de, aur abad tak ham se nārāz na rah.

Jawāb. Ai karīm Ḳhudāwand, hamen chhoṛ de.

¶ Tab Ḳhādim i dīn kahe:

Hām du'ā māngen.

Ḳhudāwand, ham par rahm kar.
Masīh, ham par rahm kar.
Ḳhudāwand, ham par rahm kar.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na parne de, Balki burāī se bachā. Āmīn.

Ḳhādim i dīn. Ai Ḳhudāwand, *apne bande* ko salāmat rakh;

Jawāb. Ki wuh tujh par bharosā *rakhtā* hai.

Ḳhādim i dīn. Apne pāk maqām se us ke liye madad bhej;

Jawāb. Aur har waqt baṛī qudrat se us kī himāyat kar.

Ḳhādim i dīn. Dushman us par qābū na pāe;

Jawāb. Na sharīr nuqsān karne ko us tak pahunche.

Ḳhādim i dīn. Ai Ḳhudāwand, us ke liye ek muhkam burj ho.

Jawāb. Us ke dushman ke hamle ke waqt.

Ḳhādim i dīn. Ai Ḳhudāwand, hamārī du'āen sun.

Jawāb. Aur hamārī faryād ko apne pās pahunchne de.

Ḳhādim i dīn.

AI Ḳhudāwand, āsmān par se *apne* is *bande* ko dekh, us kī ḳhabar le, aur use fursat de. Apnī rahmat kī ānkhon se us par nazar kar, use tasallī de, aur aisā kar ki wuh tujh

Digitized by Google

par pūrā bharosā kare; dushman ke khatre se us kī himāyat kar, aur dāimī itmīnān aur salāmatī ke sāth mahfūz rakh; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq aur kamāl rahīm Khudā aur Munjī, hamārī sun; *apne* is *bande* par, jo bīmārī men mubtilā hai, apnā ma'mūlī karm farmā. Ham terī minnat karte hain, ki apnī is pidarāna tambīh ko us kī ziyāda pākīzagī kā wasīla kar, aisā ki wuh apnī kamzorī pahchānkar īmān men ziyāda mazbūt ho, aur ziyāda tah-i-dil se tauba kare; Tāki, agar terī marzī ho ki us ko us kī pahlī tandurustī par bahāl kare, to wuh apnī bāqī 'umr tere khauf se aur tere jalāl ke liye basar kare; warna us ko aisī taufīq de, ki wuh terī is tambīh ko is tarah qabūl kare, ki is dukhbharī zindagī ke khatm hone par tere sāth abadī zindagī men sukūnat kare; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Tab Khādim i dīn bīmār ko zail ke yā un kī mānind *aur* lafzon se nasīhat kare.

AI *pyāre*, yih jān rakkho, ki Qādir i Mutlaq Khudā zindagī aur maut kā, aur jitnī bāten un se ta'alluq rakhtī hain, maslan jawānī, tāqat, tandurustī, burhāpā, kamzorī aur bīmārī, sab kā Mālik hai. Pas, tumhārī bīmārī kaisī hī kyūn na ho, yaqīn jāno, ki wuh Khudā kī taraf se hai. Aur yih bīmārī kisī sabab se tumhāre pās kyūn na bhejī gayī ho khwāh is liye ki tumhāre sabr kā imtihān ho, tāki auron ko namūna mile, aur tumhārā īmān Khudāwand ke din ta'rīf aur 'izzat ke lāiq aur pur-jalāl thahre, aur tumko jalāl aur abadī khushī ziyāda hāsil ho; khwāh wuh tumhāre pās is liye bhejī gaī ho, ki tum men jo kuchh tumhāre āsmānī Bāp kī nazar men burā ho us kī islāh kī jāe; magar yih yaqīn jāno, ki agar tum apne gunāhon se sachchī tauba karo, aur Khudā kī rahmat par us ke 'azīz Bete Yisū' Masīh ke sabab bharosā rakhkar, apnī is bīmārī ko sabr se saho, aur us kī pidarāna tambīh ke liye 'ājizī se us kā shukr karo, aur apne āp ko bi'lkull us ke tābi' karo, to yih bīmarī tumhāre fāide kā bā'is hogī, aur us rāh i rāst men jo abadī zindagī ko pahunchātī hai, tum ko āge barhāegī.

¶ Agar marīz bahut bīmār ho, to Gallabān apnī nasīhat is maqām par tamām kar saktā hai; nahīn to use yūn barhāke kahe:

PAS Khudāwand kī is tambīh se rāzī raho; kyūnki, jaisā Muqaddas Paulus 'Ibrānīon ke Khatt ke bārahwen Bāb men kahtā hai, jis se Khudāwand mahabbat rakhtā hai use tambīh kartā hai, aur jis ko betā banā letā hai, us ke kore bhī lagātā hai. Tum jo kuchh dukh sahte ho wuh tumhārī tarbiyat ke liye hai. Khudā farzand jānkar tumhāre sāth sulūk kartā hai; wuh kaun sā betā hai, jise bāp tambīh nahīn kartā? Aur agar tumhen wuh tambīh na kī gayī, jis men sab sharīk hain, to tum harāmzāde thahre, na bete. 'Ilāwa is ke, jab hamāre jismānī bāp hamen tambīh karte the, aur ham un kī ta'zīm karte rahe, to kyā rūhon ke Bāp kī is se ziyāda tābi'dārī na karen, jis se ham zinda rahen? Wuh to thore dinon ke wāste apnī samajh ke muwāfiq tambīh karte the, magar yih hamāre fāide ke liye kartā hai, tāki ham bhī us kī pākīzagī men shāmil ho jāen. Ai 'azīz *bhāī*, yih bāten muqaddas Kitāb men hamārī tasallī aur ta'līm ke liye likhī gayī hain, tāki jab kabhī hamāre āsmānī Bāp kī marzī ho ki ham par kisī tarah kī īzā bheje, to ham sabr aur shukrguzārī ke sāth us kī tambīh ko bardāsht karen. Aur Masīhī ādmīon ko koī tasallī is se barhkar na jānnī chāhiye, ki musībaten, taklīfen, aur bīmārīān sabr se sahne ke wasīle se Masīh ke hamsūrat ban jāen. Kyūnki us ne bhī pahle dukh uthāyā, aur ba'd us ke āsmān par jākar khushī men pahunchā; wuh jab tak maslūb na hūā, apne jalāl men dakhil na hūā. Fi'lwāqi' isī tarah Masīh ke sāth dukh uthānā hī hamāre liye abadī khushī kī rāh hai; aur Masīh

Digitized by Google

ke sāth khushī se marnā hī hamāre abadī zindagī men dākhil hone kā darwāza hai; ya'nī isī tarah ham maut se jī uṭhkar us ke sāth abadī zindagī men rah sakte hain. Pas main Khudā ke Nām se tumhen nasīhat kartā hūn, ki apnī is bīmārī ko, jo tumhāre liye aisī hī mufīd hai, sabr se qabūl karke us iqrār ko, jo tum ne apne Baptisma ke waqt Khudā ke sāmne kiyā thā, yād karo. Aur chūnki is zindagī ke ba'd us 'ādil Munsif ke rūbarū, jo tarafdārī bagair sab kī 'adālat karegā, hisāb denā hai, is wāste main tumhen tākīd kartā hūn, ki apne āp ko, aur apne hāl chāl ko, jo Khudā aur insān donon se 'ilāqa rakhtā hai, jāncho; tāki apne qusūron ke sabab āp apne mudda'ī bankar, aur apne āp ko mulzim ṭhahrākar, Masīh kī khātir hamāre āsmānī Bāp se rahmat pāo, aur us khaufnāk 'adālat men na tum par ilzām lage, na tum mulzim ṭhahro. Is wāste main tumhen Masīhī Dīn ke Mas-ale sunātā hūn, tāki tum jān sako ki āyā tumhārā īmān aisā hai yā nahīn, jaisā Masīhī ādmī kā honā chāhiye.

¶ Ab Khādim i dīn Dīn ke Mas-ale is taur par sunāe, ki:

KYĀ tū Khudā Qādir i Mutlaq Bāp par, jo āsmān o zamīn kā Khāliq hai, īmān rakhtā hai?

Aur Yisū' Masīh par bhī, jo us kā iklautā Beṭā aur hamārā Khudāwand hai? aur is par bhī ki wuh Rūhul-Quds kī qudrat se peṭ men parā, Kunwārī Mariyam se paidā hūā; Puntyus Pīlātus ke 'ahd men dukh uṭhāyā; maslūb hūā, mar gayā, aur dafn hūā; 'ālam i arwāh men utrā, aur tīsre roz murdon men se jī uṭhā; āsmān par charh gayā, aur Khudā Qādir i Mutlaq Bāp ke dahine baiṭhā hai; aur wahān se dunyā ke ākhir men zindon aur murdon kī 'adālat ke liye ānewālā hai?

Aur kyā tū Rūhul-Quds par; pāk Kathulik Kalīsiyā; Muqaddason kī Sharākat; gunāhon kī Mu'āfī; jism kī Qiyāmat; aur maut ke ba'd abadī zindagī par īmān rakhtā hai?

¶ Marīz jawāb de, ki:

In sab bāton par merā pakkā īmān hai.

¶ Tab Khādim i dīn tahqīq kare, ki āyā wuh apne gunāhon se sachchī tauba kartā, aur tamām khalq se mahabbat rakhtā hai, yā nahīn; aur use nasīhat kare, ki jitnon ne tumhārā qusūr kiyā ho, un sab ko tah-i-dil se mu'āf karo; aur agar tum ne *auron* kā qusūr kiyā ho, to un se mu'āfī māngo; aur jis amr men tum ne kisī kā nuqsān yā haqq talfī kī ho, apne maqdūr bhar us kā mu'āwiza do. Aur agar marīz apne māl kā bandobast na kar chukā ho, to us ko samjhāyā jāe, ki apnā ek Wasīyat-nāma likhā do, aur jis kā denā aur jis se lenā ho batā do; tāki khud tumhārī ziyāda khātirjama'ī ho, aur tumhāre Wasīon ko bhī ārām mile. Lekin munāsib hai ki logon ko aksar yād dilāyā jāe, ki apnī tandurustī ke waqt apne māl o asbāb kā bandobast kar rakkhen.

¶ Yih bāten jo ūpar likhī hūī hain agar Khādim i dīn munāsib jāne to Du'ā māngne se pahle hī kah saktā hai.

¶ Jo marīz maqdūr rakhte hain, un ko Khādim i dīn khairāt kī zarūr tākīd kare.

¶ Ab marīz ko targīb dī jāe, ki agar kisī bhārī gunāh ke sabab us ke dil men khaṭkā ho, to wuh apne gunāhon kā mufassal Iqrār kare. Is Iqrār ke ba'd, agar wuh 'ajizī aur tah-i-dil se darkhwāst kare, to Prīsṭ is taur par use Makhlasī de.

HAMĀRĀ Khudāwand Yisū' Masīh apnī Kalīsiyā ko aisā iqtidār de gayā hai, ki jitne gunahgār sachchī tauba karen aur us par sachchā īmān rakkhen, un sab ko makhlasī de; wuh apnī barī rahmat se tere qusūron ko bakhshe; aur us ikhtiyār se, jo us kī taraf se mujhe milā hai, main tujhe tere sab gunāhon se makhlasī detā hūn, Bāp aur Beṭe aur Rūhul-Quds ke Nām se. Āmīn.

¶ Tab Prīsṭ zail kī Kālikṭ paṛhe.

Ham du'ā māngen.

AI kamāl rahīm Khudā, Tū apnī rahmaton kī kasrat ke mutābiq un ke gunāhon ko, jo sachchī tauba karte hain, aisā dūr o dafa' kartā hai, ki tū unhen phir kabhī yād nahīn

Digitized by Google

kartā; Apne is *bande* par, jo kamāl ārzū se magfirat *chāhtā* hai, rahmat kī nazar kar. Ai kamāl karīm Bāp, us men jo kuchh Shaitān kī dagā aur kīne se, yā ḳhud usī kī nafsānī ḳhwāhish aur zu'f ke sabab, bigār hūā ho, use bahāl kar de; Kalīsiyā ke badan ke is bīmār 'azw ko us kī yagānagī men mahfūz o qāim rakh; us kī shikastadilī kā lihāz kar, us ke ūnsūon ko qabūl kar, us ke dard ko aisā kam kar, jaisā tū us ke liye bihtar jāne. Aur chūnki wuh apnā sārā bharosā sirf terī hī rahmat par *rakhtā* hai, us ke guzre hūe gunāhon ko hisāb men na lā, balki apne mubārak Rūh se us ko quwwat baḳhsh; aur jab terī marzī ho ki us ko yahān se uṭhāe, to use apne fazl kī god men le; apne kamāl 'azīz Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke sawāb kī badaulat yih baḳhsh. *Āmīn.*

¶ Tab Ḳhādim i dīn yih Mazmūr paṛhe.

Mazmūr lxxi.

AI Ḳhudāwand merā bharosā tujh par hai: tū mujhe kabhī sharminda na hone de.

Apnī sadāqat se mujhe bachā le, aur mujhe maḳhlasī baḳhsh: merī taraf kān dhar, aur mujhe rihāī de.

Tū mere rahne ke liye ek chaṭān ho, jahān main hamesha jāyā karūn: tū hī ne merī najāt kā hukm kiyā hai, ki tū merī chaṭān aur merā gaṛh hai.

Ai mere Ḳhudā, sharīr ke hāth se: aur kaj aur be-mihr insān ke panje se mujhe chhurā.

Kyūnki ai Ḳhudāwand Yahowāh, tū merī ummed hai: merī laṛkāī se merā bharosā tujhī par hai.

Main us dam se ki peṭ se niklā, tujhī se sambhālā gayā: tū wuh hai jis ne mujhe merī mān ke rihm men se nikālā; main sadā terī sitāish karūngā.

Main bahuton ke liye achambhā hūā hūn: par tū merī muhkam panāhgāh hai.

Merā munh terī sitāish aur tere jalāl kī ta'rīf se: sāre din labrez rahe.

Buṛhāpe men mujhe phenk na de: merī za'īfī ke waqt mujhe tark mat kar.

Ki mere dushman merā charchā karte hain: aur wuh jo merī jān kī ghāt men hain, āpas men maslahat karte hain,

Aur kahte hain, ki Ḳhudā ne use tark kiyā hai: so us kā pīchhā karo, aur use pakṛo, ki us kā chhuṛānewālā koī nahīn.

Ai Ḳhudā, mujh se dūr na ho: ai mere Ḳhudā jald merī madad kar.

Wuh jo mere jānī dushman hain, ḳhajil aur fanā hon: aur wuh jo merī badī chāhte hain, sharm aur ruswāī se mulabbas hon.

Par main har dam ummedwār rahūngā: aur terī sārī sitāish ziyāda ziyāda kartā jāūngā.

Merā munh terī sadāqat aur terī najāt sāre din bayān karegā: is liye ki main us kā hisāb nahīn jāntā.

Main Ḳhudawand Ḳhudā kī quwwat se andar jāūngā: main sirf terī hī sadāqat kā zikr karūngā.

Ai Ḳhudā, tū ne mujhe laṛkāī se tarbiyat kiyā: aur ab tak main terī 'ajīb qudraten bayān kartā rahā hūn.

Ab main būṛhā aur sar sufed hūn, so ai Ḳhudā, tū ab bhī mujhe tark na kar: yahān tak ki main terī quwwat is pusht par, aur tere zor ko har ek shaḳhs par, jo āge ko paidā hogā, zāhir karūn.

Ai Ḳhudā, terī sadāqat bahut baland hai: ki tū ne baṛe baṛe kām kiye, ai Ḳhudā terī misl kaun hai?

Jalāl Bāp, aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Aur aḳhīr men yih bhī kahe:

AI jahān ke Najāt-dihinda, Tū ne apnī Salīb aur beshqīmat Ḳhūn se hamārā fidiya diyā hai; Ai Ḳhudāwand, ham 'ājizī se terī minnat karte hain, ki hamen najāt de aur hamārī madad kar.

¶ Tab Ḳhādim i dīn yih kahe:

QĀDIR i Mutlaq Ḳhudāwand un sab ke liye, jo us par bharosā rakhte hain, nihāyat muhkam qil'a hai; aur jitnī chīzen āsmān aur zamīn par, aur zamīn ke nīche hain, sab

Digitized by Google

us ke huzūr jhuktī aur tābi' rahtī hain; wuhī ab aur hamesha ko tujhe panāh men rakkhe; aur tujhe yaqīn bakhshe, ki āsmān ke nīche banī Ādam ko koī dūsrā Nām nahīn diyā gayā, jis men aur jis ke wasīle se salāmatī aur najāt hāsil ho sake, magar sirf hamāre Khudāwand Yisū' Masīh kā Nām. Āmīn.

¶ Is ke ba'd wuh yih kahe:

KHUDĀ i karīm kī rahmat o himāyat men ham tujhe sompte hain. Khudāwand tujhe barakat de, aur terā hāfiz rahe. Khudāwand apnā chihra tujh par jalwagar farmāe, aur tujh par fazl kare. Khudāwand terī taraf mutawajjih ho, aur tujhe itmīnān bakhshe, ab aur hamesha ko. *Āmīn.*

Bīmār bachche ke liye du'ā.

AI Qādir i Mutlaq Khudā aur rahīm Bāp, zindagī aur maut tere hī hāth men hain; Ham 'ājizī se terī minnat karte hain, ki is bachche par, jo bīmār *parā* hai, āsmān par se rahm kī nigāh kar. Ai Khudāwand, apnī najāt use de; ṭhīk waqt par use us ke jismānī dard se rihāī de, aur apnī rahmaton kī khātir us kī rūh ko najāt de; Tāki, agar terī marzī ho ki zamīn par us kī 'umr ko barhāe, to wuh apnī zindagī ko tere hī wāste sarf kare, aur īmāndārī se terī khidmat karke, aur apne zamāne ke logon ko fāida pahunchākar, tere jalāl ke zuhūr kā wasīla bane; yā use un āsmānī makānon men jagah de, jahān un kī rūhen, jo Khudāwand Yisū' men so jāte hain, dāimī ārām aur khushī men rahtī hain. Ai Khudāwand, apnī un rahmaton kī khātir yih bakhsh, jo usī tere Beṭe hamāre Khudāwand Yisū' Masīh men hain; wuh tere aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Khudā, abad-ul-ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

Du'ā aise bīmār ke liye, jis ke bachne kī kam ummed ho.

AI rahmaton ke Bāp, aur kamāl tasallī ke Khudā tangī ke waqt sirf tū hī hamārā madadgār hai; Ham *tere* is *bande* ke wāste jo badan kī barī kamzorī men tere hāth se *dabā parā* hai, tere pās kumak ke liye daure āe hain. Ai Khudāwand, is par karm kī nazar kar; aur jitnā us kā jism kamzor hotā jātā hai, usī qadr tū apne fazl aur Rūhul-Quds se us ko bātinī quwwat 'ināyat kar. Us ko yih taufīq bakhsh, ki wuh apnī guzrī hūī 'umr kī sab bhūl chūk ke sabab beriyā tauba kare, aur tere Beṭe Yisū' par mazbūt īmān rakkhe; tāki us se pahle ki dunyā se uṭh jāe us ke gunāh terī rahmat se miṭāe jāen, aur āsmān par us ke magfirat-nāme par muhr kī jāe. Ai Khudāwand, ham jānte to hain, ki tere sāmne koī bāt gairmumkin nahīn, aur agar tū chāhe, to ab bhī use uṭhākar kharā kar saktā, aur hamāre darmiyān chand roz *aur* rahne de saktā hai. Lekin chūnki zāhir men ma'lūm hotā hai, ki us kī rihlat kā waqt nazdīk hai, is liye ham terī minnat karte hain, ki us ko maut se pahle aisā taiyār kar de, ki jab wuh terā maqbūl hokar yahān se salāmatī ke sāth rukhsat ho, to us kī rūh terī abadī bādshāhat men qabūl kī jāe; yih tere iklaute Beṭe hamāre Khudāwand aur Munjī Yisū' Masīh ke sawāb o sifārish ke wasīle se ho. *Āmīn.*

Widā' kī du'ā us marīz ke liye jis ke marne kī naubat ā pahunchī ho.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, kāmil kiye hūe rāstbāzon kī rūhen apne khākī qaidkhānon se chhūṭne ke ba'd tere pās zinda rahtī hain. Ham tujh ko wafādār Khāliq aur kamāl rahīm Munjī jānkar *tere* is *bande apne pyāre bhāī* kī rūh ko 'ājizī se tere hāth men sompte hain; aur nihāyat firotanī se minnat karte hain, ki tere huzūr beshqadr ṭhahre. Ham 'arz karte hain ki tū use us bedāg Barre ke khūn se, jo jahān ke gunāh uṭhā le jāne ke liye zabh kiyā gayā, dho de, tāki jo ālūdagī is dukhbharī aur kharāb dunyā men nafs kī shahwaton yā

Digitized by Google

Shaitān ke hīlon se us ko lagī ho, us se wuh bi'lkull pāk sāf hokar tere huzūr bedāg aur be'aib hāzir *kiyā* jāe. Aur hamen jo jīte rahte hain ta'līm de, ki apnī fānī hālat kī is misāl ko, aur rozmarre kī *aur* misālon ko, dekhkar daryāft karen ki ham khud kaise fānī aur nāpāedār hain; aur apnī 'umr ke din is tarah ginen, ki jīte jī apne dilon ko us pāk aur āsmānī hikmat kī taraf tawajjuh se lagāen, jo ākhir-i-kār hamen tere iklaute Bete hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke sawāb kī badaulat abadī zindagī ko pahunchāe. *Āmīn.*

Du'ā un logon ke wāste jin ke dilon men kuchh waswasa ho.

AI mubārak Khudāwand, rahmaton ke Bāp, aur kamāl tasallī-bakhsh Khudā, Ham terī minnat karte hain ki tū taras khākar *apne* is dilgīr *bande* par hamdardī se nazar kar. Tū use mujrim thahrākar us ke dil men talkhī paidā kartā, aur us ke guzashta gunāh us ke muqābil khare kartā hai. Terā qahr use dabā e dāltā hai, aur us kī jān hairān o pareshān hai; Lekin, ai rahīm Khudā, chūnki tū ne apnā pāk Kalām hamārī ta'līm ke liye likhwāyā, tāki ham terī muqaddas Kitāb se sabr o tasallī hāsil karke ummed rakkhen, is liye yih bakhsh, ki wuh apne hāl, aur tere wa'īd aur wa'don kī durust samajh rakkhe; tāki wuh na terā bharosā chhore, na tere siwā *aur* kisī kā bharosā rakkhe. Sārī āzmāishon kā muqābala karne ke liye use tāqat bakhsh, aur us kī sārī beqarārīon kā 'ilāj kar. Masle hūe sarkande ko na tor, aur dhūwān uthte hūe san ko na bujhā. Nākhush hokar use apnī rahmat se mahrūm na kar; balki use khushī o khurramī kī āwāz sunā, tāki jo haddīān tū ne torī hain shādmān hon. Dushman ke khauf se use chhurā, aur apne chihre kā nūr us par jalwagar farmā, aur use itmīnān bakhsh; yih hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke sawāb o sifārish ke tufail se ho. *Āmīn.*

BĪMĀRON KĪ SHARĀKAT.

¶ Chūnki sab insān fānī hain, aur bahut se nāgahānī khatron, marzon, aur bīmārīon men ghire rahte hain, aur un ko kabhī ma'lūm nahīn ki dunyā se kab rihlat karenge; pas, is murād se ki jab kabhī Qādir i Mutlaq Khudā kī marzī ho ki unhen bulā le, wuh maut ke liye taiyār pāe jāen, Gallabānon ko chāhiye ki waqtan fa waqtan, aur khusūsan wabā yā kisī *aur* muta'addī bīmārī ke waqt, apne apne Ahl i jamā'at ko samjhāen, ki hamāre Munjī Masīh ke Badan aur Khūn kī pāk Sharākat men, jo Girjā men 'alāniyā 'amal men āe, aksar sharīk hūā karen; tāki agar nāgahānī āfat men giriftār hone ke bā'is yih muyassar na ho sake, to wuh ziyāda na ghabrāen. Lekin agar marīz Girjā na jā sake, par ghar men Sharākat pāne kī ārzū rakkhe, to wuh Gallabān ko bar waqt khabar de, aur is kī bhī ittilā' kare, ki mere sāth kitne shakhs sharīk honge; aur zarūr hai ki yih tīn, yā kam se kam do, hon; aur jab marīz ke ghar men ek lāiq jagah sab zarūrī asbāb samet yūn taiyār ho, ki Gallabān is rasm ko adab ke sāth adā kar sake, to Gallabān wahān jāke pāk Sharākat ko 'amal men lāe, aur zail kī Kālikt, Khatt, aur Injīl se shurū' kare.

KĀLIKṬ

AI Qādir i Mutlaq aur abadī zinda Khudā, banī Ādam ke Khāliq, jin se tū mahabbat rakhtā hai unhen tū tambīh kartā hai, aur jis kisī ko tū qabūl kartā hai use tū tādīb kartā hai; Ham terī minnat karte hain ki *apne* is *bande* par, jis par tere hāth kī mār parī hai, rahm kar; aur use yih taufīq bakhsh, ki wuh apnī is bīmārī par sabr se rāzī ho, aur agar terī mubārak marzī ho to wuh phir tandurust ho; aur jis waqt us kī rūh us ke badan se nikle, to wuh tere huzūr bedāg hāzir kī jāe; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Digitized by Google

ḲHATT. 'Ibrānīon xii. 5.

AI mere beṭe, Ḳhudāwand kī tambīh ko nāchīz na jān, Aur jab wuh tujhe malāmat kare, to bedil na ho; Kyūnki jis se Ḳhudāwand mahabbat rakhtā hai, use tambīh bhī kartā hai, Aur jis ko beṭā banā letā hai, us ke koṛe bhī lagātā hai.

INJĪL. Yūhannā v. 24.

MAIN tum se sach sach kahtā hūn, kī Jo merā kalām suntā, aur mere bhejnewāle kā yaqīn kartā hai, hamesha kī zindagī us kī hai, aur us par sazā ka hukm nahīn hotā, balki wuh maut se nikalkar zindagī men dāḳhil ho gayā hai.

¶ Is ke ba'd Prīsṭ in 'alfāz se shurū' karke, ki "Tum jo apne gunāhon" *wag*, pāk Sharākat kī ūpar likhī hūī tartīb ko 'amal men lāe.

¶ Pāk Sakrāminṭ kī taqsīm ke waqt, Prīsṭ pahle ḳhud Sharākat le, aur ba'd us ke un ko de, jo marīz ke sāth sharīk hone ko hāzir hon, aur sab ke pīchhe marīz ko de.

¶ Lekin agar koī ādmī ḳhwāh bimārī kī shiddat ke sabab, ḳhwāh is liye ki Gallabān ko waqt par ḳhabar na pahunchī ho, yā us ke sāth sharīk honewāle na milen, yā kisī *aur* ma'qūl muzāhimat ke bā'is, Masīh ke Badan aur Ḳhūn ke Sakrāminṭ ko na pā sake, to Gallabān use ta'līm de, ki agar tum apne gunāhon se sachchī tauba karo, aur yih mazbūt īmān rakkho, ki Yisū' Masīh ne tumhāre wāste Salīb par maut kā dukh uṭhāyā, aur tumhāre chhuṭkāre ke liye apnā Ḳhūn bahāyā, aur is se jo ni'maten tumhen hāsil hūī hain unhen dil se yād rakkho, aur un ke wāste Masīh kā shukr jī jān se bajā lāo, to agarchī tum Sakrāminṭ ko apne munh men nahīn le sakte, taubhī hamāre Munjī Masīh ke Badan ko aisā khāte aur us ke Ḳhūn ko aisā pīte ho ki us se tumhārī rūh kī sihhat hogī.

¶ Agar Bīmār-pursī aur Bīmār kī Sharākat donon ek hī waqt 'amal men āen to jaldī ke wāste Prīsṭ Bīmār-pursī kī tartīb ko us Mazmūr se pahle, jis kā shurū' yih hai, ki Ai Ḳhudāwand, *wag*, tamām karke fauran rasm i Sharākat ko shurū' kare.

¶ Haiza ya kisī *aur* muta'addī bimārī ke waqt, agar Ahl i jamā'at yā parausīon men se bīmārī lagne ke ḳhauf se koī marīz ke sāth ghar men sharākat lene ko na āe, to marīz kī ḳhāss darḳhwāst par Ḳhādim i dīn us ke sāth akelā sharākat le saktā hai.

MURDON KE DAFN KĪ TARTĪB.

¶ Ḳhabardār ki zail kī tartīb unke liye 'amal men na āe jo Baptisma pāe bagair yā Kalīsiyā se ḳhārij hokar, yā ḳhud-kushī karke, mar gae hon.

¶ Prīsṭ aur ḳhādimān girje ke ihāte, yā Qabristān ke darwāze par, Janāze se jā milen: aur girje yā Qabr kī taraf Maiyit ke āge āge yih paṛhte yā gāte hūe chalen:

KHUDĀWAND farmātā hai, Qiyāmat aur zindagī to main hūn: jo mujh par īmān lātā hai, go wuh mar jāe, taubhī zinda rahegā: aur jo koī zinda hai, aur mujh par īmān lātā hai, wuh abad tak kabhī na maregā. *Yūh.* xi. 25 aur 26.

MAIN jāntā hūn ki merā rihāī denewālā zinda hai, aur wuh jo āḳhirī hai zamīn par uṭh khaṛā hogā: aur harchand mere post ke ba'd yih jism bhī nest kiyā jāe, lekin main apne gosht men se Ḳhudā ko dekhūngā, use main apne liye dekhūngā, balki merī hī ānkhen dekhengī, na ki begāne kī. *Aiy.* xix. 25, 26, 27.

HAM dunyā men kuchh na lāe, aur zāhir hai ki kuchh le jā nahīn sakte. Ḳhudāwand ne diyā aur Ḳhudāwand ne liyā, Ḳhudāwand kā Nām mubārak hai. *Tim.* vi. 7; *Aiy.* i. 21.

¶ Jab wuh girje men pahunchen to zail ke mazmūron men se ek, yā donon paṛhe jāen:

Mazmūr xxxix.

MAIN ne kahā, Main apnī rāhon kī ḳhabardārī karūngā: ki merī zabān se gunāh na ho.

Digitized by Google

Aur jis waqt sharīr mere sāmhne hogā : to main apne munh ko lagām dūngā.

Main gūngā aur khāmosh ho rahā : aur nek kahne se bhī rah gayā ; merā gam tāza hūā.

Sīne ke bīch mere dil men tapish hūī, aur mere sochne men āg bhar-kī : tab main ne apnī zabān se kahā,

Ai Khudāwand, mujhe batā, ki merā anjām kyā hai, aur merī 'umr kitnī hai : tāki main jānūn, ki us kī kitnī muddat bāqī hai.

Dekh tū ne merī 'umr bālisht bhar kī, aur merī zindagī tere āge nā-chīz hai : yaqīnan har ek shakhs agarchi barqarār ho, lekin mahz be-subāt hai.

Bilā shakk, har ek insān wahm aur khayāl sā chaltā phirtā hai ; be-shubha wuh 'abas be-kal hote hain : wuh zakhīra kartā hai, aur nahīn jāntā ki use kaun legā.

Ab, ai Khudāwand, mujhe kis kī ummed hai : mujhe terī hī ummed hai.

Mujh ko mere sāre gunāhon se najāt de : mujh ko jāhilon kā nang mat kar.

Main gūngā rahtā, main apnā munh na kholtā : kyunki tū hī ne yih kiyā hai.

Mujh se apnī balā dūr kar : main to tere hāth ke zor se fanā hūā jātā hūn.

Jab tū ādmī ko, us ke gunāh ke bā'is malāmaten karke adab detā hai, to us ke jas ko patange kī mānind kho detā hai : yaqīnan har ek insān mahz be-subāt hai.

Ai Khudāwand merī du'ā sun, aur mere nāla par kān dhar : mere ānsū dekhke khāmosh mat rah.

Kyunki main tere sāmhne pardesī : aur apne sāre bāp-dādon kī mānind musāfir hūn.

Mujh se ānkh pher le, tāki main dam le lūn : us se āge ki main yahān se jāūn, aur phir na rahūn.

Jalāl Bāp aur Beṭe : aur Rūhul-Quds kā ho ;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai : aur abad tak rahegā. Āmīn.

Mazmūr xc.

AI Khudāwand pusht dar pusht : hamārī panāhgāh tū hī rahā hai.

Peshtar us se ki pahār paidā hūe, aur zamīn aur dunyā ko tū ne banāyā : azal se abad tak tū hī Khudā hai.

Tū insān ko khāk men pher detā hai : aur farmātā hai, ki Ai banī Ādam, phiro.

Ki hazār baras tere āge aise hain, jaise kal kā din jo guzar gayā : aur jaise ek pahar rāt.

Tū unhen yūn le jātā hai, jaise sailāb se, wuh goyā nīnd hain : wuh fajr ko us ghās kī mānind hain jo ugī ho.

Wuh subh ko lahlahātī hai, aur tar o tāza hotī hai : shām ko kāṭī jātī hai, aur sūkh jātī hai.

Ki ham tere qahr se fanā ho gae : aur tere gazab se pareshān hūe.

Tū ne hamārī badkārīān apne āge rakhīn : aur hamāre poshīda gunāh apne chihre kī roshnī men.

Ki hamāre sāre din tere qahr men guzre : aur hamāre baras khayāl kī tarah basar ho gae.

Hamārī zindagī ke din sattar baras hain ; aur agar quwwat ho to assī baras : lekin yih tawānāī mihnat aur mashaqqat hai ; kyunki ham jald jāte rahte hain, aur ur jāte hain.

Tere qahr kī shiddat kā jānnewālā kaun hai : aur tere gazab kā, jo tere ru'b ke mutābiq hai ?

Hamen hamārī 'umr ke din ginnā sikhā : aisā ki ham dānā dil hāsil karen.

Ai Khudāwand, phir ; kab tak : aur apne bandon kī taraf phir mutawajjih ho.

Ham ko sawere apnī rahmat se ser kar : tāki ham apnī 'umr bhar khushnūd aur khushwaqt rahen.

Jitne dinon tak tū ne ham ko dukhī rakhā, aur jitne baras tak ham ne zabūnī dekhī : utne baras tak ham ko khursandī de.

Apne kām apne bandon ko : aur apnī shaukat un ke farzandon ko dikhlā.

Aur Khudāwand hamāre Khudā

Digitized by Google

kī ni'mat ham par ho: hamāre hāthon kā kām ham par qāim ho; hān, hamāre hāthon ke kām ko qāim kar.

Jalāl Bāp aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Is ke ba'd Wird parhā jāe jo Muqaddas Paulus ke Kurinthion ke nām ke pahle Ḳhatt ke 15 Bāb men se liyā gayā hai:

1 *Kurinthion* xv. 20.

FI'L wāqi' Masīh murdon men se jī uṭhā hai, aur jo so gaye hain, un men pahlā phal hūā. Kyūnkī jab ādmī ke sabab se maut āī, to ādmī hī ke sabab se murdon kī qiyāmat bhī āī; aur jaise Ādam men sab marte hain, waise hī Masīh men sab zinda kiye jāenge. Lekin har ek apnī apnī bārī se: pahlā phal Masīh; phir Masīh ke āne par us ke log. Is ke ba'd ākhirat hogī; us waqt wuh sārī hukūmat aur sārā iḳhtiyār aur qudrat nest karke, bādshāhat ko Ḳhudā, ya'nī Bāp ke hawāle kar degā. Kyūnki jab tak ki wuh sāre dushmanon ko apne pānwon tale na le āe, us ko bādshāhī karnī zarūr hai. Sab se pichhlā dushman jo nest kiyā jāegā, wuh maut hai. Kyūnki Ḳhudā ne sab kuchh us ke pānwon tale kar diyā hai. Magar jab wuh kahtā hai, ki Sab kuchh us ke tābi' kar diyā gayā, to zāhir hai, ki jis ne sab kuchh us ke tābi' kar diyā, wuh alag rahā. Aur jab sab kuchh us ke tābi' ho jāegā, to Beṭa khud us ke tābi' ho jāegā, jis ne sab chīzen us ke tābi' kar dīn; tāki sab men Ḳhudā hī sab kuchh ho. Warna jo log murdon ke liye baptisma lete hain, wuh kyā karenge? Agar murde jī uṭhte hī nahīn, to phir kyūn un ke liye baptisma lete hain? Aur ham kyūn har waqt ḳhatre men pare rahte hain? Ai bhāiyo, mujhe us faḳhr kī qasam, jo hamāre Ḳhudāwand Masīh Yisū' men tum par hai, main har roz martā hūn. Agar main insān kī tarah Ifisus men darindon se laṛā, to mujhe kyā fāida? Agar murde na jilāe jāenge, to āo, khāen pīen, kyūnki kal to mar hī jāenge. Fareb na khāo: burī suhbaten achchhī 'ādaton ko bigāṛ detī hain. Rāstbāz hone ke liye hosh men āo, aur gunāh na karo; kyūnki ba'z Ḳhudā se nāwāqif hain. Main tumhen sharm dilāne ko yih kahtā hūn. Ab koī yih kahegā, ki Murde kis tarah jī uṭhte hain, aur kaise jism ke sāth āte hain? Ai nādān, tū khud jo kuchh botā hai, jab tak wuh na mare, zinda nahīn kiyā jātā: aur jo tū botā hai, yih wuh jism nahīn jo paidā honewālā hai; balki sirf dāna hai, ḳhwāh gehūn kā, ḳhwāh kisī âur chīz kā; magar Ḳhudā ne jaisā irāda kar liyā, waisā us ko jism detā hai; aur har ek bīj ko us kā ḳhāss jism. Sab gosht yaksān gosht nahīn: balki ādmīon kā gosht âur hai: chaupāyon kā gosht âur; parandon kā gosht âur hai; machhliyon kā gosht âur. Asmānī bhī jism hain, aur zamīnī bhī: magar āsmānīon kā jalāl âur hai, zamīnīon kā âur. Āftāb kā jalāl âur hai, māhtāb kā jalāl âur, sitāron kā jalāl âur; kyūnki sitāre sitāre ke jalāl men farq hai. Murdon kī qiyāmat bhī aisī hī hai. Jism fanā kī hālat men boyā jātā hai; aur baqā kī hālat men jī uṭhtā hai: behurmatī kī ḥālat men boyā jātā hai; aur jalāl kī hālat men jī uṭhtā hai: kamzorī kī hālat men boyā jātā hai: aur quwwat kī hālat men jī uṭhtā hai: nafsānī jism boyā jātā hai; aur rūhānī jism jī uṭhtā hai. Jab nafsānī jism hai, to rūhānī jism bhī hai. Chunānchi likhā bhī hai, ki Pahlā ādmī, ya'nī Ādam, zinda nafs banā. Pichhlā Ādam zindagī baḳhshnewālī rūh banā. Lekin rūhānī pahle na thā, balki nafsānī thā; is ke ba'd rūhānī hūā. Pahlā ādmī zamīn se, ya'nī ḳhākī, thā: dūsrā ādmī āsmānī hai. Jaisā wuh ḳhākī thā, waise hī âur ḳhākī bhī hain; aur jaisā wuh āsmānī hai, waise hī âur āsmānī bhī hain. Aur jis tarah ham us ḳhākī kī sūrat par hūe, usī tarah us āsmānī kī sūrat par bhī hon. Ai bhāiyo, merā matlab yih hai, ki gosht aur ḳhūn

Digitized by Google

Ḳhudā kī bādshāhat kā wāris nahīn ho saktā, aur na fanā baqā kī wāris ho saktī hai. Dekho, main tum se bhed kī bāt kahtā hūn: ham sab to nahīn soenge, magar sab badal jāenge; aur yih ek dam men, ek pal men, pichhlā narsingā phūnkte hī, hogā: kyūnki narsingā phūnkā jāegā, aur murde gairfānī hālat men uṭhenge, aur ham badal jāenge. Kyūnki zarūr hai ki yih fānī jism baqā kā jāma pahine, aur yih marnewālā jism hayāt i abadī kā jāma pahine. Aur jab yih fānī jism baqā kā jāma pahin chukegā, aur yih marnewālā jism hayāt i abadī kā jāma pahin chukegā, to wuh qaul pūrā hogā jo likhā hai, ki Maut fath kā luqma ho gayī. Ai maut, terī fath kahān rahī? Ai maut, terā ḍank kahān rahā? Maut kā ḍank gunāh hai; aur gunāh kā zor sharī'at hai: magar Ḳhudā kā shukr hai, jo hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se ham ko fath baḳhshtā hai. Pas, ai mere 'azīz bhāiyo, sābitqadam aur qāim raho, aur Ḳhudāwand ke kām men hamesha afzāish karte raho, kyūnki yih jānte ho, ki tumhārī mihnat Ḳhudāwand men befāida nahīn hai.

¶ Jab wuh Qabr ke pās pahunchen, aur jab tak Maiyit zamīn men rakhne kī taiyārī hotī rahe, Prīsṭ zail kī bāten paṛhe, yā Prīsṭ aur Ḳhādimān milkar unhen gāen:

INSĀN jo 'aurat se paidā hotā hai thoṛe hī din jītā hai, aur musībaton men phansā rahtā hai. Wuh phūl kī tarah khiltā, phir toṛa jātā hai, wuh sāye kī tarah ḍhal jātā hai, aur kabhī yaksān nahīn rahtā.

Ham zindagī men bhī maut ke panje men hain: ai Ḳhudāwand, ham tere siwā, jo hamāre gunāhon ke sabab, 'adl kī rāh se nārāz hai, *aur* kiskī panāh ḍhūnḍhen?

Taubhī, ai kamāl Quddūs Ḳhudāwand Ḳhuda, ai kamāl Qādir Ḳhudāwand, ai Quddūs aur kamāl rahīm Munjī, tū hamen abadī maut kī talkhī ke hawāle na kar.

Ai Ḳhudāwand, tū hamāre dilon ke bhed jāntā hai, hamārī du'ā kī taraf se apnī rahmat ke kān band na kar; balki, ai kamāl Quddūs Ḳhudāwand, ai kamāl Qādir Ḳhudā, ai Quddūs aur rahīm Munjī, ai kamāl buzurg aur azalī Munsif, hamen bachā le, aur marte dam hamen maut ke kisī dard ke sabab apne se judā hone na de.

¶ Jab hāzirīn men se ba'z log maiyit ko miṭṭī den, tab Prīsṭ kahe:

CHŪNKI Qādir i Mutlaq Ḳhudā kī yih marzī hūī, ki *hamāre* is *bhāī* kī rūh ko, jo rihlat kar *gayā* hai, apnī baṛī rahmat se apne pās bulā le; is liye ham us ke jism ko zamīn ke hawāle karte hain, ya'nī miṭṭī ko miṭṭī, rākh ko rākh, ḳhāk ko ḳhāk sompte hain; is kāmil aur qawwī ummed par ki hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se abadī zindagī ke liye Qiyāmat hogī; wuh us baṛī qudrat ke mutābiq, jis se sab chīzon ko apne tābi' kar saktā hai, hamāre zalīl badan ko badalkar apne jalīl badan kā hamsūrat banāegā.

¶ Tab yih paṛhā yā gāyā jāe.

MAIN ne āsmān men se yih āwāz sunī; ki Likh, Mubārak hain wuh murde jo ab se Ḳhudāwand men marte hain; Rūh kahtā hai, ki Beshakk; kyūnki wuh apnī mihnaton se ārām pāenge.

¶ Tab Prīsṭ kahe:

Ḳhudāwand, ham par rahm kar.
Masīh, ham par rahm kar.
Ḳhudāwand, ham yar rahm kar.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na paṛne de, Balki burāī se bachā. Āmīn.

Prīsṭ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, jo log Ḳhudāwand men hoke yahān se rihlat kar jāte hain, un kī rūhen, tere pās zinda rahtī hain, aur īmān-

Digitized by Google

dāron kī rūhen, jism ke bojh se rihāī pākar, tere pās khushī o khurramī men rahtī hain; Ham dil se terā shukr karte hain, ki *hamāre* is *bhāī* ko is gunāh-bharī dunyā ke dukhon se chhurānā tujhe pasand āyā. Aur terī minnat karte hain, ki tū karm karke apne fazl se apne barguzīda logon kā shumār jald pūrā kar, aur apnī bādshāhat ko jald lā; tāki ham, un sab samet jo tere pāk Nām ke sachche īmān par intiqāl kar gae hain, tere azalī o abadī jalāl men jism o rūh kī pūrī takmīl aur khush-hālī hāsil karen: hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KĀLIKṬ.

AI rahīm Khudā, hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke Bāp, qiyāmat aur zindagī wuhī hai; aur us par jo koī īmān lāe, agarchi mar jāe taubhī zinda hai; aur jo koī jītā aur us par īmān rakhtā hai, abadī maut kā mazā na chakkhegā; us ne apne muqaddas Rasūl Paulus kī ma'rifat hamen sikhāyā hai, ki jo log Masīh men soe hūe hain, ham un ke wāste nā-ummedon kī tarah gam na karen; Ai Bāp, ham khāksārī se terī minnat karte hain, ki ham ko gunāh kī maut men se uthākar rāstbāzī kī zindagī men dākhil kar; tāki jab ham is jahān se kūch karen, to Masīh men ārām pāen, jis tarah hamen ummed hai ki *hamāre* is *bhāī* ne pāyā hai; aur ākhirī roz jab sab jī uthenge, ham terī nazar men maqbūl ṭhahren; aur wuh barakat hāsil karen, jo terā kamāl 'azīz Betā un sab se jo terī mahabbat aur khauf rakhte hain us waqt yih kahkar degā, ki Ao, mere Bāp ke mubārak logo; jo bādshāhat binā e 'ālam ke waqt se tumhāre liye taiyār kī gaī, use mīrās men lo. Ai rahīm Bāp, ham terī minnat karte hain, hamāre Darmiyānī aur Fidya denewāle Yisū' Masīh ke wasīle se yih 'ināyat kar. *Āmīn.*

KHUDĀWAND Yisū' Masīh kā fazl, aur Khudā kī mahabbat, aur Rūhul-Quds kī shirākat, ham sab ke sāth hotī rahe. *Āmīn.*

'AURATON KĀ SHUKRĀNA, JO UN KE JANNE KE BA'D 'AMAL MEN ĀE.

¶ 'Aurat, janne ke ba'd ma'mūlī waqt par, suthre kapre pahine hūe Girje men āe, aur wahān dastūr ke muwāfiq yā Hākim i shara' ke hukm ke bamūjib munāsib jagah par ghuṭne ṭeke; tab Prīsṭ us se kahe:

CHŪNKI Qādir i Mutlaq Khudā kī 'ināyat se tum salāmatī ke sāth janīn, aur us ne janne ke bare khatre men tumhārī hifāzat kī, is liye chāhiye ki tum dil se Khudā kā shukr karo, aur yih kaho:

[¶ Tab Prīsṭ cxvi. Mazmūr paṛhe.]

MAIN Khudāwand se mahabbat rakhtā hūn: kī us ne merī āwāz aur merī minnaten sunīn.

Ki us ne merī taraf kān dhare: so main jab tak jītā rahūngā, us kā nām liye jāūngā.

Maut ke dukhon ne mujh ko gherā: aur qabr ke dardon ne mujh ko pakṛā.

Main dukh aur gam men giriftār hūā, tab main ne Khudāwand kā Nām liyā: ki Ai Khudāwand mihrbānī karke merī jān bachā le.

Khudāwand mihrbān aur sādiq hai: aur hamārā Khudā rahm karnewālā hai.

Khudāwand sāda logon kā nigahbān hai: main 'ājiz ho gayā, us ne mujhe bachā liyā.

Ai merī jān, apnī ārāmgāh men phir: ki Khudāwand ne mujh par ihsān kiyā hai.

Tū ne mujhe marne se: aur merī ānkhon ko ānsū bahāne se, aur mere pānw ko phisalne se bachāyā.

Digitized by Google

Main Khudāwand ke āge: zindagī kī zamīn men chalūngā.

Main īmān lāyā, aur is liye main bolā: mujh par barī bipat thī.

Main ne apnī ghabrāhat men kahā: ki Sāre ādmī jhūthe hain.

Main Khudāwand ko us kī sārī ni'maton ke 'iwaz men: jo mujhe milīn, kyā dūn?

Main najāt kā piyāla uthāūngā: aur Khudāwand kā Nām pukārūngā.

Main abhī us ke sāre logon ke sāmhne, Khudāwand ke liye apnī nazren adā karūngā: Khudāwand ke ghar kī bārgāhon men, aur tere darmiyān ai Yarūshalem. Khudāwand kī sitāish karo.

Jalāl Bāp aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

¶ Yā Mazmūr cxxvii.

JAB ki Khudāwand hī ghar na banāe: to un kī mihnat jo us kī binā karte hain, be-fāida hai.

Agar Khudāwand hī shahr kā nigahbān na hotā: to pāsbān kī bedārī 'abas hai.

Tumhen kuchh fāida nahīn, jo sawere uthte ho, aur ārām lenā der tak mauqūf rakhte, aur mashaqqaton kī roṭīān khāte ho: yūn wuh apne pyāre ko nīnd detā hai.

Dekho farzand Khudāwand kī taraf se mīrās hain: aur peṭ ke phal usī se ek ajr hain.

Jaise pahlawān ke hāth men tīr: waise hī jawānī ke farzand hain.

Mubārak wuh mard, jis ne apne tarkash ko un se bhar diyā: wuh pashemān na honge, jis waqt darwāze par dushmanon se bāten karenge.

Jalāl Bāp aur Beṭe: aur Rūhul-Quds kā ho;

Jaisā ibtidā men thā is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

Tab Prīsṭ kahe:

Ham du'ā māngen.

Khudāwand, ham par rahm kar.

Masīh ham par rahm kar.

Khudāwand, ham par rahm kar.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na parne de, Balkī burāī se bachā. Kyūnki bādshāhī, Aur qudrat aur jalāl, Abad tak Terā hī hai. Āmīn.

Khādim i dīn. Ai Khudāwand, apnī is bandī ko salāmat rakh;

Jawāb. Ki wuh tujh par bharosā rakhtī hai.

Khādim i dīn. Us ke liye ek mazbūt qil'a ho;

Jawāb. Us ke dushman ke hamle ke waqt.

Khādim i dīn. Khudāwand, hamārī du'ā sun;

Jawāb. Aur hamārī faryād ko apne pās pahunchne de.

Khādim i dīn.

Ham du'ā māngen.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, ham farotanī se terā shukr karte hain, ki tū ne karm karke apnī is bandī ko janne ke bare dukh aur khatre se chhuṭkārā diyā hai; Ai kamāl rahīm Bāp, ham terī minnat karte hain, ki wuh terī madad se is jahān men apnī 'umr īmāndārī se guzāre, aur terī marzī ke muwāfiq chale; aur ānewāle jahān men abadī jalāl kī sharīk ho jāe; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Jo 'aurat Shukrāna adā karne āe, chāhiye ki wuh dastūr ke muwāfiq Nazr guzrāne; aur agar us waqt Sharākat 'amal men āe, to munāsib hai ki wuh us ko le.

Digitized by Google

RASM I WA'ĪD,

YA'NĪ

GUNAHGĀRON PAR ḲHUDĀ KE ḠAZAB AUR INSĀF KĀ IZHĀR, MA' BA'Z DU'ĀON KE; JO ROZON KE PAHLE DIN, AUR JIS KISĪ WAQT HĀKIM I SHARA' FARMĀE, PAṚHĀ JĀE.

¶ Subh kī Namāz ke ba'd, jab dastūr ke muwāfiq Litāniyā ho chuke, Prīsṭ Namāz paṛhne kī jagah yā Pulpiṭ (ya'nī mimbar) par se yih kahe:

AI bhāiyo, pahle zamāne kī Kalīsiyā men siyāsat kā yih 'umda tarīqa thā, kī jo shaḳhs āshkāra gunāh se mujrim ṭhahrte the, un par Ḳozon ke shurū' men 'alāniya tambīh kā hukm hotā thā, aur wuh is jahān men sazā is liye pāte the, ki un kī rūhen Ḳhudāwand ke din men najāt pāen, aur dūsre log, un ke namūne se 'ibrat pākar, qusūr karne se ziyāda ḍaren.

Is ke 'iwaz, jab tak ki tarīqa i mazkūr phir bahāl na ho (aur us kā bahāl honā bahut hī bihtar hotā), yih manzūr hai, ki is waqt tum sab ke sāmhne Ḳhudā kī la'nat ke wuh 'āmm fatwe paṛhe jāen, jo betauba gunahgāron par hūe hain, aur Istisnā kī Kitāb ke 27wen Bāb, aur Kitāb i muqaddas ke *aur* maqāmon se chune gae hain. Aur tum har fatwe ke jawāb men Āmīn kaho, tāki Ḳhudā ke bare qahr se, jo gunahgāron par hotā hai, āgāh hokar, tum dilī aur sachchī tauba kī taraf ziyāda māil ho jāo; aur is pur-ḳhatar zamāne men ziyāda hoshyārī se chalo; aur jin gunāhon kī bābat tum apnī zabān se iqrār karte ho, ki wuh Ḳhudā kī la'nat ke lāiq hain, un se tum bhāgo.

MALA'ŪN hai wuh ādmī, jo parastish ke liye koī mūrat khodkar yā ḍhālkar banāe.

¶ Tab jamā'at jawāb men kahe:

Āmīn.

Ḳhādim i dīn. Mala'ūn hai wuh, jo apne bāp yā mā par la'nat bheje.

Jawāb. Āmīn.

Ḳhādim i dīn. Mala'ūn hai wuh, jo apne paṛausī kī zamīn kī sarhadd ko dabāe.

Jawāb. Āmīn.

Ḳhādim i dīn. Mala'ūn hai wuh, jo andhe ko rāh se bhaṭkāe.

Jawāb. Āmīn.

Ḳhādim i dīn. Mala'ūn hai wuh, jo pardesī, yatīm, yā bewā kā muqaddama bigāṛe.

Jawāb. Āmīn.

Ḳhādim i dīn. Mala'ūn hai wuh, jo apne paṛausī ko chhipkar māre.

Jawāb. Āmīn.

Ḳhādim i dīn. Mala'ūn hai wuh, jo apne paṛausī kī bīwī ke sāth hambistar ho.

Jawāb. Āmīn.

Ḳhādim i dīn. Mala'ūn hai wuh, jo begunāh ke qatl karne ke liye ujrat le.

Jawāb. Āmīn.

Ḳhādim i dīn. Mala'ūn hai wuh, jo insān par apnā bharosā rakkhe, aur insān ko apnī panāh ṭhahrāe, aur apnā dil Ḳhudāwand se phere.

Jawāb. Āmīn.

Ḳhādim i dīn. Mala'ūn hain berahm, harāmkār, zinākār, lālachī, ḅutparast, tuhmatlagānewāle, nashebāz, aur zulm karnewāle.

Jawāb. Āmīn.

Ḳhādim i dīn.

PAS chūnki Dāūd nabī kī gawāhī ke bamūjib wuh sab mala'ūn hain, jo Ḳhudā ke hukmon se gumrāh hote aur bhaṭak jāte hain; is liye ham log, us ḳhaufnāk gazab ko, jo hamāre siron ke ūpar jhūm rahā.

Digitized by Google

aur har dam ham par girnā chāhtā hai, yād karke nihāyat shikasta-dilī aur garībī ke sāth apne Ḳhudāwand Ḳhudā kī taraf phiren, aur apnī badchalnī par ro rokar, aur apnī taqsīron kā iqrār karke, tauba ke lāiq phal lāne kī koshish karen. Kyūnki ab daraḳhton kī jaṛ par kulhāṛā rakkhā hūā hai, pas jo daraḳht achchhā phal nahīn lātā, wuh kāṭā aur āg men ḍālā jātā hai. Zinda Ḳhudā ke hāthon men paṛnā haulnāk bāt hai; wuh gunahgāron par phande, angāre, aur gandhak barsāegā, aur āndhī aur tūfān bhejegā; un ke pīne kā yihī piyāla hogā. Kyūnki dekho, Ḳhudāwand apnī jagah se nikal āyā hai, tāki zamīn ke rahnewālon kī sharārat kā badlā de. Lekin us ke āne ke din kī kaun bardāsht kar sakegā? aur jab wuh zāhir ho, to kaun ṭhaṛ sakegā? Us kā chhāj us ke hāth men hai, aur wuh apne khaliyān ko ḳhūb sāf karegā, aur apne gehūon ko to khatte men jama' karegā, magar bhūsī ko us āg men jalāegā, jo bujhne kī nahīn. Ḳhudāwand kā din aise ātā hai, jaise rāt ko chor; aur jis waqt log kahte rahenge ki Salāmatī aur sab tarah kī beḳhatrī hai, tab un par nāgahānī halākat is tarah āegī, jis tarah hāmila 'aurat ko dard lagte hain, aur wuh na bachenge. Tab intiqām ke din Ḳhudā kā wuh qahr zāhir hogā, jise ziddī gunahgāron ne apne dil kī saḳhtī se apne ūpar jama' kar rakkhā hogā; ki Ḳhudā to unhen tauba karne ko hamesha bulātā rahtā hai, lekin wuh us kī mihr, sabr, aur muhlat ko nāchīz jānte hain. Ḳhudāwand farmātā hai ki us waqt wuh mujhe pukārenge, par main na sunūngā; wuh mujh ko koshish se dhūndhenge, par na pāenge; aur yih is wāste hogā ki unhon ne ma'rifat se dushmanī rakkhī, aur Ḳhudāwand ke ḳhauf ko na mānā, balki merī salāh se nafrat kī, aur merī tambīh ko haqīr jānā hai. Us waqt, jab darwāza band ho jāegā, khaṭkhaṭāne kā waqt phir na rahegā; aur jab 'adālat kā waqt pahunch legā, to rahmat ke liye faryād karne kī naubat na rahegī. Hāe! hāe! kyā hī haulnāk āwāz us kāmil insāf ke hukm kī hogī, jo un par diyā jāegā, jab un se yih kahā jāegā, ki Ai mal'ūno, mere sāmne se us hamesha kī āg men chale jāo, jo Iblīs aur us ke firishton ke liye taiyār kī gayī hai. Is liye, ai bhāiyo, jab tak najāt kā din bāqī hai, ham waqt par ḳhabardār ho jāen; kyūnki rāt ātī hai, jis men koī kuchh kām nahīn kar saktā. Lekin ham, jab tak nūr hamāre pās hai, nūr par īmān lāen, aur nūr ke farzandon ke lāiq chalen; taki ham bāhar kī tārīkī men ḍāle na jāen, jahān ronā aur dānt pīsnā hotā hai. Ḳhudā jo rahm karke hamen sudhar jāne ko bulātā, aur apnī behadd shafaqat se wa'da kartā hai, ki agar tum pūre aur sachche dil se merī taraf phiro, to jo kuchh ho chukā hai use main mu'āf karūngā, ham Ḳhudā kī is mihrbānī ko yūnhīn na ganwāen. Kyūnki agarchi hamāre gunāh qirmiz kī mānind lāl hon, wuh barf kī tarah safed kiye jāenge; aur agarchi wuh argawānī hon, taubhī ūn kī tarah ujle ho jāenge. Ḳhudāwand farmātā hai, ki tum log apnī tamām sharārat se bāz āo, to tumhārā gunāh tumhārī halākat kā bā'is na hogā; sārī bedīnī, jo tum se hūī hai, apne se dūr phenko; apne men nae dil aur naī rūh paidā karo; Ḳhudāwand Ḳhudā farmātā hai, ki ai banī Isrāīl, tum kyūn marnā chāhte ho? main to kisī marnewāle kī maut se rāzī nahīn; pas phiro, to jīte rahoge. Agarchi ham ne gunāh kiyā hai, taubhī Bāp ke pās hamārā ek Madadgār maujūd hai, ya'nī Yisū' Masīh rāstbāz; aur wuhī hamāre gunāhon kā kaffāra hai. Kyūnki wuh hamārī taqsīron ke wāste zaḳhmī hūā, aur hamārī badī ke sabab mārā gayā. Is wāste āo, ham us kī taraf phiren, kyūnki wuh un sab gunahgāron ko, jo sachchī tauba karte hain, rahm se qabūl kartā hai; aur yaqīn jāno, ki agar ham tauba aur īmān ke sāth us ke pās āen, aur apne āp ko us ke tābi' karke āinda us kī rāhon men qadam māren, aur us kā mulāim jūā aur halkā bojh apne ūpar lekar farotanī, sabr, aur muhabbat men us kī pairawī

Digitized by Google

karen, aur us ke Rūhul-Quds kī hukūmat ke mahkūm rahen, aur hamesha us ke jalāl ke tālib rahkar apne apne kām men shukrguzārī ke sāth us kī khidmat lāiq taur par bajā lāen, to wuh hamen qabūl karne ko taiyār, aur hamāre gunāh bakhshne par nihāyat musta'idd rahtā hai. Is tarah se Masīh ham ko sharī'at kī la'nat, aur us nihāyat sakht wa'īd se bachāegā, jo un par paregā, jo us kī bāīn taraf khare kiye jāenge; aur wuh ham ko apnī dahnī taraf kharā karke apne Bāp kī pur-mihr mubārakbādī degā, aur ham ko hukm degā ki tum merī jalīl bādshāhat ko wirse men lo. Is men wuh apnī behadd rahmat se ham sab ko pahunchāe. Āmīn.

¶ Phir sab ghutne ṭeken, aur Prīst aur Khādimān us jagab, jahān Litāniyā parhne kā dastūr hai, ghuṭne ṭekkar is Mazmūr ko parhen.

Mazmūr li.

AI KHUDĀ apnī rahm-dilī ke mutābiq mujh par shafaqat kar : apnī rahmaton kī kasrat ke muwāfiq mere gunāh mitā de.

Merī burāī se mujhe khūb dho: aur merī khatāon se mujhe pāk kar.

Ki main apne gunāhon ko mān letā hūn : aur merī khatā hamesha mere sāmhne hai.

Main ne terā hī gunāh kiyā hai, aur tere hī huzūr badī kī hai : tāki Tū apnī bāton men sādiq ṭhahre, aur jo Tū 'adālat kare, to Tū pāk zāhir ho.

Dekh, main ne burāī men sūrat pakrī : aur gunāh ke sāth merī mā ne mujhe peṭ men liyā.

Dekh, Tū andar kī sachchāī chāhtā hai : so bātin men mujhe dānāī sikhlā.

Zūfā se mujhe pāk kar, ki main sāf ho jāūn : mujh ko dho, ki main barf se ziyāda sufed hūn.

Mujhe khushī aur khurramī kī khabar sunā : ki merī haddīān jinhen Tū ne tor ḍāla, shādmān hon.

Mere gunāhon se chashm-poshī kar: aur merī sārī burāīān mitā ḍāl.

Ai Khudāwand mere andar ek pāk dil paidā kar : aur ek mustaqīm rūh mere bātin men nae sar se ḍāl.

Mujh ko apne huzūr se mat hānk : aur apnā Rūh i Pāk mujh se na nikāl.

Apnī najāt kī shādmānī mujh ko phir 'ināyat kar : aur apnī āzād Rūh se mujh ko sambhāl.

Tab main khatākāron ko terī rāhen sikhlāūngā : aur gunahgār terī taraf rujū' karenge.

Ai Khudā, mere Najāt-denewāle Khudā, mujhe khūn ke gunāh se rihāī de : ki merī zubān terī sadāqat ke gīt buland āwāz se gāe.

Ai Khudāwand mere labon ko khol de : to merā munh terī sitāish bayān karegā.

Ki Tū zabīhe se khush nahīn, nahīn to main detā : sokhtanī qurbānī men terī khushnūdī nahīn.

Khudā ke zabīhe shikasta jān hain : dil-shikasta aur khāksār ko, ai Khudāwand, Tū haqīr na jānegā.

Apnī khushī se Saihūn ke sāth bhalāī kar : Yarūshalem kī dīwāron ko banā.

Tab Tū sadāqat ke zabīhon, aur sokhtanī qurbānīon, aur kāmil qurbānīon se khushnūd hogā : tab wuh tere mazbah par bachhre charhāenge.

Jalāl Bāp aur Beṭe : aur Rūhul-Quds kā ho;

Jawāb. Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai : aur abad tak rahegā. Āmīn.

Khudāwand, ham par rahm kar.
Masīh, ham par rahm kar.
Khudāwand, ham par rahm kar.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na parne de, Balki burāī se bachā. Āmīn.

Khādim i dīn. Ai Khudāwand apne bandon ko salāmat rakh;

Digitized by Google

Jawāb. Kī wuh tujh par bharosā rakhte hain.

Ḳhādim i dīn. 'Ālam i bālā se un kī madad bhej;

Jawāb. Aur hamesha un kī himāyat barī qudrat se kar.

Ḳhādim i dīn. Ai hamāre Munjī Ḳhudā, hamārī madad kar.

Jawāb. Aur apne Nām ke jalāl kī ḳhātir hamen rihāī de; apne Nām kī ḳhātir ham gunahgāron par rahm kar.

Ḳhādim i dīn. Ai Ḳhudāwand, hamārī du'ā sun.

Jawāb. Aur hamārī faryād ko apne pās pahunchne de.

Ḳhādim i dīn.

Ham du'ā māngen.

AI Ḳhudāwand, ham terī minnat karte hain, rahm se hamārī du'āen sun, aur jitne tere huzūr apne gunāhon kā iqrār karte hain, un sab ko chhor de; tāki jin ke dil gunāh ke sabab un par ilzām lagāte hain, tere rahm kī magfirat se maḳhlasī pāen; hamāre Ḳhudāwand Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

AI kamāl Qādir Ḳhudā aur rahīm Bāp, tū tamām banī Ādam par taras khātā, aur apne kisī maḳhlūq se nafrat nahīn rakhtā; tū gunahgār kī maut nahīn chāhtā, balki yih chāhtā hai, ki wuh apne gunāh se bāz ākar najāt pāe; Rahm karke hamārī taqsīron ko mu'āf kar; hamen jo apne gunāhon ke bojh se dabe aur thake hūe hain qabūl kar aur tasallī de. Hamesha rahm karnā terā ḳhāssa hai; gunāhon kī magfirat sirf terā hī kām hai. Is liye, ai mihrbān Ḳhudāwand, hamen chhor de; apne logon ko, jin kā tū ne fidiya diyā hai, chhor de; tere bande jo zalīl ḳhāk aur 'ājiz gunahgār hain, un se hisāb na le; balki ham jo garībī se apnī ḳharābī kā iqrār karte, aur apne qusūron se sachchī tauba karte hain, ham se apnā gazab yūn ṭāl de, aur is jahān men aisī jald hamārī madad kar, ki āinda jahān men ham tā abad tere sāth zinda rahen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Tab jamā'at zail kī du'ā Ḳhādim i dīn ke pīchhe pīchhe paṛhe.

AI mihrbān Ḳhudāwand, hamen pher, to ham phirenge. Ai Ḳhudāwand, Terī ummat jo terī taraf ro roke aur roze aur du'ā ke sāth phirtī hai, Us par mihrbān ho, Ai Ḳhudāwand us par mihrbān ho. Kyūnki tū rahīm Ḳhudā, Shafaqat se pur, burdbār, Aur baṛā hī taras khānewālā hai. Jab ham sazā ke qābil hote hain, tū chhor detā hai, Aur gazab karte waqt bhī rahm ko yād kartā hai. Ai mihrbān Ḳhudāwand, apnī ummat ko chhor de, Use chhor de, Aur apne wirse ko pareshān na hone de. Ai Ḳhudāwand, hamārī sun, kyūnki terā rahm baṛā hai, Aur apnī rahmaton kī kasrat ke muwāfiq ham par nazar kar; Apne mubārak Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke sawāb aur sifārish ke tufail se yih baḳhsh. Āmīn.

¶ Tab Ḳhādim i dīn akelā kahe:

KHUDĀWAND ham ko barakat de, aur hamārī nigahbānī kare; Ḳhudāwand apne chihre kā nūr ham par chamkāe, aur hamen itmīnān baḳhshe, ab aur hamesha ko. *Āmīn.*

Digitized by Google

ZABŪR KĪ KITĀB.

PAHLĀ ROZ.

FAJR KĪ NAMĀZ.

MAZMŪR I.

MUBĀRAK wuh ādmī hai jo sharīron kī salāh par nahīn chaltā, aur ḳhatākāron kī rāh par kharā nahīn rahtā : aur ṭhaṭṭhā-karnewālon kī majlis men nahīn baiṭhtā ;

2 Balki Ḳhudāwand kī sharī'at men magan rahtā : aur din rāt us kī sharī'at men sochā kartā hai.

3 So wuh us daraḳht kī mānind hogā, jo pānī kī nahron ke kanāre par lagāyā jā,e : aur apne waqt par mewe lā,e ;

4 Jis ke patte murjhāte nahīn ; aur apne har ek kām men phūltā phaltā rahegā.

5 Sharīr aise nahīn, balki wuh bhūse kī mānind hain : jise hawā uṛā le jātī hai.

6 So sharīr 'adālat men khare na rahenge : na ḳhatākār sādiqon kī jamā'at men.

7 Kyunki Ḳhudāwand sādiqon kī rāh jāntā hai : par sharīron kī rāh nest o nābūd hogī.

MAZMŪR II.

QAUMEN kis liye josh men hain : aur log bātil ḳhayāl karte hain?

2 Zamīn ke bādshāh sāmhnā karte hain, aur sardār āpas men : Ḳhudāwand ke aur us ke Masīh ke muḳhālif mansūbe bāndhte hain :

3 Ki āo, ham un ke band khol ḍālen : aur un kī rassīān apne se toṛ phenken.

4 Wuh jo āsmān par taḳht-nishīn hai, hansegā : aur Ḳhudāwand unhen ṭhaṭṭhon men uṛā,egā.

5 Tab wuh gusse men un se bāten karegā : aur nihāyat bezār hoke unhen pareshānī men ḍālegā.

6 Main ne to apne bādshāh ko koh i muqaddas Saihūn par biṭhlāyā hai.

7 Main hukm ko āshkārā karūngā, ki Ḳhudāwand ne mere haqq men farmāyā : Tū merā beṭā hai, main āj ke din terā bāp hūā.

8 Mujh se māng, ki main tujhe qaumon kā wāris karūngā : aur zamīn sarāsar tere qabze men kar dūngā.

9 Tū lohe ke 'asā se unhen toṛegā : kumhār ke bartan kī mānind Tū unhen chaknāchūr karegā.

10 Pas ab, ai bādshāho, hoshyār ho : ai zamīn ke 'adālat-karnewālo, tarbīyat lo.

11 Ḍarte hūe Ḳhudāwand kī bandagī karo : aur kāmpte hūe ḳhushī karo.

12 Beṭe ko chūmo, tā na ho, ki wuh bezār ho, aur tum rāh men halāk ho jāo : jab us kā qahr yak-ā-yak bhaṛke. Mubārak wuh sab jin kā tawakkul us par hai.

MAZMŪR III.

AI ḲHUDĀWAND, wuh jo mujhe dukh dete hain kyā hī baṛh ga,e : wuh bahut hain, jo merī muḳhālafat par uṭhte hain.

2 Bahutere merī jān kī bābat kahte hain : ki Ḳhudā se ab us kī rihāī nahīn.

3 Par Tū, ai Ḳhudāwand, mere liye sipar hai : Tū merī shaukat, aur merā sarfarāz-karnewālā hai.

4 Main Ḳhudāwand kī taraf apnī āwāz ko buland kartā hūn : wuh merī du'ā apne koh i muqaddas par se sun letā hai.

5 Main leṭ gayā aur so rahā, main

Digitized by Google

jāg uṭhā : kyunki Ḳhudāwand mujh ko sambhāltā hai.

6 Das hazār ādmīon ne mujhe gher liyā hai : par main un se nahīn ḍarne kā.

7 Uṭh, ai Ḳhudāwand, ai mere Ḳhudā, mujhe bachā : ki Tū ne mere sāre dushmanon ke gāl par tamānche māre, Tū ne sharīron ke dānt tore.

8 Najāt Ḳhudāwand hī se hai : terī barakat tere logon par hai.

Mazmūr IV.

JAB main Tujhe pukārūn, to Tū sun, ai merī sadāqat ke Ḳhudā : tangī men Tū ne mujhe kushādagī baḳhshī, mujh par rahm farmā, aur merī du'ā sun le.

2 Ai mard-bachcho, kab tak merī 'izzat ruswāī ginī jā,e : kab tak tum bātil ko dost rakhoge, aur jhūṭh kī pairauī karoge?

3 Yaqīn kar jāno, ki Ḳhudāwand ne dīndār ko apne liye alag kar rakhā hai : Ḳhudāwand, jab main use pukārūngā sun legā.

4 Kāmpte raho, aur gunāh na karo : apne bistar par pare hūe apne hī dilon men soch karo, aur chupke raho.

5 Sadāqat kī qurbānīān guzrāno : aur Ḳhudāwand par tawakkul karo.

6 Bahut se kahte hain : ki Kaun ham ko koī chīz jo ḳhūb hai dikhlā,egā?

7 Ai Ḳhudāwand, Tū apne chihre kā jalwa : ham par roshan kar.

8 Tū ne mere dil ko ḳhushī baḳhshī hai : us se ziyāda jo un ko us waqt hotī thī, jab un ke galle aur mai kī bahutāyat hūī.

9 Main salāmatī se leṭ jāūngā, aur so hī rahūngā : kyunki Tū hī akelā, ai Ḳhudāwand, mujhe salāmatī se rahne detā hai.

Mazmūr V.

AI ḲHUDĀWAND, merī bāton par kān dhar : aur mere soch par dhyān rakh.

2 Ai mere Bādshāh aur mere Ḳhudā, mere nāla kī āwāz ko sun : ki main Tujhī se du'ā māngtā hūn.

3 Ai Ḳhudāwand, Tū subh ko merī āwāz sunegā : ki main subh ko apne ta,īn taiyār karke terī taraf tāktā rahūngā.

4 Ki Tū wuh Ḳhudā nahīn, jo sharārat se ḳhush ho : sharīr tere sāth rah nahīn saktā.

5 Wuh jo sheḳhībāz hain terī ānkhon ke sāmhne khare nahīn rah sakte : Tū sab badkirdāron se 'adāwat rakhtā hai.

6 Tū un ko, jo jhūṭh bolte hain, nābūd karegā : Ḳhudāwand ḳhūnī aur dagābāz ādmī se nafrat kartā hai.

7 Lekin main jo hūn so terī rahmat kī kasrat se tere ghar men āūngā : aur Tujh se ḍarkar terī muqaddas haikal kī taraf Tujhe sijda karūngā.

8 Ai Ḳhudāwand, apnī sadāqat men merā rahbar ho : mere dushmanon ke sabab se mere sāmhne apnī rāh ko sīdhā kar.

9 Ki un ke munh men kuchh kharāī nahīn : un ke bātin men sarāsar khoṭāī hai.

10 Un kā galā khulī gor hai : wuh apnī zubān se ḳhushāmad karte hain.

11 Ai Ḳhudā, Tū unhen mulzim jān, aisā ho, ki wuh apnī mashwaraton se āp hī gir jā,en : un ko un ke gunāhon kī kasrat ke sabab nikāl phenk, ki unhon ne Tujh se sarkashī kī hai.

12 Tab wuh sab, jo Tujh par bharosā rakhte hain, ḳhush rahenge, wuh hamesha ḳhushī se lalkārenge, ki Tū un kī nigahbānī kartā hai : aur sab tere Nām ke dost-rakhnewāle Tujh se shādmān honge.

13 Is liye ki, ai Ḳhudāwand sādiq ko Tū hī barakat detā hai : Tū us ko mihrbānī kī sipar tale ḍhāmp letā hai.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr VI.

AI ḲHUDĀWAND, Tū mujhe apne gusse se mat ḍapaṭ : aur apne gazab ke josh se mujh ko tambīh na de.

Digitized by Google

2 Ai Ḳhudāwand, mujh par rahm kar, ki main be-tāb hūā : ai Ḳhudāwand, mujhe changā kar, ki merī haḍḍion men larzish ho rahī hai.

3 Aur merī jān men bhī nihāyat kapkapī hai : pas Tū, ai Ḳhudāwand, kab tak?

4 Ai Ḳhudāwand, phir ā, merī jān ko chhuṛā : apnī rahmat ke sabab mujhe bachā le.

5 Is liye ki maut kī hālat men terī yād nahīn : kaun terī shukr-guzārī gor ke andar karegā?

6 Main karāhte karāhte thak gayā, main sārī rāt apne bistar par apne ānsūon ko bahātā hūn : main unhīn se apne palang ko bhigotā hūn.

7 Ġam ke sabab merī ānkhen dhundhlā ga,īn : mere sab dushmanon ke sabab se merī ānkhen buṛhiyā ga,īn.

8 Mujh se dūr raho, ai sāre badkirdāro : ki Ḳhudāwand ne mere rone kī āwāz sunī.

9 Ḳhudāwand ne merī faryād sunī hai : Ḳhudāwand merī du'ā qubūl karegā.

10 Mere sāre dushman sharminda ho jā,enge, aur nihāyat kapkapī men parenge : wuh phirenge aur nāgahānī ḳhijālat khīnchenge.

Mazmūr VII.

AI ḲHUDĀWAND, mere Ḳhudā, merā bharosā Tujh par hai : mujh ko un sab se, jo mere pīchhe pare hain, bachā, aur mujhe rihāī de :

2 Na ho ki dushman sher kī tarah mujh ko phāṛe : aur jis waqt koī merā bachānewālā na ho, mujhe purze purze kare.

3 Ai Ḳhudāwand, mere Ḳhudā, agar main ne yih kiyā : agar mere hāth se badī hūī;

4 Agar main ne us se, jo mujh se mel rakhtā thā, badī kī ho : yā main ne us ko jo be-sabab merā dushmān thā lūṭā ho;

5 To dushman dar-pai hoke merā jī le : aur merī jān ko zamīn par pā,emāl kare, aur merī 'izzat ḳhāk men milā,e.

6 Ai Ḳhudāwand, apne qahr men uṭh, aur mere dushmanon ke josh o ḳharosh kī muḳhālifat men āp ko buland kar : aur mere liye jāgtā rah, ai Tū, jo 'adālat ko muqarrar kartā hai.

7 Kyunki logon kī gurohen tere ās pās farāham hūī hain : pas Tū un ke liye phir bulandī par jā.

8 Ḳhudāwand qaumon kī 'adālat karegā : ai Ḳhudāwand, jaisī merī sadāqat, aur jaisī merī diyānatdārī hai, waise hī merā insāf kar.

9 Ai kāsh ki buron kī burāī nest o nābūd ho : lekin Tū sādiqon ko quwwat de.

10 Ki Tū, ai sādiq Ḳhudā : dilon aur gurdon kā jānchnewālā hai.

11 Merī sipar Ḳhudā ke sāth hai : wuh un ko, jin ke dil sīdhe hain, rihāī detā hai.

12 Ḳhudā sādiq kā insāf kartā hai : aur Haqq Ta'ālā har roz badkār par jhunjhlātā hai.

13 Agar wuh bāz na ā,egā, to Ḳhudā apnī talwār tez karegā : Us ne to apnī kamān par chillā charhāyā hai, aur use taiyār kiyā hai.

14 Aur Us ne us ke liye maut kā sāmān taiyār kiyā hai : Wuh apne jalte hūe tīr banātā hai.

15 Dekho, use badkārī ke dard lage : aur mashaqqat kā use peṭ rahā hai, aur jhūṭh ko jantā hai.

16 Us ne gaṛhā khodā, aur gahrā kiyā : aur us gaṛhe men, jise wuh banātā thā, āp girā.

17 Us kī ziyānkārī usī ke sir par paṛegī : aur us kā zulm usī kī khopṛī par utregā.

18 Main Ḳhudāwand kī, Us kī sadāqat ke mutābiq, sitā,ish karūngā : aur Ḳhudāwand Ta'ālā kā Nām gāūngā.

Mazmūr VIII.

AI ḲHUDĀWAND, hamāre Rabb, kyā hī buzurg hai terā Nām tamām zamīn par : Tū ne apnī shaukat āsmānon par zāhir kī hai.

2 Tū ne apne muḳhālifon ke sabab bachchon aur shīrḳhwāron ke munh men se quwwat paidā kī hai :

Digitized by Google

tā ki Tū dushman aur intiqām-lenewāle ko khāmosh karā,e.

3 Jab main tere āsmānon par, jo terī dastkārīān hain, dhyān kartā hūn : aur chānd aur sitāron par, jo Tū ne banāe.

4 To insān kyā hai, ki Tū us kī yād kare : aur ādamzād kyā, ki Tū āke us kī khabar le?

5 Tū ne us ko firishton se thorā hī kam kiyā : aur shān o shaukat kā tāj us ke sir par rakhā hai.

6 Tū ne us ko apne hāth ke kāmon par hukūmat bakhshī : Tū ne sab kuchh us ke qadamon ke nīche kiyā hai :

7 Sārī bher bakrīān, aur gā,e bail : aur janglī chaupā,e ;

8 Aur āsmān ke parinde, aur daryā kī machhlīān : aur har ek chīz, jo daryā kī rāhon men guzartī hai.

9 Ai Khudāwand, hamāre Rabb : kyā hī buzurg hai terā Nām tamām zamīn par !

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr IX.

MAIN apne sāre dil se Khudāwand kī sitā,ish karūngā : main tere sāre 'ajīb kāmon kā bayān karūngā.

2 Main Tujh se khush aur khushwaqt rahūngā : ai Haqq Ta'ālā, main tere Nām kī sitā,ish karūngā.

3 Jab mere dushman ulte phiren : wuh tere sāmhne se dab jā,enge, aur halāk honge.

4 Ki merā insāf aur qaziya Tū ne chukāyā : Tū takht i 'adālat par baithke sachchā insāf kartā hai.

5 Tū ne qaumon ko malāmat kī hai : Tū ne sharīron ko fanā kiyā, Tū ne un kā nām abad ul ābād tak mitā dālā hai.

6 Are ai dushman, kharābīān hamesha ke liye tamām hūīn : tū ne shahr ke shahr ujār diye, aur un kā zikr un ke sāth mit gayā hai.

7 Lekin Khudāwand abad tak takht-nishīn hai : us ne 'adālat ke liye apnī masnad taiyār kī hai.

8 Aur wuh sadāqat se jahān kā insāf karegā : aur rāstī se qaumon kī 'adālat karegā.

9 Khudāwand mazlūmon ke liye muhkam makān hai : aur musībat ke waqt men panāhgāh.

10 Wuh, jo terā Nām jānte hain, terā bharosā rakhenge : ki Tū ne, ai Khudāwand, un ko, jo terī talāsh men hain, tark nahīn kiyā hai.

11 Khudāwand kī, jo Saihūn par kursī-nishīn hai, sitā,ish ke gīt gāo : logon ke darmiyān us ke 'ajīb kāmon kā bayān karo.

12 Jab wuh khūn kī pursish kartā hai, to unhen yād kartā hai : wuh nāchāron kī faryād ko farāmosh nahīn kartā.

13 Ai Khudāwand, mujh par rahm kar : us dukh par, jo main apne dushmanon se khīnchtā hūn, nazr kar, ai Tū, jo maut ke darwāzon par se merā uthānewālā hai :

14 Tā ki main Saihūn kī betī ke darwāzon par terī sab sitā,ishen bayān karūn : aur terī najāt se wajd karūn.

15 Ghair-qaumen us kūe men, jo unhon ne khodā thā, girī hain : us dām men, jo unhon ne chhipāyā thā, unhīn ke pānw phanse.

16 Khudāwand mashhūr hūā, ki us ne 'adālat kī hai : sharīr apne hāthon ke kām ke phande men phansā hai.

17 Sharīr paltā,e jāke jahannam men dāle jā,enge : wuh sārī qaumen jo Khudā ko bhūl jātī hain.

18 Ki miskīn hamesha farāmosh nahīn kiyā jā,egā : 'ājizon kī ummed sadā torī na jā,egī.

19 Uth, ai Khudāwand, ki insān gālib na ho : qaumon kī 'adālat tere huzūr men kī jā,e.

20 Ai Khudāwand, un ko darā : tā ki qaumen apne ko bashar hī jānen.

Mazmūr X.

AI KHUDĀWAND, Tū kyūn dūr kharā rahtā hai : dukh ke aiyām men Tū kyūn āp ko chhipātā hai?

2 Sharīr ke gurūr se miskīn kā kalejā jal jātā hai : wuh un mashwa-

Digitized by Google

ratoṉ meṉ, jo unhoṉ ne kīṉ, giriftār hote haiṉ.

3 Ki sharīr apne nafs kī shahwat par fakhr kartā hai : aur luṭere ko nek-bakht kahke Ḳhudāwand ko haqīr jāntā hai.

4 Sharīr apnī rūdārī ke ghamanḍ se tahqīqāt nahīṉ kartā : us ke sāre ḳhayāl haiṉ, ki Ḳhudā nahīṉ hai.

5 Us kī 'ādateṉ hamesha yaksāṉ rahtī haiṉ : terī 'adālateṉ us kī nazr se bahut ūpar haiṉ ; wuh apne sāre dushmanoṉ se akaṛtā hai ;

6 Apne dil meṉ kahtā hai, Mujh ko jumbish na hogī : mujh par pusht dar pusht bhī bipat na paṛegī.

7 Us kā muṉh la'nat aur dagā aur zulm se bharā hai : us kī zabān ke nīche fasād aur badī haiṉ.

8 Wuh dīhāt kī ghātoṉ meṉ baiṭhtā hai : wuh ḳhalwat ke makānoṉ meṉ be-gunāhoṉ ko qatl kartā hai ; us kī āṉkheṉ poshīda miskīn par lagī hūī haiṉ.

9 Wuh chhipke sher kī mānind, jo apnī jhāṛī meṉ ho, ghāt meṉ lagā hūā hai : wuh ghāt meṉ rahtā hai, ki miskīn ko pakṛe.

10 Wuh miskīn ko : apne dām meṉ lāke pakaṛtā hai.

11 Wuh chūr chār hoke paṛ jātā hai : miskīn us ke quwwatwaroṉ se gir jāte haiṉ.

12 Wuh apne dil meṉ kahtā hai, Ḳhudā bhūl gayā hai : us ne apnā muṉh chhipāyā ; us ne hargiz nahīṉ dekhā hai.

13 Uṭh, ai Ḳhudāwand, ai Ḳhudā, apnā hāth baṛhā : ḳhāksāroṉ ko bhūl na jā.

14 Sharīr Ḳhudā kī tahqīr kyūṉ kartā hai : wuh apne dil meṉ kahtā, ki Tū tahqīqāt na karegā.

15 Tū ne to dekhā hai : ki Tū ziyānkārī aur ranjīdagī par nazr kartā hai.

16 Ki apne hāth se badlā de ; miskīn āp ko tere sipurd kartā hai ; yatīm kā madadgār Tū hai.

17 Sharīr aur bure kā bāzū tor : aisa ki us kī sharārat phir ḍhūṉḍhī na pāī jā,e.

18 Ḳhudāwand azal se abad tak Bādshāh hai : begāna qaumeṉ us kī sarzamīn par se fanā hūīṉ.

19 Ai Ḳhudāwand, Tū ne miskīnoṉ kā matlab sunā hai : Tū un ke diloṉ ko musta'idd karegā, aur kān dharke sunegā ;

20 Ki yatīmoṉ aur mazlūmoṉ kā insāf kare : tā ki ḳhākī ādmī phir zulm na kare.

Mazmūr XI.

MERĀ tawakkul Ḳhudāwand par hai : tum kyuṉkar merī jān ko kahte ho, ki Chiṛiyā sī apne pahār par jātī rah ?

2 Ki dekh, sharīr apnī kamān par chillā chaṛhāte haiṉ ; apnā tīr chille meṉ joṛte : tā ki wuh poshīda sīdhe-dilwāloṉ par chhoṛeṉ.

3 Jab ki bunyādeṉ bigaṛ ga,īṉ : to sādiq kyā karegā ?

4 Ḳhudāwand apnī muqaddas haikal meṉ hai : Ḳhudāwand kā taḳht āsmān par hai ;

5 Us kī āṉkheṉ dekhtī haiṉ : us kī palakeṉ banī Ādam ko āzmātī haiṉ.

6 Ḳhudāwand sādiq ko jānchtā hai : par sharīr aur wuh jo sitam ko chāhtā hai, us kī Rūh us se dushmanī rakhtī hai.

7 Wuh sharīroṉ par angāre aur āg aur gandhak barsā,egā : aur lūh un ke piyāle kā hissa hogā ;

8 Is wāste ki Ḳhudāwand, jo sādiq hai, sadāqat ko chāhtā hai : aur us kā muṉh sīdhe logoṉ kī taraf mutawajjih hai.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XII.

AI ḲHUDĀWAND, rihāī de ; ki dīndār ādmī jāte rahte haiṉ : aur diyānatdār log banī Ādam meṉ se gā,ib ho jāte.

2 Un meṉ har ek apne hamsā,e ke sāth behūda bāteṉ kartā hai : wuh chāplūsī ke laboṉ se aur do-dilī se bolte haiṉ.

3 Ḳhudāwand sab chāplūsī ke honṭh : aur wuh zabān, jis se baṛā bol nikaltā hai, kāṭ ḍālegā ;

Digitized by Google

4 Jo yūn kahte hain, ki Ham apnī zabān se gālib honge : hamāre honṭh hamāre hain, kaun hai, jo hamārā mālik hai?

5 Miskīnon kī ḳharāb-hālī aur hājatmandon kī ṭhanḍī sāns par nazr karke,

6 Ḳhudāwand farmātā hai, Ab main uṭhtā hūn : jo us se akaṛtā hai, main us se us ko rihāī dūngā.

7 Ḳhudāwand kā kalām chokhā kalām hai : jaise rūpā miṭṭī kī gharīyā men tāyā gayā, aur sāt martaba sāf kiyā gayā.

8 Tū hī, ai Ḳhudāwand, un kā hāfiz hai : Tū unhen is zamāne ke logon se abad tak bachā rakhegā.

9 Sharīr log har taraf akaṛte phirte hain : par un kī jitnī sarfarāzī hai, banī Ādam kī utnī hī pastī hai.

Mazmūr XIII.

AI ḲHUDĀWAND, kab tak Tū mujhe bhūltā rahegā? kyā hamesha tak : kab tak Tū apnā munh mujh se chhipā,egā?

2 Kab tak main apne jī men mansūba bāndhtā rahūn, aur apne dil men sāre din gam kiyā karūn : kab tak merā dushman mujh par sarbuland rahegā?

3 Ai Ḳhudāwand, mere Ḳhudā, tawajjuh karke merī sun : merī ānkhen roshan kar, na ho, ki mujhe maut kī nīnd ā jā,e;

4 Na ho, ki merā dushman kahe, Main us par gālib hūā : aur mere satānewāle mere ṭal jāne se ḳhush hon.

5 Aur main jo hūn, so terī rahmat par merā bharosā hai : merā dil terī rihāī se ḳhushwaqt hogā.

6 Main Ḳhudāwand kī hamd aur sanā gāūngā : kyunki us ne mujh par ihsān kiyā hai.

Mazmūr XIV.

AHMAQ apne dil men kahtā hai : Ḳhudā nahīn.

2 Wuh ḳharāb hūe, un ke kām makrūh hain, koī nekokār nahīn.

3 Ḳhudāwand āsmān par se banī Ādam par nigāh karṭā : tā dekhe ki un men koī dānishmand Ḳhudā kā tālib hai, yā nahīn.

4 Wuh sab gumrāh hūe; wuh ek sāth bigar ga,e : koī nekokār nahīn, ek bhī nahīn.

5 Kyā un sab badkāron ko samajh nahīn, jo mere bandon ko yūn khā jāte hain jaise rotī khāte hain : wuh Ḳhudāwand kā Nām nahīn lete.

6 Wuh wahān bare ḳhauf men hūe; kyunki Ḳhudā sādiqon kī nasl ke darmiyān hai.

7 Tum miskīn kī salāh kī tahqīr karte ho : is liye ki Ḳhudāwand us kī panāh hai.

8 Kāsh ki Isrāel kī najāt Saihūn men se hotī! jab Ḳhudāwand apnī qaum ke qaidīon ko pher lā,egā : to Ya'qūb shād hogā, aur Isrāel ḳhush.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XV.

AI ḲHUDĀWAND, tere ḳhaime men kaun rahegā : tere koh i muqaddas par kaun sukūnat karegā?

2 Wuh jo sīdhī chāl chaltā hai : aur sadāqat ke kām kartā hai, aur apne dil se sach boltā hai.

3 Wuh jo apnī zabān se chuglī nahīn khātā, aur apne hamsā,e se badī nahīn kartā : aur apne paṛosī par 'aib nahīn lagātā hai.

4 Wuh jis kī nazr men nikammā ādmī ḳhwār hai : par wuh unhen jo Ḳhudāwand se ḍarte hain 'izzat detā hai;

5 Wuh jo apne zarar par qasam khātā hai : aur badaltā nahīn.

6 Wuh jo sūd ke liye qarz nahīn detā : aur be-gunāhon ke satāne ke liye rishwat nahīn letā.

7 Wuh jo yih kartā hai : kabhī na ṭalegā.

Mazmūr XVI.

AI ḲHUDĀ Tū merī hifāzat kar : kyunki mujhe terā hī bharosā hai.

2 Ai merī jān, tū ne Yahowāh ko kahā hai : ki Tū merā Ḳhudāwand hai, tere bagair merī bhalāī nahīn.

3 Un muqaddason aur ḳhāss logon

Digitized by Google

kī bābat jo sarzamīn men rahte hain : unhīn se merī sārī khushī hai.

4 Un ke dukh, jo gair ke pīchhe daurte hain : barhte rahenge ;

5 Un ke khūnwāle tapāwan main na tapāūngā : balki main apne honthon se un ke nām bhī na lūngā.

6 Merī mīrās kā aur mere piyāle kā hissa Khudāwand hai : mere bakhre kā nigāhbān Tū hai.

7 Dil-pazīr makānon men mere liye jarīb kī ga,ī : hān, merī mīrās suthrī hai.

8 Main Khudāwand ko mubārak kahūngā, jo mujhe salāh detā hai : mere gurde rāton ko mujhe ta'līm dete hain.

9 Merī nigāh hamesha Khudāwand par hai : is liye ki Wuh mere dahne hāth hai, mujh ko kabhī jumbish na hogī.

10 Isī sabab merā dil khush hai, aur merī shaukat shād : merā jism bhī ummed men chain karegā,

11 Ki Tū merī jān ko qabr men rahne na degā : aur Tū apne Quddūs ko sarne na degā.

12 Tū mujh ko zindagānī kī rāh dikhlā,egā; tere huzūr men khushīon se serī hai : tere dahne hāth men abad tak 'ishraten hain.

Mazmūr XVII.

AI KHUDĀWAND, sidq ko sun, aur merī faryād par dhyān rakh : aur merī du'ā par, jo be-riyā labon se nikaltī hai, kān dhar.

2 Merā insāf tere huzūr se nikle : terī ānkhen rāstī par nazr karen.

3 Tū mere dil ko āzmātā hai; Tū rāt ko merī khabar lene ātā; Tū mujhe parakhtā, par Tū koī badī na pā,egā : merā munh khatā na karegā.

4 Insān ke fi'lon ko dekhkar, tere labon ke sukhan ke sabab : main ne apne ko halāk-karnewāle kī rāhon se bachā rakhā.

5 Mere qadamon ko apnī rāhon men thāme rakh : ki mere pānw na phislen.

6 Main Tujhe pukārtā hūn, ki Tū, ai Khudā, merī sunegā : merī taraf kān dhar, merī 'arz sun le.

7 Apnī 'ajīb mihrbānī kar, ai Tū, jo tawakkul-karnewālon ko un se : jo tere dahne hāth kī mukhālafat men uthte hain, bachātā hai.

8 Mujhe ānkh kī putlī kī mānind mahfūz rakh : mujhe apne paron ke sāya tale chhipā le,

9 Un sharīron se, jo mujh par zulm karte hain : aur mere jānī dushmanon se, jo mujhe ghere hūe hain.

10 Wuh apnī charbī men chhip ga,e hain : wuh apne munh se barā bol bolte hain.

11 Wuh ab hamāre har ek qadam par ham ko gherte hain : aur un kī ānkhen lagī hūī hain, ki ham ko zamīn par girā den.

12 Aur un kī misāl yih hai, jaise sher, jo shikār par jī lagā,e : aur jaisā sher kā bachcha, jo chhipke ghāt men baithe.

13 Uth, ai Khudāwand, us kā sāmhnā kar, us ko dhakel de : merī jān ko us sharīr se, jo terī talwar hai, rihāī de :

14 Un logon se, ai Khudāwand, jo tere hāth hain, dunyā ke logon se, jin kā bakhra isī zindagānī men hai : aur jin ke pet Tū apnī nihānī chīzon se bhartā ;

15 Un kī aulād bhī ser hotī : aur wuh apnī bāqī daulat apne bāl bachchon ke liye chhor jāte hain.

16 Par main jo hūn, sadāqat men terā munh dekhūngā : aur jab main terī sūrat par hoke jāgūngā, to main ser hūngā.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XVIII.

AI KHUDĀWAND, jo merī quwwat hai : main Tujh se mahabbat rakhtā hūn.

2 Khudāwand merī chatān, aur merā garh, aur merā chhurānewālā hai : merā Khudā, merī chatān, jis par merā bharosā hai; merī dhāl, aur merī najāt kā sīng, aur merā ūnchā burj.

3 Main Khudāwand ko, jo sitā,ish ke lā,iq hai, pukārtā hūn : aur yūn apne dushmanon se rihāī pātā.

Digitized by Google

4 Maut kī rassīon ne mujh ko gherā : aur be-dīn logon ke sailābon ne mujhe ḍarāyā.

5 Gor hī kī rassīon ne mujhe gher liyā : maut ke phandon ne mujhe āge se phansāyā.

6 Main ne tangī ke waqt Ḳhudāwand ko pukārā, aur apne Ḳhudā ke āge chillāyā : us ne merī āwāz apnī haikal men se sunī, aur merī faryād us ke sāmhne us ke kānon tak pahunchī.

7 Tab zamīn kāmpī, aur larzī : sāre pahāṛ jaṛ mūl se hil ga,e, aur, is liye ki wuh gazabnāk hūā, thartharā,e.

8 Us ke nathnon se dhunwān uṭhā : aur us ke munh se āg bhaṛkī, jis se angāre dahak uṭhe.

9 Us ne āsmānon ko jhukāyā, aur wuh nīche utrā : us ke pānwon tale tārīkī thī.

10 Wuh Karūbī par sawār hūā, aur parwāz kar gayā : wuh hawā ke paron par uṛā.

11 Us ne tārīkī ko apnā parda kiyā : aur us ke girdāgird pānīon kā andherā aur bādalon kī ghaṭā us kā ḳhaima thā.

12 Us chamak se, jo us ke āge thī : us ke andhere bādal phaṭkar ole aur angāre ban ga,e.

13 Ḳhudāwand āsmānon men garjā, aur Haqq Ta'ālā ne apnī āwāz nikālī : to ole aur angāre ban ga,e.

14 Hān, us ne apne tīr chhoṛe, aur un ko parāganda kiyā : aur bijlīān chamkā,īn, aur unhen ghabrā diyā.

15 Us waqt pānī kī thāhen dikhāī dīn, aur terī jhunjhlāhaṭ se, ai Ḳhudāwand : hān, tere nathnon ke dam ke jhoke se jahān kī newen khul ga,īn.

16 Us ne ūpar se bhejkar mujhe pakaṛ liyā : gahre pānīon men se us ne mujhe khīnch liyā.

17 Mere zabardast dushman se, aur un se, jo merā kīna rakhte the, us ne mujhe rihāī dī : is liye ki wuh mujh se sakht zorāwar the.

18 Unhon ne bipat ke din merā sāmhnā kiyā : lekin Ḳhudāwand merā takiya thā.

19 Wuh mujhe nikālke ek kushāda jagah men le gayā : us ne mujhe chhurāyā, kyunki wuh mujh se ḳhush thā.

20 Ḳhudāwand ne, jaisī merī sadāqat thī, mujh ko jazā dī : aur mere hāthon kī pākīzagī ke mutābiq us ne mujhe badlā diyā.

21 Is liye ki main ne Ḳhudāwand kī rāhen yād rakhīn : aur sharārat karke apne Ḳhudā se munh na moṛā.

22 Kyunki us kī sārī 'adālaten mere zer i nazr rahīn : aur us ke hukmon ko main ne apne se dūr na kiyā.

23 Main us ke sāth sīdhā rahā : aur main ne āp ko apnī badkārī se bāz rakhā.

24 So Ḳhudāwand ne merī sadāqat ke mutābiq, aur merī pākdastī ke muwāfiq : jo us kī ānkhon ke sāmhne thī, mujh ko jazā dī.

25 Rahm-karnewāle ko Tū apne ta,īn rahīm dikhlātā hai : aur nekī-karnewāle par āp ko nekī-karnewālā zāhir kartā.

26 Ḳhālis ko Tū apne ta,īn ḳhālis dikhlātā hai : aur kajrauon ke sāth Tū kajrau ma'lūm hotā.

27 Kyunki Tū miskīnon ko bachātā hai : aur Tū ūnchī ānkhon ko nīchā kartā hai.

28 Tū merā chirāg jalātā hai : Ḳhudāwand merā Ḳhudā mere andhere ko ujālā kartā hai.

29 Ki main terī kumak se ek fauj par daurtā hūn : main apne Ḳhudā kī madad se ek dīwār kūd jātā hūn.

30 Ḳhudā jo hai, us kī rāh kāmil hai : Ḳhudāwand kā sukhan tāyā hūā hai ; wuh un sab kī, jinhen us kā bharosā hai, sipar hai.

31 Ḳhudāwand ke siwā Ḳhudā kaun hai : aur hamāre Ḳhudā ko chhoṛke chaṭān kaun hai ?

32 Ḳhudā hī hai, jo merī kamar ko mazbūt bāndhtā hai : aur merī rāh ko kāmil kartā.

33 Wuh mere pānw harnīon ke se kartā hai : aur mujhe mere ūnche makānon par kharā kartā.

34 Wuh mere hāthon ko jang kī ta'līm detā hai : yahān tak ki pītal

Digitized by Google

kī kamān mere bāzūon se jhukāī jātī hai.

35 Tū ne apnī najāt kī sipar mujh ko 'ināyat kī : aur tere dahne hāth ne mujh ko sambhālā, aur tere ihsān ne mujh ko buzurg kiyā.

36 Tū ne mere qadamon ko mere tale kushāda kiyā : yahān tak ki mere pānw phisalte nahīn.

37 Main ne apne dushmanon kā pīchhā kiyā, aur unhen jā liyā : main pīchhe na phirā jab tak unhen fanā na kiyā.

38 Main ne unhen mārā hai, aisā ki wuh uṭh nahīn saken : wuh mere qadamon ke nīche gir paṛe hain.

39 Kyunki Tū ne laṛāī ke wāste merī kamar mazbūt bāndhī hai : Tū ne un ko, jo mujh par chaṛh ā,e hain, mere nīche jhukāyā.

40 Tū ne mere dushmanon kī pīṭh mujhe dikhlāī : aur main ne un ko, jo merā kīna rakhte the, nābūd kiyā.

41 Wuh chillā,e, par koī bachānewālā na thā : hān, Ḳhudāwand ko pukārā, par us ne unhen jawāb na diyā.

42 Tab main ne unhen aisā pīsā, ki wuh gard kī mānind, jo hawā men hotī hai, ho ga,e : main ne unhen yūn nikāl phenkā, jaise raston men kī kīch.

43 Tū ne mujhe logon ke jhagṛon se rihāī dī : Tū ne mujhe ajnabī qaumon kā sardār kiyā ;

44 Wuh log, jinhen main nahīn jāntā thā : merī farmān-bardārī karenge.

45 Merī shuhrat sunte hī wuh mujhe mānenge : ajnabīon kī naslen merī ḳhushāmad karengī.

46 Ajnabīon kī naslen murjhā jā,engī : aur apne chhipne ke makānon men tharthará,engī.

47 Ḳhudāwand hī zinda hai ; merī chaṭān mubārak hai : merā najāt-denewālā Ḳhudā buland hai.

48 Ḳhudā hī hai, jo merā intiqām letā hai : aur qaumon ko mere zer kartā hai.

49 Wuh mujhe mere dushmanon se chhuṛātā hai : hān, Tū mujhe un par, jo mujh se muḳhālafat karne ko uṭhe hain, bālā kartā hai : Tū ne mujhe zālim ādmī se rihāī dī.

50 So main, ai Ḳhudāwand, qaumon ke darmiyān terā iqrār karūngā : aur tere Nām ke gīt gāūngā.

51 Wuh apne bādshāh ko baṛī rihā,īān baḳhshtā hai : aur apne masīh par, Dāūd par, aur us kī nasl par, abad tak rahm kiyā kartā hai.

FAJR KĪ NAMĀZ.

MAZMŪR XIX.

ĀSMĀN Ḳhudā kā jalāl bayān karte hain : aur fazā us kī dastkārī dikhlātī hai.

2 Ek din dūsre din se bāten kartā hai : aur ek rāt dūsrī rāt ko ma'rifat baḳhshtī hai.

3 Un kī koī lugat aur zabān nahīn : un kī āwāz sunī nahīn jātī ;

4 Par sārī zamīn men un kī tār gūnjtī hai : aur dunyā ke kanāron tak un kā kalām pahunchā hai.

5 Un men us ne āftāb ke liye ḳhaima khaṛā kiyā hai : jo dulhe kī mānind ḳhalwat-ḳhāne se nikal ātā hai, aur pahlawān kī tarah maidān men daurne se ḳhush hotā hai.

6 Aflāḳ ke kanāre se us kī barāmad hai, aur us kī gardish un ke dūsre kanāre tak hotī : us kī garmī se koī chīz chhipī nahīn.

7 Ḳhudāwand kī tauret kāmil hai, ki dil kī phernewālī hai : Ḳhudāwand kī shahādat sachchī hai, ki sādadilon ko ta'līm denewālī hai.

8 Ḳhudāwand kī sharī'aten sīdhī hain, ki dil kī ḳhushī baḳhshtī hain : Ḳhudāwand kā hukm sāf hai, ki ānkhon ko roshan kartā hai.

9 Ḳhudāwand kā ḳhauf pāk hai, ki us ko abad tak pā,edārī hai : Ḳhudāwand kī 'adālaten sachchī, aur tamām o kamāl sīdhī hain.

10 Wuh sone se, balki bahut kundan se, ziyāda nafīs hain : shahd aur us ke chhatte ke ṭapkon se shīrīntar hain.

11 Us ke siwā terā banda un se tarbiyat pātā hai : un ke yād rakhne men baṛā hī ajr hai.

12 Apnī bhūl chūkon ko kaun jān

Digitized by Google

saktā hai : Tū mujh ko gunāh i pinhānī se pāk kar.

13 Apne bande ko 'amd ke gunāhon se bhī bāz rakh ; unhen mujh par gālib hone mat de : tab main rāst hūngā, aur bare gunāh se pāk rahūngā.

14 Mere munh kī bāten, aur mere dil ke soch : tere huzūr men pasand ā,en,

15 Ai Khudāwand, merī chatān : aur mere fidiya-denewāle.

Mazmūr XX.

MUSĪBAT ke din Khudāwand terī sune : Ya'qūb ke Khudā kā Nām tujhe bulandī bakhshe.

2 Maqdis hī se terī kumak bheje : aur Saihūn men se tujhe sambhāle;

3 Tere sāre hadyon ko yād farmā,e : aur terī sokhtanī qurbānīon ko qubūl kare;

4 Tere dil kī khwāhish ke muwāfiq tujh ko in'ām de : aur tere sāre mansūbon ko pūrā kare.

5 Ham terī najāt se khushī manā,enge, aur apne Khudā ke Nām par apne jhande khare karenge : Khudāwand terī sārī murāden pūrī kare.

6 Ab main jāntā hūn, ki Khudāwand apne masīh kā chhurānewālā hai : wuh apne dahne hāth ke najātdenewāle zor se apne muqaddas āsmān par se us kī sunegā.

7 Yih gārīon kā, wuh ghoron kā : par ham Khudāwand apne Khudā ke Nām kā zikr karenge.

8 Wuh kham hūe, aur gir pare : lekin ham uthe, aur sīdhe khare hūe.

9 Ai Khudāwand, rihāī de : jis waqt ham pukāren, us din bādshāh hamārī sune.

Mazmūr XXI.

AI KHUDĀWAND, terī tawānāī se bādshāh khushī kartā hai : aur terī najāt se kyā hī dil-shād hai!

2 Tū ne us ko us ke dil kā matlab diyā : aur us ne jo kuchh apne munh se māngā, Tū ne use radd na kiyā.

3 Faiz kī barakaton se Tū āp hī us ke sāth pesh āyā : Tū ne khālis sone kā tāj us ke sir par rakhā.

4 Us ne Tujh se zindagī chāhī : aur Tū ne us ko 'umr kī darāzī abad tak bakhshī.

5 Terī najāt se us kī shaukat 'azīm hai : hashmat aur jalāl ko Tū ne us par rakhā hai.

6 Ki Tū ne us ko sadā kī barakaton kā sabab thahrāyā hai : Tū ne us ko apne dīdār se nihāyat khushwaqt kiyā.

7 Kyunki bādshāh Khudāwand par tawakkul rakhtā hai : Haqq Ta'ālā kī rahmat se wuh jumbish na pā,egā.

8 Terā hāth tere sāre dushmanon ko dhūndh nikālegā : terā dahnā hāth tere bairīon kā thikānā lagā,egā.

9 Jis waqt Tū un par qahr ke sāth nigāh kare Tū unhen tanūr kī tarah dahkā,egā : Khudāwand un ko apne gazab se nigal jā,egā, aur āg un ko khā legī.

10 Tū un kā phal zamīn par se : aur un kī nasl banī Ādam ke darmiyān se nābūd karegā.

11 Kyunki unhon ne tere barkhilāf badī phailāī : aur aisī burī fikr sochī, ki use anjām tak pahunchā na sakenge.

12 Ki tū un kī pīth dikhlā,egā : aur tū un ke rūbarū apne chille ko charhā,egā.

13 Ai Khudāwand, Tū apnī hī quwwat se buland ho : ham terī qudrat kī madh aur sanā gā,enge.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XXII.

AI mere Khudā, ai mere Khudā, Tū ne mujhe kyūn chhorā hai : Tū merī rihāī se, aur mere karāhne kī bāton se, kyūn dūr rahā?

2 Ai mere Khudā, main din ko chillātā hūn par Tū nahīn suntā : rāt ko bhī, aur mujhe qarār nahīn;

3 Magar tū quddūs hai : Tū Isrāel kī madh men sukūnat-karnewālā hai.

4 Hamāre bāpdādon ne Tujh par

Digitized by Google

tawakkul kiyā : unhon̲ ne to tawakkul kiyā, aur Tū ne unhen̲ chhuṛāyā.

5 Unhon̲ ne Tujh se faryād kī, aur rihāī pāī : unhon̲ ne Tujh par bharosā kiyā, aur sharminda na hūe.

6 Par main̲ kīṛā hūn̲, na insān : ādmīon̲ kā nang hūn̲, aur qaum kī 'ār.

7 Wuh sab jo mujh ko dekhte hain̲ mujh par hanste hain̲ : wuh apne honṭh pasārte hain̲, wuh sir hilā hilāke kahte hain̲, ki

8 Us ne āp ko Ḳhudāwand par chhoṛā hai, ki wuh use bachā,e : jis hāl ki wuh us se rāzī hai, to wuhī use chhuṛā,e.

9 Ba har hāl Tū hī hai, jo mujhe peṭ se bāhar lāyā : merī mā kī chhātīon̲ par bhī Tū hī mere i'timād kā bā'is hūā.

10 Main̲ paidā hote hī Tujh par phenkā gayā : jab main̲ apnī mā ke peṭ se niklā, tab hī se Tū merā Ḳhudā hai.

11 Mujh se dūr mat rah, ki tangī pahunchā chāhtī : aur madadgār koī nahīn̲.

12 Bahut se bailon̲ ne mujhe ā gherā hai : Basan ke mazbūt bailon̲ ne chāron̲ taraf se mujh par hujūm kiyā hai.

13 Wuh mujh par phāṛnewāle aur gūnjnewāle sher kī tarah : munh pasāre hūe hain̲.

14 Main̲ pānī kī tarah bahā jātā hūn̲, aur mere band band alag ho chale hain̲ : merā dil mom kī tarah mere sīne men̲ pighal gayā.

15 Merī quwwat ṭhīkre kī tarah khushk ho gaī, merī zabān tālū se lagī jātī hai : aur Tū mujhe maut kī ḳhāk par biṭhātā hai.

16 Kyunki kutte mujh ko gherte hain̲ : sharīron̲ kī guroh merā ihāta kartī hai ;

17 Wuh mere hāth aur mere pānw chhedte ; Main̲ apnī sab haḍḍīon̲ ko gin saktā hūn̲ : wuh mujhe tākte hain̲, aur ghūrte hain̲.

18 Wuh mere kapṛe āpas men̲ bānṭte hain̲ : aur mere libās par qur'a ḍālte hain̲.

19 Par Tū, ai Ḳhudāwand, dūr mat rah : ai merī tawānāī, jald merī madad ke liye ā.

20 Merī jān ko talwār se bachā : merī wahīda ko kutte ke hāth se.

21 Babar ke munh se aur bhainson̲ ke sīngon̲ se mujhe rihāī de : Tū ne merī sunke bachāyā hai.

22 Main̲ apne bhāīon̲ men̲ terā Nām bayān karūngā : aur majma' men̲ terā sanākhwān̲ hūngā.

23 Tum, jo Ḳhudāwand se ḍarte ho, us kī sitā,ish karo : ai Ya'qūb kī sārī nasl, tum us kī buzurgī karo ; ai Isrāel kī sārī aulād, us kā ḍar māno.

24 Ki us ne dardmand ke dard kī tahqīr nahīn̲ kī : na us se use nafrat āī, na us ne us se apnā munh pher liyā ; balki jab us ne us ko pukārā, us ne jawāb diyā.

25 Baṛī jamā'at men̲ mujh se terī sitā,ish hogī : main̲ un ke āge jo us se ḍarte hain̲, apnī nazren̲ adā karūngā.

26 Wuh jo halīm hain̲, khā,en̲ge, aur ser hon̲ge : wuh jo Ḳhudāwand ke tālib hain̲, us kī sitā,ish karen̲ge ; tumhārā dil abad tak jītā rahe.

27 Sāre jahān ko sarāsar yād ā,egā, aur wuh Ḳhudāwand kī taraf rujū' lā,en̲ge : sab qaumon̲ ke gharāne tere āge sijda karen̲ge.

28 Ki saltanat Ḳhudāwand kī hai : qaumon̲ ke darmiyān wuhī hākim hai.

29 Dunyā ke sāre daulatmand khā,en̲ge : aur sijda karen̲ge.

30 Wuh sab bhī, jo khāk men̲ milte hain̲, us ke huzūr jhuken̲ge : aur wuh jīn kī majāl nahīn̲, ki apnī jān bachā,en̲.

31 Ek nasl hogī, jo us kī bandagī karegī : wuh Ḳhudāwand kī ek pusht ginī jā,egī.

32 Wuh ā,en̲ge, aur un logon̲ ko, jo paidā hon̲ge, yih kahke us kī sadāqat zāhir karen̲ge : ki Us ne aisā kiyā.

Mazmūr XXIII.

KHUDĀWAND merā chaupān hai : mujh ko kuchh kamī nahīn̲.

Digitized by Google

2 Wuh mujhe hariyālī charāgāhon men bithlātā hai : wuh rāhat ke chashmon kī taraf mujhe le pahunchātā hai.

3 Wuh merī jān pher lātā hai : aur apne Nām kī khātir mujhe sadāqat kī rāhon men liye phirtā hai.

4 Balki jab main maut ke sāya kī wādī men phirūn, to mujhe kuchh khauf o khatar na hogā : kyunki Tū mere sāth hai, terī chharī aur terī lāthī, wuh hī merī tasallī ke bā'is hain.

5 Tū mere dushmanon ke rūbarū mere āge dastarkhwān bichhātā : Tū mere sir par tel maltā, merā piyāla labrez hoke chhalaktā hai.

6 Lā-kalām mihrbānī aur rahmat 'umr bhar mere qadam se lagī rahengī : aur main hamesha Khudāwand ke ghar men sukūnat karūngā.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XXIV.

ZAMĪN Khudāwand kī hai, aur us kī ma'mūrī bhī : jahān aur us ke sāre bāshinde us ke hain.

2 Is liye ki us ne us kī binā pānīon par rakhī : aur use sailābon par qā,im kiyā.

3 Khudāwand ke pahār par kaun charh saktā hai : aur us ke makān i muqaddas par kaun kharā rah saktā hai?

4 Wuhī hai, jis ke hāth sāf hain, aur jis kā dil pāk hai : jo apnā dil butlān par nahīn lagātā, aur jo makr se qasam nahīn khātā.

5 Khudāwand kī barakat use pahunchegī : aur us ke najāt-denewāle Khudā kī sadāqat us ke sāth hogī.

6 Yih wuh pusht hai, jo us kī tālib hai : tere dīdār kā khwāhān Ya'qūb hai.

7 Ai phātako, apne sir ūnche karo, aur ai abadī darwāzo, ūnche ho : ki jalāl kā Bādshāh dākhil ho.

8 Yih jalāl kā Bādshāh kaun hai : Khudāwand, jo qawī aur qādir hai ; Khudāwand, jo jang men zorāwar hai.

9 Ai phātako, apne sir ūnche karo, aur ai abadī darwāzo, ūnche ho : ki jalāl kā Bādshāh dākhil ho.

10 Yih jalāl kā Bādshāh kaun hai : Lashkaron kā Khudāwand wuhī jalāl kā Bādshāh hai.

Mazmūr XXV.

AI KHUDĀWAND, main apnī jān ko terī taraf uthātā hūn, ai mere Khudā, main Tujh par bharosā rakhtā hūn : mujhe sharminda hone na de, mere dushman mujh par shādiyāna na bajā,en.

2 Aur un men se bhī, jo Tujh se ummed rakhte hain, koī sharminda na ho : balki wuh, jo nā-haqq Tujh se sarkashī karte hain, sharminda hon.

3 Ai Khudāwand, mujhe apnī rāhen dikhlā : mujh ko apne raste batlā.

4 Apnī sadāqat men mujh ko le chal, aur mujh ko ta'līm de : ki merā najāt-denewālā Khudā Tū hai, sāre din main terā intizār khīnchtā hūn.

5 Ai Khudāwand, apnī rahmaton ko aur apnī mihrbānīon ko yād kar : ki wuh qadīm se sābit hain.

6 Merī jawānī ke gunāhon ko, aur mere qusūron ko yād mat kar : Tū apnī rahmat ke mutābiq apnī khūbī ke liye, ai Khudāwand, mujhe yād farmā.

7 Khudāwand bhalā aur sīdhā hai : is liye wuh gunahgāron ko rāh i haqq dikhlātā hai.

8 Wuh halīmon ko 'adālat kī rāh batātā hai : aur miskīnon ko apnī rāh kī bāt sikhlātā hai.

9 Khudāwand kī sārī rāhen rahmat aur sadāqat hain : un ke liye, jo us ke 'ahd o us kī shahādaton ko yād rakhte hain.

10 Ai Khudāwand, apne Nām ke wāste merī badī ko bakhsh de : ki wuh barī hai.

11 Wuh kaun sa insān hai, jo Khudāwand se dartā hai : wuh us ko wuhī rāh, jo use pasand hai, batlā,egā.

Digitized by Google

12 Us kā jī chain se rahegā : aur us kī nasl zamīn kī wāris hogī.

13 Ḳhudāwand kā bhed un pās hai, jo us se ḍarte hain : wuh un ko apne 'ahd kī shināsāī 'ināyat karegā.

14 Merī ānkhen hamesha Ḳhudāwand kī taraf lagī rahtī hain : kyunki wuhī mere pānw phande se nikālegā.

15 Merī taraf mutawajjih ho, aur mujh par rahm kar : ki main akelā aur dukh men hūn.

16 Mere dil ke gam bahut baṛh ga,e : Tū mujh ko mere dukhon se rihāī de.

17 Merī pareshānī aur merī mashaqqat par nigāh kar : aur mere sab gunāh baḳhsh de.

18 Mere dushmanon ko dekh, ki wuh bahut hain : aur jo merā kīna rakhte so andher karke rakhte hain.

19 Merī jān kī muhāfazat kar, aur mujhe bachā le : aur mujhe sharminda hone na de, kyunki mujhe terā hī bharosā hai.

20 Aisā kar, ki rāstī aur sīdhāī mere nigahbān hon : ki mujhe Tujh se ummed hai.

21 Ai Ḳhudā, Isrāel ko : us kī sārī taklīfon se rihāī de.

Mazmūr XXVI.

AI ḲHUDĀWAND, merā insāf kar, ki main apnī sīdhāī kī rāh chalā hūn : aur main ne Ḳhudāwand par tawakkul kiyā hai, main lagzish na khāūngā.

2 Ai Ḳhudāwand, mujhe āzmā, aur merā imtihān kar : mere gurdon ko, aur mere dil ko tā le.

3 Ki terī shafaqat merī ānkhon ke sāmhne hai : aur main terī sachāī kī rāh chalā hūn.

4 Main behūdon ke sāth nahīn baiṭhā : aur riyākāron ke sāth nahīn chaltā hūn.

5 Badkāron kī jamā'at kā main dushman hūn : sharīron ke sāth main na baiṭhūngā.

6 Main be-gunāhī men apne hāth dhoūngā : tab main, ai Ḳhudāwand, tere mazbah kī tawāf karūngā ;

7 Tā ki main shukr adā karne men apnī āwāz uṭhāūn : aur tere sāre 'ajīb kāmon kā bayān karūn.

8 Ai Ḳhudāwand, terī sukūnat kā ghar : balki wuh makān, jahān terā jalāl rahtā hai, mujh ko ḳhush āyā.

9 Merī jān ko gunahgāron men shāmil mat kar : aur merī hayāt ko ḳhūnrez ādmīon ke sāth na milā :

10 Ki un ke hāthon men fasād hai : aur un kā dahnā hāth rishwaton se pur hai.

11 Main jo hūn, apnī sīdhāī se rāh chalūngā : mujhe maḳhlasī de, aur mujh par rahm kar.

12 Merā pānw hamwār jagah par hai : main majma'on men Ḳhudāwand ko mubārak kahūngā.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XXVII.

ḲHUDĀWAND merī roshnī hai, aur merī najāt, mujh ko kis kī dahshat : Ḳhudāwand merī zindagī kā pushta hai, mujh ko kis kī haibat ?

2 Jis waqt sharīr, jo mere dushman aur mere bairī hain, merā gosht khāne ko mujh par chaṛh ā,e : to unhon ne ṭhokar khāī, aur gir ga,e.

3 Agarchi ek lashkar mere barḳhilāf ḳhaima khaṛā kare, to mere dil ko kuchh ḳhauf nahīn : agarchi merī muḳhālafat men laṛāī barpā ho, taubhī merā tawakkul sābit rahegā.

4 Main ne Ḳhudāwand se ek suwāl kiyā, usī kā main tālib rahūngā : ki main 'umr bhar Ḳhudāwand ke ghar men sukūnat karūn, tā ki Ḳhudāwand ke jamāl ko dekhūn, aur us kī haikal men tahqīqāt karūn.

5 Kyunki musībat ke waqt wuh mujh ko apne ḳhaime men chhipā legā : apne ḍere ke parde men mujhe poshīda rakhegā, wuh mujhe chaṭān par chaṛhā,egā.

6 So ab main apne sāre dushmanon men, jo mere ās pās hain : sarbuland kiyā jāūngā ;

7 Main us ke ḳhaime men ḳhushī kī qurbānīān karūngā : main gāūngā,

Digitized by Google

hān, main Khudāwand kī madhsarāī karūngā.

8 Ai Khudāwand, jab main buland āwāz se chillāūn, to Tū sun le : aur mujh par rahm kar, aur mujhe jawāb de.

9 Jab Tū ne farmāyā hai, ki Mere dīdār ke tālib ho : tab merā dil bol uṭhā, Ai Khudāwand, main tere dīdār kā tālib hūn.

10 Mujh se rū-posh mat ho : aur gusse se apne bande ko khārij mat kar.

11 Ki tū sadā merā madadgār hūā hai : mujh ko tark na kar, aur mujh ko chhoṛ mat de, ai mere najāt-denewāle Khudā.

12 Kyunki merā bāp aur merī mā mujh ko chhoṛ ga,e : par Khudāwand merī parwarish karegā.

13 Ai Khudāwand, mujh ko apnī rāh batā : aur mere dushmanon ke sabab mujhe us rāh par, jo barābar hai, le chal.

14 Mere dushmanon kī marzī par mujhe mat chhoṛ : kyunki jhūṭhe gawāh, aur wuh jo zulm kī sāns lete hain, mujh par barpā hūe hain.

15 Agar mujhe i'tiqād na hotā, ki main zindagī kī zamīn men Khudāwand kī ni'mat dekhūngā : to main behawāss ho jātā.

16 Khudāwand kī intizārī kar, aur mazbūt rah ; wuh tere dil ko taqwiyat degā : main phir kahtā hūn, ki Khudāwand kā muntazir rah.

Mazmūr XXVIII.

MAIN Tujhe pukārtā hūn, ai Khudāwand, merī chaṭān : mujh se khāmoshī mat kar, na ho, ki agar Tū mujh se khāmoshī kare, to main un sā ho jāūn, jo gaṛhe men girnewāle hain.

2 Jab main tere āge chillāūn, aur terī muqaddas ilhāmgāh kī taraf apne hāth uṭhāūn : to Tū merī minnaton kī āwāz sun le.

3 Un sharīron aur badkirdāron ke sāth, jo apne hamsāyon se salāmatī kī bāten karte hain, aur un ke dilon men sharr hai : mujh ko shāmil karke mat nikāl.

4 Jaise un ke a'māl, aur jaise un ke bure fi'l hain : un ko 'iwaz de ;

5 Jaisā un ke hāthon ne kiyā hai, waisā hī un se kar : un kā badlā un ko de.

6 Is liye ki wuh Khudāwand ke kāmon aur us ke hāthon kī kārīgarī kī taraf dhyān nahīn karte : wuh unhen ḍhā,egā, aur na banā,egā.

7 Khudāwand mubārak hai : ki us ne merī minnat kī āwāz sunī hai.

8 Khudāwand merā zor, aur merī sipar hai ; mere dil ne us par tawakkul kiyā hai, aur mujhe us kī pushtī hai : so merā dil shiddat se khush hai ; main gīt gāke us kī madh karūngā.

9 Khudāwand un kī tawānāī hai : aur wuh apne masīh ke liye muhkam qil'a hai.

10 Apne logon ko najāt bakhsh, aur apnī mīrās men barakat de : un kī ri'āyat kar, aur unhen hamesha tak sarfarāz rakh.

Mazmūr XXIX.

KHUDĀWAND kī nisbat se jāno, ai qudratwālo : Khudāwand kī nisbat se jalāl aur qudrat jāno.

2 Khudāwand kī nisbat se jalāl us ke Nām ke lā,iq mān lo : husn i taqaddus se Khudāwand ko sijda karo.

3 Khudāwand kī āwāz pānīon par hai : jalālwālā Khudā garajtā hai ;

4 Khudāwand bare pānīon par hai, Khudāwand kī āwāz zorāwar hai : Khudāwand kī āwāz jalālwālī hai.

5 Khudāwand kī āwāz deodāron ko toṛtī hai : balki Khudāwand Lubnān ke deodāron ko bhī toṛtā hai.

6 Wuh un ko bachhron kī mānind kudātā hai : aur Lubnān aur Siryūn ko jawān bhainse kī mānind.

7 Khudāwand kī āwāz āg ke shu'alon ko chīrtī hai ; Khudāwand kī āwāz dasht ko larzātī hai : Khudāwand dasht i Qādis ko bhī larzātā hai.

8 Khudāwand kī āwāz se hirnīon ke peṭ girte hain, aur wuh jangalon ko sāf kar detī hai : us kī haikal men sab koī kahtā hai ki Us kā jalāl ho.

Digitized by Google

9 Ḳhudāwand tūfān par baiṭhā hai : balki Ḳhudāwand hamesha ke liye saltanat ke taḳht par baiṭhā hai.

10 Ḳhudāwand apne logon ko zor baḳhshtā hai : Ḳhudāwand apne logon ko salāmatī kī barakat detā hai.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XXX.

AI ḲHUDĀWAND, main terī ta'zīm karūngā, kyunki Tū ne mujh ko sarfarāz kiyā : aur mere dushmanon ko mujh par ḳhush hone na diyā.

2 Ai Ḳhudāwand mere Ḳhudā, main ne Tujhe pukārā : aur Tū ne mujhe changā kiyā.

3 Ai Ḳhudāwand, Tū merī jān ko pātāl se nikālke ūpar lāyā : un men se, jo garhe men girte hain, Tū ne merī hī jān-baḳhshī kī.

4 Ai Ḳhudāwand ke muqaddas logo, us ke liye gāo : aur us kī quddūsī kī yādgārī men shukr karo.

5 Ki us kā gussa ek dam kā hai, aur us ke karam men zindagānī hai : ronā shām ko ho, par subh ko gāne kī naubat hogī.

6 Main ne apne chain ke waqt kahā, Mujh ko kabhī jumbish na hogī : ai Ḳhudāwand, Tū ne apnī mihrbānī se mere pahāṛ ko ḳhūb qā,im kiyā :

7 Tū ne apnā munh chhipāyā : aur main ghabrāyā.

8 Main tere āge, ai Ḳhudāwand, chillāyā : aur main ne Ḳhudāwand se fazl māngā.

9 Mere ḳhūn men kyā fā,ida hai : jo main garhe men girūn ?

10 Kyā ḳhāk terā shukr karegī : kyā wuh terī wafā ko bayān karegī ?

11 Sun, ai Ḳhudāwand, aur mujh par fazl kar : ai Ḳhudāwand, Tū merā madadgār ho.

12 Tū ne mere wāste mere mātam ko nāchne se badal diyā : Tū ne merā ṭāṭ khol ḍālā, aur merī kamar men ḳhushī kā paṭkā bāndhā ;

13 Itne liye ki merī shaukat terī madh aur sanā gā,e, aur ḳhāmosh na rahe : ai Ḳhudāwand mere Ḳhudā, main abad tak terā shukr kartā rahūngā.

Mazmūr XXXI.

AI ḲHUDĀWAND, merā tawakkul Tujh par hai : mujh ko kabhī sharminda hone na de ; mujhe apnī sadāqat se chhuṛā.

2 Apne kān merī taraf jhukā : aur jald mujhe rihāī de ;

3 Tū mere liye mazbūt chaṭān : aur mere bachāo ke liye ek muḥkam qil'a ho.

4 Ki Tū hī merī chaṭān aur merā garh hai : pas, Tū apne Nām ke liye merī rahbarī aur merī rahnumāī kar.

5 Mujhe us jāl se, jo unhon ne chhipāke mere liye bichhāyā hai, nikāl : ki Tū hī merā zor hai.

6 Main apnī rūh ko tere hāth men somptā hūn : ai Ḳhudāwand, sachāī ke Ḳhudā, Tū ne mujhe maḳhlasī dī hai.

7 Main un se 'adāwat rakhtā hūn, jo darog butlānon kī nigahdārī karte hain : magar main jo hūn, so Ḳhudāwand par merā tawakkul hai.

8 Main terī rahmat par shādān aur shādmān hūngā : ki Tū ne mere dukh par nigāh kī, Tū ne merī jān kī saḳhtīon ko pahchān liyā ;

9 Aur mujh ko mere dushman ke hāth men hawāle na kar diyā : Tū ne kushāda jagah men merā pānw kharā kiyā.

10 Ai Ḳhudāwand, mujh par shafaqat kar, ki main tang-hāl hūn : merī ānkhen gam se jātī rahīn, balki merī jān aur merā peṭ bhī.

11 Ki merī zindagānī gam men fanā hūī : aur merī 'umr karāhne men ;

12 Merī quwwat merī burāī se ghaṭ chalī : aur merī haḍḍīān ḳhushk ho ga,īn.

13 Main apne sab dushmanon ke sāmhne ek nang thā, ḳhusūsan hamsāyon ke nazdīk : aur apne jān-pahchānon ke pās 'ibrat ; jo mujh ko rāh par dekhte mujh se dūr bhāgte hain.

14 Main us ādmī kī mānind, jo mar jā,e, aur koī use yād na kare.

Digitized by Google

farāmosh ho gayā hūn : main ṭūṭe hūe bāsan kī mānind hūn.

15 Ki main ne bahuton kī tuhmaten sunīn : har taraf se ḳhauf hotā, ki wuh āpas men mere barḳhilāf hoke mashwarat karte, balki merī jān mārne par mansūba bāndhte hain.

16 Par, ai Ḳhudāwand, main Tujh par tawakkul kartā : main kahtā hūn, Tū merā Ḳhudā hai.

17 Merī auqāt tere hāth men hain : mujh ko mere dushmanon ke hāth se rihāī de, aur un se jo mere pīchhe pare hain.

18 Apne chihre ko apne bande par chamkā : apnī rahmat se mujhe bachā.

19 Ai Ḳhudāwand, mujhe sharminda hone na de, kyunki main Tujhe pukārtā hūn : balki sharīr hī sharminda hon, aur wuh gor men, chupchāp pare rahen.

20 Jhūṭhe labon ko ḳhāmosh kar : jin se gustāḳhī aur hiqārat kī saḳht bāten sadāqat ke barḳhilāf nikaltī hain.

21 Wāh kyā hī barā terā ihsān hai, jo Tū apne ḍarnewālon ke liye chhipā rakhtā hai : aur un par, jin kā tawakkul Tujh par hai, banī Ādam ke sāmhne zāhir kartā hai!

22 Tū hī unhen ādmīon kī bandishon se apnī huzūrī ke parde men chhipātā hai : tū hī unhen zabānon ke jhagṛe se apne ḳhaime men poshīda kartā hai.

23 Ḳhudāwand mubārak hai : ki us ne muhkam shahr men apnī 'ajīb mihrbānī mujh ko dikhlāī.

24 Main ne ghabrāke kahā : ki Main terī nazron se dūr phenkā gayā.

25 Bāwujūd us ke jab main tere āge chillāyā : to Tū ne merī minnat kī āwāz sun lī.

26 Ai Ḳhudāwand ke sāre muqaddas logo, us se mahabbat rakho : ki Ḳhudāwand dīndāron kā nigahbān hai, aur gurūr-karnewālon ko betarah badlā detā hai.

27 Ai logo, jo Ḳhudāwand se ummed rakhte ho, tum sab zor pakro : ki wuh tumhāre dilon ko mazbūtī baḳhshegā.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XXXII.

MUBĀRAK hai wuh jis kā gunāh baḳhshā gayā : aur ḳhatā ḍhāmpī ga,ī.

2 Mubārak hai wuh ādmī, jis ke gunāhon ko Ḳhudāwand hisāb men nahīn lātā : aur jis ke dil men dagā nahīn.

3 Jab main chup rahā : to merī haḍḍīān sāre din karāhte karāhte gal ga,īn.

4 Kyunki terā hāth rāt din mujh par bhārī thā : merī tarī garmīon kī ḳhushkī se mubaddal hūī.

5 Main ne Tujh pās apne gunāh kā iqrār kiyā : aur main ne apnī badkārī nahīn chhipāī.

6 Main ne kahā, Main Ḳhudāwand ke āge apne gunāh kā iqrār karūngā : so Tū ne merī badzātī ke gunāh ko baḳhsh diyā.

7 Isī liye har ek jo dīndār hai, us waqt, jis men Tū mil saktā hai, Tujh se du'ā māngegā : yaqīnan jo bare pānīon ke sailāb ā,en, wuh use na pahunchenge.

8 Tū mere chhipne kā makān hai; Tū mujhe dukhon se bachātā hai : najāt ke gīton se Tū mujhe ghertā hai.

9 Main tujhe ta'līm dūngā, aur us rāh men, jis men tū chalegā, tujhe sikhlāūngā : terī rahnumāī ke liye main apnī ānkh tujh par lagāūngā.

10 Tum ghoron aur ḳhachcharon kī mānind mat ho, ki un ko samajh nahīn : aur un kā munh lagām aur bāg ke saranjām se band karnā hai, na ho ki wuh tujh tak ā,en.

11 Sharīr par bahut sī musībaten hain : par wuh jis kā bharosā Ḳhudāwand par hai, rahmat se gherā jātā hai.

12 Ai sādiqo, Ḳhudāwand ke sabab ḳhush ho, aur shādmānī karo : aur tum sab, jo rāst-dil ho ḳhushī se chillāo.

Mazmūr XXXIII.

AI sādiqo, Ḳhudāwand ke sabab ḳhushī karo : ki hamd karnā sīdhe logon ko sajtā hai.

Digitized by Google

2 Barbat chherte hūe Khudāwand kī sitā,ish karo : aur das tār kā bīn bajāke us kī madh-sarāī karo.

3 Us ke liye ek nayā gīt gāo : sughrāī se bajā bajāke khushī se chillāo.

4 Kyunki Khudāwand kā kalām sīdhā hai : aur us ke sāre kām wafā ke sāth hain.

5 Wuh sadāqat aur adālat ko dost rakhtā hai : zamīn Khudāwand kī rahmat se ma'mūr hai.

6 Khudāwand ke kalām se āsmān bane : aur un ke sāre lashkar us ke munh ke dam se.

7 Wuh daryā kā pānī tūde kī mānind jama' kartā hai : wuh gahrāpon ko makhzanon men rakh chhortā hai.

8 Sārī zamīn Khudāwand se dartī rahe : aur jahān kī sārī ābādī us kā khauf māne.

9 Ki us ne kahā, aur wuh ho gayā : us ne farmāyā, aur wuh barpā hūā.

10 Khudāwand qaumon kī mashwaraton ko nāchīz kartā hai : wuh logon ke mansūbon ko bātil kar detā hai.

11 Khudāwand kī mashwarat abad tak sābit rahegī : us ke dil ke mansūbe pusht dar pusht jārī honge.

12 Khush-hāl hai wuh qaum, jis kā Khudā Khudāwand hai : aur wuh log, jinhen us ne pasand karke apnī mīrās kiyā.

13 Khudāwand āsmān par se dekhtā hai; wuh sāre banī Ādam par nigāh kartā hai : wuh apnī sukūnat ke maqām se zamīn ke sab bāshindon ko tāktā hai.

14 Un ke dilon kā eksān karnewālā wuhī hai : wuh un ke sāre 'amalon kā thīk jānnewālā hai.

15 Koī bādshāh nahīn, jo apne lashkar kī firāwānī se rihāī pā,e : koī pahlawān apne zor kī kasrat se najāt nahīn pātā.

16 Bach nikalne ke liye ghore se kām nahīn chaltā : wuh apne bare zor se kisī ko bachā nahīn saktā.

17 Dekho, Khudāwand kī ānkh un par hai : jo us se darte hain, aur un par, jo us kī rahmat ke ummedwār hain;

18 Tā ki un kī jānon ko maut se chhurā,e : aur unhen kāl men jītā rakhe.

19 Hamārī jānon ko Khudāwand kā intizār hai : wuhī hamārā chāra aur hamārī sipar hai.

20 Hamārā dil usī se khush hai : ki ham us ke muqaddas Nām par bharosā rakhte hain.

21 Ai Khudāwand, jaise hamen Tujh par tawakkul hai : waise hī terī rahmat ham par ho.

Mazmūr XXXIV.

MAIN har waqt Khudāwand ko mubārak kahūngā : us kī sitā,-ish sadā mere munh men hogī.

2 Merī rūh Khudāwand par fakhr karegī : garīb log sunenge aur khush honge.

3 Mere sāth Khudā kī barāī karo : ham milke us kā Nām buland karen.

4 Main ne Khudāwand ko dhūndhā, us ne merī sunī : aur mujhe mere sāre khaufon se rihāī dī.

5 Unhon ne us par nazr kī, aur roshan ho ga,e : aur un ke munh sharminda na hūe.

6 Yih miskīn chillāyā, aur Khudāwand ne sunā : aur use us kī sārī musībaton se bachā liyā.

7 Khudāwand kā firishta un kī chāron taraf jo us se darte hain, khaima kharā kartā hai : aur unhen bachātā rahtā hai.

8 Are āo, chakho, aur dekho, ki Khudāwand mihrbān hai : mubārak hai wuh ādmī, jis kā bharosā us par hai.

9 Ai us ke muqaddas logo, Khudāwand se daro : kyunki jo us se darte hain, unhen kuchh kamī nahīn.

10 Shernī ke bachche hājatmand hote, aur bhūkhe rahte hain : par jo Khudāwand ke tālib hain, unhen kisī ni'mat kī kamī nahīn.

11 Āo, ai larko, aur merī suno : main tumhen Khudā-tarsī sikhlāūngā.

12 Wuh kaun insān hai, jo zindagī kā mushtāq hai : aur barī 'umr chāhtā hai, tā ki bhalāī dekhe?

13 Apnī zabān ko badī se : aur

Digitized by Google

honṭhon̲ ko dagā kī bāt bolne se, bāz rakh.

14 Badī se bhāg, aur nekī kar : salāmatī ko ḍhūnḍh, aur usī kā pīchhā kar.

15 Ḳhudāwand kī an̲khen̲ sādiqon̲ par : aur us ke kān un kī faryād par hain̲.

16 Ḳhudāwand kā munh un ke barḳhilāf hai jo badkirdār hain̲ : tā ki un kī yādgārī zamīn par se miṭā ḍāle.

17 Sādiq chillāte hain̲, aur Ḳhudāwand suntā hai : aur unhen̲ un ke sāre dukhon̲ se rihāī detā hai.

18 Ḳhudāwand un ke nazdīk hai, jo shikasta-dil hain̲ : aur un ko jo ḳhasta-jān hain̲, bachātā hai.

19 Sādiq par bahut sī musībaten̲ hotī hain̲ : par Ḳhudāwand us ko un sab se chhuṛātā hai.

20 Wuh us kī sārī haḍḍīon̲ kā nigahbān hai : un men̲ se ek bhī ṭūṭne nahīn̲ pātī.

21 Badī sharīr ko halāk karegī : aur un par, jo sādiq ke kīna rakhnewāle hain̲, ilzām diyā jā,egā.

22 Ḳhudāwand apne bandon̲ kī jānon̲ ko maḳhlasī detā hai : aur un men̲ se, jin kā tawakkul us par hai, kisī par ilzām na diyā jā,egā.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XXXV.

AI ḲHUDĀWAND, un se, jo mujh se jhagaṛte hain̲, jhagaṛ : aur un se, jo mujh se laṛte hain̲, laṛ.

2 Sipar aur pharī pakaṛ : aur merī kumak ke liye khaṛā ho.

3 Bhālā nikāl, aur un ke sāmhne kī rāh ko, jo mere pīchhe paṛe hain̲, band kar : merī jān ko farmā, ki Terī najāt Main̲ hūn̲.

4 Wuh jo merī jān ke ḳhwāhān̲ hain̲, ḳhajil aur ruswā hon̲ : aur wuh jo merī tabāhī kā mansūba bāndhte hain̲, haṭā,en̲ jā,en̲ aur sharminda hon̲.

5 Jaise bhūsī hawā ke āge hotī hai, waise hī wuh hon̲ : aur Ḳhudāwand kā firishta unhen̲ ḍhakel de.

6 Un kī rāh andherī aur phisalnī ho : Ḳhudāwand kā firishta unhen̲ ragede.

7 Ki unhon̲ ne be-sabab mere liye gaṛhe men̲ apnā jāl chhipāyā : aur nā-haqq merī jān ke liye gaṛhā khodā hai.

8 Us par nāgahānī tabāhī paṛe, aur wuh apne jāl men̲ jo us ne chhipāyā āp hī phanse : hān̲, usī men̲ gire ki halāk ho.

9 Par merā jī Ḳhudāwand men̲ ḳhushwaqt hogā : aur us kī najāt se shādmānī karegā.

10 Merī sārī haḍḍīān̲ kahengī, Ai Ḳhudāwand, Tujh sā kaun hai, jo miskīn ko us ke hāth se jo us se zabardast hai chhuṛātā : hān̲, miskīn aur muhtāj ko us se, jo unhen̲ gārat kartā hai?

11 Jhūṭhe gawāh uṭhe hain̲ : wuh mujh se aise suwālāt karte hain̲, jin se main̲ āgāh nahīn̲.

12 Wuh nekī ke 'iwaz men̲ mujh se badī karte hain̲ : wuh merī jān ko bekas chhoṛte hain̲.

13 Main̲ ne to, jab wuh bīmār the, ṭāṭ kā libās pahinā, aur roze rakh rakhke apne jī ko be-ārām kiyā : aur merī du'ā palaṭke mere sīne men̲ ātī thī.

14 Main̲ ne un se wuh sulūk kiyā, jo koī apne dost aur bhāī se kare : main̲ sir jhukākar aisā kuṛhā, jaise koī apnī mā ke liye gam kare.

15 Par wuh merī musībat se ḳhush hoke jama' ho ga,e : wuh zalīl log mujh par farāham hūe, jin se main̲ be-ḳhabar thā; wuh mujhe phāṛte, aur bāz na āte;

16 Kamīnon̲ ke sāth, jo roṭī ke liye ṭhaṭṭhā mārte : aur mujh par dānt kichkichāte.

17 Ai Ḳhudāwand, kab tak Tū dekhā karegā : un kī ḳharābīon̲ se merī jān ko chhuṛā, merī wahīd ko sher-bachchon̲ se.

18 Main̲ baṛī jamā'at men̲ terā shukr karūngā : main̲ logon̲ kī kasrat ke darmiyān terī sitā,ish karūngā.

19 Wuh jo nā-haqq mere dushman hain̲ mujh par ḳhushwaqt na hon̲ : aur wuh, jo be-sabab mere bairī hain̲, mujh par palak na māren̲.

Digitized by Google

20 Kyunki wuh salāmatī kī bāt nahīn karte : balki mulk ke salīm logon par makr ke mansūbe bāndhte hain.

21 Aur unhon ne mujh par apnā munh pasārā hai, aur kahte hain : Ahā, ahā, hamārī ānkhon ne yih dekhā.

22 Ai Khudāwand, Tū yih dekhtā hai : khāmoshī mat kar, ai Khudāwand, mujh se mat dūr rah.

23 Ai mere Khudā, ai mere Rabb, uṭh : aur mere insāf ke liye aur mere faisale ke liye jāg.

24 Ai Khudāwand, mere Khudā, apnī sadāqat ke mutābiq merā insāf kar : aur unhen mujh par khushwaqt na hone de.

25 Wuh apne dilon men kahne na pā,en, Wāchhire, yihī ham chāhte the : aur wuh na kahen, ki Ham use chaṭ kar ga,e.

26 Wuh, jo merī burāī se khush hote hain, sharminda aur ruswā hon : jo merī dushmanī par phūlte hain, sharmindagī aur ruswāī kā libās pahinen.

27 Wuh, jo merī nek-nāmī ke mushtāq hain, khushī se chillā,en, aur shādmān hon : aur sadā kahā karen, ki Wuh baṛā Khudāwand hai, jo apne bande kī salāmatī ko chāhtā hai.

28 Aur merī zabān terī sadāqat : aur terī sitā,ish kī bāt tamām din kahtī rahegī.

Mazmūr XXXVI.

BADKĀR kī sharārat kī kahāwat mere dil ke andar hai : ki Khudā kā khauf us kī ānkhon ke āge nahīn.

2 Kyunki wuh apnī nazr men āpko bhalā ṭhahrāke apne ko wargalātā hai : ki merī burāī fāsh na hogī aur makrūh jānī na jā,egī.

3 Us ke munh kī bāten badī aur fareb hain : wuh dānishmandī aur nekī ko tark kartā hai.

4 Wuh apne bistar par pare pare badī ke mansūbe bāndhtā hai : wuh aisī rāh men jo achchhī nahīn khaṛā hoke rahtā hai : wuh burāī se nafrat nahīn khātā.

5 Ai Khudāwand, āsmānon men terī rahmat hai : aur terī wafādārī badlīon tak pahunchī hai.

6 Terī sadāqat bare pahāron kī mānind hai : terī 'adālaten bhī ek baṛā gahrāo hain.

7 Ai Khudāwand, Tū insān aur haiwān kā parwardagār hai ; ai Khudā, terī mihrbānī kyā hī 'azīz hai : is liye banī Ādam tere paron ke sāya tale āke panāh lete hain.

8 Wuh tere ghar kī chiknāī khāne se ser honge : aur Tū apnī 'ishraton ke daryā se unhen ser-āb karegā.

9 Ki zindagī kā chashma tere pās hai : ham terī roshnī men shāmil hoke roshnī dekhenge.

10 Tū apne pahchānnewālon par apnī rahmat ko baṛhā : aur un par, jin ke dil sīdhe hain, apnī sadāqat ko.

11 Ghamand-karnewālon kā pānw mujh par na pare : aur na sharīr kā hāth mujhe khārij kar de.

12 Badkār wahān gire hūe hain : wuh ḍhakele ga,e hain, aur phir na uṭh sakenge.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XXXVII.

BADKĀRON ke sabab tū mat kurh : bure kām-karnewālon se tū hasad na kar.

2 Ki wuh jaldī ghās kī mānind kāṭ ḍāle jā,enge : aur hare sabze kī tarah murjhā,enge.

3 Khudāwand par tawakkul rakh, aur nekī kar : tū sarzamīn men zindagānī basar kar, aur diyānatdārī par charā kar.

4 Khudāwand kī yād men masrūr rah : ki wuh tere dil ke matālib pūre karegā.

5 Apnī rāh Khudāwand par chhor de, us par tawakkul kar : wuh khud banā legā.

6 Wuh terī sadāqat ko nūr kī tarah zāhir karegā : aur terī 'adālat ko do pahar kī sī roshnī bakhshegā.

7 Khudāwand kī taraf chupke rujū' ho, aur us ke intizār men ṭhahrā rah : us shakhs ke sabab se, jo apnī rāh men kāmyāb hotā hai,

Digitized by Google

aur bure mansūbe bāndhtā hai, mat kurh.

8 Gussa karne se bāz ā, aur gazab ko tark kar : āp ko mat uskā, aisā na ho, ki tū sharārat men gire.

9 Ki badkār kāṭ ḍāle jā,enge : lekin wuh, jo Ḳhudāwand ke muntazir hain, zamīn ko mīrās men lenge.

10 Ki ek thoṛī sī muddat hai, ki sharīr na hogā : tū gaur karke us kā makān ḍhūnḍhegā, aur wuh na hogā.

11 Lekin wuh jo halīm hain, zamīn ke wāris honge : aur bahut sī rāhat pāke ḳhush-dil honge.

12 Sharīr sādiq ke barḳhilāf bandishen bāndhtā hai : aur us par dānt kichkichātā hai.

13 Ḳhudāwand us par hanstā hai : kyunki dekhtā hai ki us kā din ātā hai.

14 Sharīr talwār nikālte, aur apnī kamān khīnchte : tā ki miskīn aur muhtāj ko girā,en, aur un ko, jin kī rāhen sīdhī hain, jān se māren.

15 Un kī talwār unhīn ke dilon men paiṭhegī : un kī kamānen ṭūṭ jā,engī.

16 Thoṛā sā, jo sādiq kā hai : bahut se sharīron ke māl o asbāb se bihtar hai.

17 Ki sharīron ke bāzū toṛe jā,enge : par Ḳhudāwand sādiqon kā thāmnewālā hai.

18 Ḳhudāwand dīndāron ke dinon ko pahchāntā hai : aur un kī mīrās abadī hogī.

19 Wuh bure waqt men sharminda na honge : balki kāl ke dinon men ser rahenge.

20 Lekin wuh, jo sharīr hain, halāk honge, aur Ḳhudāwand ke dushman barron kī charbī kī mānind fanā honge : wuh dhūnwen kī mānind jāte rahenge.

21 Sharīr udhār letā hai, aur phir adā nahīn kartā : par sādiq rahm kartā hai aur in'ām detā hai.

22 Ki jin par us kī barakat hai, zamīn ke wāris honge : aur jin par us kī la'nat hai, kaṭ jā,enge.

23 Insān ke qadam Ḳhudāwand sābit rakhtā hai : aur us kī rāh ko dost rakhtā hai.

24 Agarchi wuh gir jā,e, par paṛā na rahegā : kyunki Ḳhudāwand us kā hāth thāmtā hai.

25 Main jawān thā, ab būṛhā hūā : par main ne sādiq ko tark kiye hūe, aur us kī nasl men se kisī ko ṭukṛe māngte na dekhā.

26 Wuh sadā rahm kartā rahtā hai, aur qarz diyā kartā hai : us kī nasl mubārak hai.

27 Badī se bhāg, aur nekī kar : aur abad tak ābād rah.

28 Ki Ḳhudāwand 'adālat kā dostdār hai : aur apne muqaddas logon ko tark nahīn kartā, wuh abad tak mahfūz rahenge.

29 Bedīn log sazā pā,enge : par sharīron kī nasl kāṭī jā,egī.

30 Sādiq zamīn ke wāris honge, aur abad tak us par basenge.

31 Sādiq kā munh dānāī kī bāt kahtā hai : us kī zabān se 'adālat kā kalima nikaltā hai.

32 Us ke Ḳhudā kī sharī'at us ke dil men hai : us kā pānw kabhī na phislegā.

33 Sharīr sādiq kī ghāt men lagā hai : aur us ke qatl ke darpai rahtā hai.

34 Ḳhudāwand us ko us ke qābū men na chhoṛegā : aur 'adālat ke waqt use mujrim na ṭhahrā,egā.

35 Ḳhudāwand kā muntazir rah, aur us kī rāh ko yād rakh, ki wuh tujh ko zamīn kā wāris karke sarfarāzī baḳhshegā : aur jab sharīr kāṭe jā,enge, to tū dekhegā.

36 Main ne sharīr baṛā ru'bdār dekhā : jo āp ko us hare daraḳht kī mānind, jo ḳhud-rau ho, phailātā thā.

37 Par wuh guzar gayā, goyā thā hī nahīn : main ne use ḍhūnḍhā, wuh kahīn na milā.

38 Kāmil ko tāk, aur sīdhe ko dekh rakh : ki aise ādmī kā anjām salāmatī hai.

39 Par ḳhatākār sab ke sab halāk ho jā,enge : sharīr kā anjām nestī hai.

40 Sādiqon kī najāt Ḳhudāwand se hai : dukh ke waqt wuh un kā muhkam qil'a hai.

41 Ḳhudāwand un kī madad kare-

Digitized by Google

gā, aur unhen rihāī degā : wuh un ko sharīron se chhurā,egā aur bachā,-egā, is liye ki un kā bharosā us par hai.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XXXVIII.

AI ḲHUDĀWAND, apne gusse se mujh ko mat jhirak : aur na apne qahr se mujhe tambīh de.

2 Ki tere tīr mujhe chubh ga,e hain : aur terā hāth mujh par bhārī hai.

3 Tere gusse ke sabab mere jism ko sihhat nahīn : aur mere gunāh ke bā'is merī haḍḍīon ko ārām nahīn.

4 Ki mere gunāh mere sir se guzar ga,e : aur bhārī bojh kī mānind mujh par bhārī ho ga,e.

5 Mere ghāo badbū ho ga,e, aur sar ga,e : merī himāqat ke sabab se.

6 Main jhukā hūā hūn, aur ḳhamdār ho gayā : main din bhar royā kartā hūn.

7 Kyunki merī kamar bilkull ḳhushk ho ga,ī : aur mere jism men sihhat nahīn.

8 Main be-tāb ho gayā hūn, balki nipaṭ pis gayā : aur dil kī ghabrāhaṭ se chillātā hūn.

9 Ai Ḳhudāwand, merā sārā ishtiyāq tere huzūr hai : aur merā karāhnā Tujh se chhipā nahīn.

10 Merā dil dhaṛaktā hai, merā zor mujh se jātā rahā : aur merī ānkhon kī roshnī, wuh bhī gā,ib hūī.

11 Mere dost, aur mere āshnā, āfat ke sabab mujh se alag khaṛe rahe : aur mere rishtadār mujh se dūr jā khaṛe hūe.

12 Wuh, jo merī jān ke ḳhwāhān hain, mere phansāne ko phande mārte hain : aur wuh, jo mere dukh ke rawādār hain, mere haqq men aisī bāten kahte hain, jin men merā ziyān hai, aur sāre din makr ke mansūbe bāndhte hain.

13 Par main bahre kī mānind ho gayā, jo kuchh suntā nahīn : aur gūnge kī mānind, jo apnā muṛh nahīn kholtā.

14 Main us shaḳhs kī mānind hūā, jis ne mutlaq na sunā hai : aur us kī mānind, jis ke munh men hujjat na ho.

15 Ki, ai Ḳhudāwand, mujhe Tujh se ummed hai : Tu jawāb degā, ai Ḳhudāwand, mere Ḳhudā.

16 Is liye main ne kahā, tā na ho ki wuh mujh par ḳhushī karen : jo ki mere pānw ke phisalne par phūlte hain.

17 Main girā chāhtā hūn : aur merā gam sadā mere sāmhne hai.

18 Kyunki main apnā gunāh āp kholke kahtā : aur apnī taqsīr ke liye gamgīn hūn.

19 Mere dushman jīte hain, aur qawī hain : aur wuh jo nā-haqq mere bairī hain, bahut ho ga,e.

20 Wuh, jo nekī ke 'iwaz men badī karte hain : mere dushman bane hain, is liye ki main nekī kī pairauī kartā hūn.

21 Ai Ḳhudāwand, mujh ko tark mat kar : ai mere Ḳhudā, mujh se dūr mat rah.

22 Merī madad ke liye jaldī kar : ai Ḳhudāwand mere najāt-denewāle.

Mazmūr XXXIX.

MAIN ne kahā, Main apnī rāhon kī ḳhabardārī karūngā : ki merī zabān se gunāh na ho;

2 Aur jis waqt sharīr mere sāmhne hogā : to main apne munh ko lagām dūngā.

3 Main gūngā aur ḳhāmosh ho rahā : nek kahne se bhī rah gayā; merā gam tāza hūā.

4 Sīne ke bīch mere dil men tapish hūī, aur mere sochne men āg bhaṛkī : tab main ne apnī zabān se kahā,

5 Ai Ḳhudāwand, mujhe batā, ki merā anjām kyā hai, aur merī 'umr kitnī hai : tā ki main jānūn, ki us kī kitnī muddat bāqī hai.

6 Dekh, Tū ne merī 'umr bālisht bhar kī, aur merī zindagī tere āge nā-chīz hai : yaqīnan har ek shaḳhs agarchi barqarār ho, lekin mahz be-subāt hai.

7 Bilā shakk, har ek insān wahm aur ḳhayāl sā chaltā phirtā hai; be-shubha wuh 'abas be-kal hote

Digitized by Google

hain : wuh zakhīra kartā hai, aur nahīn jāntā ki use kaun legā.

8 Āb, ai Khudāwand, mujhe kis kī ummed hai : mujhe terī hī ummed hai.

9 Mujh ko mere sāre gunāhon se najāt de : mujh ko jāhilon kā nang mat kar.

10 Main gūngā rahtā, main apnā munh na kholtā : kyunki Tū hī ne yih kiyā hai.

11 Mujh se apnī balā dūr kar : main to tere hāth ke zor se fanā hūā jātā hūn.

12 Jab Tū ādmī ko, us ke gunāh ke bā'is malāmaten karke adab detā hai, to us ke jas ko patange kī mānind kho detā hai : yaqīnan har ek insān mahz be-subāt hai.

13 Ai Khudāwand merī dū'ā sun, aur mere nāla par kān dhar : mere ānsū dekhke khāmosh mat rah.

14 Kyunki main tere sāmhne pardesī : aur apne sāre bāp-dādon kī mānind musāfir hūn.

15 Mujh se ānkh pher le, tā ki main dam le lūn : us se āge ki main yahān se jāūn, aur phir na rahūn.

Mazmūr XL.

MAIN ne sabr se Khudāwand kā intizār kiyā : wuh merī taraf mā,il hūā, aur us ne merī faryād sunī.

2 Wuh mujhe haulnāk garhe aur daldal kī kīch se bāhar nikāl lāyā : aur mere pānw us ne chaṭān par rakhe, aur mere qadamon ko sābit kiyā.

3 Aur us ne mere munh men ek nayā gīt ḍālā : jis se hamāre Khudā kī hamd ho.

4 Bahutere dekhenge aur ḍarenge : aur Khudāwand par tawakkul karenge.

5 Mubārak hai wuh insān, jo Khudāwand par apnā bharosā rakhtā hai : aur magrūron kī, aur un kī, jo jhūṭh kī taraf phirte hain, tawajjuh nahīn kartā.

6 Ai Khudāwand, mere Khudā, terī 'ajīb qudraten, jo Tū ne kar dikhlāīn, bahut sī hain ; aur terī tadbīren, jo hamāre liye hain : mumkin nahīn ki tere huzūr tartīb ke sāth ginī jā,en.

7 Main to unhen kholke tere āge bayān kartā hūn : lekin wuh to shumār se bāhar hain.

8 Zabīha aur hadya ko Tū ne nahīn chāhā : Tū ne mere kān khole.

9 Sokhtanī qurbānī aur khatā kī qurbānī kā Tū tālib nahīn : tab main ne kahā, Dekh, main ātā hūn.

10 Kitāb ke daftar men mere haqq men likhā hai, ai mere Khudā : main terī marzī bajā lāne par khush hūn ; terī sharī'at to mere dil ke bīch hai.

11 Main barī jamā'at men sadāqat kī bashārat detā hūn : dekh, ai Khudāwand, main apnā munh band nahīn kartā, aur Tū jāntā hai.

12 Main terī sadāqat kī bāt apne dil men chhipā na rakhtā : main terī wafādārī aur terī najāt kī bāt kahtā hūn.

13 Main terī mihrbānī aur terī sachāī ko : barī jamā'at se poshīda nahīn rakhtā hūn.

14 Ai Khudāwand, apnī rahmaton ko mujh se dareg na kar : terī mihrbānī aur terī wafādārī har dam mere nigahbān rahen.

15 Ki be-shumār burāīon ne mujhe gher liyā ; mere gunāhon ne mujhe pakṛā, aisā ki main ānkh ūpar nahīn kar saktā : wuh mere sir ke bālon se shumār men ziyāda hain ; so main ne dil chhor diyā.

16 Ai Khudāwand, mihrbānī karke mujhe rihāī de : ai Khudāwand, jald merī madad ko pahunch.

17 Wuh jo merī jān mārne ke darpai hain, bāham khajil aur ruswā hon : wuh jo merī tabāhī ke rawādār hain, hatā,e jā,en aur sharminda hon.

18 Sab jo mujh par Ahā, ahā, kahte hain : apnī is burāī ke badle pareshān hon.

19 Aur wuh sab, jo tere tālib hain tere sabab khushwaqt aur khurram hon : aur wuh, jo terī najāt ke 'āshiq hain, sadā kahā karen, ki Khudāwand kī buzurgī ho.

20 Main to miskīn aur muhtāj hūn : lekin Khudāwand merī fikr kartā hai.

Digitized by Google

21 Merā chāra, merā chhurāne-wālā, Tū hī hai : ai mere Ḳhudā, der mat kar.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XLI.

MUBĀRAK hai wuh, jo miskīn kī fikr rakhtā hai : Ḳhudāwand bipat ke waqt usī ko rihāī degā.

2 Ḳhudāwand us kā hāfiz rahegā, aur use jītā rakhegā, aur wuh zamīn par mubārak hogā : aur Tū use us ke dushmanon kī marzī par na chhoṛ degā.

3 Ḳhudāwand us ko bīmārī ke bistar par sambhālegā : Tū us kī bīmārī men us kā sārā bichhaunā pherke bichhā,egā.

4 Main ne kahā, Ai Ḳhudāwand, mujh par rahm kar : merī jān ko shifā de, is liye ki main terā gunahgār hūn.

5 Mere dushman mujhe burā kahte hain : ki Wuh kab maregā, aur us kā nām kab miṭ jā,egā?

6 Jab wuh mujhe dekhne ko ātā hai, tab behūda bāten kartā hai : us kā dil burāī ko apne liye sameṭtā hai, wuh bāhar jātā hai, aur use bayān kartā hai.

7 Sab jitne merā kīna rakhte hain, mere barḳhilāf āpas men kānāphūsī karte : wuh mere satāne ke liye mansūbe bāndhte hain,

8 Aur kahte hain, Ek burī bīmārī use lagī hai : ab jo wuh paṛā hai phir na uṭhegā.

9 Mere ham-dam ne bhī, jis par mujhe bharosā thā : aur jo mere sāth roṭī khātā thā, mujh par lāt uṭhāī.

10 Par Tū, ai Ḳhudāwand, mujh par rahm kar : aur mujh ko uṭhā khaṛā kar, tā ki main un se badlā lūn.

11 Is se main jān gayā ki Tū mujh se ḳhush hūā hai : ki merā dushman mujh par fath nahīn pātā.

12 Aur main jo hūn, so merī diyānatdārī ke bā'is Tū mujh ko sambhāltā hai : aur mujh ko apne huzūr men abad tak sābit rakhegā.

13 Ḳhudāwand Isrāel kā Ḳhudā : azal se abad tak mubārak hai, Āmīn.

Mazmūr XLII.

JIS tarah se ki harnī pānī ke soton kī nihāyat piyāsī hotī hai : waise hī merī rūh, ai Ḳhudā, terī nihāyat piyāsī hai.

2 Merī rūh Ḳhudā ke liye, zinda Ḳhudā ke liye, tarastī hai : kab main jāūn, aur Ḳhudā ke huzūr hāzir hūn?

3 Mere ānsū rāt din merā khānā hain : jis hāl ki wuh har roz mujh se pūchhte hain, Terā Ḳhudā kahān hai?

4 Main yih yād kartā hūn, aur apne men apnī jān ko unḍeltā hūn : is liye ki main guroh ke sāth hoke, us guroh ke sāth jo 'īd ke din ko māntī hai,

5 Ḳhushī kī āwāz se gātā hūā, aur shukr kartā hūā : Ḳhudā ke ghar men jātā thā.

6 Ai mere jī, tū kyūn girā jātā hai, aur tū mujh men kyūn be-ārām hai?

7 Ḳhudā par bharosā rakh : ki main us kī sitā,ish āge ko bhī karūngā, ki us kā chihra najāt-denewālā hai.

8 Ai mere Ḳhudā, merā jī girā jātā hai : so main Yardan kī zamīn men, aur Harmūn men, koh i Misgār par, Tūjhe yād karūngā.

9 Tere pānī kī dhāron kī āwāz se gahrāo gahrāo ko pukārtā hai : terī sārī maujen aur terī ḍheū mere sir se guzar ga,e.

10 Ḳhudāwand din ke waqt apnī mihrbānī ko farmā,egā : aur rāt ke waqt main us kā gīt gāūngā; merī du'ā merī hayāt ke Ḳhudā kī taraf hogī.

11 Main Ḳhudā ko, jo merī chaṭān hai, kahūngā, Tū mujhe kyūn bhūl gayā hai : main kyūn dushman ke zulm se gam kartā chalā jātā hūn?

12 Mere dushman us talwār kī mānind, jo merī haḍḍīon se guzar jā,e : mujhe malāmat karke dukh dete hain,

13 Aur roz roz mujh ko kahte hain : Terā Ḳhudā kahān hai?

14 Ai mere jī, tū kyūn girā jātā hai : aur tū mujh men kyūn be-ārām hai?

Digitized by Google

15 Ḳhudā par tawakkul kar : kyunki main us kī sitā,ish āge ko bhī karūngā, jo mere chihre kī najāt, aur merā Ḳhudā hai.

Mazmūr XLIII.

AI ḲHUDĀ, merā insāf kar, aur is be-rahm qaum par merī hujjat sābit kar : mujhe makkār aur badkār ādmī se rihāī de.

2 Ki merā panāh-denewālā Ḳhudā Tū hai ; kyūn Tū mujhe dūr kartā hai : main dushman ke zulm se kyūn rotā chalā jātā hūn ?

3 Hān, apne nūr aur apnī sachāī ko zāhir kar, wuh hī merī rahbarī karen : wuh hī mujh ko tere koh i muqaddas par aur tere maskanon men pahunchā,en.

4 Tab main Ḳhudā ke mazbah ke pās, Ḳhudā ke huzūr, jo merī kamāl khushī hai, jāūngā : aur main barbat bajāke terī sitā,ish karūngā, ai Ḳhudā mere Ḳhudā.

5 Ai mere jī, tū kyūn girā jātā hai : aur tū mujh men kyūn be-ārām hai ?

6 Ḳhudā par tawakkul kar : ki main us kī sitā,ish āge ko bhī karūngā, jo mere chihre kī najāt, aur merā Ḳhudā hai.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XLIV.

AI ḲHUDĀ, ham ne apne kānon se sunā, aur hamāre bāpdādon ne us kām ko : jo tū ne un ke dinon sābiq zamāne men kiyā hai, ham se bayān kiyā ;

2 Ki tū ne qaumon ko apne hāth se ḳhārij kiyā, aur inhen basāyā : tu ne un logon ko ukhāṛā, aur in ko phailāyā.

3 Ki wuh apnī shamsher se is zamīn ke mālik na hūe : na apne bāzū se gālib ā,e ;

4 Balki tere dahne hāth se, aur tere bāzū se, aur tere chihre ke nūr se : is liye ki terī mihrbānī un par thī.

5 Ai Ḳhudā, Tū merā Bādshāh hai : Ya'qūb ke liye rihāī kā hukm farmā.

6 Terī madad se ham apne dushmanon ko ḍhakel denge : tere Nām se ham un ko, jo ham par charhte hain, pāmāl karenge.

7 Ki merā takiya apnī kamān par nahīn : na merī talwār mujhe bachā saktī hai ;

8 Balki Tū hī ham ko hamāre dushmanon se bachātā : aur un ko, jo hamārā kīna rakhte hain, ruswā kartā hai.

9 Ham tamām din Ḳhudā par fakhr karte hain : aur tere nām kī abad tak sitā,ish karenge.

10 Lekin ab Tū ne ham ko tark kiyā, aur ruswā kiyā : aur hamāre lashkaron ke sāth nahīn chaltā.

11 Tū dushman ke āge se ham ko bhagā detā hai : aur wuh, jo hamārā kīna rakhte hain, apne wāste lūṭ lete hain.

12 Tū ne ham ko bheron kī mānind un kī ḳhurish kiyā : aur ham ko qaumon ke darmiyān āwāra kiyā.

13 Tū ne apne logon ko muft bech ḍālā : aur un kī qīmat se apnī āmdanī nahīn barhāī.

14 Tū ne ham ko hamāre parosīon kā nang kiyā : un ke nazdīk, jo hamāre āspās hain, ham ko angusht-numā aur masḳhara kiyā.

15 Tū ne ham ko qaumon ke darmiyān zarb ul masal kiyā : aur logon ke darmiyān sir dhunne kā sabab.

16 Merī ruswāī hamesha mere sāmhne hai : aur mere chihre kī sharmindagī ne mujh ko ḍhāmp liyā,

17 Tuhmat aur malāmat karnewāle kī āwāz ke sabab : dushman aur intiqām-lenewāle ke āge.

18 Yih sab kuchh ham par bītā ; par ham Tujhe nahīn bhūle : aur tere 'ahd men be-wafāī nahīn kī.

19 Na hamāre dil Tujh se bargashta hūe : aur na hamāre pānw terī rāh se mure hain.

20 Par Tū ne azhdahon ke makān men ham ko kuchlā : aur maut ke sāya tale ham ko chhipā diyā.

21 Agar ham apne Ḳhudā kā nām bhūl ga,e, yā ham ne kisī ajnabī

Digitized by Google

ma'būd kī taraf apne hāth phailā,e : To kyā Ḳhudā us kī tahqīqāt na karegā; wuh to dilon̲ ke rāzon̲ se bhī āgāh hai.

22 Ki tere hī liye ham sāre din māre jāte hain̲ : aur zabh kī bheṛon̲ ke barābar gine jāte hain̲.

23 Bedār ho ; kyūn̲ so rahtā hai Tū, ai Ḳhudāwand : jāg, ham ko hamesha ke liye tark mat kar.

24 Tū kyūn̲ apnā munh chhipātā hai : aur hamārī musībat, aur us zulm ko jo ham par hotā, kyūn̲ bhulā detā hai ?

25 Ki hamārī jān ḳhāk men̲ mil chalī : hamārā peṭ zamīn se lagā.

26 Hamārī madad ke liye uṭh : aur apnī rahmaton̲ ke wāste ham ko rihāī de.

Mazmūr XLV.

MERE dil men̲ achchhā mazmūn josh mārtā hai : main̲ un chīzon̲ ko, jo main̲ ne bādshāh ke haqq men̲ banāī hain̲, bayān kartā hūn̲.

2 Merī zabān : māhir likhnewāle kā qalam hai.

3 Tū husn men̲ banī Ādam se kahīn̲ ziyāda hai : tere honṭhon̲ men̲ lutf biṭāyā gayā hai; isī liye Ḳhudā ne tujh ko abad tak mubārak kiyā.

4 Ai pahlawān, apnī talwār ko, jo terī hashmat aur buzurgwārī hai : hamā,il karke apnī rān par laṭkā.

5 Aur apnī buzurgwārī se sawār ho, aur sachāī aur mulāyamat aur sadāqat ke wāste iqbālmandī se āge baṛh : aur terā dahnā hāth Tujh ko muhīb kām sikhlā,egā.

6 Tere tīr tez hain̲, log tere nīche gire paṛte hain̲ : wuh bādshāh ke dushmanon̲ ke dil men̲ lag jāte hain̲.

7 Terā taḳht, ai Ḳhudā, abad ul ābād hai : terī saltanat kā 'asā rāstī kā 'asā hai.

8 Tū sadāqat kā dost, aur sharārat kā dushman hai : is sabab Ḳhudā, tere Ḳhudā ne tujh ko ḳhushī ke tel se, tere musāhibon̲ se ziyāda, masah kiyā.

9 Tere sāre libās se murr, aur 'ūd, aur taj kī ḳhushbū ātī hai : ki jin se hāthī-dānt ke mahallon̲ ke darmiyān unhon̲ ne tujh ko ḳhush kiyā hai.

10 Bādshāhon̲ kī beṭīān̲ terī 'izzatwālīon̲ men̲ hain̲ : malika Ofīr ke sone se ārāsta hoke tere ḍahne hāth kharī hai.

11 Ai beṭī, sun le, aur soch, aur apne kān idhar dhar : aur apne logon̲ aur apne bāp ke ghar ko bhūl jā;

12 Tā ki bādshāh tere jamāl kā nipaṭ mushtāq ho : ki wuh terā Ḳhudāwand hai; tū use sijda kar.

13 Aur Sūr kī beṭī hadye lā,egī : qaum ke daulatmand terī ḳhushāmad karen̲ge.

14 Shahzādī ghar ke andar kull jalwagar hai : us kā libās sarāsar tāsh kā hai.

15 Wuh soznī kapṛe pahinke bādshāh pās lāī jātī hai : kunwārī 'auraten̲ jo us kī sahelīān̲ hain̲, us ke pīchhe pīchhe tere pās pahunchāī jātī hain̲.

16 Ḳhushī aur shādmānī se wuh pahunchāī jātī hain̲ : wuh bādshāh ke mahall men̲ dāḳhil hotī hain̲.

17 Tere beṭe tere bāpdādon̲ ke qā,im-maqām hon̲ge : tū unhen̲ tamām zamīn ke sardār muqarrar karegā.

18 Main̲ sārī pushton̲ ko terā Nām yād dilāūngā : pas sāre log abad ul ābād terī sitā,ish karen̲ge.

Mazmūr XLVI.

KHUDĀ hamārī panāh, aur hamārā zor hai : wuh saḳhtīon̲ men̲ madad ke liye nihāyat musta'īdd hai.

2 Is liye hamen̲ kuchh ḳhauf nahīn̲, agarchi zamīn kā inqilāb ho : aur pahāṛ apnī jagah se hilke samundar ke bīch men̲ bah jā,en̲;

3 Agarchi us ke pānī shor machā,en̲ aur phen uṭhā,en̲ : aur pahāṛ un ke baṛhne se hil jā,en̲.

4 Ek nadī hai, jis kī dhāren̲ Ḳhudā ke shahr ko ḳhush kartī hain̲ : Haqq Ta'ālā ke maskanon̲ ke maqdis ko.

5 Ḳhudā us ke bīchon̲ bīch hai; use hargiz jumbish na hogī : Ḳhudā subh sawere us kī kumak karegā.

6 Qaumen̲ jhunjhlātī hain̲, mamlukaten̲ jumbish khātī hain̲ : wuh

Digitized by Google

apnī āwāz sunātā, zamīn pighal jātī hai.

7 Lashkaron kā Ḳhudāwand hamāre sāth hai : Ya'qūb kā Ḳhudā hamārī panāh hai.

8 Āo, Ḳhudāwand ke kāmon ko dekho : ki zamīn par kaisī kaisī wīrānīān kartā hai.

9 Ki wuh zamīn kī intihā tak laṛāīān mauqūf karātā hai : wuh kamān toṛtā, aur neze do ṭukṛe kartā, aur gāṛīon ko āg se jalātā hai.

10 Tham jāo, aur jāno ki main Ḳhudā hūn : main qaumon men buland hūngā; main zamīn par buland hūngā.

11 Lashkaron kā Ḳhudāwand hamāre sāth hai : Ya'qūb kā Ḳhudā hamārī panāh hai.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XLVII.

AI sab logo, tum tālīān bajāo : ḳhushī kī buland āwāz se Ḳhudā ke huzūr na'ra māro.

2 Ki Ḳhudāwand Ta'ālā muhīb hai : wuh tamām zamīn ke ūpar Bādshāh i 'azīm hai.

3 Wuh qaumon ko hamāre zer kar ḍāltā hai : aur gurohon ko hamāre pānwon ke nīche.

4 Wuh hamārī mīrās hamāre liye pasand kartā : Ya'qūb kā faḳhr, jise wuh chāhtā hai.

5 Ḳhudā ḳhushī se lalkārte hūe ūpar chaṛhā : hān, Ḳhudāwand turhī kī āwāz ke sāth.

6 Gīt gāke Ḳhudā kī sitā,ish karo, gīt gāke sitā,ish karo : hamāre bādshāh kī sitā,ish gīt gāke karo, gīt gāke sitā,ish kāro.

7 Ki Ḳhudā sāre jahān kā bādshāh hai : soch samajhke us kī sitā,ish ke gīt gāo.

8 Ḳhudā qaumon par saltanat kartā hai : Ḳhudā apne muqaddas takht par baiṭhā hai.

9 Qaumon ke umarā, Ibrāhīm ke Ḳhudā ke logon se milke, jama' hūe hain : kyunki jahān kī siparen Ḳhudā kī hain, wuh nihāyat buland hai.

Mazmūr XLVIII.

KHUDĀWAND buzurg hai, aur lā,iq hai : ki hamāre Ḳhudā ke shahr men, us ke muqaddas pahāṛ par, us kī sitā,ish bahut tarah se kī jā,e.

2 Bulandī se ḳhūbsūrat, tamām zamīn kī ḳhushī, koh i Saihūn hai : us kī uttar atrāf men bare Bādshāh kā shahr hai. Us ke mahallon men mashhūr hai ki Ḳhudā jā e panāh hai.

3 Kyunki dekh, ki bādshāh bāham ā,e : aur ek sāth guzre.

4 Wuh dekhkar fauran dang hūe : wuh ghabrā,e, aur bhāg ga,e.

5 Kapkapī ne unhen wahān pakṛā : aur aise dard ne, jaisā janne ke waqt 'aurat kā hotā hai;

6 Us pūrabī hawā se : jo Tarsīs ke jahāzon ko toṛ ḍāltī hai.

7 Jaisā ham ne sunā thā, waisā hī lashkaron ke Ḳhudāwand ke shahr men, apne Ḳhudā ke shahr men, ham ne dekhā : Ḳhudā use abad tak barqarār rakhegā.

8 Ai Ḳhudā, ham terī haikal ke darmiyān : terī mihrbānī ko gaur karte hain.

9 Ai Ḳhudā, jaisā terā Nām hai, zamīn par sarāsar waisī hī terī madh hai : terā dahnā hāth sadāqat se bhrā hūā hai.

10 Koh i Saihūn ḳhush ho, Yahūdāh kī beṭīān ḳhushī karen : terī 'adālaton ke sabab.

11 Saihūn men ghūmo, aur us ke chaugird phiro : us ke burjon ko gino.

12 Tum us kī shahr-panāh ko dil se gaur karo, aur sochke us ke mahallon ko dekho : tā ki tum ānewālī pushton ko us kī ḳhabar do.

13 Ki yih Ḳhudā abad ul ābād hamārā Ḳhudā hai : tā dam i marg wuhī hamārī hidāyat karegā.

Mazmūr XLIX.

AI sārī ummato, yih suno : kān dharo, tum sab jo dunyā men baste ho;

2 Kyā adnā, kyā 'ālā, kyā daulatmand : kyā muhtāj, sab ek sāth.

Digitized by Google

3 Mere munh se hikmat ke kalime niklenge : aur mere dil kā dhyān khirad hogā.

4 Main ek tamsīl kī taraf apnā kān dharūngā : main apnī rāz kī bāt barbat bajāte hūe kholke kahūngā.

5 Main musībat ke dinon men kis liye ḍarūn : jab mere arangā-mārnewālon kī burāī mujhe ghere?

6 Jo apnī daulat par i'timād karte hain : aur apne māl kī firāwānī par phūlte hain;

7 Un men se kisī kā maqdūr nahīn, ki apne bhāī ko chhurā,e : yā us kā kafāra Khudā ko de :

8 Ki un kī jān kā fidiya bhārī hai : yih kām abad tak mauqūf rakhnā hogā :

9 Ki wuh sadā jītā rahe : aur hargiz maut na dekhe.

10 Kyunki wuh dekhtā hai ki dānishmand log marte hain, aur isī tarah se bewuqūf aur haiwān ke se ādmī fanā hote hain : aur apnī daulat auron ke liye chhor jāte hain.

11 Un ke dil men khayāl thā, ki hamāre ghar abad tak qā,im rahenge : aur hamāre maskan pusht dar pusht; wuh apne nām apnī zamīnon par rakhte.

12 Par insān hashmat kī hālat men mutlaq nahīn rahtā : wuh haiwānon kī mānind hai; wuh nest kiye jāte.

13 Yih un kī rāh, un kī himāqat hai : aur un ke pichhle log un kī bāton ko pasand karte hain.

14 Wuh bheron kī mānind pātāl men ḍāle jāte hain, maut unhen char jā,egī, aur rāstkār subh ko un par musallit honge : un kā jamāl pātāl hī kho degā, un kā koī ghar na rahā.

15 Lekin Khudā merī jān pātāl ke qābū se chhurā,ega : ki wuh mujhe le rakhegā.

16 Tū khaufnāk mat ho, jab koī daulatmand ho jā,e : jab us ke ghar kī hashmat barhe;

17 Kyunki wuh marne ke waqt kuchh sāth na le jā,egā : aur us kī shaukat us ke pīchhe na utregī.

18 Agarchi wuh apne jīte jī apnī jān ko mubārakbād detā thā : aur jab tū apnī bhalāī kare, log terī ta'rīf karenge.

19 Wūh apne bāpdādon kī nasl men shāmil ho jā,egā : wuh hargiz ujālā na dekhenge.

20 Insān jo hashmat men hai, aur samajhtā nahīn : haiwānon kī mānind hai, jo fanā ho jāte hain.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr L.

QĀDIR I MUTLAQ Khudā Yahowāh ne farmāyā : aur zamīn ko sūraj ke nikalne kī jagah se leke us ke ḍūbne kī jagah tak bulāyā hai.

2 Saihūn se, husn ke kamāl se : Khudā jalwagar hūā hai.

3 Hamārā Khudā ā,egā, aur chupchāp na rahegā : āg us ke āge āge fanā kartī jā,egī, aur us ke girdāgird shiddat se tūfān hogā.

4 Wuh ūpar āsmānon ko talab kartā : aur zamīn ko bhī, tā ki apne logon kī 'adālat kare.

5 Mere pāk bandon ko mere pās farāham karo : jinhon ne mere sāth qurbānī par 'ahd kiyā hai.

6 Tab āsmān us kī sadāqat ko āshkārā karenge : ki Khudā hī 'adālatkarnewālā hai.

7 Ai merī qaum, sun, main kahtā hūn : ai Isrāel, main tujh par gawāhī detā hūn, Khudā, terā Khudā, main hī hūn.

8 Main tujh ko tere zabīhon kī bābat malāmat nahīn karūngā : ki terī sokhtanī qurbāniān to hamesha mere āge hain.

9 Main tere ghar kā bail na lūngā : na tere bāre kā bakrā.

10 Ki jangal ke sab jāndār mere hain : aur kohistān ke haiwānāt hazārhā hazār.

11 Main pahār ke sāre parandon se āgāh hūn : aur dashtī charand mere hain.

12 Agar main bhūkhā hotā, to tujh se na kahtā : ki dunyā aur us kī ma'mūrī merī hai.

13 Kyā main bailon kā gosht khātā hūn : yā bakron kā lahū pītā hūn?

Digitized by Google

14 Tū shukrguzārī kī qurbānīān Khudā ke āge guzrān : aur Haqq Ta'ālā ke huzūr apnī nazren adā kar.

15 Aur musībat ke din mujh se faryād kar : main tujhe makhlasī dūngā, aur tū merā jalāl zāhir karegā.

16 Par sharīr ko Khudā kahtā hai : Tujhe mere hukmon ke bayān karne se kyā kām ? tū kyūn apne munh se mere 'ahd kā zikr kartā hai ?

17 Hālānki tū tarbiyat se 'adāwat rakhtā hai : aur mere kalām ko apne pīchhe phenktā hai ?

18 Jab tū chor ko dekhtā hai, to us se rāzī hotā hai : aur zānīon kā sharīk hotā hai.

19 Tū apnā munh sharārat par chalātā hai : aur zabān se dagā kā mansūba bāndhtā hai.

20 Tū baithke apne bhāī kī gībat kartā hai : tū apnī hī mā ke bete par tuhmat lagātā hai.

21 Tū ne yih kiyā, aur main khāmosh ho rahā ; tū ne gumān kiyā ki main tujhī sā hūn : par main tujhe tambīh dūngā, aur tere kāmon ko terī ānkhon ke āge ek ek karke tujhe dikhāūngā.

22 Ab, ai Khudā ke farāmosh-karnewālo, is ko socho : na ho ki main tumhen pāra pāra karūn, aur koī chhurānewālā na ho.

23 Jo koī sitā,ish ke zabīhe guzrāntā hai, wuh merā jalāl zāhir kartā hai : aur us ko, jo apnī chāl chalan durust rakhtā hai, main Khudā kī najāt dikhlāūngā.

Mazmūr LI.

AI KHUDĀ, apnī rahm-dilī ke mutābiq mujh par shafaqat kar : apnī rahmaton kī kasrat ke muwāfiq mere gunāh mitā de.

2 Merī burāī se mujhe khūb dho : aur merī khatā se mujhe pāk kar.

3 Ki main apne gunāhon ko mān letā hūn : aur merī khatā hamesha mere sāmhne hai.

4 Main ne terā hī gunāh kiyā hai, aur tere hī huzūr badī kī hai, tā ki Tū apnī baton men sādiq thahre, aur jo Tū 'adālat kare, to Tū pāk zāhir ho.

5 Dekh, main ne burāī men sūrat pakrī : aur gunāh ke sāth merī mā ne mujhe pet men liyā.

6 Dekh, Tū andar kī sachāī chāhtā hai : so bātin men mujh ko dānāī sikhlā.

7 Zūfā se mujhe pāk kar, ki main sāf ho jāūn : mujh ko dho, ki main barf se ziyāda sufed hūn.

8 Mujhe khushī aur khurramī kī khabar sunā : ki merī haddīān, jinhen Tū ne tor dālā shādmān hon.

9 Mere gunāhon se chashm-poshī kar : aur merī sārī burāīān mitā dāl.

10 Ai Khūdā, mere andar ek pāk dil paidā kar : aur ek mustaqīm rūh mere bātin men na,e sar se dāl.

11 Mujh ko apne huzūr se mat hānk : aur apnī rūh i pāk mujh se na nikāl.

12 Apnī najāt kī shādmānī mujh ko phir 'ināyat kar : aur apnī āzād rūh se mujh ko sambhāl.

13 Tab main khatākāron ko terī rāhen sikhlāūngā : aur gunahgār terī taraf rujū' karenge.

14 Ai Khudā, mere najāt-denewāle Khudā, mujhe khūn ke gunāh se rihāī de : ki merī zabān terī sadāqat ke gīt buland āwāz se gā,e.

15 Ai Khudāwand, mere labon ko khol de : to merā munh terī sitā,ish bayān karegā.

16 Ki Tū zabīhe se khush nahīn hotā, nahīn to main detā : sokhtanī qurbānī men terī khushnūdī nahīn.

17 Khudā ke zabīhe shikasta-jān hain : dil-shikasta aur khāksār ko, ai Khudā, Tū haqīr na jānegā.

18 Apnī khushī se Saihūn ke sāth bhalāī kar : Yarūshalem kī dīwāron ko banā.

19 Tab Tū sadāqat ke zabīhon aur sokhtanī qurbānīon aur kāmil qurbānīon se khushnūd hogā : tab wuh tere mazbah par bachhre charhā,enge.

Mazmūr LII.

AI zabardast insān, tū ziyānkārī par kyūn fakhr kartā hai : Khudā kā ihsān har roz hai.

Digitized by Google

2 Terī zabān ḳharābīān ījād kartī hai : wuh dagābāzīān kartī hai tez usture kī mānind.

3 Tū sharārat ko nekī se, aur jhūṭh bolne ko sach kahne se : ziyāda dost rakhtā hai.

4 Tū buhtān kī sārī bātoṉ ko chāhtī hai : ai dagābāz zabān.

5 Is liye Ḳhudā abad tak tujhe barbād karegā : wuh tujhe uṭhā lejā,-egā, aur tujhe tere ḳhaime se jhāṛ phenkegā, aur zindagī kī zamīn se tujhe ukhāṛ ḍālegā.

6 Aur sādiq dekheṉge, aur ḍareṉge : aur us par hanseṉge ;

7 Dekh, yih wuh shaḳhs hai, ki jis ne Ḳhudā ko apnī panāhgāh na samjhā : par apne māl kī firāwānī par takiya kiyā, aur apnī sharārat se qawī hūā.

8 Lekin maiṉ Ḳhudā ke ghar meṉ zaitūn ke hare daraḳht kī mānind hūṉ : merā bharosā abad ul ābād Ḳhudā kī rahmat par hai.

9 So maiṉ sadā terī sitā,ish karūṉgā : ki Tū ne aisā kiyā ;

10 Aur tere Nām kā intizār karūṉgā : jo tere muqaddas logoṉ kī nazr meṉ ḳhūb hai.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LIII.

AHMAQ apne dil meṉ kahtā hai : ki Ḳhudā nahīṉ.

2 Wuh ḳharāb hūe, un ke kām makrūh haiṉ : koī nekokār nahīṉ.

3 Ḳhudā ne āsmān par se banī Ādam par nazr kī hai : tā dekhe ki koī dānishmand, yā koī Ḳhudā kā tālib hai.

4 Har ek un meṉ se gumrāh hūā ; wuh sab ke sab bigaṛ ga,e : koī nekokār nahīṉ, ek bhī nahīṉ.

5 Kyā un badkāroṉ ko fahm nahīṉ : jo mere logoṉ ko yūṉ khāte haiṉ, jaise roṭī ko khāte haiṉ ? wuh Ḳhudā kā Nām nahīṉ lete haiṉ.

6 Wuh wahāṉ nihāyat ḍare, jahāṉ ḳhauf kā maqām na thā : ki Ḳhudā un kī haḍḍīāṉ, jo tere muqābil ḳhaimazan haiṉ, ḳhinḍā detā hai ; tū unheṉ sharminda karegā, ki Ḳhudā ne unheṉ haqīr kiyā hai.

7 Kāsh ki Isrāel kī najāt Saihūṉ meṉ se hotī : Jab Ḳhudā apnī qaum ke qaidīoṉ ko phir lā,egā, to Ya'qūb ḳhush hogā, aur Isrāel shādmān.

Mazmūr LIV.

AI ḲHUDĀ, apne Nām se mujh ko bachā : aur apnī quwwat se merā insāf kar.

2 Ai Ḳhudā, merī du'ā sun : aur mere muṉh kī bātoṉ par kān dhar.

3 Ki begāne merī muḳhālafat meṉ uṭhe haiṉ : aur zālim merī jān ke pīchhe paṛe haiṉ ; yih Ḳhudā ko apne rūbarū nahīṉ rakhte.

4 Dekho, Ḳhudā merā madadgār hai : Ḳhudāwand un ke darmiyān hai jo merī jān ko sambhālte haiṉ.

5 Wuh mere dushmanoṉ par burāī ko lauṭā degā : apnī wafādārī meṉ Tū unheṉ fanā kar.

6 Ai Ḳhudāwand, maiṉ apnī ḳhushī se tere liye qurbānī karūṉgā : maiṉ tere Nām kī sitā,ish karūṉgā, ki bhalā hai.

7 Ki Tū ne sārī musībatoṉ se mujhe bachāyā hai : aur merī āṉkh mere dushmanoṉ kī ḳharābī dekhtī.

Mazmūr LV.

AI ḲHUDĀ, merī du'ā sun : aur merī minnat se muṉh mat pher.

2 Merī taraf kān dhar, aur merī sun : kuṛhtā hūā maiṉ phirtā hūṉ, aur chillātā hūṉ ;

3 Dushman kī āwāz, aur sharīr ke zulm ke sabab : ki wuh mujh par zulm kiyā chāhte haiṉ, aur gazab ke sāth merā kīna rakhte haiṉ.

4 Merā dil mujh meṉ nipaṭ dukhtā hai : aur maiṉ maut ke hauloṉ meṉ paṛā hūṉ.

5 Ḍarnā aur kāmpnā mujh par ā paṛā : kapkapī mujh par gālib āī.

6 Maiṉ ne kahā, Kāsh ki kabūtar ke se mere pankh hote : to maiṉ uṛ jātā, aur ārām pātā.

7 Hāṉ, maiṉ tab dūr tak sair kartā : aur jangaloṉ meṉ rahtā.

Digitized by Google

8 Ki main shiddat kī āndhī aur jhakkar se : jaldī panāh ke liye bach nikaltā.

9 Ai Khudāwand, unhen halāk kar; un kī zabānon men tafriqa dāl : ki main shahr men zulm aur jhagrā dekhtā hūn.

10 Din aur rāt wuh us kī dīwāron par sair karte phirte hain : ziyānkārī aur gam-khwārī us ke bīch hotī rahtī hain.

11 Sharārat us ke darmiyān hai : zulm aur dagā us ke kūchon se jātī nahīn rahtīn.

12 Dushman to nahīn thā jo mujhe malāmat kartā thā : nahīn to main us kī bardāsht kartā;

13 Na merā kīna-rakhnewālā thā jo mujh par bālā-dastī kartā thā : tab main us se chhip jātā;

14 Balki tū, merā ham-darja ādmī : merā ulfatī banda, aur merā jān-pahchān thā;

15 Ki ham milke khush-ikhtilātī karte the : aur guroh ke sāth Khudā ke ghar men jāyā karte the.

16 Nāgahān un par maut ā pare; wuh jītejī pātāl men utren : kyunki un ke gharon men aur un ke bīch sharārat hai.

17 Par main Khudā ko pukārūngā: tab Khudāwand mujhe bachā legā.

18 Shām ko, aur subh ko, aur do pahar ko, main faryād karūngā, aur nāla karūngā : so wuh merī āwāz sun legā.

19 Us ne merī jān ko us jang men, jo unhon ne mujh se kī hai, salāmat chhurāyā : kyunki wahān bahut mere sāth the.

20 Khudā sunegā, aur unhen jawāb degā : ki wuh qadīm se takhtnishīn hai.

21 Az bas ki unhon ne inqilāben nahīn dekhīn : wuh Khudā se nahīn darte.

22 Us ne un par, jo us se ikhtilāt rakhte the, apne hāth dāle hain : us ne us ke sāth 'ahd-shikanī kī.

23 Us kā munh makkhan se ziyāda chiknā hai, par us ke dil men jang hai : us kī bāten tel se ziyāda mulā,im hain, par nangī talwāren hain.

24 Apnā bojh Khudāwand par dāl, ki wuh tujhe thāmbh legā : wuh kabhī sādiq ko lagzish khāne na degā.

25 Par, ai Khudā, Tū un ko halākat ke garhe men girā degā; khūnī aur dagābāz log apnī ādhī 'umr tak na pahunchenge : par merā i'timād Tujhī par hai.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LVI.

AI KHUDĀ, mujh par rahm farmā, ki insān mujhe niglā chāhtā hai : wuh lartā hūā har roz mujhe satātā hai.

2 Mere dushman har roz mujh ko niglā chāhte hain : ki bahut hain jo gustākh hoke mujh se larte hain.

3 Jab main dartā hūn : to main Tujh par tawakkul kartā hūn.

4 Main Khudā par, us ke qaul par, fakhr kartā hūn : merā tawakkul Khudā par hai; main darne kā nahīn, ki bashar merā kyā kar saktā hai.

5 Wuh har roz merī bāten kātte hain : un kī sārī fikr hai, ki mujh se badī karen.

6 Wuh jama' hoke kamīn men baithe hain : wuh mere naqsh i qadam ko tākte hain, jab ki wuh merī jān lene kī intizārī men hain.

7 Un kī ummed hai kī badkārī karke nikal bachenge : ai Khudā, apne qahr se un logon ko dhakel de.

8 Tū merī āwāragīon kā shumār kartā; Tū mere ānsūon ko apne shīshe men rakh : kyā wuh tere daftar men mazkūr nahīn?

9 Jab main faryād karūngā, to mere dushman ulte phirenge : mujhe yih yaqīn hai, ki Khudā merī taraf hai.

10 Main Khudā par, us ke qaul par, fakhr kartā hūn : main Khudāwand par, us ke qaul par fakhr kartā hūn.

11 Merā tawakkul Khudā par hai : main darne kā nahīn; insān merā kyā kar saktā hai?

12 Ai Khudā, terī mannaten mujh

Digitized by Google

par hain : main terā shukrāna adā karūngā.

13 Ki Tū ne merī jān maut se bachāī; aur mere pānw ko phisalne na diyā : tā ki main Khudā ke āge zindon ke nūr men chalūn.

Mazmūr LVII.

MUJH par rahm kar, ai Khudā, mujh par rahm kar, kyunki merī jān ko terā bharosā hai; hān main tere paron ke sāya tale panāh liye rahūngā jab tak ki yih āfaten ṭal jā,en.

2 Main Khudā se, jo Haqq Ta'ālā hai, faryād karūngā : usī Khudā se jo mere liye har ek kām ko anjām detā hai.

3 Wuh āsmān par se bhejtā aur mujh ko bachātā hai : aur use jo mujhe niglā chāhtā hai malāmat kartā hai.

4 Khudā apnī rahmat aur apnī sachāī ko bhejegā : merī jān sheron ke bīch men hai;

5 Main ātish-mizāj banī Ādam ke darmiyān leṭā hūn : jin ke dānt barchhīān aur tīr hain, aur jin kī zabān tez talwār hai.

6 Tū āsmānon par sarfarāz ho, ai Khudā : aur sārī zamīn par terā jalāl zāhir ho.

7 Unhon ne mere pānwon ke liye jāl lagāyā hai; merī jān jhukī hūī hai : unhon ne mere āge garhā khodā hai, jis men āp gire hain.

8 Merā dil qā,im hai, ai Khudā, merā dil qā,im hai : main gāūngā, aur madhsarāī karūngā.

9 Jāg, ai merī shaukat, ai bīn aur barbat, jāg : main sawere uṭhūngā.

10 Main logon ke darmiyān terā shukr karūngā, ai Khudāwand : main ummaton ke bīch terā madhsarā hūngā.

11 Ki terī rahmat āsmānon tak buland hai : aur terī sachāī badlīon tak.

12 Ai Khudā, Tū āsmānon par sarfarāz ho : sārī zamīn par terā jalāl zāhir ho.

Mazmūr LVIII.

KYĀ tum chupchāp rahte ho, jab ki haqq farmānā hai : ai Ādamzādo, kyā tum sachchī 'adālat karte ho?

2 Balki tum apne dil men badkārīān karte ho : tum apne hāthon ke zulm ko zamīn par taulte ho.

3 Ahl i sharārat rihm se begāna hote : wuh paidā hote hī bhaṭak jāte, aur jhūṭh bolte.

4 Un kā zahr sāmp kā sā zahr hai : wuh us bahire nāg kī mānind hain, jo apne kān band kar rakhtā hai,

5 Aur mantar paṛhnewālon kī āwāz nahīn suntā : bare se bare mantar kī us men tāsīr nahīn.

6 Ai Khudā, un ke dānt un ke munh men toṛ; ai Khudāwand, sher-bachchon kī dāṛhen toṛ ḍāl : wuh pānī kī tarah, jo bah jātā hai, gudāz ho jā,en; jab wuh tīron ko chille men joṛe, to wuh kaṭe hūe ma'lūm hon.

7 Jis tarah ghongā gal jātā, wuh fanā hon : wuh 'aurat ke saqte kī tarah āftāb ko na dekhen.

8 Us se peshtar ki tumhārī degon men kānṭon se ānch lage : wuh girdbād kī mānind unhen, khwāh sābit khwāh jalā hūā ho, uṛā degā.

9 Sādiq jab intiqām ko dekhegā, to khush hogā : wuh sharīr ke lahū se apne pānw dhoegā;

10 Aisā ki ādmī kahegā, Yaqīnan sādiq ke liye jazā hai : be-shakk ek Khudā hai, jo zamīn par insāf kartā hai.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LIX.

AI mere Khudā, mere dushmanon se mujhe chhuṛā : mere mukhālifon se mujh ko mahfūz rakh.

2 Mujhe badkāron se bachā le : aur khūnī ādmīon se rihāī de.

3 Dekh, ki wuh merī jān kī ghāt men lage hain : zorāwar log merī mukhālafat par jama' hūe hain; ai Khudāwand, merā kuchh gunāh aur taqsīr nahīn.

Digitized by Google

4 Wuh daurte hain, aur āp ko taiyār karte hain, par mere kisī qusūr ke sabab nahīn : Tū mujh se milne ke liye jāg, aur dekh.

5 Pas, ai Ḳhudāwand, Rabb ul afwāj, Isrāel ke Ḳhudā, sārī qaumon kā hāl tajwīz karne ke liye jāg : dagā-denewāle gunahgāron par rahm mat kar.

6 Wuh shām ko lautte hain : wuh kutte kī mānind bhaunkte hain, aur shahr men har taraf phirte hain.

7 Dekh, wuh munh se ḍakārte hain, aur un ke labon ke andar talwāren hain : aur kahte, ki Kaun suntā hai?

8 Par Tū, ai Ḳhudāwand, un par hansegā : Tū sārī qaumon ko maskhara banā,egā.

9 Harchand us kā zor hai, par main Tujhī par nigāh rakhūngā : ki Ḳhudā merī panāh hai.

10 Merā Ḳhudā jo hai, us kī rahmat mujh ko āge se lene ā,egī : Ḳhudā merī murād ko mere dushmanon par pūrī hūī mujhe dikhlā,egā.

11 Unhen jān se mat mār, na ho ki mere log bhūl jā,en : unhen apnī qudrat se āwāra aur past kar, ai Ḳhudāwand hamārī sipar.

12 Ki un ke munh kā gunāh, un ke honthon kī bāt hai; is liye kāsh ki wuh apne ghamand men giriftār hon : kyunki wuh la'n ta'n karte, aur jhūṭhī bāten kahte hain.

13 Qahr se un ko fanā kar, unhen fanā kar, tā ki wuh bāqī na rahen : aur log yaqīn karke jānen ki zamīn kī sarhaddon tak Ḳhudā Ya'qūb kī saltanat kartā hai.

14 Phir shām ko wuh lauten : aur kutte kī mānind bhaunkte jā,en, aur shahr kī har taraf phiren.

15 Wuh khāne kī talāsh men bhaṭakte phirenge : aur jab ser na hon to sārī rāt ko wahān kāṭenge.

16 Main to terī qudrat kī sanā gāūngā; hān, main subh ko pukārke terī rahmat ke gīt gāūngā : ki Tū merā muhkam qil'a hai, aur musībat ke din merī panāhgāh.

17 Aur ai merī quwwat, main terī madh karūngā : ki Ḳhudā merā muhkam qil'a, aur merā rahīm Ḳhudā hai.

Mazmūr LX.

AI ḲHUDĀ, Tū ne ham ko radd kar diyā, Tū ne ham ko parāganda kiyā : Tū gussewar hūā, Tū hamārī taraf phir mutawajjih ho.

2 Tū ne zamīn ko larzāyā; Tū ne use toṛā : us ke raḳhne milā de, ki wuh kāmptī hai.

3 Tū ne apne logon ko saḳht bāten dikhlāīn : Tū ne ham ko hairat kī mai pilāī.

4 Tū ne un ko jo Tujh se ḍarte hain jhanḍā diyā : ki wuh haqq kī ḳhātir khaṛā kiyā jā,e.

5 Tā ki tere mahbūb rihāī pā,en : Tū apne dahne hāth se bachā le, aur hamārī sun.

6 Ḳhudā ne apne taqaddus men farmāyā hai, is liye main ḳhushī karūngā : main Sikm ko taqsīm karūngā, aur Sukkāt kī wādī ko māpūngā.

7 Jili'ad merā hai, aur Munassī merā : Ifrāīm bhī mere sir kā bal hai, Yahūdāh merā qānūn-sāz hai;

8 Moāb mere dhone kā lagan hai; main Adūm par apnī jūtī chalāūngā : ai Filist, mere bā'is shādiyāna bajā.

9 Mujh ko hasīn shahr men kaun le jā,egā : Adūm tak mujh ko kaun pahunchā,egā?

10 Ai Ḳhudā, kyā Tū hī nahīn, jis ne hamen radd kar diyā : Tū hī, ai Ḳhudā, jo hamāre lashkaron ke sāth na chalā?

11 Musībat men hamārī madad kar : ki rihāī insān kī taraf se 'abas hai.

12 Ḳhudā hī se ham bahādurī karenge : kyunki wuhī hamāre dushmanon ko pāmāl karegā.

Mazmūr LXI.

AI ḲHUDĀ merā nāla sun : merī du'ā qubūl kar.

2 Main apnī dilgīrī men zamīn ke sire se terī faryād karūngā : us chaṭān tak, jo mujh se ūnchī hai, mujh ko le pahunchā.

3 Kyunki Tū mere liye ek panāh

Digitized by Google

hūā hai : dushmanon̲ ke rū ba rū ek mazbūt burj.

4 Main̲ tere maskan men̲ sadā rahā karūn̲gā : main̲ tere paron̲ ke sāya tale panāh lūn̲gā.

5 Ki ai Ḳhudā, Tū ne merī mannaten̲ qubūl kīn̲ : Tū ne mujh ko un logon̲ kī sī, jo tere Nām se ḍarte hain̲, mīrās dī.

6 Tū bādshāh kī zindagānī bahut baṛhā,egā : aur us kī 'umr pusht dar pusht tak.

7 Wuh Ḳhudā ke huzūr abad tak sābit rahegā : aisā kar, ki rahmat aur sachāī se us kī muhāfazat ho.

8 So main̲ abad tak tere Nām kī sanā gāūn̲gā : aur har roz apnī nazren̲ guzrānūn̲gā.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LXII.

MERĪ jān chupke faqat Ḳhudā hī ke intizār men̲ hai : ki merī najāt us se hai.

2 Wuhī akelā merī chaṭān, aur merī najāt hai : wuhī merā mazbūt qil'a hai ; mujh ko shiddat se jumbish na hogī.

3 Tum kab tak ek mard par hamla karoge : tum sab āp hī shikast khāoge, jaise jhukī hūī dīwār, aur jaise ḍagmagātī bāṛ.

4 Wuh mansūba bān̲dhte hain̲, faqat is wāste ki use us kī shaukat se utār den̲ : wuh jhūṭh se ḳhush hote hain̲; wuh apne mun̲h se to barakat bhejte hain̲, par apne bātin men̲ la'nat karte hain̲.

5 Ai merī jān, chupke faqat Ḳhudā ke intizār men̲ rah : ki merī ummed usī se hai.

6 Wuhī akelā merī chaṭān, aur merī rihāī : aur merā gaṛh hai, so mujh ko jumbish na hogī.

7 Merī najāt, aur merī shaukat, Ḳhudā kī taraf se hai : mere zor kī chaṭān, aur merī panāh, Ḳhudā hai.

8 Ai logo, har waqt us par tawakkul karo : aur apne dil us ke huzūr undel do, ki Ḳhudā hamārī panāh hai.

9 Yaqīnan kam-qadr log behūda hain̲, aur 'ālī-qadr ashḳhāss jhūṭhe hain̲ : so wuh sab ke sab behūdagī se tarāzū men̲ bahut halke hain̲.

10 Zulm par takiya na karo, aur lūṭ pāṭ kārke behūda na bano : agar māl ziyāda hotā jā,e, to us par dil na lagāo.

11 Ḳhudā ne ek bār farmāyā, aur main̲ ne do martaba yih sunā : ki Zor Ḳhudā kā hai.

12 Aur Rahmat bhī Tujhī se hai, ai Ḳhudāwand : ki Tū har shaḳhs ko us ke 'amal ke mutābiq badlā detā hai.

Mazmūr LXIII.

AI ḲHUDĀ, tū merā Ḳhudā hai : main̲ taṛke Tujh ko ḍhūnḍhūn̲gā ;

2 Merī jān terī piyāsī hai : aur merā jism ḳhushk aur dhūp kī jalī hūī zamīn men̲, jahān̲ pānī nahīn̲, terā mushtāq hai ;

3 Tā ki terī qudrat, aur terī hashmat ko dekhe : jaisā ki main̲ ne bait i quds men̲ dekhā hai.

4 Is liye ki terī mihrbānī zindagī se bihtar hai : to mere hon̲ṭh terī sitā,ish karte rahen̲ge.

5 Isī tarah jab tak ki main̲ jītā hūn̲, Tujh ko mubārak kahā karūn̲gā : aur terā Nām le leke apne hāth uṭhāūngā.

6 Merī jān yūn̲ ser hogī, goyā ki gūde aur charbī se : aur merā mun̲h ḳhushī karte hūe hon̲ṭhon̲ se terī sitā,ish karegā ;

7 Jab ki main̲ Tujhe apne bistar par yād kartā hūn̲ : aur rāt ke pahron̲ men̲ terā dhyān kartā hūn̲.

8 Is liye ki Tū merā chāra hūā : pas main̲ tere paron̲ kī chhān̲w tale ḳhushī manāūngā.

9 Merī jān tere pīchhe lagī hai : terā dahnā hāth mujh ko thāmtā hai.

10 So wuh, jo merī jān ke ḳhwāhān̲ hain̲, tā ki mujhe halāk karen̲ : zamīn ke asfal ko jāte rahen̲ge.

11 Wuh talwār se khet ā,en̲ge : wuh gīdaron̲ kā luqma hon̲ge.

12 Lekin bādshāh Ḳhudā se masrūr hogā ; har ek shaḳhs, jo us kī qasam khātā, faḳhr karegā : par un kā mun̲h, jo jhūṭh bolte hain̲, band ho jā,egā.

Digitized by Google

Mazmūr LXIV.

AI ḲHUDĀ, merī faryād men̲ merī āwāz sun : aur us dahshat se, jo dushman ke sabab hotī, merī jān bachā.

2 Aur sharīron̲ kī pinhānī mashwarat : aur badkāron̲ ke hangāme se mujhe chhipā ;

3 Jo apnī zabān ko talwār kī mānind tez karte hain̲ : aur kamān khīn̲chte hain̲, tā ki kaṛwī bāton̲ ke tīr chalā,en̲ ;

4 Tā ki chhipke kāmil ādmī ko māren̲ : wuh nāgahānī tīr lagāte hain̲, aur ḍarte nahīn̲.

5 Wuh ek bure kām men̲ āp ko qawī karte hain̲ : wuh poshīda phande mārne kī bāt chīt karte hain̲ ; wuh kahte hain̲ ki Ham ko kaun dekhegā ?

6 Wuh badkārīon̲ ke liye khojte hain̲ : wuh kahte, ki Ham ne pakkī tadbīr nikālī ; un men̲ se har ek kā bātin aur dil gahrā hai.

7 Par Ḳhudā un par ek tīr chalā,-egā : wuh nāgahān ghāyal ho jā,en̲ge.

8 So wuh apnī zabān ke phande men̲ āp ko phan̲sā,en̲ge : sab, jo un ko dekhen̲ge, bhāgen̲ge ;

9 Aur sab ādmī ḍaren̲ge, aur Ḳhudā ke kām ko bayān karen̲ge : aur wuh us ke fi'lon̲ ko achchhī tarah samjhen̲ge.

10 Sādiq Ḳhudāwand ke sabab ḳhush hogā, aur us par tawakkul karegā : aur wuh sab jo dil ke sīdhe hain̲ faḳhr karen̲ge.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LXV.

AI ḲHUDĀ, Saihūn men̲ terā intizār chupke se kiyā jātā aur terī hamd o sanā hotī : aur Tujhī ko nazr adā kī jā,egī.

2 Ai Tū, jo du'ā kā sunnewālā hai : sāre bashar Tujh pās ā,en̲ge.

3 Ḳhatāon̲ ne mujhe maglūb kiyā hai : hamāre gunāhon̲ kā kafāra Tū hī karegā.

4 Mubārak hai wuh, jise Tū ne chun liyā, aur apne nazdīk kiyā, tā ki wuh terī bārgāhon̲ men̲ sukūnat kare : ham tere ghar kī, hān̲, terī hī muqaddas haikal kī, ḳhūbī se ser hon̲ge.

5 Tū sadāqat se haulnāk chīzen̲ dikhāke ham ko jawāb detā hai, ai hamāre najāt-denewāle Ḳhudā : Tū zamīn ke sāre kanāron̲ kā, aur un kā bhī, jo dūr daryā ke bīch men̲ hain̲, bharosā hai.

6 Tū ne, jo zor se kamarbasta hai : apnī qudrat se pahāṛon̲ ko qā,im kiyā.

7 Tū daryāon̲ ke shor ko, aur un kī maujon̲ kī āwāz ko : aur logon̲ kī dhūm ko, mauqūf karātā hai.

8 Wuh, jo zamīn kī intihā men̲ baste hain̲, tere nishānon̲ se ḳhauf khāte hain̲ : ki Tū subh o shām ke nikalne kī jagahon̲ ko ḳhush o ḳhurram kartā hai.

9 Tū zamīn kā hāl dekhā kartā : aur us ko serābī baḳhshtā hai.

10 Tū us ko Ḳhudā ke daryā se, jo pānī se bharā hai, mālāmāl kartā hai : Tū taiyārī karke un ke liye galla maujūd kartā hai.

11 Tū us kī reghārīon̲ ko ḳhūb tar kartā, aise ki us ke ḍhār baiṭh jāte : Tū us ko menhon̲ se narm kartā hai, Tū us kī roīdagī men̲ barakat baḳhshtā hai.

12 Tū apne lutf se sāl ko tāj baḳhshtā hai : tere naqsh i pā se raugan ṭapaktā hai.

13 Bayābān men̲ charāgāhon̲ par qatre ṭapakte hain̲ : aur pahāṛīān̲ har taraf ḳhushī se gherī hūī hain̲.

14 Charāgāhen̲ gallon̲ se mulabbas hain̲ : aur nasheb galle se ḍhamp ga,e hain̲ ; wuh ḳhushī se lalkārte, balki wuh gāte hain̲.

Mazmūr LXVI.

AI sārī sarzamīno, Ḳhudā ke liye ḳhushī se chillāo : us ke Nām ke jalāl ke gīt gāo, hamd karte hūe us kī hashmat zāhir karo.

2 Ḳhudā se kaho, Tere kām kyā hī muhīb hain̲ : terī baṛī qudrat ke bā'is tere sāre dushman terī ḳhushāmad karen̲ge.

Digitized by Google

3 Sārī zamīn Tujhe sijda karegī : aur terī madhkhwān hogī ; wuh tere Nām kā gīt gā,enge.

4 Āo, Khudā ke kām dekho : ki banī Ādam ke haqq men us ke kām muhīb hain.

5 Us ne samundar ko khushkī banā dālā : wuh daryā men pānw dharke pār chale ga,e, wahān ham us ke sabab se khushwaqt hūe.

6 Wuh apnī qudrat se abadī saltanat kartā hai : us kī ānkhen qaumon ko dekhtī hain ; gardankash log āp ko sarbuland na karen.

7 Ai logo, hamāre Khudā ko mubārak kaho : aur us kī sitā,ish karke āwāz sunāo ;

8 Jo hāmārī jān ko zinda rakhtā hai : aur hamāre pānw phisalne nahīn detā ;

9 Ki Tū ne, ai Khudā, ham ko āzmāyā : Tū ne ham ko yūn tāyā, jaise rūpā tāyā jā,e.

10 Tū ne ham ko dām men phansāyā : Tū ne hamārī kamaron par dukh bāndhā hai.

11 Tū ne logon ko hamāre siron par charhāyā : ham āg aur pānī men pare, par Tū ne ham ko serāb jagah men pahunchāyā hai.

12 Main sokhtanī qurbānī leke tere ghar men jāūngā ; main tere liye apnī nazren adā karūngā : wuh jo bipat ke waqt main ne apne labon se muqarrar kīn, aur apne munh se mānīn.

13 Main pāle hūe jānwar leke sokhtanī qurbānīān, mendhon kī khushbūīon samet, tere liye guzrānūngā : main bachhre aur bakre charhāūngā.

14 Ai sāre khudā-tarso, tum āo, suno : ki main bayān kartā hūn, ki us ne merī jān se yih yih kuchh kiyā.

15 Main apne munh se us pās chillāyā : aur us kī ta'rīf merī zabān se hūī.

16 Agar merā dil badkārī par mā,il hai : to Khudāwand merī na sunegā.

17 Par Khudā ne to sunā hai : us ne merī du'ā kī āwāz par kān dharā.

18 Mubārak hai Khudā, jis ne merī du'ā ko na pherā : aur na apnī rahmat ko mujh se.

Mazmūr LXVII.

KHUDĀ ham par rahm kare, aur ham ko barakat de : aur apne chihre ko ham par jalwagar farmā,e.

2 Tā ki terī rāh zamīn par jānī jā,e : aur terī najāt sārī qaumon men.

3 Ai Khudā, log terī sitā,ish karen : sab log terī madh-khwānī karen.

4 Ummaten khush hon, aur khushī ke māre gā,en : ki Tū rāstī se logon kī 'adālat karegā, aur zamīn par ummaton kī hidāyat farmā,egā.

5 Ai Khudā, log terī sitā,ish karen : sāre log terī sitā,ish karen.

6 Zamīn apnā hāsil paidā karegī : Khudā, hamārā Khudā, ham ko barakat degā.

7 Khudā ham ko barakat degā : aur zamīn ke sāre kanāre us kā dar mānenge.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LXVIII.

KHUDĀ uthe, us ke dushman tittar bittar hon : wuh, jo us kā kīna rakhte hain, us ke huzūr se bhāgen.

2 Jis tarah dhuwān parāganda hotā hai, usī tarah Tū unhen parāganda kar : jis tarah mom āg par pighaltā hai, sharīr Khudā ke huzūr men fanā hon.

3 Par sādiq shādmān hon, aur Khudā ke sāmhne masrūr hon : hān, khushī ke māre phūle na samā,en.

4 Khudā ke gīt gāo, us ke Nām ke sanā-khwān ho : us kī rāh taiyār karo, jo apne Nām YĀH se sawār hoke bayābānon men guzar jātā, aur us ke huzūr khushī karo.

5 Yatīmon kā bāp aur bewāon kā walī : apne makān i muqaddas men Khudā hai.

6 Khudā tanhāon ko gharānewāle kartā hai, wuhī asīron ko chhurāke kāmyābī men lātā hai : par sarkash log khushk zamīn men rahte hain.

7 Ai Khudā, jis dam Tū apne bandon ke āge āge bāhar niklā : aur jis dam Tū bayābān se guzrā ;

8 Zamīn larzī, aur āsmān tapke,

Digitized by Google

Ḳhudā ke huzūr : hān, Sīnā kī bhī, Ḳhudā ke huzūr, jo Isrāel kā Ḳhudā hai, jumbish hūī.

9 Ai Ḳhudā, Tū ne zor kā menh barsāyā : jis se Tū ne apnī za'īf mīrās ko qā,im kiyā.

10 Terī jamā'at us men basī : ai Ḳhudā, Tū ne apne lutf se miskīnon ke liye taiyārī kī.

11 Ḳhudāwand ne hukm diyā : aur ḳhush-ḳhabarī-denewālīon kī barī jamā'at thī.

12 Lashkarwāle bādshāh bhāg bhāg ga,e : aur 'aurat ne, jo ghar men rahī, lūṭ kā māl bāntā.

13 Jab tum bhersālon ke darmiyān qarār pakroge, tab tum aise hoge, jaise kabūtar : jis ke bāl rūpe se marhe hon, aur jis ke par ḳhālis sone se.

14 Jis waqt Qādir i Mutlaq ne bādshāhon ko us men tittar bittar kiyā : to wuh Zalmūn kī barf kī mānind sufed ho gayā.

15 Ḳhudā kā pahār Basan kā sā pahār hai : Basan ke pahār kī mānind ek choṭīdār pahār hai.

16 Tum kyūn ḍāh karke tākte ho, ai choṭīdār pahāro? yih wuh pahār hai, jis men Ḳhudā ne chāhā, ki base : hān, Ḳhudāwand us men tā abad basegā.

17 Ḳhudā kī gārīān bīs hazār hain, balki hazārhā hazār hain : Ḳhudāwand un ke darmiyān hai, Sīnā maqdis men hai.

18 Tū ūnche par charhā; Tū ne asīron ko asīr kiyā : Tū ne logon ke, balki sarkashon ke darmiyān, hadye liye, tā ki Ḳhudāwand Ḳhudā un men base.

19 Ḳhudāwand har roz mubārak hai : wuh ham par bojh rakhtā hai; wuhī hamārā najāt-denewālā Ḳhudā hai.

20 Hamārā Ḳhudā, so najāt-denewālā Ḳhudā hai : aur maut se rihāī baḳhshnā Yahowāh Ḳhudāwand hī kā kām hai.

21 Balki Ḳhudā apne dushmanon ke sir : aur us shakhs kī bālwālī khoprī ko, jo gunāh kartā jātā hai, chūr kar degā.

22 Ḳhudāwand ne farmāyā, Main Basan se unhen pher lāūngā : hān, main daryā ke gahrāo men se unhen pher lāūngā;

23 Tā ki tere pānw tere dushmanon ke lahū se surḳh hon : aur tere kutton kī jībhen bhī waisī ho jā,en.

24 Ūnhon ne, ai Ḳhudā, terī chālen dekhīn : hān, mere Ḳhudā, mere Bādshāh kī chālen maqdis men dekhīn.

25 Gānewāle āge āge chale, bajānewāle pīchhe pīchhe : aur kunwārīān un ke darmiyān khanjrīān bajātī jātīān thīn.

26 Ai tum jo Īsrāel ke chashme se ho, majma'on men Ḳhudā ko : hān, Ḳhudāwand ko, mubārakbād kaho.

27 Chhoṭā Binyamīn, un kā hākim, aur Yahūdāh ke sardār, aur un kī guroh : aur Zabūlūn ke sardār, aur Naftālī ke sardār, wahān hain.

28 Tere Ḳhudā ne terī mazbūtī kā hukm kiyā : ai Ḳhudā, us kām ko, jo Tū ne hamāre liye kiyā, mazbūtī baḳhsh.

29 Terī haikal ke sabab, jo Yarūshalem par bālā hai : bādshāh Tujh pās hadye lā,enge.

30 Tū naistān ke wahshī ko, aur bailon ke jhund ko, qaumon ke bachhron samet, dānṭ, tā ki har ek, chāndī kī īnṭen lāke, tābi'dār bane : us ne un qaumon ko, jo jang se ḳhush hotī hain, tittar bittar kiyā hai.

31 Umarā Misr se ā,enge : Kūsh ke log fauran apne hāth Ḳhudā kī taraf barhā,enge.

32 Ai zamīn kī mamlukato, Ḳhudā ke gīt gāo : aur Ḳhudāwand ke sanāḳhwān ho;

33 Usī ke, jo falak ul aflāk par, jo qadīm se hain, sawār hai : dekh, wuh apnī āwāz sunātā hai, jo zor kī āwāz hai.

34 Tum tawānāī kī nisbat Ḳhudā hī kī taraf karo : ki us kī jalālat Isrāel par zāhir hai, aur us kā zor badlīon men hai.

35 Ai Ḳhudā, Tū apne muqaddas makānon men muhīb hai : Isrāel kā Ḳhudā wuh hai, jo zor aur tāqat apne logon ko baḳhshtā hai; Ḳhudā mubārak hai.

Digitized by Google

SHĀM KĪ NAMĀZ.

MAZMŪR LXIX.

AI ḲHUDĀ, Tū mujh ko bachā le : ki pānī merī jān tak pahunche hain.

2 Main gahrī kīch men dhas chalā, jahān khare hone kī jagah nahīn : main gahre pānī men paṛā, ḍheū mere ūpar se guzarte hain.

3 Main chillāte chillāte thak gayā : merā galā ḳhushk hūā, apne Ḳhudā kī intizārī karte karte merī ānkhen dhundhlā ga,īn.

4 Wuh, jo be-sabab merā kīna rakhte hain, shumār men mere sir ke bālon se ziyāda hain : wuh, jo mujhe halāk kiyā chāhte hain, aur nā-haqq mere dushman hain, zabardast hain :

5 Jo kuchh ki main ne nahīn chhīnā, so main pher dūngā : ai Ḳhudā, Tū merī nādānī se wāqif hai, aur merī taqsīren Tujh se chhipī nahīn.

6 Ai Ḳhudāwand Rabb ul afwāj, wuh jo terā intizār karte mere liye sharminda na hon : wuh, jo Tujh ko ḍhūndhte hain, ai Isrāel ke Ḳhudā, mere liye sharminda na hon.

7 Kyunki tere liye main ne malāmat uṭhāī hai : aur sharmindagī ne mere munh ko ḍhāmpā.

8 Main apne bhāīon ke nazdīk pardesī banā : aur apnī mā ke farzandon ke bīch ajnabī ṭhahrā.

9 Ki tere ghar kī gairat ne mujh ko khā liyā : aur un kī malāmaten, jo Tujh ko malāmat karte hain, mujh par parīn.

10 Aur jab main royā, aur roza rakhke apnī jān ko taklīf dī : to wuh bhī merī ruswāī kā bā'is hūā.

11 Aur jab main ne ṭāṭ kā libās pahinā : to unhon ne mujhe zarb ul masal kiyā.

12 Wuh, jo phāṭak par baiṭhe hain, merī bābat bakte hain : aur nashebāz mere haqq men gāte hain.

13 Lekin, ai Ḳhudāwand : main jo hūn, Tujh se du'ā māngtā hūn.

14 Tū qabūliyat ke waqt, ai Ḳhudā, apnī rahmat kī be-pāyānī se : apnī najāt-denewālī sachāī se, merī sun le.

15 Mujhe kīch se nikāl, ki main na ḍūbūn : aisā kar, ki main un se, jo merā kīna rakhte hain, aur pānīon kī gahrāī se, bachāyā jāūn.

16 Pānī kī bāṛh ko mujh par se guzarne na de ; gahrāo mujhe nigalne na pā,e : aur na kūā apnā munh mujh par band karne pā,e.

17 Ai Ḳhudāwand merī sun le, ki terī mihrbānī ḳhūb hai : apnī rahmaton kī firāwānī ke mutābiq merī taraf mutawajjih ho.

18 Aur apne bande se apnā munh na chhipā, ki mujh par bipat hai : jaldī se merī sun.

19 Merī jān ke pās ā, aur us ko chhuṛā : mere dushmanon ke sabab mujhe rihāī de.

20 Tū merī malāmat-kashī, aur merī ruswāī, aur merī be-hurmatī se āgāh hai : mere sāre bairī tere āge hain.

21 Malāmat ne merā dil toṛā ; main bīmārī men giriftār hūn : main tākā kiyā, ki koī mujh se hamdard ho, par koī nahīn ; aur koī mujhe tasallī de, par na milā.

22 Unhon ne mujhe khāne ke 'iwaz pitt diyā : aur merī piyās bujhāne ko sirkā pilāyā.

23 Aisā kar, ki un kā dastarḳhwān un ke liye phandā ho : aur jo ḳuchh un kī bihtarī ke liye hai, un ke phansāne kā dām ho jā,e.

24 Ūn kī ānkhen andhī ho jā,en, tā ki na dekhen : aur un kī kamaren sadā kāmptī rahen.

25 Apnā gazab un par unḍel de : aur terā qahr i shadīd unhen pakaṛ le.

26 Un kā mahall ujāṛ ho jā,e : un ke ḳhaimon men rahnewālā koī na rahe.

27 Kyunki wuh us ko, jo terā mārā hūā hai, satāte hain : aur tere zakhmīon kī taklīf bāton se baṛhāte hain.

28 Un ke gunāh par gunāh baṛhā : aur unhen apnī sadāqat men dāḳhil hone na de.

29 Unhen zindon ke daftar se meṭ de : aur sādiqon ke darmiyān un ko qalamband na kar.

Digitized by Google

30 Par main miskīn aur gamgīn hūn : ai Ḳhudā, terī najāt mujhe sarfarāzī baḳhshe.

31 Main gīt gāke Ḳhudā ke Nām kī hamd karūngā : aur shukrguzārī karke us kī barāī karūngā.

32 Is se Ḳhudāwand, bail aur bachhre kī nisbat : jin ke sīng aur khur hote hain, ziyāda ḳhush hogā.

33 Pareshān i ḳhātir dekhenge, aur ḳhush honge : aur tumhāre dil, ai tālib jo Ḳhudā ke tālib ho, jī jā,en.

34 Kyunki Ḳhudāwand miskīnon kī suntā hai : aur apne asīron kī hiqārat nahīn kartā.

35 Āsmān aur zamīn us kī sitā,ish karen : samundar bhī, aur har ek chīz, jo us men rengtī hai.

36 Ki Ḳhudā Saihūn ko bachā legā, aur Yahūdāh kī bastīon ko banā,egā : tā kī wuh wahān basen, aur us ko apnī mīrās rakhen.

37 Us ke bandon kī aulād bhī us kī wāris hogī : aur wuh, jo us ke Nām par 'āshiq hain, us men būd-o-bāsh karenge.

Mazmūr LXX.

AI ḲHUDĀ, merī rihāī ke liye: ai Ḳhudāwand, merī kumak ke liye, jald ā.

2 Wuh, jo merī jān ke dar-pai hain, sharminda aur ḳhajil hon : wuh jo mujh se badī karne chāhte ulte phirā,e jā,en, aur ruswā hon.

3 Wuh, jo kahte hain, Ahā, ahā : us be-'izzatī ke badle jo unhon ne kī, ulte phirā,e jā,en.

4 Wuh sab, jo tere tālib hain, Tujh se ḳhush aur ḳhurram hon : aur wuh, jo terī najāt ke 'āshiq hain, sadā kahā karen, ki Ḳhudā kī barāī ho.

5 Main miskīn hūn, aur muhtāj : ai Ḳhudā, merī taraf jald ā.

6 Tū hī merā chāra hai, aur merā najāt-denewālā : so ai Ḳhudāwand, der na kar.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LXXI.

AI ḲHUDĀWAND merā bharosā Tujh par hai ; Tū mujhe kabhī sharminda hone na de : apnī sadāqat se mujhe bachā le, aur mujhe maḳhlasī baḳhsh, merī taraf kān dhar, aur mujhe rihāī de.

2 Tū mere rahne ke liye ek chatān ho, jahān main hamesha jāyā karūn : Tū hī ne merī najāt kā hukm kiyā hai, ki Tū merī chatān aur merā garh hai.

3 Ai mere Ḳhudā, sharīr ke hāth se: aur kaj aur be-mihr insān ke panje se, mujhe chhurā.

4 Kyunki ai Ḳhudāwand Yahowāh, Tū merī ummed hai : merī larkāī se merā bharosā Tujhī par hai.

5 Main us dam se ki peṭ se niklā, Tujh hī se sambhālā gayā : Tū wuh hai, jis ne mujhe merī mā ke rihm men se nikālā ; main sadā terī sitā,ish karūngā.

6 Main bahuton ke liye achambhā hūā hūn : par Tū merī muhkam panāhgāh hai.

7 Merā munh terī sitā,ish aur tere jamāl kī ta'rīf se : sāre din labrez rahe.

8 Burhāpe men mujhe phenk na de : merī za'īfī ke waqt mujhe tark mat kar.

9 Ki mere dushman merā charchā karte hain : aur wuh jo merī jān kī ghāt men hain, āpas men maslahat karte, aur kahte hain, ki Ḳhudā ne use tark kiyā hai : so us kā pīchhā karo, aur use pakro, ki us kā chhurānewālā koī nahīn.

10 Ai Ḳhudā, mujh se dūr na ho : ai mere Ḳhudā jald merī madad kar.

11 Wuh jo mere jānī dushman hain, ḳhajil aur fanā hon : aur wuh jo merī badī chāhte hain, sharm aur ruswāī se mulabbas hon.

12 Par main har dam ummedwār rahūngā : aur terī sārī sitā,ish ziyāda ziyāda kartā jāūngā.

13 Merā munh terī sadāqat aur terī najāt sāre din bayān karegā : is liye ki main un kā hisāb nahīn jāntā.

14 Main Ḳhudāwand Ḳhudā kī quwwat se andar jāūngā : main sirf terī hī sadāqat kā zikr karūngā.

15 Ki, Ai Ḳhudā, Tū ne mujhe larkāī se tarbiyat kiyā : aur ab tak main terī 'ajīb qudraten bayān kartā rahā hūn.

Digitized by Google

16 Ab main̲ būṛhā aur sir-sufed hūn̲, so ai Ḳhudā, Tū ab bhī mujhe tarḳ na kar : yahān̲ tak ki main̲ terī quwwat is pusht par, aur tere zor ko har ek shaḳhs par, jo āge ko paidā hogā, zāhir karūn̲.

17 Ai Ḳhudā, terī sadāqat bahut buland hai : ki Tū ne bare bare kām kiye; ai Ḳhudā terī misl kaun hai?

18 Tū hai, jis ne hamen̲ baṛī saḳht musībaton̲ se āgāhī dī : aur Tū ham ko phir jilā,egā, aur zamīn ke asfal se ham ko phir ūpar le ā,egā.

19 Tū merī baṛāī ziyāda karegā : aur phir tawajjuh karke mujhe tasallī baḳhshegā.

20 Aur main̲ bhī bīn bajā bajāke, ai mere Ḳhudā, terī sitā,ish, terī amānat kī sitā,ish karūngā : ai Isrāel ke Quddūs, main̲ barbat bajāke tere gīt gāūngā.

21 Mere hon̲ṭh, jis waqt ki main̲ terī madh-sarāī karūngā, nihāyat ḳhush hon̲ge : aur aise hī merā jī, jise Tū ne ḳhalāsī baḳhshī.

22 Aur apnī zabān se bhī sāre din terī sadāqat kī bāten̲ kahtā rahūngā; ki wuh, jo mere zarar ke ḳhwāhān̲ hain̲, ruswā hūe, aur pashemān ho ga,e hain̲.

Mazmūr LXXII.

AI ḲHUDĀ, bādshāh ko apnī 'adālaten̲ 'atā kar : aur bādshāh ke beṭe ko apnī sadāqat de.

2 Wuh tere logon̲ men̲ sadāqat se hukm karegā : aur tere miskīnon̲ men̲ 'adālat se.

3 Pahāṛ logon̲ ke liye salāmatī zāhir karen̲ge : aur ṭīle bhī sadāqat se.

4 Wuh qaum ke miskīnon̲ kā insāf karegā, aur muhtājon̲ ke farzandon̲ ko bachā,egā : aur zālim ko ṭukṛe ṭukṛe karegā.

5 Jab tak ki sūraj aur chānd bāqī rahen̲ge : sārī pushton̲ ke log Tujh se ḍarā karen̲ge.

6 Wuh bārish kī mānind, jo kāṭe hūe ghās par paṛe, nāzil hogā : aur phūhī ke menh kī tarah, jo zamīn ko serāb kartā hai.

7 Us ke 'asr men̲, jab tak ki chānd bāqī rahegā : sādiq phalen̲ge, aur salāmatī firāwān hogī.

8 Samundar se samundar tak : aur daryā se intihā i zamīn tak, us kā hukm jārī hogā.

9 Wuh, jo bayābān ke bāshinde hain̲, us ke sāmhne jhuken̲ge : aur us ke dushman māṭī chāṭen̲ge.

10 Tarsīs aur jazīron̲ ke salātīn nazren̲ lā,en̲ge : aur Sabā aur Sībā ke bādshāh hadye guzrānen̲ge.

11 Hān̲, sāre bādshāh us ke huzūr sijda karen̲ge : sārī gurohen̲ us kī bandagī karen̲gī.

12 Kyun̲ki wuh duhāī-denewāle muhtāj ko, aur miskīn ko : aur un ko, jin kā koī madadgār na ho, chhuṛā,egā.

13 Wuh miskīn aur muhtāj par tars khā,egā : aur muhtājon̲ kī jān bachā legā.

14 Wuh un kī jānon̲ ko zulm aur gazab se bachā legā : un kā ḳhūn us kī nazr men̲ besh-qīmat hogā.

15 Wuh jītā rahegā, aur Sabā kā sonā use diyā jā,egā : us ke haqq men̲ sadā du'ā hogī, har roz us kī mubārakbād kahī jā,egī.

16 Anāj kī kasrat sarzamīn men̲ pahāron̲ kī choṭīon̲ par hogī : us kā phal Lubnān ke daraḳht kī tarah jharjharā,egā; aur shahr ke log maidān ke ghās kī mānind sarsabz hon̲ge.

17 Us kā Nām abad tak bāqī rahegā : jab tak ki āftāb rahegā, us ke Nām kā rawāj hogā; log us ke bā'is āp ko mubārak kahen̲ge, sārī qaumen̲ use mubārakbādī den̲gī.

18 Ḳhudāwand Ḳhudā, Isrāel kā Ḳhudā : jo akelā hī 'ajīb kām kartā hai, mubārak hai.

19 Us kā jalīl Nām abad tak mubārak hai : sārā jahān us̲ ke jalāl se ma'mūr ho; Āmīn, aur Āmīn.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LXXIII.

TIS par bhī Ḳhudā Isrāel ke liye : jitne sāf-dil hain̲, ḳhūb hī hai!

2 Lekin main̲ jo hūn̲, so mere pān̲won̲ kā phisalnā nazdīk thā : aur mere qadamon̲ kā rapaṭ jānā qarīb.

Digitized by Google

3 Ki main nādān ghamanḍīon par hasad kartā thā : jab ki main ne sharīron kī kāmyābī dekhī.

4 Ki un ke marne tak koī 'uqda nahīn : aur un kī quwwat kāmil hai.

5 *Aur* ādmīon kī tarah un par bipat nahīn parṭī : aur na *aur* logon kī tarah un par āfat ātī.

6 Isī liye ghamanḍ ne tauq kī tarah un ko gher liyā : aur zulm ne un ko poshāk kī mānind ḍhāmp liyā.

7 Un kī ānkhen charbī ke bā'is ubhrī hūī hain : aur un ke dil ke tasauwur hadd se baṛhte hain.

8 Wuh ṭhaṭṭhā mārte aur sharārat se zulm kī bāten karte hain : gurūr se bolte hain.

9 Unhon ne apne munh āsmānon par kiye hain : aur un kī zabānen zamīn kī sair kartīān hain.

10 So us ke log idhar rujū' lāte hain : aur pānī bahutāyat se un se chūsā jātā hai.

11 Aur wuh kahte hain, Ḳhudā kyunkar jāntā : Haqq Ta'ālā ko kyā āgāhī hai?

12 Dekho, yih sharīr jo sadā iqbālmand rahte hain ; wuh apnī daulat baṛhāte jāte hain : yaqīnan main ne apne dil ko 'abas sāf kiyā, aur be-gunāhī se apne hāth dhoe.

13 Ki main sāre din be-ārām rahtā hūn : aur har subh ko tambīh pātā hūn.

14 Agar main kahtā, ki yūn bayān karūnga : to dekh, ki main terī aulād kī guroh se be-wafāī kartā.

15 Jab main is ko sochtā thā, tā ki wuh merī samajh men ā,e : to mere nazdīk yih baṛā mushkil thā ;

16 Jab tak ki main Ḳhudā ke maqdis men dāḳhil na hūā : tab main ne un kā anjām samjhā.

17 Ki yaqīnan Tū un ko phisaltī jagahon men biṭhātā hai : aur Tū un ko halākat men ḍhakel detā hai.

18 Wuh ek dam men kyā hī wirān ho ga,e : wuh saḳht dahshaton se kaise sāf barbād ho ga,e !

19 Jāgnewāle ke ḳhwāb kī mānind : ai Ḳhudāwand, jab Tū jāgegā, Tū un kī sūrat ko haqīr jānegā.

20 Ki merā dil malūl hūā : aur main apne gurdon men chhid gayā.

21 Is tarah main jāhil thā, aur nādān : main tere ḥuzūr haiwān kī mānind thā.

22 Tau bhī main hamesha tere hī sāth thā : Tū ne merā dahnā hāṭh pakrā.

23 Tū apnī maslahat se mujhe hidāyat karegā : aur āḳhir i kār mujhe jalāl men shāmil karegā.

24 Asmān par merā kaun hai, magar Tu : aur zamīn par tere siwā koī nahīn, jis kā main mushtāq hūn.

25 Merā jism aur merā dil ghaṭā jātā hai : par Ḳhudā mere dil kī chaṭān, aur merā abadī hissa hai.

26 Ki dekh, wuh, jo Tujh se dūr hain, fanā hote hain : Tū ne un sab ko, jo terī taraf se phirke zānī hūe, halāk kiyā hai.

27 Par main jo hūn, so merī bhalāī Ḳhudā ke nazdīk rahne se hotī : main ne Ḳhudāwand Yahowāh par tawakkul kiyā hai, tā ki main tere sāre kāmon ko shuhrat dūn.

Mazmūr LXXIV.

AI ḲHUDĀ, Tū ne kyūn ham ko hamesha ke liye radd kar diyā : terī charāgāh kī bheron par tere qahr kā dhuwān kyūn uṭh rahā ?

2 Apnī us jamā'at ko : jis kī Tū ne qadīm se ḳharīdārī kī,

3 Apne mīrāsī firqe ko, jise Tū ne ḳhalāsī baḳhshī : us koh i Saihūn ko, jis men Tū ne sukūnat kī, yād farmā.

4 Dā,imī wīrānīon kī taraf apne qadam baṛhā : ki dushman ne Bait i Quds men sab kuchh ḳharāb kar ḍālā hai.

5 Tere dushman tere majma'on ke darmiyān gauga machā rahe hain : unhon ne apne hī nishān nishān ṭhahrā,e hain.

6 Ek ek aisā ma'lūm hotā, ki goyā ghane daraḳhton par : kulhāron ko ūnchā karke chalātā hai.

7 Ki ab wuh us kī naqqāshīon ko : ek-bārgī tabaron aur hathauron se toṛte hain.

8 Unhon ne tere maqdis men āg lagāī hai : unhon ne tere Nām ke

Digitized by Google

maskan ko zamīn par girāke nāpāk kiyā.

9 Unhon ne apne dil men kahā, Āo, un ko ek sāth barbād karen : unhon ne sarzamīn men Ḳhudā kī sārī 'ibādatgāhon ko jalā diyā hai.

10 Ham apne nishānon ko nahīn dekhte ; koī nabī bhī nahīn : aur hamāre darmiyān koī nahīn, jo jāne ki yih kab tak hogā.

11 Ai Ḳhudā, dushman kab tak malāmat karegā : kyā dushman abad tak tere Nām par kufr bakegā ?

12 Tū kyūn apnā hāth, apnā dahnā hāth, khīnch letā hai : use apnī bagal se nikāl, aur unhen tamām kar.

13 Ḳhudā merā qadīmī bādshāh hai : jo zamīn ke bīch najāt ke kām kartā hai.

14 Tū ne apnī qudrat se daryā ko chīrā : Tū ne pānīon men magaron ke sir kuchle.

15 Tū ne lawiyatān ke siron ke ṭukṛe kiye : Tū ne use bayābān ke basnewālon kī ḳhurish kiyā.

16 Tū ne chashmon ko aur sailābon ko chīrā : Tū ne sadā bahnewāle daryāon ko ḳhushk kiyā.

17 Dīn terā hai, aur rāt bhī terī : nūr o āftāb Tū hī ne ṭhahrā,e.

18 Zamīn kī sārī sarhadden Tū ne muqarrar kīn : aiyām i garmī aur jāṛe ko Tū hī ne banāyā.

19 Ai Ḳhudāwand, ise yād rakh, ki dushman malāmat kartā hai : aur jāhil qaum tere Nām par kufr baktī hai.

20 Apnī fāḳhta kī jān bhīṛ ke qābū men na kar : aur apne miskīnon kī guroh ko hamesha na bhūl.

21 'Ahd par mulāhaza kar : ki zamīn ke sāre andhere maqām zulm ke maskanon se ma'mūr ho ga,e.

22 Aisā hone na de, ki mazlūm ruswā hoke ulṭā phire : balki miskīn aur muhtāj tere Nām kī sitā,ish karen.

23 Uṭh, ai Ḳhudā, apne muqaddame men āp hujjat kar : aur yād rakh ki kyunkar jāhil ādmī har roz Tujhe malāmat kartā hai.

24 Apne dushmanon kī āwāz ko bhūl na jā : ki un kā gaugā, jo terā muqābala karte hain, nit baṛhtā hai.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LXXV.

AI ḲHUDĀ, ham terī hamd karte hain : ham hamd karte hain.

2 Terā Nām ham se nazdīk hai : tere 'ajīb kāmon kī munādī hotī.

3 Jab ki main mauqa' pāūn : tab main rāstī se 'adālat karūngā.

4 Sarzamīn aur us par ke sāre basnewāle pighal ga,e : main hī ne us ke sutūnon ko sambhālā hai.

5 Main ne ghamanḍīon se kahā, Ghamanḍ na karo : aur sharīron se, ki Sīng na uṭhāo ;

6 Apnā sīng ūnchā na karo : gardan-kashī se mat bolo.

7 Ki sarfarāzī na pūrab se ātī hai : aur na pachchhim se, aur na dakhan se ;

8 Balki Ḳhudā 'adālat-karnewālā hai : wuh ek ko past kartā, aur dūsre ko sarfarāz kartā.

9 Ki Ḳhudāwand ke hāth men ek piyāla hai, jis men surḳh mai hai : wuh ek tarkīb se bhārā hai, us men se wuh unḍeltā hai.

10 Magar us kī talchhaṭ ko sarzamīn ke sāre sharīr nichoṛenge, aur pīenge.

11 Par main jo hūn, abad tak bayān karūngā : aur Ya'qūb ke Ḳhudā kī hamd gāūngā.

12 Aur main sharīron ke sab sīng kāṭ ḍālūngā : par sādiqon ke sīng buland kiye jā,enge.

Mazmūr LXXVI.

KHUDĀ Yahūdāh ke darmiyān mashhūr hai : us kā Nām Isrāel men buzurg hai.

2 Aur Sālim men us kā ḳhaima hai : aur Saihūn men us kā maskan.

3 Wahān us ne kamānon ke tīr, aur siparen, aur talwāren toṛīn : aur laṛāīān mauqūf kar dīn.

4 Tū buzurg, balki shikārī pahāṛon se : ziyāda shaukatwālā hai.

5 Mazbūt-dilwāle log luṭ ga,e, wuh apnī nīnd men so rahe : aur zabardaston men se kisī ne apne hāth na pā,e.

6 Terī ḍapaṭ se, ai Ya'qūb ke

Digitized by Google

Ḳhudā : gāṛīān aur ghoṛe nīnd men garq hūe.

7 Tujh se, hān, Tujh hī se ḍarā chāhiye : aur jab Tū ek daf'a qahr kare, to kaun tere huzūr khaṛā rah saktā hai?

8 Tū ne āsmānon par se hukm sunāyā : zamīn ḍarī, aur tham ga,ī;

9 Jis waqt ki Ḳhudā 'adālat karne uṭhā : tā ki zamīn ke sāre halīmon ko bachā,e.

10 Kyunki ādmī kā gazab terī sitā,ish karegā : magar gazab ke baqiye se Tū apnī kamar ko kasegā.

11 Tum sab, jo us ke ās pās ho, Ḳhudāwand apne Ḳhudā kī nazren māno, aur unhen adā karo : aur sab log us ke huzūr, jis se ḍarnā chāhiye, hadye lā,en.

12 Wuh amīron kī jān letā : wuh zamīn ke bādshāhon ke liye muhīb hai.

Mazmūr LXXVII.

MAIN Ḳhudā kī taraf apnī āwāz uṭhātā, aur pukārtā hūn : hān, Ḳhudā hī kī taraf apnī āwāz uṭhātā hūn, so wuh merī taraf kān rakhtā hai.

2 Bipat ke din main ne Ḳhudāwand kī talāsh kī : mere hāth rāt ko uṭhe rahe aur gire nahīn; merī jān ne tasallī pāne se inkār kiyā.

3 Main Ḳhudā ko yād kartā, aur ghabrātā hūn : main sochā kartā, aur merā jī ḍūbā jātā.

4 Tū ne merī ānkhen khulī rakhīn: main hairān hotā, aur bol nahīn saktā.

5 Main agle dinon ko : aur qadīmī barason ko, sochtā hūn.

6 Main apnā gīt jo rāt ke waqt gāyā yād kartā hūn : aur apne hī dil men soch kartā hūn, aur merī rūh bahut sī taftīsh kartī hai.

7 Kyā Ḳhudāwand mujh ko hamesha ke liye radd karegā : aur phir kabhī mujh par mihrbānī na farmā,egā?

8 Kyā us kī rahmat sāf abad tak jātī rahī : aur kyā us kā wa'da pusht dar pusht bātil ho gayā?

9 Kyā Ḳhudā apnī rahīmī bhūl gayā : kyā us ne qahr se apnī rahmaton ko band kar diyā?

10 So main ne kahā, Merī za'īfī to yih hai : Haqq Ta'ālā ke dahne hāth se inqilāb hai.

11 Main Ḳhudāwand ke kāmon kā tazkira karūngā : kyunki main tere qadīmī 'ajā,ibāt ko yād rakhūngā.

12 Main tere sab kām ko nit sochūngā : aur tere fi'lon par dhyān karūngā.

13 Ai Ḳhudā, terī rāh muqaddas hai : kaun ma'būd Ḳhudā kī mānind baṛā hai?

14 Tū wuh Ḳhudā hai, jo 'ajīb kām kartā hai : Tū ne apne zor ko qaumon ke darmiyān zāhir kiyā.

15 Tū ne apne bāzū se apne logon ko : banī Ya'qūb aur banī Yūsuf ko, maḳhlasī baḳhshī.

16 Pānīon ne, ai Ḳhudā, pānīon ne Tujh ko dekhā, wuh ḍar gaye : gahrāo bhī be-qarār hūe.

17 Badlīon ne pānī unḍel diyā : bādalon ne āwāz sunāī, tere tīr chāron taraf se uṛe.

18 Tere garaj kī āwāz girdbād men hūī : bijlīon ne jahān ko roshan kar diyā, zamīn larzī aur kāmpī.

19 Terī rāh samundar men hai, aur terā guzar baṛe pānīon men : tere naqsh i qadam ma'lūm nahīn.

20 Tū ne Mūsā aur Hārūn ke hāth se, galle kī mānind : apne logon kī rahnumāī kī.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LXXVIII.

AI merī guroh, merī ta'līm par kān rakh : mere munh kī bāten tum kān dharke suno.

2 Main apnā munh kholke ek tamsīl kahūngā : aur main rāz kī bāton ko, jo qadīm se hain, zāhir karūngā;

3 Jinhen ham ne sunā hai, aur jānā : aur hamāre bāpdādon ne ham se bayān kiyā.

4 Ham un kī aulād se poshīda na rakhenge : balki ānewālī pusht par Ḳhudāwand kī sitā,ish, aur us kī qudraten, aur us ke 'ajīb kām, jo us ne kiye, zāhir karenge.

Digitized by Google

5 Kyunki us ne Ya'qūb men ek shahādat qā,im kī, aur banī Isrāel men ek sharī'at kar rakhī.
6 Jis kī bābat us ne hamāre bāpdādon ko hukm kiyā : ki wuh use apnī aulād ko sikhlā,en ;
7 Tā ki ānewālī pusht, wuh farzand jo paidā hon, sīkhen: aur wuh uṭhke apnī aulād ko sikhlā,en :
8 Aur wuh Khudā par tawakkul karen : aur Khudā ke kāmon ko bhulā na den, balki us ke hukmon ko hifz karen ;
9 Aur apne bāpdādon kī tarah ek sharīr aur sarkash nasl na hon : aisī nasl, ki jis ne apnā dil musta'īdd na kiyā, aur un ke jī Khudā se lage na rahe.
10 Banī Ifrāīm ne hathyār lagāke : aur kamānen pakaṛke, jang ke din pīṭh pherī.
11 Unhon ne Khudā ke 'ahd ko hifz na kiyā : balki us kī sharī'at par chalne se inkār kiyā ;
12 Aur us ke kāmon ko, aur us kī 'ajīb qudraton ko : jo us ne un par zāhir kīn, bhūl ga,e.
13 Us ne un ke bāpdādon ke sāmhne zamīn i Misr men : Zu'an ke maidān men, 'ajīb kām kiye.
14 Us ne samundar ke do hisse kiye, aur unhen pār pahunchāyā : aur us ne pānīon ko tūda tūda khaṛā kar diyā.
15 Din ke waqt us ne badlī se un kī rahbarī kī : aur sārī rāt āg ke shu'le se.
16 Us ne bayābān men chaṭānon ko chīrā : aur un men se un ke pīne ko goyā gahre daryāon kā pānī bakhshā.
17 Us ne chaṭān hī men se sailāb nikāle : aur nahron kā sā pānī bahāyā.
18 Tab bhī wuh us kā gunāh karte ga,e : aur bayābān men Haqq Ta'ālā se bagāwat kī.
19 Aur unhon ne apne nafs ke liye khānā māngke : apne dilon men Khudā ko āzmāyā.
20 Hān, unhon ne Khudā kī mukhālafat men kalām kiyā : aur kahā, Kyā Khudā dasht men khwān i ni'mat de saktā hai ?
21 Dekho, us ne chaṭān ko mārā, aisā ki pānī bah niklā, aur dhāren phūṭ chalīn : kyā wuh roṭī bhī de saktā hai? kyā apne logon ke liye gosht taiyār kar saktā hai?
22 So Khudāwand ne sunā, aur nihāyat gusse hūā : is liye Ya'qūb men ek āg bhaṛkāī ga,ī, aur Isrāel par qahr bhī uṭhā.
23 Kyunki unhon ne Khudā par i'timād na kiyā : aur us kī najāt par i'tiqād na rakhā.
24 Aur us ne ūpar se badlīon ko hukm kiyā : aur us ne āsmān ke darwāze khole ;
25 Aur un par mann barsāyā, ki khā,en : aur un ko āsmānī galla bakhshā.
26 Ek ek ne amīron kī gizā khāī : us ne unhen khurāk bhejkar āsūda kiyā.
27 Us ne āsmān men pūrabī hawā chalāī : aur apne zor se us ne dakhanī hawā ko bhī bahāyā.
28 Aur us ne un par khāk kī mānind gosht : aur daryā kī ret kī mānind pardār murg barsā,e ;
29 Aur us ne unhen un ke khaimon ke bīch men : aur un ke maskanon ke ās pās, girāyā.
30 So unhon ne khāyā, aur khūb ser hūe; ki us ne un kī tamannā unhen bakhshī : wuh apnī tamannā se kanāre na rahe.
31 Par jab ki un kā khānā un ke munhon men thā, tab Khudā kā qahr un par bhaṛkā, aur un men se tanauwaron ko qatl kiyā : aur Isrāel ke jawānon ko girā ḍālā.
32 Bāwujūd is sab ke phir unhon ne gunāh kiye : aur us kī 'ajīb qudraton ke sabab i'tiqād na kiyā.
33 Tab us ne un ke dinon ko behūdagī men : aur un ke barason ko hairānī men tamām kiyā.
34 Aur jab ki us ne unhen qatl kiyā, tab unhon ne use ḍhūnḍhā : aur bāz ā,e, aur sawere Khudā ke tālib hūe ;
35 Aur yād kiyā, ki Khudā un kī chaṭān : aur Khudā Ta'ālā un kā fidya-denewālā hai.
36 Lekin unhon ne apne munh se us ke sāth riyākārī kī : aur apnī zabānon se us se jhūṭh bole ;

Digitized by Google

37 Kyunki un ke dil us ke sāth qā,im na the : aur wuh us ke 'ahd men wafādār na rahe.

38 Par wuh rahīm hai, aur us ne un kī badkārīān bakhshīn : aur unhen halāk na kiyā ;

39 Hān, bārhā us ne apne qahr ko rokā : aur apne sāre gazab ko bharkāyā nahīn.

40 Kyunki us ne yād kiyā, ki wuh bashar hain : jaise ki hawā, jo chalī jātī hai aur phir nahīn ātī.

41 Kitnī bār unhon ne bayābān men us se bagāwat kī : aur wīrāna men use bezār kiyā.

42 Aur unhon ne phir Khudā ko āzmāyā : aur Isrāel ke Quddūs par dāg lagāyā.

43 Unhon ne us ke hāth ko yād na kiyā : aur na us din ko, ki jab us ne un ko dushman se chhurāyā.

44 Ki kyunkar us ne Misr men apne nishān : aur Zu'an ke maidān men apne 'ajīb kām kar dikhlā,e :

45 Aur un kī nadīon ko lahū kar ḍālā : ki wuh apnī nahron se pī na saken.

46 Us ne un men ḍānson ko bhejā, jo unhen khā ga,e : aur menḍakon ko, jinhon ne unhen halāk kiyā.

47 Us ne un ke mewe kīron ko : un kī mihnat ke phal ṭiḍḍīon ko khilā,e.

48 Us ne un kī tākon ko olon se : aur un ke anjīr ke daraḳhton ko pāle se mārā.

49 Us ne un ke maweshī ko olon ke hawāle kiyā : aur un ke gallon ko bijlī ke.

50 Us ne, balā ke firishton ko bhejke, un par apnā shiddat kā qahr : gussa aur gazab aur 'azāb nāzil kiye.

51 Us ne apne qahr ke liye rāh nikālī : un kī jān ko maut se panāh na dī, balki un kī jānen wabā ke hawāle kīn.

52 Us ne Misr men sāre palauṭhe māre : Hām ke maskanon men un kī quwwaton ke pahle phal.

53 Par apne logon ko bheron kī mānind rawāna kiyā : aur un ko galle kī tarah bayābān men rāh dikhāī.

54 Aur unhen amn se le gayā, aisā ki wuh na ḍare : par un ke dushmanon ko samundar ne ḍubā liyā.

55 Aur us ne unhen apne muqaddas siwāne par pahunchāyā : ya'nī us pahāṛ par, ki jise us ke dahne hāth ne pāyā thā.

56 Aur us ne qaumon ko un ke sāmhne se hānkā : aur qur'a ḍālke jarīb se unhen mīrās bāṇṭī, aur banī Isrāel ke firqon ko un ke ḳhaimon men basāyā.

57 Tis par bhī unhon ne Ḳhudā Ta'ālā ko āzmāyā : aur use bezār kiyā, aur us kī shahādaton ko hifz na kiyā ;

58 Balki bargashta hūe, aur apne bāpdādon kī mānind be-wafāī kī : wuh ṭeṛhī kamān kī mānind ek taraf phir ga,e.

59 Aur unhon ne apne ūnche makānon ke sabab use gazabnāk kiyā : aur apnī khodī hūī mūraton se us ko gairat dilāī.

60 Ḳhudā yih sunke gusse hūā : aur Isrāel se nafrat kī.

61 Aur us ne Sailā ke maskan ko : us ḳhaime ko jo us ne logon ke darmiyān khaṛā kiyā thā, tark kiyā.

62 Aur us ne apne 'ahd ke sandūq ko asīr karwāyā : aur apnī hashmat ko dushmanon ke hāth men kar diyā.

63 Us ne apne logon ko talwār ke hawāle kiyā : aur apnī mīrās par us kā gussa bharkā.

64 Āg ne un ke jawānon ko fanā kiyā : aur un kī kunwārīon kā gaunā na hūā.

65 Un ke kāhin talwār se māre pare : aur un kī bewāon ne un par nauha na kiyā.

66 Tab Ḳhudāwand us shaḳhs kī tarah, jo nīnd se chaunke : aur us pahlawān kī mānind, jo mai ke nashe men hūā thā, jāgā.

67 Aur us ne apne dushmanon kī pichhāṛī mārī : aur us ne unhen sadā kā nang kiyā.

68 Aur us ne Yūsuf ke ḳhaime ko radd kiyā : aur Ifrāīm ke firqe ko, chun na liyā :

69 Par us ne Yahūdāh ke firqe

Digitized by Google

ko : aur koh i Saihūn ko, jo us kā mahbūb thā, barguzīda kiyā.

70 Aur us ne apne maqdis ko āsmān sā buland banāyā : aur zamīn kī mānind, jis kī neo us ne hamesha ke liye rakhī.

71 Aur us ne apne bande Dāūd ko barguzīda kiyā : aur gallon ke bherṣālon men se use nikāl liyā :

72 Us ne use bachchewālī bheron ke pīchhe se le liyā : tā ki apne logon, banī Ya'qūb ko, aur banī Isrāel ko, jo us kī mīrās hain, charā,e.

73 So us ne unhen apne dil kī rāstī se charāyā : aur apne hāthon kī chālākī se un kī rahnumāī kī.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LXXIX.

AI ḲHUDĀ, gair-qaumon ne terī mīrās men daḳhl kiyā : terī muqaddas haikal ko unhon ne nāpāk kiyā, Yarūshalem ko ḍher kar diyā.

2 Tere bandon kī lāshon ko unhon ne āsmānī parindon kī : aur tere pāk logon ke gosht ko zamīn ke wahshīon kī ḳhurish kiyā.

3 Unhon ne un ke lahū ko Yarūshalem kī gird-nawāh men pānī kī mānind bahāyā : aur un kā gāṛnewālā koī na hūā.

4 Ham to apne hamsāyon ke liye ek nang : aur un ke liye, jo hamāre ās pās hain, jā e tamasḳhur aur istihzā hūe.

5 Ai Ḳhudāwand, kab tak? kyā Tū hamesha bezār rahegā : kyā terī gairat ātish kī mānind bhaṛkī hī rahegī?

6 Apnā gussa un qaumon par unḍel de, jinhon ne Tujh ko na pahchānā : aur un saltanaton par, ki jinhon ne terā Nām na liyā.

7 Ki unhon ne Ya'qūb ko nigal liyā : aur us ke maskan ko ujāṛ diyā.

8 Aglon kī badkārīon ko hamāre haqq men yād mat kar, apnī rahmaton ko jald hamāre liye āṛ kar : ki ham bahut past ho ga,e.

9 Ai hamāre najāt-denewāle Ḳhudā, apne Nām ke jalāl ke liye hamārī madad kar: ham ko bachā le, aur apne hī Nām ke liye hamāre gunāhon ko ḍhāmp le.

10 Ġair-qaumen kis liye kahen : ki Un kā Ḳhudā kahān hai?

11 Tū apne bandon ke bahā,e hūe ḳhūn ḳā intiqām jo hūā : hamārī nazron ke āge gair-qaumon par jatā de.

12 Asīron kī sānson ko āp tak pahunchne de : āpnī baṛī qudrat ke muwāfiq un ko, jo maut ke liye muqarrar hūe hain, bachā le.

13 Hamāre hamsāyon kī har ek malāmat kā badlā, jis jis tarah ki unhon ne, ai Ḳhudāwand, terī malāmat kī : sāt gunā un kī god men rakh de.

14 So ham, tere bande, aur terī charāgāh kī bheṛen, abad tak terī shukrguzārī karengī ; ham har ek pusht ke āge terī sitā,ish kiyā karenge.

Mazmūr LXXX.

AI Isrāel ke gaṛariye, Tū jo Yūsuf ko galle kī mānind le chaltā : aur karūbīm ke ūpar taḳht-nishīn hai, jalwagar ho.

2 Ifrāīm aur Binyamīn aur Munassī ke āge : apnī quwwat ko harakat de, aur āke ham ko bachā.

3 Ai Ḳhudā, ham ko phirā : aur apne chihre kī roshnī dikhlā, to ham bach jā,enge.

4 Ai Ḳhudāwand Ḳhudā, lashkaron ke Ḳhudā : kab tak tere qahr kā dhunwān tere logon kī du'ā ke barḳhilāf uṭh rahegā?

5 Tū unhen ānsūon kā khānā khilātā hai : aur unhen maṭke bhar bharke ānsū pilātā hai.

6 Tū ham ko hamāre hamsāyon ke āge jhagṛe kā sabab kartā hai : hamāre dushman āpas men hanste hain.

7 Ai Ḳhudā, lashkaron ke Ḳhudā, ham ko phirā : aur apnā chihra roshan kar, to ham bach jā,enge.

8 Tū ek tāk ko Misr se nikāl lāyā : Tū ne gāir-qaumon ko ḳhārij kiyā, aur use lagāyā.

9 Tū ne us ke āge jagah sāf kī :

Digitized by Google

aur us ne gahrī jaṛ pakṛī, aur sarzamīn ko bhar diyā.

10 Pahāṛ us ke sāya tale chhip ga,e, aur Ḳhudā ke deodār us kī shāḳhon se ḍhamp ga,e.

11 Us ne apnī ḍālīān samundar tak phailāīn : aur apnī ṭahnīān nahr tak.

12 Phir Tū ne us ke ihāte ko kyūn toṛ ḍālā : ki ab wuh sab, jo us rāh se guzarte hain, use noch lete hain.

13 Janglī sūar use ḳharāb kartā hai : aur dashtī chaupāya use khā jātā hai.

14 Ai Ḳhudā, lashkaron ke Ḳhudā, ham terī minnat karte, ki phir āsmān par se nigāh kar : aur dekh, aur is tāk par tawajjuh kar ;

15 Is nabāt par, jise tere dahne hāth ne lagāyā : apnī shāḳh samet, jise Tū ne apne liye mazbūt kiyā.

16 Wuh āg se jalāī ga,ī, aur kāṭī ga,ī : wuh tere chihre kī ḍapaṭ se halāk hote hain.

17 Terā hāth, tere dahne hāth ke insān par ho : us Ibn i Ādam par jise Tū ne apne liye tawānā kiyā hai.

18 Tab ham Tujh se na phirenge : ham ko jilā, ki terā Nām liyā karenge.

19 Ai Ḳhudāwand Ḳhudā, lashkaron ke Ḳhudā, ham ko phirā : apne chihre kī roshnī chamkā de, to ham bach jā,enge.

Mazmūr LXXXI.

PUKĀRKE Ḳhudā kī madh gāo, ki wuh hamārā būtā hai : Ya'qūb ke Ḳhudā ke liye ḳhushī se lalkāro.

2 Sur bāndhke ek gīt gāo, aur tabla : aur ḳhush-āwāzdār barbat, bīn samet bajāo ;

3 Aur na,e chānd ke waqt aur pūre chānd ke, hamārī muqarrarī 'īd ke din qarnāī phūnko.

4 Kyunki yih Isrāel kī sunnat : aur Ya'qūb ke Ḳhudā kā shara' hai.

5 Us ne to yih Yūsuf ke darmiyān shahādat ke liye ṭhahrāyā : jab us ne mulk i Misr men ḳhurūj kiyā ; wahān main ne ek bolī sunī, jo na samjhā.

6 Main ne us ke kāndhe par se bojh utārā : us ke hāth tagārīon se chhurā,e ga,e.

7 Tū ne bipat men faryād kī, main ne tujhe chhurāyā : main ne garaj kī āṛ men se tujhe jawāb diyā ;

8 Aur main ne tujhe : Marībāh ke pānīon par āzmāyā.

9 Ai mere logo, suno, ki main tujh par gawāhī dūngā : ai Isrāel, agar tū merī sunegā,

10 To tere darmiyān koī dūsrā ma'būd na ho : tū kisī ajnabī ma'būd ko sijda na karnā.

11 Ḳhudāwand, terā Ḳhudā, main hūn, jo tujhe Misr kī sarzamīn se bāhar lāyā : apnā munh khol, ki main use bhar dūngā.

12 Par mere logon ne merī āwāz par kān na dharā : aur Isrāel ne mujhe na chāhā.

13 Tab main ne unhen un ke dilon kī sarkashī ke bas men chhoṛ diyā : wuh apnī mashwaraton par chale.

14 Ai kāsh ki mere log merī sunte : aur Isrāel merī rāhon par chaltā !

15 Ki main jaldī un ke dushmanon ko maglūb kartā : aur un ke bairīon par apnā hāth phirātā.

16 Wuh jo Ḳhudāwand kā kīna rakhte, us se dabke us kī ḳhushāmad karte : par in kā waqt abadī hotā.

17 Wuh in ko suthre se suthre gehūn khilātā : aur chaṭān ke shahd se main tujhe ser kartā.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LXXXII.

KHUDĀ kī jamā'at men Ḳhudā kharā hai : ilāhon ke darmiyān wuh 'adālat kartā hai.

2 Tum kab tak be-insāfī se 'adālat karoge : aur sharīron kī tarafdārī karoge ?

3 Miskīnon aur yatīmon kā insāf karo : dilgīron aur hājatmandon kā haqq pahunchāo.

4 Muhtāj aur miskīn ko rihāī do : sharīron ke hāthon se unhen chhuṛāo.

5 Wuh nahīn jānte, aur wuh samjhenge nahīn : wuh andhere men chalte hain : zamīn kī sārī bunyāden jumbish kartī hain.

Digitized by Google

6 Main ne to kahā, ki Tum ilāh ho : aur tum sab Haqq Ta'ālā ke farzand ho.

7 Par tum bashar kī tarah maroge : aur shāhzādon men se ek kī mānind gir jāoge.

8 Ai Khudā, uṭh, Tū āp zamīn kī 'adālat kar : ki Tū sārī ummaton kā mālik hai.

Mazmūr LXXXIII.

AI KHUDĀ, chup mat ho ; khāmoshī mat kar : aur chain na le, ai Khudā.

2 Kyunki, dekh, tere dushman dhūm machāte hain : aur unhon ne, jo terā kīna rakhte hain, sir uṭhāyā hai.

3 Wuh chaturāī se tere logon par mansūba bāndhte hain : aur tere chhipā,e hūon ke khilāf mashwarat karte hain.

4 Wuh kahte hain, ki Āo, un ko ukhār ḍālen, ki qaum na rahen : aur Isrāel kā nām phir zikr men na ā,e.

5 Kyunki unhon ne ekā karke jī se mashwarat kī hai : aur terī mukhālafat men 'ahd bāndhā hai.

6 Adūm ke ahl i khaima, aur Ismā'elī : aur Moābī, aur sāre Hājirī,

7 Aur Jabal, aur 'Ammūn, aur 'Amālīq : aur Filist, Sūr ke bāshindon samet, muttafiq hain.

8 Asūr bhī un men shāmil hai : unhon ne banī Lūt kī madad men apne hāth barhā,e.

9 Tū un se aisā kar, ki jaisā Tū ne Midyānīon : aur Sīsarā, aur Yābīn se, wādī i Qaisūn men kiyā :

10 Jo 'Ain-Dor men halāk hūe : wuh zamīn kī khād ho ga,e.

11 Unhen, hān, un ke amīron ko Ghurāb aur Zīab kī mānind kar : balki un ke sāre sardāron ko Zibah aur Zillman'a kī mānind kar ;

12 Jinhon ne kahā hai, ki Āo : Khudā ke gharon ke ham mālik banen.

13 Ai mere Khudā, unhen girdbād kī mānind kar : aur bhus kī mānind rū ba rū hawā ke.

14 Jis tarah āg jangal ko jalātī hai : aur jis tarah shu'la pahāron ko jhulas detā hai ;

15 Usī tarah Tū apnī āndhī se un kā pīchhā kar : aur apne tūfān se unhen pareshān kar.

16 Ai Khudāwand, un ke munh ko ruswāī se bhar de : tā ki wuh tere Nām ke tālib hon.

17 Wuh abad tak sharminda aur pareshān hon : hān wuh ruswā hon, aur fanā ho jā,en.

18 Aur wuh jānen, ki tū hī akelā, jis kā nām YAHOWĀH hai : sārī zamīn par buland o bālā hai.

Mazmūr LXXXIV.

AI lashkaron ke Khudāwand : tere maskan kyā hī dilkash hain !

2 Merī rūh Khudāwand kī bārgāhon ke liye ārzūmand, balki gudāz hotī hai : merā man aur merā tan zinda Khudā ke liye lalkārtā hai.

3 Gaure ne bhī apnā ghonslā, aur abābīl ne apnā āshiyāna to pāyā hai, jahān wuh apne bachche rakhen : terī qurbāngāhon ko, ai lashkaron ke Khudāwand, mere Bādshāh, aur mere Khudā.

4 Mubārak wuh hain, jo tere ghar men baste hain : wuh sadā terī sitā,ish karenge.

5 Mubārak wuh insān, jis men quwwat Tujh se hai : un ke dil men terī rāhen hain.

6 Wuh Bakā kī wādī men guzar karte hūe use ek kūā banāte : pahlī barsāt use barakaton se ḍhāmp letī.

7 Wuh quwwat se quwwat tak taraqqī karte chale jāte hain : yahān tak ki Khudā ke āge Saihūn men hāzir hote hain.

8 Ai Khudāwand, Rabb ul afwāj, merī du'ā qubūl kar : ai Ya'qūb ke Khudā, kān dhar.

9 Ai Khudā, ai hamārī sipar, nazr kar : aur apne masīh ke munh par nigāh rakh.

10 Ki ek din, jo terī bārgāhon men kaṭe : ek hazār se bihtar hai.

11 Mere liye Khudā ke ghar kī darbānī : sharārat ke khaimon men rahne se bihtar hai.

Digitized by Google

12 Kyunki Khudāwand Khudā ek āftāb hai, aur sipar hai : Khudāwand fazl aur jalāl bakhshtā hai; un logon se, jo sīdhī chāl chalte hain, koī achchhī chīz dareg na karegā.

13 Ai lashkaron ke Khudāwand : mubārak wuh insān hai, jise terā bharosā hai.

Mazmūr LXXXV.

AI KHUDĀWAND, Tū ne apnī sarzamīn par mihrbānī kī hai : Tū Ya'qūb ke qaidīon ko pher lāyā.

2 Tū ne apne logon ke gunāh bakhsh diye : Tū ne un kī sab khatā chhipā ḍālī.

3 Tū ne apne sab qahr ko uṭhā liyā : Tū apne gazab kī shiddat se bāz āyā hai.

4 Ai hamāre najāt-denewāle Khudā, ham ko phirā : aur apne qahr ko ham par se daf'a kar.

5 Kyā Tū ham se sadā bezār rahegā : kyā Tū sārī pushton par apne qahr ko khīnchegā ?

6 Kyā Tū phirke hamen na jilā,-egā : tā ki tere log Tujh se khushī karen ?

7 Ai Khudāwand, ham ko apnī rahmat dikhā : aur apnī najāt ham ko bakhsh.

8 Main sunūngā, ki Khudāwand Khudā kyā farmātā hai : wuh to apne bandon aur apne pāk logon se salāmatī kī bāten kahegā, par lāzim hai ki wuh phir jahālat kī taraf na phiren.

9 Yaqīnan us kī najāt un se, jo us se ḍarte hain, nazdīk hai : tā ki jalāl hamārī sarzamīn men base.

10 Rahmat aur sachāī milī hūī hain : sadāqat aur salāmatī ne ek dūsre se bosā liyā hai.

11 Sachāī zamīn se ugegī : aur sadāqat āsmān par se nīche nazr karegī.

12 Hān, Khudāwand bhī jo kuchh khūb hai so degā : aur hamārī sarzamīn apnā hāsil paidā karegī.

13 Sadāqat us ke āge āge chalegī : aur apne naqsh i qadam ko ek rāh banā,egī.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LXXXVI.

AI KHUDĀWAND, apnā kān jhukā, aur merī sun : ki main pareshān aur miskīn hūn.

2 Merī jān kī hifāzat kar, ki main dīndār hūn : ai Tū jo merā Khudā hai, apne bande ko, jis kā tawakkul Tujh par hai, rihāī de.

3 Ai Khudāwand, mujh par rahm kar : ki main tamām din tere āge nāla kartā hūn.

4 Apne bande ke jī ko khush kar : ki ai Khudāwand, main apne dil ko terī taraf uṭhātā hūn.

5 Kyunki Tū, ai Khudāwand bhalā hai, aur bakhshnewālā : aur terī rahmat un sab par, jo Tujhe pukārte hain, wāfir hai.

6 Ai Khudāwand, merī du'ā sun : aur merī munājāt kī āwāz par kān dhar.

7 Main apnī bipat ke din Tujhe pukārūngā : ki Tū merī sunegā.

8 Ma'būdon ke darmiyān, ai Khudāwand, Tujh sā koī nahīn : aur terī sī san'aten kahīn nahīn.

9 Ai Khudāwand, sārī qaumen, jinhen Tū ne khalq kiyā, ā,engī, aur tere āge sijda karengī : aur tere Nām kī buzurgī karengī.

10 Ki Tū buzurg hai, aur 'ajīb kām kartā hai : Tū hī akelā Khudā hai.

11 Ai Khudāwand, mujh ko apnī rāh batā, main terī sachāī men chalūngā : mere dil ko ek-tarfa kar, tā ki main tere Nām se ḍarūn.

12 Ai Khudāwand, mere Khudā, main apne sāre dil se terī sitā,ish karūngā : aur abad tak tere Nām kī buzurgī karūngā.

13 Ki terī rahmat mujh par bahut hai : aur Tū ne merī rūh ko asfal pātāl se najāt dī hai.

14 Ai Khudā, magrūron ne mujh par charhāī kī hai ; aur kaṭar logon kī jamā'at merī jān ke pīchhe parī hai; aur unhon ne Tujhe apnī ānkhon ke sāmhne nahīn rakhā.

15 Lekin Tū, ai Khudāwand, Khudā i rahīm aur karīm aur bar-

Digitized by Google

dāsht-karnewālā hai : shafaqat aur wafā men̲ baṛhkar hai.

16 Merī taraf mutawajjih ho, aur mujh par rahm kar : apne bande ko apnī tawānāī baḳhsh, aur apnī laundī ke beṭe ko najāt de.

17 Mujhe bhalāī kā koī nishān dikhlā, tā ki wuh, jo merā kīna rakhte hain̲, dekhen̲, aur sharminda hon̲ : kyun̲ki Tū ne, ai Ḳhudāwand, merī madad kī, aur mujhe tasallī dī.

Mazmūr LXXXVII.

US kī bunyād muqaddas pahāṛon̲ men̲ hai : Ḳhudāwand Saihūn̲ ke darwāzon̲ ko Ya'qūb ke sāre maskanon̲ se ziyāda dost rakhtā hai.

2 Ai Ḳhudā ke shahr : terī bābat jalālwālī bāten̲ kahī jātī hain̲ :

3 Main̲ Rahab aur Bābul ko mazkūr karūngā : ki wuh mere pahchānnewālon̲ men̲ shāmil hain̲ ;

4 Dekh, Filist, aur Sūr, Kūsh samet : yih wahān̲ paidā hūā.

5 Aur Saihūn̲ kī bābat kahā jā,egā, ki Fulāna, fulāna, us men̲ paidā hūā : aur Haqq Ta'ālā āp us ko qiyām baḳhshegā.

6 Ḳhudāwand, jis waqt qaumon̲ ke nām likhegā, to ginke kahegā : ki Yih shaḳhs wahān̲ paidā hūā thā.

7 Aur gānewāle aur bajānewāle bhī hon̲ge : mere sāre chashme Tujh men̲ maujūd hain̲.

Mazmūr LXXXVIII.

AI ḲHUDĀWAND, mere najāt-denewāle Ḳhudā, main̲ ne din rāt tere āge faryād kī : merī du'ā tere huzūr pahunche ; apnā kān merī faryād par dhar.

2 Ki merā jī dukhon̲ se bharā hūā hai : aur merī jān pātāl ke nazdīk ā pahunchī hai.

3 Main̲ un men̲ ginā gayā hūn̲, jo gaṛhe men̲ gire jāte hain̲ : main̲ us mard kī mānind hūn̲, jis kī quwwat kuchh na ho :

4 Murdon̲ ke darmiyān āzād hūn̲ ; un maqtūlon̲ kī mānind, jo gor men̲ leṭe hain̲ : jinhen̲ Tū phir yād nahīn̲ kartā, balkī wuh tere hāth se kāṭ ḍāle ga,e hain̲.

5 Tū ne mujh ko gaṛhe ke asfal men̲ ḍālā : andhere makānon̲ men̲, gahrāon̲ men̲.

6 Terā qahr mujh par paṛā rahtā : Tū ne apnī sārī maujon̲ se mujh ko dukh diyā.

7 Tū ne mere jān-pahchānon̲ ko mujh se dūr kiyā : Tū ne aisā kiyā ki unhen̲ mujh se nafrat ātī hai :

8 Main̲ qaid men̲ paṛ gayā : aur nikal nahīn̲ saktā.

9 Merī ānkhen̲ dukh ke sabab dhundhlā ga,ī hain̲ : ai Ḳhudāwand, main̲ har roz Tujhe pukārtā hūn̲, main̲ ne apne hāth terī taraf phailā,e hain̲.

10 Kyā Tū murdon̲ ke liye 'ajīb kām karegā : kyā murde uṭhen̲ge, aur terī sitā,ish karen̲ge ?

11 Kyā gor men̲ terī rahmat : aur kyā halākat hī men̲ terī sachāī kā charchā hogā ?

12 Kyā tere 'ajīb kām andhere men̲ ma'lūm hon̲ge : aur terī sadāqat farāmoshī kī sarzamīn men̲ ?

13 Ai Ḳhudāwand, main̲ jo hūn̲ Tujhe duhāī detā hūn̲ : merī du'ā subh ke waqt tere huzūr men̲ pahunchegī.

14 Ai Ḳhudāwand, Tū kyūn̲ merī jān ko radd kar detā hai : aur apnā munh mujh se chhipātā hai ?

15 Main̲ āfat-zada aur marne par hūn̲ : main̲ to laṛakpan se terī haibaten̲ sahtā, main̲ hairān hūn̲.

16 Terā qahr mere sir se guzar gayā : terī dahshaton̲ ne mujhe fanā kiyā.

17 Wuh tamām din pānī kī mānind merī chāron̲ taraf maujzan hain̲ : unhon̲ ne mujhe bilkull gher liyā hai.

18 Dostdār aur āshnā Tū ne mujh se dūr kar diye : mere jān-pahchān tārīkī hī hain̲.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr LXXXIX.

MAIN̲ abad tak Ḳhudāwand kī rahmaton̲ ke gīt gāūngā : main̲ sārī pushton̲ ko apne munh se terī sachāī kī ḳhabar dūngā.

Digitized by Google

2 Kyunki main ne kahā, ki Rahmat kī 'imārat abad tak uṭhtī jā,egī : āsmānon par Tū apnī sachāī ko unhīn men qā,im kar rakhegā.

3 Main ne apne barguzīde se ek 'ahd kiyā hai : main ne apne bande Dāūd se qasam khāī hai :

4 Main terī nasl ko abad tak qā,im rakhūngā : aur tere takht ko pusht dar pusht qarār bakhshūngā.

5 Aur ai Khudāwand, āsmān tere 'ajīb kāmon kī sitā,ish karenge : muqaddas logon kī jamā'at terī wafādārī kī bhī.

6 Ki āsmān par Khudāwand kā nazīr kaun : banī Ullāh men Khudāwand kī mānind kaun hai ?

7 Khudā muqaddason kī majlis men nihāyat muhīb hai : aur un sab kī jo us ke gird hain, ta'zīm ke lā,iq hai.

8 Ai Khudāwand, Rabb ul afwāj, Tujh sā tawānā Khudāwand kaun hai : aur tere ās pās terī sachāī hai.

9 Tū samundar ke josh o kharosh par farmān-rawā hai : Tū us kī maujon ko, jis waqt ki wuh uṭhtī hain, thamā detā hai.

10 Tū ne Rahab ko zakhmī kī tarah chūr kiyā hai : Tū ne apne zor i bāzū se apne dushmanon ko tittar bittar kiyā.

11 Āsmān tere, zamīn bhī terī : jahān aur us kī ābādī Tū ne banāī.

12 Uttar aur dakhan kā ijād-karnewālā Tū hai : Tabūr aur Harmūn tere Nām se khushī manāte hain.

13 Terā bāzū zor kā hai : terā hāth qawī, terā dahnā hāth buland hai.

14 'Adālat aur sadāqat tere hāth kī bunyād hain : rahmat aur sachāī tere āge āge chaltīn.

15 Mubārak wuh guroh, jo 'ibādat kī qarnāī kī āwāz kī shināsā hai : ai Khudāwand, wuh tere chihre ke nūr men khirāmān honge.

16 Tere Nām ke sabab wuh sāre din khushwaqt rahenge : terī sadāqat se wuh bulandī pā,enge.

17 Kyunki un kī tawānāī kī shaukat Tū hai : terī mihrbānī se hamāre sīng ūnche kiye jā,enge.

18 Ki hamārī sipar Khudāwand se hai : aur Isrāel ke Quddūs kī taraf hamārā bādshāh hai.

19 Tab Tū ne royā men apne muqaddas ko farmāyā aur kahā : Main ne ek zabardast ko kumak ke liye barpā kiyā.

20 Main ne qaum men se : ek barguzīda ko buland kiyā.

21 Main ne apne bande Dāūd ko pāyā : main ne use apne muqaddas tel se mamsūh kiyā.

22 Merā hāth us ke sāth barqarār rahegā : merā bāzū use zor bakhshegā.

23 Dushman use zarar na pahunchā sakegā : aur na sharārat kā farzand use dukh de sakegā.

24 Aur main us ke bairīon ko us ke rū ba rū pāmāl karūngā : aur un ko, jo us kā kīna rakhte hain, de mārūngā.

25 Magar merī sachāī aur merī rahmat us ke sāth hongī : us kā sīng mere Nām se ūnchā hogā.

26 Main us kā hāth samundar par rakhūngā : aur us kā dahnā hāth nahron par.

27 Wuh mujhe pukārke kahegā, ki Tū merā bāp : merā Khudā, aur merī najāt kī chaṭān hai.

28 Main use apnā palauṭhā bhī ṭhahrāūngā : aur zamīn ke bādshāhon se bālā.

29 Abad tak apnī rahmat us par qā,im rakhūngā : aur merā 'ahd us ke sāth ustuwār hogā.

30 Us kī nasl ko abad tak pā,edārī bakhshūngā : aur us ke takht ko bhī, āsmān ke dinon ke barābar.

31 Agar us ke farzand merī sharī'at ko chhor denge : aur mere hukmon par na chalenge ;

32 Agar wuh mere huqūq ko 'udūl karenge, aur mere hukmon ko yād na rakhenge : to main chharī se un ke gunāhon kī, aur koron se un kī badī kī sazā dūngā.

33 Bāwujūd is ke main apnī rahmat us par se na khīnchūngā : aur na apnī sachāī ko jhuṭhlāūngā.

34 Main apne 'ahd ko na torūngā, aur us sukhan ko, jo mere munh se nikal gayā, na badlūnga : main ne ek bār apnī quddūsī kī qasam khāī, main Dāūd se jhūṭh na bolūngā.

Digitized by Google

35 Us kī nasl abad tak qā,im rahegī : aur us kā taḳht mere āge sūraj kī mānind.

36 Wuh chānd kī tarah, aur āsmān ke sachche gawāh kī mānind : abad tak qā,im rahegā.

37 Par Tū ne to radd kar diyā, aur zalīl jānā : Tū to apne mamsūh se bezār hūā.

38 Tū ne us 'ahd ko, jo apne bande se kiyā thā, bātil kiyā : Tū ne us ke tāj ko zamīn par phenkke nāpāk banāyā.

39 Tū ne us ke sāre ihāton ko toṛ dālā : Tū ne us kī mazbūt gaṛhīon ko gārat kiyā.

40 Sāre rāhguzar use lūṭte hain : wuh apne hamsāyon kā nang hūā.

41 Tū ne us ke dushmanon ke dahne hāth ko buland kiyā : Tū ne us ke sāre bairīon ko ḳhush kiyā.

42 Tū ne us kī talwār kī dhār ko bhī moṛ diyā : aur use jang men kharā nahīn karāyā.

43 Tū ne us kī shaukat ko kho diyā : aur us ke taḳht ko ḳhāk par de mārā.

44 Tū ne us kī jawānī ke dinon ko kotāh kiyā : Tū ne use sharmindagī ke libās se ḍhāmpā.

45 Ai Ḳhudāwand, kab tak? kyā tū abad tak āp ko chhipā,e rahegā : kyā terā gussa āg kī tarāh bhaṛaktā hī rahegā?

46 Yād kar ki merā waqt kitnā kotāh hai : Tū ne kyūn sab banī Ādam ko 'abas paidā kiyā?

47 Kaun sā insān jītā hai, jo maut ko na dekhegā : kyā wuh pātāl ke qabze se apnī jān bachā,egā?

48 Ai Ḳhudāwand, terī aglī wuh mihrbānīān kyā hūīn : jin kī bābat Tū ne Dāūd se apnī wafādārī kī qasam khāī?

49 Ai Ḳhudāwand, apne bandon kī ruswāī yād kar : ki main bahuterī qaumon kī sārī malāmaton ko apnī god men liye hūe hūn;

50 Ki jis se, ai Ḳhudāwand, tere dushmanon ne hiqārat kī hai, ki jis se tere mamsūh ke naqsh i qadam kī hiqārat kī hai : Ḳhudāwand abad ul ābād mubārak hai. Āmīn, aur Āmīn.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XC.

AI ḲHUDĀWAND pusht dar pusht : hamārī panāhgāh Tū hī rahā hai,

2 Peshtar us se ki pahāṛ paidā hūe, aur zamīn aur dunyā ko Tū ne banāyā : azal se abad tak, Tū hī Ḳhudā hai.

3 Tū insān ko ḳhāk men pher detā hai : aur farmātā hai, ki Ai banī Ādam, phiro.

4 Ki hazār baras tere āge aise hain, jaise kal kā din jo guzar gayā : aur jaise ek pahar rāt.

5 Tū unhen yūn le jātā hai, jaise sailāb se, wuh goyā nīnd hain : wuh fajr ko us ghās kī mānind hain jo ugī ho.

6 Wuh subh ko lahlahātī hai, aur tar o tāza hotī hai : shām ko kāṭī jātī hai, aur sūkh jātī hai.

7 Ki ham tere qahr se fanā ho ga,e : aur tere gazab se pareshān hūe.

8 Tū ne hamārī badkārīān apne āge rakhīn : aur hamāre poshīda gunāh apne chihre kī roshnī men.

9 Ki hamāre sāre din tere qahr men guzre : aur hamāre baras ḳhayāl kī tarah basar ho ga,e.

10 Hamārī zindagī ke din sattar baras hain; aur agar quwwat ho, to assī baras : lekin yih tawānāī mihnat aur mashaqqat hai; kyunki ham jald jāte rahte hain, aur uṛ jāte hain.

11 Tere qahr kī shiddat kā jānnewālā kaun hai : aur tere gazab kā, jo tere ru'b ke mutābiq hai?

12 Hamen hamārī 'umr ke din ginnā sikhā : aisā ki ham dānā dil hāsil karen.

13 Ai Ḳhudāwand, phir; kab tak : aur apne bandon kī taraf phir mutawajjih ho.

14 Ham ko sawere apnī rahmat se ser kar : tā ki ham apnī 'umr bhar khushnūd aur ḳhushwaqt rahen.

15 Jitne dinon tak Tū ne ham ko dukhī rakhā, aur jitne baras tak ham ne zabūnī dekhī : utne baras tak ham ko ḳhursandī de.

16 Apne kām apne bandon ko : aur

Digitized by Google

apnī shaukat un ke farzandon ko dikhlā.

17 Aur Khudāwand hamāre Khudā kī ni'mat ham par ho : hamāre hāthon kā kām ham par qā,im ho, hān, hamāre hāthon ke kām ko qā,im kar.

Mazmūr XCI.

WUH, jo Haqq Ta'ālā ke parda tale sukūnat kartā hai : so Qādir i Mutlaq ke sāya tale rahegā.

2 Main Khudāwand kī bābat kahtā hūn, ki wuh merī panāh, aur merā garh hai : merā Khudā, jis par merā tawakkul hai.

3 Yaqīnan wuh tujh ko saiyād ke phande se : aur muhlik wabā se rihāī degā.

4 Wuh tujhe apne paron tale chhipā,egā, aur us ke pankhon ke nīche tujhe panāh milegī : us kī wafādārī terī sipar aur pharī hogī.

5 Tū rāt kī haibat se na daregā : aur na us tīr se, jo din ko urtā hai ;

6 Aur na us wabā se, jo andhere men chaltī hai : aur na us marī se, jo do pahar ko wīrān kartī hai.

7 Tere ās pās ek hazār gir jā,enge, aur das hazār tere dahne hāth par : lekin wuh tere nazdīk na ā,egī.

8 Faqat tū apnī ānkhon se nigāh karegā : aur sharīron ke badle ko dekhegā.

9 Kyunki Tū, ai Khudāwand, merī panāhgāh hai : tū ne Haqq Ta'ālā ko apnā maskan ikhtiyār kiyā ;

10 Is liye tujh par koī āfat na ā,egī : aur koī wabā tere khaime ke pās na pahunchegī.

11 Kyunki wuh tere liye apne firishton ko hukm karegā : ki wuh terī sab rāhon men terī nigahbānī karen ;

12 Ki wuh tujhe apne hāthon par uthā lenge : tā na ho ki tere pānw ko kisī patthar se thes lage.

13 Tū sher aur sāmp ko latāregā : tū sher-bachcha aur azhdahe ko pānw tale kuchlegā.

14 Aur is liye ki us ne mujh se dil lagāyā, main use najāt dūngā : aur main use ūnche par bithāūngā, ki us ne merā Nām pahchānā.

15 Wuh mujhe pukāregā, aur main use jawāb dūngā : us ke dukh uthāne ke waqt main us ke sāth hūngā, main use chhurāūngā, aur use 'izzat dūngā.

16 Main use 'umr kī darāzī se ser karūngā : aur apnī najāt use dikhāūngā.

Mazmūr XCII.

KHUDĀWAND kā shukr karnā : aur tere Nām kī sitā,ish ke gīt gānā, ai Haqq Ta'ālā, bhalā hai ;

2 Subh ko terī shafaqat kā : aur rāt ko terī amānatdārī kā tazkira karnā ;

3 Das tār kā sāz, aur bīn : aur barbat khush-ilhānī se bajā bajāke.

4 Ki Tū ne, ai Khudāwand, apne kām se mujhe khushwaqt kiyā : main tere hāthon kī san'aton se shādiyāna bajāūngā.

5 Ai Khudāwand, tere kām kyā hī 'azīm hain : tere mansūbe nihāyat 'amīq hain !

6 Nādān ādmī nahīn jāntā : aur jāhil use samajhtā nahīn.

7 Jab ki sharīr ghās kī mānind ugte hain, aur sāre badkirdār lahlahāte hain : to yih is liye hai ki wuh abad tak fanā ho jā,en ; par, ai Khudāwand, Tū abad ul ābād buland hai.

8 Kyunki dekh, tere dushman, ai Khudāwand, hān, tere dushman fanā honge : sāre badkārī-karnewāle tittar bittar honge.

9 Tū mere sīng ko gainde ke sīng kī mānind buland karegā : main tāza tel se malā jātā.

10 Merī ānkhen mere dushmanon ko qarār se dekhengī : aur mere kān bhī sharīron kī khabar, jo mujh par charh ā,e, sunenge.

11 Sādiq khajūr ke darakht kī mānind lahlahā,egā : wuh Lubnān ke deodār kī tarah barhegā.

12 Wuh, jo Khudāwand ke ghar men lagā,e ga,e hain : hamāre Khudā kī dargāhon men phūlenge.

13 Wuh burhāpe men bhī mewa denge : wuh shādāb aur tar o tāza honge :

14 Tā ki zāhir karen, ki Khudā-

Digitized by Google

wand sīdhā hai, wuh merī chaṭān hai : us men nā-rāstī nahīn hai.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XCIII.

KHUDĀWAND saltanat kartā hai, wuh shaukat kā ḳhil'at pahine hūe hai : Ḳhudāwand ne pahinā hai, us ne apnī kamar quwwat se kasī.

2 Is liye jahān qā,im hai : ki wuh ṭaltā nahīn.

3 Terā taḳht qadīm se mustahkam hai : Tū to azal se hai.

4 Nahron ne uṭhāī, ai Ḳhudāwand, nahron ne apnī āwāz uṭhāī : nahren apnī josh o ḳharosh kī āwāz uṭhātī hain.

5 Ḳhudāwand bulandī par bahut se pānīon kī āwāz : aur samundar kī barī maujon kī nisbat qawītar hai.

6 Terī shahādaten nihāyat yaqīnī hain : ai Ḳhudāwand, quddūsī tere ghar ko hamesha zeb detī hai.

Mazmūr XCIV.

AI ḲHUDĀWAND, intiqāmon ke Ḳhudā : ai intiqāmon ke Ḳhudā, jalwagar ho.

2 Ai jahān ke insāf-karnewāle, āp ko buland kar : aur ghamanḍ-karnewālon ko badlā de.

3 Ai Ḳhudāwand, sharīr kab tak : hān, sharīr kab tak shādiyāna bajāyā karenge ?

4 Wuh ḍakārte, wuh gustāḳhī kī bāten bolte : sāre badkārī-karnewāle lāfzanī karte.

5 Wuh, ai Ḳhudāwand, tere logon ko pīs ḍālte hain : aur terī mīrās ko dukh dete hain.

6 Wuh bewa aur pardesī ko jān se mārte hain : aur yatīm ko qatl karte hain ;

7 Aur kahte hain, Ḳhudāwand na dekhegā : Ya'qūb kā Ḳhudā hargiz samajh na legā.

8 Ai qaum ke be-wuqūfo, samjho : ai jāhilo, tum kab hoshyār hoge ?

9 Wuh, jis ne kān lagāyā, kyā nahīn suntā : wuh, jis ne ānkh banāī, kyā nahīn dekhtā ?

10 Wuh, jo qaumon ko tambīh detā hai, kyā wuh sazā na karegā : wuh jo insān ko dānish sikhlātā hai, kyā wuh wāqifiyat na rakhtā hogā ?

11 Ḳhudāwand insān ke ḳhiyālāt ko jāntā hai : ki wuh bātil hain.

12 Mubārak wuh insān, jise Tū, ai Ḳhudāwand, tādīb kartā : aur apnī sharī'at men se us ko sikhlātā ;

13 Tā kī Tū us ko dukh ke din chain baḳhshe : yahān tak ki sharīron ke liye garhā khodā jā,e.

14 Ki Ḳhudāwand apne bandon ko tark na karegā : aur apnī mīrās ko chhor na degā.

15 Kyunki 'adālat sadāqat kī taraf phirke ā,egī : aur wuh sab, jin ke dil sīdhe hain, us ke pīchhe pīchhe ho lenge.

16 Mere wāste sharīron ke muqābale men kaun uṭhegā : aur mere liye badkārī-karnewālon kā kaun sāmhnā karegā ?

17 Agar Ḳhudāwand merā madadgār na hotā : to nazdīk thā ki merī jān ḳhāmoshī ke 'ālam men jāke rahtī.

18 Jis waqt main ne kahā, Merā pānw phisal chalā : so, ai Ḳhudāwand, terī rahmat ne mujh ko thām liyā.

19 Jab ki mere dil men fikren kasrat se hotīn : tab terī tasallīān mere jī ko ḳhush kartī hain.

20 Kyā ziyānkārī ke taḳht ko : jo āīn ke wasīle se mashaqqat karātā hai, tere sāth kuchh shirkat hai.

21 Wuh sādiq kī jān lene par hujūm karte hain : aur be-gunāh ke lahū bahāne kā fatwā dete hain.

22 Lekin Ḳhudāwand merā burj hai : aur merā Ḳhudā merī panāh kī chaṭān hai.

23 So wuhī un kī badkārī un par ḍālegā, aur unhīn kī burāī men un ko fanā karegā : hān, Ḳhudāwand hamārā Ḳhudā un ko fanā karegā.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XCV.

AO, ham Ḳhudāwand ki madhsarāī karen : ham apnī najāt kī chaṭān ko ḳhush hoke lalkāren.

Digitized by Google

2 Ham shukrguzārī karte hūe us ke huzūr men jā,en : aur zabūr gāte hūe us ke āge khushī kā na'ra māren.
3 Kyunki Khudāwand barā hī Khudā hai : aur barā hī Bādshāh, jo sab ma'būdon par muqaddam hai.
4 Zamīn kī barī se barī gahrāīān us ke qabze men hain : pahāron kī buland choṭīān bhī usī kī hain.
5 Samundar us kā hai, aur us ne use paidā kiyā : aur usī ke hāthon ne khushkī bhī banāī.
6 Āo, ham sijda karen, aur jhuken : ham apne khāliq Khudāwand ke huzūr ghuṭne ṭeken.
7 Ki wuh hamārā Khudā hai : aur ham us kī charāgāh ke log, aur us ke hāth kī bheren hain.
8 Agar āj ke din tum us kī āwāz suno, tum apne dilon ko sakht na karo : jaisā ki Marībāh men āzmā,ish ke din, bayābān ke darmiyān karte the;
9 Jab ki tumhāre bāpdādon ne mujhe āzmāyā : aur merā imtihān kiyā, aur mere kām ko bhī dekhā.
10 Chālīs baras tak main us pusht se nāraz rahā, aur main ne kahā : Yih wuh log hain, ki jin ke dil har waqt gumrāh hote hain, aur unhon ne merī rāhon ko na pahchānā :
11 Ki jin se main ne apne gusse men qasam khāī : ki Wuh merī ārāmgāh men dākhil na honge.

Mazmūr XCVI.

ĀO, Khudāwand ke liye ek nayā gīt gāo : Khudāwand ke liye gā, ai sārī zamīn.
2 Khudāwand ke liye gāo, aur us ke Nām ko mubārak kaho : roz roz us kī najāt kī bashārat do.
3 Ummaton ke darmiyān us ke jalāl ko : aur sārī qaumon ke bīch us kī 'ajīb qudraton ko, bayān karo.
4 Kyunki Khudāwand buzurg aur nihāyat sitā,ish ke lā,iq hai : wuhī sāre ma'būdon kī nisbat se ziyāda muhīb hai.
5 Ki ummaton ke sāre ma'būd hech hain : par asmānon kā banānewālā Khudāwand hai.
6 'Azamat aur hashmat us ke āge hain ; tawānāī aur jamāl us ke maqdis men hain.
7 Khudāwand kī jāno, ai logon ke gharāno : Khudāwand kī hashmat o quwwat jāno.
8 Khudāwand kī, us ke Nām kī lā,iq buzurgī karo : hadye lāo, aur us kī bārgāhon men āo.
9 Khudāwand ko taqaddus ke husn ke sāth sijda karo : ai sārī zamīn, us ke huzūr kāmptī rah.
10 Qaumon ke darmiyān kaho, ki Khudāwand saltanat kartā hai : is liye jahān qā,im hai, wuh jumbish nahīn pātā, wuh sadāqat se logon kā insāf karegā.
11 Āsmān khushī karen, aur zamīn shādiyāna bajā,e ; samundar aur us kī ma'mūrī shor karen.
12 Maidān, us sab samet jo un men hai, bāg bāg hon : ban ke sāre darakht lahlahā,en,
13 Khudāwand ke āge ; kyunki wuh ātā hai, wuh zamīn kī 'adālat karne ātā hai : wuh sadāqat se jahān kī, aur apnī sachāī se logon kī 'adālat karegā.

Mazmūr XCVII.

KHUDĀWAND saltanat kartā hai, zamīn khushī kare : chhoṭe bare jazīre shād hon.
2 Badlīān aur kālī ghaṭā,en us ke ās pās hain : sadāqat aur 'adālat us ke takht kī bunyād hain.
3 Ek āg us ke āge āge jātī hai : aur us ke dushmanon ko har taraf jalātī hai.
4 Us kī bijlīon ne 'ālam ko roshan kiyā : zamīn dekhte hī kāmp ga,ī.
5 Pahār Khudāwand ke huzūr se mom kī mānind pighal ga,e : sārī zamīn ke Khudāwand ke rū ba rū.
6 Āsmān us kī sadāqat kī manādī karte hain : aur sārī ummaten us ke jalāl ko dekhtī hain.
7 Sharminda hon wuh sab, jo khode hūe but pūjte hain, aur mūraton par phūlte hain : ai sāre ma'būdo, tum use sijda karo.
8 Saihūn ne sūnā, aur magan hūī : Yahūdāh kī beṭīān, ai Khudāwand, terī 'adālaton se khushwaqt hūīn.
9 Kyunki, ai Khudāwand, Tū

Digitized by Google

sārī zamīn par bālā hai : Tū sāre ma'būdon se nipaṭ sarbuland hai.

10 Tum, jo Ḳhudā ke chāhnewāle ho, badī se kīna rakho ; wuh apne muqaddason kī jānon kā nigahbān hai, wuhī un ko sharīron ke hāth se chhurātā hai.

11 Nūr sādiqon ke liye boyā gayā hai : aur ḳhushī un ke liye, jin ke dil sīdhe hain.

12 Ai sādiqo, tum Ḳhudāwand men ḳhush ho : aur us kī quddūsī ko yād karke shukr karo.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr XCVIII.

KHUDĀWAND kā ek nayā gīt gāo ; kyunki us ne 'ajā,ibāt kiye : us ke dahne hāth, aur muqaddas bāzū ne use fath baḳhshī.

2 Ḳhudāwand ne apnī najāt zāhir kī : us ne apnī sadāqat ummaton ko kholke dikhlāī.

3 Us ne Isrāel ke gharāne kī bābat, apnī rahmat aur amānat ko yād farmāyā : zamīn ke sāre kanāron ne hamāre Ḳhudā kī najāt ko dekhā.

4 Ai sārī zamīn, Ḳhudāwand ke liye ḳhushī kā na'ra mār : āwāz buland kar, aur ḳhushī manāke madh gā.

5 Ḳhudāwand ke liye barbat bajāke gāo : barbat bajāke, aur sur bāndhke gāo.

6 Narsinge aur qarnāī phūnkte hūe : Ḳhudāwand Bādshāh ke āge, ḳhushī kī āwāzen karo.

7 Samundar, aur us kī ma'mūrī, shor machā,en : sārī dunyā bhī, aur sab jo us men baste hain.

8 Nadīān tāl den, aur pahārīān milke ḳhushīān karen : Ḳhudāwand ke āge ; ki wuh zamīn kī 'adālat karne ātā hai.

9 Wuh sadāqat se dunyā kī : aur rāstī se ummaton kī 'adālat karegā.

Mazmūr XCIX.

KHUDĀWAND saltanat kartā hai ; ummaten kāmpen : wuh karūbīon ke ūpar taḳht-nishīn hai ; zamīn larze.

2 Ḳhudāwand Saihūn men buzurg hai : aur wuh sārī qaumon par buland hai.

3 Wuh tere buzurg aur muhīb Nām kī sitā,ish karen : ki wuh quddūs hai.

4 Bādshāh kī tawānāī bhī 'adālat ko dost rakhtī hai : Tū ne sadāqat ko qā,im kiyā ; aur Tū ne 'adālat aur sadāqat ko banī Ya'qūb men anjām diyā.

5 Tum Ḳhudāwand hamāre Ḳhudā ko buzurg jāno : aur us ke pānwon kī kursī ke pās sijda karo ; wuh Quddūs hai.

6 Mūsā aur Hārūn, us ke kāhinon ke darmiyān, aur Samūel un ke bīch, jo us ke nām-lewā hain : wuh Ḳhudāwand ko pukārte the, us ne un kī sunī.

7 Us ne badlī ke sutūn men se un ke sāth bāten kīn : unhon ne us kī shahādaton aur qaul ko, jo us ne unhen baḳhshā, hifz kiyā.

8 Ai Ḳhudāwand, hamāre Ḳhudā, Tū ne un kī sunī hai : Tū un kā baḳhshnewālā Ḳhudā thā, agarchi Tū un ke ba'd a'māl kā badlā bhī un se letā thā.

9 Ḳhudāwand hamāre Ḳhudā ko buzurg jāno, aur us ke muqaddas pahār ke āge sijda karo : ki Ḳhudāwand hamārā Ḳhudā quddūs hai.

Mazmūr C.

AI sārī sarzamīno, Ḳhudāwand ke liye ḳhushī kā na'ra māro : ḳhushī se Ḳhudāwand kī 'ibādat karo, gāte hūe us ke huzūr men hāzir ho.

2 Tum jāno, ki Ḳhudāwand wuhī Ḳhudā hai ; usī ne ham ko banāyā, na ki ham ne āp ko : ham us ke log hain, aur us kī charāgāh kī bheren.

3 Shukrguzārī karte hūe us ke darwāzon men, aur hamd karte hūe us kī bārgāhon men dāḳhil ho : us kā ihsān māno ; us ke Nām ko mubārak kaho.

4 Ki Ḳhudāwand bhalā hai, us kī rahmat abadī hai : aur us kī wafādārī pusht dar pusht hai.

Digitized by Google

Mazmūr CI.

MAIN rahmat aur 'adālat ke gīt gāūngā : ai Ḳhudāwand, main terī sitā,ish ke gīt gāūngā.

2 Main ḳāmil rāh men : dānishmandī ke sāth chalūngā.

3 Tū mujh pās kab ā,egā : main apne ghar men kāmil dil se ṭahaltā phirūngā.

4 Main apnī ānkhon ke rū ba rū kisī burī chīz ko na rakhūngā, main kajrauon ke kām se dushmanī rakhtā : mujhe us se kuchh 'ilāqa na hogā.

5 Kaj-dilā ādmī mere yahān se chalā jā,e : main sharīr se āshnāī na karūngā.

6 Wuh, jo chhipke apne hamsā,e par tuhmat lagātā hai : main use jān se mārūngā.

7 Wuh jo buland-nigāh hai, aur wuh jis ke dil men gurūr samāyā : main us kī bardāsht na karūngā.

8 Merī ānkhen mulk ke īmāndāron par hain : ki wuh mere sāth rahen ;

9 Wuh jo kāmil rāh par chaltā hai : merī ḳhidmat karegā.

10 Wuh, jo dagābāz hai, mere ghar ke andar na rahegā : aur jhūṭh kahnewālā merī nazr tale na ṭhahregā.

11 Main mulk ke sāre sharīron ko sawere fanā karūngā : tā ki Ḳhudāwand ke shahr se sāre badkirdāron ko kāṭ ḍālūn.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CII.

AI ḲHUDĀWAND, merī du'ā sun : aur merī faryād ko apne huzūr pahunchne de.

2 Apnā munh mujh se na chhipā, merī tangī ke din merī taraf kān rakh : jis din main pukārūn, jald mujhe jawāb de.

3 Ki merī 'umr dhuwen kī tarah gā,ib ho jātī : aur merī haḍḍīān lukṭhī kī mānind jal jātīn.

4 Merā dil khetī kī mānind mārā parā, aur sūkh gayā : main roṭī khānā bhī bhūl jātā.

5 Mere karāhne ke shor se : merī haḍḍīān mere gosht se ā milīn.

6 Main janglī hawāsil kī mānind hūā : main wīrāne kā ullū banā.

7 Main parā jāgtā hūn, aur gaure kī tarah : chhat ke ūpar akelā rahtā.

8 Mere dushman sāre din mujhe malāmat karte hain : wuh jo mujh par junūn karte hain, merā nām leke qasam khāte hain.

9 Kyunki main roṭī kī jagah ḳhāk phānktā hūn : aur apne pānī men ānsū milātā hūn,

10 Tere gazab aur qahr ke sabab se : kyunki Tū ne mujh ko barpā kiyā, phir girā diyā.

11 Merī 'umr ke din sāya kī tarah ghaṭte hain : aur main ghās kī mānind murjhāyā.

12 Par, Tū, ai Ḳhudāwand, abad tak bāqī rahegā : aur terā zikr pusht dar pusht.

13 Tū uṭhegā, aur Saihūn par rahmat karegā : ki us par rahmat karne kā waqt hai, hān, us kā muta'aiyan waqt pahunchā hai.

14 Ki tere bande us ke pattharon ko chāhte hain : aur us kī ḳhāk par shafaqat karte hain.

15 Aur qaumen Ḳhudāwand ke Nām se ḍarengī : aur zamīn ke sāre bādshāh tere jalāl se.

16 Kyunki Ḳhudāwand Saihūn ko binā kartā : wuh apne jalāl men zāhir hotā.

17 Wuh muhtāj kī du'ā kī taraf mutawajjih hotā : aur un kī du'ā ko haqīr nahīn jāntā.

18 Yih pichhlī pusht ke liye likhā jā,egā : aur log, jo paidā honge, Ḳhudāwand kī sitā,ish karenge.

19 Ki us ne apne buland aur muqaddas makān par se nigāh kī : Ḳhudāwand ne āsmān par se zamīn par nazr kī ;

20 Tā ki qaidī kā karāhnā sune : aur ki unhen, jin par qatl kā fatwā hūā hai, chhurā,e ;

21 Tā ki Saihūn men Ḳhudāwand kā Nām bayān kiyā jā,e : aur Yarūshalem men us kī sitā,ish ho.

22 Jab ki ummaten aur mamlukaten : Ḳhudāwand kī 'ibādat ke liye ek sāth jama' hon.

Digitized by Google

23 Us ne rāh men merā zor ghaṭā diyā : merī 'umr ko kotāh kiyā.
24 Main ne kahā, Ai mere Ḳhudā, merī ādhī 'umr men mujh ko na uṭhā le : tere baras pusht dar pusht hain.
25 Tū ne qadīm se zamīn kī binā ḍālī : āsmān bhī tere hāth kī san-'aten hain.
26 Wuh nest ho jā,enge, par Tū bāqī rahegā : hān, wuh sab poshāk kī mānind purāne ho jā,enge ;
27 Tū unhen libās kī mānind badlegā, aur wuh mubaddal honge : par Tū wuhī hai, aur tere barson kī intihā na hogī.
28 Tere bandon ke farzand base rahenge : aur un kī nasl tere huzūr qā,im rahegī.

Mazmūr CIII.

AI merī jān, Ḳhudāwand ko mubārak kah : aur wuh sab, jo mujh men ho, us ke muqaddas Nām ko.
2 Ḳhudāwand ko mubārak kah, ai merī jān : aur us kī sab ni'maton ko farāmosh na kar :
3 Wuh terī sārī badkārīon ko baḳhshtā hai : wuh tujhe sārī bīmārī-on se shifā detā hai :
4 Wuh terī jān halākat se bachātā hai : wuh tujh par shafaqat aur rah-maton kā tāj rakhtā hai ;
5 Wuh terī 'umr ko achchhī achchhī chīzon se āsūda kartā hai : ki Tū 'uqāb kī mānind az sar i nau jawān hotā hai.
6 Ḳhudāwand sāre mazlūmon ke liye : sadāqat aur insāf kartā hai.
7 Us ne apnī rāhen Mūsā ko batlāīn : aur apne kām banī Isrāel ko.
8 Ḳhudāwand rahīm aur karīm hai : gusse hone men dhīmā, aur shafaqat men barhkar hai.
9 Us kā jhunjhlānā dā,imī nahīn : wuh apne gusse ko abad tak nahīn rakh chhoṛtā.
10 Us ne hamāre gunāhon ke mu-wāfiq ham se sulūk nahīn kiyā : aur hamārī badkārīon ke mutābiq badlā nahīn diyā ;
11 Balki jis tarah se āsmān zamīn ke ūpar buland hai : usī tarah us kī rahmat un par baṛī hai, jo us se ḍarte hain.
12 Pūrab pachchhim se jitnā dūr hai : utnī dūr tak us ne hamārī ḳhatāon ko ham se judā kiyā.
13 Jis tarah bāp beṭon par tars khātā hai : usī tarah Ḳhudāwand un par, jo us se ḍarte hain, tars khātā hai.
14 Ki wuh hamārī haqīqat ko jāntā hai : wuh yād rakhtā hai ki ham miṭṭī hain.
15 Insān jo hai, us ke din ghās kī mānind hain : wuh janglī gul kī mānind phūltā hai.
16 Ki hawā us par se guzrī, aur wuh nahīn : aur us kā maqām phir use na pahchānegā.
17 Lekin Ḳhudāwand kī rahmat un par, jo us se ḍarte hain, azal se abad tak hai : aur us kī sadāqat far-zandon ke farzandon par ;
18 Jo ki us ke 'ahd ko hifz karte hain : aur us ke hukmon ko yād karke un par 'amal karte hain.
19 Ḳhudāwand ne āsmānon par apnā taḳht qā,im kiyā : aur us kī bādshāhī sab par musallit hai.
20 Ḳhudāwand ko mubārak kaho, ai us ke firishto, tum jo zor men sabaqat le jāte ho : aur us ke hukmon par 'amal karte ho, aur us ke kalām kī āwāz ko sunte ho.
21 Ḳhudāwand ko mubārak kaho, ai sab us ke lashkaro : ai us ke ḳhid-mat-karnewālo, tum jo us kī marzī par chalte ho.
22 Ḳhudāwand ko mubārak kaho, ai us ke sāre maḳhlūq, us kī mam-lukat ke har maqām men : ai merī jān tū Ḳhudāwand ko mubārak kah.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CIV.

AI merī jān, Ḳhudāwand ko mu-bārak kah : ai Ḳhudāwand, mere Ḳhudā, Tū nihāyat buzurg hai ; Tū hashmat aur jalāl kā libās pahinā hūā hai.
2 Wuh nūr ko poshāk kī mānind pahintā hai : aur āsmānon ko parde kī mānind phailātā hai :
3 Wuh apne bālāḳhānon ko pānīon men banātā hai : aur badlīon ko

Digitized by Google

apnī rath ṭhahrātā hai : aur hawā ke bāzūon par wuh sair kartā hai :

4 Wuh apne firishton ko rūhen banātā hai : aur apne ḳhidmat-guzāron ko āg kā shu'la :

5 Us ne zamīn ko us kī bunyādon par banāyā : ki use kabhī abad ul ābād jumbish nahīn.

6 Tū ne us ko gahrāo se aisā ḍhāmpā jaise libās se : aur pānī pahāron ke ūpar khaṛe the.

7 Wuh terī ghurkī se bhāge : aur terī garajnewālī āwāz se gurezān hūe.

8 Pahāron par chaṛhte hain, wuh wādīon men : us jagah ke bīch jo Tū ne un ke liye banāī, utar jāte hain.

9 Tu ne ek hadd bāndhī hai, us se wuh guzarte nahīn : aur zamīn ko phir chhipāne ke liye nahīn āte.

10 Wuh chashmon ko jārī karke nadīon men bhejtā : wuh pahāron ke bīch bahtī hain.

11 Aur wuh maidān ke har ek chaupā,e ko pānī detī hain : gorḳhar bhī us se apnī piyās bujhāte hain.

12 Un ke ās pās hawāī parinde basere lete hain : wuh ḍāl ḍāl par chahchahāte hain.

13 Wuh apne bālāḳhānon se pahāron ko serāb kartā hai : terī san'aton ke phalon se zamīn āsūda hai.

14 Chaupāyon ke liye ghās, aur insān kī ḳhidmat ke liye sabzī wuhī ugātā hai : tā ki wuh zamīn se ḳhurāk paidā kare;

15 Aur mai, jo insān ke dil ko ḳhush kartī hai, aur raugan se ziyāda chihre ko chamkātī hai : aur roṭī, jo insān ke dil ko tawānāī baḳhshtī hai.

16 Ḳhudāwand ke daraḳht tarī se ser hain : Lubnān ke deodār, jo us ne lagā,e;

17 Jin men parinde āshiyāne banāte hain : aur laglag, jo hai, saro ke daraḳhton men us kā ghar hai.

18 Aur ūnche pahāṛ kohī bakron ke liye hain : aur chaṭān jangī ḳhargoshon kī panāh ke liye.

19 Us ne chānd ko waqt kī ti'dād ke liye banāyā : aur āftāb apne gurūb kī jagah jān rakhtā hai.

20 Tū andherā kartā, aur rāt hotī : jis men sāre janglī haiwān sair karte hain.

21 Sher-bachche apne shikār ke liye garajte hain : aur Ḳhudā se apnī ḳhurāk māngte hain.

22 Aftāb nikalte hī wuh jama' hote hain : aur apnī mānd men leṭ jāte hain.

23 Insān apne kār o bār ke liye bāhar nikaltā hai : aur shām tak apnī mihnat ke liye.

24 Ai Ḳhudāwand, terī san'aten kyā hī bahut hain : Tū ne un sab ko hikmat se banāyā, zamīn tere māl se pur hai.

25 Phir yih aisā baṛā aur chauṛā samundar hai : jis men be-shumār chalnewāle, chhoṭe baṛe jānwar, maujūd hain.

26 Us men jahāz rawān hain, aur wuh lawiyatān bhī, jo Tū ne banāyā : tā ki us men kheltā phire.

27 Yih sab terī taraf takte hain : ki Tū un ko waqt par un kī ḳhurāk pahunchā de.

28 Jo Tū unhen detā hai, so wuh lete hain : Tū apnī muṭṭhī kholtā hai, to wuh achchhī chīzon se ser hote hain.

29 Tū apnā munh chhipātā hai, wuh hairān hote hain : Tū un kā dam pher letā hai, wuh mar jāte hain, aur apnī miṭṭī men phir mil jāte hain.

30 Tū apnā dam bhejtā hai, wuh paidā hote hain : aur Tū rū e zamīn ko az sar i nau ārāsta kartā hai.

31 Ḳhudāwand kā jalāl abadī hai : Ḳhudāwand apnī san'aton se ḳhush hai.

32 Wuh zamīn par nigāh kartā hai, so kāmp jātī hai : wuh pahāron ko chhūtā hai, so un se dhūnwān uṭhtā hai.

33 Main to jab tak jītā rahūngā, tab tak Ḳhudāwand ke gīt gāūngā : main jab tak maujūd rahūngā, apne Ḳhudā kī sitā,ish ke gīt gāūngā.

34 Mere gaur kā mazmūn use pasand ā,e : main Ḳhudāwand se masrūr hūngā.

35 Kāsh ki gunāh-karnewāle zamīn par se fanā ho jā,en, aur sharīr

Digitized by Google

bāqī na rahen : Ai merī jān, Ḳhudāwand ko mubārakbād kah. Ḳhudāwand kī sitā,ish karo.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CV.

KHUDĀWAND kā shukr karo, us kā nām lo : logon ke darmiyān us ke kāmon ko bayān karo.

2 Us ke liye gāo, us kī hamd ke gīt gāo : us ke sab 'ajīb kāmon kā charchā karo.

3 Us ke muqaddas Nām par faḳhr karo : Ḳhudāwand ke tālibon ke dil ḳhushwaqt hon.

4 Ḳhudāwand ke aur us kī quwwat ke tālib ho : sadā us ke chihre ke ḳhwāhān raho.

5 Us ke 'ajīb kāmon ko, jo us ne kiye, us ke garā,ib ko bhī, yād karo : aur un 'adālat ke hukmon ko, jo us ne apne munh se farmā,e ;

6 Ai Ibrāhīm us ke bande kī nasl : ai banī Ya'qūb, us ke barguzīdo.

7 Wuhī Ḳhudāwand hamārā Ḳhudā hai : tamām zamīn men us kī 'adālaten hain.

8 Us ne abad tak apne 'ahd ko, us suḳhan ko, jo us ne hazār pushton ke liye farmāyā hai : yād rakhā ;

9 Wuhī 'ahd, jo us ne Ibrāhīm se kiyā : aur Izhāq se us kī qasam khāī ;

10 Aur use Ya'qūb ke liye ek sharī'at : aur Isrāel ke liye ek 'ahd i abadī ṭhahrāyā ;

11 Yih kahte hūe, ki main Kan'ān kī zamīn tujh ko detā hūn : yih terā maurūsī hissa hai :

12 Jis waqt ki wuh shumār men kam the : balki bahut thoṛe, aur us zamīn men pardesī the.

13 Aur wuh qaum ba qaum : aur mamlukat ba mamlukat paṛe phirte the.

14 Us ne kisī ko un par zulm karne na diyā : us ne un kī ḳhātir bādshāhon ko malāmat kī ;

15 Ki, Mere mamsūhon ko mat chhūo : aur mere nabīon se badī na karo.

16 Balki us ne kāl ko bulāyā ki us sarzamīn men ho : us ne roṭī kī sarī ṭek toṛī.

17 Us ne un ke āge ek shaḳhs ko bhejā : Yūsuf bechā gayā ki gulām ho ;

18 Jis ke pānwon ko unhon ne paikarīān pahināke dukh diyā : us kī jān lohe kī qaid hūī :

19 Jis waqt tak ki us kā kalām pūrā hūā : ki Ḳhudāwand ke suḳhan se wuh tāyā gayā.

20 Bādshāh ne log bheje, aur use rihāī dī : qaumon ke hākim ne use āzād kiyā.

21 Us ne use apne ghar kā muḳhtār : aur apnī sārī milkiyaton par hākim ṭhahrāyā ;

22 Tā ki us ke sardāron ko, jab chāhe, bāndh ḍāle : aur us ke buzurgwāron ko dānāī sikhlā,e.

23 Isrāel bhī Misr men āyā : aur Ya'qūb Hām kī sarzamīn men musāfir hūā.

24 Aur us ne apne logon ko nihāyat hī baṛhāyā : aur unhen un ke dushmanon se ziyāda qawī kiyā.

25 Us ne un ke dilon ko pherā, ki wuh us ke logon se 'adāwat karne lage : aur us ke bandon se dagābāzī.

26 Tab us ne apne bande Mūsā ko : aur apne barguzīda Hārūn ko, bhejā.

27 Unhon ne un ke darmiyān us kī nishānīon ko dikhlāyā : aur Hām kī zamīn men mu'jizon ko.

28 Us ne tārīkī bhejī, so andherā hūā : aur unhon ne us ke hukmon se sarkashī na kī.

29 Us ne un ke pānīon ko lahū banāyā : aur un kī machhlīon ko mār ḍālā.

30 Un kī sarzamīn ne bahut se menḍak ugle : un ke bādshāhon kī koṭhrīon men bhī.

31 Us ne hukm kiyā, aur dānsen : aur machchhaṛ un kī sab hudūd men ā,e.

32 Us ne menh kī jagah un par ole barsā,e : aur un kī sarzamīn par dhadhaktī āg bhejī.

33 Us ne un ke angūron ko aur un ke anjīron ko barbād kiyā : aur un kī hudūd ke daraḳht toṛ ḍāle.

34 Aur us ne hukm kiyā, aur

Digitized by Google

ṭiḍḍīān āīn; malakh bhī nikle, aur wuh beshumār the : wuh un kī zamīn kī sārī sabzīān khā ga,e; aur un ke mulk ke mewe nigal ga,e.

35 Aur us ne un kī sarzamīn men sāre palauṭhe māre : un kī tamām quwwat ke pahle phal.

36 Aur wuh unhen rūpe aur sone ke sāth nikāl lāyā : aur un ke firqon men ek bhī nā-tawān na thā.

37 Un ke nikal jāne se Misr khush hūā : kyunki un kā khauf un par paṛā thā.

38 Us ne badlī ko phailāyā, tā ki sāya kare : aur āg ko, tā ki rāt ko roshan kare.

39 Unhon ne māngā, us ne baṭeren pahunchā dīn : aur un ko āsmānī roṭī se ser kiyā.

40 Us ne chaṭān ko chīrā, aur pānī uchhle : pānī nahr kī mānind khushkī par bahe.

41 Kyunki us ne apne muqaddas kalām ko : aur apne bande Ibrāhīm ko yād kiyā.

42 Wuh apne logon ko khushī ke sāth : aur apne barguzīdon ko shādiyāne ke sāth, nikāl lāyā :

43 Aur unhen qaumon kī sarzamīnen dīn : unhon ne qaumon kā hāsil mīrās pāī;

44 Tā ki wuh us ke huqūq ko hifz karen : aur us ke shara'on ko yād rakhen. Khudāwand kī sitā,ish karo.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CVI.

KHUDĀWAND kī sitā,ish karo. Khudāwand kā shukr karo, kyunki wuh bhalā hai : aur us kī rahmat abadī hai.

2 Kaun Khudāwand kī qudraton kī taqrīr kar saktā hai : us kī sārī sitā,ishen kaun sunā saktā hai?

3 Mubārak wuh, jo insāf ko yād rakhte hain : aur wuh, jo hamesha sadāqat ke kām kartā hai.

4 Ai Khudāwand, mujh par yād karke wuh mihrbānī kar, jo Tū apne logon par kartā hai : hān, mujh par apnī najāt leke mutawajjih ho;

5 Tā ki main tere barguzīdon kī bhalāī dekhūn : aur tā ki main terī qaum kī khushwaqtī se khush hūn, aur terī mīrās ke sāth fakhr karūn.

6 Ham ne apne bāpdādon samet gunāh kiye : ham ne nā-farmānī kī, ham ne sharārat kī.

7 Hamāre bāpdāde Misr ke bīch terī 'ajīb qudraton ko na samjhe; unhon ne terī rahmaton kī kasrat ko yād na kiyā : balki daryā par, daryā i Qulzum par, bagāwat kī.

8 Lekin us ne apne Nām ke liye unhen bachāyā : tā ki apnī qudrat zāhir kare.

9 Aur us ne daryā i Qulzum ko ḍānṭā, so wuh sūkh gayā : wuh unhen gahrāīon men se pār le gayā, jaise bayābān men se.

10 Us ne unhen us ke hāth se, jo un kā kīna rakhtā thā, rihāī dī : aur dushman ke hāth se khalāsī bakhshī.

11 Aur pānīon ne un ke bairīon ko chhipā liyā : un men se ek bhī na bachā.

12 Tab wuh us kī bāton par īmān lā,e : wuh us kī hamd o sanā gā,e.

13 Wuh jald us ke kāmon ko bhūl ga,e : aur us kī salāh ke intizār men na rahe.

14 Unhon ne jangal men hirs se khwāhish kī : aur bayābān men Khudā ko āzmāyā.

15 Us ne un kā matlab rawā kiyā : par un kī jānon men lāgarī bhejī.

16 Unhon ne khaimagāh men Mūsā par : aur Khudāwand ke muqaddas mard Hārūn par, hasad kiyā.

17 So zamīn phaṭī, aur Dātan ko nigal ga,ī : aur Abirām kī jamā'at ko ḍhāmp liyā.

18 Hān, un kī jamā'at men āg bhaṛkī : us shu'le ne sharīron ko bhasam kar diyā.

19 Unhon ne Hurib men ek bachhṛā banāyā : aur ḍhālī hūī mūrat ke āge sijda kiyā.

20 Is tarah unhon ne apne jalāl ko ek bail kī tashbīh se : jo ghās khātā hai, badal ḍālā.

21 Unhon ne apne najāt-denewāle Khudā ko bhulā diyā : jis ne Misr men baṛe baṛe kām kiye the;

Digitized by Google

22 'Ajīb kām Hām kī zamīn men : aur muhīb kām daryā i Qulzum par.

23 Aur us ne farmāyā, ki Main unhen halāk karūngā, agar us kā barguzīda Mūsā us darār men us ke āge na kharā hotā : tā ki us ke gazab ko phere, na ho ki wuh unhen nābūd kar dāle.

24 Hān, unhon ne us dil-pazīr zamīn kī tahqīr kī : wuh us ke sukhan par īmān na lā,e ;

25 Balki apne khaimon men kurkurā,e : aur Khudāwand kī āwāz ke shanawā na hūe.

26 Tab us ne apnā hāth un par uthāyā : ki unhen bayābān men girā de ;

27 Aur un kī nasl ko bhī ummaton men girā de : aur unhen mulkon men tittar bittar kar de.

28 Wahān wuh Ba'al-fagūr se mil ga,e : aur murdon kī qurbānīān khāne lage.

29 Unhon ne us ko apne 'amalon se gussa dilāyā : aur wabā un men phūt niklī.

30 Us waqt Fīnihās uthā, aur insāf kiyā : so wabā jātī rahī.

31 Aur yih us ke liye sadāqat ginī ga,ī : pusht dar pusht abad tak.

32 Unhon ne phir us ko Marībah ke pānīon par gussa dilāyā : so Mūsā ko un ke sabab ziyān hūā :

33 Kyunki unhon ne us kī rūh ko diqq kiyā : aisā ki wuh apne labon se nā-munāsib bolā.

34 Unhon ne un qaumon ko : jin kī bābat Khudāwand ne unhen hukm diyā thā, mār na dālā ;

35 Balki gair-ummaton se mel kiyā : aur un ke kām sīkhe ;

36 Aur un ke buton kī parastish kī, jo un ke liye phandā hūe : unhon ne to apne beton aur apnī betīon ko shayātīn ke liye qurbānī kiyā ;

37 Aur be-qusūron kā, ya'nī apne beton aur apnī betīon kā khūn kiyā : ki unhon ne un ko Kan'ān ke buton ke āge zabh kiyā ; aur zamīn lahū se nāpāk hūī.

38 Yūn hī apne kāmon se ālūda hūe : aur apne fi'lon se zinākār bane.

39 Tab Khudāwand kā gussa apne logon par bharkā : aisā ki us ne apnī mīrās se bhī nafrat kī ;

40 Aur us ne unhen gair-qaumon ke qabze men kar diyā : so wuh, jo un kā kīna rakhte the, un par musallit hūe.

41 Un ke dushmanon ne un ko satāyā : wuh zerdast hoke un ke tābi' ho ga,e.

42 Us ne bārhā un ko rihāī dī : par unhon ne apnī mashwarat se use bezār kiyā, aur wuh apnī badkārī ke sabab past kiye ga,e.

43 So us ne un ke dukh par nazr kī : jab ki us ne un kā nāla sunā.

44 Aur us ne un ke liye apne 'ahd ko yād farmāyā, aur apnī rahmaton kī firāwānī ke mutābiq pachhtāyā : Hān, us ne aisā kiyā, ki un sab ne bhī jo unhen asīr karke le ga,e, un par tars khāyā.

45 Ai Khudāwand, hamāre Khudā, ham ko rihāī bakhsh, aur ham ko gairqaumon men se jama' kar le : tā ki tere muqaddas Nām kā shukr karen, aur terī sitā,ish par fakhr karen.

46 Khudāwand, Israel kā Khudā, azal se abad tak mubārak ho : aur sāre log bolen, Āmīn.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CVII.

KHUDĀWAND kī shukrguzārī karo, ki wuh bhalā hai : aur us kī rahmat abadī hai.

2 Wuh, jo Khudāwand ke chhurā,e hūe hain, yūn kahen : jinhen us ne dushman ke hāth se rihāī bakhshī,

3 Aur unhen sarzamīnon se jama' kiyā : pūrab aur pachchhim, uttar aur dakhin se.

4 Wuh bayābān men, us wīrāne men jahān rāh nahīn, bhatakte the : unhen koī shahr na miltā thā jahān basen.

5 Wuh bhūkhe aur piyāse bhī hūe : un kī jān un men gash khātī thī.

6 So unhon ne apnī bipat men Khudāwand ko pukārā : us ne un kī musībaton se unhen rihāī dī.

Digitized by Google

7 Aur unhen sīdhī rāh men chalāyā : tā ki wuh basne lā,iq shahr men pahunchen.
8 Chāhiye ki wuh Khudāwand ke āge us kī rahmat kī : aur banī Ādam ke āge us ke 'ajīb kāmon kī, sitā,ish karen!
9 Kyunki us ne tarastī hūī jān ko ser kiyā : aur bhūkhe kā jī khūbī se bhar diyā.
10 Wuh, jo tārīkī men aur maut ke sāya men baithe the : aur musībat aur lohe se jakre hūe the;
11 Kyunki unhon ne Khudā ke hukmon se bagāwat kī : aur Haqq Ta'ālā kī maslahat kī hiqārat kī;
12 Isj liye us ne un ke dilon ko mashaqqat se 'ājiz kiyā : wuh gir pare, aur koī madadgār na thā.
13 Tab unhon ne apnī bipat men Khudāwand ko pukārā : aur us ne unhen un kī musībaton se chhurāyā.
14 Us ne unhen tārīkī aur maut ke sāya tale se bāhar nikālā : aur un ke bandhanon ko tor dālā.
15 Chāhiye ki wuh Khudāwand ke [āge us kī rahmat kī : aur banī Ādam ke āge, us ke 'ajīb kāmon kī, sitā,ish karen!
16 Kyunki us ne pītal ke darwāze tore : aur lohe ke bende kāt diye.
17 Ahmaq apnī burī chāl se : aur apnī badkārīon ke sabab apne par dukh lāte the.
18 Un ke jī ko har ek tarah ke khāne se nafrat hūī : aur wuh maut ke darwāzon ke nazdīk ā pahunche.
19 Tab unhon ne apnī musībat men Khudāwand ko pukārā : us ne unhen un ke dukhon se khalāsī dī.
20 Us ne apnā Kalām bhejā, aur unhen changā kiyā : aur us ne unhen un ke garhon se rihāī bakhshī.
21 Chāhiye ki wuh Khudāwand ke āge us kī rahmat kī : aur banī Ādam ke āge us ke 'ajīb kāmon kī, sitā,ish karen!
22 Aur shukr ke zabīhon ko guzrānen : aur shādmānī se us ke kāmon ko bayān karen.
23 Wuh, jo jahāzon men samundar kī sair karte hain : wuh, jo bare pānīon par jāke kār o bār karte hain :
24 Wuh hī Khudāwand ke kāmon ko : aur gahrāo men us ke'ajāibko, dekhte hain.
25 Kyunki wuh hukm kartā hai, aur tūfānī hawā uthtī hai : jo us kī maujon ko buland kartī hai.
26 Wuh āsmān par charhte hain, phir gahrāo men utarte hain : un kī jānen pareshānī se pighal jātī hain.
27 Wuh badmast kī tarah dagmagāte aur larkharāte hain : un ke hawāss bilkull ur ga,e hain.
28 So wuh apnī tangī men Khudāwand ko pukārte hain : aur wuh un kī musībaton se unhen chhurātā hai.
29 Wuh āndhī ko thamā detā hai : aisā ki us kī maujen qarār pakartī hain.
30 Tab wuh khush hote hain, ki unhen chain milā : wuhī un ko, jis bandar men wuh jāyā chāhte hain, le pahunchātā hai.
31 Chāhiye ki wuh Khudāwand ke āge us kī rahmat kī : aur banī Ādam ke āge us ke 'ajīb kāmon kī sitā,ish karen!
32 Wuh logon ke majma' men us kī barāī karen : aur buzurgon kī majlis men us kī sitā,ish karen.
33 Wuh nahron ko sahrā : aur pānī ke chashmon ko sūkhī zamīn kar dāltā hai.
34 Jaiyid zamīn ko shor kar detā hai : un kī sharārat ke sabab se, jo wahān baste hain.
35 Wuh bayābān ko jhīl : aur khushk zamīn ko chashme banātā hai.
36 Wahān wuh bhūkhon ko basātā hai : tā ki wuh rahne ke liye shahr taiyār karen;
37 Aur khetī karen, aur angūron ke bāg lagā,en : jin se afzā,ish ke phal hāsil hon.
38 Wuh unhen barakat bhī detā hai, so wuh bahut ho jāte hain : aur un kī mawāshī ko kam hone nahīn detā.
39 Wuh phir ghat jāte hain, aur zalīl hote hain : zulm aur musībat aur gam ke māre.
40 Wuh amīron par zillat dāltā hai : aur aisā kartā hai, ki wuh berāh bayābān men bhatakte phirte hain.

Digitized by Google

41 Wuh khāksāron ko un kī 'ājizī men se uṭhā kharā kartā hai : aur un ke gharānon ko galle kī tarah banātā hai.

42 Sādiq log dekhenge, aur masrūr honge : aur sāre badkāron kā munh band ho jā,egā.

43 Wuh kaun sā dānā hai, jo in par mulāhaza kare : ki wuh Khudāwand kī rahmaton ko khūb samjhenge ?

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CVIII.

AI KHUDĀ, merā dil qā,im hai ; main apnī shaukat ke sāth gāūngā, aur sitā,ish karūngā.

2 Jāg, ai bīn aur barbat : main sawere jāgūngā.

3 Ai Khudāwand, main logon ke darmiyān terī shukrguzārī karūngā : main qaumon ke bīch terī hamd gāūngā.

4 Kyunki terī rahmat 'azīm hai, balki āsmānon se barhkar : aur terī amānatdārī badlīon tak hai.

5 Ai Khudā, Tū āsmānon par sarfarāz ho : aur terā jalāl sārī zamīn par ;

6 Tā ki tere mahbūb rihāī pā,en : Tū apne dahne hāth se najāt de, aur merī sun.

7 Khudā ne apne taqaddus men farmāyā hai : Main khushī karūngā, main Sikm ko taqsīm karūngā, aur Sukkāt kī wādī ko māpūngā.

8 Jili'ād merā hai, aur Munassī bhī merā : aur Ifrāīm bhī mere sir kā zor hai, aur Yahūdāh merā qānūnsāz hai.

9 Moāb mere dhone kā lagan : Adūm par main apnī jūtī chalāūngā, Filist par main shādiyāna bajāūngā.

10 Hasīn shahr men kaun mujhe le jā,egā : Adūm tak merā rahbar kaun hogā ?

11 Ai Khudā, kyā Tū nahīn, jis ne hamen radd kiyā : ai Khudā, kyā Tū nahīn, jo hamāre lashkaron ke sāth khurūj nahīn kartā ?

12 Bipat men hamārī kumak kar : kī ādmī kī madad bātil hai.

13 Khudā hī se ham bahādurī karenge : kyunki wuhī hamāre dushmanon ko latār māregā.

Mazmūr CIX.

AI KHUDĀ, mere mahmūd, chup mat ho : kyunki unhon ne sharīr kā munh aur dagābāz kā dahan mujh par khulwāyā hai.

2 Wuh jhūṭhī zabān se mere sāth bāten karte hain : unhon ne kīna kī bāton se mujh ko gher liyā hai, aur wuh be-sabab mujh se larte hain.

3 Wuh merī dostī ke 'iwaz men mujh se dushmanī karte hain : par main jo hūn, du'ā kartā.

4 Unhon ne merī nekī ke 'iwaz mujh se badī kī hai : aur mahabbat ke badle men 'adāwat.

5 Tū ek sharīr ko us par muqarrar kar : aur us ke dahne hāth Shaitān kharā rahe.

6 Ki jab us kī 'adālat kī jā,e, to wuh mujrim ṭhahre : aur us kī du'ā gunāh ginī jā,e.

7 Us ke din thore hon : us kā 'uhda dūsrā pā,e.

8 Us ke bachche yatīm ho jā,en : aur us kī jorū bewā ho.

9 Us ke bachche sadā āwāra rahen, aur bhīkh māngen : wuh apne wīrānon se khurāk ḍhūndhte phiren.

10 Qarz-khwāh sab kuchh jo us kā ho pakar le jā,e ; aur pardesī us kī kamāī ko lūṭ len.

11 Koī us par tars na khā,e : aur koī na ho, jo us ke yatīmon par rahm kare.

12 Us kī nasl bāqī na rahe : aur dūsrī pusht men us kā nāma miṭāyā jā,e.

13 Us ke bāpdādon kī badkārī Khudāwand ke huzūr mazkūr rahe : aur us kī mā kā gunāh miṭāyā na jā,e.

14 Wuh nit Khudāwand ke āge maujūd rahen : aur wuh zamīn par se un kā tazkira nābūd kar de.

15 Kyunki us ne rahīmī ko yād na kiyā : magar wuh miskīn aur muhtāj ke pīchhe parā, balki dilshikasta ke bhī, tā ki us ko qatl kare.

Digitized by Google

16 Jaisā us ne la'nat karne ko dost rakhā, so wuh us par ā paṛe : aur jaisā wuh barakat chāhne se bezār rahā, so wuh barakat us se dūr rahe.

17 Jaisā us ne la'nat karne ko khil'at kī mānind pahin liyā : waise la'nat pānī kī mānind us kī antrīon men, aur tel kī tarah us kī haḍḍīon men ghuse.

18 Wuh us ke liye aisī ho, jaise poshāk, jis se wuh mulabbas hotā hai : aur jaise paṭkā, jo sadā us kī kamar ke gird lipṭā rahtā hai.

19 Khudāwand kī taraf se mere dushmanon kā : aur un kā, jo merī jān ko burā kahte hain, yihī badlā ho.

20 Par Tū, ai Yahowāh Khudāwand, apne Nām ke liye mujh se sulūk kar : ki terī rahmat khūb hai, mujhe najāt de.

21 Ki main miskīn aur muhtāj hūn : aur merā dil mujh men chhedā hūā hai.

22 Main ḍhalte hūe sāye kī mānind, tamām ho chalā : main ṭiḍḍī kī tarah ūpar tale uṛāyā gayā hūn.

23 Mere ghuṭne fāqe se sust ho gaye : aur merā gosht chiknāī ke bagair ek dhokhā hai.

24 Main un kā nang hūā : wuh mujhe tākte hain, aur apnā sir hilāte hain.

25 Ai Khudāwand, mere Khudā, merī kumak kar : apnī rahmat ke mutābiq mujhe najāt de;

26 Tā ki wuh jānen, ki yih terā hāth hai : ki Tū ne, ai Khudāwand, yih kiyā hai.

27 Wuh la'nat karen, par Tū barakat de : jab wuh uṭhen, to sharminda hon; par terā banda shādmān ho.

28 Mere dushman khijālat kī poshāk se mulabbas hon : aur apnī sharmindagī kī chādar se āp ko chhipā len.

29 Main apne munh se Khudāwand kī bahut hī sitā,ish karūngā : main bahuton ke bīch us kī hamd gāūngā.

30 Kyunki wuh miskīn ke dahne hāth par khaṛā hai : tā ki us ko un se, jo us kī jān par fatwā dete hain, rihāī de.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CX.

KHUDĀWAND ne mere Khudāwand ko farmāyā : Tū mere dahne hāth baiṭh, jab tak ki main tere dushmanon ko tere pānwon tale kī chaukī banāūn.

2 Khudāwand tere zor kā 'asā Saihūn men se bhejegā : Tū apne dushmanon ke darmiyān hukmrānī kar.

3 Tere log terī quwwat ke din husn i taqaddus ke sāth āp se musta'idd honge : terī jawānī kī os subh ke rihmwālī kī nisbat se ziyāda hogī.

4 Khudāwand ne qasam khāī hai, aur wuh na pachhtā,egā : Tū Malik i Sidq ke taur par abad tak kāhin hai.

5 Khudāwand tere dahne hāth par : apne qahr ke din, bādshāhon ko de māregā.

6 Wuh qaumon men 'adālat karegā, wuh unhen lāshon se bhar degā : wuh bahut mamlukaton men logon ke siron ko kuchlegā.

7 Wuh rāh men nāle kā pānī pīegā : is liye wuh sir ko buland karegā.

Mazmūr CXI.

MAIN tamām dil se Khudāwand kī sitā,ish karūngā : sādiqon kī mahfil men, aur jamā'at men.

2 Khudāwand ke kām buzurg hain : un sab ke taftīsh kiye hūe, jo un kā shauq rakhte hain.

3 Us kā kām jāh o jalāl hai : aur us kī sadāqat abad tak qā,im hai.

4 Us ne apne 'ajīb kāmon ke liye yādgārī rakhī : Khudāwand mihrbān aur rahīm hai.

5 Us ne un ko, jo us se ḍarte hain, khānā diyā : wuh apne 'ahd ko abad tak yād farmā,egā.

6 Us ne apne kāmon kā zor apne logon ko dikhlāyā : tā ki unhen qaumon kī mīrās bakhshe.

7 Us ke hāth ke kām haqq aur 'adālat hain : us ke sāre ahkām yaqīnī hain.

Digitized by Google

8 Wuh hamesha abad tak qā,im rahte : wuh sachāī aur sīdhāī se kiye ga,e hain.

9 Us ne apne logon ke liye makhlasī bhejī : apne 'ahd ko abad tak mazbūt farmāyā hai; us kā Nām quddūs aur muhīb hai.

10 Ḳhudāwand kā khauf dānāī kā shurū' hai : un sab kī, jo us par 'amal karte hain, achchhī samajh hai; us kī sitā,ish abad tak qā,im hai.

Mazmūr CXII.

MUBĀRAK wuh ādmī hai, jo Ḳhudāwand se ḳhauf rakhtā hai : aur us ke farmānon se nihāyat ḳhush hai.

2 Us kī nasl zamīn par zorāwar hogī : sādiqon kī aulād mubārak hogī.

3 Us ke ghar men māl aur daulat hogī : aur us kī sadāqat abad tak qā,im hai.

4 Tārīkī hī men rāstkāron ke liye nūr chamaktā hai : ki wuh mihrbān, aur dardmand, aur sādiq hai.

5 Nek ādmī mihrbānī kartā hai, aur qarz detā : wuh apnī kār-rawāī rāstī se kartā.

6 Yaqīnan us ko kabhī jumbish na hogī : sādiq kī yādgārī abadī hogī.

7 Wuh burī ḳhabaren sunke hirāsān na hogā : us kā dil qā,im hai, ki us kā tawakkul Ḳhudāwand par hai.

8 Us kā dil bar-qarār hai, wuh na ḍaregā : yahān tak ki wuh apne dushmanon kī ḳharābī dekhegā.

9 Us ne bikhrāyā hai, us ne kangālon ko diyā hai : us kī sadāqat abad tak qā,im hai; us kā sīng jalāl ke sāth sarfarāz hogā.

10 Sharīr dekhegā, aur kuṛhegā, aur apne dānt pīsegā, aur pighal jā,egā : sharīron kī tamannā fanā ho jā,egī.

Mazmūr CXIII.

AI ḲHUDĀWAND ke bando, us kī sitā,ish karo : Ḳhudāwand ke Nām kī madh karo.

2 Ḳhudāwand kā Nām : is dam se abad tak mubārak ho.

3 Āftāb ke tulū' se leke us ke gurūb tak : Ḳhudāwand kā Nām mamdūh ho.

4 Ḳhudāwand sārī ummaton par buland o bālā hai : us kā jalāl āsmānon par hai.

5 Ḳhudāwand hamāre Ḳhudā kī mānind kaun hai : jo bulandī par rahtā hai,

6 Aur āp ko past kartā : tā ki āsmān zamīn par nigāh kare?

7 Wuh miskīn ko ḳhāk se uṭhā letā hai : aur muhtāj ko mazbale par se ūnchā kartā hai;

8 Tā ki use amīron ke sāth : balki apne hī logon ke amīron ke sāth, biṭhlā,e.

9 Wuh bānjh 'aurat ko ghar men basātā hai : aisā ki wuh bachchon kī mā ḳhushī ke sāth ho.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CXIV.

JAB Isrāel Misr se niklā : aur Ya'qūb kā gharānā ajnabī zabān-bolnewāle logon men se;

2 To Yahūdāh us kī maqdis hūā : aur Isrāel us kī mamlukat.

3 Samundar ne yih dekhā, aur palaṭ gayā : Yardan ne bhī, aur ulṭī bahī;

4 Pahāṛon ne menḍhon kī mānind chhalāngen mārīn : aur pahāṛīon ne bheṛ ke bachchon kī mānind.

5 Ai samundar, tujhe kyā hūā, ki tū bhāgā : aur ai Yardan, kyā hūā, ki tū ulṭī bahī?

6 Aur kyā hūā, ai pahāṛo, jo tum menḍhon kī mānind chhalāngen mārte ho : aur ai ṭīlo, jo tum bheṛ ke bachchon kī mānind?

7 Ai zamīn, tū Ḳhudāwand ke huzūr thartharā : Ya'qūb ke Ḳhudā ke huzūr;

8 Jo patthar ko pānī kā hauz banātā hai : chaqmaq ke patthar ko pānī kā chashma.

Mazmūr CXV.

HAM ko, ai Ḳhudāwand, nahīn, ham ko nahīn, balki apne Nām

Digitized by Google

ko buzurgī de : apnī rahmat ke liye, aur apnī sachāī ke sabab se.

2 Qaumen kyūn kahen : ki Un kā Khudā ab kahān hai?

3 Hamārā Khudā to āsmān par hai : us ne jo kuchh chāhā, so kiyā.

4 Un ke but rūpā aur sonā hain : ādmīon kī dastkārīān.

5 Wuh munh rakhte hain, par bolte nahīn : wuh ānkhen rakhte hain, par dekhte nahīn ;

6 Wuh kān rakhte hain, par sunte nahīn : un kī nāken bhī hain, lekin sūnghte nahīn ;

7 Wuh hāth rakhte hain, par pakarte nahīn : wuh pānw rakhte hain, par chalte nahīn ; wuh apne gale se bhī āwāz nahīn nikālte.

8 Wuh, jo unhen banāte hain, aur wuh sab : jo un kā bharosā rakhte hain, unhīn kī mānind hain.

9 Ai Isrāel, tū Khudāwand par tawakkul kar : wuhī un kā madadgār aur un kī sipar hai.

10 Ai Hārūn ke gharāne, tū Khudāwand par tawakkul kar : ki wuhī un kā madadgār aur un kī sipar hai.

11 Ai Khudāwand ke darnewālo, Khudāwand par tawakkul karo : wuhī un kā madadgār aur un kī sipar hai.

12 Khudāwand ne ham ko yād kiyā; wuh hamen barakat degā : wuh Isrāel ke gharāne ko barakat degā; wuh Hārūn ke gharāne ko bhī barakat degā.

13 Wuh un ko jo Khudāwand se darte hain : chhoton ko baron ke sāth barakat degā.

14 Khudāwand tumhārī barhtī kare : tumhārī aur tumhāre larkon kī bhī.

15 Tum Khudāwand kī taraf se : jis ne āsmān aur zamīn ko paidā kiyā, mubārak ho.

16 Āsmān, hān, āsmān Khudāwand ke hain : lekin us ne zamīn banī Ādam ko 'ināyat kī.

17 Murde Khudāwand kī sitā,ish nahīn karte : aur na wuh sab, jo 'ālam i khāmoshī men utar jāte.

18 Lekin ham is waqt se leke abad tak : Khudāwand ko mubārak kahenge. Khudāwand kī sitā,ish karo.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CXVI.

MAIN Khudāwand se mahabbat rakhtā hūn : ki us ne merī āwāz aur merī minnaten sunīn.

2 Us ne merī taraf kān dhare : so main, jab tak ki jītā rahūngā, us kā Nām liye jāūngā.

3 Maut ke dukhon ne mujh ko gherā, aur qabr ke dardon ne mujhe pakrā : main dukh aur gam men giriftār hūā.

4 Tab main ne Khudāwand kā Nām liyā : ki Ai Khudāwand, mihrbānī karke merī jān bachā le.

5 Khudāwand mihrbān aur sādiq hai : aur hamārā Khudā rahmkarnewālā hai.

6 Khudāwand sāda logon kā nigahbān hai : main 'ājiz ho gayā thā, us ne mujhe bachā liyā.

7 Ai merī jān, apnī ārāmgāh men phir : ki Khudāwand ne tujh par ihsān kiyā hai.

8 Tū ne mujh ko marne se, aur merī ānkhon ko ānsū bahāne se : aur mere pānwon ko phisalne se, bachāyā.

9 Main Khudāwand ke āge : zindagī kī zamīn men chalūngā.

10 Main īmān lāyā, is liye main bolā; mujh par barī bipat thī : main ne apnī ghabrāhat men kahā, ki Sāre ādmī jhūthe hain.

11 Main Khudāwand ko, us kī sārī ni'maton ke 'iwaz men : jo mujhe milīn, kyā dūn?

12 Main najāt kā piyāla uthāūngā : aur Khudāwand kā Nām pukārūngā.

13 Main abhī us ke sāre logon ke sāmhne Khudāwand ke liye apnī nazren adā karūngā : Khudāwand kī nigāh men us ke muqaddas logon kā marnā garānqadr hai.

14 Ai Khudāwand, main minnat kartā hūn, kyunki main, terā banda hūn : main terā banda, terī laundī kā betā, Tū ne mere bandhan khole.

15 Main tere huzūr shukrguzārī ke

Digitized by Google

zabīhe charhāūngā : aur Ḳhudāwand kā Nām pukārūngā.

16 Main abhī, us ke sāre logon ke āge, apnī nazren Ḳhudāwand ke liye adā karūngā : Ḳhudāwand ke ghar kī bārgāhon men, aur tere darmiyān, ai Yarūshalem. Ḳhudāwand kī sitā,ish karo.

Mazmūr CXVII.

AI sārī qaumo, Ḳhudāwand kī hamd karo : ai sab ummato, tum us kī sitā,ish karo.

2 Kyunki us kī rahmat ham par gālib hūī : aur Ḳhudāwand kī sachāī abad tak hai. Ḳhudāwand kī sitā,ish karo.

Mazmūr CXVIII.

KHUDĀWAND kī shukrguzārī karo : ki wuh nek hai; aur us kī rahmat abad tak hai.

2 Ai kāsh ki Isrāel yih kahe : ki Us kī rahmat abad tak hai.

3 Hārūn kā gharānā bhī ab yih kahe : ki Us kī rahmat abad tak hai.

4 Ai kāsh ki wuh jo Ḳhudāwand se ḍarte hain, yih kahen : ki Us kī rahmat abad tak hai.

5 Main ne tangī men Ḳhudāwand ko pukārā : Ḳhudāwand ne merī sunke kushādagī baḳhshī.

6 Ḳhudāwand merī taraf hai, main nahīn ḍarne kā : insān merā kyā kar saktā hai ?

7 Ḳhudāwand mere madadgāron men hai : pas, main unhen jo merā kīna rakhte hain dekh lūngā.

8 Tawakkul karnā Ḳhudāwand par us se bihtar hai : ki insān kā bharosā rakhe.

9 Ḳhudāwand par tawakkul karnā us se bihtar hai : ki amīron kā bharosā rakhe.

10 Sārī qaumon ne mujh ko gher liyā : main yaqīnan Ḳhudāwand ke Nām se un ko nābūd karūngā.

11 Unhon ne to mujhe gherā, hān, unhon ne mujhe gherā hai : main yaqīnan Ḳhudāwand ke Nām se unhen nābūd karūngā.

12 Unhon ne mujhe shahd kī makkhīon kī tarah gher liyā, wuh kānton kī āg kī mānind bujh gaye : main yaqīnan Ḳhudāwand ke Nām se unhen nābūd karūngā.

13 Tū ne mujhe bare zor se dhakelā, tā ki mujhe girā de : lekin Ḳhudāwand ne merī madad kī.

14 Ḳhudāwand merī quwwat aur merā faḳhr hai : wuh to merī najāt hūā.

15 Sādiqon ke ḳhaimon men ḳhushī aur najāt kī āwāz hai : Ḳhudāwand kā dahnā hāth bahādurī kartā hai.

16 Ḳhudāwand kā dahnā hāth buland hūā : Ḳhudāwand kā dahnā hāth bahādurī kartā hai.

17 Main na marūngā, balki jīūngā : aur Ḳhudāwand ke kām bayān karūngā.

18 Ḳhudāwand ne mujhe ḳhūb tambīh kī : lekin us ne mujhe maut ke hawāle na kiyā.

19 Sadāqat ke darwāze mere liye kholo : main un se andar jāūngā, main Ḳhudāwand kī sitā,ish karūngā.

20 Ḳhudāwand kā darwāza yih hai : us men sādiq dāḳhil hote hain.

21 Main terī hamd o sanā karūngā : ki Tū ne merī sun lī, aur merī najāt hūā.

22 Wuh patthar, jise mi'mārون ne radd kiyā : kone kā sirā ho gayā hai.

23 Yih Ḳhudāwand se hūā : jo hamārī nazron men 'ajīb hai.

24 Ḳhudāwand ne yih din muqarrar kiyā : ham to is men ḳhushī karenge, aur shādmān honge.

25 Ai Ḳhudāwand, main minnat kartā hūn, najāt baḳhshiye : ai Ḳhudāwand main minnat kartā hūn, kāmyābī baḳhshiye.

26 Mubārak hai wuh, jo Ḳhudāwand ke Nām se ātā hai : ham Ḳhudāwand ke ghar men se tum ko mubārakbādī dete hain.

27 Ḳhudāwand wuh Ḳhudā hai, jis ne ham ko nūr dikhlāyā : qurbānī ko mazbah ke sīngon tak rassīon se bāndho.

28 Merā Ḳhudā Tū hai, aur main terī sitā,ish karūngā : Tū merā Ḳhudā hai, main terī buzurgī karūngā.

Digitized by Google

29 Khudāwand kī shukrguzārī karo, ki wuh nek hai : aur us kī rahmat abad tak hai.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

MAZMŪR CXIX.

א ĀLAF.

MUBĀRAK wuh, jo rāh men kāmil-raftār hain : aur Khudāwand ke shara' par chalnewāle hain.

2 Mubārak wuh hain, jo us kī shahādaton ko yād rakhte hain : aur apne sāre dil se use dhūndhte hain.

3 Wuh badī bhī nahīn karte : wuh us kī rāhon par chalte hain.

4 Tū ne hukm kiyā hai, ki ham jī jān se : tere qawā'id ko hifz karen.

5 Kāsh ki merī rāhen durust kī jātīn : tā ki tere hukmon ko lihāz karūn!

6 Jab ki main tere sāre hukmon ko nigāh rakhūngā : to sharminda na hūngā.

7 Main terī sadāqat ke infisālon ko sīkhke : apne dil kī rāstī se terī sitā,ish karūngā.

8 Main tere hukmon ko hifz karūngā : Tū mujhe ākhir tak na chhor.

ב BET.

JAWĀN apnī rāhen kis tarah sāf kar rakhe : us par khūb nigāh karne se, tere kalām ke mutābiq.

10 Main ne apne sāre dil se terī talāsh kī hai : tū mujh ko apne hukmon se bhatakne mat de.

11 Main ne tere kalām ko apne dil ke bīch chhipā liyā : tā ki main terā gunāh na karūn.

12 Ai Khudāwand, Tū mubārak hai : apne ahkām mujhe sikhlā.

13 Main ne apne labon se : tere munh kī sārī 'adālaton ko bayān kiyā.

14 Main terī shahādaton kī rāh men aisā shādmān hūn : jaise ki tamām daulat se.

15 Main tere qawā'id men gaur karūngā : aur terī rawishon ko mulāhaza karūngā.

16 Main tere hukmon men magan rahūngā : main terā kalām na bhūlūngā.

ג GIMAL.

APNE bande par ihsān kar : tā ki main jī jāūn, aur tere kalām ko yād rakhūn.

18 Merī ānkhen khol : tā ki main terī sharī'at ke 'ajīb mazmūnon ko dekhūn.

19 Main zamīn par ek musāfir hūn : apne hukm mujh se na chhipā.

20 Merā jī har dam : terī 'adālaton ke ishtiyāq men parā taraptā hai.

21 Tū ne magrūron ko, un la'natīon ko : jo tere hukmon se bhatak jāte, dāntā hai.

22 Malāmat aur hiqārat ko mujh par se dafa' kar : kyunki main ne terī shahādaton ko hifz kar rakhā hai.

23 Amīron ne bhī majlis kī, aur mere khilāf bāten kahīn : par terā banda tere huqūq par dhyān lagā,e hūe hai.

24 Terī shahādaten bhī merī 'ishrat : aur merī salāh-denewālīān hain.

ד DĀLAT.

MERĪ jān khāk se lagī jātī hai : Tū apne qaul ke mutābiq mujh ko jilā.

26 Main ne apnī rāhen bayān kīn, aur Tū ne merī sunī hai : mujhe apne huqūq sikhlā.

27 Apne qawā'id kī rāh ko mujhe bujhā de : main tere 'ajīb kāmon par dhyān karūngā.

28 Merī jān gam ke māre pighal jātī hai : apne qaul ke mutābiq mujh ko qā,im kar.

29 Darog-goī kī rāh mujh se dūr kar : aur mihrbānī karke apnī sharī'at mujhe bakhsh.

30 Main ne sachāī kī rāh ikhtiyār kī : aur terī 'adālaten apne rū ba rū rakhīn.

31 Main terī shahādaton se chimat rahā hūn : ai Khudāwand, mujhe sharminda na kar.

32 Main tere hukmon kī rāh men daurūngā : is liye ki Tū merā dil kushāda kartā hai.

Digitized by Google

FAJR KĪ NAMĀZ.

ה HE.

AI ḲHUDĀWAND, mujhe apne huqūq kī rāh batlā : main use āḳhir tak yād rakhūngā.

34 Mujh ko fahm 'atā kar, aur main terī sharī'at ko hifz karūngā : hān, main use apne sāre dil se hifz kar rakhūngā.

35 Mujhe apne hukmon ke rāste men chalā : ki merī ḳhushī us men hai.

36 Mere dil ko apnī shahādaton kī taraf mā,il kar : na ki lālach kī taraf.

37 Merī ānkhon ko pher de, ki butlān par nazr na karen : aur apnī rāh men mujhe zindagī baḳhsh.

38 Apne qaul ko apne bande ke liye qā,im rakh : is liye ki wuh Tujh se ḳhauf rakhtā hai.

39 Us malāmat ko, jis se main ḍartā hūn, mujh se dafa' kar : ki terī 'adālaten bhalī hain.

40 Dekh, ki main tere qawā'id kā mushtāq hūn : apnī sadāqat men mujhe zindagī baḳhsh.

ו WĀO.

AI ḲHUDĀWAND, apnī rahmaton ko : hān, apnī najāt ko, apne qaul ke mutābiq mujh tak āne de.

42 Tā ki main us ko jo mujhe malāmat kartā hai jawāb dūn : kyunki mujhe tere qaul kā bharosā hai.

43 Aur haqq bāt ko mere munh se kisī tarah judā na kar de : ki tere hukmon par merā i'timād hai.

44 Aur main terī sharī'at ko har waqt : abad ul ābād tak hifz kar rakhūngā.

45 Aur main kushāda jagah men chaltā phirtā rahūngā : ki tere qawā'id ko ḍhūnḍhtā hūn.

46 Aur main bādshāhon ke āge bhī terī shahādaton kā tazkira karūngā : aur sharminda na hūngā.

47 Aur tere hukmon se hazz uṭhāūngā : ki main unhen chāhtā hūn.

48 Main tere hukmon kī taraf, jin se main mahabbat rakhtā hūn, apne hāth uṭhāūngā : aur tere huqūq ko sochtā rahūngā.

ז ZAIN.

APNE bande kī ḳhātir apne qaul ko : jis kā Tū ne mujhe ummedwār kiyā, yād farmā.

50 Yih mere dukh men merī tasallī hai : ki tere suḳhan ne mujhe zindagī baḳhshī hai.

51 Magrūron ne mujh se bahut ṭhaṭholīān kīn : lekin main ne terī sharī'at se kanāra na kiyā.

52 Ai Ḳhudāwand, main ne terī qadīmī 'adālaton ko yād rakhā : so tasallī pāī.

53 Un sharīron ke sabab, jinhon ne terī sharī'at ko chhor diyā hai : hairānī ne mujhe ā pakṛā.

54 Mere musāfir-ḳhāne men : tere ahkām mere gīt hain.

55 Ai Ḳhudāwand, main ne terā Nām rāt ko yād kiyā hai : aur terī sharī'at kī muhāfazat kī hai.

56 Yih mujh ko is liye hai : ki main ne tere farmānon ko hifz kiyā.

ח ḲHET.

AI ḲHUDĀWAND, Tū merā baḳhra hai : main ne to kahā hai, ki Main terī bāton ko hifz karūngā.

58 Main apne sāre dil se tere chihre kī tawajjuh ḍhūnḍhtā hūn : Tū apne qaul ke mutābiq mujh par rahm farmā.

59 Main ne apnī rāhon par gaur kiyā : aur terī shahādaton kī taraf apne qadam phere.

60 Main ne phurtī kī : aur tere hukmon ke hifz karne men derī na kī.

61 Sharīron ke jālon ne mujhe gherā : par main ne terī sharī'at ko farāmosh na kiyā.

62 Main ādhī rāt ko uṭhūngā : ki terī sadāqat ke infisālon ke sabab terī shukrguzārīān karūn.

63 Main un sab kā ham-nishīn hūn jo Tujh se ḍarte hain : aur un kā jo tere farā,iz par 'amal karte hain.

Digitized by Google

64 Ai Ḳhudāwand, zamīn terī rahmat se ma'mūr hai : mujhe apne huqūq sikhlā.

ط TET.

AI ḲHUDĀWAND, Tū ne apne kalām ke mutābiq : apne bande se ḳhush-sulūkī kī hai.

66 Mujh ko achchhā imtiyāz aur dānish sikhā : ki main tere hukmon par īmān lāyā hūn.

67 Musībat men giriftār hone se peshtar main gumrāh hotā thā : par ab main ne tere kalām ko hifz kiyā hai.

68 Tū nek hai, aur nekī kartā hai : mujhe apne huqūq sikhlā.

69 Magrūron ne mujh par jhūṭh bāndhā hai : par main tere farā,iz ko apne sāre dil se hifz kar rakhūngā.

70 Un kā dil charbī kī mānind chiknā ho rahā hai : par main terī sharī'at se magan hūn.

71 Bhalā hūā ki main ne dukh pāyā : ki main tere qawā'id ko sīkhūngā.

72 Tere munh kī sharī'at : mere liye hazāron sone rūpe ke sikkon se bihtar hai.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

ي YOD.

TERE hāthon ne mujhe banāyā, aur mujhe ārāsta kiyā : mujh ko fahm 'atā kar, tā ki main tere ahkām sīkhūn.

74 Wuh jo Tujh se ḍarte hain, mujhe dekhke ḳhush honge : kyunki main ne tere suḳhan par i'timād rakhā.

75 Ai Ḳhudāwand, main jāntā ki terī 'adālaten rāst hain : aur ki Tū ne wafādārī se mujh ko dukh diyā.

76 Jaisā Tū ne apne bande se wa'da kiyā hai : waise terī shafaqat merī tasallī kā bā'is ho.

77 Terī rahmaten mere shāmil-hāl hon, tā ki main jītā rahūn : ki terī sharī'at merī ḳhushī hai.

78 Magrūr sharminda hon, ki unhon ne nā-haqq mere muqaddame ko bigāṛā : par main tere ḍarā,iz par ḍhyān rakhūngā.

79 Aisā ho, ki wuh jo Tujh se ḍarte hain : aur wuh jo terī shahādaton ko jānte hain, merī taraf phiren.

80 Aisā kar, ki merā dil tere qawā'id kī taraf kāmil tawajjuh kare : tā ki main sharminda na hūn.

ك KĀF.

MERĪ jān terī najāt ke shauq se gash khātī hai : main tere qaul par i'timād rakhtā hūn.

82 Merī ānkhen tere suḳhan ke intizār men yih kahte hūe fanā hūīn : ki Tū mujhe kab tasallī degā?

83 Main to us mashk kī mānind hūā, jo dhunwen men dharī ho : par tere qawā'id ko main bhūl na jātā.

84 Tere bande kī 'umr ke din kitne hain : Tū kab mere satānewālon se 'adālat karegā?

85 Magrūron ne, jo terī sharī'at ke pairau nahīn : mere liye gaṛhe khode hain.

86 Tere sāre hukm bar-haqq hain : wuh nā-haqq mujh ko satāte hain ; Tū merī kumak kar.

87 Nazdīk hai, ki wuh mujhe zamīn par se nābūd karen : lekin main ne tere farā,iz ko tark nahīn kiyā.

88 Apnī rahmat ke mutābiq mujhe zindagī baḳhsh : ki main tere munh kī shahādat ko hifz karūngā.

ل LĀMAD.

AI ḲHUDĀWAND, terā kalām : āsmān par sadā sābit hai.

90 Terī sachāī pusht dar pusht hai : Tū ne zamīn ko qiyām baḳhshā, aur wuh thahar rahī.

91 Wuh terī 'adālaton ke liye āj ke din tak qā,im hain : kyunki sab tere ḳhādim hain.

92 Agar terī sharī'at merī ḳhushī na hotī : to main apnī musībat men halāk ho jātā.

93 Main tere farā,iz ko kabhī farāmosh na karūngā : ki Tū ne un ke wasīle se mujhe hayāt baḳhshī hai.

94 Main terā hūn, mujhe bachā le : ki main tere farā,iz kā tālib hūn.

95 Sharīr merī ghāt men lage hūe

Digitized by Google

hain, ki mujhe halāk karen : lekin main terī shahādaton par dhyān rakhtā hūn.

96 Main ne har ek kamāl ko, ki us kī hadd hai, dekhā : lekin tere hukm nihāyat wasī' hain.

م MEM.

AH! main terī sharī'at se kaisī mahabbat rakhtā hūn : merā soch sāre din us hī men hai.

98 Tū apne hukmon ke wasīle se mujh ko mere dushmanon se ziyāda dānishmand kartā hai : ki wuh hamesha mere sāth hain.

99 Merī dānish un sab kī dānish se, jo mujhe ta'līm dete hain, ziyāda hai : kyunki main terī shahādaton kā dhyān kartā rahtā hūn.

100 Main būrhon se ziyāda samajhtā hūn : kyunki main ne tere farā,iz ko hifz kiyā hai.

101 Main ne har ek burī rāh se apne pānw bāz rakhe : tā ki main tere kalām ko hifz karūn.

102 Main ne terī 'adālaton se kanāra na kiyā : kyunki Tū ne mujhe ta'līm dī hai.

103 Terī bāten mere tālū ko kyā hī mīṭhī lagtī hain : balki shahd se bhī ziyāda jo mere munh men ho.

104 Tere farā,iz ke wasīle se main ne fahmīd pāī : is liye har ek jhūṭhī rāh se main 'adāwat rakhtā hūn.

FAJR KĪ NAMĀZ.

ن NŪN.

TERĀ kalām mere pānw ke liye chirāg : aur merī rāh kī roshnī hai.

106 Main ne qasam khāī hai, aur main use pūrā karūngā : ki main terī sadāqat ke infisālon ko hifz kar rakhūngā.

107 Mujh par barī musībat hai : ai Khudāwand, apne kalām ke mutābiq mujhe jilā.

108 Ai Khudāwand, mihrbānī farmāke mere munh ke hadyon ko qubūl kar : aur apnī 'adālaten mujhe sikhlā.

109 Merī jān hamesha merī hathelī par hai : bāwujūd us ke main ne terī sharī'at ko farāmosh na kiyā.

110 Sharīron ne mere liye phandā lagāyā hai : par main tere farā,iz se kanāre na hūā.

111 Main ne terī shahādaton ko abadī mīrās jānke apnā kar liyā : kyunki wuh mere dil kī khushī ke bā'is hain.

112 Main ne apne dil ko is taraf mā,il kiyā : ki tere qawā'id par hamesha ākhir tak 'amal karūn.

س SĀMAK.

BE-SUBĀT khayālon se main bezār hūn : par terī sharī'at se mahabbat rakhtā hūn.

114 Tū mere chhipne kā makān, aur merī sipar hai : main tere kalām se ummed rakhtā hūn.

115 Ai badkāro, mere pās se dūr ho jāo : ki main to apne Khudā ke hukmon kī muhāfazat karūngā.

116 Apne qaul ke mutābiq mujhe sambhāl, tā ki main jī jāūn : aur apnī ummed kī bābat mujhe sharminda na hone de.

117 Mujh ko thāmbh, ki main salāmat rahūn : aur main hamesha tere huqūq par nigāh rakhūngā.

118 Tū un sab ko radd kar dāltā hai, jo tere huqūq se bhaṭak jāte : ki un kī fitrat jhūṭh hai.

119 Tū ne zamīn ke sab sharīron ko mail kī mānind dūr kiyā : so main terī shahādaton se mahabbat rakhtā hūn.

120 Merā badan tere dar se kāmptā hai : aur main terī 'adālaton se dartā hūn.

ع 'AIN.

MAIN ne 'adālat aur sadāqat kī hai : mujhe un ke hawāle na kar, jo mujh par zulm karte hain.

122 Khair ke liye apne bande kā zāmin ho : tā ki magrūr log mujh par zulm na karen.

123 Merī ānkhen terī najāt ke, aur terī sadāqat ke qaul ke : intizār men fanā ho gaīn.

124 Apne bande se apnī rahmat ke mutābiq sulūk kar : aur mujh ko apne huqūq sikhlā.

Digitized by Google

125 Main terā banda hūn, mujh ko fahm de : tā ki main terī shahādaton ko pahchānūn.

126 Ḳhudāwand ke liye kām karne kā waqt hai : ki unhon ne terī sharī'at ko toṛā.

127 Main is liye tere hukmon ko sone se : balki chokhe sone se, ziyāda 'azīz rakhtā hūn.

128 Is liye main tere sāre farā,iz ko sab bāton ke haqq men rāst jāntā hūn : aur sab jhūṭhī rāhon ko dushman rakhtā hūn.

ڢ FE.

TERĪ shahādaten 'ajīb o garīb hain : is liye merī jān unhen hifz kar rakhtī hai.

130 Tere kalām kā mukāshafa roshnī baḳhshtā hai : wuh sāre sāda logon ko fahmīd 'ināyat kartā hai.

131 Main apnā munh kholke paṛā hāmptā hūn : kyunki main tere hukmon kā mushtāq hūn.

132 Jis tarah Tū un par tawajjuh kiyā kartā hai, jo tere Nām se mahabbat rakhte : mujh par bhī kar, aur mujh par rahm farmā.

133 Apne qaul se mere qadamon ko durust rakh : aur kisī tarah kī badī ko mujh par gālib hone na de.

134 Insān ke zulm se mujhe maḳhlasī de : tab main tere farā,iz ko ḥifz karūngā.

135 Apne bande ko apne chihre kī jalwagarī dikhlā : aur mujhe apne huqūq sikhlā.

136 Pānī kī nahren merī ānkhon se bahtī hain : is liye ki log terī sharī'at ko ḥifz nahīn karte.

ص SĀDE.

AI ḲHUDĀWAND, Tū sādiq hai : aur tere infisāl wājibī hain.

138 Tū ne apnī shahādaton ko : sadāqat aur kamāl amānatdārī ke sāth jatā diyā hai.

139 Merī gairat mujhe khā ga,ī : kyunki mere dushmanon ne terī bāton ko farāmosh kiyā hai.

140 Terā kalām nihāyat pākīza hai : is liye terā banda us se mahabbat rakhtā hai.

141 Main haqīr aur zalīl hūn : par main tere farā,iz ko farāmosh nahīn kartā.

142 Terī sadāqat abadī sadāqat hai : aur terī sharī'at haqq hai.

143 Musībat aur āfat ne mujhe ā liyā hai : lekin tere ahkām merī ḳhushī hain.

144 Terī shahādaton kī sadāqat abadī hai : mujhe fahm 'atā kar, tā ki main jī jāūn.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

ڧ QOF.

MAIN apne sāre dil se pukārtā hūn : ai Ḳhudāwand, merī sun; main tere huqūq ko ḥifz karūngā.

146 Main Tujhe pukārtā hūn; mujhe bachā le : to main terī shahādaton ko yād rakhūngā.

147 Main subh par sabqat karte hūe chillātā hūn : ki mujhe tere sukhan par i'timād hai.

148 Merī ānkhon ne pahron par sabqat kī hai : tā ki main tere sukhan kā dhyān rakhūn.

149 Ai Ḳhudāwand, apnī shafaqat ke mutābiq merī āwāz sun : aur apnī 'adālaton ke muwāfiq mujhe zindagī baḳhsh.

150 Wuh, jo sharārat ke darpai hain, nazdīk ā,e : wuh terī sharī'at se dūr hain.

151 Ai Ḳhudāwand, Tū nazdīk hai : aur tere sāre ahkām haqq hain.

152 Main ne terī shahādaton kī bābat qadīm se ma'lūm kiyā : ki Tū ne un kī bunyād ko abadī qiyām baḳhshā.

ر RESH.

MERĪ musībat par nazr kar, aur mujhe rihāī de : ki main ne terī sharī'at ko farāmosh nahīn kiyā.

154 Merī taraf se jawāb-dihī kar, aur mujhe maḳhlasī de : apne qaul ke mutābiq mujhe zindagī baḳhsh.

155 Najāt sharīron se dūr hai : kyunki wuh tere huqūq ko nahīn ḍhūnḍhte.

156 Ai Ḳhudāwand, terī rah-

Digitized by Google

maten bahut hain : apnī 'adālaton ke mutābiq mujhe zinda kar.

157 Wuh, jo mere pīchhe pare hain, aur wuh, jo mere dushman hain, bahut hain : lekin main ne terī shahādaton se kanāra na kiyā.

158 Main ne be-wafāon ko dekhā, aur un se nafrat kī : kyunki unhon ne tere sukhan ko hifz na kiyā.

159 Dekh, ki main tere farā,iz ko kaisā chāhtā hūn : ai Khudāwand, apnī shafaqat ke mutābiq mujhe jilā.

160 Terā kalām ibtidā hī se sachchā hai : aur terī sadāqat kā har ek infisāl abad tak.

ש SHĪN.

SARDĀR be-sabab mere pīchhe pare hain : par merā dil tere kalām hī se khauf khātā hai.

162 Main tere sukhan se, us kī mānind : jise barī lūt mil jā,e, khush hūn.

163 Main jhūth se bezār hūn, aur nafrat rakhtā hūn : par terī sharī'at ko dost rakhtā hūn.

164 Main terī sadāqat ke infisālon kī bābat : har roz sāt martabe terī sitā,ish kartā hūn.

165 Un ko barā chain hai, jo terī sharī'at ko dost rakhte hain : un ko kisī tarah se thokar nahīn lagtī.

166 Ai Khudāwand, main terī najāt kā ummedwār hūn : aur main tere hukmon ko 'amal men lāyā.

167 Merī rūh ne terī shahādaton ko hifz kiyā hai : aur main unhen ba shiddat 'azīz rakhtā hūn.

168 Main ne tere farā,iz aur terī shahādaton ko hifz kiyā hai : ki merī sārī rāhen tere āge hain.

ת TAU.

AI KHUDĀWAND, mere nāle ko apne huzūr āne de : aur apne kalām ke mutābiq mujh ko fahm 'atā kar.

170 Merī minnat ko apne huzūr pahunchne de : aur apne qaul ke mutābiq mujhe rihāī de.

171 Mere labon se terī sitā,ish niklegī : jab ki Tū mujhe apne huqūq sikhlā,e.

172 Merī zabān tere kalām kā charchā kartī rahegī : ki tere sāre ahkām sadāqat hain.

173 Ai kāsh ki terā hāth merī kumak kartā : ki main ne tere farā,iz ko ikhtiyār kiyā hai.

174 Ai Khudāwand, main terī najāt kā mushtāq hūn : aur terī sharī'at merī khurramī hai.

175 Merī jān jītī rahe, tā ki wuh terī sitā,ish kare : aur terī 'adālaton se merī kumak ho.

176 Main us bher kī mānind, jo khoī jā,e, bhatak gayā hūn : apne bande ko dhūndh, ki main ne tere hukmon ko farāmosh nahīn kiyā.

FAJR KĪ NAMĀZ.

MAZMŪR CXX.

APNĪ pareshānī men main ne Khudāwand ko pukārā : us ne merī sunī.

2 Ai Khudāwand, merī jān ko jhūthe honthon : aur dagābāz zabān se rihāī de.

3 Ai jhūthī zabān, tujhe kyā diyā jā,egā, aur tujhe kyā hāsil hogā : pahlawān ke tez tīr, ratama ke jalte hūe koelon ke sāth.

4 Mujh par wāwailā hai, ki main Masak men sukūnat kartā : aur Qīdār ke khaimon ke pās rahtā hūn !

5 Merī jān un ke sāth, jo sulh se kīna rakhte hain : ba-lihāz apne fā,ide ke ziyāda 'arse se rahī.

6 Main to sulh kā ādmī hūn : lekin jab main boltā hūn, to wuh jang par taiyār hote hain.

MAZMŪR CXXI.

MAIN apnī ānkhen pahāron kī taraf uthātā hūn : Kahān se merī madad ā,egī ?

2 Merī madad Khudāwand se hai : jis ne āsmān o zamīn ko paidā kiyā.

3 Wuh tere pānw ko phisalne na degā : wuh, jo terā hāfiz hai, na ūnghegā.

4 Dekh, wuh jo Isrāel kā muhāfiz hai : hargiz na ūnghegā, aur na soegā.

Digitized by Google

5 Ḳhudāwand terā muhāfiz hai : Ḳhudāwand tere dahne hāth par terā sāyabān hai.

6 Āftāb se din ko, aur māhtāb se rāt ko : tujhe kuchh zarar na pahunchegā.

7 Ḳhudāwand har ek burāī se tujhe mahfūz rakhegā : wuh terī jān ko mahfūz rakhegā.

8 Ḳhudāwand tere jāne āne men, is waqt se leke : abad tak, terā hāfiz rahegā.

Mazmūr CXXII.

MAIN ḳhush hūā, jis waqt wuh mujhe kahte the : Āo, Ḳhudāwand ke ghar chalen.

2 Ai Yarūshalem, hamāre pānw : tere darwāzon ke bīch khaṛe hain.

3 Ai Yarūshalem, tū banī hai, us shahr kī mānind : jo ki bāham ḳhūb paiwasta hai :

4 Jis men firqe, balki Yāh ke firqe : Isrāel kī shahādat ko chaṛh jāte hain, ki Ḳhudāwand ke Nām kī sitā,ish karen.

5 Kyunki us men 'adālat ke taḳht : Dāūd ke ḳhāndān ke taḳht, rakhe hūe hain.

6 Yarūshalem kī salāmatī ke liye du'ā māngo : wuh jo tujh ko dost rakhte hain, salāmat rahen.

7 Terī chār-dīwārī men salāmatī : aur tere mahallon men amn o chain hon.

8 Main apne bhāīon aur doston ke liye ab kahtā hūn : Tujh men salāmatī ho.

9 Ḳhudāwand hamāre Ḳhudā ke ghar ke liye : main terī ḳhairiyat kā tālib rahūngā.

Mazmūr CXXIII.

MAIN ne apnī ānkhen terī taraf uṭhāīn : ai āsmān par baiṭhnewāle.

2 Dekho, jis tarah se ki gulāmon kī ānkhen apne āqāon ke hāth kī taraf hain, aur launḍīon kī ānkhen apnī bībī ke hāth kī taraf lagī rahtī hain : isī tarah hamārī ānkhen Ḳhudāwand apne Ḳhudā kī taraf hain, jab tak ki wuh ham par rahm na farmā,e.

3 Ai Ḳhudāwand, ham par rahm farmā, ham par rahm farmā : ki ham ḥiqārat se ḳhūb ser ho ga,e.

4 Āsūda-hālon ke tamasḳhur se, aur magrūron kī ḥiqārat se : hamārī jān nihāyat ser hūī.

Mazmūr CXXIV.

AGAR Ḳhudāwand na hotā, jo ki hamārī taraf thā, chāhiye ki Isrāel ab kahe : agar Ḳhudāwand na hotā, jo ki hamārī taraf thā, jis waqt ki log hamāre muqābale men uṭhe ;

2 To wuh usī waqt ham ko jītā nigal jāte : jab ki un kā gazab ham par bhaṛkā thā ;

3 Usī waqt ham pānī men garq ho jāte : dhārā hamārī jān par guzar jātī ;

4 Usī waqt umaḍte hūe pānī : hamārī jān hī par guzar karte.

5 Mubārak ho Ḳhudāwand : jis ne ham ko un ke dānton kā shikār na hone diyā.

6 Hamārī jān chiṛiyā kī tarah saiyād ke jāl se chhūṭī : ki jāl ṭūṭā, aur ham nikal bhāge.

7 Hamārī madad Ḳhudāwand ke Nām se hai : jis ne āsmān aur zamīn ko paidā kiyā.

Mazmūr CXXV.

WUH jin kā tawakkul Ḳhudāwand par hai, koh i Saihūn kī mānind hain : jo ṭaltā nahīn, balki abad tak sābit hai.

2 Yarūshalem jo hai, so pahāṛ us ke ās pās hain : usī tarah Ḳhudāwand, is waqt se leke abad tak, apne logon ke ās pās hai.

3 Kyunki sharīron kā sonṭā sādiqon ke hisse men nahīn ṭhaharne kā : tā na ho ki sādiq badkārī kī taraf apne hāth baṛhā,en.

4 Ai Ḳhudāwand, bhalon se : aur un se, jo sīdhe-dil hain, bhalāī kar.

5 Par wuh, jo apnī ṭeṛhī rāhon kī taraf bhaṭak jāte hain : Ḳhudāwand un ko badkāron ke sāth rawāna karegā ; lekin Isrāel par salāmatī hogī.

Digitized by Google

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CXXVI.

KHUDĀWAND jis waqt Saihūnī asīron ko phir lāyā : us waqt ham un kī mānind the, jo khwāb dekhte hain.

2 Tab hamāre munh hansī se bhar ga,e : aur hamārī zabān gāne se.

3 Tab gair-qaumon ke darmiyān yih charchā thā : ki Khudāwand ne un se bare sulūk kiye.

4 Hān, Khudāwand ne ham se bare sulūk kiye : ham khush hain.

5 Ai Khudāwand, hamāre asīron ko pher lā : janūb kī nahron kī mānind.

6 Wuh jo ānsūon ke sāth bote hain : khushī se gāte hūe dirau karenge.

7 Wuh to bīj kā zakhīra uṭhāke rotā hūā chalā jātā hai : par beshubha khushī ke sāth apnī pūlīān uṭhā,e hūe phir ā,egā.

Mazmūr CXXVII.

JAB ki Khudāwand hī ghar na banā,e : to un kī mihnat, jo us kī binā karte hain, be-fā,ida hai;

2 Agar Khudāwand hī shahr kā nigahbān na hotā : to pāsbān kī bedārī 'abas hai.

3 Tumhen kuchh fā,ida nahīn, jo sawere uṭhte ho, aur ārām lenā der tak mauqūf rakhte, aur mashaqqaton kī roṭīān khāte ho : yūn wuh apne piyāre ko nīnd detā hai.

4 Dekho, farzand Khudāwand kī taraf se mīrās hain : aur peṭ ke phal usī se ek ajr hain.

5 Jaise pahlawān ke hāth men tīr : waise hī jawānī ke farzand hain.

6 Mubārak wuh mard, jis ne apne tarkash ko un se bhar diyā : wuh pashemān na honge, jis waqt darwāze par dushmanon se bāten karenge.

Mazmūr CXXVIII.

MUBĀRAK hai har ek jo Khudāwand se ḍartā hai : aur us kī rāhon par chaltā hai.

2 Ki tū apne hāthon kī kamāī khā,egā : tū sa'ādatmand hai, aur khair tere sāth hai.

3 Terī jorū us tāk kī mānind hogī : jo mewe se ladī hūī tere ghar ke ās pās hai;

4 Tere bachche terī mez ke gird : zaitūn ke paudhon kī mānind honge.

5 Dekho, wuh insān jo Khudāwand se ḍartā hai : aisā mubārak hogā.

6 Khudāwand Saihūn men se tujhe barakat degā : aur tū apnī 'umr bhar Yarūshalem kī kāmyābī dekhegā;

7 Balki tū apne bachchon ke bachche dekhegā : Salāmatī Isrāel par ho.

Mazmūr CXXIX.

MERĪ jawānī se leke unhon ne bārhā mujhe satāyā hai : Isrāel chāhiye ki ab kahe;

2 Merī jawānī se leke bārhā unhon ne mujhe dukh diyā : par wuh mujh par gālib na hūe.

3 Halwāhon ne merī pīṭh par hal jotā : unhon ne apnī reghārīān lambī kīn.

4 Khudāwand sādiq hai : us ne sharīron kī rassīon ko kāṭ ḍālā.

5 Wuh sab, jo Saihūn se bugz rakhte hain : sharminda hon, aur ulṭe phirā,e jā,en.

6 Wuh chhaton kī ghās kī mānind hon : jo peshtar us se ki koī use ukhāre, khushk ho jātī hai;

7 Jis se dirau-karnewālā apnī muṭṭhī nahīn bhartā : aur na pūlebāndhnewālā apne dāman ko;

8 Aur rāh-guzar nahīn kahte, ki Khudāwand kī barakat tum par ho : ham Khudāwand kā nām leke tumhāre liye du'ā karte hain.

Mazmūr CXXX.

AI KHUDĀWAND, main gahrāon men se tujhe pukārtā hūn : ai Khudāwand, merī āwāz sun.

2 Merī minnat kī āwāz par : tere kān mutawajjih hon.

3 Ai Yāh, agar tū gunāh kā hisāb le : to, ai Khudawand, kaun kharā rahegā?

4 Par tere pās to magfirat hai : tā ki log terā ḍar rakhen.

5 Main Khudāwand ke intizār

Digitized by Google

men hūn, merī jān us ke intizār men hai : aur mujhe us ke kalām kā bharosā hai.

6 Merī rūh pāsbānon kī banisbat jo subh ke muntazir hote : hān, pāsbānon kī banisbat jo subh ke muntazir hote, Khudāwand kā ziyāda intizār kartī hai.

7 Ai Isrāel, Khudāwand par tawakkul kar : kī rahmat Khudāwand ke pās hai, us ke pās kasrat se makhlasī hai.

8 Aur wuhī Isrāel ko : us kī sārī badkārīon se rihāī degā.

Mazmūr CXXXI.

AI KHUDĀWAND, merā dil magrūr nahīn, aur main buland-nazr nahīn hūn : main bare mu'āmalon, aur un bāton men, jo mere liye nihāyat 'ujūba hain, dakhl nahīn kartā.

2 Yaqīnan main ne apne jī ko thanda kiyā, aur use qarār karāyā, jaisā ki dūdh se chhurā,e hūe larke kā, jo apnī mā pās hai : hān, merā jī apne men us larke kā sā hai, jis kā dūdh chhurāyā gayā ho.

3 Ai Isrāel, is dam se leke abad tak : Khudāwand par tawakkul kar.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CXXXII.

AI KHUDĀWAND, Dāūd ke liye : us kī sārī mashaqqaton ko yād kar :

2 Ki us ne Khudāwand kī qasam khāī : aur Ya'qūb ke Qādir kī mannat mānī.

3 Yaqīnan main to apne rahne ke dere men na jāūngā : aur na apne palang ke bichhaune par charhūngā ;

4 Main na khwāb ko apnī ānkhon men jāne dūngā : aur na unghāī ko apnī palakon men,

5 Jab tak ki Khudāwand ke liye ek maqām : aur Ya'qūb ke Qādir ke liye ek maskan na pāūn.

6 Dekho, ham ne us kī khabar Ifrātā men sunī : ham ne us ko bayābān ke maidānon men pāyā.

7 Ham us ke maskanon men jā,enge : aur ham us ke pānwon kī chaukī ke sāmhne sijda karenge.

8 Uth, ai Khudāwand, apnī ārāmgāh men dākhil ho : Tū aur terī quwwat kā sandūq.

9 Tere kāhin sadāqat se mulabbas hon : aur tere pāk log khushī se lalkāren.

10 Apne bande Dāūd kī khātir : apne mamsūh ke chihre ko mat phirā.

11 Khudāwand ne sachāī se Dāūd ke liye qasam khāī : jis se wuh na phiregā.

12 Ki Main tere pet ke phal men se : kisī ko tere liye tere takht par bithlāūngā.

13 Agar tere larke mere 'ahd aur merī shahādat ko, jo main unhen jatāūngā, hifz karenge : to un ke larke bhī tere takht par abad tak baithte chale jā,enge.

14 Ki Khudāwand ne Saihūn ko chun liyā : aur chāhā, ki wuh apne liye maskan ho.

15 Yih mere chain kā abadī makān hai, main us men basūngā : kyunki main us par rāgib hūn.

16 Main us ke asbāb i ma'āsh men bahut sī barakat dūngā : main us ke miskīnon ko rotī se ser karūngā.

17 Main us ke kāhinon ko najāt kā libās pahināūngā : aur us ke pāk log khushī se lalkārenge.

18 Wahān main aisā karūngā ki Dāūd ke liye ek sīng phūtegā : main ne apne mamsūh ke liye ek chirāg taiyār kar rakhā hai.

19 Aur khijālat ko us ke dushmanon kā libās karūngā : lekin us ke ūpar usī kā tāj chamaktā rahegā.

Mazmūr CXXXIII.

DEKHO, kyā khūb aur kyā suhānī bāt hai : ki bhāī ek sāth būd o bāsh karen !

2 Yih us mahang-mole 'itr kī mānind hai, jo sir par dālā jā,e : aur bahke dārhī par, balki Hārūn kī dārhī par hoke, us ke pairāhan ke girebān tak pahunche ;

3 Aur Harmūn kī os kī mānind : jo Saihūn ke pahāron par gire ;

Digitized by Google

4 Ki wahān Khudāwand ne barakat aur hayāt i abadī kī bābat hukm farmāyā.

Mazmūr CXXXIV.

DEKHO, ai Khudāwand ke sab bando, jo rāt ko Khudāwand ke ghar men khare rahte ho : Khudāwand ko mubārak kaho.

2 Maqdis kī taraf apne hāth uṭhāo : aur Khudāwand ko mubārak kaho.

3 Khudāwand, jo āsmān aur zamīn kā khāliq hai : tujhe Saihūn men se barakat bakhshe.

Mazmūr CXXXV.

KHUDĀWAND kī sitā,ish karo. Khudāwand ke nām kī sitā,ish karo : ai Khudāwand ke bando, us kī sitā,ish karo.

2 Tum, jo Khudāwand ke ghar men : hamāre Khudā ke ghar kī bārgāhon men, khare rahte ho,

3 Khudāwand kī sitā,ish karo ; kyunki Khudāwand nek hai : us ke nām kī sitā,ish ke gīt gāo, ki yih kām dil-pasand hai.

4 Ki Khudāwand ne Ya'qūb ko apne wāste chun liyā : aur Isrāel ko apne khāss khazāne ke wāste.

5 Kyunki main jāntā hūn, ki Khudāwand buzurg hai : aur ki hamārā Rabb sāre ma'būdon se barā hai.

6 Jo kuchh ki Khudāwand ne chāhā : us ne āsmān, aur zamīn, aur daryāon, aur sāre gahrāon men kiyā.

7 Bukhārāt zamīn kī atrāf se wuhī uṭhātā hai : aur bijlī menh ke sāth banātā hai, aur hawā ko apne makhzanon se nikāl lātā hai.

8 Usī ne Misr ke palauṭhe mare : kyā insān ke, kyā haiwān ke.

9 Usī ne bhejke nishānīān aur 'ajā,ib garā,ib kām : ai Misr, tujh men Fira'ūn aur us ke sare khādimon ko dikhlā,e.

10 Usī ne barī barī qaumon ko mārā : aur zabardast bādshāhon ko qatl kiyā ;

11 Saihūn Amūrīon ke bādshāh, aur 'Ūj Basan ke bādshāh ko : aur Kan'ān kī sārī mamlukaton ko :

12 Aur un kī zamīn mīrās men : hān, apne Isrāelī logon ko mīrās men dī.

13 Ai Khudāwand, terā Nām abad tak hai : ai Khudāwand, terā zikr pusht dar pusht bāqī rahegā.

14 Kyunki Khudāwand apne logon kā insāf karegā : aur apne bandon kī hālat ke sabab pachhtā,egā.

15 Ghair-qaumon ke but sonā, aur rūpā : aur ādmīon kī dastkārīān hain.

16 Wuh munh rakhte hain, par bolte nahīn : wuh ānkhen rakhte hain, par dekhte nahīn ;

17 Wuh kān rakhte hain, par sunte nahīn : wuh to munh se sāns bhī nahīn lete.

18 Wuh jo un ke banānewāle hain, unhīn kī mānind hain : aur har ek, jise un kā bharosā hai, aisā hī hai.

19 Ai Isrāel ke gharāne, Khudāwand ko mubārak kaho : ai Hārūn ke gharāne, Khudāwand ko mubārak kaho.

20 Ai Lāwī ke gharāne, Khudāwand ko mubārak kaho : ai tum jo Khudāwand se darte ho, Khudāwand ko mubārak kaho.

21 Khudāwand Saihūn men mubārak hai : wuh Yarūshalem men bastā hai ; Khudāwand kī sitā,ish karo.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CXXXVI.

KHUDĀWAND kī shukrguzārī karo : ki wuh bhalā hai, aur us kī rahmat abad tak hai.

2 Us kā, jo ilāhon kā Khudā hai, shukr karo : ki us kī rahmat abad tak hai.

3 Usī kā shukr karo, jo khudāwandon kā Khudāwand hai : ki us kī rahmat abad tak hai.

4 Usī kā, jo akelā bare 'ajīb kām kartā hai : ki us kī rahmat abad tak hai.

5 Usī kā, jis ne dānāī se āsmān banā,e : ki us kī rahmat abad tak hai.

6 Usī kā jis ne zamīn ko pānīon ke ūpar phailāyā : ki us kī rahmat abad tak hai.

Digitized by Google

7 Usī kā, jis ne baṛe baṛe naiyir banā,e : ki us kī rahmat abad tak hai :

8 Āftāb, ki jis kā 'amal din ko hai : ki us kī rahmat abad tak hai :

9 Aur māhtāb aur sitāre, jin kā 'amal rāt ko hai : ki us kī rahmat abad tak hai.

10 Usī kā, jis ne Misr ko, us ke palauṭhon samet, mārā : ki us kī rahmat abad tak hai :

11 Aur Isrāelīon ko un ke darmiyān se nikāl lāyā : ki us kī rahmat abad tak hai :

12 Qawī hāth se, aur baṛhā,e hūe bāzū se : ki us kī rahmat abad tak hai.

13 Usī kā, jis ne daryā i Qulzum do hissa kiye : ki us kī rahmat abad tak hai :

14 Aur Isrāelīon ko us ke darmiyān se pār le gayā : ki us kī rahmat abad tak hai :

15 Aur Fira'ūn ko, us ke lashkar samet, daryā i Qulzum men jhār ḍālā : ki us kī rahmat abad tak hai.

16 Usī kā, jo bayābān men apne logon kā rahnumā hūā : ki us kī rahmat abad tak hai.

17 Usī kā, jis ne baṛe baṛe bādshāhon ko qatl kiyā : ki us kī rahmat abad tak hai :

18 Aur nāmwar salātīn ko jān se mārā : ki us kī rahmat abad tak hai :

19 Amūrīon ke bādshāh Saihūn ko : ki us kī rahmat abad tak hai :

20 Aur Basan ke bādshāh 'Ūj ko : ki us kī rahmat abad tak hai :

21 Aur un kī sarzamīn ko mīrās kar diyā : ki us kī rahmat abad tak hai :

22 Apne bande Isrāel kī mīrās : ki us kī rahmat abad tak hai.

23 Usī kā, jis ne ham ko, hamārī pastī kī hālat men, yād farmāyā : ki us kī rahmat abad tak hai :

24 Aur ham ko hamāre dushmanon se rihāī baḳhshī : ki us kī rahmat abad tak hai.

25 Usī kā, jo har jāndār ko rozī detā hai : ki us kī rahmat abad tak hai.

26 Āsmān ke Ḳhudā kī shukrguzārī karo : ki us kī rahmat abad tak hai.

27 Ḳhudāwandon ke Ḳhudāwand kī shukrguzārī karo : ki us kī rahmat abad tak hai.

Mazmūr CXXXVII.

BĀBUL kī nadīon par, wahān ham baiṭhe : aur Saihūn ko yād karke roe.

2 Ham ne apnī barbaten bed ke darakhton men : jo us ke bīch men the, ṭāng dīn.

3 Kyunki wahān unhon ne, jo hamen asīr karke le ga,e the, ham se darḳhwāst kī, ki ham kuchh gā,en : aur wuh, jo hamāre satānewāle the, chāhte the ki ham ḳhushī manā,en, yih kahke ki Saihūn ke gīton men se hamāre liye ek gīt gāo.

4 Ham kyunkar ajnabī kī sarzamīn men : Ḳhudāwand ke gīt gā,en?

5 Ai Yarūshalem, agar main tujh ko bhūl jāūn : to merā dahnā hāth apnā hunar bhūle.

6 Agar main tujh ko yād na rakhūn, aur agar main Yarūshalem ko apnī auwal ḳhushī se ziyādatar 'azīz na jānūn : to merī zabān tālū se lag jā,e.

7 Ai Ḳhudāwand, banī Adūm kī muḳhālafat men, Yarūshalem ke din ko yād kar : ki unhon ne kahā, Use barbād karo, use beḳh o bun se barbād karo.

8 Ai Bābul kī beṭī, jo gāratgar hai : mubārak wuh jo tujh se us sulūk kā, jo tū ne ham se kiyā, intiqām le.

9 Mubārak wuh, jo tere laṛkon ko pakaṛke : pattharon par paṭak de.

Mazmūr CXXXVIII.

MAIN apne sāre dil se terī sitā,ish karūngā : ilāhon ke āge main terī sanā-ḳhwānī karūngā.

2 Main terī muqaddas haikal kī taraf sijda karūngā, aur tere Nām kī sitā,ish karūngā, terī rahmat ke sabab, aur terī sachāī ke sabab : ki Tū ne apne qaul ko apne sāre Nām se ziyāda baṛhāyā.

Digitized by Google

3 Jis din main ne pukārā, Tū ne merī sunī : aur merī rūh ko himmat deke qawī kiyā.

4 Ai Ḳhudāwand, zamīn ke sab bādshāh : tere munh ke kalām sunke terī sitā,ish karenge.

5 Hān, wuh Ḳhudāwand kī rāhon men gā,enge : ki Ḳhudāwand kā jalāl barā hai.

6 Kyunki Ḳhudāwand buland hai, aur paston par tawajjuh kartā hai : aur mağrūron ko dūr se pahchāntā hai.

7 Harchand main āfaton ke darmiyān chaltā phirtā hūn, par Tū mujhe zinda karegā : Tū mere dushmanon ke qahr par apnā hāth barhā,egā, aur apne dahne hāth se mujhe bachā,egā.

8 Ḳhudāwand mere liye kām ko anjām degā : ai Ḳhudāwand terī rahmat abad tak hai ; apne hāthon ke banā,e hūe kāmon ko tark mat kar.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CXXXIX.

AI ḲHUDĀWAND, Tū mujhe jānchtā, aur pahchāntā hai : Tū merā baiṭhnā aur merā uṭhnā jāntā hai, Tū mere andeshe ko dūr se daryāft kartā hai.

2 Tū merā chalnā aur merā leṭnā ḳhūb jāntā hai : balki Tū merī sārī rawishon se wāqif hai.

3 Ki dekh, merī zabān par koī aisī bāt nahīn : ki jis se Tū, ai Ḳhudāwand, bilkull āgāh nahīn.

4 Tū āge pīchhe merā ghernewālā hai : aur Tū ne apnā hāth mujh par rakhā hai.

5 Aisā 'irfān mere liye nihāyat 'ujūba hai : yih buland hai, main us ko nahīn pahunch saktā.

6 Terī rūh se main kidhar jāūn : aur terī huzūrī se main kahān bhāgūn ?

7 Agar main āsmān ke ūpar charh jāūn, to Tū wahān hai : agar main pātāl men apnā bistar bichhāūn, to dekh, Tū wahān bhī hai.

8 Agar subh ke pankh leke : main samundar kī intihā men jā rahūn ;

9 To wahān bhī terā hāth mujhe le chalegā : aur terā dahnā hāth mujhe sambhālegā.

10 Agar main kahūn, ki Tārīkī to mujhe chhipā legī : tab rāt mere gird roshnī ho jā,egī.

11 Yaqīnan tārīkī tere sāmhne tīragī nahīn paidā kartī, par rāt din kī mānind roshan hai : tārīkī aur roshnī donon ek-sān hain.

12 Ki Tū mere gurdon ko apne qabze men rakhtā hai : merī mā ke peṭ men Tū ne mujh par sāya kiyā.

13 Main terī sitā,ish hī kartā rahūngā ; kyunki main dahshatnāk taur se 'ajīb o garīb banā hūn : tere kām hairat-afzā hain, is kā mere jī ko barā yaqīn hai.

14 Jab ki main parde men banāyā jātā thā, aur zamīn ke asfal men manqūsh hotā thā : to mere jism kī sūrat Tujh se chhipī na thī.

15 Terī ānkhon ne mere be-tartīb mādda ko dekhā : aur tere daftar men yih sab chīzen tahrīr kī ga,īn.

16 Aur un ke dinon kā hāl bhī ki kab banengī : jab hanoz un men se koī na thī.

17 Ai Ḳhudā, tere andeshe mere haqq men kyā hī qīmatī hain : un kī kull jama' kyā hī barī hai !

18 Main unhen kyā ginūn ? wuh to shumār men ret se ziyāda hain : jab main jāgtā hūn, to phir bhī tere sāth hūn.

19 Ai Ḳhudā, Tū yaqīnan sharīron ko qatl karegā : pas, ai ḳhūnīo, mere pās se dūr ho jāo.

20 Kyunki wuh terī bābat sharārat se bāten karte hain : tere dushman to terā Nām 'abas lete hain.

21 Ai Ḳhudāwand, kyā main un kā kīna nahīn rakhtā, jo terā kīna rakhte hain : kyā main un se, jo tere muḳhālif hoke uṭhte hain, bezār nahīn ?

22 Main shiddat se un kā kīna rakhtā hūn : main unhen apne dushmanon men gintā hūn.

23 Ai Ḳhudā, mujhe jānch aur mere dil ko jān : mujhe āzmā, aur mere andeshon ko pahchān :

24 Dekh, kyā mujh men koī dardangez 'ādat hai, ki nahīn : aur mujh ko abadī rāh men chalā.

Digitized by Google

Mazmūr CXL.

AI ḲHUDĀWAND, sharīr insān se mujh ko rihāī de : zālim ādmīon se mujhe bachā rakh;

2 Jo apne dilon men bure andeshe karte hain : wuh har roz laṛāīon ke wāste jama' hote.

3 Sāmpon kī mānind wuh apnī zabānen tez karte : un ke honṭhon ke tale afa'ī kā zahr hai.

4 Ai Ḳhudāwand, sharīr ke hāth se mujhe bachā : zālim insān se mujhe mahfūz rakh, kyunki wuh is fikr men hain ki mere qadamon ko girā den.

5 Magrūron ne chhipke mere liye phandā aur rassīān taiyār kī hain : unhon ne rāhguzar men jāl bichhāyā hai, unhon ne mere liye dām lagā,e hain.

6 Main ne Ḳhudāwand se kahā, Tū merā Ḳhudā hai : ai Ḳhudāwand, merī munājāt kī āwāz sun.

7 Ai Yahowāh Ḳhudāwand, ai merī najāt ke zor : jang ke din Tū ne mere sir par sāya kiyā.

8 Ai Ḳhudāwand, sharīr kā matlab pūrā mat kar : us ke bure mansūbon ko anjām tak pahunchne na de, tā ki wuh sir na uṭhā,en.

9 Aur jinhon ne mujhe chāron taraf se gher liyā hai : aisā kar ki un ke honṭhon kī ziyānkārī unhīn ke siron par paṛe.

10 Un par angāre ḍāle jā,en : wuh unhen āg men jhonkegā, aur garhon men girā degā, ki wuh phir uṭh na saken.

11 Bad-zabān ādmī zamīn par qā,im na rahegā : sitam-gar insān sitam hī kā shikār hoke nābūd ho jā,egā.

12 Mujh ko yaqīn hai, ki Ḳhudāwand mazlūmon kā insāf karegā : aur miskīnon kā badlā legā.

13 Fi-l-haqīqat sādiq log terā Nām leke shukrguzārī karenge : aur rāstbāz tere huzūr men sukūnat karenge.

Mazmūr CXLI.

AI ḲHUDĀWAND, main Tujhe pukārtā hūn, merī taraf jald ā : jab main Tujhe pukārūn, tab merī āwāz par kān dhar.

2 Ki merī du'ā tere huzūr baḳhūr kī tarah pahunchī jā,e : aur mere hāthon kā uṭhānā shām kī qurbānī kī mānind ho.

3 Ai Ḳhudāwand, mere munh par nigahbān biṭhlā : mere honṭhon ke darwāzon kī darbānī kar.

4 Mere dil ko kisī burī bāt kī taraf mā,il hone na de : ki wuh badkāron men shāmil hoke badkārī na kare; aur mujhe un ke mazadār khānon men se kuchh khāne na de.

5 Sādiq mujh ko māre, wuh mihrbānī hai; wuh mujhe tambīh de : yih mere sir kā raugan hai:

6 Agarchi dobāra bhī kare, merā sir us se inkār na karegā : par merī du'ā un kī badkārīon ke bar'aks kī jā,egī.

7 Un ke hākimon ne chaṭān ke karāron ke darmiyān chhuṭṭī pāī : aur us waqt unhon ne merī bāten sunīn, ki wuh mīṭhī thīn.

8 Hamārī haḍḍīān qabr ke munh men yūn bikhar ga,īn : jaise ki lakṛī hotī, jab koī use zamīn par chīre aur kāṭe.

9 Lekin, ai Yahowāh Ḳhudāwand, merī ānkhen terī taraf hain : merā tawakkul Tujh par hai, Tū merī jān ko mat unḍel.

10 Mujh ko us dām se bachā jo unhon ne mere liye bichhāyā : aur badkāron ke jālon se.

11 Ḳhabīs apne dām men ek sāth phans jā,en, : jis waqt ki main us taraf nikal jāūn.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CXLII.

MAIN Ḳhudāwand ke āge apnī āwāz buland kartā : main apnī āwāz hī se Ḳhudāwand se minnat kartā hūn.

2 Main apnī faryād us ke huzūr men kholke kartā : aur apnā dukh dard us ke āge bayān kartā.

3 Jis waqt merā jī udās hai, tab tū merī rawish jāntā : jis rāh ki main chaltā hūn, unhon ne chhipke

Digitized by Google

us men mere liye phandā lagāyā hai.
4 Main ne apne dahne hāth nigāh kī : aur dekhā, par koī na pāyā, jo mujhe pahchāntā ho;
5 Mujhe kahīn panāh na rahī : koī merī jān kā hāl pūchhtā nahīn.
6 Ai Khudawand, main tere āge chillāyā; aur main ne kahā : Tū merī panāh hai, aur zindon kī sarzamīn men merā bakhrā tū hai.
7 Merī faryād sun le : kyunki main bahut za'īf ho gayā hūn;
8 Mujh ko un se, jo mere pīchhe pare hain, chhurā le : ki wuh mujh se zorāwar hain.
9 Merī rūh ko qaid se rihāī bakhsh, tā ki tere Nām kī sitā,ish ho : sādiq log mere ās pās jama' honge, jab ki Tū mujh par ihsān karegā.

Mazmūr CXLIII.

AI KHUDĀWAND, merī du'ā sun, merī minnaton par kān rakh : apnī wafādārī se aur apnī sadāqat se merā jawāb de.
2 Aur apne bande ko apne sāth 'adālat men na lā : kyunki koī insān jītī jān tere huzūr rāstbāz thahar nahīn saktā.
3 Ki dushman merī jān ke pīchhe parā hai, us ne merī zindagī ko khāk par pā,emāl kiyā : us ne mujh ko un kī mānind, jo muddat se mar ga,e hain, tārīkī men bithāyā hai.
4 Is liye merā jī mujh men udās ho gayā hai : merā dil mere bīch men ujar gayā hai.
5 Main agle dinon ko yād kartā hūn; main tere sāre kāmon ko sochtā hūn : main terī dastkārī par gaur kartā hūn.
6 Main apne hāth terī taraf barhātā hūn : merī rūh khushk zamīn kī mānind terī piyāsī hai.
7 Khudāwand, jald merī sun, merī rūh tamām hone par hai : mujh se munh na mor, nahīn to main un kī mānind ho jāūngā, jo garhe men girte hain.
8 Mujh ko subh ke waqt apnī shafaqat kī āwāz sunā, kyunki merā tawakkul Tujh par hai : apnī rāh ki jis men main chalūn, mujhe batā; kyunki main apnī rūh ko terī taraf uthātā hūn.
9 Ai Khudāwand, mujh ko mere dushmanon se rihāī de : ki main tere pās panāh letā hūn.
10 Mujhe apnī marzī par chalnā sikhlā, kyunki Tū hī to merā Khudā hai : terī nek rūh mujhe rāstī ke mulk men le chale.
11 Ai Khudāwand, mujh ko apne Nām ke liye zinda kar : apnī sadāqat ke liye merī jān musībat se chhurā.
12 Aur apnī rahmat se mere dushmanon ko fanā kar : aur un sab ko, jo mere jī ko dukh dete hain, nābūd kar, kyunki main terā banda hun.

FAJR KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CXLIV.

KHUDĀWAND, merī chatān, mubārak ho : jo mere hāthon ko jang karnā, aur merī unglīon ko larnā sikhlātā;
2 Merā shafaqat-karnewālā, aur merā garh, merā ūnchā burj, aur merā chhurānewālā, merī sipar, aur wuh jis par merā tawakkul hai : jo mere tale mere logon ko maglūb kartā hai.
3 Ai Khudāwand, insān kyā hai, ki Tū use yād farmā,e : aur ādamzād kaun hai, jo Tū use shumār kare?
4 Insān to butlān kī mānind hai : aur us kī zindagī ek guzarte hūe sāya kī mānind.
5 Ai Khudāwand, apne āsmānon ko jhukā, aur utar ā : pahāron ko chhū, to un se dhuwān uthegā.
6 Bijlī girā, aur unhen tittar bittar kar : apne tīr chalā, aur unhen ghabrā de.
7 Ūpar se apne hāth phailā : aur mujhe rihāī de, mujhe bahut pānīon se aur ajnabī aulād ke hāth se chhurā le;
8 Jin ke munh se wāhī bāten nikaltī hain : aur un kā dahnā hāth jhūth kā dahnā hāth hai.
9 Ai Khudā, main tere liye ek nayā gīt gāūngā : main das tār kī bīn bajāke terī sanā-khwānī karūngā.
10 Tū hī hai, jo shāhon ko najāt

Digitized by Google

bakhshtā hai : aur apne bande Dāūd ko burī teg se bachātā hai.

11 Mujh ko ajnabī aulād ke hāthon se chhurā le, aur rihāī bakhsh : jin ke munh se wāhī kalām nikaltā hai, aur jin kā dahnā hāth jhūṭh kā dahnā hāth hai ;

12 Tā ki hamāre beṭe apnī jawānī men paudhon kī mānind : aur hamārī beṭīān zāwiya kī ghūrīon kī mānind hon, jo mahall ke andāza se khushtarāsh hon ;

13 Tā ki hamāre makhzan mālāmāl hon, jin men se har qism kī chīz muyassar ho : aur hamārī bheṛen hazāron lākhon hamārī galīon men janen ;

14 Aur hamāre bail moṭe tāze hon, aur ki ṭūṭ parne kī naubat na ho : aur na nikal jāne kī, aur ki hamāre bāzāron men kisī tarah kī nālish na ho.

15 Mubārak hai wuh guroh, jis kā yih hāl ho : mubārak hai wuh guroh, jis kā Khudā Khudāwand hai.

Mazmūr CXLV.

AI KHUDĀ, mere bādshāh, main terī barāī karūngā : aur main abad ul ābād tere Nām ko mubārak kahūngā.

2 Main har roz Tujhe mubārak kahūngā : aur main abad ul ābād tere Nām kī sitā,ish karūngā.

3 Khudāwand buzurg hai, aur wuh nihāyat sitā,ish ke lā,iq hai : aur us kī buzurgī tahqīq karne se bāhar hai.

4 Har ek pusht dūsrī pusht se tere kāmon kī sitā,ish karegī : aur terī qudraton kā bayān karegī.

5 Main terī janāb kī jalīl 'izzat par : aur tere 'ajīb kāmon par, dhyān karūngā.

6 Aur log tere haulnāk kāmon kī qudrat kā charchā karen : main terī buzurgī kā bayān karūngā.

7 Wuh tere baṛe ihsān kā bahut sā zikr karenge : aur terī sadāqat ke gīt gā,enge.

8 Khudāwand mihrbān aur rahīm hai : gussa karne men dhīmā, aur shafaqat men baṛhkar hai.

9 Khudāwand sab ke liye bhalā hai : aur us kī rahmaten us kī sārī san'aton par hain.

10 Ai Khudāwand, terī sārī dastkārīān terī sanā-khwānī kartī hain : aur tere muqaddas log Tujhe mubārak-bād kahte.

11 Wuh terī saltanat ke jalāl kā bayān karte : aur terī qudrat kā charchā karte ;

12 Tā ki ādmī-zādon par us kī qudraten : aur us kī saltanat kī jalīl shaukaten zāhir karen.

13 Terī saltanat abadī saltanat hai : aur terī hukūmat pusht dar pusht qā,im rahtī.

14 Khudāwand un sab ko, jo girte hain, thāmtā hai : aur un sab ko, jo nihūṛ ga,e hain, uṭhā khaṛā kartā hai.

15 Sab kī ānkhen Tujh par lagī hain : Tū unhen waqt par un kī rozī detā hai.

16 Tū apnī muṭṭhī kholtā hai : aur har ek jāndār kā peṭ bhartā hai.

17 Khudāwand, apnī sārī rāhon men sādiq hai : aur apne sab kāmon men rahīm hai.

18 Khudāwand un sab se, jo us ko pukārte hain, nazdīk hai : un sab se, jo sachāī se us ko pukārte hain.

19 Wuh logon kī murād, jo us se ḍarte hain, pūrī karegā : wuhī un kī faryād sunegā, aur unhen bachā,egā.

20 Khudāwand un sab kī, jo us se mahabbat rakhte hain, hifāzat kartā hai : lekin sare khabīson ko nābūd karegā.

21 Merā munh Khudāwand kī sitā,ish kā mazmūn kahegā : hān, har ek bashar abad ul ābād us ke muqaddas Nām ko mubārak kahā kare.

Mazmūr CXLVI.

AI merī jān, Khudāwand kī sitā,ish kar ; main jab tak jītā rahūngā, Khudāwand kī sitā,ish karūngā : main jab tak maujūd hūn, Khudāwand kī sanā-khwānī karūngā.

2 Amīron par, ādmī-zāde par, tawakkul na karo : ki us men najāt dene kī tāqat nahīn.

Digitized by Google

3 Us kā dam nikal jātā hai, wuh apnī miṭṭī men phir jātā hai : usī din us ke mansūbe fanā ho jāte hain.
4 Mubārak hai wuh, jis kī kumak Ya'qūb kā Ḳhudā hai : aur jis kā tawakkul Ḳhudāwand us ke Ḳhudā par hai ;
5 Jis ne āsmān banāyā, aur zamīn, aur daryā, aur sab jo kuchh ki un men hai : jo hamesha apnī sachāī ko barqarār rakhtā hai ;
6 Jo mazlūmon kā insāf kartā hai : aur bhūkhon ko rotī detā hai.
7 Ḳhudāwand asīron ko chhuṛātā hai : Ḳhudāwand andhon kī ānkhen khol detā hai.
8 Ḳhudāwand unhen, jo nihuṛ ga,e hain, sīdhā kharā kartā hai : Ḳhudāwand sādiqon ko 'azīz rakhtā hai ;
9 Ḳhudāwand pardesīon kā nigahbān hai; wuh yatīmon aur bewon ko sambhāltā hai : lekin sharīron kī rāh ko ūnchā nīchā kartā hai.
10 Ḳhudāwand abad tak saltanat karegā : hān, terā Ḳhudā, ai Saihūn, pusht dar pusht.

SHĀM KĪ NAMĀZ.

Mazmūr CXLVII.

KHUDĀWAND kī sitā,ish karo ; ki hamāre Ḳhudā kī sanā-khwānī karnā bhalā hai : is liye ki wuh dil-'azīz hai; sitā,ish karnā shāyasta hai.
2 Ḳhudāwand Yarūshalem ko ta'mīr kartā hai : wuh Isrāelī bichhuṛe hūon ko jama' kartā hai.
3 Wuh shikasta-dilon kā 'ilāj kartā hai : wuh un ke zaḳhmon ko bāndhtā hai.
4 Wuh sitāron kā shumār kartā hai : aur un kā judā judā nām rakhtā hai.
5 Hamārā Ḳhudāwand buzurg hai, aur baṛā qādir hai : us kā fahm bayān se bāhar hai.
6 Ḳhudāwand halīmon ko sambhāltā hai : par sharīron ko zamīn par paṭak detā hai.
7 Jawāb men apnī bārī par tum Ḳhudāwand kī shukrguzārī ke gīt gāo : barbat bajāke hamāre Ḳhudā kī sitā,ish karo :
8 Jo āsmān par badlīon kā parda ḍāltā hai, jo zamīn ke liye menh taiyār kartā hai : jo pahāṛon par ghās ugātā hai ;
9 Jo bahīmon ko rozī detā hai : aur kauwon ke bachchon ko bhī, jo chillāte hain.
10 Us ko ghoṛe ke zor se ḳhushī nahīn : aur mard kī pinḍlīon se razā nahīn.
11 Ḳhudāwand ko un se, jo us se ḍarte hain : aur un se, jo us kī rahmat ke ummedwār hain, razā hai.
12 Ai Yarūshalem Ḳhudāwand kī sitā,ish kar : ai Saihūn, apne Ḳhudā kī sitā,ish kar.
13 Kyunki us ne tere darwāzon ke benḍon ko mazbūtī baḳhshī : aur tujh men tere bachchon ko barakat dī.
14 Wuh terī atrāf men amn baḳhshtā : aur tujhe suthre se suthre gehūn se āsūda kartā.
15 Wuh apnā hukm zamīn par bhejtā hai : us kā kalām nihāyat tezrau hai.
16 Wuh barf ūn kī mānind detā hai : wuh pālā rākh kī mānind bikhertā hai.
17 Wuh apne yaḳh ko luqmon kī mānind phenk detā hai : us kī ṭhanḍ kī bardāsht kaun kar saktā hai ?
18 Wuh apnā hukm bhejtā hai, aur unhen galā detā hai : wuh apnī hawā chalātā hai, aur pānī bah jāte hain.
19 Wuh apnā kalām Ya'qūb par : aur apne huqūq aur apnī 'adālaten Isrāel par, zāhir kartā hai.
20 Us ne kisī qaum se aisā sulūk nahīn kiyā : aur na wuh us kī 'adālaton se āgāh ho gaīn.

Mazmūr CXLVIII.

ASMĀNON par se Ḳhudāwand kī sitā,ish karo : bulandīon par se us kī sitā,ish karo.
2 Ai us ke sab firishto, us kī sitā,ish karo : ai us ke sab lashkaro, us kī sitā,ish karo.
3 Ai sūraj, aur ai chānd, us kī

Digitized by Google

sitā,ish karo : ai roshan sitāro, tum sab us kī sitā,ish karo.

4 Ai āsmānon ke āsmāno : aur ai pānīo, jo āsmānon ke ūpar ho, us kī sitā,ish karo.

5 Wuh Ḳhudāwand ke Nām kī sitā,ish karen : ki us ne hukm diyā : aur wuh maujūd ho ga,e.

6 Us ne un ko abadī pā,edārī baḳhshī : us ne un kī taqdīr muqarrar kī, jo ṭal nahīn saktī.

7 Ai tinnīno, aur ai gahrāpo : zamīn par se Ḳhudāwand kī sitā,ish karo.

8 Āg aur ole, barf aur buḳhār : aur zor kī āndhī, jo us ke hukm ko bajā lāte hain ;

9 Pahāṛ aur sāre ṭīle : mewadār daraḳht aur sāre deodār ;

10 Janglī jānwar, aur sāre mawāshī : aur kīṛe makoṛe, aur parinde ;

11 Shāhān i zamīn, aur sārī ummaten : umarā aur zamīn ke sab 'adālat-karnewāle ;

12 Jawān o kunwārīān bhī, aur būṛhe, bachchon samet ; wuh Ḳhudāwand ke Nām kī sitā,ish karen : ki us kā Nām akelā 'ālī-shān hai, usī kā jalāl zamīn aur āsmān ke ūpar phailā hai.

13 Wuhī apne logon ke sīng ko buland kartā hai : yihī us ke pāk logon kī, banī Isrāel kī, us qaum kī jo us se nazdīk hai, shaukat hai.

Mazmūr CXLIX.

KHUDĀWAND kā ek nayā gīt gāo : aur us kī madh pāk logon kī jamā'at men.

2 Isrāel apne banānewāle se shādmān ho : banī Saihūn apne Bādshāh ke sabab ḳhushī karen.

3 Wuh us ke Nām kī sitā,ish karte hūe nāchen : wuh tabla aur barbat bajāte hūe us kī sanā-ḳhwānī karen.

4 Kyunki Ḳhudāwand apne logon se ḳhush hotā hai : wuh halīmon ko najāt kī zīnat baḳhshtā hai.

5 Pāk log apnī buzurgwārī par faḳhr karen : aur apne bistaron par paṛe hūe buland āwāz se gāyā karen.

6 Ḳhudā kī sitā,ishen un kī zabān par hon : aur ek do-dhārī talwār un ke hāthon men ho ;

7 Tā ki gair-ummaton se intiqām len : aur logon ko sazā den ;

8 Ki un ke bādshāhon ko zanjīron se : aur un ke amīron ko lohe kī berīon se jakren ;

9 Tā ki un par wuh fatwā, jo likhā hūā hai, jārī karen : ki Us ke pāk logon kī yihī shaukat hai.

Mazmūr CL.

US ke maqdis men Ḳhudā kī sitā,ish karo : us kī qudrat kī fazā par us kī sitā,ish karo.

2 Us kī qudraton ke sabab us kī sitā,ish kāro : us kī buzurgī kī kasrat ke mutābiq us kī sitā,ish karo.

3 Qarnāī phūnkte hūe us kī sitā,ish karo : bīn aur barbat chheṛte hūe us kī sitā,ish karo.

4 Tablā bajāte hūe aur nāchte hūe us kī sitā,ish karo : tārwāle sāzon ko aur bānslīon ko bajāte hūe us kī sitā,ish karo.

5 Buland-āwāz jhānjh bajāke us kī sitā,ish karo : ḳhush-āwāz jhānjh bajā bajāke us kī sitā,ish karo.

6 Har ek chīz jo sāns letī hai : Ḳhudāwand kī sitā,ish kare.

Digitized by Google

USQŪFON (YA'NĪ BISHAPON) KE TAQADDUS, QASĪSON (YA'NĪ PRĪSTON) KE TAQARRUR, AUR SHAMMĀSON (YA'NĪ ḌĪKANON) KE TA'AIYUN

KĪ TARTĪB,

INGLISTĀN KĪ KALĪSIYĀ

KE TARĪQE KE MUWĀFIQ.

DĪBĀJA.

JITNE log muqaddas Kitāb aur qadīm Musannifon kī kitāben gaur se paṛhte hain, un par zāhir hai ki Rasūlon ke aiyām se lekar Masīh kī Kalīsiyā men Ḳhādimān i dīn ke yih Darje barābar chale āe hain, ya'nī Bishap, Prīsṭ, aur Ḍīkan. Aur yih 'Uhde hamesha aisī 'izzat aur hurmat ke lāiq samjhe jāte the, ki koī shaḳhs un 'uhdon men se kisī ke farāiz adā karne kī jur'at na kar saktā thā, magar jab wuh pahle bulāyā aur āzmāyā gayā ho, aur us kā imtihān liyā gayā ho, aur us men aisī sifaten ma'lūm ho gaī hon jo us 'uhde ke liye zarūrī hain; aur nīz jab 'alāniya Namāz aur Hāth rakhne ke wasīle se wuh shara'ī Iḳhtiyārwālon se us 'uhde par muqarrar kiyā gayā ho. Pas is wāste ki yih Darje Inglistān kī Kalīsiyā men jārī rahen, aur un kī 'izzat aur hurmat hotī rahe, yih manzūr hūā ki Kalīsiyā mazkūra men koī ādmī shara' ke mutābiq Bishap yā Prīsṭ yā Ḍīkan na ginā jāe, na in darjon men se kisī ke Farāiz adā karne pāe, magar jab wuh zail kī tartīb ke muwāfiq bulāyā aur āzmāyā gayā ho, aur us kā imtihān liyā gayā ho, aur wuh us darje men dāḳhil kiyā gayā ho, yā kisī Bishap ke hāth se muqaddas yā muqarrar ho chukā ho.

Aur kisī ko Ḍīkan ke 'uhde par muqarrar karnā jāiz nahīn, jis kī 'umr 23 baras kī na hogaī ho, magar jab us ko Bishap kī taraf se Ijāzatnāma milā ho. Aur jo koī Prīsṭ ke 'uhde par muqarrar ho, zarūr hai ki wuh pūre 24 baras kā ho chukā ho. Aur jo koī Bishap ke 'uhde par muqarrar yā muqaddas kiyā jāe, zarūr hai ki us kī 'umr pūre 30 baras kī ho.

Phir jab Bishap ne yā to āp, yā mu'atabar gawāhī se, ma'lūm kar liyā ho ki ummedwār nekchalan aur bejurm shaḳhs hai, aur imtihān lene aur āzmāish karne ke ba'd jān liyā ho, ki wuh Latīnī zabān men mahārat, aur muqaddas Kitāb kī kāfī samajh rakhtā hai, to Qānūn men jo auqāt muqarrarī hain un men, yā zarūrat ke sabab *aur* kisī Itwār yā Muqaddas din ko, zail kī tartīb ke muwāfiq us ko Ḍīkan ke darje men dāḳhil kare.

Digitized by Google

ḌĪKANON KE TA'AIYUN KĪ TARTĪB.

¶ Jab wuh din pahunche, jo Bishop ne muqarrar kiyā ho, to Subh kī Namāz ke ba'd, ek aisā Wa'z yā Nasīhat kī jāe, jis men Ḍīkan honewālon ke Farāiz aur 'Uhde kā bayān kiyā jāe; aur is kā bayān ho, ki Masīh kī Kalīsiyā men wuh Darja kaisā zarūrī hai, aur ahl i jamā'at ko 'Uhde ke lihāz se Ḍīkanon kī kaisī qadr karnī chāhiye.

¶ Pahle, jab Bishop pāk Mez ke pās apnī kursī par baiṭhā ho, aur Ḍīkan honewāle ashkhās shāista libās pahne hūe hon, to Ārchḍīkan, yā us kā Nāib, in ko us ke rūbarū yih kahte hūe pesh kare, ki:

AI mu'azzaz dīnī bāp, main *in shakhson* ko āp ke rūbarū pesh kartā hūn, tāki wuh Ḍīkan ke 'uhde par mu'aiyan *kiye jāen.*

Bishop.

KHABARDĀR, ki *jin shākhson* ko tum hamāre rūbarū pesh karte ho, wuh 'ilm aur khudāparastī ke chalan ke sabab is lāiq aur qābil *hon*, ki apnī Khidmat ko aise wājib taur par bajā *lāen*, ki Khudā kī 'izzat aur us kī Kalīsiyā kī taraqqī ho.

¶ Ārchḍīkan jawāb de:

MAIN ne un kī nisbat tahqīqāt kī, aur un kā imtihān bhī liyā hai, aur merī dānist men wuh *aise* hī *hain.*

¶ Phir Bishop jamā'at se kahe:

AI bhāiyo, agar tum men se koī ho, jo *in shakhson men se*, jo Ḍīkan ke 'uhde par muqarrar hone ke liye pesh *kiye gae hain*, *kisī* kī nisbat koī Muzāhimat kī wajh yā mashhūr Jurm jāntā ho, jis ke sabab munāsib na ho ki wuh is 'Uhde par muqarrar kiyā jāe, to ab wuh Khudā ke Nām par sāmne āe, aur us Jurm yā Muzāhimat ko zāhir kare.

¶ Aur agar kisī ke haqq men koī bhārī Jurm yā wajh i Muzāhimat pesh kī jāe, to Bishop us shakhs ko us waqt tak, ki wuh us Jurm se barī na ṭhahre, muqarrar karne se bāz rahe.

¶ Tab Bishop *un shakhson* ke liye, jo muqarrar hone ke qābil *ṭhahren*, Jamā'at se Du'ā kī darkhwāst karke, un Khādimān i dīn aur jamā'at ke logon samet, jo hāzir hon, Litāniyā ko, ma' un Du'āon ke jo zail men hain, parhe.

Litāniyā aur dūsrī darkhwāsten.

AI Khudā Bāp, tū jo āsmān men hai: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai Khudā Bāp, tū jo āsmān men hai: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai Khudā Beṭe, jahān ke Fidiya denewāle: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai Khudā Beṭe, jahān ke Fidiya denewāle: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai Khudā Rūhul-Quds, Tū jo Bāp aur Beṭe se sādir hai: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai Khudā Rūhul-Quds, Tū jo Bāp aur Beṭe se sādir hai: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai quddūs, mubārak, aur jalīl Sālūs, tīn Aqānīm, ek Khudā: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai quddūs, mubārak, aur jalīl Sālūs, tīn Aqānīm, ek Khudā: ham 'ājiz gunahgāron par rahm kar.

Ai Khudāwand, hamārī taqsīron ko yād na kar, aur na hamāre bāpdādon kī taqsīron ko: aur hamāre gunāhon kā badla na de; ai karīm Khudāwand, hamen chhor de, apne logon ko jin kā fidiya tū ne apne beshqīmat khūn se diyā, chhor de, aur abad tak ham se nārāz na rah.

Ai karīm Khudāwand, hamen chhor de.

Digitized by Google

Har tarah kī burāī aur āfat se; gunāh se, Iblīs ke hīlon aur hamlon se : apne gazab se, aur abadī 'azāb se,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Dil ke sāre andhepan se; gurūr, shekhī, aur riyākārī se ; hasad, dushmanī, aur kīne aur har tarah kī be-muruwwatī se,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Harāmkārī, aur bāqī sab muhlik gunāhon se; dunyā, jism, aur Shaitān ke tamām farebon se,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Bijlī aur tūfān se; wabā, marī, aur kāl se; laṛāī aur ḳhūn, aur nāgahānī maut se,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Tamām fasād, sāzish, o bagāwat se; tamām jhūṭhī ta'līm, bid'at, aur tafriqe se; dil kī sakhtī, aur apne Kalām aur Hukm kī tahqīr se,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Apne pāk Tajassum ke rāz ke wāste; apnī pāk Paidāish aur Khatne ke wāste; apne Baptisma, Fāqe aur Azmāish ke wāste,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Apnī sakht Pareshānī aur ḳhūn ke Pasīne ke wāste; apnī Salīb aur Azīyat ke wāste; apnī bebahā Maut aur Dafn hone ke wāste; apnī pur jalāl Qiyāmat aur Su'ūd ke wāste aur Rūhul-Quds ke āne ke wāste,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Hamāre har ek dukh ke waqt; hamāre har ek sukh ke waqt; marte dam, aur 'adālat ke din,

Ai karīm Ḳhudāwand, hamen bachā.

Ai Ḳhudāwand Ḳhudā, ham gunahgār terī minnat karte hain ki Tū hamārī sun; aur karm karke rāh i rāst par apnī pāk Kalīsiyā i jāmi' kī hidāyat farmā;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke apne Bande hamāre mihrbān Bādshāh aur Hākim Eḍward Qaisar i Hind kī hifāzat kar aur use tāqat bakhsh ki wuh terī sachchī parastish kiyā kare aur rāstī o pākīzagī se zindagī guzāre;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke us ke dil ko apne īmān, ḳhauf o mahabbat ke tābi' rakh; aur aisā kar ki wuh hamesha tujh par tawakkul rakkhe, aur har dam terī 'izzat o jalāl kā tālib rahe;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke us kā hāmī o hāfiz rah, aur us ke sab dushmanon par use fath bakhsh;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke hamārī mihrbān Malika Alexandra, Jārj, Shahzāda e Welz, Shahzādī e Welz, aur tamām Bādshāhī Ḳhāndān ko, barakat bakhsh aur salāmat rakh;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke sāre Bishapon, Prīsṭon aur Ḍīkanon ko apne Kalām ke sahīh 'ilm aur samajh se munawwar kar; aur aisā kar ki wuh us ko apnī nasīhaton men pesh karen, aur chāl chalan se bhī zāhir karen;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke apne *in bandon* ko barakat de, jo ab Ḍīkan [yā Prīsṭ] kā Darja *pānewāle* hain, aur un par apnā fazl barsā; tāki wuh apne 'Uhde kī ḳhidmat ko aise lāiq taur par bajā *lāen*, ki terī Kalīsiyā kī taraqqī aur tere pāk Nām kā jalāl zāhir ho;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke Kaunsil ke Wazīron aur sab 'Umarā-i-mulk ko fazl, dānāī aur samajh se ma'mūr kar;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke is mulk ke Waisrāe, Gavarnaron, aur Jajon kī hifāzat kar, aur apnī nek maslahat se un kī rahnumāī farmā;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke sab Hākimon ko barakat de aur mahfūz rakh, aur unhen taufīq bakhsh ki wuh insāf karen, aur haqq ko qāim rakkhen;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke apne sāre logon ko barakat de, aur mahfūz rakh;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke sab qaumon men ittihād, sulh aur muwāfiqat paidā kar;

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

Karm karke hamen aisā dil de, jo terī mahabbat aur ḳhauf rakkhe, aur tere hukmon ko shauq se bajā lāyā kare;

Digitized by Google

Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.
Karm karke apne sāre logon ko ziyāda taufīq baḳhsh, ki wuh tere Kalām ko 'ājizī se sunen, aur ḳhālis nīyat se us ko qabūl karen, aur Rūh ke phal lāen;
Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.
Karm karke jitne gumrāh hūe, aur jinhon ne fareb khāyā sab ko rāh-i-haqq par lā;
Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.
Karm karke jo qāim hain unhen quwwat baḳhsh; za'īf dilon ko tasallī de aur un kī madad kar; gire hūon ko uṭhāke khaṛā kar; aur āḳhir-i-kār Shaitān ko hamāre pānwon se kuchalwā de;
Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.
Karm karke jo ḳhatre men hain un kī kumak kar; hājatmandon kī madad kar; aur musībatzadon ko tasallī de;
Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.
Karm karke ḳhushkī aur tarī ke sab musāfiron, sab hāmila 'auraton, sab bīmāron, aur nanhe bachchon kī hifāzat kar; aur tamām qaidīon aur asīron par apnī rahmat bhej;
Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.
Karm karke yatīmon, bewāon, aur sab bekason aur mazlūmon kī himāyat aur ḳhabargīrī kar;
Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.
Karm karke kull banī Ādam par rahm kar;
Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.
Karm karke hamāre dushmanon, satānewālon, aur tuhmat lagānewālon ko mu'āf kar aur un ke dilon ko pher de;
Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.
Karm karke zamīn kī faslī paidāwār hamen de aur us kī hifāzat kar, ki waqt par hamāre kām āe;
Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.
Karm karke hamen sachchī tauba kī taufīq de; hamāre sāre gunāh, gaflaten, aur nādānīān mu'āf kar; aur apne Rūhul-Quds ke fazl se hamen ma'mūr kar, ki apnā chāl chalan tere pāk Kalām ke muwāfiq sudhāren;
Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.
Ai Ḳhudā ke Beṭe, hamārī sun.
Ai Khudā ke Beṭe, hamārī sun.
Ai Ḳhudā ke Barre : Tū jo jahān ke gunāh uṭhā le jātā hai;
Apnā itmīnān hamen bakhsh.
Ai Ḳhudā ke Barre : Tū jo jahān ke gunāh uṭhā le jātā hai;
Ham par rahm kar.
Ai Masīh, hamārī sun.
Ai Masīh, hamārī sun.
Ḳhudāwand, ham par rahm kar.
Ḳhudāwand, ham par rahm kar.
Masīh, ham par rahm kar.
Masīh, ham par rahm kar.
Ḳhudāwand, ham par rahm kar.
Ḳhudāwand, ham par rahm kar.

¶ Is ke ba'd Prīsṭ jamā'at samet Du'ā i'Rabbānī paṛhe.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na paṛne de, Balki burāī se bachā. Āmīn.
Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, hamāre gunāhon ke mutābiq ham se sulūk na kar.
Jawāb. Na hamārī badīon ke muwāfiq hamen badla de.

Ham du'ā māngen.

AI Ḳhudā, rahīm Bāp, tū shikastadilon kī āh aur gamzadon kī ārzū ko haqīr nahīn jāntā; Jab kabhī ham kisī dukh yā musībat se tang hokar tere huzūr du'ā māngen, rahm se hamāre nazdīk rah aur fazl karke hamārī sun; tāki jo burī tadbīren Shaitān yā insān apne makr o fareb se hamāre ḳhilāf karte hon bigaṛ jāen, aur tere husn i intizām se ṭūṭ jāen; aisā ki ham tere bande, kisī tarah ke zulm se nuqsān na uṭhākar, terī pāk Kalīsiyā men hamesha terā shukr karte rahen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se.
Ai Ḳhudāwand, uṭh, hamārī madad kar, aur apne Nām ke wāste hamen chhuṛā.

Digitized by Google

AI Ḳhudā, ham ne apne kānon se sunā, aur hamāre bāpdādon ne ham se bayān kiyā hai, ki un ke dinon aur un se peshtar qadīm zamāne men tū ne kyā hī bare bare kām kiye the.

Ai Ḳhudāwand, uṭh, hamārī madad kar, aur apnī 'izzat ke wāste hamen chhurā.

Jalāl Bāp, aur Beṭe: aur Rūhul Quds kā ho;

Jawāb. Jaisā ibtidā men thā, is waqt hai: aur abad tak rahegā. Āmīn.

Ai Masīh, hamen dushmanon se panāh de.

Hamārī musībaton par mihr kī nazar kar.

Taras khāke hamāre dil ke gamon par nigāh kar.

Rahm karke apne logon ke gunāh mu'āf farmā.

Karm ke sāth hamārī du'āon par tawajjuh farmā.

Ai Ibn i Dāūd, ham par rahm kar.

Ai Masīh, ab aur hamesha mihrbānī karke hamārī sun.

Ai Masīh, mihr se hamārī sun; ai Ḳhudāwand Masīh, mihr se hamārī sun.

Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, terī rahmat ham par nāzil ho;

Jawāb. Kyūnki hamārā bharosā tujh hī par hai.

Ham du'ā māngen.

AI Bāp, ham ḳhāksārī se terī minnat karte hain, ki tū hamārī kamzorīon par rahm kī nazar kar; aur jin āfaton ke ham 'adl kī rāh se bahut hī sazāwār hūe hain, unhen apne Nām ke jalāl ke wāste ham se ṭāl de; aur yih 'ināyat kar, ki ham apne sab dukhon men apnā sārā āsrā aur bharosā terī hī rahmat par rakkhen, aur hamesha chāl chalan kī pākīzagī aur safāī se terī ḳhidmat karen, tāki terī 'izzat o jalāl zāhir ho; hamāre ek hī Darmiyānī aur Shafī', Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Tab Sharākat kī Namāz, zail kī Kālikṭ, Ḳhatt, aur Injīl samet, gāī yā paṛhī jāe.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, tū ne apnī Ilāhī Peshbīnī se apnī Kalīsiyā men Ḳhādimān i dīn ke muḳhtalif Darje muqarrar kiye hain; aur apne Rasūlon ko ilhām se sikhāyā thā, ki wuh pahle Shahīd Muqaddas Stifanus aur *aur* shaḳhson ko chunkar Ḍīkanon ke Darje par mu'aiyan karen; Apne *in bandon* ko, jo ab usī 'Uhde aur Ḳhidmat par bulāe *gae hain*, rahm kī nazar kar; aur *unhen* apne Dīn ke haqīqī 'ilm se aisā mālāmāl kar, aur chāl chalan kī be'aibī se aisī zīnat baḳhsh, ki wuh kalām aur nek namūne donon se is 'Uhde men terī ḳhidmat īmāndārī ke sāth *karen*, tāki tere Nām kā jalāl aur terī Ḳalīsiyā kī taraqqī ho; hamāre Munjī Yisū' Masīh ke sawāb kī badaulat yih baḳhsh, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth ab aur hamesha jītā aur saltanat kartā hai. *Āmīn.*

ḲHATT. 1 Tīmuthiyus iii. 8.

ISĪ tarah ḳhādimon ko bhī sanjīda honā chāhiye; dozabān, aur sharābī, aur nājāiz nafa' ke lālchī na hon; aur īmān ke bhed ko pāk dil men hifāzat se rakkhen. Aur yih bhī pahle āzmāe jāen, is ke ba'd agar beilzām ṭhahren, to ḳhidmat kā kām karen. Isī tarah 'auraton ko bhī sanjīda honā chāhiye, tuhmat lagānewālī na hon, balki parhezgār aur sārī baton men īmāndār hon. Ḳhādim ek ek bīwī ke shauhar hon, aur apne apne bachchon aur gharon kā baḳhūbī bandobast karte hon; kyūnki jo ḳhidmat kā kām baḳhūbī anjām dete hain, wuh apne liye achchhā martaba, aur us īmān men jo Masīh Yisū' par hai, barī dilerī hāsil karte hain.

¶ Yā yih, jo Rasūlon ke A'māl ke chhaṭe bāb se liyā gayā.

A'māl vi. 2.

AUR un bārah ne shāgirdon kī jamā'at ko apne pās bulākar kahā; Munāsib nahīn ki ham Ḳhudā ke kalām ko chhorkar khāne pīne kā intizām karen. Pas, ai bhāiyo, apne men se sūt neknām

Digitized by Google

shakhson ko chun lo, jo Rūh aur dānāī se bhare hūe hon, ki ham un ko is kām par muqarrar karen. Lekin ham to du'ā men aur kalām kī khidmat men mashgūl rahenge. Yih bāt sārī jamā'at ko pasand āī. Pas unhon ne Stifanus nām ek shakhs ko, jo īmān aur Rūhu'l Quds se bharā hūā thā, aur Filippus, aur Prukhurus, aur Nīkānor, aur Tīmon, aur Parminās, aur Nīkulāus Antākī ko, jo naumurīd Yahūdī hūā thā, chun liyā; aur inhen rasūlon ke āge kharā kiyā; unhon ne du'ā māngkar in par hāth rakkhe. Aur Khudā kā kalām phailtā rahā; aur Yarūshalem men shāgirdon kā shumār bahut hī barhtā gayā, aur kāhinon kā barā guroh is dīn ke taht men ho gayā.

¶ Injīl ke parhne se pahle, Bishap, apnī kursī par baiṭhā hūā, har muqarrar honewāle se jamā'at ke rūbarū zail ke sawālāt kare.

Bishap.

KYĀ tum ko bharosā hai, ki tumhāre dil men Rūhul-Quds ne yih tahrīk kī hai, ki tum is 'Uhde aur Khidmat ko ikhtiyār karo, tāki Khudā ke jalāl ke zuhūr aur us kī ummat kī taraqqī ke liye us kī khidmat bajā lāo?

Jawāb. Hān, mujhe bharosā hai.

Bishap.

KYĀ tum samajhte ho ki tum hamāre Khudāwand Yisū' Masīh kī marzī aur is Mamlukat ke āīn ke muwāfiq Kalīsiyā kī Khidmat karne ko sachmuch bulāe gaye ho?

Jawāb. Hān, main aisā hī samajhtā hūn.

Bishap.

KYA tum Purāne aur Nae 'Ahdnāmon ke tamām Musallam Nawishton par beriyā īmān rakhte ho?

Jawāb. Hān, main un par īmān rakhtā hūn.

Bishap.

JIS Girjā men tum khidmat ke liye muqarrar hoge, us men kyā tum jamā'at ko wuh nawishte koshish se parhkar sunāyā karoge?

Jawāb. Hān, main aisā hī karūngā.

Bishap.

DĪKAN ke 'Uhde ke farāiz yih hain, ki jis Girjā men wuh khidmat ke liye muqarrar ho, us men 'Ibādat ke waqt Prīst kī madad kare, aur khusūsan jab wuh Sharākat kī khidmat adā kare, to is ke bāntne men us kī madad kare. Phir yih, ki girjā men muqaddas Kitāb aur Homiliyān sunāyā kare; aur larke larkīon ko Kāṭikizam kī ta'līm diyā kare; aur Prīst kī gairhāzirī men bachchon ko baptisma de, aur agar wa'z kahne kī ijāzat us ko Bishap kī taraf se mile, to wa'z kahe. Is ke 'alāwa us par yih bhī farz hai, ki jahān jamā'at ke marīzon, garīben, aur nātawānon kī madad kā bandobast ho, wahān un ko ḍhūnḍh ḍhūnḍkar un ke hāl, nām, aur makān Gallabān ko batāe, tāki us kī targīb ke wasīle Ahl i jamā'at yā *auron* kī khairāt se un kī zarūraten rafa' ho jāen. Pas kyā tum yih sab kām khushī o razāmandī se karoge?

Jawāb. Hān, Khudā kī madad se main aisā hī karūngā.

Bishap.

KYĀ tum apnā *apnā* chāl chalan, aur apne *apne* khāndān kā chāl chalan, Masīh kī Ta'līm ke muwāfiq durust karne kī kamāl koshish karoge, aur hatt al maqdūr apne āp ko aur un ko bhī Masīh ke galle ke liye mufīd namūne banāoge?

Jawāb. Hān, Khudāwand merī madad kare, to main aisā hī karūngā.

Bishap.

KYĀ tum apne Hākim i shara', aur Kalīsiyā ke *aur* a'lā Khādimān i dīn kī, aur un kī bhī, jin ke ikhtiyār aur hukm men tum hoge, adab ke sāth farmānbardarī karoge, aur dil kī khushī aur razāmandī se un kī Masīhī hidāyaton kī pairawī karoge?

Jawāb. Hān, Khudāwand merī madad kare, to main aisī hī koshish karūngā.

Digitized by Google

¶ Tab muqarrar honewālon̲ men̲ se har ek Bishap ke sāmne adab se ghuṭne ṭeke, aur wuh yih kah kahkar har ek ke sir par apne Hāth rakkhe:

TŪ yih Iḳhtiyār le, ki Ḳhudā kī Kalīsiyā men̲ Ḍīkan ke 'Uhde kī, jo ab tere supurd kiyā jātā hai, ḳhidmat adā kare; Bāp, aur Beṭe, aur Rūhul-Quds ke Nām se. Āmīn.

¶ Phir Bishap har ek ko 'Ahd-nāma i Jadīd kī ek jild yih kahkar de:

TŪ yih Iḳhtiyār le, ki Ḳhudā kī Kalīsiyā men̲ Injīl ko paṛhe, aur agar Bishap ḳhud tujh ko us men̲ se wa'z kahne kī 'ijāzat de to wa'z bhī kahe.

¶ Tab un men̲ se ek, jise Bishap hukm de, yih Injīl paṛhe.

Lūqā xii. 35.

TUMHĀRĪ kamaren̲ bandhī rahen̲, aur tumhāre chirāg jalte rahen̲; aur tum un ādmīon̲ kī mānind raho, jo apne mālik kī rāh dekhte hon̲, ki wuh shādī men̲ se kab lauṭegā; tāki jab wuh ākar darwāza khaṭkhaṭāe, to fauran us ke wāste khol den̲. Mubārak hain̲ wuh naukar, jin kā mālik ākar unhen̲ jāgtā pāe: main̲ tum se sach kahtā hūn̲, ki wuh kamar bāndhkar unhen̲ khānā khāne ko biṭhāegā, aur pās ākar un kī ḳhidmat karegā. Aur agar wuh rāt ke dūsre pahar men̲, yā tīsre pahar men̲ ākar un ko aise hāl men̲ pāe, to wuh naukar mubārak hain̲.

¶ Phir Bishap Sharākat kī bāqī rasm adā kare, aur jitne muqarrar hūe hon̲, sab girjā men̲ ṭhahrkar usī roz Bishap ke sāth Sharākat len̲.

¶ Jab Sharākat ḳhatm ho, to āḳhirī Kālikṭ ke ba'd, barakat ke kalime se peshtar hī, zail kī Kālikṭen̲ paṛhī jāen̲.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, sab achchhī chīzon̲ ke baḳhshnewāle, tū ne apne bare lutf se karm karke apne *in bandon̲* ko qabūl kiyā, aur apnī Kalīsiyā men̲ Ḍīkan ke 'Uhde par muqarrar kiyā hai; Ai Ḳhudāwand, ham terī minnat karte hain̲, aisā kar, ki wuh apnī *apnī* ḳhidmatguzārī men̲ hayādār, firotan, aur sābitqadam *rahen̲*, aur tamām rūhānī zābite ke tarīqon̲ par ḳhushī se *chalen̲;* aur apne *dilon̲* ko har waqt ilzām se mubarra rakhkar, aur tere Beṭe Masīh men̲ har dam mazbūt o pāedār rahkar, is adna 'Uhde men̲ aisā achchhā bartāo *karen̲*, ki terī Kalīsiyā kī a'lā Ḳhidmaton̲ par sarfarāz hone ke lāiq *ṭhahren̲;* apne usī Beṭe hamāre Munjī Yisū' Masīh ke wasīle se yih baḳhsh, jis kī ta'zīm aur 'izzat abad ul ābād hotī rahe. *Āmīn.*

AI Ḳhudāwand, apne kamāl karm o fazl ke sāth sab kāmon̲ men̲ hamārā peshwā ho, aur apnī dāimī madad se hamen̲ āge baṛhā; tāki hamāre sab kāmon̲ kā shurū', aur qiyām, aur anjām tujhī men ho, aur is tarah ham tere pāk Nām kā jalāl zāhir karke tere rahm se āḳhir i kār abadī zindagī hāsil karen̲; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHUDĀ kā itmīnān, jo sārī samajh se bāhar hai, tumhāre dilon̲ aur ḳhayālon̲ ko Ḳhudā aur us ke Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh kī pahchān aur mahabbat men̲ mahfūz rakkhe; aur Qādir i mutlaq Ḳhudā, Bāp, Beṭe, aur Rūhul-Quds kī barakat tum par ho, aur tumhāre sāth hamesha rahe. *Āmīn.*

¶ Is waqt Ḍīkan ko yih batāyā jāe, ki agar ma'qūl wajhon̲ se Bishap kī rāe kuchh *aur* na ho, to use sāl bhar Ḍīkan ke 'Uhde par rahnā hogā, tāki wuh Kalīsiyā kī ḳhidmat ke muḳhtalif umūr men̲ hoshyār o taiyār ho jāe. Aur agar is ḳhidmatguzārī men̲ wuh īmāndār aur mihnatkash pāyā jāe, to qānūn ke muqarrarī auqāt men̲, yā zarūrat kī hālat men̲ kisī *aur* Itwār yā Muqaddas din ko, us kā Bishap use Kalīsiyā ke rūbarū zail kī tartīb ke muwāfiq Prīsṭ ke Darje par muqarrar kare.

Digitized by Google

PRĪSTOṆ KE TAQARRUR KĪ TARTĪB.

¶ Jab Bishap kā ṭhahrāyā hūā din āe, to Subh kī Namāz ke tamām hone par ek aisā Wa'z yā Nasīhat kī jāe, jis meṇ Prīsṭ honewāloṇ ke Farāiz aur 'Uhde kī ḳhidmatoṇ kā bayān ho; aur yih bhī, ki Masīh kī Kalīsiyā meṇ wuh Darja kaisā zarūrī hai, aur ahl i jamā'at ko 'Uhde ke lihāz se Prīsṭoṇ kī kaisī qadr karnī chāhiye.

¶ Pahle Bishap pāk Mez ke pās apnī kursī par baiṭhe, aur har ek Prīsṭ honewālā shāista libās pahine hūe ho; aur Ārchḍīkan, yā us kī gairhāzirī meṇ us kā Nāib, in sab ko yih kahte hūe Bishap ke sāmne pesh kare, ki:

AI mu'azzaz dīnī bāp, maiṇ *in shaḳhsoṇ* ko āp ke rūbarū pesh kartā hūṇ, tāki wuh Prīsṭ ke 'uhde par muqarrar *kiye jāeṇ*.

Bishap.

KHABARDĀR, ki *jin shaḳhsoṇ* ko tum hamāre rūbarū pesh karte ho, wuh 'ilm aur ḳhudāparastī ke chalan ke sabab is lāiq aur qābil *hoṇ*, ki apnī Ḳhidmat ko aise wājib taur par bajā *lāeṇ*, ki Ḳhudā kī 'izzat aur us kī Kalīsiyā kī taraqqī ho.

¶ Ārchḍīkan jawāb de:

MAIṆ ne *un* kī nisbat tahqīqāt kī, aur *un* kā imtihān bhī liyā hai, aur merī dānist meṇ wuh *aise* hī haiṇ.

¶ Phir Bishap Jamā'at se kahe:

AI Ḳhudā ke bando, *jin shaḳhsoṇ* ko ham āj, Inshā Allāh, Prīsṭ ke pāk 'Uhde par muqarrar kareṇge, wuh yihī *haiṇ;* Kyūṇki ham ne *un* kā wājib imtihān liyā aur is meṇ kuchh shakk nahīṇ pāyā, ki wuh is 'Uhde aur Ḳhidmat ke liye shara' ke mutābiq *bulāe gae haiṇ*, aur nīz us ke lāiq bhī *haiṇ*. Magar phir bhī agar tum meṇ se koī ho, jo *in shaḳhsoṇ meṇ se kisī* kī nisbat koī Muzāhimat kī wajh yā mashhūr Jurm jāntā ho, jis ke sabab munāsib na ho ki wuh is pāk Ḳhidmat par muqarrar kiyā jāe, to ab wuh Ḳhudā ke Nām par sāmne āe, aur us jurm yā Muzāhimat ko zāhir kare.

¶ Aur agar kisī ke haqq meṇ koī bhārī Jurm yā wajh i Muzāhimat pesh kī jāe, to Bishap us shaḳhs ko us waqt tak, ki wuh us Jurm se barī na ṭhahre, muqarrar karne se bāz rahe.

¶ Tab Bishap un shaḳhsoṇ ke liye, jo muqarrar hone ke qābil ṭhahreṇ, Jamā'at se du'ā kī darḳhwāst karke, un Ḳhādimān i dīn aur jamā'at ke logoṇ samet, jo hāzir hoṇ, Litāniyā aur bāqī Du'āoṇ ko us tarah gāe yā paṛhe, jis tarah Ḍīkanoṇ ke Taqarrur kī Tartīb meṇ ṭhahr chukā hai; magar sirf us tartīb meṇ Litāniyā ke bīch jo ḳhāss Du'ā baṛhāī gaī, us meṇ lafz *Ḍīkan* chhoṛ diyā jāe, aur lafz *Prīsṭ* us ke 'iwaz paṛhā jāe.

¶ Tab Sharākat kī Namāz, zail kī Kālikṭ, Ḳhātt aur Injīl samet, gāī yā paṛhī jāe.

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, sab achchhī chīzoṇ ke baḳhshnewāle, Tū ne apne Rūhul-Quds ke wasīle se apnī Kalīsiyā meṇ muḳhtalif Darjoṇ ke Ḳhādim-i-dīn muqarrar kiye haiṇ; Apne *in bandoṇ* par, jo ab Prīsṭ ke 'Uhde ke liye *bulāe gae haiṇ*, rahm kī nazar kar; aur *unheṇ* apne Dīn ke haqīqī 'ilm se aisā mālāmāl kar, aur chāl chalan kī be'aibī se aisī zīnat baḳhsh, ki wuh kalām aur neknamūne donoṇ se is 'Uhde meṇ terī ḳhidmat īmāndārī ke sāth *kareṇ*, tāki tere Nām kā jalāl aur terī Kalīsiyā kī taraqqī ho; hamāre Munjī Yisū' Masīh ke sawāb kī badaulat yih baḳhsh, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth abad ul ābād jītā aur saltanat karṭā rahegā. *Āmīn.*

ḲHATT. Ifsīoṇ iv. 7.

HAM meṇ se har ek par Masīh kī baḳhshish ke andāze ke muwāfiq fazl hūā hai. Isī wāste wuh kahtā hai, ki Jab wuh 'ālam i bālā par chaṛhā, to qaidīoṇ ko sāth le gayā, Aur ādmīoṇ ko in'ām diye.

Digitized by Google

(Us ke charhne se âur kyā pāyā jātā hai, siwā is ke ki wuh zamīn ke nīche ke 'ilāqe men utrā bhī thā? Aur yih utarnewālā wuhī hai, jo sāre āsmānon se bhī ūpar charh gayā tāki sab chīzon ko ma'mūr kare.) Aur usī ne ba'z ko rasūl, aur ba'z ko nabī, aur ba'z ko mubashshir, aur ba'z ko charwāhā aur ustād banākar de diyā; tāki muqaddas log kāmil banen, aur khidmatguzārī kā kām kiyā jāe, aur Masīh kā badan taraqqī pāe: jab tak ham sab ke sab Khudā ke Beṭe ke īmān, aur us kī pahchān men ek na ho jāen, aur kāmil insān na banen, ya'nī Masīh ke pūre qadd ke andāze tak na pahunch jāen.

¶ Is ke ba'd Injīl muqaddas Matī ke nauwen Bāb men se paṛhī jāe.

Matī ix. 36.

JAB Yisū' ne bhīṛ ko dekhā, to us ko logon par tars āyā, kyūnki wuh un bheṛon kī mānind jin kā charwāhā na ho, khastahāl aur parāganda the. Tab us ne apne shāgirdon se kahā, ki Fasl to bahut hai, lekin mazdūr thoṛe hain. Pas fasl ke mālik kī minnat karo, ki wuh apnī fasl kāṭne ke liye mazdūr bhej de.

¶ Yā zail kī Injīl, jo muqaddas Yūhannā ke daswen Bāb men se lī gaī hai.

Yūhannā x. 1.

MAIN tum se sach sach kahtā hūn, ki jo koī darwāze se bherkhāne men dākhil nahīn hotā, balki âur kisī taraf se charh jātā hai, wuh chor aur ḍākū hai. Lekin jo darwāze se dākhil hotā hai, wuh bheṛon kā charwāhā hai. Us ke liye darbān darwāza khol detā hai; aur bheṛen us kī āwāz suntī hain: aur wuh apnī bheṛon ko nām ba nām bulākar bāhar le jātā hai. Jab wuh apnī sab bheṛon ko bāhar nikāl chuktā hai, to un ke āge āge chaltā hai, aur bheṛen us ke pīchhe pīchhe ho letī hain; kyūnki wuh us kī āwāz pahchāntī hain. Magar wuh gair shakhs ke pīchhe na jāengī, balki us se bhāgengī; kyūnki gairon kī āwāz nahīn pahchāntīn. Yisū' ne un se yih tamsīl kahī: lekin wuh na samjhe ki yih kyā bāten hain jo ham se kahtā hai. Pas Yisū' ne un se phir kahā; Main tum se sach sach kahtā hūn, ki Bheṛon kā darwāza main hūn. Jitne mujh se pahle āe, sab chor aur ḍākū hain; magar bheṛon ne un kī na sunī. Darwāza main hūn: agar koī mujh se dākhil ho, to najāt pāegā, aur andar bāhar āyā jāyā karegā, aur chārā pāegā. Chor nahīn ātā, magar churāne aur mār ḍālne aur halāk karne ko. Main is liye āyā ki wuh zindagī pāen, aur kasrat se pāen. Achchhā charwāhā main hūn: achchhā charwāhā bheṛon ke liye apnī jān detā hai. Mazdūr jo na charwāhā hai, na bheṛon kā mālik, bheṛiye ko āte dekhkar bheṛon ko chhoṛke bhāg jātā hai, aur bheṛiyā un ko pakartā aur parāganda kartā hai. Wuh is liye bhāg jātā hai, ki mazdūr hai, aur us ko bheṛon kā fikr nahīn. Achchhā charwāhā main hūn; jis tarah Bāp mujhe jāntā hai, aur main Bāp ko jāntā hūn, isī tarah main apnī bheṛon ko jāntā hūn, aur merī bheṛen mujhe jāntī hain; aur main bheṛon ke liye apnī jān detā hūn. Aur merī âur bhī bheṛen hain, jo is bherkhāne kī nahīn. Mujhe un kā bhī lānā zarūr hai; aur wuh merī āwāz sunengī; phir ek hī galla aur ek hī charwāhā hogā.

¶ Phir Bishap, apnī kursī par baiṭhā hūā, unhen zail kī bāten sunāe.

AI bhāiyo, tum ne apne khalwatī imtihān ke waqt, aur us nasīhat men jo abhī tumhen kī gaī hai, aur un pāk Wirdon men bhī jo Injīl aur Rasūlon ke sahīfon se liye gae, yih sunā hai, ki yih 'Uhda jis ke liye tum bulāe gae ho, kaisā a'lā, aur kaisā bhārī hai. Aur ab ham phir apne Khudāwand Yisū' Masīh ke Nām se tumhen nasīhat karte hain ki yād rakkho, ki tum kaisī a'lā Manzalat, aur kaise bhārī 'Uhde aur Amānat ke liye bulāe gae ho; ya'nī is ke liye ki tum Khudāwand kī taraf se Elchī aur Pāsbān aur Mukhtārkār hokar, Khudāwand ke gharāne

Digitized by Google

ko sikhāo, jatāo, khilāo aur un kā bandobast karo; aur Masīh kī parāganda bheron ko, aur us ke farzandon ko jo is ḳharāb dunyā ke darmiyān hain, ḍhūnḍhā karo, tāki wuh Masīh ke wasīle se abadī najāt pāen.

Pas apne *apne* dil men yih bāt naqsh kar rakkho, ki tumhen kaisā barā ḳhazāna supurd kiyā jātā hai; ya'nī Masīh kī bheren, jinhen us ne apnī maut se ḳharīdā, aur jin ke wāste us ne apnā ḳhūn bahāyā thā. Jis Kalīsiyā aur Jamā'at kī ḳhidmat tumhen karnī hogī, wuh Masīh kī Dulhan aur us kā Badan hai. Aur agar us Kalīsiyā yā us ke kisī 'uzw ko tumhārī gaflat ke sabab kisī tarah kā nuqsān yā harj pahunche, to tum jānte ho ki yih kaisā bhārī qusūr hogā, aur us kī kaisī haulnāk sazā hogī. Is liye apne dilon men gaur karo, ki tum ko Ḳhudā ke farzandon aur Masīh kī Dulhan aur Badan kī jo ḳhidmat karnī hogī, us se garz kyā hai; aur tum, apne farz ke muwāfiq, hatt al maqdūr aisī tadbīr karo, ki jitne tumhāre supurd hain yā honge, un sab ko Ḳhudā ke īmān aur 'irfān men aisā muttafiq karo, aur Masīh men aisī puḳhtagī aur goyā bulūgat tak pahunchāo, ki tumhāre darmiyān na dīn kī galatī kī, na chāl chalan kī badī kī jagah bāqī rahe, aur us waqt tak tum mihnat, taraddud, aur koshish se dastbardār na ho.

Pas chūnki tumhārā 'Uhda aisā 'umda aur aisā mushkil bhī hai, is liye zāhir hai ki tum ko us ke farāiz men kaise bare fikr aur tawajjuh se mashgūl honā chāhiye, tāki jis Ḳhudāwand ne tum ko aisī a'lā Manzalat par qāim kiyā hai, tum us ke tābi'dār aur shukrguzār ṭhahro, aur nīz ḳhabardār raho, aisā na ho ki tum āp thokar khāo, yā auron ke ṭhokar khāne ke sabab bano. Magar mumkin nahīn ki tum is kām kī taraf apnī zāt se māil ho; kyūnki aisā mailān aur qābiliyat sirf Ḳhudā hī se mil saktī hai; is liye tum ko chāhiye, aur nihāyat zarūr bhī hai, ki us ke Rūhul-Quds ke liye sargarmī se du'ā māngā karo. Aur yih bhārī kām jis kā maqsad insān kī najāt hai, tum *aur* kisī tadbīr se anjām tak pahunchā nahīn sakte, magar sirf muqaddas Kitāb se lī hūī ta'līm aur nasīhat karne, aur us ke mutābiq chalne se; lihāza socho, ki Kitāb i muqaddas ke paṛhne aur sīkhne men, aur apne, aur apne *gharānon* ke chāl chalan ko usī Kitāb i muqaddas ke qā'ide ke muwāfiq durust karne men, kaisā mashgūl honā chāhiye. Aur isī sabab se yih bhī chāhiye, ki hatt al maqdūr sab dunyāwī taraddud aur shuglon ko chhoṛo aur un se kanāra karo.

Ham ko qawwī ummed hai ki tum in bāton ko apne *dilon* men muddat se soch aur jānch chuke hoge, aur yih irāda i musammam kiyā hogā, ki fazl i ilāhī se is 'Uhde ke farāiz men, jis ke liye Ḳhudā ne karm karke tum ko bulāyā hai, apne āp ko bi'lkull tasadduq karoge; yahān tak ki tum hatt al maqdūr sirf isī ek kām men lage rahoge, aur apne sab taraddud aur shugl isī se muta'alliq rakkhoge. Ham ko yih bhī ummed hai, ki tum hamāre ek hī Munjī Yisū' Masīh kī Shafā'at ke wasīle Ḳhudā Bāp se Rūhul-Quds kī āsmānī madad har waqt māngā karoge; tāki Kitāb i muqaddas ke roz ba roz paṛhne aur sochne se tum apnī Ḳhidmat men ziyāda puḳhta aur mazbūt hote jāo; aur apne aur apne *gharānon* ke chāl chalan ko pāk karne, aur Masīh ke qā'ide aur Ta'līm ke sānche men ḍhālne kī koshish waqtan fa waqtan aisī kiyā karo, ki tum *apnī jamā'aton* kī pairawī ke liye ḳhudāparastī ke mufīd namūne bano.

Aur ab, is liye ki Masīh kī yih Jamā'at jo hāzir hai samajh sake, ki in bāton men *tumhāre* ḳhayāl aur *irāde* kyā hain, aur is liye bhī ki tum apne is wa'de ke sabab apne farāiz adā karne kī taraf ziyādā rāgib ho jāo, in sawālon ke, jo ham Ḳhudā aur us kī Kalīsiyā ke Nām se mazkūra bāton kī nisbat tum se karenge, sāf sāf jawāb do.

KYĀ' tum apne *apne* dil men yih samajhte ho, ki hamāre Ḳhudā-

Digitized by Google

wand Yisū' Masīh kī marzī, aur Inglistān kī Kalīsiyā ke tarīqe ke muwāfiq Prīsṭ ke Darje aur Ḳhidmat ke liye bulāe gae ho?

Jawāb. Hān, main aisā hī samajhtā hūn.

Bishop.

KYĀ tumhen yaqīn hai, ki jin 'Aqīdon kā mānnā us abadī najāt kī shart hai, jo Yisū' Masīh par īmān lāne se hotī hai, wuh sab Kitāb i muqaddas men kāfī taur par mundaraj hain? Aur kyā tumhārā yih qasd hai, ki jo jamā'at tumhāre sipurd kī jāegī us ko usī Kitāb i muqaddas men se ta'līm doge; aur jo kuchh tumhen yaqīn ho, ki Kitāb i muqaddas se sābit ho saktā hai, kyā us ke siwā koī bāt abadī najāt kī shart ṭhahrāke na sikhāoge?

Jawāb. Hān, mujhe aisā hī yaqīn hai, aur main ne qasd kiyā hai ki fazl i ilāhī se main aisā hī karūngā.

Bishop.

PAS kyā tum wafādārī se koshish karoge, ki Masīh kī Ta'līm, Sakrāminton, aur Siyāsat ke tarīqon ko is tarah hamesha 'amal men lāo, jis tarah Ḳhudāwand ne hukm diyā, aur is Kalīsiyā aur Mulk ne qabūl kiyā hai; aisā ki jo jamā'at tumhārī Nigahbānī men sipurd ho, use tākīd se unhen mānne aur 'amal men lāne kī ta'līm do?

Jawāb. Hān, Ḳhudāwand kī madad se main aisā hī karūngā.

Bishop.

KYĀ tum har dam wafādārī se musta'idd rahoge, ki har galat aur ajnabī ta'līm ko, jo Ḳhudā ke kalām ke barḳhilāf ho, haṭāo aur dūr karo? aur kyā tum apne *apne* Galle men tanduruston aur bīmāron ko bhī, zarūrat aur mauqa' ke muwāfiq, ḳhalwatī aur 'alāniya dono taur par jatāoge aur nasīhat karoge?

Jawāb. Hān, Ḳhudāwand merī madad kare, to main aisā hī karūngā.

Bishop.

KYĀ tum Du'ā māngne, aur muqaddas Kitāb ke paṛhne men, aur jo bāten us ke samajhne ke liye mufīd hain un ke gaur men koshish karoge, aur dunyāwī aur nafsānī shuglon se kanāre rahoge?

Jawāb. Hān, Ḳhudāwand merī madad kare, to main aisī hī koshish karūngā.

Bishop.

KYA tum koshish karoge, ki apne āp ko, aur apne *apne* gharāne ko bhī, Masīh kī Ta'līm ke muwāfiq durust karo; aur apne āp ko aur un ko bhī hatt al maqdūr Masīh ke galle ke liye mufīd namūna banāo?

Jawāb. Hān, Ḳhudāwand merī madad kare, to main isī men dil lagāūngā.

Bishop.

KYĀ tum sab Masīhīon men, aur ḳhusūsan un men jo tumhāre sipurd hain yā hongе, hatt al imkān amn, mel milāp, aur mahabbat qāim karoge?

Jawāb. Hān, Ḳhudāwand merī madad kare, to main aisā hī karūngā.

Bishop.

KYĀ tum apne Hākim i shara', aur Kalīsiyā ke *aur* a'lā ḳhādimān i dīn kī, aur un kī bhī jin ke iḳhtiyār aur hukm men tum hoge, adab ke sāth farmānbardārī karoge, aur dil kī ḳhushī aur razāmandī se un kī Masīhī hidāyaton kī pairawī karoge, aur un ke Masīhī faisalon ke tābi' rahoge?

Jawāb. Hān, Ḳhudāwand merī madad kare, to main aisā hī karūngā.

¶ Tab Bishop khaṛā hokar yūn kahe:

QĀDIR i Mutlaq Ḳhudā, jis ne tum ko yih sab kām karne kā irāda baḳhshā hai, unhen 'amal men lāne kī qūwwat aur tāqat bhī baḳhshe; tāki jo kām us ne tum men shurū' kiyā hai, use kamāl tak bhī pahunchāe; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Is ke ba'd Jamā'at se yih darḳhwāst kī jāe, ki in sab bāton ke liye dil hī dil men Ḳhudā se 'ājizī ke sāth iltijā kare; aur in Du'āon ke wāste kuchh 'arse tak ḳhāmoshī rahe.

Digitized by Google

¶ Is ko ba'd Prīsṭ honewāle ashḳhās ghuṭne ṭeke rahen, aur Bishap zail kā gīt gāe yā paṛhe; ya'nī Bishap shurū' kare, aur Prīsṭ, aur dūsre hāzirīn, har bait kā dūsrā misra' gāen yā paṛhen.

KHUDĀ Rūh Pāk! Tū dil men ā
Āsmānī nūr ham men chamkā;
Taqdīs ke Rūh! Ham bandon par
Haft-chand in'ām tū nāzil kar.

Mubārak masah az āsmān,
Hayāt-baḳhsh hai aur itmīnān;
Tū apnī dāim roshnī se
Zulmat miṭā, bīnāī de.

Tū apne behadd fazl se
Sab dāg se pāk kar, ḳhushī de;
Ai dil ke Hāfiz mihrbān!
Ġamgīnī dūr kar, baḳhsh amān.

Hamāre Hādī aur Ustād!
Tū rāh-i-haqq kā kar irshād;
Baḳhsh Bāp aur Beṭe kī pahchān
Aur apnī bhī jo Tīn yaksān;

Tā pusht dar pusht 'abduz-zamān
Ham gāen, hokar ḳhush ilhān:
"Hamd ḳhūbīon ke chashme ko,
Bāp, Beṭe, Rūh kī sanā ho!"

¶ Is ke ba'd Bishap yih kahkar zail kī du'ā paṛhe, ki

Ham du'ā māngen.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, āsmānī Bāp, Tū ne apnī behadd mahabbat aur shafaqat se, jo ham par hūī, apnā iklautā aur kamāl 'azīz Beṭā Yisū' Masīh ham ko is liye diyā hai, ki wuh hamārā Fidiya Denewālā aur abadī zindagī kā Bānī ho; aur us ne, apnī maut se hamāre fidiya kā kām pūrā karke, aur āsmān par chaṛhkar, apne Rasūl, Nabī, Bashīr, Mu'allim aur Chaupān dunyā men bheje, aur in kī mihnat aur ḳhidmat ke zarī'e se jahān kī sab atrāf men ek baṛā galla jama' kar liyā, tāki tere pāk Nām kī abadī hamd ho. Terī azalī shafaqat kī in baṛī ni'maton ke liye ham dil o jān se terā shukr karte hain, aur is liye bhī ki tū ne apne *in bandon* ko, jo hāzir *hain*, karm karke usī 'Uhde aur Ḳhidmat ke liye bulāyā hai jo banī Ādam kī najāt ke wāste muqarrar hūī hai, terī hamd aur parastish karte hain; aur usī tere mubārak Beṭe ke wasīle 'ājizī se minnat karte hain, ki un sab ko, jo yahān, yā *aur* kahīn, terā pāk Nām lekar du'ā māngte hain, yih baḳhsh, ki ham apne āp ko terī in ni'maton, aur *aur* sab ni'maton kī hamesha shukrguzārī zāhir karen; aur Rūhul-Quds kī madad se tere aur tere Beṭe ke 'irfān aur īmān men roz ba roz baṛhte aur taraqqī karte rahen; tāki tere *in Ḳhādimon* se, aur un se bhī jin ke liye yih *tere Ḳhādim* muqarrar *honge*, hamesha tere pāk Nām kā jalāl ho, aur terī mubārak bādshāhat taraqqī pāe; apne usī Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se yih baḳhsh, jo usī Rūhul-Quds kī yagānagī men tere sāth abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

¶ Is du'ā ke ba'd, Bishap un Prīsṭon samet, jo hāzir hon, har ek Prīsṭ honewāle ke sir par judāgāna apne hāth rakkhe. Taqarrur pānewāle 'ājizī se ghuṭne ṭeke rahen, aur Bishap har ek se yūn kahe ki:

KHUDĀ kī Kalīsiyā men Prīsṭ ke 'Uhde aur Kām ke liye, jo ab hamāre Hāthon ke rakhne se tere supurd kiyā jātā hai, Rūhul-Quds ko le. Jin ke gunāh tū baḳhshe, un ke baḳhshe gae; aur jin ke gunāh tū rahne de, un ke rah gae. Aur tū Ḳhudā ke Kalām, aur us ke muqaddas Sakrāminṭon kā amānatdār denewālā ho; Bāp, aur Beṭe, aur Rūhul-Quds ke Nām se. Āmīn.

¶ Tab wuh sab ghuṭne ṭeke rahen, aur Bishap har ek ke hāth men Kitāb i muqaddas kī ek jild yih kahkar de:

JIS Jamā'at kā ḳhadim tū shara' ke muwāfiq muqarrar hogā, us men Ḳhudā kā Kalām sunāne, aur pāk Sakrāminṭon ke 'amal men lāne, kā iḳhtiyār le.

¶ Is ke ba'd, Nikāyā kā 'Aqīda gāyā yā paṛhā jāe; aur phir is ke ba'd Bishap Sharākat kī Namāz kī bāqī rasm adā kare; aur jitnon ne Taqarrur

Digitized by Google

pāyā ho sab ek sāth us ko leṇ; aur jab tak us ko na le chukeṇ, usī jagah raheṇ, jahāṇ un par Hāth rakkhe gae the.

¶ Jab Sharākat tamām ho, to āḳhirī Kālikṭ ke ba'd, Barakat ke kalime se peshtar hī, zail kī Kālikṭeṇ paṛhī jāeṇ.

AI kamāl rahīm Bāp, ham terī minnat karte haiṇ, ki apne in bandoṇ par apnī āsmānī barakat bhej; tāki wuh rāstbāzī kā jāma pahine raheṇ, aur terā Kalām jo un ke muṇh se nikle aisā kāmyāb ho, ki kabhī be-tāsīr na rahe. Yih bhī baḳhsh, ki jo kuchh wuh tere kamāl muqaddas Kalām meṇ se, yā us ke mazmūn ke mutābiq, pesh kareṇ, use apnī najāt kā wasīla samajhkar sunne aur taslīm karne kī taufīq ham ko mile; tāki ham apne tamām qauloṇ aur fi'loṇ meṇ tere jalāl aur terī bādshāhat kī taraqqī ke tālib raheṇ; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

AI Ḳhudāwand, apne kamāl karm o fazl ke sāth sab kāmoṇ meṇ hamārā peshwā ho, aur apnī dāimī madad se hameṇ āge baṛhā; tāki hamāre sab kāmoṇ kā shurū', aur qiyām, aur anjām tujhī meṇ ho, aur is tarah ham tere pāk Nām kā jalāl zāhir karke tere rahm se āḳhir i kār abadī zindagī hāsil kareṇ; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHUDĀ kā itmīnān, jo sārī samajh se bāhar hai, tumhāre diloṇ aur khayāloṇ ko Ḳhudā aur us ke Beṭe hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh kī pahchān aur mahabbat meṇ mahfūz rakkhe; aur Qādir i mutlaq Ḳhudā, Bāp, Beṭe, aur Rūhul-Quds kī barakat tum par ho, aur tumhāre sāth hamesha rahe. *Āmīn.*

¶ Agar ek hī din meṇ ba'z shaḳhsoṇ ko Ḍīkan kā Darja, aur ba'z ko Prīsṭ kā Darja mile, to Ḍīkan honewāle pahle pesh kiye jāeṇ, aur ba'd us ke Prīsṭ honewāle: aur donoṇ ke liye Litāniyā ko ek bār paṛhnā kāfī hogā. Kālikṭeṇ to dono paṛhī jāeṇ, pahle Ḍīkanoṇ kī, ba'd us ke Prīsṭoṇ kī. Ḳhatt Iflsīoṇ iv. 7–13 ho, jaise isī Tartīb meṇ marqūm ho chukā hai. Is ke ba'd hī, jo Ḍīkan ke darje par mu'aiyan honewāle hoṇ un se tartīb i bālā ke mutābiq sawāl kiye jāeṇ, tab un kā Ta'aiyun ho. Phir un meṇ se ek shaḳhs Injīl ko paṛhe, ya'ni ḳhwāh muqaddas Matī ix. 36–38, jaise is Tartīb meṇ marqūm ho chukā hai, ḳhwāh muqaddas Lūqā xii. 35–38, jaise Ḍīkanoṇ ke ta'aiyun kī Tartīb meṇ marqūm ho chukā hai. Āḳhir i kār Prīsṭ honewāloṇ se bhī sawāl kiye jāeṇ, aur un kā Taqarrur ho, jaise isī Tartīb meṇ hukm ho chukā hai.

Digitized by Google

ĀRCH-BISHAP YĀ BISHAP

KE

TAQARRUR YĀ TAQADDUS KĪ TARTĪB,

JO HAMESHA KISĪ ITWĀR YĀ MUQADDAS DIN 'AMAL MEN ĀE.

¶ Jab Girjā men sab tarah kī taiyārī ho chuke, to Subh kī Namāz ke ba'd Ārch-Bishap, yā *aur* koī Bishap jo is kām ke liye ṭhahrāyā gayā ho, Sharākat kī Namāz ko shurū' kare; aur is men Kālikṭ yih ho:

KĀLIKṬ.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, Tū ne apne Beṭe Yisū' Masīh ke zarī'e se apne muqaddas Rasūlon ko bahut sī 'umda ni'maten dekar un ke zimme kiyā ki terā gallā charāen; ham terī minnat karte hain, ki sab Bishapon ko, jo terī Kalīsiyā ke Chaupān hain, aisī taufīq de, ki wuh terā Kalām koshish se sunāen, aur us ke mutābiq jo Masīhī Siyāsat ke tarīqe hain un par 'amal bhī karāen; aur jamā'aton ko bhī yih baḳhsh, ki wuh un dono kī pairawī farmānbardārī se karen, tāki galle aur Gallebān dono abadī jalāl ke tāj ko hāsil karen; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Tab dūsrā Bishap Ḳhatt ko paṛhe.

1 *Timuthiyus* iii. 1.

YIH bāt sach hai, ki Jo shaḳhs nigahbān kā 'uhda chāhtā hai, wuh achchhe kām kī khwāhish kartā hai. Pas nigahbān ko beilzām, ek bīwī kā shauhar, parhezgār, muttaqī, shāista, musāfirparwar, aur ta'līm dene ke lāiq honā chāhiye; nashe men gul machānewālā, yā mārpīṭ karnewālā na ho, balki halīm ho, na takrārī, na zardost; apne ghar kā baḳhūbī bandobast kartā ho, aur apne bachchon ko kamāl sanjīdagī se tābi' rakhtā ho. (Jab koī apne ghar hī kā bandobast karnā nahīn jāntā, to Ḳhudā kī kalīsiyā kī kyūnkar ḳhabargīrī karegā?) Naumurīd na ho, tāki gurūr karke kahīn Iblīs kī sī sazā na pāe. Aur bāharwālon ke nazdīk bhī neknām honā chāhiye, tāki malāmat men aur Iblīs ke phande men na phanse.

¶ Yā yih.

ḲHATT KE 'IWAZ. A'māl xx. 17.

AUR Paulus ne Mīletus se Ifisus men kahlā bhejā aur kalīsiyā ke buzurgon ko bulwāyā. Jab wuh us ke pās āe, to un se kahā; Tum ḳhud jānte ho, ki pahle hī din se, ki main ne Āsiya men qadam rakkhā har waqt tumhāre sāth kis tarah rahā; ya'nī kamāl firotanī se, aur ānsū bahā bahākar, aur un āzmāishon men jo Yahūdīon kī sāzish ke sabab mujh par wāqi' hūīn, Ḳhudāwand kī ḳhidmat kartā rahā. Aur jo jo bāten tumhāre fāide kī thīn, un ke bayān karne, aur 'alāniya aur ghar ghar sikhāne se kabhī na jhijhkā; balki Yahūdīon aur Yūnānīon ke rū ba rū gawāhī detā rahā, ki Ḳhudā ke sāmne tauba karnā, aur hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh par īmān lānā chāhiye. Aur ab dekho, main rūh men bandhā hūā Yarūshalem ko jātā hūn, aur na ma'lūm ki wahān mujh par kyā kyā guzre: siwā is ke ki Rūhu'l Quds har shahr men gawāhī de dekar mujh se kahtā hai, ki qaid aur musībaten tere liye taiyār hain. Lekin main apnī jān ko 'azīz nahīn samajhtā ki us kī kuchh qadr karūn, ba muqābala is ke, ki apnā daur, aur wuh ḳhidmat jo Ḳhudāwand Yisū' se pāī hai, pūrī karūn, ya'nī Ḳhudā ke fazl kī ḳhushḳhabarī kī gawāhī dūn. Aur ab dekho, main jāntā hūn ki tum sab, jin ke darmiyān main bādshāhat kī manādī kartā phirā, merā munh phir na dekhoge. Pas main āj ke din tumhen qata'ī kahtā

Digitized by Google

hūn, ki sab ke khūn se pāk hūn. Kyūnki main Khudā kī sārī marzī tum se pūre taur par bayān karne se na jhijhkā. Pas apnī aur us sāre galle kī khabardārī karo, jis kā Rūhu'l Quds ne tumhen nigahbān thahrāyā, tāki Khudā kī kalīsiyā kī gallabānī karo, jise us ne khāss apne khūn se mol liyā. Main yih jāntā hūn, ki mere jāne ke ba'd phārnewāle bheriye tum men āenge, jinhen galle par kuchh tars na āegā; aur khud tum men se aise ādmī uthenge, jo ulṭī ulṭī bāten kahenge, tāki shāgirdon ko apnī taraf khench len. Is liye jāgte raho, aur yād rakkho, ki main tīn baras tak rāt din ānsū bahā bahākar har ek ko samjhāne se bāz na āyā. Ab main tumhen Khudā aur us ke fazl ke kalām ke sipurd kartā hūn, jo tumhārī taraqqī kar saktā hai, aur sāre muqaddason men sharīk karke mīrās de saktā hai. Main ne kisī kī chāndī, yā sone, yā kapre kā lālach nahīn kiyā. Tum āp jānte ho, ki inhīn hāthon ne merī aur mere sāthīon kī hājaten rafa' kīn. Main ne tum ko sab bāten karke dikhā dīn, ki is tarah mihnat karke kamzoron ko sambhālnā, aur Khudāwand Yisū' kī bāten yād rakhnī chāhiyen, ki us ne khud kahā; Denā lene se mubārak hai.

¶ Tab *aur* koī Bishap Injīl ko parhe.

Yūhannā xxi. 15.

YISŪ' ne Shama'ūn Patras se kahā, ki Ai Shama'ūn, Yūhannā ke bete, kyā tū in se ziyāda mujh se mahabbat rakhtā hai? Us ne us se kahā; Hān, Khudāwand; tū to jāntā hī hai, ki main tujhe 'azīz rakhtā hūn. Us ne us se kahā; To mere barre charā. Us ne dobāra us se phir kahā, ki Ai Shama'ūn, Yūhannā ke bete, kyā tū mujh se mahabbat rakhtā hai? Wuh bolā; Hān, Khudāwand, tū to jāntā hī hai, ki main tujh ko 'azīz rakhtā hūn. Us ne us se kahā; To merī bheron kī gallabānī kar. Us ne tīsrī bār us se kahā, ki Ai Shama'ūn, Yūhannā ke bete, kyā tū mujhe 'azīz rakhtā hai? Chūnki us ne tīsrī bār us se kahā; Kyā tū mujhe 'azīz rakhtā hai, is sabab se Patras ne dilgīr hokar us se kahā; Ai Khudāwand, tū to sab kuchh jāntā hai; tujhe ma'lūm hī hai, ki main tujhe 'azīz rakhtā hūn. Yisū' ne us se kahā; To merī bheren charā.

¶ Yā yih.

Yūhannā xx. 19.

PHIR usī din, jo hafte kā pahlā din thā, shām ke waqt, jab wahān ke darwāze jahān shāgird the, Yahūdīon ke dar se band the, Yisū' ākar bīch men khara hūā, aur un se kahā, ki Tumhārī Salāmatī ho! Aur yih kahkar us ne apne hāth aur paslī unhen dikhāī. Pas shāgird Khudāwand ko dekhkar khush hūe. Yisū' ne phir un se kaha, ki Tumhārī salāmatī ho; jis tarah Bāp ne mujhe bhejā hai, usī tarah main bhī tumhen bhejtā hūn. Aur yih kahkar un par phūnkā aur un se kahā, ki Rūhu'l Quds lo. Jin ke gunāh tum bakhsho, un ke bakhshe gaye hain; jin ke gunāh tum qāim rakkho, un ke qāim rakkhe gaye hain.

¶ Yā yih.

Matī xxviii. 18.

YISŪ' ne pās ākar un se bāten kīn, aur kahā, ki Āsmān aur zamīn kā kull ikhtiyār mujhe diyā gayā hai. Pas tum jākar sab qaumon ko shāgird banāo, aur unhen Bāp aur Bete aur Rūhu'l Quds ke nām par baptisma do; aur unhen yih ta'līm do, ki un sab bāton par 'amal karen jin kā main ne tum ko hukm diyā; aur dekho, main dunyā ke ākhir tak hamesha tumhāre sāth hun.

¶ Jab Injīl aur Nīkāyā kā 'Aqīda aur Wa'z khatm hon, to do Bishap us ko, jo Bishap banne ke liye chunā gayā ho, aur jo is waqt Jubba i usqufī pahne hūe ho, usī 'ilāqe ke Arch-Bishap ke sāmne, yā kisī aur Bishap ke sāmne jo shara'ī farmān ke wasīle se nāmzad kiyā gayā ho, pesh karen. Arch-Bishap pāk Mez ke pās apnī kursī par baithā rahe, aur pesh karnewāle Bishap yūn kahen:

Digitized by Google

AI kamāl mu'azzaz dīnī Bāp, ham āp ke huzūr is ḳhudāparast aur 'ālim o fāzil shaḳhs ko pesh karte hain, ki wuh Bishap ke darje par Taqarrur o Taqaddus pāe.

¶ Tab Ārch-Bishap Taqaddus ke liye Farmān i shāhī talab karke paṛhwāe, phir jo Bishap honewale hon, unse Ārch-Bishap kī wājibī Farmānbardārī kī Qasm zail ke mutābiq lī jāe.

Ārch-Bishap kī wājibī Farmānbardārī kī Qasm.

KHUDĀ ke Nām se, Āmīn. Main *fulān, fulān* Kalīsiyā aur 'Ilāqe kā chunā hūā Bishap, is bāt kā qaul o qarār kartā hūn, ki main, *fulān* 'ilāqe ke Ārch-Bishap aur Sadr Kalīsiyā kī, aur un ke Jānishīnon kī, wājibī hurmat aur farmānbardārī karūngā. Is men Ḳhudā, Yisū' Masīh ke wasīle se, merī madad kare.

¶ Yih Qasm Ārch-Bishap ke Taqaddus ke waqt us se lī na jāe.

¶ Tab Ārch-Bishap hazirīn i jamā'at ko, yih kahkar du'ā māngne kī targīb de:

AI bhāiyo, Muqaddas Lūqā kī Injīl men likhā hai, ki hamāre Munjī Masīh ne apne bārah Rasūlon ke chunne aur bhejne se pahle sārī rāt du'ā māngne men guzārī. Phir Rasūlon ke A'māl kī kitāb men likhā hai, ki Antākiyā men jo Shāgird the, unhon ne Paulus aur Barnabā par hāth rakhne aur bhejne se pahle roza rakkhā aur du'ā māngī. Pas ham bhī, apne Munjī Masīh aur us ke Rasūlon ke namūne kī pairawī karke, pahle du'ā māngen, aur us ke ba'd hī is shaḳhs ko, jo hamāre sāmne pesh kiyā gayā hai, Bishap ke darje men dāḳhil karen, aur jis kām ke liye ham bharosā rakhte hain ki Rūhul-Quds ne us ko bulāyā hai, us ke karne ko use bhejen.

¶ Tab Litāniyā, jaisā ki Ḍīkanon ke Taqarrur kī tartīb men hukm hai, paṛhī jāe, magar is darḳhwāst ke ba'd, ki "Karm karke sab Bishapon, wg." wuh ḳhāss Darḳhwāst, jo tartīb i mazkūr men baṛhāī gaī, chhoṛ dī jāe, aur us ke 'iwaz zail kī Darḳhwāst paṛhī jāe:

KARM karke hamāre is chune hūe Bhāī ko barakat de, aur us par apnā fazl nāzil kar, tāki jis 'Uhde ke liye wuh bulāyā gayā hai, us ke farāiz ko lāiq taur par adā kare, tāki terī Kalīsiyā kī taraqqī, aur tere Nām kī 'izzat, hamd, aur jalāl ho;

Jawāb. Ai karīm Ḳhudāwand, hamārī sun.

¶ Tab zail kī Du'ā paṛhī jāe.

AI Qādir i Mutlaq Ḳhudā, sab achchhī chīzon ke baḳhshnewāle, Tū ne apne Rūhul-Quds ke wasīle se apnī Kalīsiyā men muḳhtalif darjon ke Ḳhādim-i-dīn muqarrar kiye hain; apne is bande par, jo ab Bishap ke kām aur ḳhidmat ke liye bulāyā gayā hai, rahm kī nazar kar; aur use apne dīn ke haqīqī 'ilm se aisā mālāmāl kar, aur chāl chalan kī be'aibī se aisī zīnat baḳhsh, ki wuh kalām aur fi'l se bhī is 'Uhde men terī ḳhidmat īmāndārī ke sāth kare, tāki tere Nām kā jalāl aur terī Kalīsiyā kī taraqqī aur achchhā intizām ho; hamāre Munjī Yisū' Masīh ke sawāb kī badaulat yih baḳhsh, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

¶ Tab Ārch-Bishap, apnī kursī par baiṭhā hūā, Taqaddus pānewāle se yūn kahe:

AI bhāī, chūnki muqaddas Kitāb aur qadīm Qānūnon men yih hukm hai, ki Masīh kī Kalīsiyā men, jis ke ḳharīdne men us ne apnā ḳhūn tak bahā diyā, Hukūmat karne ke wāste kisī par jaldbāzī se hāth rakhkar us ko māmūr na karen; is liye tum ko is 'Uhde par qāim karne se pahle main chand Umūr men tum se sawāl karūngā, tāki yih Jamā'at jān le, aur gawāhī bhī de sake, ki Ḳhudā kī Kalīsiyā men kis tarah se guzrān karne kā tumhārā irāda hai.

KYĀ tumhen yaqīn hai, ki tum hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh kī marzī, aur is Mamlukat ke āīn ke mutābiq is 'Uhde ke liye filhaqīqat bulāe gae ho?

Digitized by Google

Jawāb. Hān, mujhe aisā hī yaqīn hai.

Ārch-Bishap.

KYĀ tumhen yaqīn hai, ki jin 'Aqīdon kā mānnā us abadī najāt kī shart hai, jo Yisū' Masīh par īmān lāne se hotī hai, wuh sab Kitāb i muqaddas men kāfī taur par mundaraj hain? Aur kyā tumhārā yih qasd hai, ki jo jamā'at tumhāre sipurd kī jāegī us ko usī Kitāb i muqaddas men se ta'līm doge; aur jo kuchh tumhen yaqīn ho, ki Kitāb i muqaddas se sābit ho saktā hai, kyā us ke siwā koī bāt abadī najāt kī shart ṭhahrāke na sikhāoge, aur na sābit karoge?

Jawāb. Hān, mujhe aisā hī yaqīn hai, aur main ne qasd kiyā hai ki fazl i ilāhī se main aisā hī karūngā.

Ārch-Bishap.

PAS kyā tum usī muqaddas Kitāb ke mihnat se mutāla'a karne men wafā karoge, aur us kī sahīh samajh kī Ḳhudā se du'ā karoge; aisā ki tum usī kī ma'rifat sahīh Ta'līm se sikhāne aur nasīhat karne, aur nīz muḳhālifon kā muqābala karne aur unhen qāil karne ke qābil ho jāo?

Jawāb. Hān, Ḳhudā kī madad se, main aisā hī karūngā.

Ārch-Bishap.

KYĀ tum musta'idd ho, ki har dam wafādārī se har galat aur ajnabī ta'līm ko, jo Ḳhudā ke Kalām ke barḳhilāf ho, haṭāo aur dūr karo; aur ḳhalwatī aur 'alāniya taur par auron ko bhī waisā hī karne kī targīb doge aur himmat bandhāoge?

Jawāb. Hān, Ḳhudāwand merī madad kare, to main aisā karne ko musta'idd hūn.

Ārch-Bishap.

KYĀ tum tamām bedīnī aur dunyāwī shahwaton kā inkār karke is jahān i maujūda men parhezgārī, rāstbāzī, aur ḳhudāparastī se basar karoge; aisā ki tum apne āp ko auron ke liye sab bāton men nek a'māl kā namūna dikhāo, tāki jab muḳhālif tumhārī kisī tarah kī badnāmī na kar sake, to sharminda ho jāe?

Jawāb. Hān, Ḳhudāwand merī madad kare, to main aisā hī karūngā.

Ārch-Bishap.

KYĀ tum sab ādmīon men hatt al imkān amn, mel milāp, aur mahabbat qāim karoge; aur tumhāre 'Ilāqe men jo log mufsid, sarkash, aur sharīr hon, un ko us iḳhtiyār se jo Ḳhudā ke Kalām ke mutābiq tum ko hāsil hogā, aur is Mamlukat ke Āīn se tumhare supurd hogā, tambīh aur sazā doge?

Jawāb. Hān, Ḳhudā kī madad se main aisā hī karūngā.

Ārch-Bishap.

KYĀ tum auron ke muqarrar karne aur bhejne men, aur un par hāth rakhne men, amānatdār rahoge?

Jawāb. Hān, Ḳhudā kī madad se main aisā hī rahūngā.

Ārch-Bishap.

KYĀ tum apne āp ko halīm dikhāoge, aur Masīh kī ḳhātir garībon aur muhtājon par, aur nāchār pardesīon par, rahm karoge?

Jawāb. Hān, Ḳhudā kī madad se main apne āp ko aisā hī dikhāūngā.

¶ Tab Ārch-Bishap, khaṛā hoke, yūn kahe:

QĀDIR i Mutlaq Ḳhudā, hamārā āsmānī Bāp, jis ne tum ko in sab kāmon ke karne kā nek irāda diyā hai, Ūnhen 'amal men lāne ke liye bhī tumhen quwwat o tāqat de; tāki, jab wuh tum men yih achchhā kām tamām kar chuke, jo us ne shurū' kiyā hai, to tum āḳhirī roz kāmil aur beilzām ṭhahro; hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

¶ Tab jo Bishap hone ke liye chunā gayā ho, apnā bāqī Usqufī Libās pahine; aur jab wuh ghuṭne ṭeke, to us ke liye zail kā gīt gāyā yā paṛhā jāe; ya'nī Ārch-Bishap shurū' kare, aur Bishap log *aur* hāzirīn samet har bait kā dūsrā misra' paṛhen.

Digitized by Google

KHUDĀ, Rūh Pāk! Tū dil men ā
Āsmānī nūr ham men chamkā;
Taqdīs kī Rūh! Hām bandon par
Haft-chand in'ām ko nāzil kar.

Mubārak masah az āsmān,
Hayāt-bakhsh hai, aur itmīnān;
Tū apnī dāim raushnī se
Zulmat miṭā, bīnāī de.

Tū apne behadd fazl se
Sab dāg se pāk kar, khushī de;
Ai dil ke Hāfiz mihrbān!
Ġamgīnī dūr kar, bakhsh amān.

Hamāre Hādī aur Ustād!
Tū rāh-i-haqq kā kar irshād;
Bakhsh Bāp aur Beṭe kī pahchān
Aur apnī bhī jo Tīn yaksān:

Tā pusht dar pusht abduz-zamān
Ham gāen, hokar khush-ilhān:
"Hamd khūbīon ke chashme ko,
Bāp, Beṭe, Rūh kī sanā ho!"

¶ Is ke ba'd Ārch-Bishap yūn kahe:

Ai Khudāwand hamārī du'ā sun.
Jawāb. Aur hamārī faryād apne tak pahunchne de.

Ham du'ā mangen.

AI Qādir i Mutlaq Khudā, kamāl rahīm Bāp, Tū ne apnī behadd shafaqat se, jo ham par hūī, apnā iklautā aur kamāl 'azīz Beṭā Yisū' Masīh is liye diyā hai, ki wuh hamārā Fidiya denewālā aur abadī zindagī kā Bānī ho; aur us ne apnī maut se hamāre fidiye kā kām pūrā karke, aur āsmān par charhkar, apnī ni'maten banī Ādam par kasrat se barsāīn, is tarah ki ba'z ko Rasūl, ba'z ko Nabī, ba'z ko Bashīr, ba'z ko Chaupān aur Mu'allim banāyā, tāki in ke wasīle se us kī kalīsiyā kī taraqqī aur takmīl ho; ham terī minnat karte hain ki apne is bande ko aisī taufīq bakhsh, ki wuh terī Injīl ko, jo tere sāth milāp kī khushkhabarī hai, har jagah phailāne ko hamesha musta'idd rahe; aur jo ikhtiyār us ko diyā jāegā, use halāk karne ko nahīn, balki najāt dene ko, nuqsān ke liye nahīn, balki madad karne ko 'amal men lāyā kare; tāki jab wuh hoshyār aur wafādār naukar kī tarah tere khāndān ko bar waqt un kā hissa de chuke, to ākhir i kār abadī khushī men dākhil kiyā jāe; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se yih bakhsh, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth, hamesha wāhid Khudā, abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

¶ Tab Ārch-Bishap, aur dūsre Bishap jo hāzir hon, chune hūe Bishap ke sir par, jo un ke sāmne ghuṭne teke rahe, apne hāth rakkhen, aur Ārch-Bishap yūn kahe:

KHUDĀ kī Kalīsiyā men Bishap ke 'Uhde aur Kām ke liye jo ab hamāre Hāthon ke rakhne se tere sipurd kiyā jātā hai, Rūhul-Quds ko le; Bāp, aur Beṭe, aur Rūhul-Quds ke Nām se. Āmīn. Aur hamāre Hāthon ke rakhne se Khudā kā fazl jo tujhe ab diyā jātā hai, us kā sulgānā na bhūlnā; kyūnki Khudā ne hamen dahshat kī rūh nahīn, balki qudrat, aur mahabbat, aur tarbiyat kī rūh dī hai.

¶ Tab Ārch-Bishap us ko Kitāb i muqaddas kī ek jild yih kahkar de:

TILĀWAT, nasīhat, aur ta'līm dene men mashgūl rah. Is Kitāb men jo bāten mundaraj hain, un par gaur kiyā kar. Un men apnā dil lagāe rah, tāki un se jo taraqqī hāsil ho, sab ādmīon par zāhir ho. Apnī aur apnī ta'līm dono kī chaukasī kar, aur un bāton kī tā'mīl men lagā rah; kyūnki aisā karne se tū apnī aur sunnewālon kī najāt kā bhī bā'is hogā. Masīh ke galle kā bheriyā nahīn, balki chaupān ban; unhen phāṛ na khānā, balki charāyā karnā. Za'īfon ko sambhālnā, bīmāron kā 'ilāj karnā, zakhmīon ke zakhm bāndhnā, jo khārij hain unhen pher lānā, khoe hūon ko ḍhūndhnā. Mihrbān ban, par gāfil na ho; tambīh kar, par rahm karnā na bhūl. Pas jab sardār Chaupān zāhir hogā, to tū jalāl kā lāzawāl tāj pāegā; hāmāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Digitized by Google

¶ Tab Ārch-Bishap Sharākat kī Namāz kī bāqī rasm adā kare; aur us ke sāth wuh Bishap jis ne abhī Taqaddus pāyā ho, aur dūsre Bishap bhī, sharākat leṉ.

¶ Aur sab ke ba'd, Barakat ke kalime se peshtar yih Du'āeṉ paṛhī jāeṉ.

AI kamāl rahīm Bāp, ham terī minnat karte haiṉ ki apne is bande par āsmānī barakat nāzil kar; aur us ko apne Rūhul-Quds se aisā mustafīz kar, ki wuh tere Kalām ke sunāne meṉ na sirf kamāl sabr aur ta'līm ke sāth sargarmī se malāmat aur minnat aur sarzanish kiyā kare, balki is ke 'alāwa īmāndāroṉ ke liye kalām, chāl chalan, mahabbat, īmān, parhezgārī, aur pākīzagī meṉ 'umda namūna bhī bane; tāki apnī daur ko wafādārī se pūrā karke, ākhirī roz rāstbāzī kā wuh tāj pāe, jo 'ādil munsif, ya'nī Khudāwand ne apne pās rakkhā hai; wuh Bāp, aur Rūhul-Quds ke sāth, wāhid Khudā abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

AI Khudāwand, apne kamāl karm o fazl ke sāth sab kāmoṉ meṉ hamārā peshwā ho, aur apnī dāimī madad se hameṉ āge baṛhā; tāki hamāre sab kāmoṉ kā shurū', aur qiyām, aur anjām tujhī meṉ ho, aur is tarah ham tere pāk Nām kā jalāl zāhir karke, tere rahm se ākhir i kār abadī zindagī hāsil kareṉ; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

KHUDĀ kā itmīnān, jo sārī samajh se bāhar hai, tumhāre diloṉ aur khayāloṉ ko Khudā aur us ke Beṭe hamāre Khudāwand Yisū' Masīh kī pahchān aur mahabbat meṉ mahfūz rakkhe; aur Qādir i mutlaq Khudā, Bāp, Beṭe, aur Rūhul-Quds kī barakat tum par ho, aur tumhāre sāth hamesha rahe. *Āmīn.*

Digitized by Google

TARTĪB DU'Ā AUR SHUKRĀNE

KĪ

QĀDIR I MUTLAQ ḲHUDĀ KE HUZŪR,

JO IS SALTANAT KE SAB GIRJON MEN HAR SĀL BĀDSHĀH KĪ TAḲHTNISHĪNĪ KĪ TĀRĪḲH, YA KISĪ DŪSRE ROZ 'AMAL MEN ĀE JISE HUKKĀM I SHARA' MUQARRAR KAREN.

I.

¶ *Subh aur Shām kī Namāz ke waqt mazkūra e zail Mazāmīr, Aurād, Fiqrāt i du'āiya aur Kālikten isti'māl karnī jāiz hongī.*

Ḳhāss Mazāmīr xx., ci., cxxi.
Ḳhāss Aurād.
Pahlā, Yahoshū' i. bāb, 10 āyat tak, yā Amsāl viii. bāb, 17 āyat tak.
Dūsrā, Romīon xiii. bāb, 11 āyat tak, yā Mukāshafa xxi. bāb, 22 āyat se, xxii. bāb, 4 āyat tak.

¶ *'Aqīde ke ba'd ke Fiqrāt i du'āiya yih honge.*

Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, apnī rahmat ham par zāhir kar.

Jawāb. Aur apnī najāt hamen baḳhsh.

Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, Bādshāh ko salāmat rakh :

Jawāb. Ki wuh tujh par bharosā rakhtā hai.

Prīsṭ. Apne muqaddas maqām se us kī madad bhej.

Jawāb. Aur barī qudrat se hamesha us kī madad kar.

Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, us ke liye muhkam qala' ho.

Jawāb. Us ke dushmanon ke hamle ke waqt.

Prīsṭ. Apne Ḳhādimon ko rāstbāzī kā jāma pahinā.

Jawāb. Aur apne barguzīda logon ko ḳhushī 'ināyat kar.

Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, apnī ummat ko salāmat rakh.

Jawāb. Aur apnī mīrās ko barakat de.

Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, hamāre zamāne men sulh baḳhsh.

Jawāb. Ḳyūnki, ai Ḳhudā, tere siwā hamārī taraf aur koī larnewālā nahīn.

Prīsṭ. Ai Ḳhudāwand, hamārī du'ā sun ;

Jawāb. Aur hamārī faryād ko apne tak pahunchne de.

¶ *Subh yā Shām kī Namāz kī pahlī Kālikṭ ke ba'd yih Kālikṭ parḥī jāe :*

AI Khudā, tū qudrat se apne logon kī parwarish kartā aur mahabbat se un par hukūmat rakhtā hai; apne Bande hamāre Bādshāh, Qaisar i Hind ko aisī taufīq baḳhsh, ki us ke 'ahd men is qaum kā intizām dānī se hūā kare, aur terī Kalīsiyā kamāl dīndārī aur aman se terī 'ibādat kartī rahe; aur aisā bhī kar, ki Bādshāh dil o jān se tujh par nisār hoke aur āḳhir tak nek kāmon par qāim rahkar terī hidāyat se us abadī bādshāhī kā wāris ho, jo tū ne apne Beṭe Yisū' Masīh ke wasīle se qāim kī hai. *Āmīn.*

¶ *Agar Litāniyā gāī yā parḥī jāe, to Muqaddas Ḳhrusuṭum kī du'ā se pahle yih Du'āen parḥī jāen. Agar Litāniyā na parḥī jāe, to Subh yā Shām kī Namāz kī un Du'aon kī ba jāe jo Bādshāhī Ḳhandān ke liye muqarrar hūī hain, yih parḥī jāen.*

Digitized by Google

AI Khudāwand, hamāre Khudā, tū apnī qudrat ke kalām se sab chīzon ko sambhāltā aur un par hukūmat kartā hai, Hamārā jo Bādshāh Edward Qaisar i Hind goyā āj ke din tere fazl aur parwardigārī se Bādshāh hone ke liye qāim kiyā gayā, us ke wāste hamārī 'ājizī kī du'āon ko qabūl kar; aur us ke sāth hamārī mihrbān Malika Alexandra, Jārj Shāhzāda e Welz, Shāhzādī e Welz, aur tāmām Bādshāhī Khāndān ko bhī aisī barakat de, ki wuh sab, hamesha terī mihrbānī par takya karke, terī qudrat se mahfūz rahen, aur tere dāimī fazl se sarfarāz hokar, tere huzūr tandurustī, salāmatī, khushī, aur 'izzat ke sāth rahen, aur maut ke ba'd abadī zindagī aur jalāl pāen; hamāre Munjī Yisū' Masīh ke sawāb aur sifārish ke sabab yih bakhsh, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth hamesha wāhid Khudā abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq Khudā, Tū jahān kī sārī bādshāhaton par hukūmat rakhtā, aur unhen jis ko chāhtā hai us ko detā hai; ham terā beriyā shukr karte hain, ki tū ne karm karke goyā āj ke din apne Bande hamāre Bādshāh mu'azzam Edward Qaisar i Hind ko is Saltanat kā Takhtnishīn kiyā. Terī hikmat se us kī rahnumāī aur tere bāzū se us kī taqwīyat ho; us ke zamāne men sachchāī, insāf, rāstbāzī, pākīzagī, sulh aur mahabbat sab barhtī rahen; us ke tamām mashwaron aur koshishon ko aisā durust kar, ki un se terā jalāl aur us kī ra'īyat kī bihtarī ho; aur ham logon ko aisī taufīq bakhsh ki khushī se us kī farmānbardārī karen. Ra'īyat ke dil hamesha us kī taraf mutawajjih rahen: us kī Bādshāhī darāz aur iqbālmand kar, aur āyanda jahān men us ko baqā ke tāj se sarfarāzī bakhsh; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

Ittihād ke liye Du'ā.

AI Khudā, hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke Bāp, sirf wuhī hamārā Munjī, aur Sulh kā Sardār hai; Hamen dil se gaur karne kī taufīq de, ki apne kharāb ikhtilāfon ke sabab ham kaise bare khatron men giriftār hain. Sab dushmanī aur ta'assub, aur âur jitnī bāton ke bā'is ham Masīhī ittihād o ittifāq se rukte hain, un ko dūr kar; tāki jis tarah ek Badān aur ek Rūh, aur hamāre Bulāwe kī ek Ummed, ek Khudāwand, ek Īmān, ek Baptisma, aur ham sabhon kā ek Khudā aur Bāp hai, usī tarah āge ko ham ek dil aur ek jān hokar, aur Sachchāī, Sulh, Īmān aur Mahabbat ke ek pāk band se āpas men wābasta hokar, ek khayāl aur ek zabān se terā jalāl zāhir karen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

II.

PĀK SHARĀKAT.

¶ *Pāk Sharākat kī Namāz men bajāe us roz kī Kālikṭ, Khatt aur Injīl ke, hasb i zail 'ibārat parhī jāe.*

KALIKṬ.

AI Khudā, tū qudrat se apne logon kī parwarish kartā aur mahabbat se un par hukūmat rakhtā hai; apne Bande hamāre Bādshāh, Qaisar i Hind ko aisī taufīq bakhsh ki us ke 'ahd men is qaum kā intizām dānāī se hūā kare, aur terī Kalīsiyā kamāl dīndārī aur aman se terī 'ibādat kartī rahe; aur aisā bhī kar ki Bādshāh dil o jān se tujh par nisār hoke aur ākhir tak nek kāmon par qāim rahkar, terī hidāyat se us abadī bādshāhī kā wāris ho, jo tū ne apne Bete Yisū' Masīh ke wasīle se qāim kī hai. *Āmīn.*

Digitized by Google

ḲHATT. 1 Patras ii. 11.

AI piyāro, main tumhārī minnat kartā hūn, ki tum apne āp ko pardesī aur musāfir jānkar un jismānī ḳhwāhishon se parhez karo, jo rūh se laṛāī rakhtī hain; aur gairqaumon men apnā chāl chalan nek rakkho; tāki jin bāton men wuh tumhen badkār jānkar tumhārī badgoī karte hain, tumhāre nek kāmon ko dekhke, unhīn ke sabab mulāhize ke din Ḳhudā kī baṛāī karen. Ḳhudāwand kī ḳhātir insān ke har ek intizām ke tābi' raho: bādshāh ke, is liye ki wuh sab se buzurg hai; aur hākimon ke, is liye ki wuh badkāron kī sazā aur nekokāron kī ta'rīf ke liye us ke bheje hūe hain; kyūnki Ḳhudā kī yih marzī hai, ki tum nekī karke nādān ādmīon kī jahālat kī bāton ko band kar do: aur apne āp ko āzād jāno; magar is āzādī ko badī kā parda na banāo, balki apne āp ko Ḳhudā kā banda jāno. Sab kī 'izzat karo. Birādarī se mahabbat rakkho. Ḳhudā se ḍaro. Bādshāh kī 'izzat karo.

INJĪL. Matī xxii. 16.

FARĪSĪON ne apne shāgirdon ko Herodīon ke sāth us ke pās bhejā, aur unhon ne kahā; Ai ustād, ham jānte hain ki tū sachchā hai, aur sachchāī se Ḳhudā kī rāh kī ta'līm detā hai, aur kisī kī parwā nahīn kartā; kyūnki tū kisī ādmī kā tarafdār nahīn. Pas hamen batā, tū kyā samajhtā hai? Qaisar ko jizya denā rawā hai, yā nahīn? Yisū' ne un kī sharārat jānkar kahā; Aī riyākāro, mujhe kyūn āzmāte ho? Jizye kā sikka mujhe dikhāo. Wuh ek dīnār us ke pās le āe. Us ne un se kahā; Yih sūrat aur nām kis kā hai? Unhon ne us se kahā; Qaisar kā. Is par us ne un se kahā; Pas jo Qaisar kā hai, Qaisar ko, aur jo Ḳhudā kā hai, Ḳhudā ko adā karo. Unhon ne yih sunkar ta'ajjub kiyā, aur use chhoṛkar chale gaye.

¶ *Agar yih Roz Itwār yā kisī, âur Tihwār ko howe, to usī Roz kī Kālikṭ, Khatt aur Injīl paṛhī jāe, aur tihwārī Kālikṭ ke ba'd marqūma e bālā du'ā paṛhī jāe.*

III.

¶ *Usī Roz jis waqt munāsib ho marqūma e zail tartīb 'amal men lānī jāiz hogī.*

HAMD-ULLAH.

AI Ḳhudā, ham terī hamd karte hain: ham tujhe Ḳhudāwand mānte hain.

2 Sārī dunyā: tujh azalī Bāp kī parastish kartī hai.

3 Tujhe sāre Firishte: āsmān aur un kī tamām quwwaten;

4 Karūbīn aur Saṛāfīn: bilānāga pukār pukārke kahte hain;

5 Quddūs, Quddūs, Quddūs: Ḳhudāwand Rabbul-afwāj;

6 Āsmān o zamīn: tere Jalāl kī Hashmat se ma'mūr hain.

7 Rasūlon kī pur-jalāl jamā'at: terī hamd kartī hai.

8 Nabīon kī sharīf majlis: terī hamd kartī hai.

9 Shahīdon kī nūrānī fauj: terī hamd kartī hai.

10 Tamām jahān men pāk Kalīsiyā: iqrār kartī hai,

11 Ki Tū Bāp hai: terī Hashmat lā-intihā;

12 Aur terā Beṭā: 'ālīshān, haqīqī, aur iklautā hai;

13 Aur Rūhul-Quds: Tasallī denewālā hai.

14 Ai Masīh: tū Jalāl kā Bādshāh hai.

15 Tū Bāp kā: azalī Beṭā hai.

16 Jab tū najāt ke liye insān banne ko thā: tū ne Kunwārī ke peṭ se nafrat na kī.

17 Jab tū maut kī talkhī par gālib hūā: tū ne Āsmān kī Bādshāhat sāre mominīn ke liye khol dī.

18 Tū Ḳhudā ke dahne: Bāp ke Jalāl men baiṭhā hai.

Digitized by Google

19 Hamen yaqīn hai : ki tū hamārī 'Adālat ke liye āegā.

20 Is liye ham terī minnat karte hain ki tū apne bandon kī madad kar : jin kā fidiya tū ne apne qīmatī ḳhūn se diyā hai.

21 Unhen abadī jalāl men : apne Muqaddason ke sāth shumār kar.

22 Ai Ḳhudāwand, apnī ummāt ko salāmat rakh : aur apnī mīrās ko barakat baḳhsh.

23 Un par hukūmat kar : aur abad tak unhen sarfarāz farmā.

24 Roz ba roz : ham terī ta'zīm karte hain.

25 Aur tere Nām kī parastish : abadul-ābād karte rahenge.

26 Ai Ḳhudāwand, mihrbānī karke : āj hamen gunāh se bachāe rakh,

27 Ai Ḳhudāwand, ham par rahm kar : ham par rahm kar.

28 Ai Ḳhudāwand, apnī rahmat ham par nāzil kar : kyūnki hamārā bharosā tujh hī par hai.

29 Ai Ḳhudāwand, merā bharosā tujh hī par hai : main kabhī sharminda na hūngā.

¶ *Tab Prīsṭ kahe :*

Ḳhudāwand tumhāre sath ho.

Jawāb. Terī rūh ke sāth bhī rahe.

Prīsṭ. Ham du'ā māngen.

Ḳhudāwand ham par rahm kar.

Jawāb. Masīh ham par rahm kar.

Ḳhudāwand ham par rahm kar.

AI hamāre Bāp, Tū jo āsmān men hai, Terā Nām pāk mānā jāe. Terī bādshāhī āe. Terī marzī jaisī āsmān par pūrī hotī hai, zamīn par bhī ho. Hamārī roz kī roṭī āj hamen de. Aur hamāre qusūron ko mu'āf kar, Ki ham bhī apne qusūrwāron ko mu'āf karte hain. Aur hamen āzmāish men na parne de, Balki burāī se bachā. *Āmīn.*

¶ *Phir Prīsṭ khaṛā hokar kahe :*

Ai Ḳhudāwand, Bādshāh ko salāmat rakh.

Jawāb. Jo tujh par bharosā rakhtā hai.

Prīsṭ. Apne muqaddas maqām se us kī madad bhej.

Jawāb. Aur baṛī qudrat se hamesha us kī himāyat kar.

Prīsṭ. Us ke dushman us par qābū na pāen ;

Jawāb. Aur na sharīr nuqsān karne ko us tak pahunchen.

Prīsṭ. Ai Ḳhudā hamārī du'ā sun ;

Jawāb. Aur hamārī faryād ko apne tak pahunchne de.

Ham du'ā māngen.

AI Ḳhudā, tū qudrat se apne logon kī parwarish kartā, aur mahabbat se un par hukūmat rakhtā hai ; apne Bande hamāre Bādshāh, Qaisar i Hind ko aisī taufīq baḳhsh, ki us ke 'ahd men is qaum kā intizām danāī se hūā kare, aur terī Kalīsiyā kamāl dīndārī aur aman se terī 'ibādat kartī rahe ; aur aisā bhī kar, ki Bādshāh dil o jān se tujh par nisār hoke aur āḳhir tak nek kāmon par qāim rahkar terī hidāyat se us abadī badshāhī kā wāris ho jo tu ne apne Beṭe Yisū' Masīh ke waṣīle se qāim kī hai. *Āmīn.*

AI Ḳhudāwand, hamāre Ḳhudā, tū apnī qudrat ke kalām se sab chīzon ko sambhāltā aur un par hukūmat kartā hai, Hamārā jo Bādshāh Eḍward Qaisar i Hind goyā āj ke din tere fazl aur parwardigārī se Bādshāh hone ke liye qāim kiyā gayā, us ke wāste hamārī 'ajīzī kī du'āon ko qabūl kar ; aur us ke sāth hamārī mihrbān Malika, Alexandra, Jārj Shāhzāda e Welz, Shāhzādī e Welz aur tamām Bādshāhī ḳhāndān ko bhī aisī barakat de, ki wuh sab, hamesha terī mihrbānī par takya karke, terī qudrat se mahfūz rahen, aur terī dāimī fazl se sarfarāz hokar, tere huzūr tandurustī, salāmatī, ḳhushī aur 'izzat ke sāth rahen, aur maut ke ba'd abadī zindagī aur jalāl pāen ; hamāre Munjī Yisū' Masīh ke Ṣawāb aur Sifārish ke sabab yih baḳhsh, jo tere aur Rūhul-Quds ke sāth hamesha wāhid Ḳhudā abad ul ābād jītā aur saltanat kartā rahegā. *Āmīn.*

Digitized by Google

AI Qādir i Mutlaq Khudā, Tū jahān kī sārī bādshāhaton par hukūmat rakhtā, aur unhen jis ko chāhtā hai us ko detā hai; ham terā beriyā shukr karte hain, ki tū ne karm karke goyā āj ke din apne Bande hamāre Bādshāh mu'azzam Edward Qaisar i Hind ko is Sultanat kā Takhtnishīn kiyā. Terī hikmat se us kī rahnumāī aur tere bāzū se us kī taqwīyat ho; us ke zamāne men sachchāī, insāf, rastbāzī, pākīzagī, sulh aur mahabbat sab barhtī rahen; us ke tamām mashwaron aur koshishon ko aisā durust kar, ki un se terā jalāl aur us kī ra'īyat kī bihtarī ho; aur ham logon ko aisī taufīq bakhsh ki khushī se us kī farmānbardārī karen. Ra'īyat ke dil hamesha us kī taraf mutawajjih rahen: us kī Bādshāhī darāz aur iqbālmand kar, aur āyanda jahān men us ko baqā ke tāj se sarfarāzī bakhsh; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasile se. *Āmīn.*

Ittihād ke liye Du'ā.

AI Khudā, hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke Bāp, sirf wuhī hamārā Munjī, aur Sulh kā Sardār hai; Hamen dil se gaur karne kī taufīq de, ki apne kharāb ikhtilāfon ke sabab ham kaise bare khatron men giriftār hain. Sab dushmanī aur ta'assub, aur âur jitnī baton ke bā'is ham Masīhī Ittihād o Ittifāq se rukte hain, un ko dūr kar, tāki jis tarah ek Badan aur ek Rūh, aur hamāre Bulāwe kī ek Ummed, ek Khudāwand, ek Īmān, ek Baptisma, aur ham sabhon kā ek Khudā aur Bāp hai, usī tarah āge ko ham ek dil aur ek jān hokar, aur Sachchāī, Sulh, Īmān aur Mahabbat ke ek pāk band se āpas men wābasta hokar, ek khayāl aur ek zabān se terā jalāl zāhir karen; hamāre Khudāwand Yisū' Masīh ke wasīle se. *Āmīn.*

AI Qādir i Mutlaq Khudā, tamām dānāī ke sarchashme, tū hamāre māngne se pahle hamārī hājaten, aur māngte waqt hamārī nādānī jāntā hai; Ham terī minnat karte hain, ki hamārī kamzorīon par taras khā; aur jin chīzon ke māngne kī ham apnī nālāiqī ke sabab jur'at nahīn rakhte, aur apne andhepan ke bā'is māng nahīn sakte, tū mihrbānī se apne Bete hamāre Khudāwand Yisū' Masīh kī liyāqat ke tufail se hamen bakhsh de. *Āmīn.*

QĀDIR i Mutlaq Khuda, Bāp, Bete, aur Rūhul-Quds kī barakat tum par ho, aur tumhāre sāth hamesha rahe. *Āmīn.*

Digitized by Google

MASĀIL

Jin par Inglistān ke donoṉ Sūboṉ ke Ārch-Bishap aur Bishap, aur tamām Khādimān i dīn, us Majlis meṉ muttafiq hūe, jo San 1562 'Īswī meṉ Landan meṉ Dīn i Haqq kī nisbat iḳhtilāf i rāe dafa' karne aur ittifāq qāim karne ke liye mun'aqid hūī.

MASĀIL I DĪN.

I. *Sālūs i aqdas ke Īmān ke bayān meṉ.*

ALLĀH Wāhid, zū-l-hayāt, aur barhaqq hai; wuh azalī o abadī hai, wuh gair-mutajassad, gair-munqasam, aur gair-mutaassar hai; us kī qudrat aur hikmat aur ḳhūbī behadd hai; wuh sab maraī aur gair-maraī chīzoṉ kā Ḳhāliq aur Hāfiz hai. Aur is Wahdat i ilāhī meṉ tīn Aqānīm, ya'nī Bāp, Beṭā, aur Rūhul-Quds haiṉ, jin kā jauhar, qudrat, aur azaliyat ek hī hai.

II. *Kalām, ya'nī Ibnullāh ke bayān meṉ, jo haqīqī Insān banā.*

BEṬĀ, jo Bāp kā Kalām, aur azal se Bāp kā maulūd hai, Ḳhudā i barhaqq, aur azalī o abadī hai; aur us kā aur Bāp kā ek hī jauhar hai. Us ne insānī zāt mubārak Kuṉwārī ke peṭ meṉ, us ke jauhar se, qabūl kī; chunāṉchi do pūrī aur kāmil Zāteṉ, ya'nī Ulūhiyat aur Insāniyat, ek hī Shaḳhs meṉ aisī mutawassil ho gaīṉ, ki phir kabhī dono kī judāī nahīṉ hone kī; aur un se ek Masīh hūā, jo haqīqī Ḳhudā aur haqīqī Insān hai; us ne fil-wāqi' azīyat uṭhāī, maslūb hūā, mar gayā, aur dafn hūā, tāki apne Bāp ko ham se milāe; aur na sirf ādmīoṉ kī maurūsī qusūrwārī ke liye, balki un ke sab fi'lī gunāhoṉ ke liye bhī qurbān ho.

III. *'Ālam i arwāh meṉ Masīh ke utar jāne ke bayān meṉ.*

JIS tarah Masīh hamāre liye mūā aur dafn hūā, usī tarah yih bhī mānnā farz hai, ki wuh 'Ālam i arwāh meṉ utar gayā.

IV. *Masīh kī Qiyāmat ke bayān meṉ.*

MASĪH murdoṉ meṉ se fil-wāqi' jī uṭhā, aur us ne apnā badan, ma' gosht aur haḍḍīoṉ, aur kāmil insānī zāt ke sab lawāzimāt ke, phir le liyā, aur un samet wuh Āsmān par chaṛh gayā, aur wahāṉ, jab tak roz i hashr meṉ sab Ādmīoṉ kī 'adālat ko phir na āe, baiṭhā rahegā.

V. *Rūhul-Quds ke bayān meṉ.*

RŪHUL-QUDS Bāp aur Beṭe se sādir hai, aur Bāp aur Beṭe kā jo jauhar, 'azmat, aur jalāl hai, us kā bhī wuhī hai; aur wuh haḳīqī aur azalī o abadī Ḳhudā hai.

VI. *Is bayān meṉ, ki pāk Nawishte najāt ke liye Kāfī o Wāfī haiṉ.*

JITNĪ bāteṉ najāt ke liye zarūrī haiṉ, wuh sab Kitāb i muqaddas meṉ mundaraj haiṉ; pas kisī par yih lāzim ṭhahrānā jāiz nahīṉ, ki wuh aisī koī bāt usūl i Īmān meṉ shumār kare, yā najāt ke liye zarūrī samjhe, jo na to Kitāb i muqaddas meṉ pāī jātī, aur na us se sābit ho saktī hai. Kitāb i Muqaddas se hamārī murād 'Ahd-Nāma i 'Atīq aur 'Ahd-Nāma i Jadīd kī wuh Musallam Kitābeṉ haiṉ, jin ke mustanad hone meṉ Kalīsiyā ko kabhī shakk nahīṉ hūā.

Musallam KITĀBOṉ kī Fihrist.

Paidāish,
Ḳhurūj,

Digitized by Google

Ahbār,
Ginīī,
Istisnā,
Yahoshū',
Qāzīoṉ kī Kitāb,
Rūt,
Samūel kī Pahlī Kitāb,
Samūel kī Dūsrī Kitāb,
Salātīn kī Pahlī Kitāb,
Salātīn kī Dūsrī Kitāb,
Tawārīkh kī Pahlī Kitāb,
Tawārīkh kī Dūsrī Kitāb,
'Azrā kī Pahlī Kitāb,
'Azrā kī Dūsrī Kitāb,
Astar kī Kitāb,
Aiyūb kī Kitāb,
Zabūr,
Amsāl,
Wā'iz,
Sulaimān kī Ġazal-ul-Ġazalāt,
Chār Ambiyā e Akbar,
Bārah Ambiyā e Asgar.

Aur dūsrī Kitābon ko (jaise ki Hiyarunumus (ya'nī Jeram) kahtā hai), chāl chalan ke nek namūne aur aḳhlāq kī durustī ke liye Kalīsiyā parhtī hai; magar 'Aqāid ke subūt ke liye un se sanad nahīṉ letī.

Wuh Kitāben yih haiṉ.

'Azrā kī Tīsrī Kitāb,
'Azrā kī Chauthī Kitāb,
Tobiyāh kī Kitāb,
Yahūdit kī Kitāb,
Astar kī Kitāb kā bāqī hissa,
Hikmat kī Kitāb,
Yashū' bin Sīrakh,
Bārūk Nabī,
Tīnoṉ Jawānoṉ kā Gīt,
Sūsannā kā Qissa,
Bel aur Azhdahe kā Qissa,
Munassī kī Du'ā,
Makkābīoṉ kī Pahlī Kitāb,
Makkābīoṉ kī Dūsrī Kitāb.

'Ahd-Nāma i Jadīd kī sab Kitābon ko, jaisī 'umūman taslīm kī jātī haiṉ, ham bhī musallam mānte haiṉ.

VII. *'Ahd-Nāma i 'Atīq ke bayān meṉ.*

'AHD-NĀMA i 'Atīq, 'Ahd-nāma i Jadīd ke barḳhilāf nahīṉ; kyūṉki na sirf 'Ahd-nāma i Jadīd meṉ, balki 'Ahd-nāma i 'Atīq meṉ bhī, Banī Ādam ko Masīh ke wasīle se hayāt i abadī kī da'wat kī jātī hai, ki wuh Ḳhudā aur Insān bhī hokar, Ḳhudā aur Insān ke darmiyān ek hī Darmiyānī hai. Pas wuh log i'tabār ke lāiq nahīṉ, jo yih bātil ta'līm dete haiṉ, ki zamāna i salaf ke mominīn sirf is jahān kī barakatoṉ ke ummedwār the.

Agarchi Masīhī log us Shara' kī Rīt Rasmoṉ ke pāband nahīṉ, jo Ḳhudā ne Mūsā ke wasīle se dīṉ, aur na kuchh zurūrat hai ki us ke Mulkī āīnoṉ ko koī hākim i zamān murauwaj kare: tāham jo Ahkām Aḳhlāqī kahlāte haiṉ, un kī itā'at se koī Masīhī āzād nahīṉ.

VIII. *Tīnoṉ 'Aqīdoṉ ke bayān meṉ.*

TĪNOṉ 'Aqīde, ya'nī Nīkāya kā 'Aqīda, aur Athanāsius kā 'Aqīda, aur wuh jo 'umūman Rasūloṉ kā 'Aqīda kahlātā hai, bilkull īmān aur taslīm ke lāiq haiṉ; kyūṉki wuh Kitāb i muqaddas kī qata'ī dalīloṉ se sābit ho sakte haiṉ.

IX. *Maurūsī gunāh ke bayān meṉ.*

MAURŪSĪ Gunāh se Ādam kī pairawī murād nahīṉ, (jaise ki ahl i Pilagiyus kā be-asl o bātil qaul hai,) balki wuh har ek ādmī kī zāt kā, jo fitrī taur par Ādam kī nasl se paidā hotā hai, nuqs o fasād hai; jis ke sabab insān aslī rāstbāzī se bahut hī dūr jā parā hai, aur bittaba' badī kī taraf māil hai, chunānchi nafs kī ḳhwāhish rūh kī ḳhwāhish kī har waqt muḳhālif rahtī hai; aur is ke bā'is har shaḳhs meṉ jo dunyā meṉ paidā hotā hai, yih maurūsī gunāh Ḳhudā ke gazab aur 'azāb kā mustaujib hotā hai. Aur zāt i insānī kī yih ḳhārabī un meṉ bhī bāqī rahtī hai, jinhoṉ ne wilādat i sānī pāī hai; chunānchi wuh nafsānī mizāj jo Yūnānī meṉ *frunemā sārkus* kahlātā hai, (jis se ba'z ashḳhās nafsānī hikmat, ba'z nafsānī hawas, ba'z nafs kā mailān, ba'z nafs kī ragbat murād lete haiṉ,) Ḳhudā kī Shara' kā tābi' nahīṉ hotā. Aur agarchi un ke liye jo īmān lāte aur

Digitized by Google

baptisma pāte haiṉ, kuchh sazā kā hukm nahīṉ, magar taubhī Rasūl iqrār kartā hai, ki nafsānī ḳhwāhish gunāh meṉ dāḳhil hai.

X. *Fi'l mukhtārī ke bayān meṉ.*

ĀDAM ke gunāh meṉ parne ke ba'd se Insān kī yih hālat ho gaī hāi, ki wuh apnī zāti tāqat aur nek a'māl se is qābil nahīṉ, ki īmān lāne, aur Ḳhudā se du'ā māṉgne kī taraf rujū' kare, aur us par musta'idd ho: Pas, bagair is ke ki Ḳhudā kā fazl, Masīh ke wasīle se, hamārī peshwāī kare tāki ham meṉ nek irāda paidā ho, aur nek irāda paidā hone par wuhī fazl hamāre kāmoṉ meṉ shāmil hāl bhī rahe, ham meṉ aise nek a'māl kī tāqat nahīṉ, jo Ḳhudā kī nazar meṉ pasandīda aur maqbūl hoṉ.

XI. *Insān ke Rāstbāz ṭhaharne ke bayān meṉ.*

HAM Ḳhudā ke huzūr apne a'māl yā sawābon ke bā'is rāstbāz nahīṉ ṭhaharte, balki sirf apne Ḳhudāwand aur Munjī Yisū' Masīh ke sawāb ke sabab, Īmān ke wasīle se, rāstbāz ṭhaharte hain: Pas yih 'Aqīda ki ham Īmān hī se rāstbāz ṭhaharte haiṉ, nihāyat sihhat-āmez aur bahut tasallī-baḳhsh hai, jaise ki us Homilī meṉ jo ki Rāstbāz ṭhaharne ke bāb meṉ hai, mufassal bayān kiyā gayā hai.

XII. *Nek A'māl ke bayān meṉ.*

AGARCHI wuh Nek A'māl jo Īmān ke phal hote haiṉ, aur ādmīoṉ ke Rāstbāz ṭhaharne ke ba'd un se sādir hote haiṉ, na hamāre gunāhoṉ kā kaffāra ho sakte haiṉ, na Ḳhudā ke insāf kī tāb lā sakte haiṉ; lekin phir bhī wuh Masīh meṉ Ḳhudā ke huzūr pasand aur maqbūl hote haiṉ, aur sachche aur zinda Īmān se bizzarūr paidā hote haiṉ, yahāṉ tak ki un se zinda Īmān aisā sāf pahchānā jātā hai, jaisā daraḳht apne phal se.

XIII. *Un A'māl ke bayān meṉ, jo Rāstbāz ṭhaharne se pahle kiye jāte haiṉ.*

CHŪṈKI wuh A'māl jo Masīh ke fazl aur us kī Rūh ke Ilhām pāne se pahle kiye jāte haiṉ, Yisū' Masīh par īmān lāne se sādir nahīṉ hote, is liye na wuh Ḳhudā ko pasand āte haiṉ, aur na wuh (ba'z 'Ulamā ke qaul ke bamūjib) qābiliyat kī rāh se insān meṉ Ḳhudā ke fazl kī liyāqat paidā kar sakte haiṉ; balki is ke bar'aks, chūṉki wuh Ḳhudā kī marzī aur hukm ke mutābiq nahīṉ kiye jāte, is liye hameṉ kuchh shakk nahīṉ ki wuh gunāh meṉ dāḳhil haiṉ.

XIV. *Zāidul farz A'māl ke bayān meṉ.*

UN 'Ulamā kī ta'līm takabbur aur be-dīnī se ḳhālī nahīṉ, jo kahte haiṉ, ki Ḳhudā ke hukmoṉ ke 'alāwa ba'z *aur* bhī iḳhtiyārī kām haiṉ, jin ko zāidul farz kahte haiṉ; kyūṉki is se yih da'wā paidā hotā hai, ki ham na sirf Ḳhudā kā haqq hī adā karte haiṉ, balki jo ham par farz o lāzim hai, us se ziyāda bhī us ke liye karte haiṉ; hālāṉki Masīh sāf sāf farmātā hai, ki Jab sab kuchh, jo tumhāre liye farmāyā gayā hai kar chuko, to kaho, ki Ham nikamme naukar haiṉ.

XV. *Is bayān meṉ, ki sirf Masīh gunāh se barī hai.*

MASĪH hamārī zāt kī haqīqat meṉ, gunāh ke siwā, har amr meṉ hamāre 'ain mushābih banā, lekin gunāh se wuh jism aur rūh dono meṉ bilkull mubarrā thā. Wuh is liye āyā, ki be-'aib Barra ho, jo apne āp ko ek hī bār qurbān karne se jahān ke gunāh uṭhā le jāe; aur Muqaddas Yūhannā ke qaul ke bamūjib gunāh us meṉ thā hī nahīṉ. Lekin bāqī ham sab agarchi baptisma pākar Masīh meṉ nae sire se paidā hūe haiṉ, taubhī bahut bātoṉ meṉ ḳhatā karte haiṉ; aur agar kaheṉ ki ham be-gunāh haiṉ, to apne āp ko fareb dete haiṉ, aur haqq ham meṉ nahīṉ.

Digitized by Google

XVI. *Us gunāh ke bayān meṉ jo Baptisma ke ba'd kiyā jātā hai.*

YIH ta'līm haqq nahīṉ, ki har muhlik gunāh jis ko insān Baptisma ke ba'd 'amadan kartā hai, Rūhul-Quds ke ḳhilāf wuh ḳhāss gunāh hai, jis kī magfirat muhāl hai. Is liye, jo Baptisma pāne ke ba'd gunāh meṉ phaṉste haiṉ un par tauba kā darwāza band na karnā chāhiye. Yih mumkin to hai ki ham Rūhul-Quds ke husūl ke ba'd, us fazl ko jo baḳhshā gayā thā, chhorkar, gunāh meṉ phaṉseṉ; lekin yih bhī mumkin hai, ki ham Ḳhudā ke fazl se phir uṭh khare hoṉ, aur apnā chalan sudhāreṉ. Pas wuh log malāmat ke lāiq haiṉ, jo kahte haiṉ ki ham se āinda 'umr bhar gunāh kabhī nahīṉ hone kā, yā yih kahte haiṉ ki sachche tāibīn ke liye jā i magfirat bāqī nahīṉ.

XVII. *Taqdīr, aur Barguzīdagī ke bayān meṉ.*

TAQDĪR jo Hayāt ke liye hai, us se Ḳhudā kā wuh azalī maqsad murād hai, jis se us ne, qabl az binā i 'ālam, apne mashwara i ḳhufiya ke muwāfiq 'azm bil-jazm kiyā hai, ki jin ko us ne Masīh meṉ banī Ādam meṉ se chun liyā hai, un ko, la'nat aur 'azāb se bachāe, aur 'izzat ke zurūf banākar, Masīh ke wasīle se abadī najāt ko pahuṉchāe. Pas jo Ḳhudā kī taraf se aisī afzal ni'mat se mustafīz hūe haiṉ, wuh Ḳhudā kī Rūh se, jo waqt par un meṉ tāsīr kartī hai, us ke maqsad ke muwāfiq bulāe jāte haiṉ: wuh Fazl ke wasīle se is da'wat ko qabūl karte haiṉ: wuh muft rāstbāz ṭhahrāe jāte haiṉ: wuh Ḳhudā ke lepālak farzand bante haiṉ: wuh us ke iklaute Beṭe Yisū' Masīh ke ham-sūrat ho jāte haiṉ: wuh dīndārī ke sāth nek a'māl kī rāh par chalte haiṉ, aur āḳhir i kār, Ḳhudā kī rahmat se, abadī ḳhushī ko pahuṉchte haiṉ.

Sach to hai ki jo ḳhudāparast haiṉ, aur yih apne tajribe se pāte haiṉ, ki Masīh kī Rūh ham meṉ tāsīr kartī hai, aur nafs ke fi'loṉ ko aur hamāre ḳhākī 'azūoṉ ko murda kartī jātī hai, aur hamāre diloṉ ko āsmān ke a'lā matālib kī taraf khīṉch letī hai, un ke liye Taqdīr aur hamāre Masīh meṉ Barguzīda hone kā gaur shīrīn aur ḳhush-gawār aur be-bayān tasallī se pur hotā hai; kyūṉki is ke sabab un ke diloṉ meṉ us abadī Najāt kā yaqīn jo Masīh ke wasīlo se hāsil honewālī hai, sābit o nihāyat mustahkam ho jātā hai, aur Ḳhudā kī mahabbat bhī un ke diloṉ meṉ bahut hī shu'lazan hotī hai: Lekin taubhī jo shaḳhs nukta-chīn aur nafs-parast, aur Masīh kī Rūh se be-bahra haiṉ, un ke liye yih ek nihāyat haulnāk āfat kā bā'is hai, ki wuh Ḳhudā kī Taqdīr kā fatwā har waqt apne pesh i nazr rakkheṉ; kyūṉki is se qābū pākar Shaitān unheṉ yā to māyūsī kī daldal meṉ ḍāltā hai, yā beparwā banākar ḳhubs aur najāsat kī is naubat ko pahuṉchātā hai, jo māyūsī se hargiz kam ḳhatarnāk nahīṉ.

Is ke 'alāwa chāhiye ki ham Ḳhudā ke wa'doṉ ko is tarah qabūl kareṉ, jis tarah Kitāb i muqaddas meṉ 'umūman pesh kiye gae haiṉ, aur ham ko apne af'āl meṉ Ḳhudā kī usī Marzī par chalnā chāhiye, jo us ke Ḳalām meṉ ham par sāf sāf zāhir kī gaī hai.

XVIII. *Is bayān meṉ ki abadī Najāt sirf Masīh ke Nām se hāsil hotī hai.*

KALĪSIYĀ ke nazdīk wuh log fatwā i la'nat ke qābil haiṉ, jo yih bāt kahne kī jur'at karte haiṉ, Ki jo shaḳhs jis Mazhab yā Firqe se ta'alluq rakhtā ho, usī se wuh najāt pāegā, basharte ki wuh koshish karke apnā chāl chalan us Shara' ke aur Fitrī tamīz ke mutābiq durust kare. Kyūṉki Kitāb i muqaddas sirf Yisū' Masīh kā Nām hameṉ batātī hai, ki usī se banī Ādam najāt pā sakte haiṉ.

XIX. *Kalīsiyā ke bayān meṉ.*

MASĪH kī zāhirī Kalīsiyā se mominīn kī aisī jamā'at murād hai, jis meṉ Ḳhudā kā ḳhālis Kalām sunāyā jātā hai, aur Sakrāmint sab zarūrī lawāzimāt ke sāth Masīh ke

Digitized by Google

zābita ke bamūjib durustī se 'amal men āte hain.

Na sirf Yarūshalem, Sikandariyā, aur Antākiya kī Kalīsiyāen galatī men parī hain, balki Romī Kalīsiyā bhī, na faqat chāl chalan aur Rīt rasm ke bāb men balki Īmān ke muqaddamāt men bhī galatī men parī hai.

XX. *Kalīsiyā ke ikhtiyār ke bayān men.*

KALĪSIYĀ Rīt rasmon ko mu'aiyan karne kā iqtidār, aur Īmān ke Muqaddamāt ko faisal karne kā ikhtiyār rakhtī hai: Magar Khudā ke tahrīrī Kalām ke barkhilāf koī bāt mu'aiyan karnī us ko rawā nahīn, aur na Kitāb i muqaddas ke kisī maqām kī is tarah tafsīr karnī us ko jāiz hai, ki wuh dūsre maqām kī zidd ho. Pas agarchi Kalīsiyā Kitāb i muqaddas kī gawāh o muhāfiz hai, phir bhī jis tarah us par farz hai ki us ke barkhilāf koī faisala na kare, isī tarah yih us ko rawā nahīn, ki us ke 'alāwa kisī dūsre amr kā i'tiqād Najāt kī sharton men darj karke kisī ko us par majbūr kare.

XXI. *Kalīsiyā kī Majālis i 'Āmma ke ikhtiyār ke bayān men.*

MAJĀLIS i 'Āmma ko Shāhān i waqt kī razā aur hukm bagair jama' karnā jāiz nahīn. Aur chūnki wuh aise ādmīon ke majma' hote hain, jin men ba'z Khudā kī Rūh aur kalām ke mutī' nahīn, is liye jab wuh jama' hon, to yih mumkin hai, ki ilāhīyāt men bhī galatī men paren, aur ba'z auqāt par bhī chuke hain. Pas jo bāten unhon ne najāt ke liye zarūrī thahrāīn, bagair is ke ki sābit ho sake, ki wuh Kitāb i muqaddas se lī gaī hain, na un kī kuchh qadr hai, aur na wuh sanad thahar saktī hain.

XXII. *Pūrgātoriyum, ya'nī A'rāf ke bayān men.*

ROMĪ Kalīsiyā jo ta'līm Pūrgātoriyum ya'ne A'rāf, aur Magfiratnāmon ke bāb men, aur Mūraton aur Tabarrukon kī ta'zīm aur parastish, aur Muqaddason se du'ā māngne ke bāb men detī hai, bātil aur be-asl ījād hai, aur Kitāb i muqaddas kī kisī sanad par mabnī nahīn, balki Kalām i Ilāhī ke mutanāqiz hai.

XXIII. *Jamā'at men dīnī khidmat bajā lāne ke bayān men.*

KISĪ ko jāiz nahīn ki jab tak wuh 'alāniya wa'z kahne, aur Jamā'at men Sakrāminton ko 'amal men lāne ke liye hasb i shara' mu'aiyan hokar, in khidmaton ke liye bhejā na jāe, yih kām az khud ikhtiyār kare. Aur sirf aise logon ko hasb i shara' mu'aiyan aur bheje hūe jānnā chāhiye, jo ahl i ikhtiyār ke wasīle se is kām ke liye muntakhab aur muqarrar hūe hain, ya'nī un shakhson ke wasīle se jinhon ne Jamā'at men yih ikhtiyār pāyā hai ki Khādimān i dīn ko bulākar Khudāwand ke angūristān men bhejen.

XXIV. *Is bayān men, ki Jamā'at men aisī hī zabān kā isti'māl ho, jise log samajhte hon.*

YIH bāt Khudā ke kalām aur pahle zamāne kī Kalīsiyā ke riwāj ke sarīh barkhilāf hai, ki girje men Du'ā i 'Āmm, yā Sakrāminton kī ta'mīl aisī zabān men kī jāe, jise log na samajh saken.

XXV. *Sakrāminton ke bayān men.*

MASĪH ke muqarrar kiye hūe Sakrāmint na sirf Masīhīon ke iqrār kī 'alāmaten hain, balki khusūsan wuh fazl aur Khudā ke us irāda i khair ke, jo wuh hamārī nisbat rakhtā hai, aise yaqīnī gawāh aur muassir nishān hain, jin ke wasīle se, Khudā ham men khufiya taur par asar kartā hai, aur Īmān sirf paidā hī nahīn kartā, balki mazbūt aur mustahkam bhī kartā hai.

Injīl men hamāre Khudāwand Masīh ne do Sakrāmint muqarrar kiye hain; ya'nī, Baptisma, aur 'Ashā i Rabbānī.

Digitized by Google

Jo pānch Rusūm 'umūman Sakrāmint kahlāte hain, ya'nī Istihkām, Tambīh, Taqarrur, Nikāh, ākhirī Masah, un ko Injīl ke Sakrāmint na samajhnā chāhiye; kyūnki ba'z un men se galat taur par Rasūlon kī pairawī karne se paidā hūe hain, aur ba'z zindagī kī aisī hālaten hain jo Kutub i muqaddasa ke muwāfiq mustahsan to hain; lekin phir bhī Baptisma aur 'Ashā i Rabbānī kī tarah wuh Sakrāminton kā khāssa nahīn rakhtīn; is wāste ki Khudā kī taraf se un ke liye koī zāhirī nishān yā rasm muqarrar nahīn.

Masīh ne Sakrāmint is liye muqarrar nahīn kiye, ki log unhen takte rahen, yā liye phiren; balki is wāste ki ham wājib taur par un kā isti'māl karen; aur un kī sihhatbakhsh tāsīr sirf unhīn men hotī hai, jo unhen lāiq taur par lete hain, magar jo unhen nālāiq taur par lete hain, wuh muqaddas Paulus ke qaul ke bamūjib, apne liye sazā kamāte hain.

XXVI. *Is bayān men, ki Khādimān i dīn kī Nālāiqī ke sabab Sakrāminton ke asar men khalal nahīn ātā.*

AGARCHI zāhirī Kalīsiyā men bhale bure hamesha mile jule rahte hain, aur kabhī kabhī bure ādmī Kalām aur Sakrāminton kī Khidmat par mukhtār ho jāte hain; magar chūnki wuh na apne, balki Masīh ke nām se apnā kām karte hain, aur usī ke 'uhdadār aur mukhtār-kār hokar apnī khidmat bajā lāte hain, is liye yih jāiz hai ki ham Khudā kā Kalām sunne, aur Sakrāmint lene men un kī Khidmat qabūl karen. Un kī burāī ke sabab na Masīh kī mu'aiyan kī hūī rasmon kā asar jātā rahtā hai, aur na us fazl men, jo Khudā kī bakhshishon se miltā hai, un ke liye kuchh khalal ātā hai, jo īmān se aur shara'ī taur par un ke hāth se Sakrāmint lete hain; garz un ke lenewāle, bāwujūde ki bad ādmīon ke hāth se lete hain taubhī Masīh ke zābite aur wa'de ke sabab barakat se mahrūm nahīn rahte.

Taubhī Kalīsiyā kī siyāsat men yih shāmil hai, ki badchalan Khādimān i dīn ke hāl kī tahqīqāt kī jāe, aur jo log un ke jurmon se wāqif hon un par nālish karen: aur ākhir i kār jab wuh insāf ke rū se mujrim thahren, to apne 'uhde se ma'zūl kiye jāen.

XXVII. *Baptisma ke bayān men.*

BAPTISMA na sirf iqrār kā ek nishān, aur farq karne kī ek aisī 'alāmat hai, jis se Masīhīon kī gair-masīhīon se tamīz hotī hai, balki wuh Wilādat i sānī ya'nī nae Janam kā bhī nishān aur goyā ek āla hai, jis se jo log durustī se Baptisma pāte hain, Kalīsiyā men paiwand ho jāte hain; aur jo wa'de Khudā ne is bāb men kiye hain ki ham gunāhon kī magfirat pāen, aur Rūhul-Quds ke wasīle se us ke lepālak farzand banen, un par zāhiran goyā dastkhatt aur muhr ho jātī hai; Īmān bhī mazbūt ho jātā hai, aur Khudā se du'ā māngne kī badaulat Fazl kī taraqqī hotī hai.

Bachchon kā Baptisma Kalīsiyā men zarūr barqarār rahe, kyūnki yih qā'ida Masīh ke zābite ke bahut hī muwāfiq hai.

XXVIII. *'Ashā i Rabbānī ke bayān men.*

'ASHĀ i Rabbānī na sirf us muhabbat kā nishān hai jo Masīhīon ko āpas men rakhnī chāhiye, balki khusūsan us Fidiye kā ek Sakrāmint hai, jo Masīh kī maut se hamāre liye diyā gayā: yahān tak ki jo log, durust aur lāiq taur par, īmān ke sāth, use lete hain, un ke liye wuh Rotī jise ham torte hain, Masīh ke Badan kī sharākat hai; aur isī tarah Barakat kā Piyāla Masīh ke khūn kī sharākat hai.

Tagaiyur i jauhar, ya'nī, 'Ashā i Rabbānī men Rotī aur Mai ke jauhar kā tabaddul, muqaddas Nawishton se sābit nahīn ho saktā; balki yih rāe Kitāb i muqaddas ke sāf sāf kalimāt kī 'ain zidd hai, aur Sakrāmint kī Khusūsiyat ko ulat detī hai,

Digitized by Google

aur bahut se bātil tawahhumāt kā mabdā hūī hai.

Masīh kā Badan, 'Ashā i muqaddas men, sirf āsmānī aur rūhānī taur par diyā aur liyā aur khāyā jātā hai. Aur is 'Ashā men Masīh ke Badan ke lene aur khāne kā wasīla Īmān hai.

'Ashā i Rabbānī ke Sakrāmint ko rakh chhornā, yā liye phirnā, yā buland karnā, yā sijda karnā, Masīh ke hukm ke muwāfiq nahīn.

XXIX. *Is bayān men, ki jab bad ādmī 'Ashā i Rabbānī lete hain, to wuh Masīh kā Badan nahīn khāte.*

BAD ādmī, aur jo log zinda īmān se be-bahra hain, agarchi (muqaddas Augustīnus ke qaul ke bamūjib) jismānī aur zāhirī taur par Masīh ke Badan aur Khūn ke Sakrāmint ko dānton se chabāte hain, taubhī wuh kisī sūrat se Masīh men sharīk nahīn hote; balki is ke bar'aks, aisī 'umda chīz ke nishān yā Sakrāmint kā khānā pīnā un kī sazā hī kā bā'is hotā hai.

XXX. *Donon ashyā lene ke bayān men.*

AHL i jamā'at ko Khudāwand kā Piyāla lene se mamāna'at na karnī chāhiye; kyūnki Masīh kā yih hukm aur zābita hai, ki Rabbānī Sakrāmint ke dono ajzā sab Masīhīon ko barābar diye jāen.

XXXI. *Masīh kī us ek hī Qurbānī ke bayān men, jo Salīb par pūrī hūī.*

MASĪH kī Qurbānī jo ek hī bār hūī, tamām jahān ke sāre gunāhon kā, khwāh wuh maurūsī hon, khwāh fi'lī, kāmil fidiya aur kaffāra aur mu'āwiza hai, aur is ke siwā gunāh ke liye koī dūsrā mu'āwiza nahīn. Is liye jo bāt Romī Kalīsiyā men mashhūr ho gaī hai, ki Masson kī qurbānīān charhāte waqt, Prīst Masīh ko zindon aur murdon ke liye nazr guzrāntā hai, tāki wuh apnī sazā aur qusūrwārī se rihāī pāen, mahz kufr kī kahānī aur khatarnāk fareb kī bāt hai.

XXXII. *Prīston ke Nikāh ke bayān men.*

BISHAPON, Prīston, aur Dīkanon ko Khudā kī Shara' men yih hukm nahīn, ki wuh mujarrad rahne kā qaul o 'ahd karen, yā nikāh se bāz rahen; is liye *aur* sab Masīhīon kī tarah un ko bhī jāiz hai, ki apnī samajh ke mutābiq nikāh karen, dar hāle ki apne dil men yih faisala karen, ki nikāh dīndārī ke liye mufīd hogā.

XXXIII. *Is bayān men, ki jo log Kalīsiyā se khārij kiye jāen, un se kanāre rahnā chāhiye.*

JO shakhs Kalīsiyā ke 'alāniya fatwe se hasb i shara' Kalīsiyā ke ijmā' se munqata' aur us kī sharākat se khārij kiyā gayā ho, kull īmāndaron ko lāzim hai ki jab tak wuh tauba ke zarī'e se Kalīsiyā se 'alāniya milāyā na jāe, aur mahkama i zī ikhtiyār se us men phir qabūl na ho, us waqt tak use bedīnon aur khirājgīron men shumār karen.

XXXIV. *Kalīsiyā ke Riwāyatī dastūron ke bayān men.*

ZARŪR nahīn ki Dastūr aur Rusūm sab jagah ek hī, aur har sūrat men yaksān hon; kyūnki wuh har zamāne men mukhtalif rahe hain, aur mukhtalif mulkon aur waqton aur logon ke riwāj ke muwāfiq un ko tabdīl karnā jāiz hai, ba-sharte ki Khudā ke Kalām ke barkhilāf koī bāt mu'aiyan na kī jāe. Kalīsiyā ke jo dastūr, aur rusūm Kalām i Ilāhī ke barkhilāf na hon, aur Sāhibān i ikhtiyār ke hukm o marzī se muqarrar hūe hon, un ko agar koī apnī khāss rāe se dīda o dānista 'alāniya tore, to *aur* logon kī 'ibrat ke liye use 'alāniya tambīh karnī chāhiye, kyūnki wuh Kalīsiyā ke 'āmm intizām men khalal dāltā, aur Hākim kī hukūmat ko nuqsān pahunchātā, aur kamzor bhāīon ko thokar khilātā hai.

Har ek 'alāhida ya'nī mulkī Kalīsiyā ko ikhtiyār hai ki Kalīsiyā kī wuh rīt rasm muqarrar, yā mubaddal, yā mansūkh kare, jo mahz insān ke

Digitized by Google

iḳhtiyār se mu'aiyan hon̲, basharte ki jo kuchh wuh kare, rūhānī fāide ke liye kare.

XXXV. *Homiliyon̲ ke bayān men̲.*

JIS tarah Homiliyon̲ kī pahlī Kitāb, jo Eḍwarḍ Shashum ke 'ahd men̲ shāi' hūī, aisī ta'līm detī hai, jo ḳhudāparastī aur rūhānī sihhat baṛhātī, aur is zamāne ke liye zarūrī bhī hai, usī tarah Homiliyon̲ kī dūsrī Kitāb kī bhī yihī kaifiyat hai, jis ke mazāmīn kī fihrīst zail men̲ judā judā mundaraj hai; is liye ham ne yih tajwīz kī hai, ki Girjāon̲ men̲ Ḳhādimān i dīn un ko koshish karke sāf sāf paṛhā karen̲, tāki ahl i jamā'at unhen̲ samajh saken̲.

Homiliyon̲ kī Fihrist.

1. *Girjā ke mu'āmalāt men̲ adab o shāistagī kī zarūrat.*
2. *But-parastī ke ḳhatre ke bayān men̲.*
3. *Girjāon̲ kī marammat karne, aur un ke sāf rakhne ke bayān men̲.*
4. *A'māl i hasna ke bayān men̲, jin men̲ se auwal Roze kā bayān hai.*
5. *Shikam-parwarī aur Nashe-bāzī kī burāī ke bayān men̲.*
6. *Ḳhush-poshākī kī Ifrāt ke ḳhilāf men̲.*
7. *Du'ā ke bayān men̲.*
8. *Namāz ke Maqām aur Waqt ke bayān men̲.*
9. *Is bayān men̲ ki Du'ā i 'Āmma aur Sakrāmintoṇ kī ta'mīl us zabān men̲ honī chāhiye, jis ko sab samajhte hon̲.*
10. *Ḳhudā ke Kalām kī hurmat karne ke bayān men̲.*
11. *Ḳhairāt ke bayān men̲.*
12. *Masīh kī Wilādat ke bayān men̲.*
13. *Masīh ke dukh uṭhāne ke bayān men̲.*
14. *Masīh kī Qiyāmat ke bayān men̲.*
15. *Masīh ke Badan aur Ḳhūn kā Sakrāmint lāiq taur par lene ke bayān men̲.*
16. *Rūhul-Quds kī Ni'matoṇ ke bayān men̲.*
17. *Aiyām i Iltijā ke bayān men̲.*
18. *Hālat i Nikāh ke bayān men̲.*
19. *Tauba ke bayān men̲.*
20. *Kāhilī ke bayān men̲.*
21. *Baqāwat ke ḳhilāf men̲.*

XXXVI. *Bishapon̲ aur Ḳhādimān i dīn ke Taqaddus ke bayān men̲.*

ARCH-BISHAPON̲ aur Bishapon̲ ke Taqaddus, aur Prīsṭon̲ aur Ḍīkanon̲ ke Taqarrur kī jo Kitāb Eḍwarḍ Shashum ke 'ahd men̲ shāi' hūī, aur usī zamāne men̲ Pārlimanṭ kī sanad se tasdīq hūī, us men̲ Taqaddus aur Taqarrur i mazkūr ke sab lawāzim mundaraj hain̲: aur us men̲ koī aisī bāt nahīn̲, jis se tawahhumāt yā be-dīnī mutasauwir ho. Pas hamārā yih fatwā hai, ki jitne ādmī Shāh i Eḍwarḍ mamdūh ke san i julūs ke dūsre sāl se, is waqt tak is kitāb ke Rusūm ke mutābiq muqaddas yā muqarrar kiye gae hain̲, yā āinda unhīn̲ rasmon̲ ke mutābiq muqaddas yā muqarrar kiye jāen̲, un kā Taqaddus yā Taqarrur sahīh o bā-qā'ida aur hasb i shara' samjhā jāe.

XXXVII. *Mulkī Hākimon̲ ke bayān men̲.*

BĀDSHĀH i Mu'azzam ko Mulk i Inglistān aur apne dīgar Mumālik men̲ a'lā iḳhtiyār hāsil hai, aur is Saltanat ke sab Darjon̲ ke log, ḳhwāh wuh Kalīsiyā ke 'uhdedār hon̲, ḳhwāh na hon̲, tamām muqaddamāt men̲ us ke zer i hukm hain̲, aur na wuh kisī dūsre mulk ke hākim ke mā-taḥt hain̲, aur na un kā mā-taḥt honā munāsib hai.

Chūnki sunne men̲ āyā hai ki ba'z tuhmat lagānewāle log hamāre is kahne se nārāz hote hain̲, ki Bādshāh i Mu'azzam ko a'lā iḳhtiyār hāsil hai; pas sab par wāzih ho, ki ham apne Bādshāhon̲ kī taraf na Ḳhudā kā Kalām sunāne, na Sakrāmint adā karne kī ḳhidmat mansūb karte hain̲; chunānchi yih bāt hamārī

Digitized by Google

Malika i Mu'azzama Elizabeth ke Injankshans (ya'nī farmānon) se sāf sābit hai; balki sirf wuhī iḳhtiyār dete hain, jo Ḳhudā ne āp sab dīndār Bādshāhon ko hamesha diyā hai, jaisā ki Kitāb i muqaddas se zāhir hai; ya'nī yih, ki jis jis darje aur martabe ke log Ḳhudā ne un ke supurd kiye hon, ḳhwāh wuh dīnī hon, ḳhwāh mulkī, un men se har ek par hukūmat karen, aur ziddī aur badkār logon ko mulkī iḳhtiyārāt se rokā karen.

Roma kā Bishap is Mamlukat i Inglistān men kuchh iḳhtiyār nahīn rakhtā.

Jāiz hai ki Mulk ke Qawānīn ke bamūjib bare aur saḳht jarāim ke 'iwaz men Masīhīon ko maut kī sazā dī jāe.

Masīhīon ko jāiz hai ki Hākim i mulk ke hukm se hathyār bāndhkar sipāh-garī karen.

XXXVIII. *Is bayān men, ki Masīhīon kā māl o asbāb mushtarak nahīn.*

MASĪHĪON ka Māl o Asbāb haqq aur qabze ke rū se mushtarak nahīn, jaise ki ba'z Anā-Baptistā log behūda bakte hain. Magar phir bhī har shaḳhs par farz hai, ki apne māl men se maqdūr bhar saḳhāwat se muhtājon ko ḳhairāt de.

XXXIX. *Masīhīon ke Qasm khāne ke bayān men.*

YIH to ham mānte hain ki hamāre Ḳhudāwand Yisū' Masīh, aur us ke Rasūl Ya'qūb ne, be-sabab aur be-soche Qasm khānī Masīhīon ko mana' kī hai, phir bhī hamārī yih rāe hai, ki kisī ḳhair aur haqq ke mu'āmale men Hākim ke hukm se qasm khānī Masīhī Dīn men mana' nahīn, basharte ki yih Nabī kī ta'līm ke muwāfiq, 'adl o insāf aur rāstī se ho.

MASĀIL KĪ FIHRIST.

1. *SĀLŪS i aqdas ke īmān ke bayān men.*
2. *Kalām, ya'nī Ibnullāh ke bayān men, jo haqīqī Insān banā.*
3. *'Ālam i arwāh men Masīh ke utar jāne ke bayān men.*
4. *Masīh kī Qiyāmat ke bayān men.*
5. *Rūhul-Quds ke bayān men.*
6. *Is bayān men, ki pāk Nawishte najāt ke liye Kāfī o Wāfī hain.*
7. *'Ahd-Nāma i 'Atīq ke bayān men.*
8. *Tīnon 'Aqīdon ke bayān men.*
9. *Maurūsī gunāh ke bayān men.*
10. *Fi'l-mukhtārī ke bayān men.*
11. *Insān ke Rāstbaz ṭhaharne ke bayān men.*
12. *Nek A'māl ke bayān men.*
13. *Un A'māl ke bayān men, jo Rāstbāz ṭhaharne se pahle kiye jāte hain.*
14. *Zāidul farz A'māl ke bayān men.*
15 *Is bayān men, ki sirf Masīh gunāh se barī hai.*
16. *Us gunāh ke bayān men, jo Baptisma ke ba'd kiyā jātā hai.*
17. *Taqdīr aur Barguzīdagī ke bayān men.*
18. *Is bayān men ki abadī Najāt sirf Masīh ke Nām se hāsil hotī hai.*
19. *Kalīsiyā ke bayān men.*
20. *Kalīsiyā ke iḳhtiyār ke bayān men.*
21. *Kalīsiyā kī Majālis i 'Āmma ke iḳhtiyār ke bayān men.*
22. *Pūrgātoriyum, ya'nī A'rāf ke bayān men.*
23. *Jamā'at men dīnī ḳhidmat bajā lāne ke bayān men.*
24. *Is bayān men, ki Jamā'at men aisī hī zabān kā isti'māl ho, jise log samajhte hon.*
25. *Sakrāmintoṇ ke bayān men.*
26. *Is bayān men, ki Ḳhādimān-i-dīn kī Nālāiqī ke sabab Sakrāmintoṇ ke asar men ḳhalal nahīṇ ātā.*
27. *Baptisma ke bayān men.*
28. *'Ashā i Rabbānī ke bayān men.*
29. *Is bayān men, ki jab bad ādmī 'Ashā i Rabbānī lete hain, to wuh Masīh kā Badan nahīṇ khāte.*

Digitized by Google

30. *Donoṉ ashyā lene ke bayān meṉ.*
31. *Masīh kī us ek hī Qurbānī ke bayān meṉ, jo Salīb par pūrī hūī.*
32. *Prīsṭoṉ ke Nikāh ke bayān meṉ.*
33. *Is bayān meṉ, ki jo log Kalīsiyā se khārij kiye jāeṉ, un se kanāre rahnā chāhiye.*
34. *Kalīsiyā ke Riwāyatī dastūroṉ ke bayān meṉ.*
35. *Homiliyoṉ ke bayān meṉ.*
36. *Bishapoṉ aur Ḳhādimān i dīn ke Taqaddus ke bayān meṉ.*
37. *Mulkī Hākimoṉ ke bayān meṉ.*
38. *Is bayān meṉ, ki Masīhīoṉ kā māl o asbāb mushtarak nahīṉ.*
39. *Masīhīoṉ ke Qasm khāne ke bayān meṉ.*

Digitized by Google

RISHTON AUR NĀTON KĪ FIHRIST.

Jitne āpas men zail ke rishte yā nāte rakhte hon, un ko bāham nikāh karnā Kitāb i muqaddas aur hamāre qawānīn ke rū se mana' hai.

Koī mard zail ke rishton yā nāton men nikāh na kare:	*Koī 'aurat zail ke rishton yā nāton men nikāh na kare:*
1. Dādī yā nānī,	1. Dādā yā nānā,
2. Sautelī dādī yā nānī,	2. Sautelā dādā yā nānā,
3. Dadiyā sās yā naniyā sās.	3. Dadiyā susrā yā naniyā susrā.
4. Phūphī,	4. Chachā yā kākā (Tāyā),
5. Mausī (Khālā),	5. Māmā (Māmū),
6. Chāchī yā Kākī (Tāī).	6. Phūphā.
7. Māmī (Mumānī),	7. Mausā (Khālū),
8. Phuphiyā sās,	8. Chachiyā susrā,
9. Mamiyā sās.	9. Mamiyā susrā.
10. Mā,	10. Bāp,
11. Sautelī mā,	11. Sautelā bāp,
12. Sās.	12. Susrā.
13. Beṭī,	13. Beṭā,
14. Sautelī beṭī,	14. Sautelā beṭā,
15. Bahū.	15. Dāmād (Jamāī).
16. Bahin,	16. Bhāī,
17. Sālī,	17. Jeṭh yā Dewar,
18. Bhāwaj.	18. Bahinoī.
19. Potī,	19. Potā.
20. Natnī (Nawāsī),	20. Nawāsā (Nātī),
21. Pot bahū.	21. Pot dāmād (Pot jamāī).
22. Nāt bahū, (Nawās bahū),	22. Nawās dāmād (Nāt jamāī),
23. Sautelī potī,	23. Sautelā potā,
24. Sautelī natnī (Sautelī nawāsī).	24. Sautelā nātī (Sautelā nawāsā).
25. Bhatījī,	25. Bhatījā,
26. Bhānjī,	26. Bhānjā,
27. Bhatīj bahū.	27. Bhatīj dāmād (Bhatīj jamāī).
28. Bhānaj bahū,	28. Bhānaj dāmād (Bhānaj jamāī),
29. Sāle kī beṭī,	29. Jeṭh yā dewar kā beṭā,
30. Sālī kī beṭī.	30. Nanad kā beṭā.

FAQAT.

PRINTED BY WILLIAM CLOWES AND SONS, LIMITED, LONDON AND BECCLES.

Digitized by Google

YC 44834

Digitized by Google

Digitized by Google